TÜV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE. 608

پنجشنبه : ۸ ذی الحجه ۳۳٤ ، ۲۲ ایلول ۳۳۲ ، ٥ تشرین اول افرنجی ۹۱٦

طنین

اداره‌خانه : دولت عثمانیه ده دائر مخصوصه‌سی آدرس : استانبول ، طنین ـ تلفون نومروسی ٥٤٧

اخطار : غرته‌لك غیر مرسلات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه و امور اداریه‌یه متعلق مواد طنین اداره‌سنه کوندرلمه‌لیدر . درج اولنمیان اوراق اعاده ایدلمز .

کرك استانبول ، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پاره‌در .

تاریخ :

آبونه‌لر آی :

آبونه‌لر :

استـ

سیاسیات

اتحاد وترقی عمومی قونغره‌سی

— ۱ —

اتحاد وترقی عمومی قونغره‌سی مذاکراتنك قسم مهمنی بیتیردی ؛ احتمال بوکون روزنامه‌ده موجود اولان بوتون ایشلری اکمال ایتدکدن صوکره داغیلاجقدر . بومناسبتله بزده قونغره‌نك طرز مساعیسی واشتغال ایلدیکی مسائل حقنده بعض ایضاحات ونشر محاکمه بولونمق ایسته‌یورز ؛ چونکه بوسنه‌کی قونغره ، کرك طرز فعالیتی ، کرك اشتغال ایلدیکی مسائلك اهمیتلری اعتباریله جداً شایان دقت برسیما عرض ایتمکده‌ایدی .

معلوم اولدیغی اوزره بوکبی قونغره‌لرك وظیفه‌لری فعلی وعملی اولمقدن زیاده علمیدر : هر قونغره ، هر یکی اجتماعنده اولا اولکی سنه ویا سنه‌لره عائد فعالیتك بربلانچوسنی یاپار ، پروغرامه نظراً فعالیتك ناصل برجریان تعقیب ایتمش اولدیغنی کوسترن بو بلانچویی تدقیق ایتدکدن صوکره ایدینه‌جکی فکرلره ، استحصال ایده‌جکی نتیجه‌لره کوره کندیسی ایچون یکی بر پروغرام حاضرلامق لازم کلوب کلمیکنی تدقیق ایلر . بالطبع نه اوبلانچو ، نه‌ده بوتدقیق قونغره‌نك دورهٔ انعقادندن عبارت اولان بر قاچ کون ایچنده یاپیلمش وایدینلمش شیلردن دکلدر ؛ قونغره‌یه اشتراك ایدن اعضا ، وقوماندان برابر یاشامش اولمقدن متولد برملکه ایچنده ذاتاً کندی کندیلرینه بربلانچویاپمشلر وبرطاقم قرارلر ویرمشلردر . بناءً علیه قونغره‌لرك بوتون وظیفه‌سی بو فکرلرك تظاهرینه وسیله اولمقدن عبارت قالیر .

شو مقدمه ایله آکلاشیلیرکه ایلك وظیفه‌سی ماضینی تدقیقدن عبارت اولان هر قونغره‌نك الك مهم مشغله‌سی‌ده ماضی تدقیقاتندن آلنان نتایجه کوره استقبالی چیزمك اولور . بناءً علیه قونغره‌لرده موضوع بحث اولان شی سیاست روزمره دکل ، بلکه‌ده سیاست نظریه ومستقبله‌درکه ایشته بواعتبار ایله‌ده اتحاد وترقی قونغره‌سنك بو دفعه الك چوق اشتغال ایتدیکی بحث ، ماضیدن آلنان درسلرله استقبال ایچون یکی بر خط حرکت تعیینه معطوف اولمش وبو نقطهٔ نظردن پك مهم ایشلر کورلمشدر .

قونغره ، اولا ایکی سنه‌لك حادثاته دائر مجلس عمومی طرفندن حاضرلانمش اولان راپوری دیکله‌مش و تصویب ایتمشدر . فی الحقیقه ایکی سنه‌دن بری ایچنده یاشادیغمز وقوعاتدن هیمزك آلدیغی درسلر او قدر واضح ، صریح وقطعیدرکه بوناری خلاصه‌ایدن راپوری بزکندی کندیمزه چوقدن بری حاضرلامش وقرارلریمزی ویرمشدك‌ده‌دیه‌بیلیرز . کمال خلوص ایله بوتون غیرت و فعالیتنی ملتك صلاح و تجددینه حصر ایتمکه چالیشان بر حکومت نا کهان ، هیچ‌ده ایسته‌مدیکی بر زمانده بوتون کورولتوسی بزم اطرافمزده دوتوب طولاشان بر حرب قارشیسنده بولونمش وچوق کچمکسزین بوکا اشتراك اضطرارنده قالمشدر . بواحوال ایچنده حکومت ، متمادی برعزم وغیرتله برطرفدن حربی اصغری فدا کارلقله اعظمی ثمره ویره‌جك برشکلده اداره‌یه چالیشیرکن دیکر طرفدن‌ده حرب ایله برابر میدانه چیقان واهمیتلری هرصورتله جالب دقت بولونان برچوق مسئله‌لرك حلی ایله اوغراشمشدر : دنیاده هیچ بر حکومت یوقدرکه عینی زمانده بوقدر مشکل ، یوقدر معضل مسئله‌لر قارشیسنده قالمش بولونسون . بناءً علیه برطاقم نقاطده خطا ایدلمش اولدیغنی ادعا ایتمك کیمسه‌نك فکرندن کچمیه‌جکی کبی بوقدر خلوص وحمیت وبوقدر غیرت وفدا کارلقله چالیشان بر حکومتی‌ده برطاقم فرعی خطالر بولونمسی احتمالیله مؤاخذه ایتمك کیمسه‌نك خاطرینه کلمز . بناءً علیه قونغره ، مجلس عمومی راپورینی استماع ایتدکدن صوکره تصویب رأینی ویرمکده برلحظه بیله تردد ایتمه‌مشدر .

بوندن صوکره قونغره ، مجلس عمومی طرفندن کندیسنه تودیع ایدیلان برطاقم مسئله‌لری تذکره‌یاشلامشدر . بومسئله‌لرك برقسمی فرقه‌نك نظامنامهٔ داخلیسنه ، یعنی تشکیلاتنه ، دیکر قسمی‌ده سیاسی پروغرامنه عائددی . مسئله‌لر حقنده‌کی ملاحظات ومطالعاتمزی دیکر برمقاله‌یه براقه‌رق بوراده یالکز مذاکراتك هیئت عمومیه‌سندن بحث ایتمك ایسته‌یورز . بونقطهٔ نظردن قونغره‌یی تبریك ایتمکی بروظیفه بیلیرز ؛ چونکه مذاکرات حقیقةً پك جدی ، وقور ومفید اولمشدر . بوتون خلوص قلبلریله فرقه‌نك وطن ایچون خیرکار برمؤسسه اولمسنی آرزو ایدن اعضا ، نظر تدقیقلرینه عرض ایدیلان مسئله‌لری او قدر جدی برصورتده مطالعه ومناقشه ایتمشلردرکه شیمدی‌یه قدر عقد ایدیلان بر قاچ جلسه‌ده‌کی مذاکراتی مملکتمزده ایلك دفعه واقع اولان بر حادثه صورتنده تلقی ایتمکده هیچ بر مبالغه تصور ایتمیورز . قونغره‌یه اشتراك ایدن هر نوع اعضا ، هر صورتله اثبات ایدییوردی‌که مشروطیتدن بری کچیردیکمز سنه‌لردن حقیله استفاده ایتمش وجدی بر تربیهٔ سیاسیه آلمشدق . بر مسئله حقنده درمیان ایدیلن مختلف قناعتلر بربریله چاربیشیرکن هرکس اوقدر جدیت و اعتدال کوستریور و بوتون بحثلری عنصریات ساحه‌سندن چیقاروب دوغریدن دوغری‌یه علم وتتبع ساحه‌سنده مطالعه ایتمکه او درجه‌لرده اهمیت ویریوردی‌که بونك آنی اعتباریله نه درجه‌لرده ایی بر علامت اولدیغنی حقیله تقدیر ایده‌بیلمك ایچون مطلقا بو مذاکرات اثناسنده حاضر بولونمق لازم کلیردی . هرکس ایستدیکی زمان سوز آلیور ، قناعتلرینی برر برر ایضاح ایدییور ، صوکره دیکر بر خطیبه جواب ویرمك لزومنی حس ایتدیکی زمان ، حتی بر قاچ دفعه دها حق کلامدن استفاده ایدییوردی . کرك فرقه تشکیلاتنه ، کرك سیاسی پروغرامه عائد مسئله‌لر مملکتك بنیهٔ اجتماعیه وسیاسیه‌سنه عائد بر مسئلهٔ علمیه اولدیغندن مذاکره دوام ایتدیکی مدتجه قونغره عادتا بر محفل علمی شکلنی آلمش ، هواثیات اجتماع صالونتك خارجنده قالمشدر .

بو صورتله مذاکره درین بر خلوص وصمیمیت ایچنده دوام ایله‌مش وهرکس اوزون اوزادی‌یه قناعتلرینی تشریح ایتدکدن صوکره قونغره‌ده عادتا عمومی ومشترك بر قناعت حصوله کلمشدر . بناءً علیه تکرار ایده‌بیلیرز که بو منظره بزم مملکتمزده همان همان ایلك دفعه کورولمش بر شیدی . شیمدی‌یه قدر داغما بوتون مذاکره‌لریمزده ، هر نره‌ده ونه‌یه دائر اولورسه اولسون ، بودرجه‌ده وقار وجدیت کورولمش دکلدی ؛ بو دفعه‌کی قونغره‌ده بوتون پارلاقلیله تظاهر ایدن بو حقیقتی آلنان تربیهٔ سیاسیه‌نك آنی ایچون پك بویوك شیلر وعد ایتمکده بولوندیغنه بر دلیل عد ایده‌رز .

بتیرمزدن اول شوراسنی‌ده سویلیه‌لم که قونغره‌ده کوروان بووقار وجدیت ، بوسکون باشقه بر نقطهٔ نظردن‌ده مهمدر : اعضا ، فرقه‌نك استقباله عائد تشکیلات وفعالیتی مذاکره ایدلدیکی صیرالرده اوقدر سکون وحضور ایچنده سوز سویلیور واستقباله قارشی اودرجه‌لرده ربط قلب ایتمش کوروتیوردی‌که کچیرمکده اولدیغمز بحرانك عظمت ومهابتی تصور ایدیلیرسه بونی ، عاقبت حقنده نه‌درجه‌لره قدر بر امنیت ایچنده بولوندیغمزك الك جدی بردلیلی اوله‌رق قبول ایتمك امکانسزدر . ایشته قونغره بر طرفدن مساعیسنده بوقدر خلوص وجدیت ودیکر طرفدن‌ده استقباله قارشی بودرجه‌ده بویوك برامنیت کوسترمشدر .

جمعه : ۸ ذی الحجه ۳۳٤، ۲۳ ایلول ۳۳۲، ٦ تشرین اول افرنجی ۱۹۱٦

تاریخ تاسیسی : ۱۳۲٦—۱۳۲٤ طقوزنجی سنه نومرو ۲۸۰۸

طنین

اداره خانه : نورعثمانیه ده دائره مخصوصه‌سی آدرس : استانبول، طنین تلفون نومروسی ٥٤٧

آبونه‌لر : ولایات ایچون سنه‌لك ۱۰۰ ، آلتی آیلق ٦۰، اوچ آیلق ۳۰ آیلق اون غروش . ممالك اجنبیه ایچون سنه‌لك ۱۸۰، آلتی آیلق ۹۰، اوچ آیلق ٤٥ آیلق ۲۷،۱۰ غروشدر .

اخطار : غزته‌نك خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه واموره اداریه‌یه متعلق مواد طنین اداره‌سنه گوندریله‌لیدر . درج اولونمایان اوراق اعاده ایدیلمز .

آبونه‌لر آی باشی ایله آبك اون بشنده قیدایدیلیر . هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرتنه تابعدر .

گرك استانبول ، گرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پاره‌در . اسکی نسخه‌لر آی ایچنده (۲۰) ودها اسکیلری (٤۰) پاره‌در .

سیاسیات

اتحاد وترقی قونغره‌سی

— ۲ —

بوسنه‌کی عمومی قونغره‌نك ایلك اشتغال ایتدیکی مسئله، اتحاد وترقی نظامنامه‌سنده بعض تعدیلات اجراسنه دائر اولان تکلیفلر اولمشدر . بزده اولا بو تعدیلات مسئله‌سنی تدقیق ایده‌جکز .

گچنده یازدیغمز برمقاله ایله‌ده ایضاح ایتدیکمز وجهله اتحاد وترقی ، ۳۲۹ قونغره‌سنده کندیسنه آوروپاده‌کی امثالی کبی منتظم بر تشکیلات وجوده گتیرمك ایسته‌مش وبوکا موفق اولمشدی . او زمانه قدر گرك حکومتله اولان مناسباتی ، گرك فرقهٔ تشریعیه ایله موجود اولان روابطی قطعی واساسلی بر صورتده تقرر وتعین ایتمه‌مش اولان جمعیت اصولی بر فعالیت تعقیب ایده‌میور وبوندن دولایی برچوق محذورلر تولد ایلیوردی . ۳۲۹ ده آرتق بو حاله بر نهایت ویرمك ومملکتده علم واصول اساسارینه استناد ایدن برسیاست ماکیمه‌سی قورمق اوزره فرقه‌یی آوروپاده اولدیغی طرزده بر تشکیلات ایله تجهیز ایله‌مکه قرار ویریلنجه اونی بری مملکت داخلنده تأسیس ایدیلن قلوبلردن ، دیگری‌ده هیئت تشریعیه آراسنده تشکل ایده‌جك پارلمنتو هیئتلرندن مرکب ایکی شعبه‌یه آیرمق وبونلری‌ده نتیجه اعتباریله برمرکزده طوپلامق تصور ایدلمشدی وبو ، اك منتظم آوروپا فرقه‌لرنده‌ده بویله ایدی .

مملکت داخلنده‌کی تشکیلاته ، — که بوکا تشکیلات تاوجیه دینیوردی — طقوز اعضا وبرکاتب عمومی طرفندن اداره ایدیلن بر مرکز عمومی ریاست ایدییور واعیان ومبعوثان مجلسلرنده پارلمنتوده تشکل ایدن غروپلره — که بونلرده تشکیلات تشریعیه دینیوردی — معیننده برقلم عمومی بولونان وکیل عمومی ریاست ایدییوردی . بری مملکت داخلنده ، دیگری پارلمنتوده اجرای فعالیت ایدن وبر برندن تماماً آیری اولان بوایکی تشکیلاتی برمرکزده طوپلامق ایچون‌ده بر مجلس عمومی تشکیل ایدلمش وفرقه‌نك هیئت عمومیه‌سی ایچون‌ده بر رئیس عمومیلك مقامی تأسیس اولونه‌رق فرقه موقع اقتداره بولوندیغی مدتجه رئیس عمومینك عینی زمانده قوهٔ اجرائیه ریاستی ایفا ایلمسی اساسی قبول اولونمشدی . گوروليورکه بوتشکیلات غایت منطقی ایدی ؛ بوصورتله مملکت مختلف قوتلری ، مختلف تشکیلاتلری ، کندی وظیفه وصلاحیتلرینی بیلهرك ، کندی حق ومسئولیتلرینی ادراك ایده‌رك کندی ساحه‌لرنده آیری آیری چالیشدقلری حالده نهایت برنقطه‌ده ، مجلس عمومیده طوپلانیورلردی . بوصورتله مجلس عمومی گرك فرقه‌نك سیاست عمومیه‌سنده ، گرك فرقه موقع اقتدارده بولوندیغی مدتجه بوتون مملکتك فعالیت سیاسیه‌سنده دائمی برناظم وظیفه‌سنی گورمش اولیوردی .

ایشته ، بوسنه ؛ قونغره‌یه مجلس عمومی نامنه تودیع ایدیلن تعدیل تکلیفلرینك الك مهمی‌ده مجلس عمومی‌یه دائردی . زیرا ایکی سنه‌لك برتجربه بوتعدیلی ضروری گوسترمشدر .

تعدیله لزوم گورونن نقطه ایسه مجلس عمومینك ترکب ایتدیکی اعضاحقنده ایدی . فی الحقیقه ، ۳۲۹ ده قبول ایدیلن اصوله گوره مجلس عمومی ، اولا ناظرلردن ، صوکره مرکز عمومی اعضاسندن ، دها صوکره قونغره طرفندن منتخب یکرمی اعضادن ونهایت وکیل عمومی ایله برلکده قلم عمومیدن ترکب ایدییوردی . گوروليورکه بوصورتله مجلس ، برفرقه ریاستنده بولونان بر مجلس عمومی شکلندن چیقیور ، عادتا بردار شوری حالنی آلیوردی . بوندن دولایدرکه مجلس ، ایکی سنه ظرفنده هر آی اجتماع ایله مملکتك سیاست عمومیه‌سنده‌کی ناظملق وظیفه‌سنی ایفا ایدرکن خیلی مشکلاته معروض قالمش وبالطبع وظیفه‌سنی حسن ایفا ایده‌مه‌مشدر .

بونك سببی آشکاردر : ذاتاً بوقدرمهم برموقعی بولونان مجلسك بوقدر چوق اعضادن ترکب ایتمسی هان هر یرده وهرزمان ایچون پك جدی برمحذور تشکیل ایدر . روملر واوزون مناقشه‌لره سبب اولمق احتمالی بولوندیغی کبی بالخاصه اعضانك چوقلغندن دولایی هرهانکی برمسئلهٔ مهمه‌نك بوتون جریانلغیله اورتیه آتلمسی امکانی بولونامازدی . بناءً علیه بو مجلسك ناظملق وظیفه‌سنی حقیقه ایفا ایده‌بیلمسی ایچون هرحالده اعضاسنك عددینی آزالتمق لازم گلیوردی وتعدیل تکلیفی‌ده بوکا دائر اولمشدر ؛ ایکی سنه‌لك تجربه‌دن آلدیغی نتیجه‌یه نظراً مجلس عمومی ، بوندن بویله کندیسنی ترکیب ایدن اعضانك وکلا ایله مرکز عمومی اعضاسندن وهیئت تشریعیه آراسندن قونغره‌جه منتخب بش ذاتدن عبارت اولمسنی تکلیف ایله‌مشدر .

اوزون اوزادی‌یه تدقیقات ومناقشاتدن صوکره قونغره بوتکلیفی قبول ایتدی وشیمدی اویله ظن ایدییوروز که دها دوغری بر طرز تشکل آلان مجلس عمومی بوندن بویله هراون بش گونده براجتماع ایده‌رك ایفاسیله مکلف اولدیغی وظیفه‌ده دها فضله برموفقیت گوستره‌جکدر .

شبهه‌مز ، بو تعدیلدن دولایی ممنون اولمق لازمدر . ممنونیتده فرقه منسوبلری قدر خارجده بولونانلرده علاقه‌دارلر ؛ چونکه مملکتك یکانه تشکیلاتی دیمك اولان اتحاد وترقی ، کورمك ایستدیکی وظیفه‌نك ایفاسی ایچون هر تجربه‌دن استفاده ایدییور وبالخاصه کندی کندیسنی اصلاح خصوصنده بویوك بردقت واهتمام ابراز ایلیوره . اکر ایشلریمز ایی گیتمزسه امین اولمالی‌یزکه بوحسن نیت نقصاننده یاخود منحصراً انسانسزلقدن دکل ، بلکه‌ده تشکیلاتسزلغمزدن و بالخاصه سیاست سیستملریمزك بوزوقلغندن ایلری کلیر . کوریورزکه ۳۲۹ دن بری اتحاد وترقی مملکتده یکانه تشکیلات وظیفه‌سنك کندیسنه توجه ایتدیکنی کوره‌رك بونقطهٔ نظردن چالیشمایه باشلامشدر . نظامنامه‌سنده یاپدیغی بودفعه‌کی تعدیل‌ده اثبات ایدر که اتحاد وترقی ، اصلاحاته الك زیاده کندیسندن باشلامق ایجاب ایتدیکنی آکلامش وبویوله یاپدیغی هر تجربه‌دن استفاده‌یه عزم ایتمشدر . ظاهرده پك‌ده فوق‌العاده بر اهمیتی غیر حائز کبی کورونن بو تعدیلك دلالت ایتدیکی معنا وبالخاصه بونك نتیجه اوزرنده اجرا ایلیه‌جکی تأثیر جداً بویوکدر ومملکت بوندن دولایی ساده فرقه منسوبلریله دکل ، بوتون افرادیله برلکده ممنون اولمالیدر : کندیسی ایچون بویله جدی واصولی برتشکیلات یاپمایه چالیشان برفرقه وطن ایچون هرحالده خیرلی برخدمتکار اولور .

تبلیغ رسمی

۲۷ ایلول ۳۳۲ تاریخله قرارگاه عمومیدن تبلیغ اولنمشدر :

۱ — ایران جبهه‌سنده اردوی همایونك ایران داخلنده حرکات مظفرانهٔ تخلیصکارانه‌سنه استناداً ایران ایرانی بختیاریلر روسلره قارشی مجاهده‌یه باشلامش و [اصفهان] شهرینی روسلردن تخلیص ایتمشلردر .

[همدان] اك ۱۱۰ کیلو متره شمال غربیسنده کائن [بیجار] موقعنه روسلرك بر هفته‌دنبری یاپدقلری متعدد هجومارری کاملاً طرد ایدلمش ودشمن صورت قطعیه‌ده مغلوب اولهرق فرار ایتمشدر . دشمنك بر چوق مقتولارندن بشقه متعدد صندق جبخانه‌سی ، بر خیلی اسلحه ومازمهٔ حربیه اغتنام اولنمشدر . روسلرك (رواندز) اك [illegible] (کانیره‌ش) [illegible] وقوع بولان تعرضلری کندیلری ایچون مغلوبیت ایله نتیجه‌لنمش ، روسلر طرد ایدلمشدر .

۲ — قافقاس جبهه‌سنده عمومیتله کشف قوللری مصادمه‌لری اولدی . برمقدار اسیر آلدق . صول جناحدر روسلرك تعرضی پوسکوردلدی .

۳ — مصر جبهه‌سنده ۱۹ ایلولده اوچ دشمن قره طیاره‌سی [العریش] اوستنده اوچمش وبومبا آتمق ایسته‌مشلر ایسه‌ده آتشلریمزله مجبور فرار اولمشلر وبردانه‌سی سقطلانمشدر .

٤ — سائر جبهه‌لرده مهم وقعه اولمدی . « ملی »

اتحاد و ترقی عمومی قونغره‌سی

اتحاد و ترقی عمومی قونغره‌سی دون صباح ساعت اونده رئیس ثانی طلعت بك افندینك ریاستلری آلتنده صوك دفعه اولهرق اجتماع ایتمش و هیئت مخصوصهٔ تجاریه حسابانه عائد راپور تدقیق و مع‌التقدیر تصویب اولونمش و هیئت معاملاتدن حصوله کلن تمتك وفق صورتیله ومتولیلکی اوقاف ناظرلری عهده‌سنده بولونمق اوزره برملی بانقه تشکیلی ضمننده مرخص کمالبك طرفندن وقوع بولان تکلیف قبول و بوبابده لازم کلان معامله‌نك ایفاسی برهیئت مخصوصه‌یه حواله ایدلمکدن صوکره انتخابه کچلمشدر .

نتیجه‌ده صدراعظم سعید حلیم پاشا حضرتلری رئیس عمومی ، مدحت شکری بك افندی کاتب عمومی انتخاب اولونمشلردر .

نظامنامه‌ده اجرا ایدیلن تعدیلات موجبنجه مجلس عمومی اعضالرنه هیئت تشریعیه اعضاسی میانندن انتخابی لازم کلان بش ذات ایچون‌ده بایبلان انتخابده حاجی عادل بکله شیخ‌الاسلام سابق خیری افندی ، جاوید ، جاهد وعاطف بکلر اکثریت احراز ایله‌مشلردر .

مرکز عمومی اعضالرینه بهاءالدین شاکر ، دوقتور ناظم ، ایوب صبری ، دوقتور رسوخی ، کمال ، طلعت ، ضیا ، رضا بکلر ایتماً واصماء افندینك وفاتی ایله منحل قالان موقعه‌ده ارضروم مبعوثی حلمی بکلر انتخاب اولونمشلردر .

انتخابلدن صوکره قونغره نامنه رئیس عمومی طرفندن خاکپای شاهانه‌یه عرض تعظیمات ایدلمسی قراریله اجتماعه ساعت بر‌ده نهایت ویرلمشدر .

چای ضیافتی

اتحاد وترقی عمومی قونغره‌سنك ختامی مناسبتیله رئیس عمومی صدراعظم سعید حلیم پاشا حضرتلری طرفندن بکی کوبه‌ده‌کی ساحلخانه‌لرنده قونغره‌ده حاضر بولونان اعضا شرفه بوکون بر چای ضیافتی ویریله‌جکدر .

مرکزجیدن مدعوی بکی کوبه ایصال ایده‌جك اولان واپور تمام اوچ بوچوقده حرکت ایده‌جکندن اعضای کرامك اوچی چارپك کچه مرکزجیده بولونملری رجا ایدیلیور .

حرب عمومی خبرلری

آوستریا ـ مجار حرب راپوری

اولکی کونکی آوستریا ـ مجار حرب راپورینك باش طرفی ناقص کلشدی . دون کان یوقسم‌ده آشاغی‌یه درج ایدلمشدر :

ویانه ، ٤ تشرین اول (م.آ) — (رسمی) شرق محنهٔ حربنده : رومانیا جبهه‌سنده : (پتروشانی) تپه‌لری اوزرنده تکرار رومانیالیلر متعدد تعرضلرده بولنملردر . دشمن الزه آلتنی اسیر برقدر . (ناجی‌سه‌بن ـ هرمانشتاد) اك جنوبنده آلمان جبهه‌سی آرقه‌سنده الاکن طولاشمقده‌ده اولان بررومن طابوری اعدا ایدلمشدر . قرهنوی اوله کچیدینك شرقنده حدود اوزرنده‌کی تپه خطه‌سی بر چوق تعدادلی پتیدیك ، دها شرقده آلمان آوستریا و مجار قوللری (قوقاوتلر) اوزرینه ایلرولمکده‌در . ترانسیلوانیانك شرق جبهه‌سنده مماطل متعدده‌ده رومانیالرك تعرضلری پوسکورتدلدر . پالکز کوچك (فوقل) اوزرنده دشمن موضعلرینی ایلرو سورمکه موفق اولمشدر . آتشدوق (شارل) جبهه‌سنده اهمیتلی هیچ برحادثه اولمامشدر .

جمعه‌ایرتسی: ۹ ذی‌الحجه ۱۳۳۴، ۲۴ ایلول ۳۳۲، ۷ تشرین اول افرنجی ۹۱۶

ادارهٔ‌خانه: نورعثمانیه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ـ آدرس: استانبول، طنین ـ تلفون نومرو سی ۵۴۷

طنین

تاریخ تاسیسی: ۱۳۲۶ — ۱۳۲۴ طقوزنجی سنه نومرو ۲۸۰۹

آبونه‌لر آی باشی ایله آیك اون بشنده قبد ایدیلیر، هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرت تاهیدر.

آبونه‌لر: ولایات ایچون سنه‌لك ۱۰۰، آلتی آیلق ۶۰، اوچ آیلق ۳۲۰ آیلق اون غروشدر. ممالك اجنبیه ایچون سنه‌لك ۱۸۰، آلتی آیلق ۹۵، اوچ آیلق ۵۲،۱۰ غروشدر.

اخطار: غزته‌یه خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه وامور اداریه متعلق مواد طنین اداره‌سنه کوندرله‌لیدر. درج اولونمایان اوراق اعاده ایدلمز.

کرك استانبول، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پاره‌در.

اسکی نسخه‌لر آی ایچنده (۲۰) ودها اسکیلری (۴۰) پاره‌در.

سیاسیات

اتحاد وترقی عمومی قونغره‌سی

— ۳ —

قونغره‌نك اشغال ایتدیکی مسئله‌لردن بری‌ده اوقاف نظارتی طرفندن اداره ایدیلن مکاتب عمومیه‌نك معارف نظارتنه‌دوری کیفیتی ایدی. حقدذاتنده‌پك‌ده مهم کورونمیه‌ن بومسئله، اساس اعتباریله حلنده دها زیاده اهاله مساعده امکانی بولونمیان ایشلردن بریدی. چونکه اوته‌دن بری تربیه واداره مسئله‌لرنده برنسبیه قارشی کوستریان رعایتسزلکك نتیجهٔ طبیعیسی اولان بوکونکی وضعیت، یارین دها زیاده کسب جسامت واهمیت ایده‌جك وبالطبع اوزمان حال دها مشکل اولاجقدی.

مسئله بسیطدر: مملکتده ایکی نظارت وارکه بربریله تشریك مساعی ایتمکسزین معارف عمومیه ایشلریله اوغراشیور. اولا معارف نظارتی، ثانیاً اوقاف نظارتی. واقعا اوقاف نظارتنك بوخصوصده‌کی نسبت اشتراکی شیمدیلك پك‌دار بر ساحه‌یه منحصر قالیورسه‌ده بونك یارین دها زیاده وسعت کسب ایتمه‌جکنی تأمین احتمالی بوقدر. حالبوکه معارف عمومیه ایشلری، صرف معارف نظارتنك دائرهٔ صلاحیتی داخلنده بولونمسی لازم کلن بر مشغله‌در. بناءً علیه کرك وحدت اداره بر نسبی، کرك وحدت تربیه ضرورتی، اوقاف نظارتنك کندیسنه مخصوص بر مکاتب عمومیه تشکیلاتنه مالك اولماسنه مانعدر. استطراداً شوراسنی سویلیه‌لم که مسئله «مکاتب عمومیه» دینیلن مکتبلره عائددر، مسلك مکتبلری بالطبع بو بحث خارجنده قالیر.

بو مسئله‌ده ذهنی الذ زیاده اشغال ایدن جهت شودر: اوقاف نظارتی بر شخصیت معنویه‌یی حائز اولمق ومقصد تأسیسی‌ده صرف بر مؤسسهٔ خیریه‌دن عبارت بولونمق اعتباریله مکاتب خصوصیه شرائطی آلتنده مکتب آچمق حقنی نیجون حائز اولماسین؟ فی‌الحقیقه دعوا بوشکلده وضع ایدلدیکی تقدیرده ایلك نظرده اوقاف نظارتنه حق ویرمه‌مك قابل دکلدر. زیرا حقدذاتنده برموسسهٔ خیریهٔ اسلامیه دیمك اولان اوقاف نظارتی، مکاتب خصوصیه‌نك تابع اولدیغی شرائط دائره‌سنده ایستدیکی قدر مکتب آچمق حقنه مالك اولمق ایجاب ایدر. حالبوکه، قیصه برمحاکمه بو نظریه‌نك یاکلشلغنی انباته کافیدر: اوقاف نظارتنك برمؤسسهٔ خیریهٔ اسلامیه صفتی ایله ایستدیکی قدر خصوصی مکتب آچا بیلمسی ایجون اول امرده صفتنك حقیله تعین ایتمسی، یعنی بر مؤسسهٔ خیریهٔ اسلامیه‌دن باشقه برشی اولامامسی لازم کلیر. حالبوکه اوقاف، حال حاضرده «نظارت» مقامی اولهرق طانمقده ودولت تشکیلاتی آراسنده اخذ موقع ایله‌مش بولونمقده‌در. بواعتبار ایله آرتق کندیسی ایجون مکاتب خصوصیه طرزنده مکتب آچمهیه امکان یوقدر. زیرا، مکاتب خصوصیه، بر طاقم تشبثات خصوصیه ایله تأسیس ایدیلن مکتبلردرکه بونلر هرصورتله معارف نظارتنك تفتیش ومراقبه‌سی آلتنده بولونورلر. اوقاف مکتبلرینی ایسه بویله بر تفتیش ومراقبه آلتنه آلمایه امکان یوقدر، چونکه دولت تشکیلاتی نه معارف نظارتنه، اوقاف نظارتی تفتیش حقنی ویرمش، نه‌ده اوقاف نظارتنه معارفی مراقبه صلاحیتی بخش ایله‌مشدر. بناءً علیه حتی اوقاف نظارتی طرفندن آچیلاجق مکتبلرك معارف نظارتی پروغراملرینه تابع اولاجقلری حقنده برقانون بیله یاپیلمش اولسه حقوق اساسیه نقطهٔ نظرندن غیرطبیعی اولان بویله برقانون ایله دخی محذورك اوکنی آلمایه امکان یوقدر.

کوردولیورکه بحث بورایه کلنجه اوته‌یه‌ر اوقاف نظارتنك موقعی مسئله‌سی چیقیور. فی‌الحقیقه هردولت تشکیلاتنده بویله بر نظارت یوقدر وبوندن دولایی‌ده نظارتك بودجه‌سی دولت بودجه‌سندن آیریدر. بناءً علیه مکتب مسئله‌سنك الك دوغری صورت حلی اوقاف نظارتنك موقعنی تعیین نقطه‌سنده بولمق لازم کلیر. بونقدیرده اوقاف نظارتی برمؤسسهٔ خیریهٔ اسلامیه عدایدرك کندیسنده بو صفتله حائز اولدیغی مکتب آچمق حقنی ابقا ایتمك وبوکا مقابل اونك دولت تشکیلاتنده فضولی اولهرق آلدیغی حقی استرداد ایله‌مك ایجاب ایدردی. فقط، مسئله‌یی بوصورتله حله تشبث ایتمك شیمدیلك جائز کورولهمزدی؟ چونکه اوقافك اهمیتی میداندهٔ بولوندیغی جهتله تشکیلاتنده بویله اساسلی بر انقلاب یاپمقله بو مؤسسهٔ اسلامیه‌نك زیاده‌سیله متضرر اولمسی احتمالی پك چوقدی. بناءً علیه نظارتك موقعی مسئله‌سنی علی حاله براقمق وبوندن متولد مکاتب عمومیه کبی ایشلری‌ده موقت برشکلده حل ایله‌مك جهتی ترجیح ایدلمشدر.

تدقیقات ایله آکلاشلدی که ایکی نوع اوقاف مکتبی واردر: بر قسمی دوغریدن دوغریه‌یه متولیلری طرفندن اداره اولونانلر، دیکر قسمی‌ده معین وقفلری اولیوب اوقاف نظارتجه مختلط واردات وصرف برمقصد خیر ایله آچلمش بولونانلر. ایشته بوایکی نوع مکاتب عمومیه‌دن برنجیلری تماماً مکاتب خصوصیه اوصافنی حائز بولونمق اعتباریله علی حاله براقلمش، دیکرلرینك ایسه معارف نظارتنه دوری اساسی پروغرامه ادخال قلنمشدر. ذاتاً حال حاضرده اوقاف نظارتنك ایفاسیله مکلف بولوندیغی وظائف اوقدر چوقدر و بونلر اوقدر بویوك همت ومصرفه عرض افتقار ایدییورکه بووظائف اساسیه بر طرفده دورورکن اوته‌دن مکتب اداره‌سیله اوغراشمق نظارت نقطهٔ نظرندن‌ده دوغری برشی دکلدی. بناءً علیه مکتبلر اوقاف نظارتندن آلنمغله نظارتك وظائف اساسیه‌سیله دها جدی بر صورتده اشتغال ایتمسی‌ده بر درجه دها تسهیل ایدلمش دیمکدر. ایلروده اوقاف نظارتی آرزو ایدلدیکی درجه‌ده تکمل ایدر، الده بولونان واردات فوق‌العاده آرتار و وظائف اساسیه‌سی تماماً ایفا ایتدکدن صوکره کری‌یه سائر بر چوق تشبثات خیریه‌یه تخصیص ایدیله‌جك درجه‌لرده منابع قالیرسه اوزمان بومسئله تکرار میدانه چیقاریلیر وبالطبع بودفعه دها اساسلی، دها منطقی بر صورت تسویه بولونور. شیمدیلك مکتبلر مسئله‌سنی بو طرزده حل ایتمکله ایکی طرفلی بر فائده تأمین ایدلمش بولونمقده‌در.

تبلیغ رسمی

۲۳ ایلول ۳۳۲ تاریخله قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولنمقدر:

۱ — فلاحیه جبهه‌سنده دشمنك هرایکی ساحله‌ده فلاحیه جبهه‌سنده یاپدیغی آتش باصقینی صوصدیرتلمشدر. ۱۴ ایلول ۳۳۲ده یاپدیغمز آتش باصقینی ایله دشمنك اوچ یوزی متجاوز ضایعات ویردیکی آکلاشیلدی.

۲ — ایران جبهه‌سنده صول جناحده کشف قوللری مصادمه‌سی اولدی.

۳ — قافقاس جبهه‌سنده صول جناحده (اوغنوط) منطقه‌سنده موضعمزی دها ایلری سوردك. برمقدار اسیر آلدق. مرکزده لهمزه کشف قوللی مصادمه‌لری اولدی. دشمنك بعض نقاطه‌سی باصقینلرینی دفع ایتدك.

صول جناحده بعض اقسامده دشمنك یاپدیغی تعرضی قانلی ضایعات ایله دفع ایتدك. بر مقدار اسیر آلدق.

٤ — سائر جبهه‌لرده مهم وقعه اولمدی.

٥ — غالیچیا جبهه‌سنده ۲۲ ایلول ۳۳۲ ده دشمن، قطعاتمزه قارشی فائق قوتلرله یکی و غایت شدید بر تعرض دهاپلدی. دشمنك بوتعرضی‌ده دیکرلری کبی شجیع قطعاتمز طرفندن جبهه‌نك هر طرفنده تماماً طرد ایدلدی. دشمن پك آغیر ضایعات ویردی ۳۵۰ اسیر آلدق. «ملی»

اعاشه مسئله‌سی

اتحاد وترقی عمومی قونغره‌سنه استانبولك بر سنه اوچ آیلق اعاشه‌سی حقنده تقدیم اولوندیغی بازیلان ایضاحنامه بروجه آتیدر:

برصرب کنجك آوستریا تاجنه قوندیغی قونداقی آزروپانی باشدن باشه طوتوشدیرمه‌مه کفایت ایتدی. ایکی زمرهٔ عظیمهٔ اتفاق ائتلاف خصومت مستکنه‌لرنی اظهاره وحرب عمومی‌یی اعلانه فرصت بولدیلر. حرب عمومینك اعلانی موازنهٔ جهانك بوزولمسی وعاده جریان ایدن قوانین عادیه ومناسبات طبیعیه‌نك یرینه حربك ایجاب ایتدیریجی قانونلرك قائم اولمسی دیمکدر. وضعیت جغرافیه‌سی ومناسبات سیاسیه واقتصادیه‌سی طولایسیله هرایکی زمرهٔ محاربه ایله مناسبتدار اولان مملکتمزك احوال اقتصادیه‌سی‌ده اشبو حرب عمومیدن تمامیله متأثر وحتی بر آز صوکره سفربرلك اعلانه وچوق زمان کچمه‌دن‌ده حربه اشتراکه مجبوریت حاصل اولمشدر.

حرب عمومینك اعلانی مناسبات خارجیهٔ تجاریه‌مزه بر سکتهٔ عطالت ایران ایتدیکی کبی سفربرلکك اعلانی‌ده معاملات داخلیهٔ تجاریه‌مزی وهله‌ٔ اولیه‌ده توقیفه باعث اولدی. آرتق حیات عادیهٔ خلق برینه مقتضیات مقدسهٔ عسکریه قائم اولدی. خازنه‌لر اظهارینه نامزد اولان عثمانلی اردوسنك تحشدی واحتیاجنك تأمینی ایچون تخادی ایجاب ایدن تدابیره جهت عسکریه‌جه توسل ایدلمسنه مبنی وسائط ومنافعلك اقسم اعظمنه ولیماده بولنان ارزاق واشیای لازمه‌نك کافه‌سنه وضع ید ایدلمکه مجبوریت حاصل اولمشدر.

ایکنه‌دن ایلیکه قدر احتیاجاتمزی مع‌التأسف آوروپادن جلبه والك مهم مادهٔ غذائیه‌مزی تشکیل ایدن بغدایی بیله قسماً آناطولیدن والك مهم اقسامی رومانیا، روسیه وحتی مارسلیادن تدارکه مجبور اولدیغمزدن سفربرلكك اعلانی متعاقب هرشیدن اول حس ایدیلن احتیاج اون احتیاجی اولمشدر. چناق قلعه بوغازنك انسدادی وروسیه‌نك حربه اشتراکی، آناطولی شمندوفرلرینك منافعلك مهمهٔ عسکریه‌یه تخصیصی، رومانیاده اون قیاتك ترفعی، وضع ید معامله‌سنك جریانی حسبیله استانبولده اون احتیاجی باش کوستردیکه باشلادی.

بواحتیاجی هربردن اول تجارت اوطه‌سی حس ایتمشدر. سفربرلكك اعلانندن درت کون اقدم امانته بازدیغی برتذکره‌ده استانبول ایچون ممالك اجنبیه‌دن کلن دقیق مقدارینك شوصره‌ده کیدیکجه آزالمقده اولدیغندن بحثله شهرامانتنك نظر دقتنی جلب ایدییوردی.

بونك اوزرینه امانتجه اجرا ایدیلن تدقیقات نتیجه‌سنده استانبوله بلاد اجنبیه‌دن هفته‌ده یکرمی بش بیك چوال اون داخل اولهرق ایکن بومقدارك صوك هفته‌لرظرفنده سکز بیك چوله قدر تنزل ایلدیکی آکلاشلمش وبوصره‌ده دخی سفربرلك اعلان ایدلمشدر. سفربرلكك اعلانی متعاقب اون قیاتنده مهم برترفع کورلدی. طقسان غروشه صاتیلان بر چوال اون درحال یوز قرق غروشه یوکسلمش حتی برقاچ کون طرفنده اوچ یوز غروشی بولمقده. بیاسه قاریشمش، دکرمنجیلر واونجیلرله فرونجیلر آره‌سنده‌کی مناسبات طبیعیهٔ تجاریه بوزولمشدر. اکمکجیلر دکرمنجیلرك انصافسزلغندن، دکرمنجیلر بدایسزلغندن بحثله شکایته باشلادیلر. بالنتیجه آلك بحرانی بوزکوستردی. بواحوال بالطبع حکومت سنیه‌نك نظر دقتنی جلب ایتدیکندن بوبابده اتخاذ وتطبیق لازم کلن تدابیر اساسیه‌یی مذاکره ایلك اوزره استانبول والیسی ولك اوغلی، اسکدار متصرفلری وحوارج امور بله علاقه‌دار اولان تجارت اوطه‌سی اعضاسندن عبارت برقومیسیون داخلیه ناظری بك افندینك تحت ریاستلرنده اولهرق استانبول ولایتنده عقد اجتماع ایلدیکی کبی امانت معاونی سزائی ومفتش عمومی اطفی بکاله تجارت اوطه‌سی رئیسی عبود فندیدن مرکب ایکنجی برقومیسیونده تشکل ایله‌مشدر. بوایکنجی قومیسیون تجارت اوطه‌سنده عقد ایلدیکی ایلك اجتماعنه بو حوارج امورنده متخصص اولان بعض ذواتی دخی دعوت ایده‌رك جمله‌سنك حضورله دورودراز اجرا ایلدیکی تدقیقات ومذاکرات اوزرینه نتیجهٔ مقررات اولهرق دیفتك بهر چوالنه یوزاون غروش و اکمکك کیلوسنه الی بش پاره نرخ وضع ایله‌یکندن کیلیت ۲۳

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 26608

پك ایی بیلورز که دشمنلرینزك مقصدلری بو صورتله اسلام آراسنه تفرقه صوقق ، یعنی مکهٔ مکرمه‌ده حسین طرفندن آچیلمش اولان عصیان وخیانت بایراغنی مسلمانلر آراسنده خیرلی بر سنجاق اولدرق کوسترمکه چالیشمقدر . فقط اکثریت اعتباریله بالکنز ویا فرانسز طلمی آلتنده ایکلدن مسلمانلر پارس پولیتیقه‌جیلرینك بو طوزاقلرینه دوشمکدن چوق اوزاقده‌درلر . اوقدرکه بزم آلدیغمز خصوصی معلومانه نظراً حتی دکل انکلیز و فرانسز طلمی آلتنده ایکلمکده اولانلر ، بالذات حسین طرفداری اولمقله معروف بولنانلر بیله بو هیئات مخصوصه مسئله‌سندن طولای صرقومه قارشی درین برکین ونفرت حس ایتمشلردر . فی‌الحقیقه بو خبرلردن اوکرندیکمزه کوره مکه‌ده بویله بر فرانسز هیئتك کلش اونسی شیمدی‌یه قدر حسینه طرفدار قالمش اولان قبائلدن برقسمی اوزرنده پك فنا بر تأثیر حاصل ایتمش وبوتأثیر ایله امیر جدید شریف علی حیدر پاشا حضرتلرینه قارشی واوع بولنمقده اولان دحالت وانقیاد مهاجملری بسبتون آرتمشدر . دیك دشمنلرمزك اسلام آراسنده اویاندیرمق ایسته‌دکاری فتنه وفساد ینه کندی قلریله کندی کندیسنه عود ارلوب کیتمکده در .

هلال احمر نشانلری

ویانه ، ٥ تشرین اول (ق.) — هلال احمر رئیس ثانیسی پروفسور بیم عمر پاشا ایله هلال احمر مخصی دوقتور حکمت بك ، آوستریا سلیب احمر رئیسی برنس (ایخنشتاین) ، طرف حضرت پادشاهیدن آوستروپاسلیب احمر کوکانه وخدمات برکزیده‌سه بولنان سائر ذواته اعطا بویورلمش اولان نشانلری تودیع ایتمشلردر . بو یولده تقدیر بویورلانلرمیانده خارجیه ناظرینك زوجه‌سی بارون (بوریان) ایله برنسس (اوالفالیخنشتاین) ، برنس (ادوارد لیخنشتاین) بولنمقده‌در .

برنس (ایخنشتاین) عثمانلی هلال احمر جمعیتنه یکیدن آوستریا قومپنه‌سنك ابراز ایلدیکی تعالیك ثمره‌سی اولدرق (٧٥,٠٠٠) فرون تودیع ایلمشدر .

اعاشه مسئله‌سی

اتحاد وترقی عمومی قونغره‌سنه استانبولك بر سنه اوچ بیلق اعاشه‌سی حقنده تقدیم اولونمقده‌ی یازیلان ایضاحنامه بروجه آتیدر :

— مابعد —

کانون اول طرفنده عقد ایدیلان مذکور مقاوله قونیه ولایتنه عکس ایتمسی اوزرینه مملکتك عمومی نقل و استیلاك ایچون وقوع بولان اشبو تشبث شایان تشکر وتبریك ایسه‌ده بویك دیکر تجارانه‌ده تشمیلی طلب ورجاسنی شامل برطاقم تلغراف ورود ایتمسی اوزرینه ذاتاً ذخیره‌نك تزیدی ومضایقهٔ طبیعیهٔ حربیه‌دن دولای صیقیلان خلقك ترفیهی مقصدی اساس غایه‌سی اولمق اعتباریله عین قونیه‌یه عزیمت وارکلی ، قرمان ، قاوش خان کی ذخیره مراکزی کشت وکذار ایدلدی .

بورالرده بولنان وشیمدیه‌یه قدر بالکز قومیسیونجیلر معرفتیله استانبول بیاسه‌سنه مال سوق ایدن کوچوك وبویوك تجار جلب ووضعیت حاضره ایضاح ایدیلدیکی جمله‌سیله عینی ذاتله مقاوله‌لر عقد ایدلدی .

عینی ذاتله ومرطالب اولان تجار ایله عقد مقاوله‌ده ایکی مقصد تعقیب ایدلشدر . بری آناطولی تجارینك کاملاً منفعت تجاریه‌یه اشتراکی دیکری‌ده بو صورتله تعدد ایدمه‌جك تجارك یکدیکره رقیب اولدرق کویلیدن ذخیره‌نك دون فیأتله آلنامه‌سنك تأمینی ایدی . برنجی ، ایکنجی ملاحظه‌نك قوهٔ تأییدیه‌سی اولمق اوزره قونیه‌ده اقامه ایدیلن مأمور مخصوصه تعلیمات و اوامر لازمه اعطا اولنه‌رق کویلیدن دون فیأتله ذخیره آلنمه قیام ایدنلر بولندی ، یاخود کویلی تجاره ویریلوب تجار فیأتندن نقصان ذخیره اعطاسنه طالب اولدیغی تقدیرده مبایعه اولنمسی توصیه ایدلشدر .

بالآخره آنقره‌یه دخی کیدیلدرك بو صورت مبایعه اوراپه و اسکیشهر وقره‌حصاره‌ده تشمیل قلنمش وبوصورتله عرض وطلب یکدیکرینه تزویج ایدیلدرك هم استانبولك احتیاجی دفع ایدلش ، هم‌ده آناطولی تجاری ایچون بو کونه قدر کورلمامش بر دورهٔ باشلامش اولدی‌غی‌ده شایان قید ولندکاردر که : آناطولیدن مقاوله عقد ومبایعاته توسل ایدلدیکی اثناده تجاره سرباست واغون اعطاسی کیفیتی‌ده فراموش ایدلمامش ایدی . بدایت امرده فرق وبالآخره الی‌یه ابلاغ ایدیلن واغون مقدارینك آنجق یکری ویکری بشی تعهدلوه اعطا ایدیلوب متباقیسی بین التجار تقسیم ایدلك اوزره بدایت امرده امانتله تجارت اوطه‌سی طرفندن وآخر برمدت‌صوکره مال ومتصرفلر طرفندن توزیع ایدلش وبومنوال اوزرینه واغون توزیعی ٢٢ کانون ثانی ٣٣٠ تاریخنه‌قدر دوام ایتمش ایسه‌ده الارنده مال بولنان بعض تجار اوصاف تجاریه‌لرینك حق مساعده‌سندن بالاستفاده واغون وثیقه‌سی استحصال وبووثیقه‌لری وضع موقع شیوه استعمال ایتدکارلرندن وقومپانیه مأمورلری طرفندن‌ده انتظام مطلوبك تأمینه تمامیله رعایت ایدلدیکندن طرفزدن اجرا ایدیلن ذخیره نقلیاتی هرآن بیك درلو مشکلاته معروض قالمقده وواغونلری ترتیب وتوزیع ایدن جهت عسکریه دخی اشبو حالك دوام ایدمه‌یه‌جکنی حس ایتمکده ایدی . بو سوءیاتی منبعلرنده تدقیق وایاتی تنظیم ایتمك ایچون داخلیه مستشاری علی منیف وشمندوفر نزشعبه‌سی مدیری رفیق بك افندیلرله قونیه وآنقره خطلری اوزرنده اجرا ایدیلن سیاحت نتیجه‌سنده بومشکلات کائیله واطرافیله آکلاشیلدی . عینی زمانده نقلیات عسکریه‌دن طولای تجاره سرباست واغون اعطاسنه امکان قالمدیغی ، یالکز شهر احتیاجی ایچون کنتیرلیجك بنداى متعهدلرینه واغون ویریله بیله‌جکی جهت عسکریه‌جه تقرر ایتمش اولدیغندن بوتاریخدن اعتباراً دیکر تجاره‌ده رسماً واغون ویرلمامکه باشلامش ایدی .

بالآخره واغون ایشلری بوسیوتون کسب مشکلات ایتمش ولوازمك‌ده مبایعات وسوقیاتیله شهر مبایعات وسوقیاتی تعارشه باشلامش اولدیغندن شهره مخصص واغونلر دخی لوازم طرفندن تحمیله باشلانمش ونهایت جهت عسکریه ایله وقوع بولان ائتلاف اوزرینه طرفزدن مبایعه ایدیلن بعدایلر محللرنده جهت عسکریه‌یه تسلیم ایدلك وشهر احتیاجی ایچون جهت عسکریه طرفندن محللرندن آلنان ماله مقابل بوراده ذخیره ویرلمك صورتی اختیار ایدلش ایدی . بوتدابیر بیك درلو مشکلاتی و طرفین مبایعاتی ترقیٔ فیأتی موجب اولمقده بولندیغندن بعدای مبایعاتنك یکی برشکله فراغی ومبایعاتك توحیدی دوشونلمش واصل مبایعه‌نك ولایتلر معرفتیله اجراسی حکومتجه تنسیب ایدلمش اولدیغندن اوچیوز اوتوزبر سنه‌سی کانون ثانیسنده بعدای مبایعه‌سی کیفیتندن تماماً کنیدیلدیلشدر .

اوچیوز اوتوز سنه‌سی تشرین اولنده باشلایان بو معاملهٔ مبایعه اوتوزبر سنه‌سی تشرین اولك اون بشنه‌قدر تشکیلات مخصوصهٔ تجاریه یدیله دوام ایتمش وآناطولیدن مبایعه وجلب ایدیلن بعدایلر بوراده‌کی دکرمنلرده طحن و اقمکجیلر جمعیتی معرفتیله اکمکجیلره توزیع قلنمشدر . بوتاریخدن اعتباراً امر مبایعه امانتله منعقد مقاوله موجبنجه آناطولی ملی محصولات شرکتی وامور طحنیه‌یی‌ده شهر امانتجه تشکیل ایدیلن طحنیه اداره‌سی درعهده ایدرك کانون ثانی اون بشنه قدر ملی محصولات شرکتی مبایعاتده بولونه‌رق بو تاریخدن صوکره‌ده بوقارده‌ده ایضاح ایدیلدیکی وجهله مبایعه طرف حکومتدن اجرا ایدلش وملی محصولات شرکتنك مقاوله‌سی‌ده ختام بولمسنه مبنی بو ایشه نهایت ویرلمشدر .

برسنه اوچ آی دوام ایدن اشبو معامله‌یی خلاصه ایتمك لازم کلیرسه :

١ — مستحصل و مستهلك مملکتلر آره‌سنده بر موازنه تأسیسیله ذخیره ایشنك طرفینك منافعنه موافق بر صورتده محافظه‌سی .

٢ — آناطولی تجارتنه رهنمای استقامت اولدرق تعضو تجاریه اساسلری وضعی .

٣ — معاملهٔ واقعهٔ تجاریه‌دن معتدل برتجارت تأمینی .

نتیجه‌لری استحصال ایدیلمش دیلیلر .

* *

هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نك معامله‌سی بالکز بعدای ایشنه مقصور قالمامشدر . شکر ، غاز ، بولغور ، زیتون کبی شهرك یاشامجه اشد احتیاجی تشکیل ایدن مواده‌ده مداخله‌یه مجبور اولمشدر . بوندن باشقه جهت عسکریه واستانبوله‌کی مؤسسات صحیه‌ورسمیه‌نك احتیاجنه ومطالبات واقعه‌سنه بناءً بعض مواد اوزرینه معاملات یاپمشدر .

روس دونانماسنك دونانماسزه قرده‌کوزه وقوع بولان تعرضی خبری استانبوله شایع اولور اولماز شکر فیأتی یکری‌درت ساعت طرفنده اوچ بوچوق غروشدن اون غروشه ترقی ایتدی . نرخ اصولنه معارض بولنان شهر امینی جمیل پاشا بیله بواحتکار قابهنکام انتظار اوکنده نرخ اصولنه مراجعت مجبوریتنی حس ایتدی . ایرتسی کونی غزته‌لرده امانتك شو یولده براعلانی کورولمشدر :

— اعلان صورتی —

« هیچ بر شیئه نرخ وضع ایتمکله سرباستیٔ تجاری تأمین ایتمك عزمنده بولونان امانت کندیسنی بو فکردن رجوعه سائق اولان احوال مواجهه‌سنده تأسفنی کتم ایدمه‌مکله متأثردر . بارمام آقشامی اوچ بوچوق غروشه‌دن صاتیلان شکرك قیمه‌سی ٢٤ ساعت صوکره یعنی فردامی ، اون غروشدن فضله‌یه چیقارلدی . مکرراً نرخ وضع ایدلسنه رغما چفت تنکه‌سی قرق غروشه صاتلمسی لازم کان غازك بهر تنکه‌سنك بارمام کونی قرق غروشه صاتیلدیغی وبوپاره‌یی ویرمیانلره غاز قالمامشدر . جوابی ویرلدیکی بر چوق طرفدن اخبار اولندی . مملکتك منافع عالیه‌سی هرایشدن اقدم اولدیغی ایچون تدابیر عاجله اتخاذینه مجبوریت کورولدی .

بقالار طرفندن صاتیلان شکرك قیمه‌سنه بش غروش نرخ وضع ایدلدی . تجاردن بوکا کوره مبایعاتده بولونماری لازم‌کلیر . عائدتنی قطعیاً محفوظدر . مرکز قوماندانلغیله پولیس مدیریت عمومیه‌سنده معلومات ویرلمشدر . هرهانکی اشیاده احتکار کورولور ایسه اوکاده نوخه‌سی ایدیلمکجه‌در . نوخه اتباع اغلاط ومعجوجدن صاقلانمالی حقنده حکومت سنیه بالطبع وظیفهٔ قانونیه‌سنی اجرا ایدر . »

بو صورتله نرخ وضعیله شهر داخلنده بولونان شکرك اهالی طرفندن سهولتله ونرخ موضوعه‌له تدارکی خصوصی تحت تأمینه آلنه‌مامش و تجار و اصنافك بعضلری بندنه بولونان شکری کتم ایدمه‌رك ال آلتندن دیلدیکی فیأتله دیلدیکنه صاتمه باشلامشدر . آنجق برآی صوکره تحقیقات و مناقلات عسکریه‌نك کسب حقت ایلمی وروم ایلی خطلرندن تجاره واغون تخصیص ایدلمکه باشلانمسی اوزرینه دده آغاجدن استانبوله شکر کلمکه باشلامش واساساً تدابیر تقدیمه ایله تأیید ایدلمین نرخ اصولنك فائده‌سزلکی بو دفعه بردها تجربه ایدلمش اولدیغندن شهره ورود ایدمه‌جك شکرلرك بر اصول مؤثره‌ایله صاتدرلمسی خصوصنی دوشونمکه مجبوریت حاصل اولمشدر . بناءً علیه هم تجارك ، هم‌ده خلقك منافعنی تألیف ومحافظه ایچون بورایه کلمجك شکرلرك نصفی طاشره‌یه سوق ایتمك ونصفی شهره صاتمق وشهر صاتیشنی تحت امینه آلمق اصولنی احداث وتأسیس مجبوریتی حاصل اولدی . تجارك درسعاده جلب ایده‌جکاری شکرك نصفی استانبوله امانتك ارائه ایده‌جکی اصناف بدلرینه حفظ ونصف دیکرینی سرباست صاتمق اوزره بدایت امرده تجار ایله امانت بینده برمذاکره جریان ایتمش ایسه‌ده یدلرنده شکرك طول‌مدت قالماسنه مقدوریتلرینی موجب اوله‌جغندن بخله تجار بو اصوله اعتراض ایتدکارلرندن بونك اوزرینه امانتدن ایکی ذات ایله سرکه‌جی پولیس قومیسری وبقالار جمعیتی کاتبندن مرکب بر قومیسیون تشکیل ایدیلدرك اصنافله تجار آره‌سنده بالکز وساطت ونصف شکرك سرباست صائلسنه مخالفت تدبیری دوشونلش ایسه‌ده اصناف بشین پاره ایله اخذ واعطا ایده‌مدکارندن تجار بو اصولدن‌ده شکایت ایتمشدی . بناءً علیه بووضعیت وشکایت قارشوسنده امانت بوکاچاره اولمق اوزره هیئت مخصوصهٔ تجاریه طرفندن آنمق یشیناً تأدیه ایدلك اوزره شکر مبایعه‌سیله اصنافه توزیعی آرزوسنی اظهار ایلمسنه ومقصد مملکتك تأمین موازنه واحتیاجی اولمسنه کوره بو ایش‌ده طرفزدن درعهده ایدلشدر . [مابعدی وار]

حرب عمومی خبرلری

بویوك بر واپورك غرقی

برلین ، ٦ تشرین اول (م.آ.) — لوندره‌دن اشعار اولونیور : آژانس (روتر) ك اشعارینه نظراً انکلتره حکومتی طرفندن استیجار اولونان (کونارد) قومپانیه‌سنك ١٨,١٥٠ طوناژلی « فرانقونیا » واپوری دون بحر سفیده‌ده بر دشمن تحت البحری طرفندن غرق ایدلشدر . اثنای غرقده واپورده عسکر یوق ایدی . واپورك صرتبانندن (١٢) کشی نابدید اولمش و (٢٠٢) کشی تخلص ایدلشدر .

§ برلین ، ٦ (م.آ.) — (دروتهایم)دن [توروه جده‌دو] اشعار اولنیور : ١٠٧٠ طوناژ « قنودیارد » واپوری (مورمان) صاحلنده غرق ایدلشدر . (اسکپون) دن (ارخانغل) ، کیتمکده اولوب برمیلیون سکز یوز قورونه حرب تهلکه‌سنه قارشی سیغورطه ایدیلن « نه‌سبور » واپوری دخی غرق ایدلشدر .

§ برلین ، ٦ (م.آ.) — برآلمان تحت البحری (تونیه‌نغ) نجانه منسوب « آی برینك » واپوریك یکری کشی‌یه بالغ اولان مرتباتی حاملاً (والسو) نجانه کلشدر . « آی برینك » واپوری کراسنه حمولسیله (اونه‌غات) دن (هول) ، کیدر ایکن (والسو) دن الی میل بحری مسافه‌ده غرق ایدلشدر .

(ژوره‌س) ك اوراق وحرب عمومی

برلین ، ٧ (م. آ.) — فرانسه حکومتی (ژوره‌س) ك متروکاتی میانده بولنان اوراق الده ایتمك ایچون پك بویوك مساعیده بولونمقده وپارلاق تکلیفلر یاپمقده‌در . فرانسه حکومتی (ژوره‌س)ك عائله‌سنه ٥٠٠,٠٠٠ فرانق تکلیف ایله‌مش و حتی اوراق جبراً ضبط ایتمشده بولونمشدر . فقط ورثه ایشدن خبردار اولدرق وثائق مذکوره‌یی وقت وزمانیله بی‌طرف بر مملکته کوندروب بونلری تحت امینه آلمشدر .

بو مسئله حقنده محیج معلومات صاحبی اولان فرانسزلر حربك باشلادیغی آغستوس آیك ایشدانسنده کویا فرانسه حکومتنك صلحك دوامی آرزو ایلدیکی ادعاسی وثائق مذکوره‌ده پك بشقه برشکلده کوسترلش اولدیغنی بیان ایدییورلر . اوراق میانده (ژوره‌س) ك ١٩١٤ سنه‌سی ٣٠ کونده یازلمش برمکتوبی واردر . مکتوبده دنیلیورکه : فرانسه‌ده تأثرهٔ حربی ایقاع ایچون هردرلو وسائط حربیه ایله چالیشیلیور . اشبو حربیه بعض کیمسه‌لرك مستکره احتراساتی تطمین ایچون کچیریلمکدر . حرب احداثی امیدنده‌کی سلبلردن بری‌ده پارس ولندره بورسه‌لرینك ترسبورغ‌ده بویوك (اسپه‌کولاسیون) یاپمش اولملریدر . بناءً علیه بن شیمدی فرانسزلر توجیه کلام ایده‌رك قیوقیو طولاشیورم . احتمال که عمومی ترك اشغال یاپیله‌جق و بوصورتله فرانسه‌ده سفر برلکه ممانعت اولنه‌جقدر .

اسویچره‌ده منتشر « برنرتاغبلات » غزته‌سی « ژوره‌س »ك اوراق حقنده‌کی نشریاته علاوهٔ دیسورکه : « (ژوره‌س) ك قاتلی محاکمه‌سنك برطاقم عاقل ومقاملرك تشویقی وفرانسزسوسیالیستلرندن (غارت) ك موافقتی ایله برقاچ دفعه تأخیر ایدلسنك اسبابی شیمدی آکلاشیلیور . »

ایمپراطور ویلهلم (لینزینکه‌ن) نزدنده

برلین ، ٧ (م. آ.) — آلمانیا ایمپراطوری صوك کونلرده روسلرك باشلیجه مجوملریی توجیه ایله‌دکاری جنرال اوبرست (لینزینکه‌ن) ك قطعاتنی زیارت ایچون شرق جبهه‌سنه عزیمت ایله‌مشدر .

آلمانیا ولی‌عهدینك بیاناتی

آمستردام ، ٥ (ق.) — لوندره‌ده چیقان (تایمس) غزته‌سی نویورقدن آلدیغی برتلغرافنامه‌یی نشر ایدییور . بوتلغرافنامه‌یه کوره آصریقالی محاربر (ویلیام بیاردهال) آلمانیا ولی‌عهدی ایله ملاقاتندن بحث ایده‌رك ولی‌عهدك شویله بیاننده بولونمدیغنی ذکر ایدییور : « آلمان ملتنك غرب جبههٔ حربینك یارلامی ممکن اولامایه‌جغنه قناعت تامه‌سی واردر . »

ولی‌عهد ، برصلح قریب حقنده هیچ برامید موجود اولمادیغنی ، حربه دوام ایتمك مجبوریت اتجه‌سی بولوندیغنی‌ده علاوه ایله‌مشدر .

مصرده وبا

برلین ، ٧ (م.آ.) — آمستردامدن وارد اولان خبرلره نظراً کچن کانون ثانینك برنجی‌ده‌در اولان مدت ظرفنده مصرده ١٦٩٠ وبا وقوعاتی ظهور ایتمشدر . حالبوکه کچن سنه‌نك مدت ظرفنده آنجق ١٩٦ وبا وقوعاتی اولمش ایدی .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26608

چهارشنبه: ۱۳ ذی الحجه ۳۳۴، ۲۸ ایلول ۱۱،۳۳۲ تشرین اول افرنجی ۹۱۶

اداره خانه: نورعثمانیه ده دائرهٔ مخصوصه. آدرس: استانبول، طنین. تلفون نومرسی ۰۴۷

اخطار: غزته‌نك خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه وامور اداریه متعلق مواد طنین اداره‌سنه كوندریلیدر. درج اولونمایان اوراق اعاده ایدیلمز.

طنین

تاریخ تاسیسی: ۱۳۲۶—۱۳۷۴ طقوزنجی سنه نومرو ۲۸۱۱

آبونه‌لر آی باشی ایله آیك اونی بشنده قیدایدیلیر، هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرته تابعدر.

آبونه‌لر: ولایات ایچون سنه‌لك ۱۰۰، آلتی آیلق ۶۰، اوچ آیلق ۳۰ آیلق اون غروشدر. ممالك اجنبیه ایچون سنه‌لك ۱۸۰، آلتی آیلق ۹۵، اوچ آیلق ۵۲،۱۰ غروشدر.

كرك استانبول، كرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پاره‌در. اسكی نسخه‌لر آی ایچنده (۲۰) ودها اسكیلری (۴۰) پاره‌در.

صباحیات

اتحاد وترقی قونغره‌سی

— ۵ —

قونغره‌نك مشغول اولدیغی مسئله‌لردن بری‌ده استانبولك اعاشه‌سی دولایسیله استانبول هیئت مرکزیه‌سنك وساطت ایتدیكی برهیئت مخصوصهٔ تجاریه‌یه عائد حسابات ایدی. قارئلریمز بك ایی خاطرلارلركه بوایش، همان ایكی سنه‌دن بری بك چوق ددی قودیلاره سبب اولمش بر مسئله‌در؛ واقعا ددی قودیلر احوال طبیعیه‌ده اولدیغی كبی مطبوعات ستونلرینه قدر انتقال ایتمش دكلدیسه‌ده آخزدن آغزه دور ایدیله ایدیله آیش اوحالی آلمشدیكه برآرالق همان هركس بوندن بحث ایدیبوردی دیمك مبالغه اولماز. كیم بیلیر بو ددی قودیلر آراسنده نه قدر انسانك نه قدر قیمتلی وقتلری برهوا اولوب كیتمشدر!

هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نك تشبثاتی بر بر بوراده تعداد وتفصیل ایده‌جك دكلز؛ بو جهت مجلس عمومی راپورنده مختصراً وغزته‌مزده ایكی نسخه‌دن بری مابعدلی اوله‌رق نشر ایدیلن راپورده مفصلاً تشریح ایدلمشدر. بناءً علیه بو مقاله‌ده غیرتمز، اساسی دها واضح بر صورتده تنویره چالیشدقدن صوكره نتیجه حقنده جلب دقت ایتمكه منحصر قاله‌جقدر.

بردن‌بره عمومی سفربرلك اعلانی، بوغازلرك قاپانماسی، حدودلرده واسع تحشیدات، مملكتی بردن‌بره فوق‌العاده برحال قارشیسنده بولوندیرمشدی. اساساً سفربرلك وحرب هیچ بر برده حال طبیعی اولدیغی حالده بزم مملكتمز ایچون بك فوق‌العاده برشی اولیوردی؛ بونك سببی‌ده ظاهردر: اولا تملكت یكی بر حربدن چیقمش وكندیسی ایچون اوزون بر دورهٔ صلح تصور ایده‌رك اوكا كوره چالیشمایه قرار ویرمشدی؛ بناءً علیه آوروپا بحرانی قارشیسنه بك ناكهانی بر حادثه اوله‌رق چیقیوردی؛ ثانیاً واك مهمی، مملكتمزك بوكبی بحرانلره قارشی وجوده كتیرلمش تأسیسات وتشكیلاتدن كاملاً محرومیتی كبفیتی كه بونك نه‌درجه‌ده مهم اولدیغنی ایكی بوچوق سنه‌یه یاقلاشان بر حرب دورنده بك فضله تجربه ایتدك. باشقه مملكتلرده سفربرلك ساده اردولره منحصر قالیور؛ مملكتك مادی و معنوی بوتون قوتلری سفربر حاله وضع ایدلدیكی بر صیره‌ده فعالیت ملیه‌یی ترکیب ایدن عضولردن هرهانكی برینی حرب مناسبتیله معطل قالاجق اولورسه درحال اونك یرینه باشقه بر مؤسسه، باشقه بر تشكیلات اقامه ایدیلوبریور. بناءً علیه سفربرلك وحرب یزدن فوق‌العاده بر غیرت، بالخاصه منبت و عملی برفعالیت ایستیوردی. كمال تمنویتله كوریبورزكه حكومتك ده ایلك آكلادیغی حقیقت بو اولمشدر.

سفربرلك اوزرینه حكومتك الچوق مشغول اوله‌جغی مسئله‌لردن بری‌ده استانبولك اعاشه‌سی مسئله‌سی ایدی. اكر اماردن بول واردانی، منتظم تشكیلاتلی بر شهر اماتی بولونمش اولسه‌یدی بو، اوقدر بویوك برغائله دكلدی؛ فقط استانبول كبی قوصقوجه بر شهره ایقاسیله مكلف اولدیغی الیسعط و ابتدائی وظیفه‌لرینی بیله حقیله ایفا ایده‌میه‌جك بر حالده بولونمیان امانتدن بیك درلو مشكلات ایچنده بولونان شهرك اعاشه‌سنی بكلمك البت انصافسزلقدی. بونك ایچون ساده تنظیفات وترمیمات ایشلری، فرون معاینه‌لری، سوقاق پلانلری ایله، اوده تاتمام برصورتده، اوغراشان برشهر اماتی دكل، تجارت واقتصادیات ساحه‌سنده اوزون تجربه‌لره، جدی وقوفه وبالخاصه مكمل تشكیلاته مالك بر امانت لازمدی ومع التأسف بوده بزده یوقدی، چونكه هنوز اولامازدی. بناءً علیه قارئلریمزك بك ایی خاطرلایه‌جقلری وجهله برطرفدن حكومت، دیكر طرفدن امانت مستعجل بك چوق تدبیرلره توسل ایتدیلرسه‌ده اوزمان كاملاً غیر ملی اللر النده بولونان پیاسه‌یی بحراندن، خاق دنیانك غیر طبیعی مضایقه‌سندن قورتارامدیلر. بوتون مضایقه‌لر شویله طورسون حتی استانبولك باشلیجه غذاسنی تشكیل ایدن اكمك بیله بولونماز اولیوردی. قیصه برتتبع ایله ثابت اولدیكه الك مهم احتیاجاتی حكومتك ویا امانتك ویاخود هرهانكی معاون برتشكیلاتك الی آلتنده طوبلامق ضروری ایدی وبوضرورت دیكر بوتون اوروپا مملكتلرنده جریان ایدن احوال ایله بوسبوتون تظاهر ایدیبوردی. ایشته بوندن دولایی امانت استانبول هیئت مرکزیه‌سنك كرك شهر داخلنده‌كی تشكیلاتندن، كرك خارجده بولاجغی معاونتدن استفاده ایتمك ایسته‌مشدر. بوصورتله تشكیلات خصوصیه‌سی بك تاتمام اولان امانت همان همان یكانه اوله‌رق بولا بیلدیكی وكندیجه الك امین واسطه عد ایتدیكی بو تشكیلاتدن استفاده‌یه قرار ویردی.

ایشته، هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نك فعالیتی بویله برضرورتك نتیجه‌سیدر. بوهیئت درحال فعالیته باشلادی. واوكجه اكمك ایشی ایله اوغراشدی. استانبولك بو مسئله نقطهٔ نظرندن بولوندیغی حال كوز اوكنه كتیریلیرسه اكمك خصوصنده ایكی سنه‌دن بری دوام ایدن فعالیتك نه‌درجه‌لرده شایان شكران اولدیغی درحال تظاهر ایدر. صوكره بوهیئتك وساطتی ایله الك مهمی شكر اولمق اوزره دها برطاقم ایشلر كورولدی. بوكون خارجده اوتوز غروشه صاتیلیركی ولوكه نفوس باشنه ایده یوز درهم اولسون، طقوز غروشه شكر آلمق خلیجه بویوك رایشدر. صرف بوهیئتك فعالیتی سایه‌سنده برطاقم حوانج بك ایی دینه‌جك برصورتده تأمین ایدلمش اولدقدن باشقه میدانه تماماً ملی برسرمایه وملی براداره وغایه ایله برقاچ بویوك وقوتلی شركتلر چیقدیغی كبی ایكی سنه‌دن بری مملكتك بوتون فعالیت اقتصادیه‌سی غیر ملی اللردن ملی اللره انتقال ایله‌مشدر. بونك نه‌بویوك بر نتیجه اولدیغنی آكلاتمایه چالیشمق البت لزومسزدر.

قونغره، بوتون بوفعالیتی تقدیر وتصویب ایلدیكی صیراده نتیجه اعتباریله برمسئله قارشیسنده بولونمشدی: هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نك مختلف وو سع معاملات وتشبثات نتیجه‌سنده تأمین ایتدیكی برقاچ یوزبیك لیرالق كارك نه اولاجغی مسئله‌سی. فی الحقیقه، هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نك مقصدی كرك شخصی، كرك غیر شخصی هرهانكی صورتله بركار تأمین ایتمك دكل، مملكته قارشی بروظیفه ایفا ایله‌مكدی. وظیفه ایفا ایدلدكدن صوكره اله كچن كار ایچون برمحل تخصیص بولمق لازم كلیوردی. ایشته بوراسی‌ده هیئت مخصوصهٔ تجاریه حل ایتمش ورسماً كندیسنك حقی اولان بوتمتعی ملی برغایهٔ خیره وقف ایتمك مناسب اولاجغی مطالعه‌سنده بولونمشدر. قونغره بوفكری مصیب بولدی وبرمدت مذاكره ومناقشه‌دن صوكره مهم بریكونه بالغ اولان تمتعی متولیلری اوقاف ناظرلری اولمق وملی تشبثاتده بولونه‌جق بر باتقه‌یه سرمایه تشكیل ایله‌مك اوزره وقف ایتمكه قرار ویرمش وقرارك صورت اجراسنی تقرر وتعیین ایچون‌ده بر هیئت انتخاب ایتمشدر. بو هیئت كله‌جك قونغره‌یه قدر بومعامله‌یی ایفا ایتدكدن صوكره وظیفه‌سنی اكمال ایله‌مش اولاجق وتمتع‌ده درمیان ایدیلان شرط خیر دائره‌سنده تماماً وقفه كچمش بولونه‌جقدر.

ایشته، هرصورتله ملتك خیر ومنفعتی ایچون صرف ایدیلان بر فعالیت مشكوره‌نك نتیجه‌سی‌ده بوندن عبارتدر. بحث اوزرنده دها زیاده سویله‌یه‌جك دكلز. یالكز بیتیركن شونی علاوه ایده‌لم‌كه، ایكی سنه‌دن بری بو هیئت مخصوصه‌نك فعالیتی حقنده كونارجه چكلرینی یورمش اولان ددی قودیجیلر بیله بو نتیجه قارشیسنده شاشیرمش قلمش اولسه‌لر كركدر؛ چونكه انسانك بویله‌یرایش حقنده آیلوجه چكه‌سی بوره‌مش اولماسی قدر آجینه‌جق برحال دها تصور ایدیله‌مز. بالطبع مات عموماً و هیچ‌زده منفرداً شو تشبثاتدن مادی و معنوی بك بویوك استفاده‌لر تأمین ایتدك؛ فقط فكریمزجه الك بویوك استفاده‌مز بوندن آلاجغمز درسدن عبارت اولمالیدر: ددی قودی یاپارکن چوق تأنی ایتمك لازمدر كه نتیجه‌ده بوش بر وهم اوغرنده چكلریمز یورولمش، اعصابمز كرلمش اولماسین!

تبلیغ رسمی

۲۵ ایلول ۳۳۲ تاریخله قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولنمشدر:

مختلف جبهه‌لرمزده شایان اشعار بر وقعه اولمامشدر.

***

۲۶ ایلول ۳۳۲ تاریخله قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولنمشدر:

۱ — فلاحیه جبهه‌سنده برمعتاد آتش تعاطی ایدلدی.

۲ — ایران جبهه‌سنده دولت آباد ایله (همدان) آراسنه صوقیلمق ایستیان دشمنی تره‌دخوره آتدق.

۳ — قافقاس جبهه‌سنده صاغ جناحده كشف قول مصادمه‌لری وقت وقت طوپنجی وپیاده آتشلری اولدی. مركزده موضعمزی برمقدار دها ایلری سوردك.

صول جناحده كشف قوللری مصادمه‌سی اولدی برمقدار اسیر بر خیلی اسلحه وتجهیزات آلدق.

۴ — سائر جبهه‌لرده مهم وقعه اولمادی.

***

۲۷ ایلول ۳۳۲ تاریخله قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولونمشدر:

۱ — ایران، دجله وفرات جبهه‌لرنده مهم بر حادثه اولمامشدر.

۲ — قافقاس جبهه‌سنده صاغ جناحده مؤثر آتشلرله دشمن مواضع واردوكاهلرینی دوكدك ودشمنه خیلی ضایعات ویردیردك. دشمنك آتشمزه طوتیلان بعض میترالیوزلرینك افرادی پریشان برصورتده طاغیلمشدر. «ملی»

منظومهٔ شاهانه‌نك آلمانیاده نشری

برلین، ۸ تشرین اول (ا.ه.) — (فردسپوندلس بلات دن ناخر بختن شده‌له فردردن اوریه‌ات) لسنه‌سنك الك باش طرفنده ذات حضرت پادشاهی‌نك چناق‌قلعه قهرمانلری حقنده‌كی منظومهٔ غرای همایونلرینك اصلندن استنساخ اولونان صورتی نشر ایله‌مشدر.

تورك عسكرینك قهرمانلغی

برلین، ۹ (م.ا.) — پترسبورغده منتشر «بیرزویاریه» دوموسقی» غزته‌سی كرك غالیچیا وكرك دوبریجه‌ده عساكر عثمانیه‌نك محاربانه كمال فعالیت وقهرمانلقله اشتراك ایلدیكی وبالخاصه رومانیا جبهه‌سنده عثمانلی سواریسنك اجرا ایلدیكی وظیفه‌نك مهم اولدیغی قید ایتمكه‌در. مذكور غزته علاوهٔ مقال اولدرق روس ورومانیا عساكرینك عثمانلی سواریسنك فعالیت وجسارتی قارشیسنده عاجز قالدقلرینی‌ده علاوه ایلمكده‌در.

§ وینه، ۸ (ق.) — آوروپای مركزی اردولرینك فعالیتندن بحث ایدرك (فرومدنبلات) دییورکه: «اتفاق مرام دولتلرینك اردولری میانده‌كی تعاون وتعاضد، پك ظاهر موفقیتلری انتاج ایتمكده‌در. آوسترپا ومجارستان، آلمانیا، تورکیا وبولغارستان اردولرینك اتحاد وامتزاجی كوندن كونه دها زیاده غیرقابل انحلال برحاله كلمكده‌در.

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 26608

پنجشنبه : ١٤ ذی الحجه ٣٣٤، ٢٩ ایلول ٣٣٢، ١٢ تشرین اول افرنجی ٩١٦

اداره‌خانه : نور عثمانیه ده دائرهٔ مخصوصه - آدرس : استانبول، طنین - تلفون نومرو سی ٤٧

اخطار : غزته‌نك خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه وامور اداریه متعلق مواد طنین اداره‌سنه کوندرلمه‌لیدر. درج اولنمایان اوراق اعاده ایدلمز.

طنین

تاریخ تاسیسی : ١٣٢٦ — ١٣٢٤ طقوز نجی سنه نومرو ٢٨١٢

آبونه لر آی باشی ایله آیك اون بشنده قبد ایدیلیر، هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرتنه تابعدر.

آبونه‌لر : ولایات ایچون سنه‌لك ١٠٠، آلتی آیلق ٦٠، اوچ آیلق ٣٠، آیلق اون غروشدر. ممالك اجنبیه ایچون سنه‌لك ١٨٠، آلتی آیلق ٩٥، اوچ آیلق ٥٢،١٠ غروشدر.

کرك استانبول، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (١٠) پاره‌در.

اسکی نسخه‌لر آی ایچنده (٢٠) ودها اسکیلری (٤٠) پاره‌در.

سیاسیات

اتحاد وترقی قونفره‌سی

— ٦ —

بوسنه‌کی اتحاد وترقی قونفره‌سی، اجرا ایتدیکی علمی مناقشه نتیجه‌سنده، فرقه‌نك خصوصی رنکینی تشخیص ایتدیرن صمیمی برقناعت [illegible] روحی، اسلامیتله مدنیت عصریه‌نك تمامیله قابل ائتلاف اولدیغنه اعتماددر. [illegible] بوحالدن بری بوقناعته مالك ذوات اکسیك دکلدی. یونلرك باشنده نامق کمال ایله جودت پاشانی ذکر ایده‌بیلیرز. فقط، بوفکرك عکسنه اینانان برزمره‌ده موجود ایدی. بوزمره‌نك زعمنه کوره، اسلامیت هیچ بر زمان مدنیت عصریه ایله ائتلاف وامتزاج ایده‌میه‌جکدی. غربی شوراسیدرکه بوزمره، بری برینك تمامیله ضدی اولان ایکی میان حزبی محتویدر.

نظریاتده عینی مقدمه ایله باشلایان بوایکی حزب، عملیاتده بوس بوتون متضاد نتیجه‌لره واصل اولیورلردی. بوحزبلردن برینه (آوروپا متعصبلری)، دیکرینه (مدرسه متعصبلری) دیه‌بیلیرز.

متعصب آوروپاچیلره کوره، مادامکه اساسات اسلامیه مدنیت حاضره ایله ائتلاف ایده‌میه‌جك، اوحالده بواساساتی تمامیله ترك ایده‌رك مادی ومعنوی بوتون وارلغمزی آوروپا مدنیتنه انطباق ایتدیرمه‌مز لازم کلیر.

متعصب مدرسه‌چیلر ایسه یونك عکسنی دوشونیوردی: مادامکه مدنیت عصریه‌نك اسلامی اساسلرله ائتلافی ممکن دکلدر، اوحالده بو مدنیتك بوتون عناصرندن تبری ایده‌رك عثمانی موجوده‌مزله اکتفا ایتمه‌مز اقتضا ایدر. کوروليورکه بو حزبلرك ایکیسی‌ده اجتماعی شائبندن اوزاق، یك اوزاق بولونیورلر. ملتدن نه مقدس دیندن وازکچه‌بیلیر، نه ده حیات عصریه‌نك ایجابات ضروریه‌سندن تجرد ایده‌بیلیر. مقتضای حکمت، بو ایکی نعمتدن برینی دیکرینه فدا ایتمك دکل، بلکه اونلری بری بریله تألیفه چالیشمقدر. ایشته، اتحاد وترقی قونفره‌سی، بوحکیمانه مسلکی قبول ایده‌رك بو سنه‌کی پروغرامی ایله تطبیقانه باشلامشدر.

سیاسی بر فرقه‌نك وظیفه‌سی منتظم وقوتلی بر دولت تشکیلاتی میدانه کتیرمکدر. اتحاد وترقی فرقه‌سی بوعمده‌یی شعار اتخاذ ایدنجه دولت حقنده‌کی تلقیسی‌ده وضوح کسب ایتمش اولدی. آرتق، بو فرقه‌نك غایه‌سی عینی زمانده هم اسلامی، هم ده عصری بر دولت تشکیلنه چالیشمقدن عبارت اوله‌بیلیر. چونکه مدنیت عصریه‌نك اسلامیتله قابل تألیف اولدیغنی قبول ایدن بر هیئت، اسلامی بر دولتك عینی زمانده عصری بر دولت ماهیتنی آله‌بیله‌جکنی، یاخود تعبیر آخرله، عصری بر دولتك عینی زمانده اسلامی بر دولت اساساتنه استناد ایده‌بیله‌جکنی قبول ایتمك مجبوریتنده قالیر. لکن، مع التأسف، تجدد بولنده ایلك آدیملری آنان تنظیماتچیلر بو صورتله دوشونمه‌مشلر، بوبولده حرکت ایتمه‌مشلردی. اونلر، عثمانلینی عصری بر دولت حالنه قویمغه چالیشمشلر، فقط یاکلش اجتهادلریله دولتی دها چوق غیرعضوی برحاله کتیردکلری کبی اسلامی دولت شکلندن‌ده بوس بوتون چیقارمشلردی. بناءً علیه اتحاد وترقی، تجدد بولنده سلفی اولان تنظیمات جریانتك کورکورینه بر معقبی اولمق دکل، بلکه اونك خطالرینی آرایوب بولمقله دوغری یولك ترده اولدیغنی میدانه چیقارمق وظیفه‌سیله مکلفدی. تنظیماتچیلرك برنجی خطاسی، خلافت اسلامیه ایله دولت اسلامیه‌نك آیری آیری شیلر اولدیغنه ذاهب اولملریدر. حال بوکه اسلامیتده، خلیفه، دولتك ریاست سیاسیه‌سنی حائز اولان ذات اولوب خلافت تشکیلاتی دولت تشکیلاتندن عبارتدر. سلطنت، امام ماوردینك (احکام سلطانیه‌سی) ندن آکلاشیلدیغی وجهله خلافتك صفت حکمرانیسی (Souveraineté) اولوب قطعاً اوتدن آیری بر شی دکلدر. (سلطان - Souverain) معناسنه اولوب [illegible] بلدات سلطانلردر. بناءً علیه تنظیماتچیلرك ظن ایتدیکی کبی خلافت ایله سلطنت عینی ذاتده اجتماع ایتمش بری برندن آیری صفتلر دکلدر. صدراعظم، خلافت مقامندن مستقل بر ماهیتی حائز ظن اولونان سلطنت مقامنك وکیل مطلق دکل، بالذات خلیفه‌نك وکیل مطلقیدر و حامل بولوندیغی مهرهمایون خلفای عباسیه زمانندهده وزیرلره مودوع بولونان خاتم خلافتدر. خلافتی قاتولیکلرك پاپالغی مقامی کبی روحانی برریاسته تشبیه ایده‌رك شیخ الاسلامی بومقامك وکیل مطلقی ظن ایتمك شرع شریف نقطهٔ نظرندن غایت فاحش برخطادر.

تنظیماتچیلرك ایکنجی خطاسی‌ده ایکی نوع حق قضانك موجودیتنی زعم ایتمه‌لریدر. اونلره کوره، خلافت ایله سلطنت برذاتده مجتمع، فقط بری برندن آیری ایکی مستقل قوت اولدیغی کبی خلافتك باشنده حق قضاسی، سلطنتك باشنده حق قضاسی اولوب برنجیسی خلافتك وکیلی اولان مشیخته، ایکنجیسی‌ده سلطنتك وکیلی اولان صدارته مودوع اولمق لازم کلیر. بو نظریه‌یه استناداً درکه ١٢٥٢ تاریخنده قاضیعسکرلری واستانبول قاضیسنی باب مشیخته نقل ایتدیلر. قضاة شرعیه قاضیعسکرلره مربوط بولوندیغی ایچون یونلرك اولایله انتقالیله باب مشیخت قاضیلرك مرجع رسمیسی حکمنه کچدی. حالبوکه بو تاریخه قدر قاضیعسکرلر وعلی العموم قاضیلر صدراعظمه مربوط ایدی. چونکه اسلامیتده ایکی نوع حق قضا موجود اولمادیغی کبی افتا وقضا صفتلری‌ده عینی ذاته اجتماع ایده‌مزدی. حق قضا منحصراً خلیفه‌یه عائد اولوب خلیفه‌نك وکیل مطلقی‌ده منحصراً صدر اعظم ایدی. قاضیلر خلیفه‌نك وکیللری اولوب اونك نامنه اجرای قضا ایلدکلری ایچون وکیل مطلقی طرفندن انتخاب وانها اولونه‌رق کندیسی جانبندن تعیین ایدیلیرلردی. مفتیلر، کلنجه، بونلر قاضیلر کبی خلیفه‌نك مأمورلری اولمایوب اوامر الٰهیه‌نك مبلغلری ایدیلر. بناءً علیه موقعلری غایت عالی اولوب دنیوی هیچ بر آمرك مأموری اوله‌مازلردی. برذاته عینی زمانده افتایله قضا اجتماع ایتدیکی کبی امام اعظم حضرتلریله زنبیلی علی افندی مفتیلك مقامندن قاضی القضاتلق و قاضیعسکرلك مقامنه کچمه‌یی قبول ایتمه‌مشلردی. بو مثللر مقام افتانك نظر اسلامده نه‌قدر عالی و مقدس اولدیغنی ارائه‌یه کافیدر.

مفتی ایله قاضینك ایکیسی‌ده احکام فقهیه‌یی رهبر اتخاذ ایتدکلری حالده آرالرنده‌کی بو تفاوت قیمتك سببی نه‌در؟ بونك سببی احکام فقهیه‌نك دیانی و قضائی نامرلریله ایکی قسمی حاوی اولمه‌سی و مفتیلر احکام دیانیه‌نك حسبةً لله مبلغلری اولدیغی حالده قاضیلر احکام قضائیه‌نك اجراسنه حسب الوکاله مأمور بولونمه‌لریدر.

احکام دیانیه قوهٔ مؤیده‌سی منحصراً اخروی اولان تکالیف دینیه‌در، احکام قضائیه ایسه دنیوی برقوهٔ مؤیده‌یه مالك اولان تکالیف دینیه‌در. بناءً علیه احکام قضائیه، (دینی احکام) جنسنك داخلنده ایسه‌ده (دیانی احکام) نوعنك خارجنده مستقل برنوعدر. احکام قضائیه بوکونکی اصطلاحه کوره، حقوق نامی‌ویردیکمز قاعده‌لردر. اوحالده اسلامیتده، حقوق، احکام دینیه‌دن معدود ایسه‌ده احکام دیانیه‌دن معدود دکلدر. احکام دینیه اساساً بردر، فقط، قوهٔ مؤیده‌لرك دنیوی واخروی نامرلریله ایکی نوعی بولونمه‌سی بواحکامی ضروری اوله‌رق ایکی نوعه آییرمشدر. قاضی دنیوی برنظام وانتظامك تأسیسی وعلی العموم اجتماعی احتیاجلرك تأمینی وظیفه‌سیله مکلف اولدیغی ایچون حیاتك هر درلو ایجاباتنی نظردقته آلمغه مجبوردر. بوندن دولایی‌درکه دیانةً جائز اولمایان بر چوق ایشلری قاضی بالذات اجرایه ماخود باشقه‌لری طرفندن اجراسنی قبوله مضطر قالمشدر. مثلا فائض آلمق دیانةً [illegible] چونکه نظر دیانتده بوتون مسلمانلر قارده‌ش اولوب قارده‌شك قارده‌شدن فائض آلمه‌سی هر ملتك اخلاقنه کوره معیوبدر. دیانةً قطعاً جائز اولمایان بوفعلی قاضی ضرورات اجتماعیه‌نك اجباریله بالفعل اجرا ایتمکه مجبور قالمش، یعنی ایتامك نقودینی ربح ملزم لحصولیله فائضه ویرمکه مضطر اولمشدر. بونك کبی (لاوصیة للوارث) منطوقنجه وارثه وصیت ایتمك جائز دکل ایکن قاضی بوکاده نفی ملك طریقیله بر نوع مساعدهٔ ضمنیه کوسترمکدهدر. بوکونکی ایجابات قضائیه مسکراتك مال متقوم اولدیغنی قبوله سوق ایدیور. فقط، قضای اسلامك بونی قبوله مجبور اولمه‌سی، دیانت اسلامیه‌نك‌ده قبول اضطرارنده بولونمه‌سنی اقتضا ایتدیرمز.

افتا ایله قضانی عینی مقامده برلشدیرمك ومحاکم شرعیه اعلاماتی فتوا اماتتیه تصدیق ایتدیرمك قضاءً تجویز ایدیلن شیلرك دیانه‌ده جائز اولدیغی ذهانتی تولیدایدیور. بوذهابك دیانت واخلاق نقطهٔ نظرندن نه‌قدر مضر اولدیغی ایضاحدن وارسته‌در. اسلامیت بوتون معالیٔ اخلاقیه‌سنی احکام دیانیه‌سنده کوسترمشدر. احکام قضائیه هر دورك ایجاب ایتدیردیکی برطاقم مسامحات دیه‌یه‌در. (بعثت بالحنیفیة السمحا) بویوران حضرت پیغمبر حنیفلکله احکام دیانیه‌یی وسمیحلکله‌ده مسامحات قضائیه‌یی مراد بویورمشلردر.

حنیفلر، مفتینك بیان ایتدیکی احکام دیانیه دائره‌سنده حرکت ایدنلر، مسامحه‌چیلر ایسه قاضینك مساعدات ضمنیه‌سندن استفاده ایدنلردر. متصوفه برنجیلره اهل عزیمت، ایکنجیلره اهل رخصت نامرلرینی ویررلر، مثلا، مرور زمانله حق دعوی ساقط اولور، فقط حق ساقط اولماز.

اهل رخصت بومساعدهٔ قضائیه‌دن استفاده ایده‌رك مرور زمانه اوغرامش بورجلرینی ویرمکدن امتناع ایدر. حال بوکه اهل عزیمت مفتینك مابه‌الانتقوایی امر ایدن فتواسنه امتثال ایده‌رك بویله بر بورجی اعطایه مشتاقان اولور. برملتده اخلاقك حقوقدن عبارت عد اولونمه‌سی ناصل برتردی معنوی ایسه دیانتله قضانك عینی ماهیتده تلقی ایدلمسی‌ده عینی تدنیٔ اخلاقی‌یی ارائه ایدر.

ایشته محاکم شرعیه‌نك مشیخته ربطی دیانت نقطهٔ نظرندن بومؤلم نتیجه‌یی حصوله کتیرمشدر. عامهٔ ناس قاضیلر کبی مشیخت اسلامیه‌نك‌ده افرادی دنیوی بر قوهٔ مؤیده ایله ترهیب ایتدیکنی کورونجه اخروی قوهٔ مؤیده‌یی یاواش یاواش اوتوتمغه باشلامشدر. چونکه افاماقامی‌ده قضاایشلریله اشتغال واعلامات قضائیه‌نك تصدیقی مسئولیتنی درعهده ایدنجه شریعتك یالکز احکام قضائیه‌دن عبارت اولدیغی ظنی حاصل اولمه‌سی طبیعیدر. تعدد قضا، احکام دیانتك سلامتنی اخلال ایتدیکی کبی خلافت ایله سلطنتی بری برندن آیری ایکی قوت کبی کوستردیکندن عادتاً مملکتنمزده ایکی نوع حکومت اسلامیه‌نك موجود اولدیغی ظنی حاصل ایتمشدر. بو ظنك توسعیله بونلردن برینی حکومت جسمانیه، دیکرینی حکومت روحانیه کبی تلقی ایدنلر، اسلامیتی‌ده قاتولیکلك کبی ایکی حکومتلی بردین ظن ایلیه‌نلر آز دکلدر.

ایشته تنظیماتچیلرك یوقاریده بیان ایتدیکمز خطالی اجتهادلری بوکبی باطل تلقیلری دوغوره‌رق دولتمزی یاواش یاواش اسلامی بر دولت حالندن چیقارمشدر. کله‌جك مقاله‌ده‌ده تنظیماتچیلرك عثمانلینی عصری بردولت وضعیتندن نه صورتله دها چوق اوزاقلاشدیردقلرینی ایضاح ایده‌جکز.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE

جهان خبرلری

حبشستان اغتشاشاتی

روما و پاریس انقریه‌لرینه بر نظیره

عثمانیلرلوندن رفیقمزده کوردیکمز شایان دقت برمقاله‌یی بروجه زیر نقل وترجمه ایدیورز.

اخیراً حبشستانده وقوع بولان ضربهٔ حکومته دائر آلمان معلومات پك مغلق و مشوش اولغله برابر ایتالیا منابعندن ترشح ایتمش بولنیور . بو خبرلرك ایتالیاناری خیلیجه متأثر ایتمشدر . چونکه مهالك برخسته‌لغه مبتلا اولان [منلك] ك كیفیت وفاتی تاموسم اولدوقی دفعاتله اعلان واشاعه ایدلدیکی حالده بو حكمدار طرفندن ـ بوكون تخدین سقوطی خبر ویریلان ـ [ایپیه‌یه آصو] نك نه درجه غریب بعض وقوعات جلوسلیله بالآخره كندیسنه ولی عهد نصب ایدلدیغی اولدینی هنوز ایتالیالرك خاطرلرنده مركوز بر كیفیتدر . ۱۹۱۰ سنه‌سنده حبشستانك مقر حكومتندن عودت ایتمكده اولان منلكك طبیب خصوصیسی دوقتور « سه‌نكوهل » ایله مصرده ملاقات ایدن بر آلمان غزته محرریندن بوكیفیت حقنده بزه ویردیكی صاق‌آور و مهم تفصیلات زیرده درج ایدیلدیلر .

« منلك » ایكینجی دفعه اولدرق طاغلرده ساكن غایت مشهور بر خانداننه منسوب اولان غایت ذكی ومتین اولغله برابر هر ایستدیكنی بایدیرمق ایستین پرنسس (تایتو) ایله ازدواج ایتمش ایدی . بوازدواجدن چوجق دنیایه كلدیكندن منلك كنندی قیزی (سیون آزه‌غازی) ایله (راس‌میقائیل)ك محدومی كنیج (ایپیه‌آصو)یی كندینه ولی عهد تعیین ایتمش وكیفیت تعیین ۱۸ مایس ۱۹۰۹ ده بتون مملكت اكابری حاضر اولدیغی حالده بارلاق بر صورتده رسماً اعلان ایدلدش ایدی . بوحال حقوقی اخلال ایدلدش هد ایدن ایمپراطوریچه (تایتو) نك خوشنه كیتمیورایدی . ایمپراطوریچه تخته ایمپراطورك حبسده وفات ایدن برادرینك اوغلی (فیتوراری تمه‌یه) یی كچیرمك ایستیور ایدی . چونكه بو پرنسك كندی آماله دها زیاده خدمت ایدهجكنی ظن ایدییور ایدی .

ولی عهدلك بیانامه‌سنده (منلك) لك یكنی (ایپیه‌آصو) یی كندینه خلف تعیین ایتدیكی اعلان اولنیور ایدی . متعدد دفعه‌لر نزول خسته‌لغرینه معروض قالسندن طولایی فكراً وبدناً دوچار ضعف اولان (منلك) بو بیانامه‌نك سوده‌سنی اوقومش ایسه‌ده بیاضی اوقومامش ایدی . حال بوكه مسوده‌نك تبییضنده (تایتو) نك تصویبی ایله (یه‌آصو) اسمی بالالتزام ذكر ایدیلمه‌مش بالكز (ایپیه) تعبیری براقلمش ایدی . بو ایسه منلكك الی كنیج بتون اثریاسنه شامل عمومی بر تعبیردر . بر حالده‌كه بو وثیقه (ایپیه‌آصو) یه اولدینی قدر ایمپراطوریچه‌نك عمیمی اولان (فیتوراری) نه‌یچه) یه دخی خدمت ایده بیلیر ایدی . اكر بوانشاده (منلك) وفات ایتمش اولسه ایدی . خلفی تعیینده (تایتو) یی هیچ برشی منع ایدهمیه‌جك ایدی . فقط ایمپراطورك قوتلی اولان یقینی‌سی خسته‌لغه مقاومت وبرده ایمپراطوریچه‌یی تدهیش ایتمدی . (فیتوراری) سرایدن نفی ایدلدی و پرنس (یه‌آصو) نك تعلیم و تربیه‌سنی بالذات (تایتو) درعهده ایلدی . (تاساما) ایسه (یه‌آصو) یه وصی نصب ایدلدی . (تاساما) ایمپراطوریچه‌نك انتریقه‌لرینی تامیله كشف ایتمش ایدی . بونك ایچون قلبه آلمیردیغی یكی بر بیانامه‌ده (یه‌آصو) اسمی مندرج بولنیور ایدی .

ایمپراطوریچه بوندن طولایی حدتلندی ایسه‌ده (راس‌تاساما) بوحدت وشدته قولاق آصمدی . حتی (تایتو)یه (شوآ) قبیله‌سنه منسوبدر) برچوق پرنسلری حبس ایتدیردیكی ایچون (شوآ) اهالیسنك جیاننه سوء قصددهٔ بولنه‌جغلرینی بیلدیردی . (راس تاساما) ایمپراطوریچه‌یی دشمنلرینه قارشی حمایه ایتمكی درعهده ایدییوردی ایدیسه‌ده ایمپراطوریچه‌نك‌ده (یه‌آصو) نك ولی عهدلكنی قبول ایتمسی شرط اتخاذ ایلیور ایدی . چونكه قسط زوج ایله زوجه یكدیكرندن آیریلورلرسه مملكت قومشولرك شكاری اوله‌جق ایدی .

ایمپراطوریچه‌نك تدوینی اوزرینه راهبلر طرفندن اشاعه ایدلدش اولان بر ماصال (تایتو) یی ایمپراطورك یاننده اوزاقلاشدیرمق ایچون بایبلان پوتون تدبیرلری عقیم براقدی . شمدی ایسه كلن صوك خبرلره باقیلیرسه (ایپیه یه‌آصو) كندی مؤلفنی بالذات كندی غائب ایتمشدر . چونكه حدیث باش وكیلی (ایپیه یه‌آصو) یی ائتلاف ایله مذاكراتده بولندیغندن طولایی پرنسلردن مركب برقولغه‌نك قرارایله خلع ایتمشدر .

ژاپونیا وكلاسنك تبدلی مسئله‌سی

برلین ۱۰ (م . آ) — (واشینغتون)دن لوندره‌ده منتشر « مورنینغ پوست » غزته‌سنه اشعار اولنیور : (تدوچی) نك ژاپونیا باش وكالتنه كلمنه آمریقاده اهمیت ویرلمكده‌در . (تدوچی) نك ژاپونیاده آمریقا علیهنده حكم فرما اولان افكار وجریانه مقاومت ایده‌میوب

آلمان استقراضلری ، انكلیز ـ فرانسز استقراضلری

بش استقراض ـ آلمان ملتنك شایان حیرت قوهٔ مالیه‌سی و وطنپرورلكی قوهٔ مالیه‌لری زیاده اولان انكلیزلرله فرانسزلرك طوپلایه بیلدكاری ـ آراده‌كی عظیم فرق ـ طاغلر كبی جسیم كتله‌لری طاشیمق ایچون بیكارجه قطارلر لازم !

متفقین آلمانیادولتنك حرب بداینندن بری عقد ایتدیكی بش داخلی استقراضك یكان یكان و مجموع مقدارلرینی مصور لوحه

انكلیزله فرانسزلرك حربك بداینندن بری داخلدن عقد ایده‌بیلدكاری استقراضلرالده ایده‌بیلدكاری مقدارلری مصور لوحه

آلمانلر ـ باش مقاله‌مزده‌ده ذكر ایدیلدی ـ (هیندنبورغ) نك اسمنی ویردكاری بشنجی حربیه استقراضی عقد ایتدیلر . بو استقراضك شیمدیه‌یه قدر واصل اولدینی نتیجه ۱۰ بچی میلیاری تجاوز ایتمشدر . بر قاچ كون ظرفنده بومقدار یكی تأدیاته برمقدار دها آرته‌جقدر . بوسیله ایله ، شوحرب مدهشك بوتدینی ومعظم آلمان ملتنك تدارك ایتمكله هم زمان افتخار ایده بیله‌جكی خارق العاده داخلی استقراضلرك تاریخچه‌سنی قارئلرمزه خاطرلاتمق وبو جسیم یكونلری قارئلرمزك ذهنلرنده بحق مقایسه‌یا مدار بعض معلومات ویرمك ایسته‌رز :

آلمانلر حربك بداینندن بری ۱۰ ایلول ۱۹۱۴ ، ۲۷ شباط ۱۹۱۵ ، ٤ ایلول ۱۹۱۵ ، ٤ مارت ۱۹۱۶ ، ۱ ایلول ۱۹۱۶ تاریخلرنده بش استقراض عقد ایتمشلردركه بونلرك همان كافه‌سی یوزده بش فائضله عقد ایدلمشدر . مقدار بالفرلری ایسه صیراسیله ٤،٤٨٠ ، ٩،١٠٦ ، ١٢،١٦٢ ، ٢١٠،٧١٢ ، ١٠،٥٩٠ میلیار مارق ، و مجموعاً ٤٧ میلیار مارقدر .

بویكونك نه‌معظم برشی اولدیغنی خاطرلاتمق ایچون ٤٧ میلیار مارقك تشكیل ایتدیكی طاغلغ بربردن بر بره نقلی لازم كلسه بیری ١٠ طوننلق ٣٠ واغوندن مركب تام (١١٠٠) قطار یعنی ٣٣ بیك ـ أوت ، بووارلاق حساب ٣٣ بیك ـ واغون اونی طاشیه‌بیلیر . اكر مذكور ٤٧ میلیار مارقی كومدش مارق اولایوبده بیری ٢٠ مارقلق آلمانلردن آلنوتدن عبارت اولسه بوصورتده‌ده یه بیری ١٠ طوننلق ٣٠ واغوندن مركب ٦٣ ترن ، تعبیر آخرله تام ١٩٠٠ واغون لازمدر . آلمان ملتنك صرف ایتدیكی غیرت وطنپرورانه شو دیو وقدرلرندن قولایجه آكلاشیلیر .

حالبوكه بوكا مقابل دنیانك اك زنكین ملتلری اولغله معروف انكلیزلرله فرانسزلرك یكان یكان عقد ایده‌بیلدكاری داخلی استقراضلر آلمان استقراضلرندن پك آز اولوب هرایكی دشمنمزك كندی ملتلرندن تدارك ایده‌بیلدكاری مجموع پاره‌لر بیله آلمان استقراضاتی یكونه نسبتله خیلی دون اولدرق آنجق ٣١ میلیاره وارمقده‌در . برده انكلیزلرله فرانسزلرك ، آلمانلرك استقراضلرنده اكثریا یوزده بش ونادراً ٥ ½ ویرمه‌لرینه مقابل یوزده ٦ ودها فصله فائض ویرمكه مجبور اولدقلرینی خاطرلامه‌لیدر .

آلمانلرك بوكله حربدن اول هیچ امید ایدیلمین جسیم یكونی استقراضلرینك ملتله حكومتك جیبنه متفاوتاً كیروب چیقمه‌سی ، برتوع آلاوره حكمنده بولونمه‌سی وخارجه پاره چیقماسی محصول اولدیغنی بالخاصه دشمنلریز درمیان ایدییوریورلرسه‌ده بو سوزلر هر حالده آلمان قدرت مالیه‌سنی و وطنپرورلكنی كوجولنه‌جك شیلر دكلدر . بالعكس شومسوك بارلاق استقراضك عقدی موسمی روس ، انكلیز ، فرانسز تدمرلرنده بعض مرتبه موفقیتلر كوردوكه‌سی ، رومانیانك حربه كیرمه‌سی ، ایتالیانك آلمانیایه اعلان حربی كبی وقایعه تصادف ایتمه‌سی موفقیتی سكته‌دار ایده‌بیلیر ایدی . حال بوكه ایشته (هیندنبورغ) نامی عالم مالیه‌ده یك بارلاق وقاهر بر طفر قازانمشدر .

ینه فاس مسئله‌سی

برلین ١٠ (م . آ) — (مادرید) دكی (بنی بادرتریبون) غزته‌سنه اشعار اولنیور : (قورتس) مجلسنك صوك جلسه‌سنده (فاس) حكمنده یك حرارتلی منافشه جریان ایلمشدر . جمهوریت فرقه‌سی اعضاسندن (آیبوس) فاسده اجرا ایدیلمكده اولان حركات عسكریه‌ده ویریلان قرارلرك ملتك منافعنه دكل بلكه بر قوهٔ قلیله تشكیل ایدن علاقه‌دارلرك منافعنه خدمت ایتمكده اولدیغنی واسپانیانك منافع حقیقیه‌سی فاسدن بسبتون صرف نظر ایدیلمسی ایجاب ایلدیكنی بیان ایلمشدر . حربیه ناظری (لوقوته) (آیبوس) ه جواباً فاس والی وقوماندانی جنرال (بوردانو) نك تحت اداره‌سنده فاسده شمدیه‌یه قدر اجرا اولنان حركات عسكریه‌نك نتایجنی تعداد وبیان ایلمشدر . محافظه‌كاران فرقه‌سی رئیسی (مورا) اسپانیانك اوروپانك تدوینی وتحریكی ایله فاس تعیینه كیریشدیكی حكمنده (آیبوس) ك درمیان ایلدیكی ادعایی پروتستو ایلمشدر . جمهوریت فرقه‌سی اعضاسندن دیكر بری

ژاپونیا

ژاپونیاده باش وكیل

ژاپونیا باش وكیلی یاننده‌ماكه‌ده برقاچ كون اول وجود و مدافعه‌سی اكثریت (كاكوسیو) نك (اكثریت اكثریتی) تعبیرلرینك اعلانیله (٤٠ ، ٣٠) ایله‌دیكی بیان ایلمشدر .

لوندره ـ متفرقه‌لر دیوروك : (٤٠ ، ٣٠) ایله‌دیكی بیان ایلمشدر .

ژاپونیاده

(موقع پوست) غزته‌سنه اشعار اولونیور : (تدوچی) نك ژاپونیاده كلمه‌سنه اشعار ایدیلدیغی كبی (تدوچی) نك ژاپونیاده آمریقا علیهنده حكم فرما اولان افكار وجریانه مقاومت ایدییوره (كالیفورنیا) اراضی مسئله‌سی حال ایلمكه قالقدیغندن

منقدمز آلمانیادولتنك حرب بدایتندن بری عقد ایتدیکی بش داخلی استقراضك یکان یکان و مجموع مقدارلرینی مصور لوحه

انکلیزلرله فرانسزلرك حربك بدایتندن بری داخلدن عقد ایدیلن بیلدکاری استقراضلرك مقدارلری مصور لوحه

آلمانلر ـ باش مقاله‌مزده‌ده ذکر ایدیلدی ـ (هیندنبورغ) نك اسمنی ویردکاری بشنجی حربه استقراضی عقد ایتدیلر . بو استقراضك شیمدی‌یه قدر واصل اولدیغی نتیجه ۱۰ بچق میلیاری تجاوز ایتمشدر . برقاچ کون ظرفنده بومقدار یکی تأدیاتله برمقدار دها آرتهجدر . بووسیله ایله ، شوحربه مدهشك یوندیغی ومعظم آلمان ملتنك تدارك ایتمکله هر زمان افتخار ایده بیله‌جکی خارق‌العاده داخلی استقراضلرك تاریخچه‌سنی قارالرمزه خاطرلاتمق وبو جسیم یکونلری قارالرمزك دهشتلرنده بحق مقایسه‌یا مدار بعض معلومات ویرمك ایسته‌ریز :

آلمانلر حربك بدایتندن بری ۱۰ ایلول ۱۹۱٤ ، ۲۷ شباط ۱۹۱۵ ، ٤ ایلول ۱۹۱۵ ، ٤ مارت ۱۹۱٦ ، ۱ ایلول ۱۹۱٦ تاریخلرنده بش استقراض عقد ایتمشلردرکه بونلرك همان کافه‌سی یوزده‌بش فائزله عقد ایدیلمشدر . مقدار بالطری ایسه صیرا‌سیله ٤،٤٨٠ ، ۹،۱۰٦ ، ۱۲،۱٦۲ ، ۱۰،۷۱۲ ، ۱۰،۵۹۰ میلیار مارق ، مجموعاری ٤۷ میلیار مارقدر .

بویکونك ممعظم برشی اولدیغی خاطرلاتمق ایچون ٤۷ میلیار مارقك تشکیل ایتدیکی طاغك بربردن بر یره نقل لازم کلسه بیری ۱۰ طونلق ۳۰ واغونلدن مرکب تام (۱۱۰۰) قطار یعنی ۳۳ بیك ـ أوت ، بووارلاق حساب ۳۰ بیك ـ واغون اونی طاشیه‌بیلیر . اکر مذکور ٤۷ میلیار مارقی کومرش مارق اولابیله‌سه بیری ۲۰ مارقلق آلمان آلتونندن عبارت اولسه بوصورتده‌ده ینه بیری ۱۰ طونلق ۳۰ واغونلدن مرکب ٦۳ ترن ، تعبیر آخرله تام ۱۹۰۰ واغون لازمدر . آلمان ملتنك صرف ایتدیکی غیرت وطنپرورانه شو دیو رقملرندن قولایجه آکلاشیلیر .

حالبوکه بوکا مقابل دنیانك الك زنکین ملتلری اولمغله معروف انکلیزلرله فرانسزلرك یکان یکان عقد ایده‌بیلدکاری داخلی استقراضلر آلمان استقراضلرندن بك آز اولوب هرایکی دشمنمزك کندی ملتلرندن تدارك ایده‌بیلدکاری مجموع پارەلر بیله آلمان استقراضاتی یکونته نسبتله خیلی دون اولدرق آنجق ۳۱ میلیاره وارمقده‌در . برده انکلیزلرله فرانسزلرك ، آلمانلرك استقراضلرنده اکثریا یوزده بش ونادراً ٥ ویرمه‌لرینه مقابل یوزده ٦ ودها فضله فائض ویرمکه مجبور اولدقلرینی خاطرلامه‌لیدر .

آلمانلرك بویله حربدن اول هیچ امید ایدیلمین جسیم یکونلی استقراضلرینك ملتله حکومتك جیبنه متقابلاً کیردوب چیقمه‌سی ، برنوع آلاوره حکمنده بولونه‌سی وخارجه پاره چیقماسی محصول اولدیغی کوجوانه‌جك شیلر دکلدر . بالعکس شوصوك بارلاق استقراضك عقدی موسمی روس ، انکلیز ، فرانسز تمرضلرنده بعض مرتبه موفقیتلر کوروله‌سی ، روماینانك حربه کیرمه‌سی ، ایتالیانك آلمانیایه اعلان حربی کبی وقایعه تصادف ایتمه‌سی موفقیتی سکته‌دار ایده‌بیلیر ایدی . حالبوکه ایشته (هیندنبورغ) نامی عالمی مالیده‌ده بك پارلاق وقاهر برظفر قازانمقدر .

انکلیزلرله فرانسزلرك بدایتندن بری عقد ایتدیکی بش داخلی استقراضك یکان یکان و مجموع مقدارلرینی مصور لوحه

آلمانلر ـ باش مقاله‌مزده‌ده ذکر ایدیلدی ـ (هیندنبورغ) نك اسمنی ویردکاری بشنجی حربه استقراضی عقد ایتدیلر . بو استقراضك شیمدی‌یه قدر واصل اولدیغی نتیجه ۱۰ بچق میلیاری تجاوز ایتمشدر . برقاچ کون ظرفنده بومقدار یکی تأدیاتله برمقدار دها آرتهجدر . بووسیله ایله ، شوحربه مدهشك یوندیغی ومعظم آلمان ملتنك تدارك ایتمکله هر زمان افتخار ایده بیله‌جکی خارق‌العاده داخلی استقراضلرك تاریخچه‌سنی قارالرمزه خاطرلاتمق وبو جسیم یکونلری قارالرمزك دهشتلرنده بحق مقایسه‌یا مدار بعض معلومات ویرمك ایسته‌ریز :

آلمانلر حربك بدایتندن بری ۱۰ ایلول ۱۹۱٤ ، ۲۷ شباط ۱۹۱۵ ، ٤ ایلول ۱۹۱۵ ، ٤ مارت ۱۹۱٦ ، ۱ ایلول ۱۹۱٦ تاریخلرنده بش استقراض عقد ایتمشلردرکه بونلرك همان کافه‌سی یوزده‌بش فائزله عقد ایدیلمشدر . مقدار بالطری ایسه صیرا‌سیله ٤،٤٨٠ ، ۹،۱۰٦ ، ۱۲،۱٦۲ ، ۱۰،۷۱۲ ، ۱۰،۵۹۰ میلیار مارق ، مجموعاری ٤۷ میلیار مارقدر .

بویکونك ممعظم برشی اولدیغی خاطرلاتمق ایچون ٤۷ میلیار مارقك تشکیل ایتدیکی طاغك بربردن بر یره نقل لازم کلسه بیری ۱۰ طونلق ۳۰ واغونلدن مرکب تام (۱۱۰۰) قطار یعنی ۳۳ بیك ـ أوت ، بووارلاق حساب ۳۰ بیك ـ واغون اونی طاشیه‌بیلیر . اکر مذکور ٤۷ میلیار مارقی کومرش مارق اولابیله‌سه بیری ۲۰ مارقلق آلمان آلتونندن عبارت اولسه بوصورتده‌ده ینه بیری ۱۰ طونلق ۳۰ واغونلدن مرکب ٦۳ ترن ، تعبیر آخرله تام ۱۹۰۰ واغون لازمدر . آلمان ملتنك صرف ایتدیکی غیرت وطنپرورانه شو دیو رقملرندن قولایجه آکلاشیلیر .

حالبوکه بوکا مقابل دنیانك الك زنکین ملتلری اولمغله معروف انکلیزلرله فرانسزلرك یکان یکان عقد ایده‌بیلدکاری داخلی استقراضلر آلمان استقراضلرندن بك آز اولوب هرایکی دشمنمزك کندی ملتلرندن تدارك ایده‌بیلدکاری مجموع پارەلر بیله آلمان استقراضاتی یکونته نسبتله خیلی دون اولدرق آنجق ۳۱ میلیاره وارمقده‌در . برده انکلیزلرله فرانسزلرك ، آلمانلرك استقراضلرنده اکثریا یوزده بش ونادراً ٥ ویرمه‌لرینه مقابل یوزده ٦ ودها فضله فائض ویرمکه مجبور اولدقلرینی خاطرلامه‌لیدر .

آلمانلرك بویله حربدن اول هیچ امید ایدیلمین جسیم یکونلی استقراضلرینك ملتله حکومتك جیبنه متقابلاً کیردوب چیقمه‌سی ، برنوع آلاوره حکمنده بولونه‌سی وخارجه پاره چیقماسی محصول اولدیغی کوجوانه‌جك شیلر دکلدر . بالعکس شوصوك بارلاق استقراضك عقدی موسمی روس ، انکلیز ، فرانسز تمرضلرنده بعض مرتبه موفقیتلر کوروله‌سی ، روماینانك حربه کیرمه‌سی ، ایتالیانك آلمانیایه اعلان حربی کبی وقایعه تصادف ایتمه‌سی موفقیتی سکته‌دار ایده‌بیلیر ایدی . حالبوکه ایشته (هیندنبورغ) نامی عالمی مالیده‌ده بك پارلاق وقاهر برظفر قازانمقدر .

فقط زوج ایله زوجه یکدیکرندن آیریلیرلرسه مملکت قومشولرك شکاری اوله‌جق ایدی .

ایمپراطوریچه‌نك تدوینی اوزرینه راهبرلر طرفندن اشاعه ایدیلمش اولان بو ماصال (تایتو) نی ایمپراطورك یاننده اوزاقلاشدیرمق ایچون بایلان بونون تشبثاری عقیم براقدی . شمدی ایسه کلن صوك خبرلره باقیلیرسه (لیج یه‌آسو) کندی موقعنی بالذات کندی غائب ایتمشدر . چونکه حبش باش وکیلی (لیج یه‌آسو) نی ائتلاف ایله مذاکراتده بولندیغندن طولایی برتسارون مساکب برقولغه‌نك قرارایله خلع ایتمشدر .

ژاپونیا وکلاسنك تبدلی مسئله‌سی

برلین ۱۰ (م . آ) — (واشینقتون)دن لوندره‌ده منتشر « مورنینغ پوست » غزته‌سنه اشعار اولنیور : (توکیو) نك ژاپونیا باش وکالتنه کلنه آمریقاده اهمیت ویرلکده‌در . (تهروچی)نك ژاپونیاده آمریقا علیهنده حکم فرما اولان افکار وجریانه مقاومت ایده‌میوب (قالیفورنیا) اراضی مسئله‌سنی حل ایتمکه قائلمسندن اندیشه اولنلمه‌در . بوندن بشقه ژاپونیانك جیبنده آمریقا منافع تجاریه ومالیه‌سنك انکشافنه مانع اولنی اوزره چینی تضییق ایتمی احتمالی آیریجه اندیشه‌یی بادی اولنلمه‌در .

(مانچستر غوارديان) غزته‌سی بومسئله حقنده بازدیغی برباش مقاله‌ده دیبورکه : سابق ژاپون باش وکیلی (اوقوما) نك سقوطی مومی الیهك چین حقنده تعقیب ایدیکی بولتیقه‌نك عدم متونیتی موجب اولمسندن متولددر . قدمای رجال سیاسیه (اوقوما) نك آمریقا علیهنده ژاپونیانك حائز اولدیغی بتون قدرتی استعمال ایتدیکنه قانعدر . دیکر طرفدن (تهروچی) ژاپونیانك جیبنده ایرولمسنه شدتله طرفدارادر .

شرق اقتصادیاتنه دائر قونفرانس

برلین ۱۰ (م . آ) — قریباً آلمان تجارت مجلسنك تحت ادره‌سنده اولدرق عموم آلمان باتمان وشرق جمعیات اقتصادیه‌سی طرفندن مشترك بر قونفرانس عقد ایدیله‌جکدر .

ینه فاس مسئله‌سی

برلین ۱۰ (م . آ) — (مادرید) دکی (پتی پاریزیین) غزته‌سنه اشعار اولنیور : (قورته‌ز) مجلسنك صوك جلسه‌سنده (فاس) حقنده یك حوادثك منافیه جریان ایلمشدر . جمهوریت فرقه‌سی اعضاسندن (آییوس) فاسده اجرا ایدیلکده اولان حرکات عسکریه‌ده ویریلن قرباناتك ملتك منافعنه دکل بلکه بر قوهٔ قلیله تشکیل ایدن علاقه‌داراتك منافعنه خدمت ایتمکده اولدیغنی واسپانیانك منافع حقیقیه‌سی فاسدن بسبتون صرف نظر ایدیلمسی ایجاب ایدیکنی بیان ایلمشدر . حربیه ناظری (لوتوته) (آییوس) ه جواباً فاس والی وقوماندانی جنرال (پوردانو) نك تحت اداره‌سنده فاسده شمدی‌یه قدر اجرا اولنان حرکات عسکریه‌نك نتایجنی تعداد وبیان ایلمشدر . محافظه‌کاران فرقه‌سی رئیسی (مورا) اسپانیانك اوروپانك تشویق وتحریکی ایله فاس تضیقنه کیریشدیکی حقنده (آییوس) ددرمیان ایلدیکی ادعایی پروتستو ایلمشدر . جمهوریت فرقه‌سی اعضاسندن دیکر بری قریباً فاس مسئله‌سی حکومتدن استیضاح ایده‌جکدر .

یونان باش وکیل جدیدی

برلین ۱۰ (م . آ) — (فوسیته‌چاینونغ) غزته‌سنك استخباراتنه نظراً المانیانك آتنه سفیری بارون (شه‌نق) ، لامبروس ریاستنده تشکل ایدن یکی قابینه‌نك بر موقت ایش قابینه‌سی اولدیغنی واعضاسنك کافهٔ سیاسیات عالمنه یکانه ذواتدن بولندیغنی بیان ایتمشدر . لامبروس یونانستانك الك بیوك متفکریندن معدود اولوب ناموس استماعنی ایله مشتهردر . قرالك کندی عزیز محبلرندن اولان لامبروس قابینه ریاستنه انتخاب ایتمی یکی هیئت نظارتك ده شمدی‌یه قدر اولدیغی کبی درست بر صورتده محافظهٔ بی‌طرفی‌یه دوام ایده‌جکنه برضمان تشکیل ایده‌بیلیر .

ومیزه‌لوس حکومت موقته‌سی

لوزان ۱۰ (ق) — هاواس آژانسندن : حکومت موقته اعضاسنك سلانیکه کلمکلری شهرمزك کوردی بیله‌برلشدر .

Un livre Rouge austro-hongrois

Les rapports avec la Roumanie

Vienne, 10 octobre. (A.C.) Le ministre des affaires étrangères austro-hongrois a publié un «livre rouge» qui contient 111 documents concernant les rapports de l'Autriche-Hongrie avec la Roumanie pendant la période du 22 juillet 1914 jusqu'au 27 août 1916.

Le livre rouge commence par la communication confidentielle que le ministre plénipotentiaire d'Autriche-Hongrie à Bucarest, Comte Czernin, a faite au roi Carol de Roumanie et au président du Conseil Bratianu, concernant la remise prochaine d'une note à la Serbie.

Dans les documents se rapportant au commencement de la guerre, est à relever le propos du roi Carol garantissant au ministre plénipotentiaire d'Autriche-Hongrie à Bucarest la neutralité dans le cas d'une guerre entre la Monarchie Danubienne et la Serbie. Le roi a ajouté que dans le cas d'une intervention de la Russie, l'Autriche-Hongrie ne pourrait malheureusement pas compter sur le concours militaire de la Roumanie, mais qu'aucune force du monde ne déterminerait jamais son pays à prendre les armes contre la monarchie. Le 6 août 1914 le ministre austro-hongrois transmet à Vienne la décision du conseil de la couronne qui a eu lieu à Bucarest et dans lequel le roi n'a pas pu obtenir que la Roumanie exécute son devoir d'alliance; toutefois le conseil a refusé à l'unanimité la jonction à la Russie comme étant chose inimaginable. Le ministre austro-hongrois croit que le roi Carol abdiquerait plutôt que de marcher avec les ennemis de la monarchie.

De l'entretien qu'il a eu avec le prince héritier Ferdinand pendant la grave maladie du roi Carol, le comte Czernin cite les propos du prince disant que toute autre chose serait possible sauf de faire la guerre contre la Russie. Sur l'objection du ministre, que le roi et le prince héritier sont incapables de trahison, le prince a répondu que s'il le faisait ce serait la plus grande des félonies et il paraitrait misérable à ses propres yeux. Plus tard le roi Ferdinand a dit qu'il essayerait tout pour rester neutre, mais que les souverains ne peuvent pas agir toujours comme ils le voudraient. Si l'Autriche-Hongrie était battue, la tempête se tournerait directement contre la dynastie roumaine.

Le 16 juillet 1915 le comte Czernin annonce que le président du conseil Bratianu a déclaré qu'il ne lui serait possible en aucune circonstance de permettre le transit des munitions pour la Turquie. Des documents ultérieurs contiennent des ordres du ministre Burian disant qu'on doit toujours relever à Bucarest que la défaite de la Russie est une condition vitale pour la Roumanie et que le concours de ce pays au triomphe de la Russie équivaudrait à un suicide parce qu'une Russie victorieuse ne tolérerait jamais qu'un royaume de 10 millions d'habitants vienne se glisser entre elle et Constantinople. Le 3 novembre 1915 Bratianu donne l'assurance qu'il ne permettra pas aux Russes de passer par la Roumanie, ajoutant qu'il ne croit pas que les Russes le veuillent sérieusement. Un télégramme du baron Burian en date du 17 mars 1916 charge le ministre austro-hongrois de demander au roi sous une forme amicale mais énergique que la Roumanie défende incontinent sa neutralité en envoyant aussi des troupes à la frontière russe, de même qu'elle l'a fait déjà pour celles avec les autres pays limitrophes. Le 17 juin Bratianu assure qu'il empêchera que la tentative faite peu de temps avant par les Russes de franchir la frontière roumaine, ne se répète. Le 25 juin après avoir été reçu en audience par le roi, le comte Czernin rapporte qu'il est convaincu que la Roumanie négocie déjà intensivement avec l'Entente et que les victoires russes ultérieures rendraient la situation critique. Le 28 juin, le comte Czernin signale les exigences de Bratianu dans les négociations avec l'Entente, ajoutant que la phase critique dans les intentions de Bratianu, tomberait environ vers la seconde moitié du mois d'août. Le 30 juin le ministre d'Autriche-Hongrie renouvelle cette prédiction et déclare que depuis le commencement de la guerre, Bratianu n'a jamais été si près d'abandonner la neutralité. Le 18 juillet le baron Burian communique au comte Czernin qu'il a des indices certains que Bratianu se trouve de nouveau en échanges de vues avec les cabinets de l'Entente au sujet des conditions de la coopération de la Roumanie, et il recommande au ministre plénipotentiaire de rappeler au roi Ferdinand l'effet moral, accablant que produirait un manquement de parole. Le 27 juillet le comte Czernin rapprès du roi et il ajoute que Ferdinand a les mêmes opinions que le roi Carol, mais qu'il lui manque l'autorité de ce dernier. Le roi a déclaré que si un démembrement de l'Autriche venait à avoir lieu, Bratianu désirerait y participer, mais il ne voudrait pas l'amener. Dans un entretien qu'il a eu avec Bratianu le 26 juillet, le comte Czernin a déclaré au ministre président roumain qu'il avait l'impression que cet entretien avec lui serait l'un des derniers, sachant exactement qu'il négocie avec l'Entente et qu'il prépare l'opinion publique en Roumanie à une guerre prochaine. Bratianu a répondu à ceci qu'il ne songe pas pour le moment à entrer en guerre contre l'Autriche-Hongrie, mais qu'il voudrait être de la partie quand la défaite austro-hongroise serait déjà inévitable. Le comte Czernin rapporte que son activité a tendu à convaincre Bratianu que dans un cas de trahison de la part de la Roumanie, les troupes allemandes seraient jetées en Transylvanie et qu'un demi million de Bulgares attaqueraient les Roumains par derrière. Le 8 août, le ministre plénipotentiaire d'Autriche-Hongrie rapporte la communication qui lui a été éfaite par Bratianu, disant que l'Autriche-Hongrie pourrait l'aider beaucoup à garder la neutralité si elle lui faisait des offres de territoires en Boukovine. Le comte Czernin a décliné énergiquement cette proposition tmt en connaissance des intentions du baron Burian à ce sujet, qu'en conviction que la Roumanie, en acceptant une pareille concession, nous attaquerait tout de même quand elle nous considérerait battus. Le lendemain, le baron Burian a chargé télégraphiquement le comte Czernin de repousser énergiquement quant au fond, toute tentative d'extorsion de Bratianu, mais de rester très amical quand à la forme. Le 12 août, le ministre austro-hongrois mande à Vienne que d'après les propos du roi, il espère que la crise actuelle pourra être passée. Le comte Czernin dit que l'on reçoit des nouvelles au sujet d'une grande convocation sous les drapeaux en Roumanie. Les hommes convoqués sont équipés pour la plupart pendant la nuit. Des corps de troupes sont mis sur le pied de guerre au secret. Le ministre plénipotentiaire suggère en outre de transférer à Vienne les archives de la légation de manière à éviter tout éclat.

Le même jour le Baron Burian charge le comte Czernin d'attirer avec quelque précaution l'attention du roi sur Bratianu qui s'implique toujours davantage dans les négociations avec l'Entente et qu'il pourrait y être engagé irrévocablement avant que le roi en soit informé. Le 22 août le baron Burian charge le comte Czernin de relever en un ton très sérieux, mais toujours amical, que la Roumanie fait des préparatifs de guerre très intensifs sur notre frontière et sur celle de la Bulgarie, tandis qu'elle laisse non protégée sa frontière russe. Quoique nous voulions continuer à entretenir avec la Roumanie des rapports amicaux, la continuation des préparatifs de guerre de celle-ci exige toutefois une attitude décisive de la Monarchie. A ces remarques le roi a répondu dans sa manière imprécise qui lui est propre, qu'il ne se sent pas obligé par les engagements éventuels de Bratianu mais qu'il croit que son armée ne voudra pas arrêter un percement des troupes russes. Dans un entretien qu'il a eu pendant la nuit avec Bratianu, celui-ci a déclaré au comte Czernin qu'il veut et peut rester neutre et qu'il le restera. Le conseil de la Couronne qui aura lieu demain, a-t-il ajouté, prouvera que je dis vrai. Bratianu a déclaré à plusieurs reprises que la Roumanie n'entrerait en guerre que si elle était attaquée, intention que le ministre président roumain attribuait plus particulièrement à la Bulgarie.

La pièce suivante du recueil constitue la déclaration de la guerre de la Roumanie.

Le «livre rouge» se termine par un télégramme transmettant la communication du ministre austro-hongrois que peu de temps avant la réunion du conseil de la Couronne, Bratianu lui a donné sa parole d'honneur qu'il maintiendrait la neutralité. Il parait indubitable que Bratianu aurait préféré attendre encore quelque temps avant de déclarer la guerre. La prévision du comte Czernin que l'Entente obtiendrait de force une action subite s'est réalisée.

L'emprunt de guerre français

La «Revue économique et financière» du 9 septembre fait pour le nouvel emprunt de guerre les propositions suivantes: Pour obvier aux difficultés que rencontrera le nouvel emprunt ,il y a un certain nombre de moyens pas encore appliqués et devant lesquels il faut espérer que l'administration fi- [illegible] un conservatisme outré se s'ef-

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26 609

رومانیا حقنده قرمزی کتاب

رومانیانك علاق سیاسی

ویانه ۱۲ (م.آ) — آوسترپا - مجارستان خارجیه نظارتی رومانیا مسئله‌سنه دائر برقرمزی کتاب نشر ایلمشدر . مذکور کتاب بروجه آتی نقاط مهمه‌یی تشریح ایتمکده‌در :

۱۹۱٤ سنه‌سی نوئمبرینك ۲۲ سنده آوسترپا مجارستانك (بکوش) سفیری صربستانه نوطه ویرلك اوزره ارایه‌سی رومانیا قرالنه و (براتیا- تو) یه تبلیغه مأمور ایدلمشدی. ۲۸ تموزده قرال (شارل) صربستان ایله حرب وقوعنده رومانیانك بی‌طرف قالمغی تأمین ایلمش ولکن روسیه ایله حرب وقوعنده مع التأسف رومانیانك معاونت عسکریه‌سی داخل حساب ایدیله‌میه‌جکنی، مع هذا دنیاده هیچ برقوتك رومانیانی آوسترپا-مجارستانه قارشی سلاحه صارلمغه سوق ایده‌میه‌جکنی بیلدیرمشدر . ٦ اغستوسده قرال ، رومانیانك تعهدات اتفاقیه‌سی ایغا ایلمی قابلیل اجرا اولدیغنه و لکن روسیه‌یه التحاقك قابل تصور کورینمدیکنه رد ایدلسنه دائر مجلس قرارینك اعطا ایلدیکی قراری تبلیغ ایلمشدر .

آوسترپا - مجارستان سفیری رومانیانك کونك برنده آوسترپا - مجارستان علیهنده برقرار اتخاذ ایلدیکی حالده قرال (شارل) ك ترك مقام حکمداری ایده‌جکی قناعتی اظهار ایتمشدر . ۲۳ ایلوله‌ده قرال اغیر موزنده خسته‌لندی . اوزمان ولی‌عهد بولنان (فردیناند) رومانیانك روسیه علیهنده حرب ایلمی غیرممکن اولدیغنی وهمکس آوسترپا - مجارستان علیهنه حرب ایلمنی ایستدیکنی بیان ایلدی . سفیر جواباً دیمشدرکه: «قرال ، ولی‌عهدی اهانته مقتدر فرض ایتمکده‌در» بوسوزه جواباً ولی‌عهد : «اکر بویله بر شی اولور ایسه بك بیوك اهانت اولور. او زمان بك عادی صایلمغلغم لازم کلیر» دیمشدر . ۹ تشرین اول‌ده سفیر قرال (شارل)ك نزدینه قبول ایدلمشدر . قرال ، کمال تأثرله «بکانه برآرزوم وارایسه اولنك وحیاتمه خاتمه چکمکدر» سوزلرینی سویلمشدر . ۱۰ تشرین اول‌ده قرال وفات ایتمشدی . ۲ کانون اول‌ده سفیر رومانیانك ۱۹۱٥ سنه‌سی ایلك بهارنده علناً حربه مداخله ایتمك ایستدیکنی حکومتنه اشعار ایلدی . ۲٦ مایسده قرال (فردیناند) سفیره «بی‌طرف قالق ایچون هرتمنده بولنجغم ، فقط حکمدارلر هر وقت آرزولرینه کوره حرکت ایده‌مزلر» دیمشدر . ۳ تشرین ثانیده آوسترپا سفیری ، روسیه جبراً رومانیادن عسکر کیرمك ایستدیکی تقدیرده رومانیانك نه صورتله حرکت ایده‌جکنی سؤال ایلمشدر . ٤ تشرین ثانیده (براتیانو) روس عساکرینك صورتنه مساعده ایتمه‌جکنی بیان ایتمشدی . ۱۹۱٦ سنه‌سی ۱۰ مارتنده قرال دیمشدرکه : «روسلرك رومانیا طوپراغندن کیملری اندیشه‌می نا بجه‌در . روسلر بویله بر تشبثده بولندقلری زمان نه اوغرایه‌جقلرینی بك اعلا بیلیورلر.» ۱۹ حزیرانده سفیر شو معلوماتی کوندرمشدر :

«دیپلوماسی وادیسنده ایغا اولنه‌جق مساعی رومانیانك تعبئت مهلکنی تأخیر و تعویق ایله‌ده آشیو تدبیرك حیزفعله ایصالنی منعه مقتدر اولمیاز. ۲٥ حزیران تاریخلی راپورده رومانیانك ائتلاف دولتلری ایله صیق مذاکراتده بولندیغی بیلدیرلمشدر. ۲۸ حزیران‌ده رومانیا ائتلاف دولتلرندن عموی تعرضده بولنلمسنی ، روسلرك موقعینه ایرولمسنی، بلغارستانه قارشی رومانیانك آرقه‌سی حمایه ایدلمسنی، ترانسیلوانیا ، (بانات) (بوتووینا)نك ویرلمسنی ایسته‌مشدر . بوندن ماعدا رومانیا کندیسندن آلمانیایه اعلان حرب ایدلمسی طلب ایدیلدیغی بالکز آوسترپا- مجارستانه اعلان حرب ایله اکتفا اولنمسنی ومهمات وطوب کوندرلمسنی ایسته‌مشدر . سفیر آغستوسنك اصف اخیری تهلکه‌لی زمانك باشلانغیغی اولدیغنی بیلدیرمشدر. ۷ تموزده وارد برخبرده رومانیا مداخله ایله‌جکی تقدیرده، رومانیانك صلح قونفرنسه‌سنه تاریخدیرنایه‌جنی ائتلاف دولتلری طرفندن رومانیا حکومتنه بیان ایدلمیکی اشعار ایلمشدر. ۲۷ تموزده رومانیا قرالی سفیره منوطی محبه‌سنك افکارنده بولندیغنی ولکن نفوذی آز اولدیغنی بیان ایلمشدر .

۲۹ تموزده آوسترپا - مجارستان سفیری (براتیانو) ایله اجرا ایلدیکی ملاقاتده بو ملاقاتی صوك عد ایلدیکنی تبلیغ ایلمش و رومانیا اهانت ایلدیکی زمان آلمان عساکرینك ترانسیلوانیایه کله‌جکنی بیلدیرمشدر . ٥ اغستوس تاریخلی تلغرافنامه‌ده رومانیانك سفربرلیکی اکمال ایلدیکی اشعار اولنمشدر . ۸ اغستوسده (براتیانو) ، (بوتووینا) دن اراضی ویرلمسنی طلب ایلمش ایسه‌ده بوطلب رد ایدلمشدر . چونکه بوکا رغماً رومانیانك ایلرووده حربه مداخله‌سی محقق ایدی . ۲٦ اغستوسده (براتیانو) دیمشدرکه : «بی‌طرف قالق ایستیورم ، بی‌طرف قاله‌جغم ، بی‌طرف قالمغه مقتدرم . مجلس قرالی پارین بو حقیقتی اثبات ایده‌جکدر .»

حالبوکه ۲۷ اغستوس‌ده ، رومانیا اعلان حرب ایلمشدر !

برآزده

قهرمان اردومز بر طرفدن غالیچیا وردومن جبهه‌لرنده مظفریاته جاریشیرکن ایرانی روس بویوندوروغندن تخلیص محاربه‌سنه کمال مظفریاته دوام ایدیور .

بر قاچ آی مقدم عالم عسکریده نادر بر یوروشله عبدالی ضبط ایدن عسکرمز دونکی تبلیغ رسمی‌یه نظراً همدان ایله دولت آباد موقعلری آراسنه صوانوفی ایستین دشمنی شرق جنوبیده (تره‌دخور) موقعنه طرد ایتمشدر . بزده بووسیله ایله شرق جبهه‌سنه بر نظر دها عطفی زائد کورمه‌دك . خاطرلرده اولدیغی اوزره پایرامدن اول برتبلیغ رسمیده اردوی عثمانی طرفندن معاونت کورن بختیاریلر (اصفهان) شهرینی روسلرك الندن تخلیص ایتمشلردی. بز بویله الك اوزاق جبهه‌لرده بو یوکسك قدرت و عزی کوسترمکده‌کی پوپولرك یکنادی مظفر وبملا چیقه‌جغنه امین اولدك .

دونکی نسخه‌ده مندرج تبلیغ رسمی‌یه نظراً ایرانده همدان ایله بیستون کاتق (تره‌دخور) موقعنی مشیر خریطه

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26 608

رومانیا حقنده قرمزی کتاب

رومانیانك علاق سیاستی

ویانه ۱۲ (م.آ) — آوستریا ـ مجارستان خارجیه نظارتی رومانیا مسئله‌سنه دائر برقرمزی کتاب نشر ایلمشدر . مذکور کتاب بروجه آتی نقاط مهمه‌یی تصریح ایتمکده‌در :

۱۹۱٤ سنه‌سی تموزینك ۲۲ سنده آوستریا مجارستانك (بکرش) سفیری صربستانه نوطه ویرلمك اوزره ارادیغی رومانیا قرالنه و (برانیا ـ نو) یه تبلیغه مأمور ایدیلدی . ۲۸ تموزده قرال (شارل) صربستان ایله حرب‌وقوعنده رومانیانك بی‌طرف قاله‌جغنی تأمین ایلش ولکن روسیه ایله حرب وقوعنده مع التأسف رومانیانك معاونت عسکریه‌سی داخل حساب ایدیله‌میه‌جکنی، مع هذا دنیاده هیچ برقوتك رومانیانی آوستریا ـ مجارستانه قارشی سلاحه صارلمه سوق ایده‌میه‌جکنی بیلدیرمشدر . ٦ اغستوسده قرال ، رومانیانك تعهدات اتفاقیه‌سنی ایفا ایلمی ناقابل اجرا اولدیغنه و لکن روسیه‌یه التحاقك نا قابل تصور کوریله‌رك رد ایدلسنه دائر مجلس قرالینك اعطا ایلدیکی قراری تبلیغ ایلمشدر .

آوستریا ـ مجارستان سفیری رومانیانك کونك برنده آوستریا ـ مجارستان علیهنده برقرار اتخاذ ایلدیکی حالده قرال (شارل) نك ترك مقام حکمداری ایده‌جکی قناعتی اظهار ایتمشدر . ۲۳ ایلوله قرال اغیر صورتده خسته لنمشدی . اوزمان ولی‌عهد بولنان (فردیناند) رومانیانك روسیه علیهنده حرب ایلمی غیرممکن اولدیغنی وهکس آوستریا ـ مجارستان علیهنه [illegible]

ایلمشدر . ٤ تشرین ثانیده (برانیانو) روس عساکرینك مرورینه مساعده ایتمیه‌جکنی بیان ایتمشدی . ۱۹۱٦ سنه‌سی ۱۰ مارتنده قرال دیمشدرکه : « روسلرك رومانیا طوپراغندن کچملری اندیشه‌سی نا یمکلدر . روسلر بویله بر تشبثده بولندقلری زمان نیه اوغرایه‌جقلرینی پك اعلا بیلیورلر . » ۱۹ حزیرانده سفیر شو معلوماتی کوندرمشدر :

« دیپلوماسی وادیسنده ایفا اولنه‌جق مساعی رومانیانك تعثث مهلکنی تأخیر و تعویق ایلسه‌ده آشبو تشبثك جزفعله ایصالنی منعه مقتدر اولمامز. ۲۵ حزیران تاریخلی راپورده رومانیانك ائتلاف دولتلری ایله صیق مذاکراتده بولندیغی بیلدیرلمکدر. ۲۸ حزیران‌ده رومانیا ائتلاف دولتلرندن عموی تعرضده بولنلمسنی ، روسلرك موفقیتله ایلروسی، بلغارستانه قارشی رومانیانك آرقه‌سی حمایه ایدلسنی، ترانسیلوانیا ، (بانات) (بوتووینا) نك ویرلمسنی ایسته‌مشدر . بوندن ماعدا رومانیا کندیسندن آلمانیایه اعلان حرب ایدلمسی طلب ایدیله‌یوب بالکز آوستریا ـ مجارستانه اعلان حرب ایله اکتفا اولنمسی ومهمات وطوب کوندرلمسی ایسته‌مشدر . سفیر آغستوسنك نصف اخیری تهلکلی زمانك باشلانغیجی اوله‌جغنی بیلدیرمشدر. ۷ تموزده وارد برخبره‌ده رومانیامداخله ایله‌مدیکی تقدیرده رومانیانك صلح قوانغره‌سنه قاریشدیرلمایه‌جغی ائتلاف دولتلری طرفندن رومانیاحکومتنه بیان ایدلدیکی کلمشلمشدر.

٢٧ [illegible]

[illegible]

برآزده ایرانه باقه‌لم

قهرمان اردومز بر طرفدن غالبیجا ودومن جبهه‌لرنده مظفرانه چارپیشیرکن ایرانی روس بویوندو. روغندن تخلیص عمایه. مسئله کمال مظفریتله دوام ایدیور .

بر قاچ آی مقدم عالم عسکریده نادر بر بوویوکله همدانی ضبط ایدن عسکرمز دونکی تبلیغ رسمی‌یه نظراً همدان ایله دولت آباد موقعلری آراسنه صوتولمق ایستین دشمنی شرق جنوبیده (تره‌دخور) موقعنه طرد ایتمشدر . بزده بووسیله ایله شرق جبهه‌سنه بر نظر دها عطفی زائد کورمه‌دك . خاطرلرده اولدیغی اوزره بابرامدن اول برتبلیغ رسمیده اردوی عثمانی طرفندن معاونت کورن بختیاریلر (اصفهان) شهرینی روسلرك الندن تخلیص ایتملرندی. بز بویله الك اوزاق جبهه‌لرده بو یوکسك قدرت وعزمی کوستردیکه ، بویله‌ده یکتادن مظفر ومعلا چیقه‌جغنه امین اولدلم .

دونکی نسخه‌مزده مندرج تبلیغ رسمی‌یه نظراً ایرانده همدان ایله‌سنده کائن (تره‌دخور) موقعنی مشعر خریطه

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.609

n'ayant pu tomber d'accord dans ces déclarations a renoncé à prendre une décision. La commission recommande à l'assemblée de s'abstenir de discuter publiquement la question des sous-marins, car une délibération approfondie serait nuisible aux intérêts de la patrie. Tandis qu'une discussion superficielle ne saurait en aucun cas aboutir. Les délibérations de la commission étaient empreintes de sentiments d'admiration et de reconnaissance envers l'armée et la flotte, tant pour leur commandement admirable que pour les succès remportés. C'est avec une pleine assurance que la commission attend les événements prochains sur tous les théâtres de la guerre. Les succès qu'a obtenus le Vème emprunt de guerre a dit Bassermann, prouve de nouveau la ferme confiance qu'a le peuple dans l'issue de la guerre.

Le chef du parti catholique du centre, Spahn, a relevé que la situation militaire est satisfaisante sur tous les fronts. Il a protesté contre la saisie par le gouvernement italien, du Palazzo Venezia disant: Cette saisie est un acte hostile dirigé contre le Saint Siège. Le chef du parti social démocratique Scheidemann prenant la parole a dit: une preuve de plus de la force indestructible du peuple allemand vient d'être fournie par l'Italie. En Italie la famine règne aujourd'hui en maîtresse dans tout le royaume. Le pain coûte en Angleterre plus que chez nous. Plus d'un million d'enfants y sont restés en arrière dans leur développement et ne peuvent plus fréquenter l'école. Les plaintes les plus touchantes nous viennent de France. En Italie la famine règne aussi en temps de paix. Quant à la Russie, je ne veux même pas en parler.

Après Scheidemann la parole a été prise par Bessermann comme chef du parti national libéral qui a dit entre autres: Tandis qu'ici nos ennemis annoncent triomphalement que nous sommes réduits à une défensive désespérée, nos troupes portent à l'ennemi des coups violents tant en Transylvanie que sur les autres fronts. La victoire brillante de Skagerrak a été le fruit du travail intellectuel de notre Flotte. Le député radical Naumann a également pris la parole.

Les pertes de la marine marchande italienne

Berlin, 12 oct. (Service spécial). Suivant l'«Idea Nazionale», l'Italie a perdu de mai 1916 à août 1916, 105 navires jaugeant ensemble plus de 150,000 tonnes. La marine marchande italienne possédant un jaugeage de 1.2 millions de tonnes, il apparaît donc que l'Italie a perdu l'un huitième de sa flotte marchande. Étant donné qu'une partie considérable de matières premières destinées à l'industrie de guerre italienne, des outils et des machines parviennent par voie de mer, chaque perte de navire exerce un répercussion sur la production de matériel de guerre.

(راپخشناغ) ده مهم مذاکرات

وضعیت حربیه باعث ممنونیت امیدبخش ـ تحت البحر محاربه‌سی ـ آلمان باش وکیلی نه‌دن صاحدن بحث ایتمدمش ؟ ـ آلمان ـ سوسیالیستلرینك بیاناتی

مقتضی اولور) قاعده‌سنه اتباعاً مذهب حقیقتك غیرمتغایر واخبرده مذاهب اربعه‌نك دیکر اقسامنه عائد

تحت البحر محاربه‌سی :

برلین ۱۲ تشرین اول — اخیراً برکره دها ایتلاف دولتلری (راپخشناغ) مجلسنده منطبقه محروری ممبوث (بلسرمان) بروجه آتی بیان ایتمشلردر :

وضعیت حربیه‌سی‌جه بیان ایتدکلری تحت البحر محاربه‌سی خلیه‌سی ایتمامیتی بیان ایتمشلردر . مقتضیله محروری، بر بولنه‌جغی اولدیغی بیان ایتمشلردر . مقتضیله پردوجه‌ده، برلین اولدیغی بیان ایتمشلردر . مقتضیله محروری، ممالك غائبه‌سنك تمثیلی دیپلوماسی وقاعی تصور وتعرض ایدیلمکده‌در . ایتمامیتی قرائت ایتمشلردر . انجمن ، محرم فرنسایه اعضاسی، کاوموت متفقه وکیلری حضر اولدیغی حالده ، تحت البحر محاربه‌سی مسئلیه احتمال ایلمشلردر . قوه عسکری ، اقتصادی ، سیاسی قیمتی نظر دقته آلنمشدر . مذاکراتده مسئلك اهمیت عظیمه‌سی اولدیغی تدقیق ومنافع اولش وکیسه، صرف ذات مادیق تدقیق ومنافع وظیفه خلقه سعی ایلمك آلمدن باشقه برغایه تعقیب ایتمشلردر .»

مذاکرات واقعه نتیجه‌سنده پرقرار اتخاذی خلقه اتفاق تام حصوله کلدیکندن قومیسیون بر قرار اتخاذندن صرف نظر ایلمشلردر . (راپخشناغ) مذاکرات مجلسنك بحث ایلدیکی مسئله‌لرك موضوع بحث ایلدیکی مسئله‌لرك موضوع بحث ایلدیکی انجمن توسیه ایدر : بر قومیسیون تحریرینه ، امور عسکریه‌یه ، خصوصات مسئله‌لرك تدقیقی ، سیاسیات مادیه‌ودیپلماتیه‌نك اقتصاریه‌یه تابع‌دیکری مادیه‌ودیپلماتیه‌نك اقتصاریه‌یه تابع‌دیکری اقتصاریه‌یه تابع‌دیکری اقتصاریه‌یه تابع‌دیکری

اعاشه مسئله‌سی

اتحاد وترقی عمومی قونغره‌سنه استانبولك برسنه اوچ آیلق اعاشه‌سی حقنده تقدیم اولونه‌نبی بازیلان ایضاحنامه‌نك مابعدی:

سرکه‌جی‌یه کاتوب مذکور قومیسیون طرفندن شهره عائد اولغی اوزره تعریف ایدیلان شکرلرك بدلی درحال تسویه اولنه‌رق شکرلر دمیولره سوق واوراده اصناف توزیع ایدیلیوردی . بو معامله ٢٢ کانون‌ثانی ٣٣٠ تاریخنه قدر دوام ایتش وده آغاج طریقیله بورایه کلی مقدار مال ادخال‌قلنمش اولدیغندن شکر فیاتی سقوطه باشلامش وامانت‌ده بالطبع بو معامله‌دن صرف نظرله مذکور قومیسیونك وظیفه‌سنه ختام ویرلمشدر . بو اثناده الده ایکی بیك آلتی یوز الی بش چوال شکر قالمش ایدی .

اکمکدن صوکره ایکنجی براحتیاج شدید اولان شکرك اعلان حربدن صوکره منبع تدارکی آنجق ایتالیا ایدی . استانبول، حتی عالك عثمانیه شکر احتیاجنك قسم مهمنی ـ بوزده یتش لسیتنده‌کی احتیاجی ـ تأمین ایدن آوستریا موارداتی تجاره‌سی هنوز صربستانك اورته‌سنه قالدیرلمش اولمامسندن دولایی منقطع بولونیوردی. بناءً علیه شکر احتیاجنك برکون یك شدید برصورتده حکمفرمای ضرورت اولمه‌یغی تقدیر ایتك کهانته محتاج دکلدی . بونك ایچون الده قالان مذکورالمقدار شکر درحال دمیو ایدلش ودیکر جهتدن‌ده دمده آغاجده بولونه‌نبی معلوم اولان بر ایکی یوز واغون شکرك مبایعه‌سی ایچون بورادن مأمور مخصوص کوندرلمش ایسه‌ده او صره‌ده ایتالیانك حربه اشتراك نامه‌دانه‌سی وقوع بولمسنه مبنی بولغارستان مذکور شکرلرك اخراجنه ممانعت ابتدیکندن اوراده‌ده شکر آلنه امکان قالامشدر .

بوحالده الده بولنان شکرلر بوسیونون کسب قیمت ایتمدی . بیاسه‌ده شکر فیاتی آرتق ترفعه تمایل ایتش وبرچوال شکرك فیاتی سکز اون ایرایه قدر یوکسلمش وبر بردن شکر کلك احتمالی قالامش ایدی . بوصیره‌ده امانت طرفندن وقوعبولان تکلیف اوزرینه حکومتجه تنظیم ایدیلن برقانون موقته‌ایله اداً شکرك حواج ضروریه‌دن بولندیغنه دائر جمعیت عمومیهٔ بلدیه‌دن استحصال ایلدیکی قرار اوزرینه امانت شکرلره وضع ید وتعیین ایده‌جکی فیاته فروخت صلاحیتی احراز ایدیبور . امانت درحال بوقانونی بالتطبیق تجار بدنده بولنان مال ایچون بربیانامه طلبیله شکرك سرایت صاطمسی منع واصنافه سکز ، اهالی‌یه سکزیچی غروش فیاتله وضعیله‌ونفوس باشنه‌سکسان درهم ویرلمك شرطیله شکرك مقیداً توزیعنه دوام ایتدی .

بوصیره‌ده مجلس مبعوثانه سوق ایدیلن مبحوث قانون هیئت جلیلهٔ مبعوثانك مظهر تصویبی اولمه‌دیغندن اصول موضوع رفع ایدلش ویوندن صوکره شکر فیاتی مهم برصورتده ترقی ایده‌رك قیمه‌سی یتش غروشه قدر چیقمشدر. عینی زمانده جهت عسکریه‌جه‌ده شکره احتیاج حس ایدلش اولدیغندن الده بولنان شکرك چوالی درت لیرادن ومتباقی قالان مقداری‌ده قیمه‌سی بدی یچی غروشدن خسته‌خانه واجزاخانه‌لرله امریکه‌ده بولنان اطفاله تخصیص و امانت وثیقه‌سیله توزیع ایدیلدیك شهرك احتیاج شدیدی تطمین ایدلشدر .

ایتالیانك حربه اشتراکی وشکر فیاتنك ترقی‌اوزرینه حکومتجه اتخاذ ایدیلدیکی ذکر ایدیلن بوتدبیر قانونی آنجق مملکتده موجود شکرك حسن‌توزیع واستعمالی تأمین ایده‌جك برتدبیر موقتدن عبارت اولوب مسئله خارجدن بورایه شکر جلبی ایدی .

او صره‌ده صربستان اورته‌دن قالدیرلیوب آوروپا ایله مواصله تأمین ایدلش اولدیغندن آوستریادن شکر جلبنه امکان الویرمشدی. آوستریاده شکرك مادهٔ ابتدائیه‌سی اولان پنجار زرعیاتنك نقصان اولمسی وشکرفابریقه‌لرینك شکر اعمال ایده‌مامسی یوزندن آوستریاده وه‌قولنه‌کده یك نقصان اولدیغی واخراجه آوستریا حکومتجه موافقت اولنمدیغی بالتحقیق آکلاشیلدیغی استحصال مساعده اولنمسی ایچون حکومت‌نزدنده تشبثات لازمه‌ده بولنلمش وحکومت سنیه طلب وافی حسن تلقی ایدیرك آوستریا وبلغارستان سفارت سنیه‌سی معرفتیله سکز یوز اوتوز ارچ واغون شکر مساعده‌سی استحصالنه موفق اولمشدر . یك زیاده قیمت ودرت کسب ایدن شکرك تأمین اشترا وحسن توزیعی ایچون مملکتده خدمات نافعه‌سی وبوکبی معاملات جسیمه‌یی نه‌دوره لیاقت واهلیتی ثابت اولان هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌یه تودیعی تنسیب ایدلش اولدیغندن اشبو شکرك جلبنه ٢٨ کانون‌ثانی ٣٣١ تاریخنده مباشرت اولنه‌رق ملی قطارلر شرکتنك تأسسنه قدر اوتوز ایکی بیك سکز یوز طالسان بدی چوال کتیرلمش وادخالاندن بوزده اوتوزنك جهت عسکریه‌یه عائدتی حقنده‌کی قانونك مدت مرعیتجه مارالکر مقدارنی درسعادتده کلن قسمنك بوزده اوتوزی جهت عسکریه‌یه اعطا وبقیه‌ده معلوم اولان اصول وجهله وکالر انتظامله درسعادت اهالیسنه توزیع وبرمقدار متاعی‌ده طشره‌یه تفریق ایدلشدر . بوده آروپه تجارندن عبود افندی حضرتلرینك ا شترا کیله آلنابلدن الی واغون شکر اشترا وجلب اولنه‌رق بزه عائد نصفی الیوم الده طوتلغده برلشمشدر .

بالخاصه شورای شایان ذکردرکه : آوستریادن مبایعه اولنان شکرك مداء ثاخراجی وامر مبایعه وسوقی تأمین ایچون درت آی متمادیاً اوغراشلمش ونهایت سفیر محترم حسین‌حلمی پاشا حضرتلرینك عتبهٔ علیه‌سی ایله مأمور ایدیلن مدیر بك عینی زمانده ودیر تمرسیله مبایعه‌سنه موفقیت الویرمشدر . جلب ایدیلن مذکور شکر دخی بالآخره ٢٤ مایس ٣٣٢ تاریخنده ملی قطارلریه شرکتنه دوراید‌یلدیرك هیئت مذکوره‌جه‌ده بو ایشه ختام ویرلمشدر .

احربك ظهوریله غاز فیاتی‌ده ترفع ایتش و امانتجه اتخاذ ایدیلن تدابیر مختلفه‌یه رغماً فرق‌فیات کوندن کونه یوکسلمش اولدیغی جهتله بو ایشه‌ده طرفزدن لافیدی ایله باقی قابل اولمه‌مدیغندن بو بابده برطاقم تدابیره توسل ایدلش ایسه‌ده مع‌التأسف غاز حقنده شهری اغنا ایده‌بیله‌جك بر شیئه موفقیت حاصل اولمامشدر .

استانبوله غاز ادخالاتی اوته‌دن‌بری باشلیجه آمریقادن بورایه غاز جلب ایدن «استاندارد اوویل» آمریقا قومپانیه‌سیله نه‌قوال رومن قومپانیه‌سی و باطومدن غاز جلب ایدن بعض تجار بدنده ایدی . جناق قلعه بوغازینك انسدادی استاندارد اوویلك فعالیت تجاریه‌سنی تعطیل ایتمش و روسیه‌نك اعلان حربی اوزرینه باطوم مواردانی کسیلمش ونه‌قوال‌رومن‌دخی رومانیادن غاز ادخالاتنه درجه‌مطلوبه‌ده بالطبع موفق اولمامش ایدی . بناءً علیه بولغارستاندن غاز جلبی اسبابنه توسل ایدیلدیرك بولغار تجارندن بعضیلرله ایکی یوز واغون غازایچون عقدمقاوله‌ایدلش وبونلرك تأمین نقلی ایچون‌ده بولغارستان حکومتی نزدنده مستمراً اوچ آی تشبثاتده بولنلمش ایسه‌ده مذکور واغونلردن آنجق بش‌اون دانه‌سنك جلبنه موفقیت الویرمش وقسم متباقیسنی بولغارستانك‌ده حربه اشتراکی وخططك مناقلات عسکریه‌یه تخصیصی حسبیله نقله امکان قالامشدر .

غاز احتیاجنك ممالکتمز ایچون پك مهم بر مسئله تشکیل ایتمسنه بناءً بوایشك آرقه‌سی برافلیه‌رق بولغار مناقلات عسکریه‌سنك خنامی و روسیهٔ خطنك کشادینی متعاقب رومانیادن شمندوفر طریقیله غاز جلبی دوشونیله‌رك رومانیایه مأمور مخصوص کوندرلمش وبیك درلو مشکلاتله اورادن بیك‌واغون یعنی شهرك برسنه‌لك غازاحتیاجنی تأمین ایلیه‌جك مقداردە غاز مقاوله ایدلمشدر .

بوغازده‌یکرمی سکزواغون‌سوق ونقل ایدیلدکدن صوکره‌زشتوی خطندن نقلیات منع ایدیلدیکندن بوبابده وقوعبولان تشبثات مستدرمه‌یه رغماً متباقی غازلرك طرفزدن نقلی قابل اولمامشدر. مع‌ذلك مذکور غاز مقاوله‌سنك کندیسنه دوری حقنده طرف امانتدن وقوعبولان طلب و آرزویه بناءً مذکور مقاوله‌ده ١٢ حزیران ٣٣٢ تاریخنده امانته جیرو ایدلش ایسه‌ده امانتجه‌ده آنجق برقاچ واغونك جلبنه موفقیت حاصل اولمشدر .

تفکیلاتك مخصوصهٔ تجاریه‌نك اناطولیدن جلب ایتدیکی مواددن آرپه، بولغور، زیتون، یاغ، صابون اولدیغی مهم بر یکون حاصل ایدر . بولغردن آرپه، صابون‌ایله یاغك قسم اعظمی جهت عسکریه‌یه تودیع، بولغور وزیتون ایسه عمان مال‌اولدیغی فیاتله احتیاجی تشدد ایدن خلقه توزیع‌قلنمشدر. فصولیه، برنج، مرجمك کبی بو میانده جلب ایدیلن بعض قسم اشیا واردرکه بونلرٔ دخی قسماً امانتك مؤسسات صحیه‌سنه ویرلمك وقسماًده اصنافه توزیع ایدیلدیرك معتدل برفیاتله صاتلمق‌براق صورتیله مملکتنه خدمت ایتمشدر. برده کچن سنه حسب‌الموقع حربکاه اولان چناق قلعه‌نك محصولی اولوب اخراجنه موفق اولمه‌مدقلری بلاموط محصولی اوزرینه اصحابنك وقوع بولان مراجعتنه بناءً معامله یاپلمشدر .

بوندن‌باشقه‌ترزیلر جمعیتی کاتبی بوابك‌معرفتیله‌دارالایتام ایله‌مؤسسات رسمیه‌دن بعضیلری‌ایچون مانیفاطوریه وطوقومه‌چیلر اصنافی‌ایچون پاموق وایپلکه‌متعلق بعض‌مواد اوزرینه معامله‌یاپلمش وبوندن‌حاصل اولان تمنك بر قسمیله بالآخره تشکیلی مصمم اولان لیلی چراق مکتبلرینه تموله‌اولمق اوزره برمکتب وجوده کتیرلمشدر. موسی‌ایرك یاپدیغی معامله‌دن شیمدی‌یه‌قدر حاصل اولان تمنّ الده عیناً بولونان اموال وسندات داخل اولدیغی حالده اون‌سکزبیك کسور ایراده‌سنه بالغ اولمشدر . اشبو تمنات ایله مایل اقراض اولان دوتومه‌چیلقه بر شرکت تأسیسیله احیاسی فکری بسلمکده ایدی .

آناطولیدن تدارك ایدیلن بغدای بورایه جلب ودکرمنظرده‌طحن ایدلدکدن صوکره فرونلره توزیع وبلاابد اهالی‌یه فروخت ایدلکده اولکی‌سنه‌رمضان شریفنك‌اواخرینه قدردوام ایدلش ایسه‌ده آناطولی نقلیاتك برصورت‌منتظمه ومطرده‌ده اجرا ایدیلمامسی حتی اکثر اوقات مقدار احتیاجدن دون بغدای کمسی حسبیله ادخار ایدلش اولان اولرك پیدری صرفه‌لروم کوریله‌رك وبونقصان‌ویاردادن طولایی‌ده دکرمنرك معامله طحنیه‌سی تشویش ایده‌رك بعض کونلر فرونلر استهلاك ایده‌جکی اولدیغی وقت وزمانیله تدارك ایدیلمامسی وبوندن طولایی‌ده بالطبع خلقك صاحبی آنشده آکمك توزیعاتنك فرونلردن پولیس معرفتیله اجرای بدلیتلوده آکمك توزیعاتنك فرونلردن پولیس معرفتیله اجرای اصولی وضع ایدلشدر . بو اصوله موفقیت کوریله‌مامش اولدیغندن اکمك توزیعاتنك بر اصول منتظمه‌یه ربطی دوشونیله‌رك بر موجب نظامنامه تشکیلاتی اکمك ایتمش اولان اتحاد وترقیك استانبول تشکیلاتندن استفاده‌یه قرار ویرلمش و تشکیلات مذکوره معرفتیله استانبول سکنه‌سی ثبت دفتر ایدیلدیرك هرمحله‌ده براکمك توزیع‌محلی تأسیس وبورایه یرذات اقامه ایتمك وتوزیعی مستمراً جمعیت‌نك‌نظامنه مأمورلری وکاتب مسئولاری معرفتیله تفتیش ایتمك صورتیله بحران اورته‌دن قالدیرلمش وخلقك موجب‌تمرنیتی اولمه‌جق برصورتده اکمك توزیعاتی اجرا ایدلمشدر .

بالآخره ١٦ شباط ٣٢١ تاریخنده محله‌تمثیلاتی عیناً بلدیه‌ده‌دور ایدیلدکندن الیوم اکمك تدارکاتی تأسیس ایدیلن اصول مذکوره دائره‌سنده جریان ایتمکده‌در . بولغور ، زیتون وهر آی منتظماً وبرلمکده اولان شکر توزیعاتنده‌ده تمکیلات جمعیت اجرای فعالیتله توزیعك حسن جریانی شیمدیه قدر تأمین ایتمشدر .

بوقاریدن بری عرض وتصویر ایدیلن وقایعدن وقریبا ذکر ایدیله‌جك نتیجه‌دن آکلاشیله‌جغی اوزره بومعامله تجاریه وتوزیعیه‌یه مداخله‌دن مقصد قصد تجاری اولیوب مملکتك تأمین احتیاجی اولمشدر. حرب حاضرك اهمیت موضوعی فعالیتدن استفاده ایدیلیله‌جك قوای موجوده‌نك برهدف‌مشترك ومعینه توجهنی امر ایدیوردی.

بای تختمز کبی پر ملیوندن فضله نفوسی جامع اولان بر مملکتك تأمین اعاشه‌سی وخلقك قوهٔ مقاومه‌سنك تزیدی معظمات اوزردن اولدیغی اطرافیله ادراك واحاطه ایدلش وهردرلو تدابیره مراجعت ایدیلدکدن صوکره آنجق بوطریقی اعاشه‌یه توسل قلنمشدر. فی‌الحقیقه بواصولك اختیارنده‌کی اصابت نظری وقوعات یوتون قوتیله ایضاح ایتمشدر .

اولجه‌ده بر نبذه بحث ایدیلدیکی اوزره معاملات واقعه‌نك نفی یالکز کیفیت اعاشه‌یه واعتدال فیاته منحصر قالامشدر . معامله‌نك طرفزدن درعهده ایداسی وبوتون خط بویندە بولنان آناطولی تجارینك بوایشه تشریکی ایکی مهم نتیجه ویرمشدر. برینجی تخمینات اولیه ختام بولوب‌ده تجاره واغون اعطاسنه مباشرت ایدیلدیکی اثناده آناطولیده یکرمی نهایت یکرمی بش بازیه دوشمش اولان ذخیره فیاتندن واغون آلمغه موفق‌اولان پك محدود تجار سوق ایده بیله‌جکی ذخیره‌یی آلتمش ، یتمش بازیه قدر صاتمقدن آز بر مالدن کلی استفاده‌لر تأمین ایتمش و بوکا مقابل مصارف استحصالیه‌سنه‌بیله تقابل ایتیه‌جك برفیاتله مالی الدن چیقارمغه مجبور اولان زراع متضرر اولمشدر . [مابعدی وار]

رومانیانك وضعیتی

برلین ، ١١ (م . آ .) — استقهولدن اشعار اولنیور : ائتلاف دولتلری رومانیانك شیمدیه قدر دوچار اولدیغی هزیمتلر نتیجه‌سنده صربستانك عافیتنه کرفتار اولمسندن صوك درجه اندیشه کوستریبورلر . رومانیا قرارکاه محمومیسنده بولنان تایمس مخابری منسوب اولدیغی غزته‌یه چکدیکی اوزون برتلغرافنامه‌ده رومانیالیلرك پك وخیم وضعیتده بولندقلرینی اشعاردن صوکره شو مطلعه‌یی سرد ایدیبور: رومانیا باش قوماندانلغنه‌لك بویوك مشکلاتله معروض قالدیغی کیمسه طرفندن انکار اولنه‌مماز. شیمدی‌یه قدر حربده‌هیچ برتجربه‌سی اولمیان رومانیا اردوسی ایکی جبهه اوزرنده اوته‌دن‌بری حربه آلیشمش وصوك درجه مکمل تجهیز اولنمش دشمنلرله حرب ایتمك مجبوریتنده‌در .

§ برلین ١١ ، (م . آ .) — رومانیا اردوسنك متوالی هزیمتلری فرانسه‌ده صوك درجه هیجانه بادی اولمشدر. پی پارتیدن غزته‌سی رومانیالیلرك اوغرادقلری هزیمتلرك صوك درجه شایان اسف وقایعدن عد اولنه‌جغنی بیان ایدیبور . دیکر غزته‌لر ایسه اثلافك درحال رومانیانك معاونتنه شتاب ایتمسی وحال بوکه وضعیتی اعتباریله بومعاونتك روسیه‌دن بشقه کیمسه طرفندن پایله‌میه‌جغنی یازیبورلر .

§ جنوه ، ١١ (م . آ .) — رومادن اشعار اولنیور : «بوبولودیتالیا» غزته‌سی دول مرکزیه اردولری طرفندن ترانسیلوانیاده پایلان تعرضك اهمیتندن بحثله آلمان فرقه‌لرینك رومانیا اراضیسنه مظفرانه بر صورتده دخولارندن اندم اثلافك کمال شدتله مداخله‌ده بولنمسی التزام ایدیبور. دیکر غزته‌لر رومانیانك اضمحلالنه مانع اولمق اوزره تدابیر لازمه‌یه توسل اولنمسی مصرانه طلب ایدیبورلر .

امتعه مبادله‌سی

صوفیه ١٠، (م . آ .) — بالغاریستانا بوشنه غزته‌سنك اشعارینه نظراً بیصر اجتماعی هیئت مرکزیه‌سی تورکیا ایله بلغارستانده مذولاً موجود بولنان مواد ومحصولاتك مبادله‌سی آرزوسنده بولندیغی بلغارستانك درسعادت قونسلوسی واسطه‌سیله حکومت سنیه‌یه بیلدیرمشدر.

جاسوس توقیفی

جنوه ، ١٠ (م . آ .) — آتینه‌دن وارد اولان برتلغرافنامه‌ده رومانیانك پاطراس قونسلوسنك جاسوسلق تهمتیله توقیف ایدیلدیکی تأیید اولنمقده‌در. آژانس هاواس سلانیکده‌کی مترهپولید آغانولهٔ‌سك کذلك جاسوسلق تهمتیله توقیف اولندیغی اشعار ایدیبور .

محکمه

سلامانی رسمی — سلامانی رسمی بوکون سنان پاشا جامع شریفنده اجرا بویورلیه‌جقدر .

⊙ حضور قبول — شیخ‌الاسلام موسی کاظم افندی حضرتلری دون سرای همایونده حضور شاهانه‌یه قبول بویورلمشدر .

⊙ اناث دارالفنونی اجتماعیات معلملکنه دارالفنون اجتماعیات مدرسی ضیا کوك آلپ یك تعیین ایدلشدر .

TDV İŞAM Kütüphanesi Arşivi No 26608

اجرا ایدییور . اك بویوك خلیفه‌لرمزدن اولان سلطان سلیم ایله اك بویوك شیخ الاسلاملرمزدن بولونان زنبللی علی افندینك مشیخت سالنامه‌سنده مندرج محاوره‌لری دیانت ایله قضانك صورت تفریقی یك اعلا کوستردیکندن باب فتوانك محاکم شرعیه‌نك حقوق مشاوری اولمه‌سی قطعیاً جائز دکلدر . تشریعی بر وظیفه ایفا ایتمه‌سی ایسه یوقاریده بیان ایتدیکمز وجهله مشروطیته منافیدر .

تعدد قضانك برباشقه محذوری‌ده عینی ماده حقنده بر محکمهٔ نظامیه ایله بر محکمهٔ شرعیه‌نك آیری آیری وبری برینه مناقض اعلاملر ویره‌رك حکومت اجرائیه‌یی مشکل بر موقعده براقه‌سیدر .

بوتون بوصایدیغمز شیلر ، عصری بردولتله قابل تألیف اولمادیغی کبی اسلامی بردولته‌ده قابل ائتلاف دکلدر . بردولتك امور دیانیه‌سیله امور قضائیه‌سی باشقه باشقه خدمت عامه‌لر تشکیل ایدر . بناءً علیه هر بری ایچون مستقل بر نظارت لازمدر .

عدلیه نظارتی امور قضائیه نظارتی اولدیغی ایچون علی العموم تشکیلات قضائیه‌نك مذکور نظارته ربط والحاقی لازم اولدیغی کبی مشیخت اسلامیه‌ده امور دیانیه نظارتی اولدیغی ایچون علی العموم مؤسسات دینیه‌نك اداره‌سی‌ده مشیخت علیایه تودیع اولونمق لازمدر . محاکم شرعیه باشنده مجلس تدقیقات شرعیه وقاضیعسکرلك تشکیلاتلری بولوندیغی حالده عدلیه نظارتنه الحاق ایدیلیجکندن تشکیلات و فعالیتنده‌کی خصوصیت قطعیاً خلل‌دار اولیه‌جقدر . ذاتاً قانون اساسینك ۱۱۸ نجی ماده‌سی علی العموم قوانینك تنظیمنده احکام فقهیه‌نك اساس اتخاذ ایدیلمه‌سنی تأمین ایتدیکی کبی حقوق عائله‌نك دیکر احکام حقوقیه نسبتله دها چوق عنعنوی بر ماهیتی حائز اولدیغی‌ده بوتون علمای حقوقچه مسلمدر .

امور دیانیه ایله امور قضائیه‌نك مستقلاً آیری نظارتلره تودیعندن حصوله کله‌جك فائده یالکز توزیع عدالت نقطهٔ نظرندن دکلدر . بو تفریقدن حصوله کله‌جك اك بویوك منفعتمز ، دیانت نقطهٔ نظرندن اوله‌جقدر . چونکه شیمدی‌یه قدر اموال ایتامك ارباحی و محاکم اهلیه‌نك اداره‌سی کبی امور مادیه ایله فرط اشتغالدن امور دیانیه‌یی نظردقته آلمغه وقت بوله‌مامش اولان مشیخت اسلامیه ، آرتق بو عارضی مشغله‌لردن قورتوله‌جغی ایچون زنبللی علی افندینك تعبیری وجهله (امر آخرتمزی محافظه) یه حقیله چالیشه‌جك وامت اسلامیه‌یه لازم کلن تربیهٔ دینیه‌یی ویرمکه موفق اوله‌جقدر . مشیخت اسلامیه‌نك بوندن صوکره ایفا ایده‌جکی وظائف عالیهٔ دینیه‌یی‌ده کله‌جك مقاله‌مزده تشریح ایده‌جکمز .

تبلیغ رسمی

۲۹ ایلول ۳۳۲ تاریخله قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولنمشدر :

۱ — فرات جبهه‌سنده دشمن طیاره‌سی (شطرة المنکه)یه یومیا آتمش ایسه‌ده هیچ بر خسار ایقاع ایده‌مامشدر . دجله جبهه‌سنده فلاحیه‌ده طوپچی محاربه‌سی اولدی .

۲ — قافقاس جبهه‌سنده عمومیتله کشف قولاری مصادمه‌سی و خفیف طوپچی آتشی اولدی .

۳ — سائر جبهه‌لرده مهم وقعه اولمدی . « ملی »

حرب عمومی خبرلری

امریقا صولونده‌کی تحت البحر محاربه‌سی

برلین ، ۱۲ تشرین اول (م.آ.) — لوندره‌ده « دیالنیال ثیوز » غزته‌سنه نیویورقدن اشعار اولنیور : آمریقا سواحلنده برچوق سفاینك غرق ایدلکده اولدیغی خبرینك ورودی ارژدینه همان اوساعتده نیویورق پورصه‌سنده فوق العاده هیجان ظهور ایلش ۹۰۸۳ بیك اسهام ساتیلیه چیقارلمشدر . چیك قاریقه‌لری اسهامی جمعی مهم دجاره دوشمشدر .

بدایتده اخبار اولنان طوز کیدن بشقه کمی غرق ایدلدیکی مؤخراً آکلاشیلدیغندن فیاتلر تکرار ترقیه بوز طوتمش ایسه‌ده دوشدکاری فیاتك آنجق یاریسی تلافی ایده‌بیلمشلردر . مع هذا بورصه قیانه‌جنی اشاعه عصبیت واغتشاشك عمومی صورتده اجرای حکم ایدییوردی .

§ برلین، ۱۲ (م.آ.) — قوپنهاغدن « تان » غزته‌سنه اشعار اولندیغنه نظراً دانیارقه خارجیه ناظری تحت البحرلرك بی طرف لیمانلره وصولارنده قبول ایدیله‌مسنی مشعر اولدیغی ائتلاف نوطه‌سنه اعطا ایلدیکی جوابده تکلیف واقعی رد ایلش وتحت البحرلر حقنده بین الدول نظامات مخصوصه اولدیغندن بونلره سفائن سائره معامله‌سی یاپیلمسی لازم کلدیکنی وبی طرفلرك حربك جریاناتی تبدیل ایتمه‌کی درعهده ایلدکلرینی بیلدیرمشدر . دانیارقه خارجیه ناظری دانیارقه‌نك طرفین مخاصمیندن بر ویا دیکرینی التزام ایتمکسزین مستقیمانه بر بی طرفانی ادامه ایده‌جکنی تأمین ایده‌رك جوابنامه‌سنه ختام ویرمکده‌در .

§ برلین ، ۱۲ (م. آ.) — آژانس (رویتر) ، اشعار اولوندیغنه نظراً جماهیر متفقهٔ آمریقا خارجیه نظارتی مستشاری (بولی) کرك تجارت وکرك حرب تحت البحرلرینك بی طرف لیمانلره قبول ایدیله‌سی حقنده ائتلاف دولتلری طرفندن درمیان اولونان تکلیفك جماهیر متفقه‌جه قبول اولونمیه‌جغنی بیلدیرمشدر .

رایخستاغده تحت البحر محاربه‌سی مسئله‌سی

برلین، ۱۲ (م.آ.) — اخیراً برکره دها اجتماع ایدن رایخستاغ مجلسنده مضبطه محرری مبعوث (باسرمان) بودجه قومیسیونك مذاکرات خفیه‌سی حقنده بیاناتده بولنوب قومیسیونك وضعیت حربیه‌یی هرجهتدن باعث ممنونیت وامید بخش بر درجه‌ده بولنش اولدیغنی بیان ایتمشدر . مضبطه محرری ممالك مخاصمه‌نك وضعیتی ودیپلوماسی وقایعنی تصویر وتعریف ایدوب قومیسیونك تحت البحر محاربه‌سی حقنده اتخاذ ایلدیکی آتیده‌کی بیانامه‌یی قرائت ایلمشدر : «قومیسیون عموم فرق سیاسیه‌نك اعضالری ، حکومات متفقه وکیللری حاضر اولدیغی حالده تحت البحر محاربه‌سی مسئله‌سیله اشتغال ایلمشدر . فنی ، عسکری ، اقتصادی ، سیاسی نقطهٔ نظرلرك جمله‌سی لایقیله تدقیق ایدلمشدر . مذاکراتده مسئله‌نك اهمیت عظیمه‌یی حائز اولدیغی حس وقناعتی حکمران اولمش وهرکس صرف ذات ماده‌یی تدقیق ومنافع وطنیه‌یه خدمته سعی ایلك املنده بشقه بر غایه تعقیب ایلمشدر .

مذاکرات واقعه نتیجه‌سنده بر قرار اتخاذی حقنده اتفاق تام حصوله کلدیکندن قومیسیون بر صورت قرار اتخاذندن صرف نظر ایلمشدر . رایخستاغ مجلسنك مذاکرات عمومیه‌سنده تحت البحر محاربه‌سی مسئله‌سنك موضوع بحث اولامسنی قومیسیون توصیه ایدر . بو توصیه‌یی ایجاب ایتدیرن مطالعه شودر : مسئله‌نك فنون حربیه‌یه ، امور عسکریه‌یه ، خصوصات سیاسیه و اقتصادیه‌یه عائد جهتلرینی منافع وطنیه‌یی اضرار ایتمکسزین اوزون اوزادی‌یه تدقیق ایتمك غیر ممکندر . دیکر طرفدن ذات مسئله غایت احاطه‌لی تدقیق اولندیغی زمان لایقیله توضیح ایده‌مز .

رایخستاغ مجلسنك طرز مذاکره‌سی حقنده درمیان اولنان بو توصیه دورت رأیه قارشی ۲٤ رأی ایله قبول ایدلمشدر . بودجه قومیسیونی اردو ودوناتماحقنده تقدیر وتفکرده بولونمش ویك ممتاز اداره وقوماندا آلتنده احراز اولنان موفقیاتی تبجیل ایلمشدر . قومیسیون بوتون صحنهٔ حربلرده‌کی وقوعات حربیه‌نك انکشاف آتیسنه کلا امنیت واطمئنان کوستر مکده‌در . بشنجی حرب استقراضنك نتیجه‌سی آلمان ملتنك امنیت قومیه‌سنی یکیدن اثبات ایلمشدر . قوهٔ حربیه وملت دشمنلر طرفندن زور ایله چیلان تدافعی محاربه‌ده‌یك صبق براتحاد کوستر مکده‌در .»

بتوایك مرکز فرقه‌سی رئیسی (اشیان) بیاناتنده احوال عسکریه‌یی یك یوکسك بر صورتده محاکمه ایده‌رك بویله براهنیت کوستر مشدر . مشارالیه (بالاچووندیك)ك ایتالیا حکومتی طرفندن مصادره ایدلمسنه پروتستو ایده‌رك دیمشدرکه : « بوسرایك ضبط ایدلمسی بابانك مقامنه قارشی بر حرکت خصماني‌یی تضمن ایتمکده‌در . »

سوسیال ده‌موقراط فرقه‌سی رئیسی (شایده‌مان) آلمان ملتنك قوت وقدرت حیاتیه‌سنك تخریب ایدیلمه‌یه‌جکی حقیقتنك صحهٔ حریننده بر کره دها تجربه اولدیغنی وبوصورتله دشمنك جغرافی حسابات وتخمیناتنك عقیم قالدیغنی بیاندن صوکره سوزینه شویله‌جه دوام ایلمشدر :

بوتون مملکتلرده ضرورت ومضایقه حکمفرما بولونیور . انکلتره پیاسه‌سنك فیاتلری بو حقیقی یك بلاغتله آکاه ایدییور . انکلتره‌ده انمکك فیاتی آلمانیادن دها یوکسکدر . انکلتره‌ده بر میلیوندن فضله چوجق مکتبده تحصیله دوام ایده‌مدیکندن بونلرك ترقیلری کیری قالمشدر . فرانسه‌ده یك شیع آوازشکایات یوکسلیور . ایتالیاده صلح زمانده‌کی بیله آچلق حکمفرما ایدی . روسیه‌دن بحث بیله حاجت یوقدر .

(شایده‌مان) دن صوکره (باسرمان) ناسیونال لیبرال فرقه‌سی نامنه شویانانده بولنمشدر : « دشمنلرمز بزم امیدمز بر صورتده بر وضعت تدافعیه‌یه اجبار ایدیله‌یکندی متظرانه اعلان ایدر ایکن (ترانسلوانیا) ده وسائر جبهه‌لرده قهرمان عسکرلرمز قاهرانه ضربه‌لر ایندیریور . (اسقاژه‌راق) ده‌کی بارلاق مظفریتده آمیرال (تیرپیتز)ك ثمرات مساعیسی میدانه چیقمشدر . (باسرمان) دن صوکره رادیقال سوسیالردن (نوعمان) بیاناتده بولنمشدر .

ائتلافك کوچوك متفقلری

برلین ، ۱۱ (م.آ.) — لوندره‌دن اشعار اولنیور : انکلتره فرانسه وروسیه حکومتلری ائتلافك کوچوك متفقلرینه واقع اولان جق معاونتك طرز اجراسی اساساتی اخیراً تبدیل ایتمشلردر . خصوصی خیرلره نظراً مملکتلرندن نقی ایدیلمش اولان حکومت هیئتلری تأمینات اعطاسنه مجبور طوتیله‌جقلردر . ائتلاف اردو قومیسیونلری الیوم تحت سلاحده بولنان صرب وقره‌طاغلیلرك مصارف اعاشه وسائره‌سنی درعهده ایتمشلردر . دیکر درلو معاونت نقدیه برمدتدن بری کسیلمشدر .

بالقانلرده

یکی یونان قابینه‌سی

جنوه ، ۱۱ تشرین اول (م . آ .) — یونان قابینه‌سی بروجه آتی تشکل ایتمشدر :

رئیس وکلا ومعارف	لامبروس
خارجیه	زالاقوستا
مالیه	جانه‌تولاس
حربیه	جنرال دراقوس
بحریه	آمیرال دامیانوس
طرق ومعابر	آرکیروپولوس
داخلیه	جه‌لوس
عدلیه	آنتوپولوس
اقتصاد ملی	[اوقونه‌مامشدر]

* *

یکی یونان قابینه‌سی ، برچوق کدمکشلردن صوکره الی نهایت آتینه دارالفنونی تاریخ معلمی موسیو لامبروناك تحت ریاستنده اولدرق تشکل ایتمشدر . اسکی یونان قابینه‌سنك اسباب استعفاسی هنوز صورت قطعیه‌ده آکلاشیله‌مامش اولدیغی جهتله یکی قابینه‌نك نه‌کبی سوائق وشرائط آلتنده تشکل ایتدیکی حقیقه بیله‌مز ، فقط قالوبه‌روپولوس قابینه‌سی ایستر ائتلاف ایله تأسیس مناصبات ایده‌مه‌مسندن ، ایستر حرب لهنده بیان فکر ایلمسندن استعفا ایتمش اولسون ، شوراسی محققدرکه یکی یونان قابینه‌سی ترکیب ایدن سیاره ، براییکی کشیدن صرف نظر ، شیمدی‌یه‌قدر یونانستانده یوکسك بر مقام سیاسی احراز ایتمامشلر وبناءً علیه حرب حاضردن بری یونانستانی صارصمقده یونان متوالی بحرانلرده فعال بر رول اویناممشلردر . قابینه‌یی ترکیب ایدن ذواتك شخصیتلرینه بالطبع تقدیرده سابق قابینه‌ده بحریه ناظرلکنی ایفا ایتمش اولان آمیرال دامیانوس ایله وه‌نیزه‌لوسك زمان اداره‌سنده سلانیك والیلکنی ایفا ایله‌مش اولان طرق ومعابر ناظری آرکیروپولوسدن باشقه دیکر ذوات ، ایلك دفعه اولدرق صندالیٔ نظارته صعود ایدییورلر . فکرمزه قالیرایسه یکی یونان قابینه‌سی ، افکار عمومیه آزه‌سنده دیکر یونان رجال سیاسیه‌سی کبی طرفدار وعلیهدارلری بولونماسنه‌مبنی موقت «برادارانه مصلحت» قابینه‌سی ماهیتی حائز بولنیور . قرال قسطنطین شیمدی‌یه قدر حیات سیاسیهٔ مملکتنده فعال بر رول اویناممامش اولان بو ذواته یونان مقدراتنی تسلیم ایتمکله برطرفدن زمان قرائتی ایسته‌مش ، دیکر طرفدن‌ده یکی قابینه‌نك قالوبه روپولوس قابینه‌سی کبی مبین برسیمای سیاسی‌یی حائز بولونماسندن طولایی ائتلافك حرص وانفعالی تشدید ایتمکدن اجتناب ایلمشدر . بوسوك شقده یونان قرالك نه‌درجه‌یه قدر مقصدینه موفق اولدیغنی بیله‌مز ، زیرا ائتلاف دولتلری ، حربه مداخله‌یه قرار ویره‌جك بر قابینه رأس کاره کلدکجه ، قرال قسطنطینك یکدیکرینی متعاقب رأس کاره کتیره‌جکی ذواتك هیچ بریسندن ممنون اولمیه‌جقلر وایلك فرصتده بونلری ده‌دیرمك ایسته‌یه‌جکلردر .

یکی یونان قابینه‌سنك تعقیب ایده‌جکی سیاسته کلنجه ، بونلرك وصف ممیزی شیمدی‌یه‌قدر ائتلافك بغض وانفعالی جلب ایتمه‌مش اولمالرندن و ائتلاف سیاسته‌سنه بالغه‌رق قرالیتك صهیونی بولنمالرندن عبارتدر . ایشته بوکاباً درکه یکی قابینه اعضاسنك ، قرالك آرزوسنه موافق برسیاست تعقیب ایده‌جکلری سویله‌نیرایسه یاکلش اولمیه‌جقدر .

ایشته یکی یونان قابینه‌سی حقنده شیمدیلك درمیان ایده‌جکمز مطالعه بوندن عبارتدر .

رومانیا ولوندره معاهده‌سی

برلین ، ۱۱ (م.آ.) — « فوسیچه چایتونغ » غزته‌سنه نظراً انکلتره وفرانسه رومانیاسانك دیکر متفقلر مثللو منفرداً صلح عقد اولونماسنی متضمن بولونان لوندره معاهده‌سنی امضا ایتمسی التزام ایدییورلر . رومانیا مجلس قرالیسی یقینده مسئله‌یی تدقیق ایده‌جکدر . انکلتره رومانیا لوندره معاهده‌نامه‌سنی امضالامیه‌جق معاونت نقدیه مسئله‌سی حل ایتمه‌یکی بیلدیرمشدر .

بولغارستانده زراعت ایشلری

صوفیه ، ۱۰ (م.آ.) — بصیرت اجتماعیه جمعیتی هیئت مرکزیه‌سی اشتغالات درسیه‌لریه ضرر ویره‌مك شرطیله مکتب طلبه‌سنك امور زراعیه استفاداتی مسئله‌سنی تدقیق ایتمکده‌در .

TDV İŞAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26608

بازار ارتسی: ۱۸ ذی الحجه ۳۳۳۴، تشرین اول ۱۶، ۳۳۲ تشرین اول اثر نجی ۹۱۶

اداره‌خانه: نورعثمانیه‌ده دائره مخصوصه - آدرس: استانبول، طنین - تلفون نومرسی ۵۴۷

طنین

تاریخ تاسیسی: ۱۳۲۶ — ۱۳۲۴ طقوز نجی سنه نومرو ۲۸۱۶

آبونه‌لر آی باشی ایله آیك اون بشنده قبد ایدیلیر، هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرتنه تابعدر.

اخطار: غزته‌نك خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه واهور اداریه متعلق مراد طنین اداره‌سنه کوندرلمه‌لیدر. درج اولونمایان اوراق اعاده ایدیلمز.

آبونه‌لر: ولایات ایچون سنه‌لك ۱۰۰، آلتی آیلق ۶۰، اوچ آیلق ۳۰ آیلق اون غروشدر. ممالك اجنبیه ایچون سنه‌لك ۱۸۰، آلتی آیلق ۹۵، اوچ آیلق ۵۲،۱۰ غروشدر.

کرك استانبول، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پاره‌در.

اسکی نسخه‌لر آی ایچنده (۲۰) وذها اسکیلری (۴۰) پاره‌در.

سیاسیات

یونانستانده صوك حرکات

یونانستانده صوك کونلرك وقوعاتی تکرار جالب دقت پر جریان آلدی. «فالویه‌روپولوس» قابینه‌سنك ائتلاف سقراسی ایله بردرلو تأسیس مناسباته موفق اولاماماسی اوزرینه استعفا مجبوریتنده قالمسنی دیکر برطاقم حادثات تعقیب ایتدی. یوخاداتاندن بر آزدها اول وه‌نیزه‌لوس طرفدارلرینك آجدقلری عصیان بایراغی اطرافنده آز چوق مهم بر طاقم حرکات وقوعه‌کلدیکی نظردقته آلنیرسه آرتق یونانستانك نه درجه‌ده وخیم بر کشمکش ایچنده دوشمش اولدیغی ایچه آکلاشیلیر. ضربی شوکه شو صوك آیارده نه وقت یونانستان احوالدن بحث ایتمك لازم کلسه هر ظهورایدن یکی حادثه‌نی وخامتك الك صوك برصفحه‌سی صورتنده تلقی ایتدیکمز حالده بو وخامتی تولید ایدن اسباب واحوال سلسله‌سی بردرلو صوکی کلمه‌ین برتسلسل ایچنده متمادیاً دوام ایدوب کیدییوروهر حادثه دلالت وخیمه‌سی اعتباریله اولکنه قات قات فائق بولونیور!

یکی حادثه‌لر شونلردر: بر طرفدن فالویه‌روپولوس قابینه‌سنك استعفامی، دیکر طرفدن ایسه یونان دونانماسیله شمندوفرلرینه ائتلاخیلر طرفندن وضع یدایدلمسی. فی الحقیقه ائتلاف سفیرلرینك بویونانیه معروض بولونمسندن دولایی نهایت استعفاضرورتی حس ایدن برقاچ کونلك سابق قابینه اورته‌دن چکیلیرچکیلمز درحال ائتلاخیلر بحریه قوماندانلری واسطه‌سیله یونان حکومتنه قاچنجی اولدیغی آرتق حساب ایتمکه بیله امکان قالمیان یکی برنوطه‌ویردیلر وبونوطه ایله یك یکی ویك مهم برطاقم مطالب دها درمیان ایتدیلر. بو مطالبك باشنده اولا یونان دونانماسنك ائتلاخیلره تسلیمی، صوکره‌ده یونان شمندوفرلرینك ائتلاخیلره ترکی خصوصلری بولونمقده‌در. بالطبع آتنه‌ده‌کی قرال حکومتی بومطالبی قبول ایتدی، چونکه قبول ایتمك ائتلافیلرك رسماً وصورت قطعیه‌ده یونانستان حکومتنه وضع ید ایتمکلرینه محل ویرمك دیمکدی. بونقدیرده ایسه بوتون یونانستان ائتلاخیلره تسلیم ایدلمش دیمك اولوردی. ایشته بوکا مانع اولمق و تکرار وقت قازانمق ایچون آتنه حکومتی ائتلافیلرك مطالبنی قبول ایتمش ویونان دونانماسی آقین آقین کیلرینی ترك ایدن یونان افراد بحریه‌سی التندن آلنه‌رق ائتلاف کمیجیلرینه ترك اولونمشدر. بالطبع بوراده ایضاحه لزوم یوقدر که ائتلافیلرك بو حرکتلری دیدکاری کبی کندی ایشلرینی دوشونمك غایه‌سندن زیاده منحصراً یونانستانه قطعی بروضع ید مقصدینه معطوفدر؛ فی الحقیقه شرق صولرنده متحشد ائتلاف دونانماسی ایچون کوچوك یونان فیلوسنی ایجاب ایتدیکی زمان بر قاشیق صوده بوغیویرمك ایشدن بیله دکلکن اورته یرده هیچ بر اندیشه موجود اولدیغی برزمانده وشیمدی‌یه قدر تاریخك هیچ بردورنده، کوروملدك برطرزده کوچوك وعاجز برحکومتدن بوتون قوای بحریه‌سنك تسلیمنی ایسته‌مك قدر آجیق مقصدلی برحرکت اوله‌مازدی. شمندوفر مسئله‌لرینه کلنجه یونان شمندوفرلری حتی ائتلاف حرکات عسکریه‌سی اعتباریله سوق الجیش نقطهٔ نظرندن دخی هیچ بر اهمیتی حائز دکلدر؛ بناءً علیه بونلرك تسلیمنی ایسته‌مك ده یونانستانه وضع ید ایتمکدن باشقه برمعنا افاده ایده‌مز. شوحالده یونان حکومتنك بومطالبی اسعاف ایتمسی نتیجه‌سی اوله‌رق بوکون ائتلافیلر آرتق یونانستانه وضع ید ایتمشلر دیمکدر. آراده‌کی فرق آنجق رسمی بروضع ید ایله کیزلی برطرزده ودولایسیله بابیلان بروضع یددن باشقه برشی دکلدر.

دیدیکمز کبی یونان حکومتی ایچون بو مطالبی قبول ایتمکدن باشقه چاره یوقدی؛ چونکه ائتلافیلرك ایستدکاری ده بر جواب رد آلمقدن عبارتدی. بونقدیرده ائتلاف اولتیاتومنی قبول ایتمه‌مك کبی شنیع بر کستاخلقده بولونه‌جق اولان یونانستان درحال درت بویوك دولتك بو حدت وغضبنك اوستنده باطلادیغی حس ایده‌جك وبوتون یونانستان ائتلاف اشغال عسکریسی آلتنه کیره‌جکدی. قرال حکومتنك قبولی بویله برعاقبته مانع اولابیله‌جکمیدر؟ شبهه‌سز خایر؛ چونکه ذاتاً الیوم موجود اولان حالده بوندن فرقلی برشی دکلدر. آنجق آتنه‌نك کوستردیکی بو موافقت برطرفدن وقت قازاندیرمقده اولدیغی کبی دیکر طرفدن‌ده یونانستانی تاریخ وحقوق دول نقطهٔ نظرندن حقلی برموقعده بولوندیریور. ایشته صوك حرکاتك خلاصه‌سی بوندن عبارتدر. بوراده تکرار حقدن، حقوق دولدن، ملیت پرنسیبندن، ائتلاف ظلمندن بحث ایده‌جك دکلز؛ چونکه بونلر آرتق قوللانیلا قوللانیلا هیچ بر معناسی قالمامش بوش سوزلر حالنه کلمشدر. بوکون نه یونانستان، حتی نه وه‌نیزه‌لوس وقرال، نه کرید وآتنه واردر. بر شی وارسه اوده ائتلافك یکی بر ظلم تاریخیسندن عبارتدر.

تبلیغ رسمی

۲ تشرین اول ۳۳۲ تاریخله قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولنمشدر:

۱ — ایران جبهه‌سنده (بیجار) ه هرطرفدن تقرب ایتمك ایسته‌ین اوچ دشمن سواری بلوکی طرد اولوندی.

۲ — قافقاس جبهه‌سنده صاغ جناحده کشف قوللری مصادمه‌سی اولدی. یناشیق نظامده ایلرولهمك ایسته‌ین بر دشمن قطعه‌سنی مؤثر آتشمزله دارمه داغتیق ایتدك. صول جناحده موضعمزك بر قسمنه اجرا ایتدیکی باصقین آتشمزله توقیف ومقابل تعرضله طرد ایدلدی. لهمزه کشف قولی مصادمه‌لری اولدی.

۳ — سائر جبهه‌لرده مهم وقعه اولمدی. «ملی»

هندستانده

برلین، ۱۵ تشرین اول (م.آ.) — انکلیز غزته‌لری، هندستان مجلسنه رأی عمومی ایله انتخاب اولنان اعضادن اون طقوزی هندستان والی عمومیسنه برمخطروبرمك قانون اساسینك تبدیلی ومختاریت اداره تأسیسنی طلب ایتمشلردر. بوندن ماعدا مجلس تشریع تشکیلی، هندلی اعضا عددینك تزیدی و مجلسده‌کی انکلیز مأمورین اداره‌سنك تنقیص عددی آیریجه طلب اولنمقده‌در.

بوشه چیقمش بر امید

«بالفانسقا پوشتا» غزته‌سندن:

«دوبریجه‌ده‌کی روس آلایلرندن بریسنه قوماندا ایتمکده اولان میرآلای سیالسکی ۲۴۱ نجی پیاده آلاینه خطاباً نشر ایتدیکی امرنامه‌ده روسلرك بالفانلرده قاتریناك وصیتلرینی ایفا ایتمك واستانبولی آلمق ایچون کلدکلرینی ایضاح ایده‌رك: «قهرمان رومانیا عسکری ایله خائن وآچلق بولغارستان اوزرندن استانبولطوغری ایلری کیدیکز!» دیمشدر.

بو امرنامه دوبریجه‌ده مقتول دوشن ۲۴۱ نجی پیاده آلایی قوماندانی میرآلایك اوزرنده بولونمشدر. مقتول میرآلای اوزرنده برده ادرنه ارکان حربیه خریطه‌سی چیقمشدر!»

انکلیز مطبوعاتنده غرور کستاخانه

برلیندن یازیلیور: آلمانیانك برآوبحراً بونجه موفقیاتنه جهان شاهد اولدی: معمافیه نه بومملکتك خاتی آره‌سنده نه‌ده مطبوعات جدیه‌سنده بشقه ملتلر طرفندن تعییب ایله تلقی اولونه‌جق هیچ بر تفاخر عظیم‌نه وشانه‌اثری ارائه اولنمدی. محاربه‌نك ایکنجی سنه‌سی کچدیکی حالده انکلیزلرك شمالی عدا اولونه‌جق برمظهری نقاط حربیه‌نك هیچبریسنده کوریلمه‌مدی. بالعکس انکلیزلر ایچون جهان سیاسیاتده ایدی صورتنده موجب ذلت اوله‌جق مغلوبیتلر مشاهده ایدلدی. بالکز تورکیه‌دن یدکاری سلهٔ مقاومت انکلیزلره برآز آداب عمومیه دائره‌سنده حرکت ایلمکی اوکرتمکه کافی ایکن بو آدملرك سیاسیونی ایله مطبوعات سیاسیه‌سنی بالابرواز‌انه آتوب طوتمدن، قبل الحرب اولدیغی کبی شو مملکتی اوروب بیقمق و یا بوك منی کسوب یچمك تهدیدندن واز کچه‌میورلر. وسائط متساویه‌دن محروم اولدقلری حالده تورکارك انکلیزلره آندقلری ضربهٔ حدت وشدته بوتون دنیا شاشمشدی. چنقاق قلعه، سلمان پاك، کوة الامازه وقایعی بوسلهٔ مدافعه‌یه مثال کتیرمکه حاجت یوقدر. بحر احمر وهند ده کیزی واسطه‌سیله هرایستدکارینی چلب ایده‌بیلن انکلیزلره هردرلو مواصلهٔ تعاونیه‌دن محروم تورك عسکریله مجاهدین اسلامك عدن جوارنده خیلی زمان آندقلری طیاق عبرت بخش اوله‌رق کافی ایدی. اوراده بیله انکلیزلر عاجز قالمغلر ونیجه وصائط خصیصه وناصرداتك یاردیمنه احتیاج ایلملردی. انکلیزلر هرطرفات بدکمه بنه سب وشتم ایله مجموعه‌یلنی عارسز برجوجوق کبی حرکت ایدییورلر.

کچنده سویش قانالنه یقین قاطیه‌ده بر تورك قطعه‌سنك تعرضی دفع ایلدکارینی انکلیزلر بوتون جهانه شمشمه‌لی بر صورتده اخبار واعلان ایلدیلر. غالبا کندیلری کبی بوتون عالك دخی بو وقعه‌یی بر مظفریت عظما صورتنده قبول ایلمسنی امید ایتدیلر. بر روایتی تفصیلات متممه نامنه قالبدی قالبه صوقدقدن صوکره کونلرجه صحایف مطبوعاته عکس ایتدیردیلر. آرتق اوحوارق حماست وشجاعتی اوزون پرداستان حالنه صوقدیلر! بارك‌اه، بو آدملرك آطه‌لرندن کلارك آوستراليا ویانیوزه‌لاند مستعمکاتندن کان عسکرلرندن هر انکلیزك دنیاده امثالسز قهرمان اولدقلرینی تعیندن عقل بشر عاجز قالاجق! آوروپا ایله آمریقاده بیطرفلری بومساعی فخرفروشانه ایله انکلیزلرك نه درجه‌یه قاندیره‌بیله‌جکلری پك معلوم دکلسه‌ده آفریقا وهندستانده‌کی اهل اسلامی آرتق آلداتمه‌یه‌جقلری قویا ملحوظ‌در. بدایت حربدن بری تورکیه‌یی قاچ دفعه خراب برشکاه‌کوستردکلری حالده تورکارك حالا، صر قابوسنده چاربیدده‌لرینی اوکرنمش اولمسلاری البته‌سوك انکلیزاعلان ظفرینی دخی اساطیر ظفردن عد ایده‌جکلردر.

حرب عمومی خبرلری

ایمپراطور ویلهلم فرانسه‌ده

برلین، ۱۴ تشرین اول (م.آ.) — آلمانیا ایمپراطوری جنرال بوم ئرمولی وخصوصیله جنرال فون ئرن قوماندانسنده حرب ایدن قطعاته کرك کندیسنك وکرك وطنك تشکرلرینی تبلیغ وقطعات مذکوره‌یه ایله نشانلر توزیعی مقصدیله فرانسه‌یه کلمش وقطعاته آتیده‌کی نطق ایراد ایتمشدر:

«آلمان وآوستریا مجارستان عساکری آره‌سنده موجود اولان سلاح قرداشلغی شو صوك ایکی سنه ظرفنده‌کی مجادلات اثناسنده پك ممتاز برخصوصیت اکتساب ایتمشدر. بوایکی اردو حربه‌میدانلرنده برلکده قانلرینی دوکمشلر ومقاومت ایتمك و غالب کلك ایچون عین عزم متحده مالك بولنمشلردر. مجارلرجه هنعنه اولان جسارت وشجاعتلرك په‌تریقاو ولیماغوراینی ضبط ایله بویاز موسمنده‌کی محاربانده هرتربه سوق اولنمشه دشمنه قارشی پك بهادرانه بر صورتده حرب ایدن منسوبی بولندیغم مجار آلایی نامنه کوندریلان هیئتی سلاملامقله بختیارم. بر حق اوغورنده اوروشدیغمزه قناعتمز واردر. جناب حق بزه ظفر احسان بیوره‌جقدر.»

ایمپراطور جنرال بوم ئرمولی‌یه پور لومه‌ریت نشانی توجیه ایتمشدر. بعده ایمپراطوری حامل اولان ئرن (زلوفشوو) ه مواصلات ایتمشدر. ئرن محل مذکوره مواصلت ایدنجه جنرال فون (ئرن) رفاقتنده ارکان حربیه رئیسی بولوندیغی حالده ئرنه تقربله ایمپراطوری سلاملامشدر. ایمپراطور استاسیوندن چیقنجه جنرال (مه‌لخور) طرفندن قارشولانمشدر. جنرال مه‌لخور محاربانك الك قیزغینلنه کیرن قطعاته قوماندا ایتمکده‌در.

ایمپراطور قطعات مذکوره‌یه خطاباً دیمشدرکه: «آوستریالی مجار سلاح آرقداشلریکزله برلکده حربده کوستردیککز بسالتدن طولایی کرك کندم وکرك وطنم نامنه سزلره الك صمیمی تشکراتی بیانی وظیفه‌دن بیلیرم. دشمنه طوغری یورودیککز وقت شو دستوری وردزبان ایدیکز. [کچه‌مز، محو ایده‌رز] بزحق وعدل اوغورنده اوروشیورز. نمی‌ایدرم که دشمن سزك آهنین دیوارلرکزه کندینی چارپسون ومحو اولسون. همان جناب حق درعهده ایدیککز شو عالی وظیفه‌نك ایفاسنده سزلره معین اولسون.»

غالیچاده‌کی عسکرلریمزی زیارت

ویانه، ۱۱ تشرین اول (ق) — عثمانلی باش شهبندری حسنی بك ایله عثمانلی ملال اخری مرکز عمومیسندن برهیئت مخصوصه، عسکری خسته‌خانه‌لرده تحت تداویده بولونان تورك ضابطلرینی و عسکرلرینی زیارت ایتمك اوزره، دون، (موراویا) ده (کودینکلن) ه مواصلت ایتمشلردر. هیئتی تشکیل ایدن ذوات استانبولده مأمورین محلیه طرفندن استقبال ایدلمشلردر. هیئت ارکانی، مجروحلره وخسته‌لره (۴۰,۰۰۰) صیغاره توزیع ایتمدرك خسته خانه‌لرده مشاهده ایتدکلری انتظام وطهارتدن و تورکلرك حسن صورتده تداویسندن دولایی بیان تشکرات ووزیرلری وسیله‌سیله اظهار محظوظیت ایلهمشلردر.

حرب عمومی خبرلری

آوستریا ـ مجار حرب راپوری

ویانه، ۱۲ تشرین اول (م.آ.) — (رسمی) شرق دار اخبرنده: وولان کچیدنده رومانیالیلر طرفندن اجرا اولنان برهجوم پوسکورو. داشدر. (براشو) منطقه‌سنده دشمن حدودده‌کی کچیدلره طوغری رجعته مجبور اولمشلردر. سوك ایکی کون ظرفنده یوزاده (۱۸) ضابط (۶۳۹) اسیر آلدق وآغیر چاپه برطوب، بش میترالیوز ویك چوق مهمات حربیه اغتنام ایلدك.

جنوبده‌کی ملاحده و یوقاری ماروشك طرفنده رومانیالیلرك مقاومه‌سی قیرمدی: تعطاتز دشمنی تعقیب ایتمکده‌درلر.

شرقی غالیچاده کاش (صولوتوینا) نك شمالنده روسلرك برهجومی دفع اولونمشدر.

ایتالیان دائره‌لرنده: ساحل جبهه‌سنك جنوب جناحنده جریان ایدن محاربانك اوچنجی کونی اولان دون دخی قطعاتز دشمنك مهاجماته مقاومت کوستره‌مشلردر. وپیاخك شمالنده واشیو نهرك جنوبنده و (اوتوجا) ، منطقه‌سنه قدر دشمنك اجرا ایتدیکی بوتون هجومات پوسکوه‌دلمشلردر.

(اویا کیاسه‌لا) نك شرق وجنوبنده دشمن اراضی قازانمش (توس‌واس) اله کچمشدر.

دها جنوبده تا ساحل بحره قدر دشمن برقاچ کره‌لر جبهه افامره کیرمشلدشده‌ده‌هر دفعه‌سنده طرد اولنمشدر. آب‌ایالتریه منسوب قطعاتز بوحاربه‌ده بکدن تمیز ایتمشلردر. ایتالیالرك آلدقلری اسرا عددی (۲۷۰۰) ه بالغ اولمشدر. (قارنتیا) و (تیرول) جبهه‌لرینه بعض تقاطعده اولمقجه ضعیف دشمن مفرزه‌لری موفقیتسز هجوم ایتدکلرنده بوتونی صورتله ایراز فعالیت ایتمشلردر.

پاسوبو اوزونده‌کی موسمیری اولاکی کون (فومیافون) دن مذکور تپه‌یك صباح صیرته‌کری آلدق؛ دونکی کون وکیجه یوزاده سکون حکمفرما اولمشدر.

جنوب شرقی جبهه‌سنده: اوستریا ـ مجارستان قطعاتی جبهه‌سنده مهم برشی یوقدر.

رایخستاغ مجلسنده

فرقه رئیسلرینك مهم نطقلری

برلین، ۱۲ (م.آ.) — رایخستاغ مذاکراتی صوك درجه وهم‌دردلو غلیان و هیجاندن و شدید تظاهراتدن عاری بر صورتده کمال سکونه دوام ایدییور. ایراد اولنان نطقلرك کافه‌سنده وطنه قارشی محبت وکمال جسارت وفداکاری ایله شدائد حربه تحمل ایدن اهالیه قارشی سکران حسیاری ووطنك شرفی محافظه و تعرضدن وقایه‌سی شرطیله عقد صلح اولونه‌بیله‌جکی قناعتی حکمفرما اولمشدرر.

برلین، ۱۲ (م.آ.) — رایخستاغ مجلسنك ۱ ـ ن بر تشرین اولده‌کی اجتماع مملوءسنده (رادیقال) فرقه‌سی اعضاسندن (ناومان) بیاناتنده بولوب ومجارستانیه قارشی آچیلان محاربه‌ده آلمان وآوستریا عاز عساکریك ابراز ایلدیکی شجاعت قهرمانانه‌ومشارکت اخوتکارانه جندی‌ستانیه‌ده‌بولنمش وقطعات عثمانیه‌یه نقل کلام ایله تورك عسکریك پیش آتی صفده حربده ابراز ایلدیکاری شجاعت ومتانت اعصار سابقه‌دن بری تورکارك کندیلرینه خاص اولان سجایا وقهرمانلغی الآن حائز بولندقلرینی بیان و بوامارلردن کمال تقدیر ایله بحث ایتمشدر. مبعوث (ناومان) بیاناتی آلمانلرك مدافعهٔ وطن خصوصنده‌کی عزم وقراردہ متحد بولندقلرینی کمال اهمیتله ذکر ایله بیاناتنه ختام ویرمشدر. بونك اوزرینه محافظه‌کارلر فرقه‌سی رئیسی ثونت (وه‌ستناوب) دخی شو بنانامده بولمشدر: «آلمانلرك بیننده موجود اولان اتحاد آلمان ملتنك استقلالی تأمین ایدیجك بر صلحدن غیریسنك نظر اعتباره آلنمامسی مندعدر. غایت ملکیه‌مزك، استقلال سیاسیمزك، انکشاف اقتصادیمزك مربوطیتی محفوظ قالمق بولنده سوسیال دمقراط فرقه‌سنك تعیین ایدیکی غایهٔ حرب اولمق بر صورتده ایراد اولنمشدرکه بوکا هرکس موافقت ایدمیلیر.»

[شهیدیان دوکی بیاناتی اثناسنده شوسوزلری صرف ایتمشدی: فرانسزلر آلمان اشغالنده بولنان مملکتلریله بلجیقالی یکیدن قان دوکمکه محتاج قالمامزین تخلیص اولونه‌بیله‌جکنه کسب اطلاع ایدهرلر. فرانسزلره عائدولان فرانسزلره، بلجیقالیلره عائداولان بلجیقالیلره، آلمانلرك مالی اولاردہ آلمانلره قالیدر. ایشته بو دستور صلح آتیمك باشلوجه اساسی اولمقدر. دمیلیه

§ برلین، ۱۲ (ل.ه.) — روتردامدن اشعار اولندیغنه کوره انکلیز لیمانلرینه کیدن کیمیلر ایچون سیغورطه بدلی یوزده ایکی یوز ترقی ایتمشدر.

§ برلین، ۱۲ (ل.ه.) — (ایده‌آ تاجیونالا) ایتالیان غزته‌سنك بازدیغنه کوره ایتالیا، ۱۹۱۶ سنه‌سی مایسنده ۱۵۰,۰۰۰ طون حجم استعابیسی محتوی‌نده ۱۰۵ کمی غائب ایتمشدر. ایتالیانك بوتون تجارت کیمیلرینك ۱,۲ میلیون طون حجم استعابیسنده اولدیغی نظر دقته آلنیرسه سکزده برینی غائب ایتمش اولدیغی تظاهر ایدر. ایتالیا، صنایع حربیه‌سی ایچون لازم کلن مواد ابتدائیه‌نك مهم برقسمنی ده‌کیز طریقیله جلبه مجبور اولدیغندن هرغیب ایدیلن کیمینك مهمات حربیه اعمالنه برضربه تشکیل ایتدیکی آشکاردر.

روسلرك ضایعاتی

بش آی ظرفنده بر میلیوندن فضله

برلین، ۱۲ (م.آ.) — کیفده‌کی تعیین هویت ادارهٔ مرکزیه‌سی طرفندن تشرین اولنك ضایعات لیسته‌لرینه نظراً برحزیرانك ۲ تشرین اوله قدرکی مدت ظرفنده روس مجموع ضایعاتی ۹۲۲,۵۰۰ نفر ویکری یدیسی جنرال، فرق سکزی میرآلای اولمق اوزره (۷۶,۸۰۰) ضابطه بالغ اولمقده‌درلر.

آلمان استقراضی ـ (تان) لك تقدیراتی

برلین، ۱۲ (م.آ.) — تان غزته‌سی بشنجی آلمان استقراضی تدقیق ایتدیکی صره‌ده آلمانیانك شو موقفینی استحصال اوغورنده صرف ایلدیکی مساعینك عین‌العقول اولدیغنی واشبو مساعی وغیرتلرك تقلیده سزا بولندیغنی یازییور.

آوستریا ـ مجارستان حکومتنك قیرمزی کتابی

ویانه، ۱۰ (ق.) — بوتون مطبوعات، متفقاً، آوستریا ومجارستان حکومتی طرفندن نشر اولونان «قیرمزی کتاب»لك ایتالیانك خائنی فرسخارله کچن بر درجه‌ده رومانیانك ربا کارلغلرینی، پالانلرینه، خیانتلرینی، وجدانسزلغلرینی اظهار ایتمکده اولدیغنی تصدیق ایتمکده‌درلر.

غزته‌لر، آوستریا و مجارستان دیپلوماسیسنه قارشی کور کوزینه اعتماد ایله تعیین خط حرکتده عدم قدرتکی عطف اولنان تعذیرلرك نه‌قدر حقسز اولدیغنی درمیان ایلمکده‌درلر.

«قیرمزی کتاب»، آوستریا و مجارستانك یکرمی سفیرینك رومانیاده‌کی اغتشاشات سیاسیه‌ایچندن، هیچ برحادثه ایله خط حرکتی غائب ایتمیه‌رك نه‌قدر متانتکارانه بر مهارت و عرفان ایله کچمش اولدیغنی و قوت (چرنین) لك راپورلری بوتون تخمینلرنك دوغرو اولوب آوستریا و مجارستان خارجیه نظارتجه‌ده تصویب ایدلدیکی کوستره‌مکده‌در.

«قیرمزی کتاب»لك نشرندن سوکره، آرتق آوستریا ومجارستان جهتنده بر مساحه و انکسار خیال وقوع بولمش اولدیغی موضوع بحث اولامازدر. غزته‌لر شرقی برذات اولان قرال (قارول)لك صرکده حزن وصرارت ایچنده کچمش وبویله‌جه خاتمه ایرمش اولان سلح خیبی ایله مملکتنی اوچورومه سوروکله‌مش اولان خائن خلفنك حالی آره‌سنده مقایسه یاپیورلر.

صوك دقیقه‌ده بیله (براتیانو) نك آوستریا ومجارستاندن غصبه قالقیشی وزرینه سفیر قوت (چرنین) بونی رد ایتمش، خارجیه ناظری بارون (بوریان) سفیرك حرکتنی تصویب ایله آنجق بوردك اساسده بك قطعی و ظاهرده دوستانه اولمق توصیه ایلهمشدر.

(فره‌نسلبلات) بوندن مقصد بکرشده رومانیانك آوروپای مرکزی حکومتلریله آرالری بوزولمش اولدیغی بربونلرك منتهاسی قوره‌لرق رومانیانك استلاملریله‌برلشمه‌سی لازم کلدیکی بولنده چیقاریلان شایعه‌لره مقابله اولدیغنی، هردرلو احتمالاته قارشی حاضرلق کوروملمش و مع مافیه مناسبات دوستانه یولنده آچیق براقیلمش بولندیغنك رومانیایه آکلاداق ایسته‌نیلدیکنی یازییور.

آلساس میبوثلرینك بیاناتی

برلین ۱۳ (م.آ.) — (رایخستاغ) مجلسنك دوام ایتمکده‌لان انجمن مذاکراتنده (آلساس) میبوثلری باش وکیلدن کچن کون ثانیده عقد اولنان مقاوله خلافنده اولدقی حالا فرانسزلر طرفندن آلیقونلنده بولنان ۵۵ یاشندن یوقاری ارککلر ایله حربه برابیان ارککلرك وتسوان وصبیانك اعاده‌سی خصوصنده فرانسه ایله اتلاف ایدلمسنی آلساس ایلمشلر وبوندن بشقه اعاده اولنسه‌جق کیمسه‌لرك آلمانیانك اخذ عسکر قانونته توفیقاً حد سنی الی بشدن فرق بشقه ایتدیرلمسی وسیویل اسرایه حرب اسرامی معاملهٔ‌سی یاپیلمسی وخسته اسرانك برای تبدیلهاوا اسوجریه‌یه کوندرلمسنه مساعده ابدلمسی واسراحقدنه‌کی حبس وتوقیف جزالرینك ختام حربه‌تأجیل حبسه‌کی قراری سیویل اسرایه تشمیلی و فرالمه‌ده‌کی اسرا قرارکاهلرنده‌ویاخود سه (پرمه‌یوتی) و (شارتروز) ده جاری سوء معاملاتك ازاله‌سی حقنده تدبیرات لازمه‌ده بولنلمسنی رجا ایلمشلردر.

روسیه‌نك تدارکات عسکریه‌سی

برلین، ۱۲ (م.آ.) — اخیراً نشر اولنان براس نامه‌سی چاریده شیمدی‌یه قدر نظامیه خدمتندن معاف بولنان آسیای وسطی قازاقلری تحت سلاحه دعوت اولنمشدر.

(وه‌ستناوب) سوفرینه دوامله دیمشدرکه: «تاخر بیاسنه الده ایتدیکمز شیلری آلمانیانك استقبالی تأمین ایدیلنجه‌یه قدر لزومی قدر مدت صبق صبق محافظه ایتمکدیر.» صوك اولارق سوزآلان سوسیالیست دوفتور (داوید) بروجه آتی بیاننده بولنمشدر: «آلمانیا باش وکیلی خصم طرفندن آلمانیانك شان و حیثیتیله قابل توفیق صلح تکلیف اولندیغی تقدیرده کندیسنك صلحه آماده بولندیغی بیان ایلهمشدی. باش وکیلك بیاناتی بوکون دخی اهمیتله قید اولونه‌بیلیر. باش وکیلك بیاناتی (بریان) و (لوید جورج) لك دیدکارندن بوسبوتون باشقه بر آهنك و مجالستی حائز بولنمشدر. مارالذکر فرانسز انکلیز ناظرلری ممالك مخاصمه‌نك حربك تمادیسی آرزو ایلدیکی و آلمانیا یره اوریلوب پارچه‌لانمانیجه تاپوسم بر صلح ایسته‌مدیکی سویلیورلر. داوید بعض تشریحاتده بولندقدن سوکره سوزینه دوامله دیمشدرکه: تحت البحر محاربه‌سنده کافی السابق بی‌طرف ممالکك حقوقنه رعایت اولنمیدر. تحت البحر محاربه‌سنك بلا قید وبلا شرط اجرا واستعمالی صلحی تقریب ایتز، بلکه صلحك عقدینی اشکال ایدر. انکلیزلر آلمانیانك بك خفیفه حرکت ایدیرك تأثرهٔ حربی ایقاع ایتدیکنی ادعاده دوام ایدییور. بوکا قارشی دائما دیه بیلیرز که: ۱۹۱۴ سنه‌سی ۳۰ تموزنده حربه میدان ویرلمیه‌جکی امیدی بکیدن جالالاغش ایدی. بوکا سبب (غره‌ی) ایله آلمانیانك لوندره سفیری برنس (لیخووسکی) آره‌سنده حصوله کلن برصورت تسویه ایدی. روسیه دخی بوصورت تسویه‌یه موافقت ایلمشدی. بوندن ماعدا آلمانیا طرفندن ویریان نصایحك ویاخود قابینه‌سنجه قبول ایدلدیکی تقدیرده آلمانیانك آوستریا ـ مجارستان طرفنی التزام ایله حربه کیرمیه‌جکی ... آلمانیا باش وکیلك کوندردیکی معلوم تلغرافنامه اوزرینه مذکور قابینه‌ده بو صورت تسویه‌یی قبول ایلمشدی. تام بو اثناده روسیه‌نك سفیرلرکی خبری کلمشدر. بو خبر درحال مسئلهٔ سیاسیه‌یی مسئلهٔ عسکریه حالنه قلب ایلمشدر. بوندہ قباحت صرف انکلترهٔ‌ده‌در. چونکه انکلترهٔ صورت تسویه حقنده برایان وویانه‌یه کوندردیکی تلغرافنامه‌نك عینی روسیه‌یه کوندرمه‌مشدر. حالبوکه او اثناده پترسبورغده انکلترهٔ‌نك روسیه آره‌سندن حربه کیرمه‌جکنه دائر قناعت تامه حکمفرما ایدی. ایشته بوحقیقت روسیه وفرانسه‌نك انکلترهٔ‌یه مجموعه معروض قالدقلری ادعاسنی جوروك چیقارتمغه کافی کلیور. بز مدافعه محاربه‌سی یاپیورز. بوقناعت بوتون آلمانیا متحد بولندیریور. بز بلجیقا استقلالنك اعاده ایدیلمسی آرزو ایدییورز. نته‌کیم انکلترهٔ وفرانسه‌ده بونی آرزو ایدییور. بز اصلا استیلای ملك مقصدیله حربه کیرمدك. بز انکلترهٔ‌یه شمالی فرانسه‌نك دوچار تعرض اولمه‌جغی حقنده تأمینات ویرمشدك. برنس (لیخووسکی) نك تأمیناتی صورت تسویه‌سنی تأییداً آلمانیا امپراطوریتك انکلترهٔ‌ی فرانسه کوندردیکی تلغرافنامه انکلترهٔ افکار عمومیه‌سنجه مجهول بولنیوره.

(ژوره‌س) حربه مالم اولمق مقصدیله فرانسه نظارتی بلا قید وشرط پترسبورغ قابینه‌سنی تصدیق ایتمکه سوق وتشویق ایدییور ایدی. (ژوره‌س) لك بوتون مساعیسی نتیجه‌سز قالمشدر. ش (ژوره‌س) لك اوغورنده ترك حیات ایلدیکی یوتیه‌ده‌ثابت قدمم. آلمانیانك انکلترهٔ علیهنده‌کی حسیات خصومتکارانه‌سی انکلترهٔ‌نك المانلری آچ برقی وحرمان صوکره المانیایه قارشی تجارت محاربه‌سی یاپمق تصمیم‌اتندن نشأت ایدییور. فقط انکلترلرك جمله‌سی ناظر (رونسیمان) کی دوشونمیورلر. انلر باشقه فکرده بولنیورلر.»

(داوید) بیاناتنه جمل آتیه ایله نهایت ویرمشدر: «حربك ولوکه برکون فضله امتداد ایلسی مسئولیتی دشمنلرمزه عطف ایدرز. بو بیانات بزه معناً تفوق وقوت بخش ایدمکدر. بز دخی محاربه‌نك بعض اقوام آره‌سنده مسائل منازع فیهانك تسویه‌سی ایچون بر واسطهٔ مناسبه اولمدیغی وبالعکس هر طرفده ملی مسائل منازع فیهانك حل وتسویه‌سی ایچون دسائیر حقوقیه بولنسی لزومی قناعتنك ترقی ایتمکده اولدیغی قناعتندیز. ممالك اجنبیه‌ده یاپیلان بر طاقم پروپاغاندالرده آلمانیانك بین‌الملل دستور حرکت اولمه‌جق اساسات حقوقیه وجوده کتیرلمسی قبولدن امتناع ایلدیکی ادعا اولنیور ایدی. بوندن طولایدرکه باش وکیلك صوك نطقنده هیئت حکم وجوده کتیرلمسی تصوری لهذه‌بیاننده بولنمش اراسنی محتویاته تلقی ایدرز. اکر مدنیت وانسانیت الیوم ملتلری چاك چاك ایدن شو جدال عظیم کبی حوادثك ظهورینه مانع اولمه‌جق اولور ایسه بتون جهان صلح وسلامت ایچنده یشایه‌جقدر.»

(داوید) لك بیاناتی ختام بولمقدن صکره جلسه تعطیل ایدلمشدر.

§ برلین، ۱۲ (ق.) — (آژانس ولف) دن: (زوردوبچه آلکماینه چایتونغ) شویله یازیور: (رایخستاغ) لك اجتماع اخیری بوتون مملکتنده عزم وعنات بخش اندن تأثیرات حصوله کتیرمش وایراد ایدیلن بوتون نطقلردن محاربه‌نك نتیجهٔ مظفرشکارانه‌سنه قدر لایتزلزل برصورتده متحد بولونمق مرامنك حاکم اولدیغی تظاهر ایتمشدر.

دشمنلرمز، (رایخستاغ) لك بو اجتماعی کندیلری ایچون بادیٔ مسرت اولمه‌جغی امیدنده دوشمشلردی. آلمان ملتنك مظفریت نهایه‌یه قناعت واعتقاد ایدیرك تمامیله متحد بولوندیغنی کوره‌رکه ویرکره دها انکماینه اوغراماه‌جقلردر. خطیبلر اردوده‌کی ودونانماده‌کی قهرمانلردن بحث ایتدکاری زمان بوتون صره‌لرده کمال حرارتله آلقیشلانمشلردر.

تحت البحر محاربه‌سی

برلین، ۱۲ (م.آ.) — فریستیانیادن اشعار اولونیور: بحر منجمده‌ده آلمان تحت البحرلری طرفندن ابر ز اولونان فعالیت اوزرینه نوروج وایورلری بوحوالیده سیروسفری تامیله تعطیل ایتمشلردر. سیغورطه قومپانیالری مقاوله عقدندن امتناع کوستریبوریلر.

طنین

تشرین اول

غالیچاده‌کی عسکرلریمزی زیارت

ویانه، ۱۱ تشرین اول (ق) — عثمانلی باش شهبندری حسنی بك ایله عثمانلی ملال اخری مرکز عمومیسندن برهیئت مخصوصه، عسکری خسته‌خانه‌لرده تحت تداویده بولونان تورك ضابطلرینی و عسکرلرینی زیارت ایتمك اوزره، دون، (موراویا) ده (کودینکلن) ه مواصلت ایتمشلردر. هیئتی تشکیل ایدن ذوات استانبولده مأمورین محلیه طرفندن استقبال ایدلمشلردر. هیئت ارکانی، مجروحلره وخسته‌لره (۴۰,۰۰۰) صیغاره توزیع ایتمدرك خسته خانه‌لرده مشاهده ایتدکاری انتظام وطهارتدن و تورکلرك حسن صورتده تداویسندن دولایی بیان تشکرات ووزیرلری وسیله‌سیله اظهار محظوظیت ایلهمشلردر.

حرب عمومی خبرلری

آوستریا ـ مجار حرب راپوری

ویانه، ۱۲ تشرین اول (م.آ.) — (رسمی) شرق دار اخبرنده: وولان کچیدنده رومانیالیلر طرفندن اجرا اولنان برهجوم پوسکورو داشدر. (براشو) منطقه‌سنده دشمن حدودده‌کی کچیدلره طوغری رجعته مجبور اولمشلردر. سوك ایکی کون ظرفنده یوزاده (۱۸) ضابط (۶۳۹) اسیر آلدق وآغیر چاپه برطوب، بش میترالیوز ویك چوق مهمات حربیه اغتنام ایلدك.

جنوبده‌کی ملاحده و یوقاری ماروشك طرفنده رومانیالیلرك مقاومه‌سی قیرمدی: تعطاتز دشمنی تعقیب ایتمکده‌درلر.

شرقی غالیچاده کاش (صولوتوینا) نك شمالنده روسلرك برهجومی دفع اولونمشدر.

ایتالیان دائره‌لرنده: ساحل جبهه‌سنك جنوب جناحنده جریان ایدن محاربانك اوچنجی کونی اولان دون دخی قطعاتز دشمنك مهاجماته مقاومت کوستره‌مشلردر. وپیاخك شمالنده واشیو نهرك جنوبنده و (اوتوجا) ، منطقه‌سنه قدر دشمنك اجرا ایتدیکی بوتون هجومات پوسکوه‌دلمشلردر.

(اویا کیاسه‌لا) نك شرق وجنوبنده دشمن اراضی قازانمش (توس‌واس) اله کچمشدر.

دها جنوبده تا ساحل بحره قدر دشمن برقاچ کره‌لر جبهه افامره کیرمشلدشده‌ده‌هر دفعه‌سنده طرد اولنمشدر. آب‌ایالتریه منسوب قطعاتز بوحاربه‌ده بکدن تمیز ایتمشلردر. ایتالیالرك آلدقلری اسرا عددی (۲۷۰۰) ه بالغ اولمشدر. (قارنتیا) و (تیرول) جبهه‌لرینه بعض تقاطعده اولمقجه ضعیف دشمن مفرزه‌لری موفقیتسز هجوم ایتدکلرنده بوتونی صورتله ایراز فعالیت ایتمشلردر.

پاسوبو اوزونده‌کی موسمیری اولاکی کون (فومیافون) دن مذکور تپه‌یك صباح صیرته‌کری آلدق؛ دونکی کون وکیجه یوزاده سکون حکمفرما اولمشدر.

جنوب شرقی جبهه‌سنده: اوستریا ـ مجارستان قطعاتی جبهه‌سنده مهم برشی یوقدر.

رایخستاغ مجلسنده

فرقه رئیسلرینك مهم نطقلری

برلین، ۱۲ (م.آ.) — رایخستاغ مذاکراتی صوك درجه وهم‌دردلو غلیان و هیجاندن و شدید تظاهراتدن عاری بر صورتده کمال سکونه دوام ایدییور. ایراد اولنان نطقلرك کافه‌سنده وطنه قارشی محبت وکمال جسارت وفداکاری ایله شدائد حربه تحمل ایدن اهالیه قارشی سکران حسیاری ووطنك شرفی محافظه و تعرضدن وقایه‌سی شرطیله عقد صلح اولونه‌بیله‌جکی قناعتی حکمفرما اولمشدرر.

برلین، ۱۲ (م.آ.) — رایخستاغ مجلسنك ۱ ـ ن بر تشرین اولده‌کی اجتماع مملوءسنده (رادیقال) فرقه‌سی اعضاسندن (ناومان) بیاننده بولوب ومجارستانیه قارشی آچیلان محاربه‌ده آلمان وآوستریا عاز عساکریك ابراز ایلدیکی شجاعت قهرمانانه‌ومشارکت اخوتکارانه جندی‌ستانیه‌ده‌بولنمش وقطعات عثمانیه‌یه نقل کلام ایله تورك عسکریك پیش آتی صفده حربده ابراز ایلدیکاری شجاعت ومتانت اعصار سابقه‌دن بری تورکارك کندیلرینه خاص اولان سجایا وقهرمانلغی الآن حائز بولندقلرینی بیان و بوامارلردن کمال تقدیر ایله بحث ایتمشدر. مبعوث (ناومان) بیاناتی آلمانلرك مدافعهٔ وطن خصوصنده‌کی عزم وقراردہ متحد بولندقلرینی کمال اهمیتله ذکر ایله بیاناتنه ختام ویرمشدر. بونك اوزرینه محافظه‌کارلر فرقه‌سی رئیسی ثونت (وه‌ستناوب) دخی شو بنانامده بولمشدر: «آلمانلرك بیننده موجود اولان اتحاد آلمان ملتنك استقلالی تأمین ایدیجك بر صلحدن غیریسنك نظر اعتباره آلنمامسی مندعدر. غایت ملکیه‌مزك، استقلال سیاسیمزك، انکشاف اقتصادیمزك مربوطیتی محفوظ قالمق بولنده سوسیال دمقراط فرقه‌سنك تعیین ایدیکی غایهٔ حرب اولمق بر صورتده ایراد اولنمشدرکه بوکا هرکس موافقت ایدمیلیر.»

[شهیدیان دوکی بیاناتی اثناسنده شوسوزلری صرف ایتمشدی: فرانسزلر آلمان اشغالنده بولنان مملکتلریله بلجیقالی یکیدن قان دوکمکه محتاج قالمامزین تخلیص اولونه‌بیله‌جکنه کسب اطلاع ایدهرلر. فرانسزلره عائدولان فرانسزلره، بلجیقالیلره عائداولان بلجیقالیلره، آلمانلرك مالی اولاردہ آلمانلره قالیدر. ایشته بو دستور صلح آتیمك باشلوجه اساسی اولمقدر. دمیلیه

§ برلین، ۱۲ (ل.ه.) — روتردامدن اشعار اولندیغنه کوره انکلیز لیمانلرینه کیدن کیمیلر ایچون سیغورطه بدلی یوزده ایکی یوز ترقی ایتمشدر.

§ برلین، ۱۲ (ل.ه.) — (ایده‌آ تاجیونالا) ایتالیان غزته‌سنك بازدیغنه کوره ایتالیا، ۱۹۱۶ سنه‌سی مایسنده ۱۵۰,۰۰۰ طون حجم استعابیسی محتوی‌نده ۱۰۵ کمی غائب ایتمشدر. ایتالیانك بوتون تجارت کیمیلرینك ۱,۲ میلیون طون حجم استعابیسنده اولدیغی نظر دقته آلنیرسه سکزده برینی غائب ایتمش اولدیغی تظاهر ایدر. ایتالیا، صنایع حربیه‌سی ایچون لازم کلن مواد ابتدائیه‌نك مهم برقسمنی ده‌کیز طریقیله جلبه مجبور اولدیغندن هرغیب ایدیلن کیمینك مهمات حربیه اعمالنه برضربه تشکیل ایتدیکی آشکاردر.

روسلرك ضایعاتی

بش آی ظرفنده بر میلیوندن فضله

برلین، ۱۲ (م.آ.) — کیفده‌کی تعیین هویت ادارهٔ مرکزیه‌سی طرفندن نشر اولنان ضایعات لیسته‌لرینه نظراً برحزیرانك ۲ تشرین اوله قدرکی مدت ظرفنده روس مجموع ضایعاتی ۹۲۲,۵۰۰ نفر ویکری یدیسی جنرال، فرق سکزی میرآلای اولمق اوزره (۷۶,۸۰۰) ضابطه بالغ اولمقده‌درلر.

آلمان استقراضی ـ (تان) لك تقدیراتی

برلین، ۱۲ (م.آ.) — تان غزته‌سی بشنجی آلمان استقراضی تدقیق ایتدیکی صره‌ده آلمانیانك شو موقفینی استحصال اوغورنده صرف ایلدیکی مساعینك عین‌العقول اولدیغنی واشبو مساعی وغیرتلرك تقلیده سزا بولندیغنی یازییور.

آوستریا ـ مجارستان حکومتنك قیرمزی کتابی

ویانه، ۱۰ (ق.) — بوتون مطبوعات، متفقاً، آوستریا ومجارستان حکومتی طرفندن نشر اولونان «قیرمزی کتاب»لك ایتالیانك خائنی فرسخارله کچن بر درجه‌ده رومانیانك ربا کارلغلرینی، پالانلرینه، خیانتلرینی، وجدانسزلغلرینی اظهار ایتمکده اولدیغنی تصدیق ایتمکده‌درلر.

غزته‌لر، آوستریا و مجارستان دیپلوماسیسنه قارشی کور کوزینه اعتماد ایله تعیین خط حرکتده عدم قدرتکی عطف اولنان تعذیرلرك نه‌قدر حقسز اولدیغنی درمیان ایلمکده‌درلر.

«قیرمزی کتاب»، آوستریا و مجارستانك یکرمی سفیرینك رومانیاده‌کی اغتشاشات سیاسیه‌ایچندن، هیچ برحادثه ایله خط حرکتی غائب ایتمیه‌رك نه‌قدر متانتکارانه بر مهارت و عرفان ایله کچمش اولدیغنی و قوت (چرنین) لك راپورلری بوتون تخمینلرنك دوغرو اولوب آوستریا و مجارستان خارجیه نظارتجه‌ده تصویب ایدلدیکی کوستره‌مکده‌در.

«قیرمزی کتاب»لك نشرندن سوکره، آرتق آوستریا ومجارستان جهتنده بر مساحه و انکسار خیال وقوع بولمش اولدیغی موضوع بحث اولامازدر. غزته‌لر شرقی برذات اولان قرال (قارول)لك صرکده حزن وصرارت ایچنده کچمش وبویله‌جه خاتمه ایرمش اولان سلح خیبی ایله مملکتنی اوچورومه سوروکله‌مش اولان خائن خلفنك حالی آره‌سنده مقایسه یاپیورلر.

صوك دقیقه‌ده بیله (براتیانو) نك آوستریا ومجارستاندن غصبه قالقیشی وزرینه سفیر قوت (چرنین) بونی رد ایتمش، خارجیه ناظری بارون (بوریان) سفیرك حرکتنی تصویب ایله آنجق بوردك اساسده بك قطعی و ظاهرده دوستانه اولمق توصیه ایلهمشدر.

(فره‌نسلبلات) بوندن مقصد بکرشده رومانیانك آوروپای مرکزی حکومتلریله آرالری بوزولمش اولدیغی بربونلرك منتهاسی قوره‌لرق رومانیانك استلاملریله‌برلشمه‌سی لازم کلدیکی بولنده چیقاریلان شایعه‌لره مقابله اولدیغنی، هردرلو احتمالاته قارشی حاضرلق کوروملمش و مع مافیه مناسبات دوستانه یولنده آچیق براقیلمش بولندیغنك رومانیایه آکلاداق ایسته‌نیلدیکنی یازییور.

آلساس میبوثلرینك بیاناتی

برلین ۱۳ (م.آ.) — (رایخستاغ) مجلسنك دوام ایتمکده‌لان انجمن مذاکراتنده (آلساس) میبوثلری باش وکیلدن کچن کون ثانیده عقد اولنان مقاوله خلافنده اولدقی حالا فرانسزلر طرفندن آلیقونلنده بولنان ۵۵ یاشندن یوقاری ارککلر ایله حربه برابیان ارککلرك وتسوان وصبیانك اعاده‌سی خصوصنده فرانسه ایله اتلاف ایدلمسنی آلساس ایلمشلر وبوندن بشقه اعاده اولنسه‌جق کیمسه‌لرك آلمانیانك اخذ عسکر قانونته توفیقاً حد سنی الی بشدن فرق بشقه ایتدیرلمسی وسیویل اسرایه حرب اسرامی معاملهٔ‌سی یاپیلمسی وخسته اسرانك برای تبدیلهاوا اسوجریه‌یه کوندرلمسنه مساعده ابدلمسی واسراحقدنه‌کی حبس وتوقیف جزالرینك ختام حربه‌تأجیل حبسه‌کی قراری سیویل اسرایه تشمیلی و فرالمه‌ده‌کی اسرا قرارکاهلرنده‌ویاخود سه (پرمه‌یوتی) و (شارتروز) ده جاری سوء معاملاتك ازاله‌سی حقنده تدبیرات لازمه‌ده بولنلمسنی رجا ایلمشلردر.

روسیه‌نك تدارکات عسکریه‌سی

برلین، ۱۲ (م.آ.) — اخیراً نشر اولنان براس نامه‌سی چاریده شیمدی‌یه قدر نظامیه خدمتندن معاف بولنان آسیای وسطی قازاقلری تحت سلاحه دعوت اولنمشدر.

(وه‌ستناوب) سوفرینه دوامله دیمشدرکه: «تاخر بیاسنه الده ایتدیکمز شیلری آلمانیانك استقبالی تأمین ایدیلنجه‌یه قدر لزومی قدر مدت صبق صبق محافظه ایتمکدیر.» صوك اولارق سوزآلان سوسیالیست دوفتور (داوید) بروجه آتی بیاننده بولنمشدر: «آلمانیا باش وکیلی خصم طرفندن آلمانیانك شان و حیثیتیله قابل توفیق صلح تکلیف اولندیغی تقدیرده کندیسنك صلحه آماده بولندیغنی بیان ایلهمشدی. باش وکیلك بیاناتی (بریان) و (لوید جورج) لك دیدکارندن بوسبوتون باشقه بر آهنك و مجالستی حائز بولنمشدر. مارالذکر فرانسز انکلیز ناظرلری ممالك مخاصمه‌نك حربك تمادیسی آرزو ایلدیکی و آلمانیا یره اوریلوب پارچه‌لانمانیجه تاپوسم بر صلح ایسته‌مدیکی سویلیورلر. داوید بعض تشریحاتده بولندقدن سوکره سوزینه دوامله دیمشدرکه: تحت البحر محاربه‌سنده کافی السابق بی‌طرف ممالکك حقوقنه رعایت اولنمیدر. تحت البحر محاربه‌سنك بلا قید وبلا شرط اجرا واستعمالی صلحی تقریب ایتز، بلکه صلحك عقدینی اشکال ایدر. انکلیزلر آلمانیانك بك خفیفه حرکت ایدیرك تأثرهٔ حربی ایقاع ایتدیکنی ادعاده دوام ایدییور. بوکا قارشی دائما دیه بیلیرز که: ۱۹۱۴ سنه‌سی ۳۰ تموزنده حربه میدان ویرلمیه‌جکی امیدی بکیدن جالالاغش ایدی. بوکا سبب (غره‌ی) ایله آلمانیانك لوندره سفیری برنس (لیخووسکی) آره‌سنده حصوله کلن برصورت تسویه ایدی. روسیه دخی بوصورت تسویه‌یه موافقت ایلمشدی. بوندن ماعدا آلمانیا طرفندن ویریان نصایحك ویاخود قابینه‌سنجه قبول ایدلدیکی تقدیرده آلمانیانك آوستریا ـ مجارستان طرفنی التزام ایله حربه کیرمیه‌جکی ... آلمانیا باش وکیلك کوندردیکی معلوم تلغرافنامه اوزرینه مذکور قابینه‌ده بو صورت تسویه‌یی قبول ایلمشدی. تام بو اثناده روسیه‌نك سفیرلرکی خبری کلمشدر. بو خبر درحال مسئلهٔ سیاسیه‌یی مسئلهٔ عسکریه حالنه قلب ایلمشدر. بوندہ قباحت صرف انکلترهٔ‌ده‌در. چونکه انکلترهٔ صورت تسویه حقنده برایان وویانه‌یه کوندردیکی تلغرافنامه‌نك عینی روسیه‌یه کوندرمه‌مشدر. حالبوکه او اثناده پترسبورغده انکلترهٔ‌نك روسیه آره‌سندن حربه کیرمه‌جکنه دائر قناعت تامه حک

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 608

اعاشه مسئله‌سی

اتحاد وترقی عمومی قونغره‌سنه استانبولك برسنه اوچ ایلق اعاشه‌سی حقنده تقدیم اولونان لایحه‌نك ایضاحنامه‌نك مابعدی:

یکری یاره‌دن وغه‌ً فرق دوز ، بالآخره الی بش یاره‌یه قدر طرفلرنده ابلاغ ایدیلن ذخیره ثبتانی آناطولی زراع وتجاری ایچون پوبوك بروسه واعماط بخش ایچنی اولدیغندن اودقیقه‌دن اعتباراً هرطرفده مهم مقیاسده یقظات تجاریه باشلامشدر .

دون ، استانبول بیاسه‌سنه بیکاله اولان بر طاقم تجارك بوکون قسماً شرکتلر تشکیل وتأسیس ، قسماً ده باشلی باشنه حرکت ایدرك تهدیات جسیمه تجاریه‌لری واستانبول بیاسه‌سنده‌ماثر اولدقلری موقعی کومرکك افتخار وبرطاقم طرفلر اعتراض ایچنده وقوعبولان مساعی ومتاعیمزك جائزهٔ معنویه‌سی یوسورتلمه اقتضاف ایدیبورز .

بومعاملهٔ تجاریه‌دن مقصد قصد تجاری اولدیغی بر آز اول سویلهمش ایدك . مقصود بولوملسه دخی بوجسیم معاملاتك مهم بر نفع تأمینی درکار ایدی . بوتعاملك شهدیلك بهجت استعمالی تمیننده تردد ایتمك . آناطولینك وبالنتیجه مملکتمزك احوال اقتصادیه‌سیله تماس بزه برطاقم حقیقتلر اوکرتمش وحقیق قوتیلیمز بولی کوسترمش ایدی .

جهان ترقیاتی هرشیئدن بر تشکیلات ورهنبایه مدیون اولدیغی اونوتمامق لازم کلیر . دور قدیمك خرابی اداره‌سی بر تشکیلاته دشمن اولمش ومشروطیت اداره ایسه غوائل داخلیه وخارجیه‌دن باشقی قالمیه‌رق عملکتك عوامل اساسیه‌سندن اولان اجتماعی واقتصادی تشکیلاته وقت وامکان بولیمامش ایدی .

بناءً علیه ساحهٔ فعالیتمزده تشکیلات اقتصادیه‌یه باشلامق فکری دوحال ذهنمزه تبادر ایتدی .

قوتلی سرمایه‌لر ملتلرك رهاکار الری اولدیغی عزوتجربه‌ایتمشده دوام ایدیبور . بزده المزده تراکم ایدن سرمایه‌لر مملکتك آتیٔ اقتصادیسی وضع ایدیجك اولان شرکتلردن بعضیلرینك تأسیسی دوشوندك . آنقره‌ـ قونیه خطلری اوزرنده بولنان خطلرایله تأسیس ایدیلن مناسباتك طرفینه بخش ایتدیکی اهمیت نصف سرمایه‌سی بزم نصف سرمایه‌سی آناطولی تجاری طرفندن وضع اولونق اوزره ایکی بوز بیك لیرالق بر شرکت ، آناطولی ملی محصولات شرکتنك باعث وجودی اولمسی . بو شرکتك داخل وخارجده کوردیکی اعتبار ورغبت قنطارینه واتکیجیلر شرکتلرینك دخی پیدری تأسیسنه سبب اولمشدر .

« شکر ، یاغ ، برنج ، قهوه کبی استهلاکات مهمهٔ مملکتدن اولوب خارجدن جلبه مجبور اولدیغمز موادك ادخالی امورنك اشتغال ایتك اوزره ملی قنطاریه شرکتی تأسیس اولندی . آناطولی ملی محصولات شرکتنه آناطولی تجاری تصریك ایدیجك کبی بوشرکته‌ده استانبول بنقالری حصه‌دار ایشلدی . بنقالرك واسع مقیاسده اشتراکی تسهیل وتأمین ایچون شکر توزیعاتنده بولنوب بومعامله‌دن طولایی بیرقیه باشنه فرق یاره اجرت نقل وتوزیع آلان بنقالرك نصف تجارتی تعریق واتحاد حاصله‌سی حصه سندلرینه تبدیل ایدیلك صورتیله مذکور شرکته شهیدیه‌یه قدر بنقالردن یك چوقلری تشریك ایدیلمشدر .

بو شرکت دخی ایکی بوز بیك لیرالق بر شرکت اولوب یوك‌ده نصف حصه‌سی تمتعاتمی تماماً وضع اولونمشدر .

اوچنجی شرکت‌ده اتکیجیلر شرکتیدر . بوده یوز بیك لیرالق برسرمایه ایله تشکل ایتمشدر . بو شرکتك‌ده نصف سرمایه‌سی تماماً تمتعات مذکوره‌دن وضع ایدیلمش واصلی اتکیجیلر طرفندن قوتلنمشدر .

اتکیجیلرك بو شرکته تأمین اشتراکاری مقصدیله جمعیتمه بولنمش اون توزیع ایدیلمکی اثناده جوال باشنده قرق یاره آلنق صورتیله سرمایهٔ اولیه‌لری تراکم ایتدیرلمش وبالآخره کرك بو یاره ، کرك آیروجهه‌ـ وبالنتیجه‌ـ بالغ ایله شرکتك تأسیسی موفقیتیدر اولمشدر .

بوقاروده عرض ایدیلدیکی وجهله تشکیلات اقتصادیه‌نك برجزئی تطبیق مقصدیله تأسیس ایدیلن اشبو شرکتلرك هربرینك تشکیلنده باشنه فکرلرك‌ده ساکنی موجوددر .

ملی محصولات مواد ابتدائیه استحصال ایدن آناطولی زراع وتجارینك مالی قیمتلنیرمزك مرکز استحصال ایله مخرج تجاری آرمسنده‌کی مناسباتك منتظم جریانی تأمین ایلمك کبی برغایه‌ی استقصا ایلیه‌جکدر .

بو شرکتلری تماماً معتبردار ایتمك وبحث اولنان تشکیلات اقتصادیه‌نك قوتلی بر اساسی وضع ایتمك ایچون بایله‌جق شی تهدیات مذکورهٔ تجاریه‌دن حاصل اولان نعمات ایچون بر بانقه تشکیل ایلمکدر .

بو بانقه‌نك صورت تشکلی و سرمایهٔ مؤراکك مذکور بانقه‌یه نقل حقنده‌کی تکلیف درمیان ایدیلمه‌دن اول شو دراسی عرض ایتك ایستردکه بوقاروده‌دبری ذکر ایدیلن معاملات تجاریه‌دن حاصل اولوب کرك عیناً وتقداً الده بولنان ، کرك شرکتلره موضوع اولان سرمایه‌دن شهیدی‌یه‌قدر وقوعبولان نعمات نه‌شخص معنوی ، نه‌ده یونی اداره ایدلر ادعای تصرف وتملکی خاطرمیله کتیرمدیکی جهتله مصارفات واقعهٔ ضروریه‌دن ماعدا تحصیل ایدن هرنوع نفع تماماً و امانةً حفظ ایدلش و یونك باطلیغ محاکمه نافع ایله‌جق بر امر میروره تخصیصیله دوامل بر سرمایهٔ خیریه‌لك تأسیسیدر اولمسنه مساعده بورورلرینی عاقلانه اموردن عدایدلش اولدیغندن اولیابده‌کی مطالعه‌نك پروجه‌لری عرضه صارعت قلنمشدر .

یوقاروده بحث ایدیلن شرکتلره موضوع سرمایه‌نك یکونی ایکی بوز اون توزاج بیك یوزلیرا اولوب الده مستعداً نقداً وعیناً بولنان مالك مجموع قیمتی ایسه قرق بیك لیرا کچه الده موجود مالك قیمت حقیقیه‌سی‌ده داخل ایدلدیکی تقدیرده جمعاً اوچیوز بیك لیرا قدر بر مبلغ تشکیل ایدیجکه وشرکتلرده موضوع پارانك یوسنه مأمول قوی اولان تمنی دخی لاقل یوز بیك لیرایه بالغ اولمق‌جهتله کوزه الیوم دورت یوز بیك لیرا موجود دیمك اولوب یوسرمایه‌نك اساس اتخاذیله واهالینك تأمین اشتراکیله بربیلیون لیرالق برمقدارك حائز تأسیسنه ابتدار اولنه‌بیلیر . یانقه‌یه وضع ایدیلمجك اشبو سرمایه‌نك رأس المالی وقف وهرسنه حاصل اولاجق تماسی سرمایهٔ اصلیه‌یه ضم ایتك صورتیله تنمیه ایدلسی اشبو مؤسسه‌نك هم ضمان دوامی ، همده عهد قریبده حیرتقرا بر درجه‌ده توسع و انکشافی موجب اولمجقدن جمایه‌سی سدده‌سه بولندیغمز ملی اقتصادك ایچ یوزك برنقطهٔ استنادنی وجوده کتیرمش وتشکل یتش وایدمجك بوکبی شرکتلره جسارت ویرمش اوله‌جقز . بوراده‌قدر عرض وتفصیل ایدیلن ایضاحاتدن آنلیه آکلاشیلمشدرکه معاملات مذکوره ، السنهٔ مختلفه‌ده دوران ایتمکده‌دی اوزره اصناف جمعیتلرینك شخص معنویلری بابنه تدویر ایدیلوب بلکه‌امتنك وبندهکرك امنیت خصوصیه‌سی ماثراولان اصناف جمعیتلری کاتبلرندن بعضیلرینك رفاقتده تشکیل ایدیلن بر هیئت تجاریه معرفتیله اجرا ایدلش و اصناف جمعیتلری بالکز توزیعاتدن طولایی کندیلرینه اعطا ایدیلن اجرت توزیعه‌دن و اصنافك آلوب صاتمهی تمتعاتدن ترك ایتمکداری تصرفات شخصیه‌لرندن استفاده ایتمکدر .

تصرفات شخصیه‌لری عرض وتصویر ایدلدیکی وسهله کندیلرینه بالطبع ترك ایتدیکی کبی اجورات توزیعه‌دن حاصل اولان مبالغ دخی اصناف جمعیتلرینك تعضوی وبودجه‌لرینك توزینی ایچون آیریجه محافظه ایدلمشدر . سوزه ختام ویرمزدن اول معاملات مذکورهٔ جسیمه‌یی اداره ایدن آرقداشلرمك کوستردکاری نمالیت وغیرتی وخدایندانه اولان فضیلت واستقامتی علناً تقدیر وتقدیسی بروظیفهٔ قیمتداری عد ایلدیکمی حضور هیئت محترمه‌لرینه عرضه عبیورم .

بروجه‌زر تقبیل ایدیلن معاملاتزك قونغره هیئت محترمه‌سنجه تدقیقی و تعدیلات بی‌نهایه‌نك قبولی رجا ایدرم .

کمال

موجودات و مطلوبات

	غروش	ليرا
موجودات — قاصه‌ده	٠٥	٦١٦٠
موجودات — مغازه‌ده	٠٩	١٦٣١٢
مطلوبات — حصه سندلرندن	٠٠	٢٣٣١٠٠
مطلوبات — ملی قنطاریه واتکیجیلر شرکتندن	٠٠	١٠٥٠٠
مطلوبات — اشخاص متعدده‌دن	٨٥	٧٣٠٢
بکون	٩٩	٢٧٧٣٧٤

دیونات

	غروش	ليرا
شهر امانته	٣٩	٣١٦٢
حربیه قطانونه	٠٢	٣٥٥٢٦
بکون	٤١	٣٨٦٨٨

هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نك معاملات عمومیه‌سی نتایجی حاوی تنظیم ایدیلان لایحهٔ بالایه درج ایدلدی . بوندن آکلاشیلیه‌جقدر نظراً هیئت مذکوره‌نك آتی یك یوز آلتمش لیرایش غروش قاسه موجودی واون آتی بیك اوچیوز اون ایکی لیرا طلوق غروش مغازه موجودی یوندیغی کبی تشکل ایدن شرکتلردن ایکیوز اوتوز اوچ بیك یوز لیرالق جمعه سندی بدل وکذلك اشخاص متعدده ایله شرکتلردن اول یدی بیك سکز یوز ایکی لیرا یکسکان بش غروش مطلوبی‌کی من حیث المجموع ایکیوز یتش اوچ بیك اوچیوز یتش دورت لیرا ماسان طلوق غروش موجودات ومطلوباتی وبوکا مقابل شهر امانته اوجیك یوز آلتمش ایکی لیرا اوتوز طلوق غروش وحربیه نظارتنه اوتوز بش بیك اشیوز یکری آتی لیرا ایکی غروش‌کی جمعاً اوتوز سکز بیك آتی یوز سکسان سکز لیرا قرق بر غروش دیوناتی بولوندیغی نظاهر ایلر . آنجق اشبو دیونات حقیق بردین اولیوب انکه هنوز قطع حسابه موفق اولنه‌میان آنقره شعبه‌سیله بعض تجارك حربیه نظارتنه رامانته هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نامه تسلیم ایتدکداری اموال مقابلی بولندیغندن اشبو دیوناتك قارشولغی دیوناتك اولدیغی تحقق ایدر . یانه علیه موجودات ومطلوباتدن دیوناتك مذکوره‌نك تنزیله لزوم کوره‌مش رهبنت مذکوره‌نك قارشولغسز هیچ بریره دینی قالمامشدر . شو حالده موجودات ومطلوبات قسمنده کوردیکن ایکی یوز یتش اوچ بیك اوچیوز یتش دورت لیرا ماسان طلوق غروش معاملات عمومیه نتیجه‌سنده حاصل اولان تمدن عبارت بولنمشدر .

بوندن باشقه تزیلات جمعی کافی بها بکك وقوع بولان معاملات تجاریه‌سی نتیجه‌سنده حاصل اولان « ١٨٨٨٨ » لیرا یتش بش غروش کار دخی بالاده بیانجوده بیان اولنان تمتعات صافیه‌یه ضم ایدلدیکی تقدیرده تمتعات عمومیه‌نك ایکی یوز طقسان ایکی بیك ایکی یوز آلتمش اوچ لیرا یتش دورت غروشه بالغ اوله‌جغی طبیعیدر .

١٣٣٢ سنه‌سی اتحاد وترقی قونغره‌سی طرفندن شرکتلر حساباتی تدقیق ایتمك اوزره انتخاب ایدیلن انجمن طرفندن تقدیم اولونان راپور :

« اتحاد وترقی قونغره‌سی هیئت محترمه‌سی طرفندن بالانتخاب تدقیقنه مأمور ایدیلدیکمز هیئت تجاریه حساباتنك نتایجنی عرض وبیاندن مقدم بوبابده‌کی مطالعات واحاساساتزك هیئت علیه‌لرینه مختصراً عرضنی قابل عد ایتمك .

استانبول مرخصی رفیق محترمز کل یك افندینك « استانبولك بر سنه اوچ آیلق اعاشه‌سی » حقنده قونغره‌یه تقدیم ایدیلکی ایضاحنامه‌ده سرد وتفصیل ایدیلکی اوزره حرب عمومینك اعلانی مناسبتیله بوتازلرك قرانتینه‌اوزرینه بلغت وجوارینك عاشه‌سی مسئلهٔ مهمه‌سی قارشوسنده بولونلمق اولدیغندن اهالینك ایادیٔ احتکاردن تخلیصیله دائمی واوجوز آنك تدارکی تأمینی حکومت سنیه‌یه جه اتخاذ ایدیلن تدابیر ومقرراتك نتایجدن اولارق اشبو هیئت تجاریه وجوده کلمشدر . فی الحقیقه دائر حسابه‌نك تدقیقندن آکلاشیلوز که هیئت تجاریه استانبولك دوچار اولدیغی احتیاج شدیده عاجلاً چاره‌ساز اولمق ایچون بیاسه‌ده موجود اولان برمقدار بغدای میانه‌سیله برابر حربیه نظارتندن بر ملیون ایکی یوز قرق ایکی بیك کیلو بغدای واکی بیك بش یوزچوال دقیق استعمالی اقتضاسیله ایشه باشلامق‌دن متعاقباً قونیه تاجرلری ایله ٢٥ تشرین ثانی ٣٣٠ تاریخنده اوچ بیاله آلتی یوز واقعون بغدای ایچون برمقاوله‌نامه ایدیلیوردیکی حالده ایام احتیاجی تأمینه موفق اولیور . بوایلك تجربه وموفقیتك بر دیکی حرارتله آناطولینك خط حدیدی‌یه جوار اولان برلرندن وجوده کتیریلن تشکیلات ایله پیدری بغدای واون مبایعاتنه کری ویره‌رك بر آهنك واطراد تام ایچنده مرکز سلطت اهالیسنك اك مبرم اولان اك احتیاجی تطمین ایتش بولنیور . شایان ذکر وشکر اندرکه هیئت تجاریه استانبولك اعاشه‌سی دوشونلورکن آناطولی مستحفظلرینك‌ده منفعتی نظر دقتدن دور طوتمامش وعطاریه ٤٤ پاره‌دن ٦٠ پاره‌یه قدر بغدای مبایعه ایتمشدر .

آتیده‌کی ارقام ٢٥ تشرین ثانی ٣٣٠ تاریخندن شهر امانته دور مسافه تاریخی اولان ١٥ کانون ثانی ٣٣١ « قدر نه‌مقدار آلدوب طحن ایدلدیکنی و قاچ چوال دقیق مبایعه و استحصال اولونه‌یغنی افاده ایدر .

بغدای ماحلات عمومیه‌سی			
مقدار کیلو	مقدار چوال		
١ ٢٤٢ ٩٥٥	١٨ ٥١٠ ٨٢٢	٢٥ تشرین ثانی ١٣٣١ تاریخنده ٣٣ تاریخنده‌دراسمانه سورتیله حربیه نظارتنه توزیع ایتمشدر	
	١٩ ٧٥٣ ٤٧٧	مختلف تاریخلرده حربیه نظارتنه ویرلمش احتیاجات عمومیه‌سی اولانلر	
	١٩ ٧٥٣ ٤٧٧	مختلف تاریخلرده مبایعه ایدیلان	
	١٩ ٧٥٣ ٤٧٧		
	١٢٢ ٩٠٨ ٤٠٨		
	١٣٣ ٦٦١ ٨٨٥		
	٤٦ ٣٥٢ ٨٩٦		
	٨٦ ٣٠٨ ٩٨٩		
	٨٦ ٣٠٨ ٩٨٩		

بغدای

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E 608

اعاشه مسئله‌سی

١٣٣٢ سنه‌سی اتحادوترقی قونغره‌سی طرفندن شرکتلر حساباتی تدقیق ایتمك اوزره انتخاب ایدیلن انجمن طرفندن تقدیم اولونان راپورك مابعدی :

شکر

خاصلات عمومیه‌سی

مقـــادیر

کیلو

٤٠٣ ٧٧٣		بدایت معامله‌ده پیاسه‌دن مبایعه ایدیلان
٣ ٧٨٩ ٧٠٠		بالآخره آوستریادن « «
٣ ٦٩٢ ٤٧٣		

صرفیات عمومیه‌سی

مقـــادیر

کیلو

٤٤٩ ٨٠٠	٣٠ ٪	رسم کمرك اولەرق حربیه نظارتنه عیناً	فیئاتلر قیه اعتبارله بروجه آتیدر
١٩٢ ٠٩٢		امریکه‌دکی چوجقلره توزیع اولنان	٦,٠٠
٤٦٠ ١٢٨		جهت عسکریه‌یه فروخت اولنان	
٨٨٤ ٩٢٩		اهالی‌یه وثیقه ایله ویریلن	٨ دکانلره ویریلان فیئاتلردر
٨٠ ٨٧٤		شکرسی، محلیبجی، حلواجی کبی اصنافه ویریلن	بیـــانی: ٤ ٩٤٦ شکرچیلره ٢٠,٧٥ — ٥٨ ١٣٤ دیکر اصنافه ٩ — فیئاتی
٨٧١ ١٧٥		اجزاخانه‌لره و ولایات ایچون داخلیه نظارتنه	٩ — ٦٣ ٠٨٠
٢٩ ٤٥٤		مؤسسات وسائره ایچون خصوصی صرفیات	٩
١ ٠٠٠ ٠٠٠		قنطاریه شرکتنه دور اولنان	چوالی ٥ لیرا
٣ ٥٦٦ ٧٧٤			
٤٢ ١٨٢		چوال طره‌سی ٣٢ ٩٥٥ عدد چوال	بر قیه‌دن
٨٣ ٥١٧		فیره اولەرق تنزیل ایدیلن	٢,٢ ٪
٣ ٦٩٢ ٤٧٣			

بلاده محرر عمومی شکر معامله‌سندن باشقه عبود افندی ایله اولان اورتاق شکر معاملاتی

غروش	مقادیر کیلو	صندوق مقادیر	
١١٧٩٣٠٠١	٢٤٩٨٠٠	٤٩٩٦	عیناً موجود بولنان

هیئت مخصوصهٔ تجاریه غاز، بولغور، زیتون یاغی وسائره مبایعات و توزیعاتنده‌ده اکمك وشکر مقدمه‌کی اساسات و مقاصدی رهبر اتخاذ ایده‌رك وظیفهٔ وطنیه‌سنده دوام ایتمش ومملکته مادی ومعنوی فوائد عظیمه بخش ایلمشدر . بو معاملاتی موضح اولان جداول صره‌سیله آتی‌یه درج ایدلمشدر .

بولغور

حاصلات عمومیه‌سی

قیه

٥٢٢ ٢٦٧

صرفیاتی

قیه

٦٢٠ ١٧٨	اهالی‌یه توزیع ایدیلن
١٨٥ ١٧٩	شهر امانتنه فروخت اولنان
٧٨٦ ٣٦	قنطاریه شرکتنه دور اولنان
١٢٧ ٦٧٦	خارجه فروخت ایدیلن
٥٢٢ ٢١٧	
٥٢٢ ٢٦٧	

آرپه

حاصلات عمومیه

قیه

٨ ٧٢٩ ٩٥٧

صرفیاتی

قیه

٨ ٧٢٩ ٩٥٧ حربیه نظارتنه

٨ ٧٢٩ ٩٥٧

فصولیه

حاصلات عمومیه‌سی

مقادیر کیلو

٢ ٥١٠ ٠٠٠ رومانیادن مبایعه ایدیلن

صرفیاتی

مقادیر کیلو

٤٩٠ ١٢٥	٣٠ ٪	اولەرق جهت عسکریه‌یه عیناً
١ ٦٦١ ٠٥٣		قنطاریه شرکتنه دور اولنان
٦٢٨ ٥٩٧		شهر امانتنه خارجه فروخت اولنان
٢ ٤١٥ ١٤٠		
٩٤ ٨٦٠	٤٠ ٪	فیره‌سی
٢ ٥١٠ ٠٠٠		

غاز

حاصلات عمومیه‌سی

مقادیر کیلو

٧٤١ ٨١٩

صرفیاتی

مقادیر کیلو

٩١ ٩٤٥	٣٠ ٪	جهت عسکریه‌یه رسم کمرك اولەرق عیناً ویریلن
٦٤٩ ٨٧٤		وثیقه ایله فروخت اولنان
٧٤١ ٨١٩		
٧٤١ ٨١٩		

زیتون یاغی

حاصلات عمومیه‌سی

مقادیر کیلو

١٣٧ ٢٣٨

صرفیات

مقادیر کیلو

١٤ ١٧٧	خارجه فروخت اولنان
١٢٣ ٠٦١	قنطاریه شرکتنه دور اولنان
١٣٧ ٢٣٨	
١٣٧ ٢٣٨	

صابون

حاصلات عمومیه‌سی

مقادیر کیلو

٥١٠ ٧٤٣

صرفیات

مقادیر کیلو

٣٩٨ ٣٧٧	حربیه نظارتنه فروخت اولنان
٧٧ ٨٦٢	خارجه صاتیلان
٤٧٦ ٢٣٩	
٤٧٦ ٢٣٩	
٣٤ ٥٠٤	عیناً ارضیه‌ده موجود بولنان پاره غروش ٤٢٤١٨٩ ٠٠

اودون

حاصلات عمومیه

مقدار چکی		پاره غروش
٣٥٠ ١	البوم چلینغوز چفتلکنده بولنان	٢٧ ٨١٠ ٠٠

انجمن دفاتر حسابیه‌یی باشچه وثائق ایله قارشولاشدیره‌رق تدقیق و تفحص ایله‌مش و قیود و معاملاتی اصول و قواعدینه موافق بولمشدر . تنظیم ایدیلن بلانچو هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نك موجودات ومطلوباتی ودیونلاتی ارائه ایتدیکی جهتله آشاغی‌یه درج اولونمشدر .

موجودات ومطلوبات

	غروش	لیرا عدد	
موجودات	٥	٦ ١٦٠	قاسه‌ده
	٩	١٦ ٣١٢	معازه‌ده
مطلوبات		١٠٠ ٢٣٣	حصه سندانلندن
		٥٠٠ ١٠	ملی لطاروا کمکچیلر شرکتندن
	٨٥	٧ ٣٠٢	اشخاص متعدده‌دن
	٩٩	٢٧٣ ٣٧٤	یکون

دیونات

غروش	لیرا عدد	
٣٩	٣ ١٦٢	شهر امانتنه
٢	٣٥ ٥٢٦	حربیه نظارتنه
٤١	٣٨ ٦٨٨	یکون

بلانچوده کوریلان دیونات حربیه نظارتیله شهر امانتی ذمتنده اولوب هنوز تحصیل اولنمایان مبالغ ایله تقابل ایله‌یکندن موجودات ومطلوبات صره‌سنده کوریلان « ٢٧٣٣٧٤ » لیرا « ٩٩ » غروش تمتع صافیدر .

آتفاً عرض اولنان بلانچوده کورولدیکی اوزره هنوز الدن چیقاریله‌میان شکر، صابون کبی مالارك قاچه صاتیله‌جغی معلوم اولمامسنه وحربیه نظارتیله شهر امانتنه متقابل دیونك رؤیت محاسبه‌سی‌ده، ختامیدر اولامامسنه مبنی هیئت مذکوره بالطبع تصفیهٔ حساباته موفق اولامامشدر .

هیئت مخصوصهٔ تجاریه‌نك مدت اشتغالاتی ظرفنده « ١٧٦٢٣٧٧ » لیرا چیرو یاپمش اولمسنه نظراً « ٢٧٣٣٧٤ » لیرادن عبارت اولان تمتعات صافیه وعلة استصغار ایدیله بیلیرسه‌ده هیئتك قصداحتکاردن مباعدتله صرف تهوین احتیاجات اهالی‌یی نظردفته آلدیغی اونودتامایدر .

شو حساباته نظراً تمتعات صافیه یوزدن اون بش بوچوق و ٦٥١١٠ لیرایه بالغ اولان مصارف عمومیه‌ده یوزده ایکی آلتمش یدی ٢,٦٧ نسبتنده‌در . بو قدر عظیم بر چیرونك تدوری انجمن وقوعه‌کلن مصارفك اصغری بر نسبتنده بولنمسی تمشیت امور ومعاملاتده‌کی ملکه ومهارتی ارائه الحکمله شایان تقدیر کورولمشدر .

یونان دوناتماسی

عثمانیشر لویه دونیکی نسخه‌سنده یونان دوناتماسی حقنده نشر ایتدیکی مقاله‌ده خلاصةً دییورکه :

یونانستان ١٩١٠ سنه‌سنه‌قدر دوناتماسنی تمامیله تدافعی برشکلده محافظه ایله‌مشدر . دوناتماده‌کی موده‌سی کچمش و قیمت حربیه‌سی قالمامش اوچ زرهلی مدت مدیده یونان قوای بحریه‌سنه اساس اولمش ایدی .

یسارا ، ایدرا ، سپه‌چا اسملرنده‌کی بو اوچ سفینه سن‌تازه‌در دستکاهلرنده انشا ایدلمش اولوب ١٨٨٩ ایله ١٨٩٠ سنه‌لری آراسنده دریایه تنزیل ایدلمشلردر . یونلر زرهلری وطوپلری اعتباریله قوای بحریه‌نك ١٨٨٠ ایله ١٩٠٠ آراسنده اوغرادیغی تحولات ایچنده بر دورهٔ انتقاله عائددرلر . یونلر، اولك طرفنده‌کی ٢٧ سانتیملك ایکی بوبوك طوپ ایله ١٨٩٠ سنه‌سندن اولکی زرهلیلره بکزه‌دیکی کبی آرقه‌ده بر زرهلی قوله ایله محافظه ایدیلن ٢٧ لك بر تك طوپ ایله‌ده یکی زرهلیلره مشابهت کوسترمکده‌در .

بو کیلر ، برقاچ طوربیدو وطوربیدو کچر ایله برلکده سلانیك حرکات اختلالیه‌سی طرفنه کچه‌رك یونان دوناتماسنده‌ده بر عصیان اثری کوسترمشلردی .

یونان دوناتماسنك متباقی اقسامی اون بش قدر سفینه‌دن عبارت اولوب جمله‌سی ١٩١٠ سنه‌سندن اولکی سیستمده‌در . بربوقدرده یونانستانك مکتب وطوربیل وضعنه مخصوص سفینه‌سی واردر .

یونان دوناتماسنك قیلیفیش، لی سفینه‌لری آمریقانك ١٩٠٥ ده دریایه ایندیریلان (میسیسیپی) و (ایداهو) زرهلیلریدر . یونلری یونانستان ١٩١٤ ده صاتیون آلمش ایدی . هربری ١٤,٧٠٠ طونیلاته‌لی اولوب ٣٠,٥ لك درت، ٣٠,٣ لك سکز، ١٧,٨ لك سکز ، ٧,٦ لك اوزایکی ، ٥,٧ لك درت ، ٣,٧ لك ایکی طوب ایله وایکی طوربیل قووانی ایله مجهزدر . یونلرك سرعتی ساعتده ١٧ میل‌در .

یونانستانك (آودروف) زرهلی قره اوزوری ایسه ایووریناده اورلاندو دستکاهنده یاپیلمش و ١٩١٠ ده دریایه ایندیریلمشدر . ساعتده ٢٤ میل سرعته مالکدر ، ٢٣ سانتیملك درت ، ١٩ سانتیملك سکز، ٧ و٦ و ٤ سانتیملك‌ده یکرمی درت طوب و اوچ طوربیل قووانیله مجهزدر .

قروازوراولەرق یونانستان یالکز (هیلی) سفینه‌سنه مالکدر . بوده ، ٢,٦٥٠ طونیلاته‌لی اولەرق (نوبورق شیب قومپانی) دستکاهنده چین حکومتنك حسابنه یاپیلمش ، ١٩١٤ ده صاتیون آلینمشدر .

محلی

ملتجی ورودی — دون آقشام روس قیافت عسکریه‌سیله برخیلی ملتجی مرکز قوماندانلغنه ورود ایله‌مشدر .

◉ تعیین — کوتاهیه سلطانیسی مدرسینه دیاربکر سلطانیسی مدیری فائق بك تعیین ایدلمشدر .

◉ تبدلات هوائیه — هوا دهکیشمه‌مشدر . ١ تشرین اولده درجهٔ حرارتلر : درسعادتده ١٩ ، وانی کویده ٢٤ ، ادرنه‌ده ٢٧ ، ازمیرده ٢٣ ، بیروتده ٢٨ درجه‌در .

٢ تشرین اولده قبل الزوال درجهٔ حرارتلر : درسعادتده ١٤ ، وانی کویده ١٧ ، ادرنه‌ده ١١ ، ازمیرده ١٧ ، آنقره‌ده ١١ ، بیروتده ٢٥ ، بغداده ١٦ ، برلینده ١٢ ، ویانه‌ده ٨ ، بودابشته‌ده ٨ ، صوفیه‌ده ٩ درجه‌ده‌در .

جمعه ایرتسی: ۲۳ ذی الحجه ۳۳۴، ۸ تشرین اول ۳۳۲، ۲۱ تشرین اول افرنجی ۹۱۶

اداره‌خانه: نورعثمانیه‌ده دائر عمومیه‌ـ آدرس: استانبول، طنین‌ـ تلفون نومروسی ۵۴۷

اخطار: غزته‌نك خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه واموره اداریه‌یه متعلق مواد طنین اداره‌سنه کوندرله‌لیدر. درج اولونمایان اوراق اعاده ایدیلمز.

طنین

تاریخ تاسیسی: ۱۳۲۶ — ۱۳۲۴ طقوز نجی سنه نومرو ۲۸۲۱

آبونه‌لر آی باشی ایله آیك اون بشنده‌قبه ایدیلیر، هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرت نابدر.

آبونه‌لر: ولایات ایچون سنه‌لك ۱۰۰، آلتی آیلغی ۶۰، اوچ آیلق ۳۰ آیلق اون غروشدر. ممالك اجنبیه ایچون سنه‌لك ۱۸۰، آلتی آیلغی ۹۵، اوچ آیلق ۵۰ اون غروشدر.

کرك استانبول، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پاره‌در.

اسکی نسخه‌لر آی ایچنده (۲۰) ودها اسکیلری (۴۰) پاره‌در.

سیاسیات

یه زراعت

حرب اوزادقجه زراعت مسئله‌سی‌ده بوسبوتون کسب اهمیت ایدییور. بوتون آوروپاده کوندن کونه اکیلمکده اولان فعالیت استحصالیه، کوندن کونه آرتمقده اولان فضله استهلاك ایله قارشیلاشدقجه ملتلرك ادامهٔ معیشت نقطهٔ نظرندن آچیقلری‌ده متمادیاً آرتیور؛ بوتی‌ساده بزم طرفمزده موجود برفاق صورتنده تلقی ایتمك بالطبع یا کلشدر؛ عینی علت دشمنلریمز آراسنده‌ده شدتله حکم سوریور. صوك کونلرده همان بوتون ائتلاف رجال رسمیه‌سنك آچیقدن آچیغه اعتراف ایتدکلری بوحقیقت ذاتاً حربك یك طبیعی اولان عواقبندن باشقه برشی دکلدر. انکلتره‌ده، فرانسه‌ده، ایتالیا وروسیه‌ده ارزاق و ذخائر یوزدن یك بویوك صیقینتیلر چکیلیور وبوکا قارشی حکومتلر چاره بولمقده عادتا اظهار عجز ایدییورلر. بوتون دنیانك پیاسه‌لرینه حاکم وده کیز بولنرینه آزچوق برامیتله صاحب بولونان بودولتلر ارزاق و ذخائر نقطهٔ نظرندن بو درجه‌لرده مشکلاته تصادف ایدرلرسه حیاتلرینی کندی استحصاللریله ادامه ایتمك مجبوریتنده بولونان بزلر ایچون مسئله دها زیاده مهم بر ماهیتی حائز دیمکدر وحقیقتده‌ده بویله‌در.

ایچنده بولوندیغمز سنه ایچون ارزاق وذخائر وبومیانده بالخاصه اکمك مسئله‌سی امنیت آلتنه آلنمشدر. اسعار کچن سنه‌کنه نسبتله بلکه دها فضله واکمکلریمزك جنسلری مخلوط اولاجق، فقط ینه بیه‌جکدن محروم قالیه‌جغز وذاتاً عینی نقصانلر مختلف نسبتلرده دشمنلریمز آراسنده‌ده موجوددر. بناءً علیه شیمدیدن اك چوق مشغول اولاجغمز ایش، کله‌جك سنه حصادینك بزی برسنه دها اداره‌یه کافی کله‌جك برمبذولیته مالك اولمسی خصوصیدر. کچنلرده‌ده اوزون اوزادی‌یه بحث ایتدیکمز بو مسئله‌یه حکومتك لازم کلان اهمیتی ویرمکده اولدیغنی کوره‌رك نمنون اولیورز؛ مکلفیت زراعیه اصولنی احداث ایدن حکومت، بوخصوصده تنظیم ایلدیکی قانونلر، نظامنامه‌لر، تعلیماتنامه‌لر وبونلری تطبیق ایده‌جك تشکیلاتلرله الیوم ایشه باشلامش، بوتون قوتیله بو سنه طوپراغه ممکن اولدیغی قدر چوق مقدارده تخم اکمکه چالیشمقده‌در.

حکومتك تصور ایتدیکی تدبیرلرده نه کبی نقاط نظر تعقیب ایتدیکندن اولجه بحث ایتمشدك؛ کمال تمنونیتله کوردیوزکه حکومتك بوتون شعباتی مسئله‌یه عینی درجه‌ده اهمیت ویرمکده و زراعت نظارتنه قارشی وقوع بولاجق معاونتی اك زیاده قیمتدار اولان حربیه نظارتی‌ده زراعت مسئله‌سنی محاربه مسئله‌سی قدر مهم بر ایش صورتنده تلقی ایتمکده‌در. بناءً علیه بو سنه حربیه و زراعت نظارتلری آراسنده تأسس ایده‌جك دها صیقی بر اتحاد سایه‌سنده حکومتك زراعت ایشلرنده دها مؤثر بروظیفه ایفا ایده‌جکندن امین اولمق لازم کلیور.

زراعت مسئله‌سی کوردیوزکه آرتق یالکز بوسنه وکله‌جك سنه ایچون مهم برغائه اولمقدن چیقمش، نتایج اعتباریله دها اوزاقلره دوغری کیدن بر اهمیت آلمشدر. حرب بو قدر اوزادقدن وملتلرك فعالیت استحصالیه‌سی بودرجه آزالدقدن صوکره بارین صلح عقد ایدلش دخی فرض ایتمش اولسه‌ق ینه ارزاق وذخائر غائه‌سی وخامتندن دکلسه بیله اهمیتندن هیچ برشی غائب ایتمیه‌جکدر. زیرا صلحدن صوکره الیوم بوشالان آنبارلری دولدیرمق، اکسیان لوازمی اکمال ایتمك، بیقیلان یرلری یاپمق، سونن اوجاقلری شنلندیرمك ایچون انسانلر اوقدر فوق العاده بر فعالیته محتاج اولاجقلردرکه بونك نتیجه‌سنده هرشی بویوك بربحران اقتصادی ایچنه دوشه‌جك وبالطبع بو میانده ارزاق وذخائر فیشاتلری‌ده پك زیاده یوکسله‌جکدر. مثلا بو یوکسکلك ایچون موجود اولان یوز درلو عاملری برطرفه براقه‌رق یالکز باتان میلیونلرجه طوناق وایوردن دولایی حصوله کله‌جك نول تزایدینی حساب ایتسه‌ك بو نتیجه‌نك نه بویوك اولاجغنه اینانمامز ایجاب ایدر. بناءً علیه کرك حرب اتنانسنده، کرك حربدن صوکره اکر معیشتمزی ممکن مرتبه آز بر دارلق ایچنده طوتمق ایسترسه‌ك بو کون بالخاصه مملکتمزده زراعت مسئله‌سنه فوق العاده بر اهمیت ویرمه‌مز لازم کلیور.

یوقارده‌ده سویلدیکمز کبی حکومتك ایشه لایق اولدیغی درجه‌ده اهمیت ویردیکنی کوره‌رك ممنون اولیورز. ازجمله مملکتده جانلی قوت یرینه ماکینه قوتی اقامه ایتمك خصوصنده کوستردیکی غیرت شایان تقدیردر؛ آلمانیا وآوستریا ـ مجارستاندن جلبنه توسل ایدیلان تراکتور ماکینه‌لری برر برر کلمکه باشلامش اولدیغی کبی بو ماکینه‌لری قوللانه‌جق متخصص یتیشدیرمك اوزره‌ده اخیراً بر مکتب تأسیس ایدلمشدر. بونلردن بوسنه ایچون خلیجه استفاده قابل اولمقله برابر اصل بویوك غیرت وفعالیتی آنجق کله‌جك سنه کوره‌بیله‌جکز؛ بونکله برابر بو سنه نه یاپوب یاپوب طوپراغه هیچ اولمازسه کچن سنه‌کی قدر تخم سرپمك بزم ایچون بر ضرورت حیاتیه‌در. بناءً علیه کچن سنه‌یه نسبتله خلیجه آزالمش اولمسی لازم کلن طبیعی وسائط استحصالیه‌مزی طبیعی تدابیر و وسائط ایله اکمال ایتمك لازمدر و ایشته حکومت‌ده بوکا چالیشیور؛ بناءً علیه بزده بوراده بردها تکرار ایده‌جکز: زرعیات ایشلرینه لایق اولدیغی اهمیتی ویره‌رك جانه‌باشله چالیشمق زمانی کلمشدر. حکومتك صرف ایتدیکی غیرت وکوستردیکی حسن نیت آنجق اولا چفتجیلرك وصوکره‌ده همچنك متحداً صرف ایده‌جکمز همت سایه‌سنده مثمر اولابیلیر و محاربه‌یی قازانمق خصوصنده‌ده بو همتك حصه‌سی سپرایچنده دوکولن قانك حصه‌سندن دها آزدکلدر.

تبلیغ رسمی

۷ تشرین اول ۳۳۲ تاریخیله قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولنمشدر:

۱ — قافقاس جبهه‌سنده لهمزه کشف مصادمه‌لری اولدی. برمقدار اسیر آلدق.

۲ — سائر جبهه‌لرده مهم برشی اولمدی. «ملی»

دوبرجه مسلمانلرینه پاپیلان مظالم

طینلرنده‌کی آچلغلی و وحشت سائقه‌سیله رومنلرك دوبرجه‌ده ودیکر یرلرده رومن اولیان عناصره وبالخاصه تورك و بولغارلره قارشی یاپدقلری ظلملرك، ایقاع ایتدکلری فجیعه‌لرك نوکلری اوپرتنه‌جك، هر درلو حدودی تجاوز ایده‌جك بردرجه‌یه واردیغی همان هرکون آلنان معلوماتدن کیتدکجه دها زیاده تظاهر ایتمکده‌در. رومنلر کرك دوبرجه‌ده، کرك تراسیوانیاده پیدکاری ضربه‌لردن شاشیره‌رق، اردولرینك یارسنی غایب ایتمکدن متولد زبونکشانه وسباعانه برحرص ایله زوالی معصوم، بیکناه، غیر مسلح آدملردن، چولوق چوجوق، قادین واختیارلردن اوج آلمقه، قتل عامله، نهب وغارتلر یاپمغه قویولمشلر، تخلیه ایتدکلری یرلرده بالخاصه تورك ومسلمان اهالی‌یی قیلیجدن، قورشوندن کچیرمکه، وارینی یوغنی غایب ایتمکه، بر قسمنی‌ده اسیر اوله‌رق تا اچیرلره کونورمکه باشلامشلردر. بو خصوصده رسماً وبیطرف هیئتلر طرفندن یاپیلان تحقیقاتك نتیجه‌سی بو وحشتلرك درجه‌سی حقنده کوندن کونه دها اطرافلی معلومات ویرمکده‌در. اك زیاده تورکلره یاپیلان بو مظالم حقنده کچن کونکی باش مقاله‌مزده بحث ایتمش ایدك. بوکره ایکی دوبرجه‌لی مسلمانك کندی کوزلریله کورمش اولدقلری بووحشتلردن بعضیلرینه دائر ویردکاری معلوماتی‌ده یورایه نقل ایدییوروز.

بو ایکی ذاتدن بری روسچق اشراقندن وکراسته تجارتندر. دیکری جاسی ارغلی بازاوجغندن وینه اشراقندندر. کندیلری معززه قبیلندن اولدوق خوخوار رومنلرك الدن قورتولمشلر و تورکیایه کله‌بیلمشلردر. برنجیسی طوترقان و سلیستره محاربه‌لرندن بحث ایله دییورکه:

«طوترقان وسیلیستره محاربه‌لری اثناسنده رومنلر دوبرجه‌نك کوسقنجه قضاسنه مربوط ۳۴ نجی آلاینه منسوب نه قدر مسلمان عسکری وارسه هپسنی تفریق ایتمشلر و طوترقان ایله سیلیستره قلعه‌لرینك الك ایلری سپرلرینه یرلشدیرمشلردر. مسلمان عسکرینك متفقلر عسکرینه تسلیم اولمق احتمالی بهانه‌سیله آزقه‌لرندن یوزوالیرك اوزرینه میترالیوزلرینی توجیه وبالاخره ینه آزقه‌دن ویریلن براشاوت اوزرینه بچاره‌لرك اکثریتی شهید ایتمشلردر.

رومنلر (دوبرچ)دن، یعنی جاجی اوغلی بازارجغندن فرار ایتدکاری صره‌ده اسلام اهالیدن، اوکك، قادین، چوجوق، اختیار دیمه‌دك پك چوغنی قتل ایله‌مشلر، نقل قولای نه قدر قیمتلی اشیالرینی بولنلرسه هپسنی قهراً آلوب کتورمشلردر.»

دیکر ذات ـ که دوبرجه‌ده طونه بوینده خرسوه قصبه‌سنده تجارتله مشغول بولنبوردی ـ ایقاع اولونان وحشتلره دائر دها مفصل معلومات ویریور. موسی الیك افاده‌سندن رومن قوماندانك امریله بوقتل عاملره، غصب وغارتلره توسل ایدلش اولدیغی تبین ایدییور. ویریلن ایضاحات شویوله‌در:

«رومنلرك طوترقان، سیلیستره و (دوبرچ) ده او مدهش هزیمتلره اوغرامالرینی متعاقب دوبرجه‌ده‌کی رومانیا اردولری قوماندانی اسلام اهالینك قتلی ایچون امر ویرمشدر. واقعا بوقتل عامی شهرلرده تمامیله موقع تطبیقه قویه‌مامش ایسه‌ده اسلامرلر مسکون بر چوق قریه‌لرك اهالیسی همان کاملاً قیلیجدن کچیرلمشدر. بویوك طاتلیجان، کوچوك طاتلیجان، تکفور کوی، عزیزا، حسنچه، عثمانچه، آناطول کوی، قره‌قویون ودها برخیلی قریه‌لر بوجله‌دندر. بر چوق برلرده‌ده مسلمان کویلرك اواشیاسی، آزقه‌لری، حیوانلری، ذخیره‌لری تماماً غصب ایدلش، رومن کویلری داخله کوندرلش، بچاره مسلمانلر هرشیدن محروم اولدقلری حالده ملجأ ومأوا ایسز سوقاقلرده، قیرلرده یاغمورلره، صفوقلره معروض براقلمش، اکثریتی فجیع برحالده ترك حیات ایتمشدر.

شهرلرده پاپیلان معامله‌یه کلنجه: بکرش حکومتنك امری اوزرینه کوسقنجه اشراقندن امیر صالح حاجی خالد، عبداه حاجی زاهد، محمد امین حاجی زاهد، عبدالحلیم، عبدالحمید، عبدالحکیم وچلبی زاده محمود حلمی بکلر، مجیدیه قصبه‌سندن دوقتور نو، معلم نیازی، تجاردن رفعت، نصرت بکلرله اصحاب املاکدن جودت کمال وصراد غفار افندیلر، خرسوه قصبه‌سندن اسکندر آغا، طاهر، عثمان، حاجی مصطفی افندیلر، طولچه قصبه‌سندن سیفاه افندی [طولچه عثمانلی شهبندروکیلی ایدی]، برادری دوقتور نوری‌یك وبوتون خواجه‌لر تحت الحفظ بکرشه جلب و ایصال ایدلشلردر. بر مدت صوکره کرك اسملری ذکر اولونانلرك، کرك دیکر اسلام اهالینك املاکی، بکرش حکومتك براهری نتیجه‌سنده، یغما صورتیله مصادره اولونمشدر.

بوکبی احواله اك زیاده وحشت کوستزلر کوسقنجه وعجیدیه ارمیلریدر. بونلر اشراقی قلاش طوپچیلر مجهول بر سمته سوق ایتمشلردرکه الآن حیات ویا مماتلرندن هیچ برخبر آلنه‌مامشدر. رومانیا اردوسنده انفای خدمت ایدن مسلمان نفر وضابطلرده‌قورشونه اتلاف ایدلمشلردر.»

صمیمی ومتقابل تبریکات

باش قوماندان وکیلی انور باشا حضرتلرینه ایران هیئت ملیه رئیسی وفوای ایرانیه عموم قوماندانی نظام السلطنه حضرتلری طرفندن بایرام تبریکنی حاوی کوندریلن تلغرافنامه‌نك صورتیدر :

«عید سعید فطری یکیرکن بولوندیغم احوال وحسیاتی موضح تبریکاتمله بوکون اداء کیله مشرف اولدیغم عبداضحی تبریکاتی آرمسنده مسعود پرفرق دها علاوه ایله‌مك نعمت شناسلغنی حس ایله‌یورم . چکن بایرامك نعمت سعادتی باقی، فقط بو بایرام قدر بویوك نسبتده توسع وفرق واره. مبارك، متیمن اردومزك طریق رها واستقلال اوزرنده مملکتك قورتیلمق پر قسمنده حر ومستقل بایرامی یکیرمکده اولدیغنی عرض ایتمش ایدم. فقط بایرامی (کرند)ده بویوك مملکتك برکناره‌یکیرمکده‌در. بالکز بونی عجبلمده مهاجرین مسعود ایدی . دیکر بویوك پر قسم یزه توجیه انظار غبطه واستعداد ایله‌مش آغلایوردی . حمد اولسون جناب حقه بوایکی بایرام آرمسنده‌ده انعام واحسانی ادامه ایله‌دی . بوسایه‌ده‌درکه بوکون بنده کوز (کرند)ده‌دکل، (کرمانشاه)ده بایرام ایدییورم. و (کرمانشاه) ولایتندن ماعدا (لورستان)، (دولت آباد) ، (همدان) ، (کردستان) ولایتلریده بوبایرامی روس سوتکوسی آقتدق قورتولمش اولدوق حر وآسوده اسرار وتسعید ایدییورلر . بوندن ماعدا ولایات جنوبیه وشرقیه‌ده‌کی تهدید وتضییق دخی طولایسیله آزالمش بولونیور. ولایات شمالیه‌ده ایسه اردومزك جبهه‌سنده باشماپوب‌ده هرکون آقین آقین روسیه‌یه التجا ایدن روسیه‌لی ظالملرك هیجان ومذللانه تترده‌کلرینی کورمکه مشغلی وشکر کذار بولونیورم، نه زماندن بری مغصوب اولان حق ومقدساتنی مدافعه ایچون جبهۀ حربده عثمانلی بوبوك قرنداشلرینك یانده دیز چوکوب حرب ایدن ایران عسکرلرینك شو وضعیتی سرشك محمدانه سیر اولونیور . مستقل ایران عسکری کورمکدن محروم و اکثریتله روس آقینجیلرینه مأوای خراب اولان (کرمانشاه) قشله‌سی هرمسلمانك وهم ایرانینك کوزلرینی یاشاوتمه‌جق بر منظرۀ روحیه ارائه ایدییور . استقلالنی آرتق قورتارابیلمك امیدینی قازانان وآقین آقین کلوب آرزوی وجدانیسیله سلاح آلتنه کیرن ومستقل ایرانك حیات واستقلالی اساسنه ایلك تمل طاشی اولق ایسته‌ین ایرانی عسکرلر عثمانلی هیئت ضابطانتك یدرانه ومشفقانه تعلیم وتربیه‌سی آلتنده چالیشیورلر . هرکون یکدیکرینه قاریشه‌رق بوکسه‌ان، مملکتك سیاورو وجدانی طولدوران قوماندا صدالری هرکسه غدا وقوت اولیور. تبریکاتمك جوابنه بنده کزدن زیاده بوراده‌کی قطعات منصورۀ عثمانیه‌نك ضابطان وافرادی وتزدهمدز عملرینی چکن عثمانلی هیئت ضابطانی مستحقدر. احتصاساتمك کندیلرینه ایضاحنه توسط سامیلرینی استرحام ایله‌دم. تعداد ایدیلن سعادتلر احوال عمومیه ومشترکۀ اسلامیتك ایران نسمنه عائد اولانیدر. پرطرفدن ایسه غایۀ وحدته واصل اولق امیدی ومفقت مشترکه‌سی اوغورنده (غالیچیا)ده ، رومانیاده ، طرابلسده ، تونسده ، مصرده حرب ایدن مجاهدین قرنداشلرمزك شرفلی حرکاتی وتماً تعقیب ایدن ومغرور فلسفری عین حسله چارپان وعین غایت طالع ایله تترمین ایرانیلر اورالردن آلدقلری کوزل خبرلرك تأثیریله‌ده بوبایرامی عیدا کبر عدایله‌مکده‌درلر . مظهر اولدیغمز عنایات الهیه‌دن طولایی حدوثنا و اسلامك خلاص، ترقی وتعالیسی دعاسی تکرار وبو صورتله عثمانلی اردولرینك یانتده واسلام اردولرینك قلبنده بر طوتان ذات سامیلرینك دائما عافیت وموفقیتلرینی تضرع وعرض احترامات وتبریکات ایله‌دم . »

انور باشا حضرتلری طرفندن نظام السلطنه حضرتلرینه جواباً کتیرنده بویوریلان تلغرافنامه‌نك صورتیدر :

« بوکون شرفحلول ایدن عبداضحانك کرك ذات عالیلری وکرك بالجمله مجاهدین ایرانیه حقنده موجب یمن وسعادت اولمه‌سی وبوکی نجه اعیاد مبارکه‌نك کال عافیتله ادراکنه موفق بویورمسی جناب حقدن نیاز و تضرع ایدرم . مجاهدین ایرانیه‌نك عالم اسلامك حصول سعادت وسلامتی اوغورنده کوستردکلری همت مردانکی ودشمن مشترکزه فارشی استحصال ایتدکلری موفقیات بوراده‌یه‌ك زیاده موجب شکران وافتخار اولمقده وروح جناب پیغمبریی شاد ایدن اشبو موفقیاتك تمادیسی ایچون خالصانه دعالر ایدلمکده‌در . مجاهدین اسلامیه بویله متین بر ایمان و اعتقاد وعزم واعتماد ایله حرب ایتدیکه جناب حقك عون وعنایتك اوزرمزدن اکسیلمیه‌جی وعالم اسلام ایچون برصایع الخیر تشکیل ایدمجك اولان ظفرنهایتنك‌ده یزلرده قالمجی شهه‌سزدر . بوکی ایام مبارکه تعاقب ایتدیکه جناب حقدن عالم اسلامك یوزنی کولدیره‌جك دها بك چوق موفقیتلر ادراکنه مظهر بویورمسنی تمنی وتضرع ایلرم. (م. آ.)

بیك ایلك ایسلام

« قوماندانلر جانبندن » — (۱۲۰۲) ۲۰ ، نیسان

بریتانیا بو وضعیتده بولونیور . » انکلتره حقنده سویلنمش بو سوزلر فرانسه ایچون‌ده استعمال اولونه‌بیلیر . قارئلرمزك خاطرنده‌در : کچن کون فرانسه حکومت جمهوریه‌سی معهود شریف تالابی حسینه برهیئت مرخصه کوندرمشدر . بوکا دائر فرانسه‌نك بللی باشلی محررلرندن "موسیو [اوان آربهت] ك [آفودوپاری] نك کچن آیك ۲۶ نجی تاریخیله مطالعه کذارمش اولان نسخه‌سنده شایان قید برنقطه‌کورلدك . بندك هرجمله‌سی بزم ایچون اوبمن] ك مطالعه‌سی و « الحائق خالف » کلام کبارینی خاطرلاندی .

شریف حسین ! استغفراه شریف ثانی حسین اضافه ایتك قدر پاکلش برشیء اولماز .

جناب حق ، حضرت نوح علیه السلامه ، اولاد وعیاله برلکده مصیبت طوفاندن قورتوله‌جق تبشیر بیورمشدی . صولر جوشمقه ، طالعه‌لر طاغ کبی یوکسلمکه باشلاینجه حضرت نوح اولادینی طوپلایوب کیمسه یه بندیردی . لکن عاصی اوغلی [یام] امواج ایچنده دردست غرق ایدی . بومنظره دلخراش قارشیسنده اب ثانی بشر مناجاته واردی :

— الهی ! بتون اولادوعیالله بلیهٔ طوفاندن تخلص ایده‌جکمی سن بکا محض کرمکدن وعد ایتمدکمی ؟ حالبوکه شمدی اوغلم [یام] طالعه‌لر ایچنده بوغولیور . حضرت نوحه خطاب صمدانی وقوعبولدی :

— یا نوح ! سکا والهکه عصیان ایدن اوغلك سنك ذریتکدن اخراج ایدلشدر .

بونك کبی اسلامی محو ایتمك ایچون محاربه‌یه کیریشن و متصدیلر رسمی بیانات ایله اعلان ایدن بر هیئت دولیه‌نك مظاهرتی ایسته‌مسی ، خلیفهٔ باطنی حضرتلرینه قارشی خروج ایتمسی ایله حسین نسل نبیل رسالتناهیدن چیقیور ؟ واجب . القتل بر شقیٔ عادی اولیور . اینسته یوعدومبین اسلام ، کچنلرده فرانسه‌نك اونه‌دن بریدن زورله ویا پاره ایله طوپلادیغی برقاچ یوز حاجی [قاعده‌یه توفیقاً عجبا بولنمه « متحاجی » دیه بیلیریز ؟] حضورینه قبول ایتمش ورپاسلانرلده بولونان فرانسه مرخصلرندن دولتلرینك آمال و نیاتی حقنده بعض تأمینات آلمشدر . کویا فرانسه و انکلتره تابعیتده بولونان اهالیٔ مسلمه ایفای فریضهٔ حجه موفق اولمه‌میورلرمش ؛ حسین لعین مکهٔ مکرمه وحوالیسنده رفع لوای عصیان ایله عالم اسلامه بر خدمت عظما ایفا ایتمش . آنجق بوسایه‌ده ایمش که ملیونلرجه اهل اسلام حج کبی فرائض دینیه‌نك اهللرندن بریی ایفایه قدرتیاب اولیورلرمش . بو هذیانلرك رد وجرحی ایله اوغراشه‌جق اولورسه‌ق زمانمزی هدر وهبا ایتمش اولورز .

فرانسه ، ادب وحیادن بی‌نصیب بر قاچ ابر جهل تدارك ایدرك کندی قلمرو اعتسافی داخلنده بولونان فاسده ، غربی آفریقاده ، تونسده ، جزائرده پروپاغاندا یاپدیریور . بر [تجانی] شرذمه‌سی رئیسی اولان [قاضی‌سی ابوکانه] آدلی پادکار شویله دیور :

« — ایها المؤمنون ! آلمرکزی سمت ربانی‌یه قالهیریکز وفرانسه ایچون دعا ایدیکز . سزقالکزی فرانسه اوغورنده بذل ایدیورسکز . فرانسه مسلمانلر ایچون بر مشاور امین و صادقدر . »

بوسوزلر آغزندن چیقمقله درحال مسلمانلقدن چیقان بو نسله ایله تونس شهری جواری قائدی [سی‌شاذلی عقبی] ودها بر قاچ رسوا فرانسه سائق حربیه‌سندن [دمسژه] ایله حسینه کیدیورلر . دمسژه ایله قفاری کسلمکه لایق اولان بوآدملر اویله طن ایدلدیکی کبی بالبروازانه بلنته‌میورلر . رئیسلری [عبدالله بن غریت] شریف کاذبی فرانسه جمهوریتی‌نه سلاملایور ایسه‌ده ، تعبیرمز قربن عفوقارئین اولسون ـ حکومت جمهوریه درت آتیور .

فرانسه‌نك آمال و نیاتی شوندن عبارتمش :

— فرانسه ، مواقع مقدسهٔ اسلامیه‌ده نه سیاسی ، نه دینی هیچ بر نفوذ اجراسنی آرزو ایتمیور . بیوك شریفك استقلال تامه صلاحیتدار اولدیغنی تصدیق ایدر . بونکله برابر فرانسه جمهوریتی « خلیفه » نك کم اولمی لازم کلدیکنی تقدیر خصوصنده اهل اسلامی مربیت برافیر . فرانسه حکومتی حریت مذهبیه‌یی دها ایلریلره سوره‌رك دیرکه مسلمانلر بوخصوصده حردرلر . مثلا تونس اهالیسی حالاقسطنطینیه سلطانی نامنه خطبه اوقومق وخصتنی حائزدرلر .

شو سطرلرك قارئلرمز طرفندن بر دها مطالعه ایدلمسی استرحام ایدرز . بوقدر یانغره‌دن ، کورو لتیدن صرفنظر فرانسه تحت ظلم و اعتسافنده بولوندیردیغی تبعهٔ اسلامیه‌دن فنا حالده قورقوبور . قاضی ابوکانه‌نك مناجات هذیانی آلودی برطرف . حق اهل اسلامك فرانسه‌یه اولان صداقته دائر طاویلادیغی مکتوبلرله [عالم اسلام مجموعه‌سی] صاحبی موسیو [لوشاته‌لیه] نك وجوده کتیردیکی اوچ جلد‌دن‌ده صرفنظر ایده‌م . فرانسه تونسده بیله ـ که بری ، بحری برفرانسز موقع عسکریسی اولمشدر ـ خلیفهٔ سیدالانام حضرتلرینك حقوقنه خلل کتیره‌میور . و نام تامیسنه خطبه و دعا اوقوتیور . خلاصه ایتدیکمز بیانات نه‌قدر معتبردر : الحائق خالف . دیمك که بتون عالم اسلام فرانسه علیهنه توجه ایتمش ! فرانسز مظلومی اولان مسلمانلر فرانسه‌یه متوجه اولدرق خلافت کبی برافنوم رصین اسلامیته تجاوز ایدلمیکنی سویلیه‌کاری وقت ، فرانسه ، بی‌پروا جواباً بونلره دیورکه : ـ خایر ! مکهٔ مکرمه‌یه کوندردیکمز هیئت ، برهیئت سفارت دکلدر . فرانسه ، آنجق ممالك محیه ومستعمراتنده‌کی اهل اسلامك ایفای وجیبهٔ حجی ایچون کیدن ذواتك تأمین استراحتی ضمننده اورایه بر قاچ کشی کوندردی . هیئت مرخصه رئیسی غربای حجاجه لازم کلن مساکنی تدارك ایده‌جکدر . کذلك بو هیئت [اوره‌نوق] واپوریله جانب حجازه عزیمت ایدن ۶۰۰ آفریقه‌لی حاجیلك اسباب استراحتی استکمالنه مأموردر . ایکی یوزایلك آنجق بودر اولور . نقل و اقیاس ایتدیکمز شو حوادث و فقراندن مهم نتائج استخراج ایده‌بیلیرز :

فرانسه ـ وحی انکلتره ـ زور بازویله دینی ممالکنده محافظهٔ آسایشه مقتدر دکلدر . نفوذ حکومتله هیچ برشیئی یانغینه‌موفق اولمه‌میان اعدامش ایشی شارلاتانلغه دوکیورلر : پاره ایله آدم آیارتیورلر ؛ خرجرلارینی ویره‌رك برطاقم عجزه‌یی طوپلایوب جه کوندرمك صورتیله برقومدی بیله اویتیورلر . حسینه ایستدکلری قدر امداد ایده‌میورلر . محاربز اولمه‌قلری حالده شوکتآب افندی‌نك وصف جلیل خلافتلرینه طوقونه‌میورلر . بو ـ ضمنکه‌نك صوك برده‌سی عربستانده هوالرك کسب اعتدال ایتمیکی کون قایانه‌جقدر .

عثمانلیلردن اول بغاة ـ نازجیه ، عثمانلیلرك عهد حکومتنده بغاة و هابیه حسین کبی اراضیٔ مبارکه‌نی تلویث ایتمامشدی . عبدالوهاب ملعونك اخلافنه (شمدیکی فرانسه جمهوریتی) کبی ناپولیه‌ون ـ بوناپارط امداد ایتمشدی . لکن سیف قاهر اسلام نازشیسنده بغاة خارجیه و وهابیه قالمدیغی کبی فرانسه‌ده‌ده ناپولیه‌ون صنقوط ایتدی . یك قریب بر عهد ایچریسنده امثالی مثللو شریف کاذب حسین‌ده کرفتار عقوبت رنابیه و سلطانیه اولمه‌جق ، (ناپولیه‌ون) کبی اوچونجی فرانسز جمهوریتی‌ده هبوطا ایده‌جکدر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.608

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.608

جمعه‌ایرتسی
١٦ ذی‌الحجه ١٣٣٤
١ تشرین اول ١٣٣٢
١٤ تشرین‌اول افرنجی ١٩١٦

الخائن خائف

اسلام و فرانسه

هوینی [اوژه‌ن‌اوبه‌ن] نام مستعاری آلتنده کیزلمین فرانسه‌نك بنام سفراسندن بر ذاتك مصر وهندستانه دائر یازدیغی کوزل بر اثرده تقریباً شویله دینیور : « سویشدن چیقلدقدن صکره ، اوروپاده بو قدر بابا یکیت کچین انکلیز غایت قورقاق ، تیتیز ، هر شیدن قوشقولانیر بر مخلوق اولیور . چالدیغی اموالك کدیمین ایله قازانلمش مال قدر مصون من التعرض اولدیغی بیلن نه وضعیتده ایسه ، ایشته ، مصرده وهندستانده‌ده بیوك بریتانیا بو وضعیتده بولونیور . » انکلتره حقنده سویلنمش بو سوزلر فرانسه ایچون‌ده استعمال اولونه‌بیلیر . قارئلرمزك خاطرلنه‌در : کچن کون فرانسه حکومت جمهوریه‌سی معهود شریف نالایق حسینه برهیئت مرخصه کوندرمشدی . بوکا دائر فرانسه‌نك بللی باشلی محررلرندن [[illegible] أربهت] ك [أفودوپاری] نك کچن آیك ٢٦ سی تاریخیله مطالعه کذارمش اولان تسخ[illegible]نده شایان قید بر بند کوردك . بندك هر جمله‌سی بزم [illegible] اوژه‌ن اوبه‌ن] ك مطالعه‌سنی و « الخائن خائف » کلام کبارینی خاطرلندی .

شریف حسین ! استغفراه شریف لقبنی حمیه [illegible]

[illegible] انظار غیظه واستبداد الهه‌سی آلاورلری . [illegible] واحساتی ادامه ایلدی . بوسبابه‌دورکه بوکون [illegible] ، (کرمانتاه) ولایتندن باعدا (اورمیان) [illegible] بده بولیانی روس سوتکوسی آکتلنلر قورقولمش [illegible] ماعدا ولایات جنوبیه وشرقیه‌ده‌کی تهدیدقتیق [illegible] ایسه اردومزك جبهه‌سنده بشلیاجیده هرکون آتش [illegible] ومنتلك تودوکلری کوریلمکه متمایل وشکر کذار [illegible] بولونیلمقدادیرلر .

[illegible] تیو وصحیحی بیرشك کمدنك سیر اولونیور . [illegible] روس آقینجیلرینه ماوای خراب اولان [illegible] یاپاره‌جق بر منظره رحمیه اراله ایدیور . [illegible] اوزری وبطانیه‌یه سلاح آتمه کوزن [illegible] کلوب اولق ایسه‌سی ایرانی حسکرلر غالبی هیئت [illegible] ایلیورلر . هرکون کلدکجه تاریخ‌ده‌کی بو کمه‌ان [illegible] کمه‌غدادلوتی اولیور . نیرکاك جو ایسه‌سنه کوزن زیاده [illegible] مدوز تیزی چکن غالبی هیئت تاماطانی مستحقدر . [illegible] ایلیه‌دوب ، تعداد ایدیلن سادتلر احوال حربیه‌سنه مشترکه‌سی [illegible] ، وحدتنه واصل اولق امیدی وقفت مشترکه‌سی [illegible] ، مصرده حرب ایدن مجاهدین قرداشلرمزك [illegible] حمله جانبان ومعین جانب طالع اولمه‌نین [illegible] بولیانی عینا کوره‌ایله‌کدمدر . مظهر ایلیه‌نین [illegible] ، زوق وتالیسی دعاسی تکرار دوه صورتله غالبی [illegible] ذات سامیلریك دائما غایت وریقیلری تضرع [illegible]

[illegible] ایله تسلیل اوتلمدی . ١٢ تشرین اولده ایجرا [illegible] قیوی اوتسی اردومزك آهنین سد مقاومتی قار[illegible] محو اولیلمدر . بوکون بالجمله اسکی مواضعمزی [illegible] ایدیورز . اثنای تجاوزده دشمنك دوچار اولدیغی [illegible] توپلمرك مظفریت کاملاسی قدمن ایدیورز . او[illegible] مرکز رباط ١٢ تشرین اول محاربه‌سیله‌جه‌زم[illegible]

بتمان هولوه‌غ ایله فون یاغو

برلین ، ١٩ (ق .) — پاش وکیل روسیو[illegible] خارجیه ناظری فون یاغو آتالی قوارکاه‌لرینه‌زیارت[illegible] دوراده برقاچ کون قالمیجقلردر .

جنرال (فلوق) ك استعفاسی

برلین ، ٢٠ (م . آ .) — جنرال اوبرست خدمت دولیدن استعفاسی حقنده‌کی صراحتی قبول اسرا ایلیه‌مه‌ه ادخال ایدلمشدر . جنرال اوبرست ایلرودمکی واقعی تقیشی ومعاینه ایدرایکن منتدیه قیه آغیر صورتده یاره‌لنمش اولدیغندن خدمت فعا[illegible] وجها ایله‌مشدی . آتالیا خبرلاری توجه مجری اوزره توماندانی حقنده خدمت‌نمایدن چکلمسی [illegible] حالات تعدیر ایدیورلر .

کیزلی سیاه لیستهلر

برلین ، ٢٠ (م . آ) — « فرانکفورتر جا[illegible] استخباراتیه نظراً انکلتره حکومتی تعدیر ایلدیکی [illegible] طرف حکومتك برلیستو ایلمسندن مولاتی [illegible] (م . آ)

حکومتی حریت مذهبیه‌یی دها ایلریله سوره‌رك دیرکه مسلمانلر بوخصوصده حردرلر. مثلا تونس اهالیسی خلافه‌سطنطینیه سلطانی نامنه خطبه اوقومق وخصتنی حائزدرلر.

شو سطرلرك قارئلرمز طرفندن بر دها مطالعه ایدلسنی استرحام ایدرز. بوقدر یاغیره‌دن، کورو. لتیدن صرفنظر فرانسه تحت ظلم و اعتسافنده بولونه‌ردیکی تبعهٔ اسلامیه‌دن فنا حالده قورقیورلر. قاضی ابوکانه‌نك مناجات هذیان آلودی برطرف. حق اهل اسلامك فرانسه‌یه اولان صداقته دائر مادیلاریدنی مکتوبلرله [عالم اسلام مجموعه‌سی] صاحبی موسیو [لوشاته‌لیه] نك وجوده کتیردیکی اوچ جلددن‌ده صرفنظر ایدهلم. فرانسه تونسده بیله ـ که بری، بحری برفرانسز موقع عسکریسی اولسندر ـ خلیفهٔ سیدالاتام حضرتلرینك حاوته خلل کتیره‌میور. و نام نامیسنه خطبه و دعا اوقوتیور. خلاصه ایتدیکمز بیانات نه‌قدر مفید اوردر: الحائن خالف. دیمك که بتون عالم اسلام فرانسه علیهنه توجه ایتمش! فرانسز مظلومی اولان مسلمانلر فرانسه‌یه متوجه اولدوقی خلافت کبی برالقوم رصین اسلامیته تجاوز ایدلدیکنی سویلیه‌کاری وقت، فرانسه، بی‌پروا جواباً بونلره دیورکه: ـ خایر! تأمین استراحتی ضمننده اورایه بر قاچ کشی کوندردی. هیئت مرخصه رئیسی غربای حجاجه لازم کلان مساعدتی تدارك ایده‌جکدر. کذلك بو هیئت [اوروپه‌لو] و ایورپه جانب حجازه عزیمت ایدن ۶۰۰ آفریقه‌لی حاجیلك اسباب استراحتی استکمالنه مأموردر. ایکی یوزایلك آنجق بولدز اولور. نقل و اقتباس ایتدیکمز شو حوادث و فقراتدن مهم نتایج استخراج ایده‌بیلیور:

فرانسه ـ و حتی انکلتره ـ زور بازوایله دینی محالکنده محافظهٔ آسایشه مقتدر دکلدر. نفوذ حکومتنه هیچ برشیئی باغمه‌موفق اولدیغیان اعدامنی ایشی شارلاتانلره دوکیورلر: بازه‌ایله آدم آیارتیورلر؛ خرجراهارینی ویره‌رك برطاقم عجزه‌یی طوبلایوب چه کوندرمك صورتیله برقومدی بیله اویتیورلر. حسینه ایستکاری قدر امداد ایده‌میورلر. محارمز اولدقری حالده شوکتآب افندی‌نك وصف جلیل خلافتلرینه طوقونه‌میورلر. بو مضحکه‌نك صوك پرده‌سی عربستانده هوالرك کسب اعتدال ایتدیکی کون قاپانه‌جقدر.

عثمانلیلردن اول بغاة وهابیه، عثمانلیلرك عهد حکومتنده بغاة وهابیه حسین‌کی اراضیٔ مبارکه‌یی تلوث ایتمکلردی. عبدالوهاب ملعونك اخلافنه (شمدیکی فرانسه جمهوریتی) کبی ناپولیون ـ بوناپارط امداد ایتمدی. لکن سیف قاهر اسلام ترسینده بغاة خارجیه و وهابیه قالدیغی کبی فرانسه‌ده‌ده ناپولیون سقوط ایتدی. پك قریب بر عهد ایچنده امانی مظلوم شریف کاذب حسین‌ده کرفتار عقوبت ربانیه و سلطانیه اوله‌جق: (ناپولیون) کبی اوچونجی فرانسز جمهوریتنده هبوط ایده‌جکدر.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.608

قورقاق، تیتیز، هر شیدن قوشولانیر بر مخلوق اولیور. چالدیغی اموالك کد یمین ایله قازانلمش مال قدر مصون عن التعرض اولدیغنی بیان نه‌وضعیتده ایمیه، ایشته، مصرده وهندستانده‌ده بیوك بریتانیا بو وضعیتده بولونیور.» انکلتره حقنده سویلنمش بو سوزلر فرانسه ایچون‌ده استعمال اولونه‌بیلیر. قارئلرمزك خاطرنده‌در: کچن کون فرانسه حکومت جمهوریه‌سی معهود شریف تالایق حسینه برهیئت مرخصه کوندرمشدی. بوکا دائر فرانسه‌نك بلین باشلی محررلرندن موسیو [ژان آریه] نك [آفودوپاری] نك کچن آیك ۲۶ سی تاریخیله مطالعه کذارمش اولان نسخه‌سنده شانلی قید برینه کوردك. بندك هر جمله‌سی بزم اوزه‌ی اویه‌ن] نك مطالعه‌سنی و «الحائن خالف» کلام کبارینی خاطرلندی.

شریف حسین! استغفراه شریف لکن حسین اضافه ایتك قدر پاکلیق برشیٔ اولماز.

جناب حق، حضرت نوح علیه‌السلامه، اولاد وعیالنه بزلکده مصیبت طوقاندن فورتوله‌جغی بشیر ایبورمشدی. صولر جوشمغه، طاقه‌لر طاغ کبی یوکسلمکه باشلایجه حضرت نوح اولادینی طولایوب کیمسه یه بندیردی. لکن عاصی اوغلی [یام] امواج ایچنده دردست غرق ایدی. بومنظره دخراش قارشیسنده ایکنجی بشیر مناجاته واردی:

ـ الهی! بتون اولادوعیالله بلیهٔ طوفاندن تخلص ایده‌جکمی سن بکا محض کرمکدن وعد ایتدکی؟ حالبوکه شمدی اوغلم [یام] طالغه‌لر ایچنده یوغولیور. حضرت نوحه خطاب صمدانی وقوعبولدی:

ـ یا نوح! سکا والهکه عصیان ایدن اوغلك سنك ذریتکدن اخراج ایدلمشدر.

بونك کبی اسلامی محو ایتمك ایچون محاربه کیریشن و مقصدینی رسمی بیانات ایله اعلان ایدن بر هیئت دولیه‌نك مظاهرتی ایسته‌مه‌سی، خلیفهٔ باطن حضرتلرینه قارشی خروج ایتمی ایله حسین نسل نبیل وسالتناهیدن چیقیور؛ واجب. الفعل بر شیٔ عادی اولیور. ایشته بوعدوسین اسلام، کچنلرده فرانسه‌نك اونه‌دن بریدن زوره‌لو ویا پاره ایله طوپلارایدیی برقاچ یوز حاجی‌یی [قاعده‌یه توفیقاً عجبا بونلره «متحاجی» دیه بیلیرمی‌یز؟] حضورینه قبول ایتمی ویاسلانلرنده بولونان فرانسه مرخصارندن دولاتلرینك آمال و نیاتی حقنده بعض تأمینات آلمقدر. کویا فرانسه و انکلتره تابعیتنده بولونان اهالیٔ مسلمه ایفای فریضهٔ حجه موفق اوله‌میورلرمش؟ حسین لعین مکهٔ مکرمه وحوالیسنده دفع لوای عصیان ایله عالم اسلامه بر خدمت عظما ایفا ایتمش. آنجق بوسایه‌ده ایتمش که مأمورلرجه اهل اسلام حج کبی فرائض دینیه‌نك اهمارندن برینی ایفایه قدرتیاب اولیورلرمش. بو هذیانلرك رد وجرحی ایله اوغراشه‌جق اولورسه‌ق زماغزی هدر وهبا ایتمش اولورز.

فرانسه، ادب وجیادن نصیب بر قاچ ابرجهل تدارك ایدرك کندی قلمرو اغتساف داخلنده بولونان فاسده، غربی آفریقاده، تونسده، جزائرده بروپاغاندا یاپدیریور. بر [تجانی] شرذمه‌سی رئیسی اولان [قاضی‌سی ابوکانه] آدلی پادکار شویله دیور:

«ـ ایها المؤمنون! آلمانکزی سمت ربانی‌یه قالدیریکزوفرانسه ایچون دعا ایدیکز. سزقالکزی فرانسه اوغورنده بذل ایدیورسکز. فرانسه مسلمانلری ایچون بر مشاور امین و صاددر.»

یوسوزلر آغزندن چیقمغله درحال مسلمانلردن چیقان بو نسنه ایله تونس شهری جواری قائدی [سی‌شاذلی عفی] ودها بر قاچ رسوا فرانسه سفائن حربیه‌سندن [ده‌سترم] ایله حسینه کیدیورلر. دسترم ایله قفالری کسامکه لایق اولان بوآدملر اویله طن ایدلدیکی کبی بالپروازلمه بلتنه‌میورلر. رئیسلری [عبدالله بن ضریت] شریف کاذبی فرانسه جمهوریتی نامنه سلاملایور ایمه‌ده، تعبیرمز قرین عفوقارئین اولسون ـ حکومت جمهوریه دوت آتیور.

فرانسه‌نك آمال و نیاتی شوندن عبارتمش:

ـ فرانسه مواقع مقدسهٔ اسلامیه‌ده نه‌سیاسی، نه دینی هیچ بر نفوذ اجراسنی آرزو ایتیور. بیوك شریفك استقلال نامه صلاحیتدار اولدیغنی تصدیق ایدر. یونکه برابر فرانسه جمهوریتی «خلیفه» نك کیم اولمی لازم کلدیکی تقدیر خصوصنده اهل اسلامی سربست براقیر. فرانسه

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.608

لازم کلان مساعدتی تدارك ایده‌جکدر. کذلك بو هیئت [اوروپه‌لو] و ایورپه جانب حجازه عزیمت ایدن ۶۰۰ آفریقه‌لی حاجیلك اسباب استراحتی استکماله مأموردر. ایکی یوزایلك آنجق بولدز اولور. نقل و اقتباس ایتدیکمز شو حوادث و فقراتدن مهم نتایج استخراج ایده‌بیلیور:

فرانسه ـ و حتی انکلتره ـ زور بازوایله دینی محالکنده محافظهٔ آسایشه مقتدر دکلدر. نفوذ حکومتنه هیچ برشیئی باغمه‌موفق اولدیغیان اعدامنی ایشی شارلاتانلره دوکیورلر؛ بازه‌ایله آدم آیارتیورلر؛ خرجراهارینی ویره‌رك برطاقم عجزه‌یی طوبلایوب چه کوندرمك صورتیله برقومدی بیله اویتیورلر. حسینه ایستکاری قدر امداد ایده‌میورلر. محارمز اولدقری حالده شوکتآب افندی‌نك وصف جلیل خلافتلرینه طوقونه‌میورلر. بو مضحکه‌نك صوك پرده‌سی عربستانده هوالرك کسب اعتدال ایتدیکی کون قاپانه‌جقدر.

عثمانلیلردن اول بغاة وهابیه، عثمانلیلرك عهد حکومتنده بغاة وهابیه حسین‌کی اراضیٔ مبارکه‌یی تلوث ایتمکلردی. عبدالوهاب ملعونك اخلافنه (شمدیکی فرانسه جمهوریتی) کبی ناپولیون ـ بوناپارط امداد ایتمدی. لکن سیف قاهر اسلام ترسینده بغاة خارجیه و وهابیه قالدیغی کبی فرانسه‌ده‌ده ناپولیون سقوط ایتدی. پك قریب بر عهد ایچنده امانی مظلوم شریف کاذب حسین‌ده کرفتار عقوبت ربانیه و سلطانیه اوله‌جق: (ناپولیون) کبی اوچونجی فرانسز جمهوریتنده هبوط ایده‌جکدر.

اوروپاده جمعیت‌لر تعداد اسلحه‌سنه دایر تحقیقات سورمکده‌در. «بوکون شرقدن ایدن عبدالسلام نامنده بر ذات بلغاری وکرك ایله جاهلیت ایراب حقنده موجب بین سعادت ایدلمسی بحه ابعاد مبارکه‌نك کلماتنه ادرا اکه موقع پیوردسی جناب حقدن دیلر باز و تضرع ایدیم. عجالتدن ایرانلرك عالم السلامك حصول سعادت رسمیسی موجبات پرواله‌یك زاده اولدوقی کبی دولتلرك تاجدارلری توجه مخصوص جناب ایدن بو ایله آقیم سرخانه پارچه‌لرنی اولیلیندن خدمت ایدیدن عدد بر ایتالیانلر دوشونی اسرا ایتمشلردر. آنلر ایسه‌ده ادخال ایتمشلر. ـ جنرال اورست (دون قلوز) خدمت ایایدن اعتمادی حقدهکی صراحیلی دون ایتلس وارمدی اوردو قومندانلر حقده خدمت ایدیدن چکمسی متاسبدیله بیتر.

برلین، ۲۰ (ب.آ.) — جنرال اورست (دون قلوز) ایله تبدیل اوتیمدی. ۱۲ کیسر قاره اجیر اولانلر قسمی اوردو جرایله آهنین سد دفاعی قارشیسنده جرایلر قوی اولدقری اوردو جرایله اسکی مواقعلری عکسر موازنه‌سنه ایتمیورلر. یوکاریدن ایله اوزه‌ی حرکت یمز مدافعه ترتیباتیك مظهریت کاملیسی تعین ایتمیورلر. اوتی اوردو مدوب هوکسر وساطت ۱۲ کیسرلر قاره‌سیله‌ده‌ده‌ده

عدل اداره‌سی : استانبولده باب عالی جاده‌سنده «اقدام» یوردنده‌در .

تلفون نومروسی : استانبول ، ١٧٩٧ — تلغراف اداره‌سی : استانبول ، اقدام

نومرو ٧٠٧٣

پازار | ٢٤ ذی‌الحجه ١٣٣٤ | ٩ تشرین اول ١٣٣٢ | ٢٢ تشرین اول الرومی ١٩١٦

قازیقلی ویوودەنك شر الخلفلری

تاریخمزی بیلدیرجه نام بدفرجامی دائما لعنتلرله یاد ایدیلیر [دراتوله] ویوودەنك اوغلی بر [ولاد] واردر . بوخبیث افلاق امارتنه نائل اولمش رحمد ثانی عهدنده ، ٨٦٦ سنه‌لرینه طوغری مملکتنده یاپمادیغی مظالم قالمامشدی . عثمانلی وقایعنامه‌لرنده [قره‌شیطان] ، [قازیقلی ویوودە] کبی اسامیٔ لایقهٔ غلیظه ایله معنون اولان بو آدمك ارتکاب ایتدیکی شنایعله بر [نه‌درون] وبر [قالیغولا] نك خیانتی مقایسه ایدیلیرسه جك اولورسه رومانیانك بلکه بر آز اعادهٔ اعتبار ایدرلر . قره شیطان افلاقده کندی تبعه‌سنه قارشی بك زیاده فنالقلر اتمش ایدی . بکرش جوارنده‌ده ، بر اورمان ایچنده ، آلینه کچن کیمسه‌لری قازیقلره چاقدیرر ؛ قوقونچه‌یه قدر جسدلرینی اوراده تصویر ایتدیردی . بو اورمان منحوس ومشئوم برمنظره اکتساب ایتمش ایدی . هم مانی کبی بیانجیلرده بواظلم ویوودەنك شرندن قورقارلردی . [ولاد] ، پادشاه اولمدن استعداد ایتمشدی . فاتح جنتمکان طرفندن کندیسنه کوندریلن ویدین بکلربکیسی [جغارجی حمزه پاشا] ایله رفاقت و معیتنده بولونان دلاورانی بو غدار آدم برمعتاد وبلاسبب ووسیله قازیغه چاقدیرمش، الك فجیع ودلخراش برصورتده شهید ایتمشدی . بالآخره مملکتی‌ده ، کندی‌ده جزای سزالرینی بولدی . بزه وقایعك تفصیلاتی لازم دکل . شو قصهٔ تاریخیه‌یی تکرار ایتمکدن غرضمز رومانیالرك اسکیدن بری نه‌قدر خونخوار و غدار ، لعین و خبیث مخلوقات اولدقلرینی درخاطر ایتدیرمك ایدی . جبلت وارثك اخلاق وسجایاده نه بیوك بر عامل اولدیغی بوکون روحشناسان ، اطبا و اخلاقیونجه قضایای بارزه‌دندر . قدیمدن بری بو منفور طبلنلی ، بد خوی ، سفك دمادن خوشلانیر اولاحلر ینه قره شیطانك عنعنهٔ مکروهه‌سنه اقتفا ایدیورلر . « جان چیقار ، خوی چیقماز . » ضرب مثلی نه‌قدر طوغریدر . دون [طنین] رفیقمزده رومانیاده اهالیٔ معصومهٔ اسلامیه‌یه قارشی روا کوریلن معاملاتی اوقودیغمز وقت تأثر یاشلری دوکدك . رومانیا دوبرجه‌سنده قالان بر قاچ مسلمان و بالآخره بلغارستاندن رومانیایه منتقل اولان تواجدەکی هم دینلرمز بکرش حکومتنه قارشی اصلا فنالق ایتمیان ، ایتك اقتدار و قابلیتی‌ده حائز اولمیان بر اقلیندی . قازیقلی ویوودەنك بحثی شرالخلفلری اطلاقنه سزا اولان بوکروه ابالیس کوستجه فضاسنه مربوط ٣٤ نجی آلایه منسوب نه‌قدر مسلمان عسکر وارسه هپسنی تفریق ایتمسلر و طوتردقلری ایله سلستره قلعه‌لرینك الك ایلری سیرلرینه برلشدیرمشلردر . مسلمان نفراتك منفی قطعاته تسلیم اولنی احتمالی بهانه‌سیله ، رومانیالیلر ، آرته‌دن بو بیچارکانك اوزرلرینه میترالیوزلرینی توجیه و بالآخره ینه آرته‌دن ایدیلن بر اشارت مخصوصه موجبنجه اکثریتنی شهید ایتمشلردر . طن ایدرم‌که رومانیا قوماندانلری بوحرکتنی [ولاد] ایله خورتلایوب طوبسه تلمین ایدردی . اهالی واموال اسلامیه‌یه قارشی روا کوریلن معاملات وحشیانه‌یی ، قتل عام اصرارینی ، یغمالری ، دها بوکا مقیس [وانداللر]ری ایله کرده براقان معاملاتی موضوع بحث ایتمکه فرصت تأثرمزدن ـ کندمزده مجال کورمیورز . مسلمانلره ، زوالی ترك وتاتارلره ایدیلن معاملەنك برعینی‌ده مدافعه‌سز قالان بلغارلره قارشی ارتکاب ایدلمشدر . رومانیالیلر حرب ایله وحشتك تفریقی ایدلمیکنی ، عبادله اصولارینك دکشدیکنی درك ایتمه‌جك قدر کری قالمشلر برضرذه‌در . دشمنلرمز، رومانیالی‌ده دائرهٔ ائتلاف واتفاقلریه آلتی ایچون بو «لاتین قردشلر»ی غایت مدنی، شرقی اوروپاده غرب مدنیتنك ممثلی اولنی اوزره کوستریپورلردی .

ایشته مرتبهٔ مدنیتی فضولاً فرانسزلرك کندیلرینه توجیه ایتدکلری اولاحلرك مماثلاتی! رومانیا ایمپراطوری [ترایان] ك [داجیا] یه نق وتغریب ایتدیکی ایلیمز ، صاینمز ، اصلمز ، فصلمز ، صویلمز [لەژیون] لردن آنچق بویله بر ملت طوغار . رومانیالیلرك بووظیفهٔ ملتی ایفا خصوصنده کوستدیجه ومجیدیه ارمنیلرینك شرکت جرمیه‌لرینه مراجعت ایقاری‌ده شایان قید وقوعاتدر .

لکن مسترح اولهلم! وهلهٔ مجارستان اراضیسنه هجوم ایدن آوستریا ـ مجارستانك سابق وناقص عهد مؤلف ومنفی رومانیا ، صحنهٔ مدافعه‌یه [ماکزه‌من] و[فالکنهاین] کبی ایکی سردارك دخولیله همان کاملاً [اردل] ی ثخلیه ایتدیلر وجیل یاوروسی کبی طاغلمغه باشلادیلر . رومانیالیلر ـ این المفر ؟ ـ دیه قاچیورلر . عساکر متفقه اردوسی قاربات قیولرینه طیانمدی . بوابوابك افتاحندن صکره آلمان ونمسه قوای جنودیه‌سی غایت قولای بر صورتده رومانیانك محصولدار وپیترن وپترول کبی معادنی احتوا ایدن اقسامنی تسخیر ایده‌جکلردر . جنوبده ایسه ، عساکر منصورهٔ شاهانه ایله تقویت بولان بلغار اردوسی رومانیایی فتاحالده صقیشدیریور .

[دراتوله زاده] نك شناعتی اوزرینه محمد ثانی حضرتلری وزیراعظمی محمود پاشایی افلاقك تأدیبنه کوندرمشدی . بواشاده بالذات کندیلری ده ایکی یوز کمی ایله دکز طریقیله طونه‌یه داخل اولمشلردی . میخال زاده علی بك واسکندر بکك ، مالقوچ زاده بالی بکك، طرخان‌زاده عمر بکك، اوزه‌نوس زاده احمد بکك همنریله افلاق دیاری باشدن آشاغی ضبط ایدلدی . محمد ثانینك نائل اولدیغی بوموفقیتنه آنك هم‌نام اولوالعزمنك مظهر اولمه‌جغنه [والله عزیز ذوانتقام] نصی برهان کافیدر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.608

فتحی بکك بیاناتی

صوفیه ١٨ تشرین اول — (أفودو بولغاری) غزتەسی ، سلطنت سنیه‌نك صوفیه سفیری فتحی بکك (له) محرم‌ولندن مادام(زامیروسقا)یه وقوع بولان بیاناتنی نشر ایتمکده‌در. بو بیانات بلغارستانك حرب عمومی‌یه اشتراکنك سنهٔ دوریه‌سنك حلولی مناسبتیله وقوع بولمشدر . فتحی بکك بیاناتی بروجه آتیدر : بولغارستان تاریخ ملیسنك مستقبلنا برزمانلی یعنی حکومت مرکزیه وتورکیا طرفنه اتحاق ایله حرب عمومی‌یه اشتراکی تاریخنی تسعید وتعزیز ایله‌مکده‌در. حال بوکه تورکیا ایسه بوخصوصده کمال متانتله اتخاذ ایتمش اولدیغی عالی قرارینك ایکنجی سنه‌سنی ادراك ایتمشدر .

کرك بذاته بو وقعهٔ مهمه‌ده وکرك الحالهٔ هذه ایکی قومشو ملتك ، یان یانه حرب ایدن محاربلری بیننده تأسس ایتمش و مؤثر و بارلاق بر سلاح آوفداشلغی حسلریتك قوتیله تأیید ایله‌مش اولان بو مشارکت مساعیده برحکمت ومنطق ، برمعنای تاریخی موجود ومنجلی‌در .

تورکیانك رأس کارنده بولونان حکومت عثمانیه‌نك مقدراتنی تعیین وتدویر ایتمکده اولان رجال حکومت ، حرب عمومیتك آن اغلاقی واشتعالنده بومدەش جدالك اوتەدن بری هرآنغرده طولاشان برجدال عظیم اولدیغنی آکلامشلر وجداً بصیرتکار برحس وطنپرورانه ایله بوجدالك بوتون شقاوتیله مظاهر آزەسنده تسویه ایدله‌مش ومعلقده بولونمش اولان مسائل عظیمه‌نك حل وتسویه‌سی نتیجه‌سنه واره‌جغی کسدیرمشلردر . بومسائل عظیمه میانده ایسه استانبول وبوغازلر مسئله‌سی موجود بولونیوریدی. بوایسه عثمانلیلق آتیسنك بر مسئلهٔ حیاتیه واساسیه‌سی ایدی. غالب بر روسیه یانده تورکیا قلبکاهندن وورولمش وعثمانلیلق استقلالی ابداً خلدارلمش اولەجق ایدی. بناءً علیه تورکیا ، روسیه‌نك احرازفخر ایله نائل امید وآمال اولمق حقندەکی تصوراتی بوزمق ومعین زمانده زمرهٔ ائتلافیه‌یه منسوب دول سائره‌نك‌ده آمال ومقاصدینی عین نقطه‌ده جمع وتلفیق ایدن بوروس تصورات وحسابانی زیروزبر ایتمك ایچون آلمانیا وآوستریا ـ مجارستانه اتحاق واولنلرك وظائفه اشتراك ایله‌مك مجبورینده ایدی . تورکیا ایچون مشهود ومنکشف اولان عین تهلکه بولغارستان ایچون‌ده ، احتمالکه بر آز دها خفیف اولنی اوزره ، موجود ایدی. ائتلاف دولتلرینك غالبینی بالفاظ‌لرده بویوك برصربستانك ، بویوك برروماینانك تشکلی ، روسیه‌نك استانبولده تأسسی دیمك ایدی . بواحتمالات قطعیه‌نك ایسه نه بریسی ونه‌ده دیکری، بولغارستانك حسابنه ومنافعنه توافق وتطابق ایده‌مز ایدی . شو اعتبار ایله تورکیا وبولغارستان منافعی آزەسنده وحدت ، برکره دها پارلاق بر صورتده تجلی ایتمش اولیور ایدی .

کرك عثمانلی وکرك بولغار رجال حکومتنك نام وشرفنی بادواعلا ایتدیرن بووسیله ایله دینه بیلیرکه ، هرایکی طرف رجال سیاسیه‌سی بواشتراك منافع قضیه‌سنی کاهی حقها نظر تأمل واعتباره آلدیلر . هرایکی ملتك ، حکومتلرك دونی تحملنه مودوع اولان مهام امور وخصوصات عظیمه‌ده متقابلاً ابراز معاونت ومظاهرت ایتدکلرینی واوروپای شرقیه‌دکی موجودیت واستقلالارینی تأمین وحافظه قابیوسیله کرك تورکیانك وکرك بولغارستانك بوتون قوتلرینی جمع وتوحید ایتمش اولدقلرینی وآناطولینك روس ، انکلیز حمایت ووصایتی بویوندروغندن تخلیص عهدەسی‌ده تعقیب اولونان غایه‌لردن برینی تشکیل ایله‌دیکنی تقدیر ایله‌دوم . بومتحد قوت بوکون ، عین ساحهٔ حربده ، بر غایه ومشترك بر هدف استهداف ایدرکدن چارپیشیورلر . احراز ایده‌جکز مظفریت ، بولغارستانه ، بالطابع عالمنده قوی ومتین بر موقع تأمین ایده‌جك ، تورکیایه ایسه ملیهٔ اولدیغی کبی سیاسهً دخی بر حضور وانشراح ، برسلامت ونجات بخش ایله‌یه‌جکدر . تورکلر وبولغارلر ، ایثار ایتدکلری خون فداکاری ایله، بین الملل مسائل عظیمهٔ سیاسیه‌دن معدود اولان مسئله‌لردن برینك حله یاردیم ایتمش وبو(حل وتسویه) یی ایسه کندی منافعنه توفیقاً واستقبال ایچون کندی حسابلرینه فوائد عظیمه قید ایتك صورتیله تأمین واحضار ایله‌مش اوله‌جقلردر . بونتیجه ایسه ، حتی بوکوندن بیله ، برقطعیت تامه ایله تلقی اولونه‌بیلیر .

حکومات مرکزیه عقد اتفاق ایتملری صورتیله تورکیا وبولغارستان یکدیکرینی توحید وتقریب ایدن دوستلقده ، استهداف ایتدکلری غایه‌نك نجاباز اولدیغنی کورمشلردر . آثار بو صورتله آنی شمشه‌دارینك برضیان قویسی‌ده بولمش اوله‌جقلردر . بو ایکی مملکتی هیچ برشی تفریق ویکدیکرندن تبعید ایتمکده وبالعکس هر واقعه وحادثه بو وحدت ومشارکتی تأیید وتقویه ایتمکده‌در . عثمانلیلر ، بولغارستانك دائرهٔ اتفاقه دخولی سنهٔ دوریه‌سنی مسعود برابتهاج ایله سلامارلر . (م.آ.)

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.608

اعادهٔ شان وشوکت

تاریخی تتبع ایدنلرك اولورسه کوریلورکه [illegible] قدرینه بکلك ضمنلاری ترتیب ایتدیکی عالمده [illegible] دیمیچ بر قرالیچی وا ایمپراطورلری ولر ایتمه‌لردی . اسلامون بوکا دائر بر حوادث تاریخیه [illegible] فقط شدتی ، عنی برقیلیق تحول وتغیر [illegible] کبی برقیلیق تحول وتغیر [illegible] مطبعاتمزده بشاکرت تاریخ [illegible] کاتبیز ، آره‌سره حتی جزیره [illegible] مندرج قلمزلرینه دیمیشلر ایدی [illegible] بیله آخری دکیلمدی . عالی [illegible] بیله بر طرفلی ، اکر [illegible] لاتك ایلری بیله قالمادیلر . اکر [illegible] ایلدن قورتاری بلغاریه [illegible] وشکران ایلدی ارزوه [illegible] جمعی تعصب ایتمکلری لازم [illegible] کورلیورکه بولغارلر [illegible] داهلا قوه‌یولن تکاثر [illegible] حصول ایلدیکی [illegible] بلغارستانك [illegible] جانبنده ، مختلف اوروپادن [illegible] ارزوه ، عساکر شاهانه‌نك [illegible] وطن بیلمیان [illegible] [illegible] فصل [illegible] [illegible] [illegible]

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.608

2 Octobre 1916 — پازار ۹ تشرين اول ۱۳۳۲

مدير و باش محرر:
دوقتور اولهمور

ANNONCES

La ligne d'un m/m. Pts. 1 ⅓
Petites Annonces d'un m/m. » [illegible]

Représentant général pour l'Allemagne:
ROBERT ROSENTHAL, BERLIN W. 30.
POTSDAMERSTRASSE 38.

Direction et Administration:
PERA, RUE ZUMBUL N° 23
HOLSTEIN-HAN.

POUR TÉLÉGRAMMES: OSMANLIPRESS

an

eur

- Nouvelle offen-
zla pris

S. A. R. le prince Waldemar au Palais

Un temps splendide, tel qu'on ne voit qu'en Orient, a voulu fêter l'arrivée de S.A.R. le prince Waldemar, l'illustre hôte de S.M.I. le Sultan. On dirait vraiment que la nature a voulu se parer de ses plus beaux atours et fournir le cadre le plus brillant aux fêtes et aux réceptions qui seront données en l'honneur de Son Altesse Royale. C'est donc par un temps radieux que S.A.R. le prince Waldemar de Prusse, neveu de S.M. l'Empereur a été reçu hier en audience solennelle par S.M.I. le Sultan pour lui remettre le sabre d'honneur offert par S.M. l'Empereur.

A 2 heures de l'après-midi Son Altesse Royale a quitté le Merassim kiosque pour se rendre au palais.

Dans la première voiture de la Cour attelée à la Daumont a pris place S.A.R. le prince ayant à ses côtés le général Abdul-Kérim pacha, son mihmandar. L'équipage du prince était escorté de cavaliers de la garde impériale. Dans la deuxième voiture se trouvait le général-lieutenant von Chelius, aide-de camp de S.M. l'Empereur d'Allemagne, avec Fuad bey, maître des cérémonies. Dans la troisième voiture S.E. le général Zéki pacha, plénipotentiaire militaire de S.M. l'Empereur avec le major Vasfi bey et dans les autres voitures les aides de camp de la suite du prince.

Arrivée à Dolma-Baghtché, S. A. R. a été reçue à la porte du palais par Memdouh bey, directeur des cérémonies et les fonctionnaires du palais.

Un détachement de la garde impériale rendait les honneurs militaires tandis que la musique jouait la marche allemande.

Memdouh bey, conduisit Son Altesse Royale jusqu'à la grande salle de réception. Là S.E. Ismail Djénani bey, grand maître des cérémonies, l'attendait pour l'introduire à la salle de réception où se tenait S.M.I. le Sultan; s'y trouvaient également S.A. le grand vézir et S.E. le général Enver pacha, vice-généralissime et ministre de la guerre.

Ensuite S.M.I. le Sultan est entré accompagné de son illustre hôte, de ses ministres et du général lieutenant von Chelius dans un salon contigu à la salle de réception où a eu lieu la remise solennelle du sabre d'honneur offert par S.M. l'Empereur d'Allemagne.

S.A.R. le prince Waldemar a prononcé à cette occasion le discours suivant:

Sire,

Le Sabre que j'ai aujourdhui l'honneur de présenter à Votre Majesté Impériale, par ordre de S.M. l'Empereur d'Allemagne est le symbole du fait que l'épée ottomane, dans la lutte des puissances alliées, est une arme tranchante et imposante; elle est, surtout, un témoignage de l'admiration que S.M. l'Empereur Roi ainsi que toute l'armée allemande ressentent pour les efforts déployés et les œuvres accomplies par les troupes ottomanes. La défense des Dardanelles, conduite à bout avec une persévérance et une ténacité incomparables ainsi que la victoire de Kout-el-Amara sont des faits glorieux qui ont été universellement appréciés. Les troupes de Votre Majesté, éprouvées en maintes batailles, combattent avec le même cou-

حضور شوكتمولور جناب تاجداريده فخامتلو برنس (والدەمار دەبروىس) حضرتلرينك ايراد ايتدكلرى نطقك ترجمەسيدر :

شوكتمآب ،

ذات شوكتمآب جناب پادشاهيلرينه حشمتلو آلمانيا ايمپراطورى حضرتلرينك اصرارى اوزرينه تقديمى ايله شرفياب اولدقم سيف ، دول متفقەنك اجرا ايلدكلرى مصارعانده عثمانلى فتحجانك قائملم و آصم احترام بر سلاح اولدقنك نشانەسى وعساكر عثمانيەنك مأثر قهرمانانەسنه قارشى حشمتلو ايمپراطور وقرال حضرتلرينه آلمانيا اردوسنك حسيات تقديركارانەسنك شاهدىدر . ناقابل قياس بر مقاومتله ختامه ايردىريلان چناق قلعه مدافعەسى وكوت العماره مظفرى بتون عالمك شايستهٔ تقديرى اولمشدر . محاربات مفيده ايله اكتساب ممارسه ايتمش اولان جنود همايونلرى عين شجاعت قهرمانانه دائرەسنده بسالتلرينه محمدات دشمنى مضمحل ايلدكلرى بالظاهر وغالبجيانه متفقلرينه بان يانه حرب ايتكده‌دولر .

ذات اقدس حضرت شهريارلرينك شخص همايونلرينه قارشى حشمتلو ايمپراطور حضرتلرى بومناقب جلادتدن طولاىى برقدر شكر گذار وبرمخالصت ايدەرك ايلەمتحسدرلر . مشارالىه حضرتلرينك الك حار سلامارلرى عرض ايله بولنلجى بد مؤيد همايونلريه رفع ايلرم .

طرف اشرف جناب تاجداريدن فخامتلو برنس (والدەمار دوبروىس) حضرتلرينه خطابا ايراد بيورىلان نطق همايون صورتيدر :

دشمن مشتركه قارشى واقع اولان چناق قلعه مدافعەسى وكوت العماره مظفرى مناسبتيله متفق معظم حشمتلو ايمپراطور حضرتلرى طرفندن كوندرىلان سيف افتخارى يد فخامتكزدن كمال غبطه‌يله آلدوم بو هديهٔ حكمدارينك قيمتى كامى تقدير ايدر ، حشمتلو ايمپراطور حضرتلرينه الك حار تشكراتى تقديم ايلرىمى ذات فخيمانەلرندن نخى يه مسارعت ايلرم .

بن ومعظم وذى اقتدار متفقمك شجاعتلرى بتون دنيانك موجب حيرتى اولان شجيعانه كريله بان يانه حرب ايدن عسكرلرم اردوى عثمانيەنك ده وجوده كتيردكى قهرمانلقلرك شايستهٔ تقديرينه مظهر اولمقله مفتخر ن وبو مناسبتله ذات فخيمانەلرينه ى ايلرم .

باك افندى ويانده

(٠ . آ) — خليل باك بوسبلح واصلت ايتمش واستانبولده تورکيا نا وسفارت وباش شهندەرلك ارکانى ، ايدلمشدر .

ده محرر ايام واوقاتده تسويه

ارككاره

تاريخ	ايام	اوقات
۱۰ تشرين اول ۳۳۲	پازار ايرتسى	اوكلەدن
۱۰	»	» مكره
۱۲	چهارشنبه	» اول
۱۲	»	» مكره

تشرين اول ۳۳۲ پازار ايرتسى اوكلەدن اول
» » » مكره
» چهارشنبه » اول
» » » مكره

فتحى بك بياناتى

صوفيه ۱۸ تشرين اول — (أفودو بولغارى) غزتەسى ، سلطنت سنيەنك صوفيه سفيرى فتحى بك (له) محررلرندن مادام (زامبروستا)يه وقوع بولان بياناتى نشر ايتمكده‌در . بو بيانات بولغارستانك حرب عمومى‌يه اشتراكك سنهٔ دوريه‌سنك حلولى مناسبتيله وقوع بولمشدر . فتحى بك بياناتى روجه آتيدر : بولغارستان تاريخ مليسنك مستنا برزمانى يعنى حكومت مركزيه وتورکيا طرفنه اتحاق ايله حرب عمومى‌يه اشتراكى تاريخنى تسعيد وتعزيز ايلەمكده‌در . حال بوكه تورکيا ايسه بوخصوصده كمال مناسبتله اتخاذ ايتمش اولديغى عالى قرارينك ايكنجى سنەسنى ادراك ايتمشدر .

كرك بلدانه بو وقفهٔ مهمده وكرك الحالة هذه ايكى قومشو ملتك ، يان يانه حرب ايدن محاربلرى بيننده تأسس ايتمش و مؤثر و پارلاق بر سلاح آزفه‌اشلغى حسلرينك قوتيله تأييد ايلەمش اولان بو مشاركت مساعيده برحكمت ومنطق ، برمعناى تاريخى موجود ومنجلى‌در .

تورکيانك رأس كارنده بولونان حكومت عثمانيەنك مقدراتنى تعيين وتدوير ايتمكده اولان رجال حكومت ، حرب عموميك آن اغلاق واشتعالنده بومدهش جدالك اوتەدن برى هر آغرىدن طولاشان برجدال عظيم اولديغنى آكلامشلر وجداً بصيرتكار برحس وطنپرورانه ايله بوجدالك بتون شناعتيله مظلر آزمسنده تسويه ايلەمش ومعلقده بولونمش اولان مسائل عظيمەنك حل وتسويه‌سى نتيجه‌سنه وارەبغى كسديرمشلردر . بومسائل عظيمه مانندە ايسه استانبول وبوغازلرمسئله‌سى موجود بولونيوردايدى . بوايسه عثمانلىلرى آتيسنك بر مسئلهٔ حياتيه واساسيسى ايدى . غالب بر روسيه يانندە تورکيا قلمكاەندن وورولمش وعثمانلىلق استقلال ابدياً خطداراولمش اولەجق ايدى . بناءعليه تورکيا ، روسيه‌نك احرازظفر ايله نائل اميد وآمال اولمق حالنده‌كى تصوراتى بوزمق وعين زمانده زمرهٔ اتلافيه‌يه منسوب دول سائرەنك‌ده آمال ومقاصدينى عين نقطه‌ده جمع وتلفيق ايدن بوروس تصورات وحسياتى زيروزبر ايتمك ايچون آلمانيا وآوستريا-مجارستانه اتحاق واولمرك وظائفنه اشتراك ايلەمك مجبوريتنده ايدى . تورکيا ايچون مشهود ومنكشف اولان عين تهلكه بولغارستان ايچون‌ده ، احتمالكه برآز دها خفيف اولمق اوزره ، موجود ايدى . اتلاف دولتلرينك غالبيق بالظاهرده بيوك برصرصرستانك ، بيوك برروماتيانك تفككى ، روسيه‌نك استانبولغه تأسسى دينك ايدى . بوامتلالات قطعيەنك ايسه نه برينى ونه‌ده ديگرى ، بولغارستانك حسابنه ومنافعنه توافق وتطابق ايدەمش ايدى . شو اعتبار ايله تورکيا وبولغارستان منافعى آزمسنده وحدت ، بركره دها پارلاق بر صورتده تجلى ايتمش اولوبوردى ايدى .

كرك عثمانلى وكرك بولغار رجال حكومتنك نام وشرفنى يادواعلا ايتديرن بوسيله ايله دينه‌سيلركه ، هرايكى طرف رجال سياسيەسى بواشتراك منافعى قضيەسنى كاهى حقها نظر تأمل واعتباره آلديلر . هرايكى ملتك ، حكومتلرك دونى تحمله مدووج اولان مهام امور وخصوصات عظيمەده متقابلاً ابراز معاونت ومظاهرت ايتمكلرينى واوروپاى شرقيەدەكى موجوديت واستقلالرينى تأمين وحمايه‌لرينى تأييدونى ايستەمكلرى ، بوكونلرده ، بوكونلرده ، بوكونلرده

سیاسیات

دوبرنجه مظفریتلری

طونه ایله قرمده کیز آراسنده تحشد ایدن متفقین اردوسی روسلرله رومنلره قارشی یکی وبارلاق بر مظفریت دها قازاندیلر ؛ رومن دوبرنجه‌سی ایچون یك بویوك بر اهمیتی اولان برجهتن یارادی دشمنی پریشان بر حالده شمالده دونغری سوردکدن صوکره بکرشی قره ده کیزه ربط ایدن شمندوفرله برلکده کوستنجه‌نی و مجیدیه موقع مستحکمنی الده ایتدیلر. بومظفریتك عینی بالاقالقه وقطعی بر صورتده نتیجه‌لنمسی ایچون ایسه آنجق بر چرناوودانك ضبطی قالمشدر کیم کون یارین اونك‌ده تحقق ایده‌جکندن امینز .

رومانیا ایچون وخیم وتهلکه‌لی کونلر کلمشدر. دوبرنجه‌ده بومظفریتلر احراز ایدلدیکی بر صیراده مشهور بر آلمان قوماندانك اداره‌سی آلتنده بولونان ترانسیلوانیا اردولری شمدی‌یه قدر برقاچ مغلوبیت کچیرمش اولان رومن قطعاتی اوکلرینه قانه‌رق حدوده قدر سورمشلردر . حال حاضرده حدودلرنده صوك تیه‌لری مدافعه ایله مشغول اولان رومنلرك بوجهتدن نه‌درجه‌ده امیدسزلکه دوشدکلرینی آکلامق ایچون کچن کون رومانیا حربیه نظارتی طرفندن نشر ایدیلوب اولکی کونکی غزته‌مزده مندرج بولونان بیاننامه‌یی خاطرلامق کافیدر .

دیمك اولیورکه رومنلردها برقاچ کون اول آنجق برجهتدن دولایی اندیشه وحتی امیدسزلك ایچنده‌لرکن بوکون قارشیلرینه برده دوبرنجه هزیمتی چچمشدر وبویکی مظفریت ، اتفاق مراجع ارکان حربیه‌سنك بر دشمنی شاشیرتوب سرسم ایتمکه قرار ویردیکی زمان‌لر پاپابیله‌جکنی کوستره‌جك الیارلاق بردایلدر.

روسلرله رومنلرك دوبرنجه‌ده اوغراددقلری یکی هزیمت جداً مهم وعواقبی اعتباریله یك وخیمدر؛ زیرا، دشمن اردوسنك بوراده طوتدیغی خط مدافعه ، رومانیا ایچون راست کله انتخاب ایدلمش بریر دکلدی ؛ بوراسی اوزون سنه‌لردن بری محتمل برجنوب هجومنه قارشی کمال اعتنایله احضار ایدلمش برمدافعه جبهه‌سی ایدی وبوجبهه‌نك آرقاسنده چرناوودا ایله مجیدیه‌و کوستنجه خط مستحکمی واردی. بوندن باشقه ماکتزن غروپنك طوترافان سیلیستره ودوبریج مظفریتلری اوزرینه روسلر علی العجله برچوق قوای امدادیه کوندرمك صورتیله بوخطی تحکیم ایتمشلردی ؛ زیرا ، برآیلری موضعی دیمك اولان بوخطی غیب ایتدکدن صوکره آرقاده بولونان چرناوودا ـ مجیدیه ـ کوستنجه خطی محافظه ایده‌بیلمك امکانی قالمیه‌جقدی وبوخطك غیب ایدلمسی ایسه رومانیا ایله بوتون دوبرنجه‌نك بربرندن آیرلمسی قدر مهم بر ماهیتی حائز بولونیوردی .

دشمنلر ، بوخطی طوتدقدن واورایه یکیدن برچوق قوتلر کوندردکدن صوکره آرتق تهلکه‌نك کچدیکنه قائل اولدیلر وحتی صوك زمانلرده تعرض تشبثلرنده بیله بولوندیلر. طونه‌نی کچیش عملیاتی جریان ایتدیکی صیراده دوبرنجه‌ده‌کی دشمن اردوسی صاغ وصول جناحلرندن بر ایکی دفعه تعرض تشبثلرنده بولونمش وحتی حرب راپورلرنده خیالاً ایلرولمالرندن بحث ایله‌مشدر . بو اننده پارس غزته‌لرنده یوکسه‌لن طنطنهٔ شادمانی حقیقةً کوروله‌جك برشیدی : رومنلرك بویوك بر قهرمانلقله وشایان حیرت بر مهارتله طونه‌یی کچه‌رك ماکتزن غروپنی اسیر آلاجق درجه‌ده موفقیتلر کوستردیکنی دوشونه‌رك مسرتلرندن تیتره‌شیورلردی. حالبوکه ایکی کون صوکره بوتون امیدلر برهوا اولدی وطونه‌یی کچنلردن عودت ایده‌بیلنلر بیله یك آز برمقدارده منحصر قالدی . اوزمان بوکاده برتأویل بولدیلر وبوحرکتك ذاتاً برتمایشدن باشقه برشی اولمدیغی سویله‌رك کندی کندیلرینی آلدتمایه چالیشدیلر .

فقط ، بودفعه تأویل وتسلی‌یه امکان یوقدر، چونکه دوبرنجه‌ده‌کی روس وروومن اردوسی ، هیچ بکلمدیکی، حتی کندیسنی کافی درجه‌ده قوتلی وبناءً علیه امین ظن ایتدیکی برزمانده قطعی، صریح ومحقق بر هزیمته اوغرامشدر ! فی الحقیقه ذاتاً بر آوچ طوبراقدن وبرقاچ بویوك شهردن عبارت اولان رومانیا ایچون کوستنجه شهرینی غیب ایتمك ناصل برضیاع ایسه بوشهر ایله برابر بوتون برخط مدافعه‌یی وقره‌ده کیزله بکرش آره‌سنده‌کی شمندوفرخطی الدن چیقارمق‌ده بوضیاعه نسبتله برفلا کتدر . ایشته رومانیالیلر نهایت بو فلاکتی‌ده کوردیلر. بوندن صوکره امید ایده‌بیلیرز که رومانیا حرکاتی‌دها سریع، دهاقطعی برصورتده تسلسل ایده‌جکدر. زیرا غریده رومانیا اووا‌سنی محافظه ایدن قابیلر فالکنهاینك قوتلی بازولری آلتنده غیچیردامده اولدیغی برصیراده مظفر ماکتزنك متفق قطعاتی‌ده روس و رومن اوکنده کیمه قصادف ایدرسه شمالده دونغری سوزوب صیقیشدیرمقده‌در . ماهر قوماندانلر طرفندن ترتیب وقهرمان عسکرلر طرفندن اداره ایدیلن بو شاشیرتیجی فعالیت قارشیسنده دشمنلرینمزك محافظهٔ اعتدال ایده‌بیله‌جکلرینه احتمال ویریله‌مز .

رومانیا اعلان حرب ایدملی هنوز ایکی آی اولمادی ؛ بوکون آنجق بویکی اهانتك یدنجی هفته‌سنده بولوندیغمز حالده رومانیانك یك وخیم بر وضعیته دوشدیکنی کورمکدن متولد بر سرور وتمنونیت حس ایدییورز. آراده بو سرور وتمنونیته افتخار حسلری علاوه ایده‌جك سببلرده واردر : فی الحقیقه ، دوبرنجه جبهه‌سندن کلن خبرلره نظراً هر برده اولدیغی کبی اوراده‌ده جداً آرسلانجه حرب ایدن عثمانلی قطعاتی بوصوك مظفریتده یك شانلی ویك قهرمانجه بر وظیفه ایفا ایتمشلر ودشمنك بویله‌جه مقهور وپریشان فرارینی انتاج ایدن بارلاق هجومه‌لرك باشلیجه وظیفه‌یی کندیلری کورمشلردر. سوکیلی یاورولرلریمزی حرمت ومحبتله تبریك ایتمکی بزده‌لك طاتلی بروظیفه اوله‌رق طاتیرز؛ اجنبی مملکتلرده وبوتون تورك تاریخی ایله قاریشمش اولان طوبراقلرده تورك بایراغنی بویله بوکسك وشرفلی حادثه‌لرك قهرمانی بایان عسکرلریمز، آرتق انسانلغك الك یوکسك درجه‌لرینه یتشمش بولونیورلر وبزده بوراده اونلره عائد منقبه‌لری دیکلرکن کوزلریمزك یاشاردیغی وقلبلریمزك طاشدیغی حس ایدییورز . بوحس ساده بزم دکل ، بلکه برآزده بوتون جهانکندر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

خلیل بك ویانه‌ده

متفقلرمز عثمانلی فلنجنك ثانی مغلوبیه اولدیغنه قائلدرلر

ویانه ۲٤ تشرین اول (م.آ) ـ (فرمدنبلات) غزته‌سی بوکونکی نسخه‌سنده خلیل بکك ویانه‌ده اقامتی حقنده نشر ایتدیکی برمقاله‌ده دیورکه: «خلیل بکك ویانه‌ده‌کی اقامتی تورك ـ آوستریا ـ مجارستان ـ آلمان ـ بلغار قطعاتنك شمزق جبهه‌سنده بیوك موفقیتلر احراز ایتملری کبی بارلاق وتابعه مساعددر. تورکیا دول مرکزیه ایله اشتراك ایدرك یالکز کندی موجودیتی دکل عالم اسلامك آتیسی‌ده قورتارمشدر. تاریخ ، سلطان محمد رشاد، سعید حلیم ، انور ، طلعت، خلیل اسملرینی صورت مخصوصه‌ده قید ایده‌جکدر . بالجمله عثمانلی وطنپرورلری تورکیا ایله دول مرکزیه آره‌سنده‌کی اشتراك منافعی بالخاصه قید ایتمکده‌درلر . اتحاد و ترقی فرقه‌سی‌ده رجال مشارالیهمك سیاست و خط حرکتلرینه مظاهرت ایتمکله عثمانلی فلنجنك نامغلوب اولدیغنه قائل بولنان بتون بزلرجه صوك درجه اهمیتله تلقی اولنمش بر اثر درایت و کیاست کوسترمشدر . حرب حاضرك بزه تأمین ایتمش اولدیغی الك بیوك منفعت تورکیا ایله دول مرکزیه آره‌سنده اساسکیر اولان مودتدر . »

Les félicitations du Generalfeldmarschall von Mackensen

A.M.— S.E. le Feldmarschall von Mackensen a envoyé à S.M.I. le Sultan par l'intermédiaire de S.E. le général Enver pacha, la dépêche suivante:

«Je porte avec un grand respect à la connaissance de Votre Majesté Impériale que les troupes ottomanes confiées à mon commandement ont participé d'une manière fort glorieuse aux combats victorieux qui ont duré pendant trois jours à Toprak-Hissar et Kobatino et je félicite Votre Majesté Impériale de posséder de pareils soldats.»

General-Feldmarschall
von Mackensen.

A cette dépêche S.M.I. le Sultan a répondu:

A S. E. le Generalfeldmarschall von Mackensen

«J'ai reçu avec une grande joie votre dépêche de félicitations pour les succès obtenus par Mes troupes à Toprak-Hissar et Kobatino et les éloges que vous faites des Mes soldats. Le langage élogieux employé p un commandant si valeureux envers Mes troupes a causé Ma juste fierté et J'exprime Mes remerciments au grand commandant qui les a conduites à la victoire. En même temps, M. le commandant, Je vous félicite de votre dernier succès, l'occupation de Kustendjé et de Médjidié et Je forme des vœux pour que Dieu vous accorde continuellement de pareils succès glorieux.»

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

عثمانلیلقده سجیهٔ اصلیه: عسکرلك

«عثمانلی اردوسی ایچون مغارب اولمق بوقدر!» برقاچ کله ایله افاده اولنولان شو حقیقت ، عهد قدیمده ، درلو درلو اقساط ایله بیان ایدیلیر بر متعارفه ایدی . کچن عصرلرده عثمانلیلر بر طلره نائل اولدقلری وقت هیچ کیمسه ، یولی ، اجنبی متحیر اولمازدی ؛ فوز وفتحی بزم ایچون امور طبیعیه و معتادمدن تلقی ایدرلردی . قضاءً اردومز بر پرده مغلوب اولورسه بو فوق العاده اصابه عطف اولنور ؛ حتی بو خصوصده افسانه‌لر بیله ایجاد ایدیلیردی. یعنی ، افکار عامه ، تلقیٔ عمومی ترکی ظفره نامزد ازلی وابدی بیلمش ایدی . بونلقینك فن روح شناسی اعتباریله برقیمت وبراهمیت شاذه‌سی واردر . هر ملت ، آنجق سجایای اصلیه‌سنك تقویت بولسیله تکامل ایده‌جکی ایچون ، « سجیهٔ اصلیه » نك نه‌دن عبارت اولدیغنی بیلمك وجوب ختمده‌در .

مثلا فلمنکلی ، بر کیچی وتاجردر. پورتکیزده اولیه‌در. پورتوغال، شاعر نامداری «قاموئه‌نس»نك مناقبی ترنم ایتدیکی زمانلرده جهانك اکثر بنادرینه حاکم بر دولت تاجره ایدی . وقتاکه دکونلرك ماکیتی یشنه آقره کچدی؛ آرتق پورتوغالده سیفلمدی بر لیون کبی ، عصارهٔ توانده بك آز نصیبه‌دار اولدی . پورتکیزلر هر شیدن یاده کیچی وتاجر اولدقلرندن یشنه ساحه‌لرده‌ك او قدر ابراز اهلیت ایدمدیلر . هله محاربهٔ عمومیه‌یه دخولری ملی قالدی ، مثبت ومنفی نتیجه ویرمدی .

فرانسز ـ بوندن برقاچ کون اولکی سرمقاله‌مزده تعبیر ایتدیکمز اوزره ـ بر صنعتکار ؛ انکلیز ـ لهوکار ـ سپورتسمن ـ ؛ آلمان بر متفنج ـ بر سکردر . بونلرك خاصیت ممتازه‌لرینی ، حیات رزمه‌لرینی بو سجایای اصلیه‌لرك اخلده آرامق اقتضا ایدر .

عثمانلیلرك‌ده ـ سجیهٔ اصلیه‌سی عسکرلکدر . بخصوص بر کره‌دها باشدن آشاغی‌یه مطالعه وملاحظه اولسون . ترکلر نه وقت تجهیزات عسکریه‌لرینه بیت ویرمش ، مقتدر امپراطور نائل اولمشلرسه یشنه اوزمان تعالی ، بالعکس تضییقات حربیه‌لرینه ماتکی عصره خلل تطرق ایتمش ایسه ، ایشته و عسکرمده ندنی ایشیدور .

بوکون ، شرق و غربده ، اردوی عثمانی ولدیغی یخنی ایقاع ایدیلور . از مدتو تکمیلانه ظهر اولان بو اردو ـ شمسیه‌نده‌در که حقمزده‌کی تلقیٔ عمومی دکشدی . بوکون ، روسلر بیله ، کندی چارلرمنك اثر هذیانی اولان [خسته آدم] ترکیب بر بیتانی علیهمزده استعمال ایده‌میورلر . یشنه بو عسکری « ره نه سانس »نك اثر فنیی دکلیدرکه داخل بولندیغمز هیئت دولیه ایچنده حق مساواته نائل اولیورز ؟

ترکلکده اصل اولان کیزلیدر ؛ کیت دکلدر. هر وقت ، عدداً قلیل قوای ترکیه، جهانی تسخیر ایتمشلردی . « آز ، اوز » زیاده‌سیله معنیدار تعبیرات ملیه‌مزدندر . ایشته بونك ایچوندرکه دائما ترکلر ـ اهل بدر کبی ـ بیوك اکثریتلره قارشی محارب و متادیاً غالب اولمشلردر . عثمانلی ترکلری تاریخده صاحب مقام اولان ایکی ملت معظمه‌نك تسالیندن حاصل و انلره طوغریدن طوغری‌یه خلف اولمش بر ملت متفرقه‌در : قدیم ترکلر و عربلر. ترکلر ـ مقصدمز عثمانلیلردن اولکی اتراکدر ـ منحصراً جنکاور بر قوم ایدیلر . بحر محیط معتدل سواحلندن بحار اووه‌لرینه ، حتی روما قیولرینه قدر اولان اقطار ، موقوت ومنتظم برصورتده ترك سوارلریلرینك جولانکاهی اولیوردی. بوهیئتك سجیهٔ اصلیه‌سی عسکرلکدی . سلاحی اندهایکن بو ترك ، عالمی تدهیش ایدیوردی . بو سلاح او ید شهامتندن دوشدکدن صکره صاحبی‌ده سوندی . ایشته عثمانلی ترکی بو سجیه‌یه طوغریدن طوغری‌یه توارث ایتمشدر .

عربلر ـ شوکله‌یی یتون مسلمانلر شکلنده ، تاریخ قدیم اسلامده‌کی احاطه‌سیله تلقی ایدیکز ـ جنکاور وهرفیضی ، هرنوع سعادتی فرصهٔ جهاد وغرابی شهامتکارانه ایشاده بیلیر برقوم ایدیلر . بحر محیط اطلاسی سواحلندن اوقیانوس هندی قیپیلرینه قدر اولان ممالك آلاره مسخور ایدی . اثر معجزهٔ پیغمبری اولان بوهیئتده‌ده سجیهٔ اصلیه‌سی عسکرلکدی. عثمانلیلر مائل کسوف اولان ترك واسلام سلطنتلرینه خلف اولدیلر . ایکی منبعدن کلن آب حیات جنکاوری عثمانلیلرك قابلیتی تحیه ایتدی . بناءً علیه شوکت سابقه‌مزی استعاده ایتمك ایستیور ایسه‌لك بو حال بوخصلتك تقویت بوله‌سنه حصر مجهود ایتملیز . بشقه بر بوله‌ده فوزوفلاح آره‌مق بوش یره وقت ضایع ایتمکدر. بزم اقتصادیاتمزده ، حتی ادبیاتمزده هب موقتیات عسکریه‌مزله متوازیاً ترقیاب اوله‌بیلیر . ترکلر ومسلمانلر ایچون یتون خزائن عرفان وسامانك برمقاطعی واردرکه اوده قلیجدر. آلمانیا امپراطوری ترکلر حقنده « آتاری تنبیل ایدن سلطان جلیل الشانه » براشارت نجیبکارانه‌ده بولونمق ایچون نه کوندردی ؟ پرصمصام افتخار دکلی ؟

ایشته بنه بونك ایچوندرکه شوکتمآب افندمزه طارشال اون ماکتزن حضرتلری طرفندن [طوبراق حصار] و [توبادینو] ده خارجه‌لر کوستردی عسکرلرینك سنایشی صددنده چکیلن تلغرافنامه‌یی وآکا سلطان الیرینك ویردکاری جواب هایونی عثمانلیلرك هرساحه‌ده بارلاق برباب تاریخیلرینك باشلادیغنه برحجت تلقی ایله اعلان بختیاری ایدرز .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

Départ de S. A. R. le prince Waldemar de Prusse

Après un séjour de huit jours pris dans l'antique cité impériale du Bosphore S.A.R. le prince Waldemar de Prusse nous quittera aujourd'hui pour retourner en Allemagne. A son retour il pourra rendre compte à l'empereur, son oncle, de l'affection et de la vénération qu'on a ici pour lui, le grand et puissant ami de la Turquie alliée.

La mission dont le prince avait été chargé, la remise à S.M.I. le Sultan d'un sabre d'honneur, a été appréciée dans toute sa valeur symbolique et historique par tous les Ottomans, dans le palais impérial comme dans la plus humble cabane. Les articles de la presse et la voix du peuple ont témoigné de toute l'amitié respectueuse qu'on ressentait pour le prince non seulement pour ses allures affables, mais encore pour l'honneur rendu à l'armée turque par le don offert au chef suprême de cette armée.

C'était comme une faveur particulière du sort des batailles qu'au moment même où le sabre d'honneur glorifiant les hauts faits de bravoure accomplis aux Dardanelles par les troupes impériales, elles ont pu cueillir de nouveaux lauriers en combattant côte à cote avec leurs alliés sur les champs de bataille de la Dobroudja.

Le puissant concours de l'armée turque a grandement aidé à remporter les victoires éclatantes qui en peu de jours ont mis l'ennemi en pleine déroute et conquis sur les Russo--Roumains presque tout le territoire au sud du Danube. Et S.A.R. le prince Waldemar a pu voir de ses yeux la grande joie et la légitime fierté éveillées dans tous les cœurs ottomans par les nouvelles des succès remportés par l'armée des alliées. Le séjour que le prince a fait à la cour du Padichah a reçu ainsi son véritable cachet historique. La présence du rejeton des Hohenzollern et les nouvelles glorieuses arrivant coup sur coup ont montré au monde la haute importance de cette alliance qui unit non seulement les souverains, mais les nations aspirant à un but commun. Que ce soit de bon augure!

En nous quittant aujourd'hui, Son Altesse emportera avec lui la conviction que sa visite et la haute mission qu'il a remplie, marqueront dans l'histoire des relations amicales si heureusement nouées entre les deux empires.

صوك حوادث

تورك شجاعتى

٢٥ تشرين اول ١٩١٦ (م. آ.) — دوبريجه مخابرمزدن :

كوستنجه ـ چرناوودا آلومسنده‌كى مستحكم خطك سقوطنده قطعاتمزك كوستردكلرى جسامت جلدتك رياسز حيرت وتقديرلرينى جلب ايتدى. افرنجى تشرين اولك ٢٣ سنده اعتباراً ٣٥ صباحه‌قدر كچن كونلرده قطعاتمزك اطوار وحركاتى، سونكو مجومارنده‌كى شدت و قدرتلرى سراپا بر داستان شجاعت تشكيل ايدر. هركچه جبهۀ حربده لاقل برو فرقه فوتنده تقويه قطعاتى آلان روسلر سكرنجى رومن فرقه‌سيله دخى تقويه ايدلدكلرى حالده قطعاتمزك مؤثر طوپجى وپياده آتشلرى آلتنده برو برو ازيلش ونهايت غايت قوتلجه اشغال ايتدكلرى سيرتلرده قطعاتمزك امالسز تعرض وسونكو مجومارى قارشيسنده خط مستحكملك اك قوى نقاطى ترك ورجعته مجبور اولمشلردر.

٢٤ تشرين اول صباحى قطعاتمز سونمز برعزمى ظفرك تأثيرله ايكى كونلك قيزغين محاربه‌لرك يوتون يورغونلغنى اوتوتوب تكراردشمنك تقدمنه باشلامش واوكه‌دن اول مجيديه اصبه‌سنه كيرمش واركه‌دن سوكره تكميل جبهه‌دمكى دشمنى (مجيديه ـ چرناوودا) شمندوفر خطنك شمالنه آتمه موفق اولمشدر. يوصره چرناوودا استقامتنده هنوز مقاومت ايدن دشمننك تضييق و تعقيبنه مأمور اولان ديكر قطعاتمز ٢٤ تشرين اول صباحندن آقشامه‌قدر متفقين قطعاتيله برلكده حركات تعرضيه‌سنه دوام ايتمش وانقضام ساعت بش بچقده چرناوودانك جنوب شرقنده‌كى ماكچينه‌لرى اشغال ايتمش وبو محاربه‌لرده اك اول بر رومن بايراغنى اله كچيرمكه موفق اولمشدر يوندنبوعقه بر چوق اسير وشمندوفه‌لر اغتنام ايتدكلرى ماكنه‌لى تفنكلرك عددينى (١٨) • ابلاغ ايتمشدر. ٢٥ تشرين اول صباحى دخى ساعت طقوزده متفقين قطعاتيله برلكده چرناوودا قصبه‌سنه كيرمشلردر. قطعاتمزك دوبريجه عساكرياننده آلمانلرى درت بيكه يقين روس وروم اسراسنك استانبوله سوق اولنه‌جقلرينى ايشيتدم. اونلرله كوروشكن، عثمانلى سونكوسنك نه قهار بر آتش اولديغنى سزه اطرافيله آكلاتسيلر. ضابطان وعسكرلرمزك نظرلرى بويوك بر نشئۀ ظفرله شاله متوجدر. پلونه‌ده رومن خيانتك آجيسنى عزيز ذوالانتقام پرو برو چيقاريور. پلونه‌ده، دوبريجه‌ده، ملونه بوينده ياتان شهدامزك مقدس روحلرى شاد اولیور. شاش روس، اوساق رومن عسكرلرى شيمدى قارشيلرنده ٩٣ سنه‌سنده‌كى خيانته قربان اولانلرك قهرمان احفادينى كوروبورلر. سزه دها پارلاق ظفر خبرلرنى ويره‌جكمى يقينده اميد ايديورم. عمومى ظفرك نتيجه‌سنه قدر اه بوزمزى آق ايتمين.

§ جنوه، ٢٦ (م. آ.) — لوندره‌دن اشعار ايديليور: ميرآلاى (روتلندتون) كوستنجه‌نك ضبطنى ايضاح ايتديكى صره‌ده بوراده احراز ايديلن موفقيتى تورك تقويه قطعاتنك ورودينه عطف ايتمكده‌در.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25.608

La gloire de la Turquie

Un article du «Fremdenblatt»

Vienne, 24 oct. (A. C.) Le "Fremdenblatt" dit que le séjour à Vienne du ministre des affaires étrangères de Turquie, Halil bey, coïncide avec le moment auquel la collaboration des quatre alliés sur le théâtre de la guerre vient d'obtenir un éclat particulièrement brillant. Le journal relève la participation des troupes turques à la résistance victorieuse contre les Russes en Galicie et aux succès en Dobroudja, et il rappelle notamment comment les Turcs ont barré, l'année passée, le chemin que la Russie voulait couper entre la Turquie et les puissances occidentales. Ce fait héroïque, dit-il, constituera la gloire éternelle de la Turquie et restera l'exploit le plus brillant et le plus riche en conséquences dans l'histoire de l'Orient. Les hommes écrivant les premières pages de ce nouveau chapitre de l'histoire turque, le Sultan Mehmed, le prince Saïd Halim pacha, Enver pacha, Talaat bey et Halil bey y ont inscrit aussi leurs noms pour toujours.

Le fait que le comité Union et Progrès est complètement d'accord avec les vues de ces hommes et les appuie absolument — ce qui a été constaté au dernier congrès—est d'une grande valeur à tous les égards, mais surtout parce que les ennemis verront par là que leurs espoirs d'une lassitude de combat ou de troubles intérieurs sont vains.

Tous les patriotes turcs sont unanimes à reconnaître qu'une communauté naturelle existe entre la Turquie et les Puissances centrales, que nous avons les mêmes ennemis mortels et que l'avenir de la Turquie est seulement au côté des Puissances centrales. C'est dans son propre intérêt bien entendu, que la Turquie s'est unie à nous dans la plus grande tempête que connaisse l'histoire. Chez nous, on apprécie le gièvre, la tenacité et l'inflexibilité des Turcs et l'on sait que leur amitié intime et durable avec les puissances centrales, est le gain le plus grand que nous ait apporté la guerre.

La décoration conférée à S. E. Halil bey

Vienne, 24 octobre. (A.C.) A propos de la décoration de Halil bey de la grande croix de l'ordre de Léopold, le «Fremdenblatt» écrit: Cette décoration décernée à l'éminent homme d'Etat qui est actuellement l'hôte bienvenu de notre capitale, a produit une vive satisfaction dans la monarchie entière. L'Empereur François-Joseph a honoré dans la personne du ministre Halil bey la nation et l'empire turcs entiers qui dans une alliance d'amitié indissoluble avec les puissances centrales, a donné par de brillants faits d'armes, des preuves éclatantes de ses excellentes qualités militaires et morales.

La «Neue Freie Presse» consacre à Halil bey un article très sympathique relevant que la fraternité d'armes de la Turquie avec les puissances centrales et la Bulgarie a en Halil bey un de ses représentants les plus convaincus. Le journal ajoute: On a salué ici l'homme d'Etat turc avec un enthousiasme compréhensible. Ses entretiens réitérés avec le ministre Burian ont amené un complet accord de vues.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25.609

تورك ـ بولغار

نم رسمى بولغار غزته‌سنك تقديراتى :

صوفيه ٢٥ تشرين اول — (ثه‌فودو بولغارى) غزته‌سى، (تورك ـ بولغار) سرلوحه‌لى مقاله‌سنده ديوركه: « حرب حاضرده احراز اولونان موفقيات وابراز ايديلن مساعىٔ مشتركه قومشو ملتى، يكديكرينه دها زياده تقرب ايتمشدر. ميدان حربده افراد عسكريه‌نك كوستردكى دور انديش وصاحب بصيرت رجال دولتك آثار سعى و غيرتيله تتوج ايتمشدر. بالخاصه طرده قوتلرى بولغارستان استانبول ايچون اك قوى برسد حائل تشكيل ايله‌ديكى كبى قاره دكز وچناق قلعه بوغازلرى حر ودوتلى برتورك‌يه‌ده بولغارستان ايچون برضمان قويدر.

(قوبادينو) ـ (طوپراق‌حصار) ـ (چرناوودا) ـ (كوستنجه) جبهه‌سنده (بولغار ـ تورك) مخابرتى عسكرلرينك قابله تحسين ايدلمشدر. فلدمارشال (ماكنزن) تورككلرك اجدادلرندن موروث برقهرمانلغى مملكتلرينك موجوديتى مدافعه ايتمكلرينى پرلسان ستايشله قيد ايتمشدر. بولغارلر دخى بوراده ملياره ايچون همان عينى درجه‌ده بر تهلكه‌يى برطرف ايتمشلردر. دينه بيلير كه بوايكى مملكت آرسنده اساسلى برراپطه موجود اولوب بوراپطه تهلكۀ مشتركه قارشيسنده بوقتدها تظاهر ايتمكده‌در. قوتلى ومستقيم بوايكى قوم آره‌سنده‌كى محاذدت يومدهش حربده احراز ايديلن اك مثمر برفاز اتحادر. بو متين براساس اوزرينه ايتنا امتدرن دوراندنيش ذواتى تقديس ايله شجاعت وبسالتى ايكى ملتك شان ومفخرت اولان بوقهرمانلرك اوكنده كمال احترامله اكيلهلم ». (م.آ.)

آوستريا غزته‌لرينك تقديركار مقالاتى

ويانه ٢٤ تشرين اول — (كيكيكمشدر) خليل بك، آوستريا ـ مجار امپراطورى طرفندن (له‌ژيوالد) نشانك برنجى رتبه‌سنك اعطا ايدلمسى مناسبتيله (غزته‌مدنيلات) غزته‌سى ديوركه: « پاينخترك محترم مسافرى اولان ممتاز رجل دولته اعطا اولونان بو نشان، يوتون امپراطورلغى بويوك بر معنويت توليد ايله‌مشدر. امپراطور (فرانسوا ژوزف) خليل بكك ذاتنده تورك ملت وامپراطورلغى تقويه ايله‌مشدر. توركيه، دول مركزيه ايله لاينفك بر اتفاقده. حركات حربيه ايله مزاياى مكمله‌ٔ عسكريه ومعنويه‌لرينك شمشه‌دار دلالتنى ابراز ايله‌مشلردر. » پرسه ـ ه) غزته‌سى‌ده عينى مآلده برمقاله يازه‌رق ديوركه: « بوراده، تورك رجل دولتى، بويوك ومعنويته قارشيلاعشدر. مشار اليهك، خارجيه ناظرى بارون دو (بوريان) ايله وقوع بولان مكالمه‌لرى، نقاط نظرده تام بر ائتلاف حصوله كتيرمشدر. » (ق.)

صوك حوادث

دوبريجه‌ده قهرمان توركلر

درسعادتده انور پاشا حضرتلرينه

ذات حضرت پادشاهى‌يه مخصوصدر :

عاجزلرينك امر قوماندام تحتنده مودوع عساكر عثمانيه‌نك (طوپراق حصار) و (قوبادينو) ده وقوعه‌لان اوچ كونلك محاربات مظفرانه‌يه صوك درجه شانلى برصورتده اشتراك ايله‌دكلرينى كمال عبوديتله ذات شوكتسمات حضرت تاجدارلرينه عرض ايدر وبويله برعسكره مالكيتلرندن طولايى ذات شاهانه‌لرينى تبريك ايلرم.

جنرال فلد مارشال: فون ماكنزن

جوابنامۀ همايون

جنرال فلد مارشال فون ماكنزن جنابلرينه

« (طوپراق حصار) و (قوبادينو) ده عساكرمك احراز ايتدكلرى موفقياتك تبريكنى وعساكر كرمك حقنده ستايشى متضمن نامه افتخارلرينى كمال ممنونيتله اخذ ايلدم. اك قيمتلى برقوماندان طرفندن عسكرلرم حقنده استعمال ايديلان لسان ستايش بحق افتخارى موجب اولدوقى كندیلرينى طرلق ظفره سوق ايدن بويوك قوماندانه قارشى تشكراتمى بيان ايله برابر اخيراً كوستنجه ومجيديه‌نك ضبطنه موفقيتكردى طولايى ذات قوماندانيلرينى تبريك ايدر وبوكبى شانلى موفقياتك توالدينه الطاف الٰهيه‌دن تمنى ايلرم. »

Départ de S. A. R. le prince Waldemar de Prusse

Après un séjour de huit jours pris dans l'antique cité impériale du Bosphore S.A.R. le prince Waldemar de Prusse nous quittera aujourd'hui pour retourner en Allemagne. A son retour il pourra rendre compte à l'empereur, son oncle, de l'affection et de la vénération qu'on a ici pour lui, le grand et puissant ami de la Turquie alliée.

La mission dont le prince avait été chargé, la remise à S.M.I. le Sultan d'un sabre d'honneur, a été appréciée dans toute sa valeur symbolique et historique par tous les Ottomans, dans le palais impérial comme dans la plus humble cabane. Les articles de la presse et la voix du peuple ont témoigné de toute l'amitié respectueuse qu'on ressentait pour le prince non seulement pour ses allures affables, mais encore pour l'honneur rendu à l'armée turque par le don offert au chef suprême de cette armée.

C'était comme une faveur particulière du sort des batailles qu'au moment même où le sabre d'honneur glorifiant les hauts faits de bravoure accomplis aux Dardanelles par les troupes impériales, elles ont pu cueillir de nouveaux lauriers en combattant côte à cote avec leurs alliés sur les champs de bataille de la Dobroudja.

Le puissant concours de l'armée turque a grandement aidé à remporter les victoires éclatantes qui en peu de jours ont mis l'ennemi en pleine déroute et conquis sur les Russo--Roumains presque tout le territoire au sud du Danube. Et S.A.R. le prince Waldemar a pu voir de ses yeux la grande joie et la légitime fierté éveillées dans tous les cœurs ottomans par les nouvelles des succès remportés par l'armée des alliées. Le séjour que le prince a fait à la cour du Padichah a reçu ainsi son véritable cachet historique. La présence du rejeton des Hohenzollern et les nouvelles glorieuses arrivant coup sur coup ont montré au monde la haute importance de cette alliance qui unit non seulement les souverains, mais les nations aspirant à un but commun. Que ce soit de bon augure!

En nous quittant aujourd'hui, Son Altesse emportera avec lui la conviction que sa visite et la haute mission qu'il a remplie, marqueront dans l'histoire des relations amicales si heureusement nouées entre les deux empires.

صوك حوادث

تورك شجاعتی

٢٥ تشرین اول ١٩١٦ (م. آ.) — دوبریجه مخابرمنه دن : کوستنجه ـ چرناوودا آره‌سنده‌کی مستحکم خطك سقوطنده اطعاتمزك کوستره‌کاری حماست جه‌تك ریاسز حیرت وتقدیرلرینی جلب ایتدی. افرنجی تشرین اولك ٢٢ سنده اعتباراً ٢٥ صباحه‌قدر کچن کوللرده قطعاتمزك اطوار وحرکاتی، سونکو مجومارنده‌کی شدت و قدرتلری سرایا بر داستان شجاعت تشکیل ایدر. هرکیمه جبههٔ حربده لاقل بر دفعه قوشنده تقویه قطعاتی آلان روسلر سکزنجی رومن فرقه‌سیله دخی تقویه ایتدکلری حالده، قطعاتمزك مؤثر طوپجی وپیاده آتشلری آلتنده بر بر وازلش ونهایت غایت قونلجه اشغال ایتدکاری سیرلرده قطعاتمزك امالسز تعرض وسونکو مجومارلری قارشیسنده خط مستحکمك اك قوی نقاطی ترك ورجعته مجبور اولمشلردر.

٢٤ تشرین اول صباحی قطعاتمز سونمز برعنف ظفرك تأثیریله ایکی کونلك قیزغین محاربه‌لرك یوتون بوغونلغی اولوتوب تکرار دشمنك تعقیبنه باشلامش واوکه‌دن اول مجیدیه قصبه‌سنه کیرمش وارکه‌دن سوکره تکمیل جبهه‌دمکی دشمنی (مجیدیه ـ چرناوودا) شمندوفر خطك شمالنه آتمه موفق اولمشلردر. یوصره چرناوودا استقامتنده هنوز مقاومت ایدن دشمنك تضییق و تعقیبنه مأمور اولان دیکر قطعاتمز ٢٤ تشرین اول صباحندن آقشامه‌قدر متفقین قطعاتیله برلکده حرکات تعرضیه‌سنه دوام ایتمش واقشام ساعت بش بجه‌ده چرناوودانك جنوب شرقنده‌کی ماکیه‌لری اشغال ایتمش وبو محاربه‌لرده اك اول بر رومن بارلغنی اله کچیرمکه موفق اولدقری بوندنبوجه بر چوق اسیر وشمدی‌یه‌قدر اغتنام ایتدکلری ماکنه‌لی تفنکلرك عددینی (١٨) . ابلاغ ایتمشدر. ٢٥ تشرین اول صباحی دخی ساعت طقوزده متفقین قطعاتیله برلیر چرناوودا قصبه‌سنه کیرمشلردر.

قطعاتمزك دوبریجه محاربانده آلدقری درت بیکه یقین روس ورومن اسراسنك استانبوله سوق اولنه‌جقلرینی ایشیتدم. اونلرله کوروشکن. عثمانلی سونکوسنك نه قهار بر آتش اولدیغنی سزه اطرافیله آکلاتسینلر. ضابطان وعسکرلرمزك نظرلری بویوك بر نشئهٔ ظفرله شاله متوجدر. پلونه‌ده رومن خیانتك آجیسنی عزیز ذوالانتقام پرو برز چیقاریور. پلونه‌ده، دوبریجه‌ده، طونه بویند، یاتان شهدامزك مقدس روحلری شاد اولیور. حاتن روس، اوسناق رومن عسکرلری شیمدی قارشیلرنده ٩٣ سنه‌سنده‌کی خیانته قربان اولانلرك قهرمان احفادینی کوروبورلر. سزه دها بارلاق ظفر خبرلرینی ویره‌جکمی یقینده امید ایدیورم. عمومی ظفرك نتیجه‌سنه قدر اه بوزمزی آق ایتمین.

§ جنوره، ٢٦ (م. آ.) — لوندره‌دن اشعار ایدیلیور : میرآلای (دوبنهفتون) کوستنجه‌نك ضبطنی ایضاح ایتدیکی صره‌ده بوراده احراز ایدیلان موفقیتی تورك تقویه قطعاتنك ورودینه عطف ایتمکده‌در.

La gloire de la Turquie

Un article du «Fremdenblatt»

Vienne, 24 oct. (A. C.) Le "Fremdenblatt, dit que le séjour à Vienne du ministre des affaires étrangères de Turquie Halil bey, coïncide avec le moment auquel la collaboration des quatre alliés sur le théâtre de la guerre vient d'obtenir un éclat particulièrement brillant. Le journal relève la participation des troupes turques à la résistance victorieuse contre les Russes en Galicie et aux succès en Dobroudja, et il rappelle notamment comment les Turcs ont barré, l'année passée le chemin que la Russie voulait couper entre la Turquie et les puissances occidentales. Ce fait héroïque, dit-il, contribuera la gloire éternelle de la Turquie et restera l'exploit le plus brillant et le plus riche en conséquences dans l'histoire de l'Orient. Les hommes écrivant les premières pages de ce nouveau chapitre de l'histoire turque, le Sultan Mehmed, le prince Saïd Halim pacha, Enver pacha, Talaat bey et Halil bey y ont inscrit aussi leurs noms pour toujours.

Le fait que le comité Union et Progrès est complètement d'accord avec les vues de ces hommes et les appuie absolument — ce qui a été constaté au dernier congrès—est d'une grande valeur à tous égards, mais surtout parce que les ennemis verront par là que leurs espoirs d'une lassitude de combat ou de troubles intérieurs sont vains.

Tous les patriotes turcs sont unanimes à reconnaître qu'une communauté naturelle existe entre la Turquie et les Puissances centrales, que nous avons les mêmes ennemis mortels et que l'avenir de la Turquie est seulement au côté des Puissances centrales. C'est dans son propre intérêt bien entendu, que la Turquie s'est unie à nous dans la plus grande tempête que connaisse l'histoire. Chez nous, on apprécie le glève, la tenacité et l'inflexibilité des Turcs et l'on sait que leur amitié intime et durable avec les puissances centrales, est le gain le plus grand que nous ait apporté la guerre.

La décoration conférée à S. E. Halil bey

Vienne, 24 octobre. (A.C.) A propos de la décoration de Halil bey de la grande croix de l'ordre de Léopold, le «Fremdenblatt» écrit: Cette décoration décernée à l'éminent homme d'Etat qui est actuellement l'hôte bienvenu de notre capitale, a produit une vive satisfaction dans la monarchie entière. L'Empereur François-Joseph a honoré dans la personne du ministre Halil bey la nation et l'empire turcs entiers qui dans une alliance d'amitié indissoluble avec les puissances centrales, a donné par de brillants faits d'armes, des preuves éclatantes de ses excellentes qualités militaires et morales.

La «Neue Freie Presse» consacre à Halil bey un article très sympathique relevant que la fraternité d'armes de la Turquie avec les puissances centrales et la Bulgarie a en Halil bey un de ses représentants les plus convaincus. Le journal ajoute: On a salué ici l'homme d'Etat turc avec un enthousiasme compréhensible. Ses entretiens réitérés avec le ministre Burian ont amené un complet accord de vues.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.608

تورك ـ بولغار

نم رسمی بولغار غزته‌سنك تقدیراتی :

صوفیه ٢٥ تشرین اول — (ثه‌ودو بولغاری) غزته‌سی ، (تورك ـ بولغار) سرلوحه‌لی بریاش مقاله‌سنده دیورکه : « حرب حاضره‌ده احراز اولونان موفقیات واراز ایدیلن مساعیٔ مشترکه بو ایکی قومشو ملتی، یکدیکرینه دها زیاده تقریب ایتمشدر . میدان حربده افراد عسکریه‌نك کوستردیکی بسالت دور اندیش وصاحب بصیرت رجال دولتك آثار سعی و غیرتیله تتوج ایتمشدر . بالخاصه اوزده قوتلی بر بولغارستان استانبول ایچون اك قوی برسد حائل تشکیل ایله‌دیکی کبی قاره دکز وچتاق قلعه یوغازلرنده حر وتوتلی برتورکیه‌ده بولغارستان ایچون بردیان قویدر .

(قوبادینو) ـ (طوبراق حصار) ـ (چرناوودا) ـ (کوستنجه) جبهه‌سنده (بولغار ـ تورك) محاربه‌سی قهرمان عسکرلرك قابله تحسین ایدلمشدر. فلدمارشال (ماکه‌نزه‌ن) تورکلرك اجدادلرندن موروث برقهرمانانه مملکتلرینك موجودیتی مدافعه ایتمکلرینی پرلسان ستایشله قید ایتمشدر . بولغارلر دخی بوراده استقلال ملیلری ایچون همان عینی درجه‌ده بر تهلکه‌یی برطرف ایتمشلردر . دینه بیلیرکه بوایکی مملکت آره‌سنده اساسلی برراباطه موجود اولوب بوراباطه تهلکهٔ مشترکه قارشیسنده برقاتده تظاهر ایتمکده‌در . قناعتکار ومستقیم بوایکی قوم آره‌سنده‌کی محادنت یومدهش حربده احراز ایدیلن اك متمر برفاز ایمدر. بومحادنتی متین براساس اوزرینه ابتنا ایتدیرن دوراندیش ذواتی تقدیس ایله شجاعت وبسالتی ایکی ملته باعث شان ومفخرت اولان بوقهرمانلرك اوکنده کمال احترامله اکیلم » . (م. آ.)

آوستریا غزته‌لریتك تقدیرکار مقالاتی

ویانه ٢٤ تشرین اول — (کچکشدر) خلیل بك ، آوستریا ـ مجار ایمپراطوری طرفندن (له‌ژیون‌دانور) نشانك برنجی رتبه‌سنك اعطا ایدلمسی مناسبتیله (فره‌مدنیلات) غزته‌سی دیورکه : « الیوم پایتختمزك محترم مسافری اولان ممتاز رجل دولته اعطا اولونان بو نشان ، بوتون ایمپراطورلقده بویوك بر حمیتیت تولید ایله‌مشدر . ایمپراطور (فرانسوا ژوزف) خلیل بك ذاتنده تورك ملت وایمپراطورلغی تقویه ایله‌مشدر . تورکه، دول مرکزیه ایله لایقنجه بر اتفاقده ، بارلاق حرکات حربیه ایله منزایای مکمله عسکریه ومعنویه‌لرینك شمشه‌ردار دلائلنی ابراز ایله‌مشلردر. » (فرایه پرسه) غزته‌سی‌ده عینی مالده برمقاله‌یازمق دیورکه: « بوراده ، تورك رجل دولتی، بویوك برسرور ومحمونیتله قارشیلانمشدر. مشار الیهك ، خارجیه ناظری بارون دو (بوریان) ایله وقوع بولان مکرر مکالمه‌لری، نقاط نظرده تام براتلاف حصوله کتیرمشدر .» (ق.)

صوك حوادث

دوبریجه‌ده قهرمان تورکلر

درسعادتده انور پاشا حضرتلرینه

ذات حضرت پادشاهی‌یه مخصوصدر :

عاجزلرینك امر قوماندام تحتنده مودوع عساکر عثمانیه‌نك (طوبراق حصار) و (قوبادینو) ده وقوعبولان اوچ کونلك محاربات مظفرانه‌یه سوك درجه شایانی برصورتده اشتراك ایله‌دکلرینی کمال عبودیتله ذات شوکتسمات حضرت تاجداریلرینه عرض ایدر وبویله برعسکره مالکیتلرندن طولایی ذات شاهانه‌لرینی تبریك ایلرم.

جنرال فلد مارشال: فون ماکنزن

جوابنامهٔ همایون

جنرال فلد مارشال فون ماکنزن جنابلرینه

« (طوبراق حصار) و (قوبادینو) ده عساکرمك احراز ایتدکلری موفقیاتك تبریکنی وعساکرم حقنده ستایشی متضمن تلغرافنامه‌لرینی کمال ممنونیتله اخذ ایلدم . اك قیمتلی برقوماندان طرفندن عسکریوم حقنده استعمال ایدیلان لسان ستایش بحق افتخاری موجب اولدوقی کندیلرینی طرفی‌ظفره سوق ایدن بویوك قوماندانه قارشی تشکراتمی بیان ایله برابر اخیراً کوستنجه ومجیدیه‌نك ضبطنه موفقیتکرده‌لی ملولایی ذات قوماندانیلرینی تبریك ایدر وبوکبی شایانی موفقیاتك توالدینه الطاف الٰهیه‌دن تمنی ایلرم. »

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.609

یکی سنه

بوکون عالمِ اسلام یکی سنه‌یه داخل اولیور. کچن ۱۳۳٤ سنهٔ مجیدیسی بزم ایچون مظفریات وموفقیات ایله مالامال ایدی. ۱۳۳۵ سنه‌سنك عین صورتله غایات ایله مالی اوله‌جغی واغلب احتماله کوره مظفریت قطعیه ونهائیه‌یی بو سنه‌طرفنده احراز ایده‌جکمزی الطاف سبحانیه‌دن امید ایلرز. بو یکی ومبارك سنه‌نی قارشمزه قبریلدیکی ایده‌رز.

سیاسیات

ایکی سنه حرب

بوکون بزم ایچون تاریخی بر کوندر. چونکه، عثمانلی تاریخنده فوق العاده اهمیتی حائز اوله‌رق یاد ایدیله‌جك بر وقعه بوکون تحدث ایتمشدی: قارده‌کیز حادثه‌سی...

عثمانلی دونانماسی، یاریسنده بزم حقمز اولان قاره‌ده‌کیز صولرنده دولاشیرکن، بوندن ایکی سنه اول، ناکهانی بر صورتده روس دونانماسنك تعرضنه اوغرامش ودرحال مقابله ایتمشدی. تاریخی دشمنمزله بزم آرامزده چوقدن بری هر ایکی طرفك‌ده بکله‌مکده اولدیغی بو مصادمه‌ده دونانمامز مظفر چیقدی؛ بوکا رغماً بز بو حادثه‌یی ایکی بایراق آراسنده موجود خصومت سوء تفهمنه عطف ایتمك ایسته‌مش ودشمنلرك بزه قارشی بسلدیکاری قصد تعرض وتجاوز بوتون صراحت وقطعیتی ایله تبیین ایتدکجه تاریخه قارشی اعلان حرب مسؤلیتنی بوکلمکدن احتراز ایده‌مشلر. فقط، بزم بو خلوص نیتمز، عین صورتله مقابله کورمدی ووقوعات بربرینی ولی وتعقیب ایلدی: بر طرفدن روسلر حدودلریمزی تجاوز ایدیورلر، دیکر طرفدن ایسه انکلیزلرله فرانسزلر سواحلمزی طوپ طوتیورلردی؛ بناءً علیه بزم ایچونده آرتق تردده محل قالماه‌شدی، بزده سلاحه صارلدق.

درت طرفدن بردن ناکهانی بر صورتده اوزریمزه صالدیران دشمنلره قارشی چکدیکمز بوقیلیجی بزدها یك آز زمان اول قینه قویارکن اونی بر دها چیقارمق مجبوریتنده قالیرسه‌ق کندیسنه دها شرفلی بر داستان حاضرلامق ایچون نامو سمزله عهد ایتمشدك. بناءً علیه بو قلیچ، دها ایلك کونلرده وقتیله نه‌قدر خلوص وایمانله یمین ایتمش اولدیغمزی اثباته کچکمدی. هر کس کوردی که بزی استصغار واستخفافده شایان حیرت بر کستاخلق کوسترن دشمنلریمز، بوتون حدت وغضبلریله هر طرفدن بردن اوزریمزه صالدیردقلری حالده بزده هر طرفده اونلره قارشی حق ونامو سی طانیان، شرف وحیثیتی سومان وماصیسندن آلدیغی عزم ایله استقبالندن امین اولان برملت کبی مقابله ایتدك ودوکوشدك، دوکوشدك..

ایشته بو مصارعه ایکی سنه‌دن بری دوام ایدیبور. دشمنلریمز چوق، قوی وخائن ایدیلر؛ اللرنده بزم حیاتمزه قصد ایچون قوللانه‌جق درلو درلو واسطه‌لری واردی. اونلر بلا تردد ادعا ایده‌بیلیرلرکه شو ایکی سنه‌لك مجادله ایچنده اللرنده بولونان بو واسطه‌لردن هیچ بریتی اهمال ایتمدیلر، هپسنی قوللاندیلر؛ بزده بوکا قارشی وکال افتخار ایله ادعا ایده‌بیلیرز که اونلرك عقللره حیرت ویرن وسائط ماديه ومعنويه‌سنه مقابل المزده عزم وایماندن، حق ونامو س اوغرنده بذل ایدیله‌جك نهایتسز فداکارلق خزینه‌لرندن بالمغفره بزی بوقدی وبزمده بوتون قوتمز بوندن عبارت اولمشدر.

ایشته اونلر اردولری ودونانمالری، حسابسز واسطه‌لریله، بزده یالکز عزمز وفداکارلغمزله ایکی سنه‌دوکوشدك وهیچ بر طرفده قلیجمزك شان وشرفنه دخل [illegible] نقیصه ایراث ایتمدکدن ماعدا اوکا قارشی بوتون [illegible] حرمت وتقدیرینی‌ده جلب ایتدك. بو ایکی سنه‌لك محاربه کوستردیکه تورك، بالقان محاربه‌سی اثناسنده بر قضا کچیرمشدر واو محاربه هیچ بر زمان بزم معنویاتمز ایچون بر معیار صورتنده تلقی ایدیله‌مز. اکر بو یوله اولسه‌یدی بو کون همدانلن غالیچیایه قدر قطعه قطعه هر برده دشمنلرله جسورانه چاربیشان اردومزك شو ایکی سنه‌لك محاربه تاریخنده بوکون بوتون دنیانك حیرتله اوقودیغی بیکلرجه حماست صحیفه‌لری یازلمش بولونمازدی.

ایکی سنه‌لك محاربه‌دن صوکره بوکون باشیمزی کریلره چویرنجه کوروزکه آرقامزده عزتمدن کاوب ظفره کیدن بر یول واردر؛ واقعا دیکنلری، قاپالقاری، درلو درلو مهالك ومخاطراتیله پك زیاده مشکل اولان بو یوله ایکی سنه‌دن بری بز خیلی مشکلاته اوغرادق وپك چوق الم واضطراب چکدك؛ آرامزده یزمله برابر یوروینلردن پك چوقلرینی برر برر ترك ایتدك وبوانناده پك چوق قان دوکدك؛ لکن شوراسی محققدرکه ایکی سنه‌دن بری دوام ایدن بو بوجلق اثناسنده اوکره هانکی مانع چیقه‌مشسه عزمزلردمیر بازولریمزه قارشی اوزون مدت مقاومت ایده‌مه‌مش، مطلقا بیقلمشدر؛ وبو یله‌جه، هرکون بر مانع بیقارق، هرکون بر مشکل دوبره‌رك، هرکون بر آز دها یورغون، فقط هرکون دها زیاده عزمکار، نهایت بو رایه کادك؛ کچردیکمز آیلرك بزی اقتحامه اجبار ایتدیکی مشکلات ومتاعب نه اولورسه اولسون بوکون دونه نسبتله مادةً دها آز، لکن معناً دها قوتلی‌ز. بو قوت ایچونده باشلیجه ایکی عامل واردر: بری کریده براقدیغمز مبارك شهیدلرك انتقامی، دیکری ایسه ایکی سنه‌لك مجادله‌نك ویرمش اولدیغی بارلاق نتیجه‌لر... فی الحقیقه، دشمنلره قارشی اونه‌دن بری دویدیغمز غیظ و خصومته بر زماندن بری شهیدلریمزك آلمایه عهد ایتدیکمز انتقاملری ناصل بیکی بر قوت و شدت ویرمشسه بو اوزون مجادله‌نك شیمدیه قدر تأمین ایلدیکی نتایج مظفرده غایت حقنده‌کی ایمانمزی او درجه‌ده تقویه ایتمشدر.

ایشته بزه بیکی برسینوب یاپق ایسته‌ین روسلرك ناکهانی بر طرزده بردن بره بوغازیمزه آتیلملرندن عبارت اولان قاره‌ده‌کیز وقعه‌سی بویله بر حالت روحیه ایچنده ادراك ایدیبیور. دشمنلریمز امین اولابیلیرلرکه شیمدیه‌یه قدر هیچ درجه‌سنده بیله براهمیت ویرمدکاری تورکلر ایکی سنه ظرفنده ناصل انجازکار براثر حیات کوسترمشلر وقهرمانجه دوکوشمشلرسه بوندن بویله، مجادله دها نه‌قدر دوام ایدرسه ایتسین، الك صعوبك نتیجه‌یی استحصال ایدنجه‌یه قدر عین صورتله مجادله‌ده دوام ایده‌جکلردر. بناءً علیه، قاره‌ده‌کیز وقعه‌سنك بو ایکنجی دور سنویسنی ادراك ایدرکن خاطر - لایه‌جق وظیفه‌مز شوندن عبارتدر: ظفر یولنده ترك ایتدیکمز مبارك شهیدلریمزك شانلی حضورلرنده کمال حرمت وتوقیر ایله دوارلق روحلرینه فاتحه‌لر اتحاف ایتمك وصوکره تکرار سلاحمزه صاریلارق ایلری‌یه دوغری یورومك!

اوچنجی سنه

محرری: سلیمان نظیف

(حرب عمومی) دنیانی قیامت تاریخ ایچنده، موجودیت ملیه‌یی محافظه نامنه بزه ترتب ایدن وظیفه‌یی تعیین ایله حرکتنه قرار ویردیکمز بیوك کوندن اعتباراً ایکی سنه کچدی. بو یدی یوز اوتوز کونك وقایع کونا کونه ارجاع تخطر ایتمك‌ده وظائفدندر:

آلتی یوز سنه‌لك مجادلات متوالیه‌نك متاعی اوموزلرمزه بوکلنمش، بالقان محاربه‌سنك خاتان - امته دوکدیکی فلاکتلر اوکنده لرزیده اعصاب طورکن، حادثاتك دست بی امانی قیومزی چالمغه باشلادی. اوبله بر برده و اوبله برمجموعهٔ مقدراته مالك بولنیوردی که بزم ایچون نه لاتید طورمه‌یلمك امکانی واردی، نه بیطرف، یکسوك بر توقف، حتی برتردد بیله قرار انقراضی بزه امضا ایتدیرمکه کافی ایدی. یکدیکره صوك ایتمکده اولان ایکی کتلهٔ مهیبه‌نك نقاط تصادمنده ازلامك ایچون بر طرفك طالعه ربط تخت ایتمکه مجبور ایدك. دشمنمزی‌ده، منفعتزی‌ده تاریخمزده آرادق. تاریخمز ایسه بونلری عصرلر وسنه‌لردن بری تعیین وارائه ایتمشدی.

بوراده براستطراده مساعده نمی ایده‌جکم: درت یجی سنه قدر بزمان اول (حق) غزته‌سنده دیمشدرکه:

.... بز اکر حیرت وترددمزه نهایت ویره‌رك بر مسلك سلیمه استعداد سلوك کوسترسه‌ك بلکه برقیمت واهمیت احراز ایده‌بیلیرز. باب عالی هرشیدن اول بواوضاع متحیرانه‌یی برالمی وحوادث ومهالکه قارشی ملتك کوستردیکی متانتله متناسب برعزم ورویت ارائه ایتملی‌در. هانکی کتلهٔ اتفاقه استناد وانضمام ایتمك اقتضا ایتدیکنی تعیین ایچون دوردراز دوشونمکه احتیاج مس ایتمز. بونی اوچ یوز سنه‌یه قریب زمانك وقایع کوناکونی ذاتاً تعیین ایتمشدر:

روسیه‌نك بولنمادیغی هرهیئت متفقه‌یه!.

بیك اوچ یوز یکری سکز سنه‌سی مایسنك یکری طقوزنجی کونی نشر ایدلمش اولان بوسطرلره بیك اوچ یوز اوتوز ایکی سنه‌سی تشرین اولنك اون بشنده علاوه اولونه بیله‌جك بر سوز وارسه اوده انکلترله فرانسزلرکده بزه موسقوفطر قدر دشمن اولدقلرینی سویله‌مکدر. اوزمان بالاضطرار مسکوت براقلمش اولان بو حقیقتی شیمدی صراحةً اعلان ایتمك مجبوریتنده‌یز: اوت انکلیز - له فرانسزلرده بزم موسقوفلر قدر دشمنمزدرلر. اوانکلترهٔ ۹۳ محاربه‌سنده موسقوف سورولرینك استانبول قپولرینه قدر کلسنه مساعده ایتدکدن و (آیاستفانوس) معاهده‌سنی کویا (برلین) ده تعدیل ایتدیرکدن صوکره - ایدلمامش خدمتلرك ویاء تعبیر آخر واصحاء ایدلمش اهانتلرك بدلی اوله‌رق - (قبرس) آطه‌سنی بزدن آلمق صورتیله بحر سفیده ایکنجی آیاغنی وضع ایتدی... او انکلترهٔ که (عامیت ملیه‌مزی تکفل) بالاتحی برکره‌ده (برلین) قو نفرنسنده امضالادیغی کون (فرانسه‌نك تولی اشغال ایتمسنه مانع اولیه‌مدی) واترلوده‌کی خصم مغلوبنه وعد ایتدی... اوانکلترهٔ که ایتالیانی کندی کتله‌سنه ائتلافه جلب ایچون آفریقاده‌کی صوك طوپراقلرینی پیشکش ایتدی... او انکلترهٔ که ممالك عثمانیه‌نك اتك مقاسمه‌سنی اعداداید یونان قیامتی هم ماضیده، هم مستقبلده دشمنلری اولان فرانسز وروسلره برك‌رك، علیهمزده اداره ایتدی... اوانکلترهٔ که مصرك غاصبی وجزیرة العربده مصادف اولدیغمز هر غائله‌نك مسببی‌در... ایشته اوانکلترهٔ اقوام اسلامك حاکم منفردی اولمق ایستر. وبونك ایچوندرکه دنیاده‌کی حکومت محمدیه‌نك خصم ائتلاف تایدیریدر: دون فاسی فرانسه‌یه آژدیردی، بوکون ایرانی موسقوفلرله مشترکاً تقسیم ایتمکه چالشیور، یارین‌ده ....

خایر!.. اوکنده‌هرفردی یشامق عزمیله قیام ایتمش وهپسی عمر تاریخنی ادامه ایچون حیات فردیه‌یی شکران ومنتله فدایه مهیا بر قومك دوش جیتنده یوکسلن بر دولتی، بزم بیوك دولتمزی، هیچ بروقت پامال تعرض ایده‌میه‌جکدر!..

انکلترله فرانسزلر چناق‌له‌ده، (کوة الامّاره)ده قیریلان حیثیت عسکریه‌لری جزیرة العرب چولرنده وبوجولرك اغفال واضلال ایدلمش برقسم اولاد بدویه‌سی آیله تعمیر ایتمکه چالیشیورلر. الهنه، پیغمبرنه، پادشاهنه قارشی اوچ کره عاصی وبوز کره ملعون اولان شریف حسین کبی پردیدر دین ووطنك اهانتندن موقعیت دیانته‌جك قدر ارتکاب تذلل ایدن ایکی دولت معظمه‌یی، الهه‌یك کره شکرلر اولسون که، دشمنلرمز آراسنده کورییورز.

سکا سندن کلیر رایشده آنجق داد لازمسه، امیدك کس ظفردن غیردن امداد لازمسه!..

حقیقتی الك بیوك ادیب وطنلرینك قلبیله الك اول اعلان ایتمش اولان عثمانلیر امیندرلرکه جزیرة العربده‌کی تسویلات وتزویرات، او خطهٔ مبارکه‌ده‌کی نفوذ عثمانی‌یی دها زیاده تأیید وتقویه ایده‌جکدر.

فرانسه ایچون برقاچ سوز دها سویلك ایستر: سلطان سلیمان قانونیك صیت سطوتیله برنجی (فرانسوا)، (شارل‌کن)ك محبسندن فورتولدیغی زماندن اعتباراً، فرانسه بزه خودکام، حیله‌کار، فرصتجوی غضب و اضرار بردوست اولمشدی. تاریخمزك هیچ بر دوری یوقدرکه فرانسه‌نك یا عسکری، یا سیاسی برضربهٔ اهانتیله آز چوق صار-صلدمش اولماسون. روسیه‌چاری برنجی (تیغولا)نك اهانت نامنه پرورده ایتدیکی کبر وتعصب اوچنجی (ناپولئون)ك فرومایه‌لکندن (برادرم) خطابنی دریغ وفرانسه‌ده قریم سفرینه شوسیله اشتراك ایتمدی. بو هنکامه‌ده دیکر دول متفقه‌نك خون ومساعیسندن زیاده، و یك مبذول صورتده عثمانلی قانی وعثمانلی امکی صرف ایدلمش ایکن، فرانسزلرك یاختنده عقد اولنان معاهده - دولت عثمانیه ایچون - اوده سطحی وسریع الزوال - فوائد ویا مواعدی احتوا ایتدی.

ایشته تاریخمزك بزه اوزون سنه‌لردن بری ارائه ویوکسه‌ده پیش مجاهداتمزه وضع ایتدیکی دشمنلر!...

اوچنجی سال جداله یزدها عزمکار ومظفریتدن دها زیاده امیدوار اوله‌رق داخل اولیورز. نه وقایعك جذر ومد طبیعیسی، نه زمانك امتداد متمادیسی، هیچ برشی بو عزم وامیده ضعف ونزاول ویره‌میه‌جکدر. (غالیچیا) دن عمانه وسویش کناردن (باطوم) جوارینه قدر ممتد اولان مناطق فسیحه‌ده ایکی سنه‌دن بری جان وروب جان آلمغه بزی وتاریخمزی پاشادان دلاوران دین ووطنك شهداسی، غمناکی برر برر وباکال احترام سلاملارز.

دعوامزك محق وهرحقه فوز وظفرك موعود اولدیغنه ایمانمز واردر. اردولرمزك بر کون شان وشرفله عودت ایدمرك پادشاه ومملکه،

ایشته بزامر وتودیع اولنان وظیفه‌یی ایفا ایده‌رك کلدك. آلتی یوز سنه‌لك تاریخمز اولاً متسلی، صوکره‌ده مفتخر ومطمئن اولسون!...

دیه‌جکارینه امیزم.

ایکنجی دور سنویسی

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No ZE.608

سنه اول عینی کونده ملتمز، دول مرکزیه‌یه ت مظاهرت واتفاقنی اوزادیرکن

No ZE.608

یکی سنه

بوکون عالم اسلام یکی سنه‌یه داخل اولیوره. کچن ۱۳۳٤ سنهٔ مجیدی بزم ایچون مظفریات و موفقیات ایله ملاماملی ایدی. ۱۳۳۵ سنه‌سنك‌ده عین صورتله غایات ایله مالی اولوجقمی واغلب احتمالی کوره مظفریت قطعیه و نهائیه‌یی بو سنه‌ده طرفنده احراز ایده‌جکمزی الطاف سبحانیه‌دن امید ایلرز. بو یکی و مبارك سنه‌ی قارشیمزه تبریك ایده‌رز.

سیاسیات

ایکی سنه حرب

بوکون بزم ایچون تاریخی بر کوندر. چونکه، عثمانلی تاریخنده فوق العاده اهمیتی حائز اوله‌رق یاد ایدیله‌جك بر وقعه بوکون تحدث ایتمشدی: قاره‌ده‌کی حادثه‌سی...

عثمانلی دونانماسی، یاریسنده بزم حقمز اولان قاره‌ده‌کی صورتده دولاشیرکن، بوندن ایکی سنه اول، ناکهانی بر صورتده روس دونانماسنك تعرضنه اوغرامش ودرحال مقابله ایتمشدی. تاریخی دشمنمزله بزم آرامزده چوقدن بری هر ایکی طرفك‌ده بکله‌مکده اولدیغی بو مصادمه‌دن دونانمامز مظفر چیقدی؛ بوکا رغماً بز بو حادثه‌یی ایکی بایراق آراسنده موجود خصومت سوء تفهمنه عطف ایتمك ایسته‌مش ودشمنلرك بزه قارشی بسلدکاری قصد تعرض وتجاوز بوتون صراحت وقطعیتی ایله تبیین ایتدکجه تاریخه قارشی اعلان حرب مسؤلیتنی بوکنه‌کدن احتراز ایله‌مشدك. فقط، بزم بو خلوص نیتمز، عینی صورتله مقابله کورمدی ووقوعات بربرینی ولی وتعقیب ایلدی: بر طرفدن روسلر حدودلریمزی تجاوز ایدییورلر، دیکر طرفدن ایسه انکلیزلرله فرانسزلر سواحلمزی طوپ طوتیورلردی؛ بناءً علیه بزم ایچون‌ده آرتق تردده محل قالمامشدی، بزده سلاحه صارلدق.

درت طرفدن بردن ناکهانی بر صورتده اوزریمزه صالدیران دشمنلره قارشی چکدیکمز بوقیلیجی بزدها بك آز زمان اول قینه قویارکن اونی بر دها چیقارمق مجبوریتنده قالیرسه‌ق کندیسنه دها شرفلی بر داستان حاضرلامق ایچون ناموسمزله عهد ایتمشدك. بناءً علیه بو قلیج، دها ایلك کونلرده وقتیله نه‌قدر خلوص وایمانله یمین ایتمش اولدیغمزی اثباته چکجکمدی. هرکس کوردی که بزی استصغار واستخفافده شایان حیرت بر کستاخلق کوستردن دشمنلریمز، بوتون حدت وغضبلریله هر طرفدن بردن اوزریمزه صالدیردقلری حالده بزده هر طرفده اونلره قارشی حق وناموسنی طانیان، شرف وحیثیتی سوءن وماضیسندن آلدیغی عزم ایله استقبالدن امین اولان بر ملت کبی مقابله ایتدك ودوکوشدك، دوکوشدك..

ایشته بو مصارعه ایکی سنه‌دن بری دوام ایدییور. دشمنلریمز چوق، قوی ونخاش ایدیلر؛ اللرنده بزم حیاتمزه قصد ایچون قوللانه‌جق درلو درلو واسطه‌لری واردی. اونلر بلا تردد ادعا ایده‌بیلیرلرکه شو ایکی سنه‌لك مجادله ایچنده اللرنده بولونان بو واسطه‌لردن هیچ بریتی اهمال ایتمدیلر، قوللاندیلر؛ بزده بوکا قارشی وکمال افتخار ایله ادعا ایدیلیرکه بو واسطه‌لردن هیچ بریسی بزی یولدن چیقارمامشدر. بو ادعا، بو افتخار، بو ایمان، بو اطمینان، بو قوه، بو ملت، بو دولت، بو ایکی سنه‌لك مجادله‌نك نتیجه‌سی دکلمیدر؟ بو ایکی سنه‌لك مجادله‌نك نتیجه‌سی،

صالی
۳ محرم ۱۳۳۵
۱۸ تشرین اول ۱۳۳۲
۳۱ تشرین اول افرنجی ۱۹۱۶

فریضهٔ جهاد

شو ستارهٔ زمین اوزرنده بقاك‌ده ، تكامل‌ده مبارزهٔ حیات دستور آهنینه تبعیت سایه‌سنده قابل اولدیغی جهاد وغزایی هرآلی سلاح طوتان مؤمنه بر فرض عین اولدرق امر ایتمكله شریعت غرای اسلامیه قدر درك وتیقن ایدن اولامشدر .

كذلك بو حقیقتی تاریخ عالمده الك زیاده واك قولایلقله آكلایان عثمانلیلردر . آل عثمان ، برارددودن بر ملت معظمه وبر دولت جهانكیرانه چیقاره‌جق درجه‌ده بر كرامت ابراز ایتمقدردی .

ماسبقده بویله اولدیغی كبی عهد حاضره‌ده آلمانیا فوز وظفری اردوسی، دونغاسی سایه‌سنده استحصال ایتمشدر. تاریخدن بزی هرنقطهٔ نظردن بر ملت عسكریه اولمق اوزره كوستریور . ایلك دائمی اردو، مؤرخ مشهور [فون هامه‌ر] ك قیدینه نظراً عثمانلیلر طرفندن ایجاد وادامه ایدیلمشدر . هرملتك كندینه مخصوص برقابلیت مخصوصه‌سی ، براستعداد هم زادی اولور . بزمده استعداد وقابلیتمز عسكرلكده ، جنكاورلكده ، هربرده غالب وقاهر اولمقدره‌در . ایشته بونك ایچوندركه فریضهٔ جهاد وغزانك هركسه تشمیل ملتك زندكیسنه دلیل تلقی ایدیلمشدر .

كچیرمكده اولدیغمز بو بین الملل امتحانده چارهٔ خلاص ونجاتمزك منحصراً عسكرلكی ایلر وكتور مكه، جنودمزك عددی تكثیر ایله تأمین ایدیلمكجه كشیه بوقدر. دیباجه‌سی دائرهٔ عسكریه‌نك طاقی بلندی اوزرینه بر طراز نجات كبی محكوك اولان سورهٔ جلیلهٔ فتح بزم ایچون نه عظیم بر بشارتدر !

جناب قاهر حقیقی ، فرقان مبینده بزه شو مأل منیفده تبشیرات صمدانیه‌ده بولونیور : « ای امت محمد ! بز سزه بر فتح مبین بخش واحسان ایتدك . تاكه جناب حق سزك ، یعنی عامهٔ موحدینك ذنوب متقدمه و متأخره‌سنی ، كافهٔ خصوصاتده وقوعبولان كبائر كزی عفو ایتسون وعالم اسلامی بوندن بویله نعم نوعانوع دنیویه واخرویه ایله بكام بیورسون وآنی هر كارنده ، هرحرب وضربنده طوغری یوله سوق ایله اعداسنه قارشی بروضعیت غالبه‌یه‌قویسون ونصرت عزیزه وهدایت صمدانیه‌سیله بزلری بالعموم اعدایه متفوق قیلسون . جناب حق قلوب مسلمینه حضور و استراحت بخش واحسان بیوره‌جقدر . »

ایشته سورهٔ علویهٔ فتحدن مألاً نقل ایتدیكمز شو احكام رزینه‌دركه بوكون جمله‌مزی ، بلا استثنا ، خدمت وطنیه ایچون میدانه آنیور . بو آن تاریخده الك برنجی وظیفهٔ متخمه ، الك برنجی حق عسكر اولمق ، فی سبیل الله فی سبیل الملة موجود بزه خانه جكمك ایستیانلری هستیدن محروم براقمقدر .

محاربهٔ عمومیه‌نك تادیسیله عسكره احتیاج مس ایدیور. بولزومی تیقن ایدن برایای وطن كندیلرنده بیوك برحس وظیفه وبر قوت طوبیورلر . بونك معناسی ، حقیقتی بر ایكی كلمه ایله ، طرز فنیسنده تعبیر ایدهلم :

ترك اوغلی ، ازلدن بری عسكر ، عسكر زاده عسكردر .

آندن مقدس بر حال اجتماعی بیلمز . وجیبهٔ غزانك عامهٔ موحدینه تشمیل ارادهٔ سنیه‌سنی طوبدیغی وقت ترك سیواستوبولده ، چالدیرانده ، صراج دابغده ، سكود ودوماتیچ یایلاقلرنده بوندن عصرلرجه اول قانی وطننه بخش ایدن بابالرینك روحلرینی كندی شخصیتنده كوردی ، بولدی .

امین اولیكزكه كچن كون یابرافلرینی رومانیالیلرك الندن قوپاروب ملتك خزینهٔ حماستنه كوندرن واسمی یتون جهان مطبوعاتنه كچن اوركوبلی علی اوغلی محمدك ضمیرنده یوندن بوزلرجه سنه اول غالیچیا و دوبرجه‌ده شهید اولان دده‌سنك ـ بر اصطلاح جدیدی استعمال ایدهلم ـ غیر شعوری اولدرق اثریله افغا ایتمش اولیور .

مكافیت عسكریه‌یی ـ یاخود دها طوغری بر افاده ایله ـ مكافیت عسكریه‌نك تفصیلی ایشته بوكچی پسیقولوژیق سوائقدن طولایی ملت برجلادت دستم پسندانه ایله تلقی ایدهجكدر .

بونلق تركارك یاهامق خصوصنده نه قدر متین بر عزم واراده‌نه مالك بولوندقلرینی كوسترر .

توالی ایدن محاربات وموفقیاتده استانبول جوجقلرینك بیوك قهرمانلق مأثری اوائله ایتلری زیاده‌سیله معنیداردر . دور آفلده مع‌الاسف سلاح طاشیمق كبی بر شان وشرف بر حق وبر وظیفه‌دن محروم براقدیریلان بای تخت اهالیسی اجدادینك تاریخی درخاطر ایتدیرن مناقب جمیله‌لریله عسكرمزك آنلون كتابنده‌سیلنمز حروف وسطور ایله ابتای نام ایتمشلردر . [حرب مجموعه‌سی] نده رسملرینه مصادف اولوب داستان شهامتلرینی ، فخراً طوبدیغمز جری السیف تركارك برچوغی استانبول اولادندندر .

عساكر شاهانه‌نك بویله فوج فوج حدودلرده ، حتی حدودلرك اوته‌لرنده آلمانلرله ، آوسترياليلرله ، مجارلرله ، بلغارلرله برلكده حرب ایتمسی وهیچ بر صحنه‌ده دنیانك الك دكرلی عسكرلرندن كری قالمامسی ـ تبشیر ایدهلم ـ وطنمزی‌ده ، دیغزی‌ده ، دولت وملتمزی‌ده اندراس وانحطاطدن ، انقسام وتدلددن قاطبةً قورتارمش ، بزی موسقوف وانكلیز قانلیله یازلش بر برات وبر حجت بقا ایله كامیاب ایتمشدر .

بوكون پاشامق ایستیان بر ملت ، تكامله قرار ویرن بر امت آلده سلاح اولدرق حقوقی استحصال واحقانی ایدر . یوقسه اسكی عهدده اولدیغی كبی فوز وبقایی ترتیبات دیپلوماتیقیه‌ده ، موازنه‌ده ، تبصره‌ده ، تعقده ، مساعداتده ، مساسحاتده ، حلول ونفوذ صلحپرورانه‌یه كوز یومقده آرامز .

مملكت بوتون اولادندن بلا تفریق خدمت یكلدیكی صیره‌ده هركسك خدمت وطنیه‌یه شتابان اولسی برفرض عیندر وبردها سویلیه‌لم : بوعمومی شتاب وغیرت بزی قطعیتله قورتاره‌جقدر .

سیاسیات

حربزك ایكنجی دور سنویسی

بوكون عمومی حربه انتسابكزك ایكنجی دور سنویسی اوزرك ایدییورز . بزده مدلا بو جهاندول جداله اشتراكیمز اوزرندن بوكون تام وكامل ایكی سنه كچمش بولونیور . عمومی حرب ، انسانیت تاریخك ایلك دفعه اولدیغی كبی بویوك برماجرایه اوزنك باشلمه بزم حربزده بزه لسانك تاریخزك ایلك دفعه اولدیغی قید ایتكمه اولدیغی جهت اقرا برهنكامه‌در ، ثابتلق حیاتمه بویوك حربلر بوق دكلدر . بالكس ، غایهٔ تاریخیمی باشمن باشه اهمیتی دولشدرمكله بلان بولونان اولان وهرحربلرك ظفرلرله نتیجه‌لنمری قدرمطلقه ثبات بولاقلری‌نه نوزك سلاحی‌ودوزك سردلكی ایچون بنه فخر وغرورلریله بلد اولوبه‌جق فنا كاولی وملاشت متقابلی‌ایله متهازدر . صوكره بنه عمانلی تاریخنده‌یكدیكرینه‌بوكرید سفرلری‌كه، بلدشمك كمكوری دورنده خنام بولمایوروز دیكر بر یكدیكرینه‌بوكرید ایتمكدر . بوكون (تانس) خزینه‌سی ، دوربجه ایله‌بوردردی . بوكون (تانس) خزینه‌سی ، دوربجه دكی‌رومان ـ روس ایلری امتی قسمیر امیر سلطانیچون : « ـ هالا بو نتیجه اولمه ، تورك قوتلری یشمش اولمه‌سنلر تولد آیله‌كمكدر . دیكه مجبور اولیورز ، بلكه بر انقلابدر بوا حقیقةً بو انقلابك عظمتی بر انقلابدر . فاصله ایله عمومی حربه تقدم ایتمش اولان بالقانلر حربندكی وضعیتلرك برشاشلمه ایتمیله ثبات بولدرمه اعتبارك اثك انحطاطرلرنه قالمیدر شو حربله چاقالق قانه‌دن اعتباراً هی سرحدجزده دنیانك الك بویوك قانه‌دن اعتبارا هی سرحدجزده دنیانك الك بویوك دولترینه قارشی كه دفعدن صوكره فالجیانه قدر اردو كونمردك . چونكه اولتی بوسنكتا ماماشك بوتون لازمكلن حركتلرنده تاریخ منسوب اولمیدر منظم ملتلرك تالع وقاهر وقوی اولماه‌دوغی اعلاه ـ دوغمه بدن دوغمه‌یه كندیزه تعلق ایتمش جیهاردهدی فوت موقعت و منظریلر تأمین صورتیله ـ اشتراك ایدرك ، بوسنه‌نك بلكه هرتوفی بردكی ، اولان ملتلرك اولان اولان بالكان جیهاردهدی فوت منحصر دكلدر

جهارشنبه: ٤ محرم ١٣٣٥، ١٩ تشرين اول ١٣٣٢، ١ تشرين ثانى افرنجى ٩١٦

اداره‌خانه: توپخانه‌ده دائره مخصوصه. آدرس: استانبول، طپن. تلفون نومروسى ٤٧

اخطار: تبرعات خصوصات تحريريه‌سنه عائد اوراق هيئت تحريريه وامور اداريه متعلق مواد طبعيه ادارەسنه كوندرلەلیدر. درج اولونه‌جقلر اوراق اعاده ايدلمز

كرك استانبول، كرك ولايات ايچون نسخه‌سى (١٠) پاره‌در.

حرب عمومى

طياره‌جى

آلمانياده تأثرات

برلين، ٢١ تشرين اول (بولنكه) تك وقالندن طو... مجاربعوانيه اركان حرب هيئتى ... آتيده‌كى تلغرافنامه‌يى كتيده ... «اودومن بى‌مثال اولان ... بو ضباعدن الك زياده متأثر ... آلمان طياره‌جى صنفى استثنا... «نجه دخى معلوم اولان ... بولنان تخدومكرك مأمم انكيز ... اعمالى قلبمده متأثر اولدقى ... اشتراك ايلديكى بيان ايدم ...

انكليز

برلين، ٣٠ (م. آ.) ... دولاييدر دولەرق ٢٨٤٠ عسكر و ٢٦ ... ٢٥٧١ ضابط و ١١٢ ... ١٠٨ اولماسيدر. ... مقتول اولدقى ...

«صوم» تعز...

برلين، ٣٠ (م. آ.) ... مايطاننلدن اولوب وقتيله آلمانيا ... توبه خدمت ايدن برمحبوب ...

ـ اسائ ـ

ابن سعود پاشانك تلغرافنامه‌سى

نجد والى وقومانداني عبدالعزيز ابن سعود پاشا طرفندن خاكپاى شاهانه‌يه كتيرده اولنان تلغرافنامه‌نك ترجمه‌سيدر:

خاكپاى مكارم احتواى جناب شهريار اعظمى‌يه

«خاكپاى شهريار اعظم‌لرينه عرض صداقت و اخلاص ايدر ذوات شاهانه‌لرينك وعساكر ظفر مآثر شاهانه‌لرينك هميشه مظهر نصرت رحمان اولمقلرى ادعيه‌سى ولمع پاركاه احديت ايلرم. مكه مكرمه سانى حسينك دولت عليه‌لرينه و خلافت عظمايه قارشو قيام ديمسيانى واعداى دين ايله اشتراكنى وكيلم توفيق قولارندن خبر آلدم. بوحال كرك قولارنجه وكرك بالعموم عشائرجه عظيم تأثرى موجب اولمقدمدر. فعلى بالعموم عشائرمزك برابر حسين ايله اوكا موالات ايدن دشمنان دين ودولتى تشكيل ايتمك اوزره هر كتيره ارادۀ سنيه‌لرينك جريانى ايراى سنيه وصدور بيورولمسى استرحام ايلرز فرمان.»

(غاليچيا) ده‌كى قطعاتمزك تعرضى

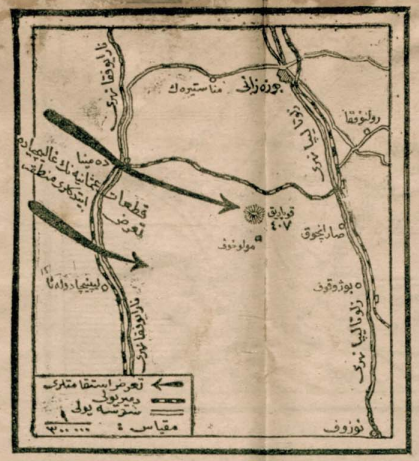

(غاليچيا) جبهه‌سنده‌كى عثمانلى قطعاتى طرفندن اجرا ايديلن تعرض موفقيتكارانه‌نك صحنۀ وقوعى اولان (ناراويوقا) و (زلوتاليا) نهرلرى آرەسنده‌كائن ساحۀ حربى وعسكرلرمز طرفندن ضبط ايديلن (مولوخوف) و (قوبارق) موقعلرنى كوستر

مفصل خريطه

(غاليچيا) ده‌كى قطعاتمزك تعرض منطقه‌سى اولان (ناراويوقا) نهرى حواليسنى و جبهۀ حرب ايله (له‌بيوچ) آرەسنده‌كى ساحه‌يى كوستر

خريطه

دوكه آلمان وآوستريا ـ مجار تبليغات رسميه‌سيله بو كونكى عثمانلى تبليغى اوقويان‌لر تورك و مسلمانك بوركينه پك طاتلى بر حس منفخرتله جاريه‌جق، اوزاق جبهه‌لرده عثمانليلغك نام و شانى اعلا ايچون شجعانه چاريشان قهرمان عسكرلرمزك خاطرۀ مجيله‌سى منت وشكران ايله ياد ايدەجكدر. (غاليچيا) جبهه‌سنده اوزون مدت، غالبانه بر مدافعه ايله روس مرضلرينى دفع وطرد ايدن قطعاتمز، بو دفعه مقاومتسوز بر تعرضله ايلرى آتيلەرق (ناراويوقا) نهرينك شرق ساحله‌ينى كچمشلر و موسقوفلردن (مولوخوف) كه شمالده‌كى ٤٠٧ رافلى تپه ايله (قوبارق) تپه‌سى ضبط ايتمشلردر. (زلوتاليا) نهرينه طوغرى اجرا ايديلن بومومقيتلى تعرضك، اهميت موضعيه‌سندن ماعدا، ديگر بر اهميتى دها واردركه اوده عسكرمزك مدافعه‌ده اولديغى تعرضده دخى روسلره قارشى آشكار بر رجحان وتفوق حائز بولونديغنك بردفعه دها تحققى ايچنس فى الحقيقه شجيع وغضنفر قطعاتمز، روسلرك هجومليرينه اوچ آى مدتله مقاومت ايدەرك موفقيتلرى مظفرانه محافظه ايلەكدكارى حالده موسقوفلر، تورك آرسلانلرينك هجومنه مقاومت ايدەمەيەرك مشار اليه‌لر نده‌كى موقعلرى قايدرمشلردركه بوحادثۀ حربيه، طوغرينك قابليت عسكريه‌سى، شجاعت ومتانى حقنده برفكر صريح حصوله كتيرير.

قطعاتمزك دلير انه بر هجومله ضبط ايدلمس اولان مواضع مذكوره، حصنك بيوك بر اهميت سوق ايله‌ديگى بر ساحەده بولونمەدەدر. خريطه‌مز تدقيق ايديليرسه كورولوركه عثمانلى عسكرى (له‌بيوچ) كچدن بولاردن برى اوزرنده طبيعى برخط مدافعه‌ده‌ساحده امتداد ايدن (ناراويوقا) نهرى اوزرنده اجراى حركات ايله‌مكده‌در. بو بولارى كافه تدافعى محاربات، كافه تعرضى حركات ايله روس سوروليرينه قارشى متينانه برصورتده محافظه ايله‌مكده‌درلر. قطعاتمزك تحت محافظه‌سنده بولونان بو حوالى‌يه روسلرك نه درجه‌ده اهميت ويردكلرينى آكلامق ايچون ١٥ تشرين اول افرنجيده باشلايەرق يدى كون دوام ايتمش اولان (ناراويوقا) ميدان محاربه‌سنده روسلرك صرف ايتدكلرى بيهوده غيرتلرى خاطرلامق كفايت ايدر. دشمن، اوزمان جبهه‌نك آلمانلر طرفندن مدافعه ايديلن اقسامنه غايت شدتلى هجومله اجرا ايتمش، فقط هرطرفده مغلوب ايديلەرك نهايت اوچيه نهرك غرب ساحلنده اشغال ايتمش اولديغى مواقعده‌ده اخراج وشرق ساحلنه دفع اولونمشدى. اينته ٢٠ تشرين اولده آلمانلر طرفندن اجراسنه باشلانيلان موفقيتلى حركت تعرضيه بوكون تورك قطعاتى طرفندن اكمال اولونمقدەدر.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.608

پنجشنبه
٥ محرم ١٣٣٥
٢٠ تشرين اول ١٣٣٢
٢ تشرين ثانى افرنجى ٩١٦

باب عاليينك مهم برنوطه‌سى

حكومت سنيه‌جه پارس وبرلين معاهده‌لرينك ملغا تلقى ايدلمسى ـ جبل لبنان امتيازاتنك تأييد التاسى

خارجيه نظارت جليله‌سى طرفندن برلين وويانه سفارتلرى واسطه‌سيله آلمانيا وآوستريا ـ مجارستان حكومتلرينه اعطا ايديلن نوطه‌نك صورتيدر:

ناظر افندى

حكومتمك امر ايله خصوصات آتيه‌يى ذات عاليلرينك پيش نظر اطلاعنه وضع ايله كسب فخر ايلرم.

كچن عصرك نصف اخيرنده متعدد وقوعات آزەسنده حكومت سنيۀ عثمانى احوال وشرائط مختلفه داخلنده ايكى مهم معاهده‌نامه امضا ايتمكه مجبور اولشدركه بونلردن ٣٠ مارت ١٨٥٦ تاريخلى پارس و ٣ اغستوس ١٨٧٨ تاريخلى برلين معاهده‌لريدر. برنجيسنك وجوده كتيرديكى حال وموازنتى ايكنجيسى قسم اعظمى اعتباريله اخلال ايتمش وصرايكيسى‌ده تعهدلرينى كرك علناً وكرك سراً نقض ايدن دول متعضيه بمابندن پامال ايدلمكيدى. برحالده‌كه دول مذكوره عثمانى پادشاهلغى ايچون مساعد اولميان احكامك تطبيقى تأمين ايتدكدن صكره انك اهنده «موضوع احكامه قارشى لافيد قالمدلر وفضله اولەرق احكام مذكوره‌يه بلا انقطاع مخالفت ايلمكدەدر.

پارس معاهده‌نامه‌سى «عثمانى پادشاهلغنك استقلال وتماميت ملكيه‌سنه رعايت ايتمك» تعهدينى وضع ايتمش و «بو تعهده مشتركاً وتماماً رعايت اولنمسى» تكفل ايتمك تعهدينى‌ده محتوى بولنمكيدى. بونلردن صكره‌ده حكومت سنيه‌نك «تبعه‌سيله اولان مناسباتنه وعثمانلى پادشاهلغنك ادارۀ داخليه‌سنه» هردولو مداخله‌يى منع ايديبور ايدى.

شو حال فرانسه حكومتى ممالك عثمانيه‌ده توۀ مسلحه ايله مؤيد بر مداخله اجرا ايتمكدن ولبنانده بر اصول ادارۀ جديده تأسيسنى طلب ايلمكدن منع ايتمه‌مشدر. اول وقتدولى متعضيه پارس معاهده‌نامه‌سنك احكام مذكوره‌سنه مخالف اولان وآمال الحاقى جويانه قودوتوسنى توليد ايدن متوياننده فرانسه‌يى سرپست براقه‌مق مقصديله شو حركته ديپلوماسى طريقيله اشتراكه مجبور اولديلر.

ديكر طرفدن روسيه حكومتى دخى عينى طريقيله سالك اولەرق تحريك ايتديكى وكنديلرينه سلاح، اعانه، ضابط وسنى عسكر ويرمكده قصور ايتمديكى صربستان وقره‌طاغ امارتلرينه قارشو باب عاليينك حركاتى بر اولتيماتوم ايله توقيف ايتمش وبعض ولايات عثمانيه‌ده يكى بر ادارۀ داخليه تأسيسنى وبونلرك تمشيت مصالح عموميه‌لرنده بر مداخلۀ اجنبيه جريانى طلب ايلمكدن صوكره دولت عليه ايله حربه كيريشمكدن چكنمه‌مشدر.

كذلك پارس معاهده‌نامه‌سنك احكام مسروده‌سى ترانسه‌حكومتى تونسى اشغال ايدرك دولت عليه‌نك اشبو خطه‌سى اوزرنده كندى حمايتى تأسيس ايلمكدن نه‌ده انكلتره حكومتى حاكيت فعليه‌سى اقامه ايتمك اوزره مصرى اشغال ايتمكدن وينك جنوبنده، نجده، كوندە، القطره وبصره كورفزنده حاكيت عثمانيه‌يه قارشو بر مسلسله تجاوزات ايقاع ايلمكدن منع ايتمه‌مشدر. عينى احكام عهديه اليوم دولت عثمانيه‌يه قارشى حرب ايدن دول اربعه‌يى كريد آلمه‌سنده موجود اولان وضعيتى جبراً تعديل ايتمك واوراده، رعايانى متعهد بولندقلرى تماميت ملكيه ايله تضاد آشكار تشكيل ايدن، برحالت جديده احداث ايلمك خصوصلرنده‌ده مشكلاته اوغرامامشدر.

الحاصل ايتاليا هيچ برنصيب جدى اولمكسزين سادەجه فرصت قصديله واولوقت آفريقانك شمالنده وقوعيافته اولان وضعيت جديدۀ سياسيه‌يى متعاقب مجرد كنديسنه تعويضات تهيه ايلك امنيه‌سيله عثمانلى پادشاهلغنه قارشو حرب اعلان ايلمكدن چكنمه‌مش وه حكومت سنيه ايله اختلاف افكار حالنده قوت استعماله قبل المراجعه دول متعاقده‌يى توسطلريله بو متهاجى منعه اقدار ايلمك خصوصنده، سبق ايدن تعهدينه رعايت ايلمك زحمتنه بيله قاتلانه‌مشدر.

خصوصات مسروده عثمانلى پادشاهلغنك امور داخليه‌سنه مداخله وقوع بولان ديكر برطاقم احوالى دها ذكر وتعداد ايتمكدن مغنيدر.

٧٨ ـ ١٨٧٧ وقوعاتى اوزرينه عقد ايديلن برلين معاهده‌نامه‌سى آوروپاى عثمانيه‌نك وضعيات جديده حصوله كتيره‌رك پارس معاهده‌سى كركى كبى تعديل ايتمشدر. اشبو وضعيات ايسه بالآخره ماراندكر سند دولينك اولبابده‌كى احكامنى فسخ ايدن مقاولات متأخره ايله دوچار تغير اولمشدر. فقط برلين معاهده‌سنك عقدندن چوق مدت كچمكسزين روسيه حكومتى بالذات كيريشديكى تعهداته قارشو نه‌درجه حرمتكار اولديغنى كوستردى. باطومى فتح ايتمه‌مش اولديغى جهتله اشبو موقع مستحكمى اساساً تجارى بر سرست لبنان حالنه افراغ ايتمك اوزره مادۀ دوليه ايله بيان ايتمك صورتيله الحاق ايده بيلمشدى. انكلتره حكومتى بو اساسه بناءً بعض تعهداتى تجديده موافقت ايلمشدى. مع‌مافيه پترسبورغ قابينه‌سى نياتى حيز فعله ايصال ايتدكدن صكره معاهده‌نامه‌نك اكا دائر اولان مادەسنك مفصوخيتغ ساده‌جه اعلان ايلەرك شهر مذكورى بر موقع حرب حالنه اتراغ ايلمش انكلتره حكومتى ايسه اوليه احساس ايتديكى تدابيرتأييديه‌دن هيچ برينى استعمال ايتمه‌مشدركه بوده حكومت مشار اليهانك برلين معاهده‌نامه‌سنك تعيين ايتديكى اصوله نه درجه‌يه قدر اهميت عطف ايتديكنى اثبات ايلر.

حكومت سنيۀ عثمانيه معاهده‌نك كافتلى وآغير اولان احكامنى كمال اعتنا ايله اجرا ايتمش ايسه‌ده آنده مندرج وكنديسنه مساعد اولان بعض احكام كرك كنديسنك وكرك دايلرينك اصرارلرينه رغماً دولتلردن برينك عثمانلى پادشاهلغى احواليه ايقاع موافعده مشاهده ايتديكى منفعت طولايسيله لفظ بى‌معنى قالمشدر.

ايضاحات مبسوطه‌دن مستبان اولديغنه كوره پارس وبرلين معاهده‌نامه‌لرينك عثمانلى پادشاهلغى حقنده‌كى احكام اصليه وعموميه‌سى اكا وضع امضا ايدن بعض دولتلر طرفندن مستحراً اخلال ايتمشدر. حال بوكه برسند دولينك دول متعاقده‌دن برى حقنده نافع اولان احكامى مثلاً دايماً طانمامش ايكن سند مذكوراك اودولته تحميل ايتديكى مكلفاتجه مرعى الاجرا تصور اولونه‌ماز. بوحال سند مبحوث عنك دولت مشار اليها حقنده بذاته منفسخ وباطل اولمسنى ايجاب ايدر. شورانسى‌ده شايان تذكاردركه معاهدتين مذكورتين عقد اولندقلرى زمان موجود اولان احوال تماماً تبديل ايتمشدر.

حكومت سنيه دول متضيه‌دن دردى ايله حرب حالنده اولوب مذكور معاهده‌لر ايسه بو دولتلرك تعديلرى واصرارلريله آنلرك منفعتلرينه اولەرق عقد ايدلمش اولديغندن بوحال معاهدات مزبوره‌نك دولت عليه ايله دول مذكوره آرەسنده‌كى مناسباتده قطعياً اساسى انتاج ايدر.

بونلدن ماعدا حكومت سنيه دول متضيه‌نك ديكر ايكيسى ايله مساوات تامه اساسنه مستنداً عقد اولنان معاهدات ايله دولت عليه ايله

چهارشنبه: ٤ محرم ١٣٣٥، ١٩ تشرین اول ١٣٣٢، ١ تشرین ثانی افرنجی ٩١٦

طنین

اداره‌خانه: توره‌ثمانیه‌ده دائره‌مخصوصه‌ـ آدرس: استانبول، طنین ـ تلفون نومرو سی ٥٤٧

اخطار: ترتیبك خصوصات تحریریه‌سنه مالك اوراق هیئت تحریریه واموره اداریه‌یه متعلق مواد طلبی اداره‌سنه کوندرمه‌لیدر. درج اولنمیان اوراق اعاده اولنماز.

کرك استانبول، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (١٠) باره‌در.

سیاسیات

روسلر کلیور!

عثمانلی تورکلرینك مقدرات تاریخیه‌سنده ازلی وابدی بردشمن کبی موجودیتی حس ایتدیرن روسلر استانبوله کلیورلر. قفط بومظفر بر قوماندانك سوق ایتدیکی قطعات غالبه حالنده دکل، جسور وفداکار اردومزك قهرمانلقلری بهانه‌سنه ایتدیکی دونوك وعاجز امرا سورولری شکلنده استانبول سورلرندن ایچری کیریورلر. عینی عاقبت انکلیزلرك‌ده باشنه کلدی. اونلرده عثمانلی سلطنتنه نهایت ویرمك قصدیله ایتخدمزك قابیسنه باشلریتی اوردیلر وتیجه‌سنده آرقه قاپیدن برسورو اسیر حالنده المژه دوشدیلر.

تارینخك بك اهمیتلی بر دونوم پرده‌سی بولوندیغمزك نه بویوك، نه پارلاق ونه مادی برتمثال! شهیدی‌یه قدر عثمانلی دونی کندیسنه الك بویوك دشمن اولدیغی تاریخده روسلری بولدی. روسلر بویوك ایچون عثمانلیلری محو ایتك آرزومی حس ایتدیلر ویوکا یوتون قابیلتلری ایله عزم ایتدیلر. امللرینه موفق اولدیغی حرصلری آرتدی ونهایت اویله بردرجه‌یه کلدی که روس چارلغك حاکمیت جهانکیرانه‌سنه صاغلام بر تمل اولمق اوزره استانبولك ضبطی روسلرجه دینی وملی بر غایه اولدیغی تخیل ایتدی. بوآندن اعتباراً عثمانلی ایمپراطورلغیله روس چارلغك بر برینه حیات وممات مجادله‌سنه کیریشمك مجبوریت تاریخیه‌سی تحقق ایتمشدی. ایکیسندن بری محو اولمادیقه‌جه مجادله نهایت بولامایه‌جقدی.

١٢٩٣ سفرینی عثمانلیلر بك اوفاق بعض سبابلرله، عادتا سوق تصادف ایله غائب اعتبار دمنیله بیلیر. حالبوکه اوتحاربه‌دن صوکره روسلرك تشکیلات وتدارکاتی بزه نسبتله اوقدر آوتمش، بالعکس بزم سوء اداره‌مز یوزندن قابیلیت حربیه‌مز اوقدر آرالمشدی که ایکی حکومت آراسنده بر محاربه‌وقوعنده قیمتمك نه‌صورتده تعین ایده‌جکنده آوروپاده کیمسه‌ده شبهه قالمامشدی. بومنك روحنده روسلردن انتقام آرزوسی الك درین، الك غیر اختیاری برحس شکنده برلشمش اولدیغی حالده کون کچدکجه بوانتقامك ساحهٔ فعله ایصالی احتمالی آرالیوردی. عثمانلیلری روسلره قارشی حرکته کتیرن اسباب روحیه‌یی یالکز انتقام حرصندن عبارت ظن ایتمك‌ده خطادر. بوزنم ایچون برمجبوریت حیاتیه‌در، محافظهٔ نفس مجبوریتندن متولد بر ضرورت سیاسیه‌در.

وقوعات تاریخیه روس ـ ژاپون محاربه‌سی اناسنده بزه ماضیلك فلاکتلری تعمیر ایتمك، استقبالی‌دها امین اساسلر اوزرینه قورمق فرصتنی تأمین ایتمشدی. فقط بز بویله بر احتماله قارشی حاضر لانامش اولدیغمز جهتله قلبمزده طغیانلر وآتشلرله اوکوزل فرصتك قاچوب کیتمسنه تیرجی قالدق.

عمومی حرب ظهور ایدوب‌ده یوتون آوروپا ایکی‌یه آیرلدیغی وبربرینی محو ایچون تکمیل منابع ملیه‌لریله، تکمیل ارتقالریله بربرلری اوزرینه آتلدیغی زمان تورکیه ایچون تعقیب ایدیله‌جك خط حرکت‌ده یك واضح اولدیغی تعین ایتمشدی. عصرلردنبری عثمانلی تورکلریله روسلر آراسنده دوام ایدن مجادله مدیدنك بوآراق سولك‌صلحه‌سی ایدی. یاروسلر املارینه نائل اولدیقلری ودوماده علناً سویلدکلری کبی عثمانلی سلطنتنه نهایت ویرمك روس حاکمیتی یوناز اوزنده تأسیس ایده‌جکلردی، یاتورکلر قوی ومتجدد بر دولت مدنیه حالنده یوناز اوزنده حاکمیتلریتی ادامه ایله‌جکلردی.

محاربه‌نك شبهه‌سیزیه قدر جریان ایدن صفحه‌لری کوستریبورکه عثمانلیلر هیچ بر زمان روسلرك زبون ومغلوبی اولمایه‌جقدر. روس استیلاسنه قارشی عینی تهلکهٔ حیاتیه‌ده قالان بولغارلر هانکی طرفده حربه اشتراك اختیاری لازم کلدیسه بك دوغرو بر صورتده کمدیرمك زنلرله برلکده روس استیلاسنه قارشی دورمغه باشلادیلر. بالطبع‌ده کزندن تابه‌سره کورفریه‌قدر آلمانلرله محاربلر، بولغارلر وتورکلردن مرکب یکپاره بر کتله وجود بولدی که یونان ایچون حرب حاضردن غالبانه چیقمق بر مجبوریت حیاتیه‌در. بزم طرفزده هیچ بر فکر استیلا، هیچ بر فکر تجاوز موجود دکل. بز بو حربی یالکز کندی موجودیتمزی تعرضدن قورتارمق، سلامتلهٔ یاشایه‌بیلمك ایچون اختیار ایتدیکمز جهتله یوتون وارلغمزی بواوغورده تمنویله، فداکارلقله ویریبورز. ایشته یوندن دولایدرکه قوهٔ معنویه‌مز غایت یوکسك وتزلزله اوغرامقدن اوزاقدر. چونکه غالب کلکلرن یاشنقه جازمز یوقدر. بزجه کرك کندیمزك، کرك متفقلریمزك الاهم اسباب غلبه‌سی بومعنوی عامله‌ده آرامق ایجاب ایدر. محاربه‌یه بو قدر قداکارانه وعزمیوروانه دوام ایتدیکمزدن والمزدن کلی بایدیغمزدن دولایدرکه او قوتلی دشمنمزی شبهه‌سی سوتکولرمز آلتنده پارچه‌لایور، استانبول سوقافلرنده روس اسیرلری دولاشدیره‌ـ بیلیورز. یوندن دولایدرکه استانبوله روسلر کلیور! دنیادیی زمان درحال، مستهزیانه برتبسم ایله: اوت اما، اسیر اولهرق! جوابنی ویره‌بیلیورز.

(یا) ده‌کی قطعاتمزك تعرضی

(جهه‌سنده‌کی عثمانلی قطعاتی طرفندن اجرا ایدیلن تعرض موفقیتکارانه‌نك اولان (نارایوغا) و (زلوتلیا) نهرلری آزه‌سنده‌کاتن ساحهٔ حربی ... طرفندن ضبط ایدیلن (مولوخوف) و (قوباریق) موقعلرینی کوستردیکی خریطه

مفصل خریطه

(غالیچیا) دکی قطعاتمزك تعرض منطقه‌سی اولان (نارایوغا) نهری حوالیسنی و جهة حرب ایله (لوبیچ) آزه‌سنده‌کی مسافه‌یی کوستردیکی خریطه

شمالنده‌کی ٤٠٧ رافعی تپه (قوباریق) تپه‌سی ضبط ایتمشلردر. ...جرا ایدیلن یوموقیتلی تعرضك، اهمیت موضعیه‌سندن ماعدا، دیکر براهمیتی ...رك مدافعه‌ده اولدیغی ...رشی آشکار بر رجحان ...مه دهما تحقق ایتمش ...ن وغضنفر قطعاتمز ...ندنك مقاومت ایدمزك ...کاری عالمده موسقوطلر ...مقاومت ایده‌مه‌مشلر ...درکه بوحادثهٔ حربیه، ...شجاعت ومتانتی حقنده ...

بوفکر صریح حصوله کاپدر.

قطعاتمزك دلیرانه برهجومیله ضبط ایدلمش اولان مواضع مذکوره، دشمنك بویوك بر اهمیت صاحب ایله‌دیکی بر ساحه‌ده بولونغه‌دردر. خریطه‌مز تدقیق ایدیلیرسه کوروله‌کی عثمانلی عسکری (لوبیچ) ، کیدن یولارده‌دری اوزرنده طبیعی بر خط مدافعه حالنده امتداد ایدیور (نارایوغا) نهری اوزرنده اجرای حرکات ایله‌مکده‌دور. قطعاتمزك تحت محافظه‌سنده یونان یوحوالی‌یه وروسلرك نه‌درجه‌ده اهمیت ورد کلدیکنی آکلامق ایچون ١٥ تشرین اول فرنجیده باشلایوغی یدی کون دوام ایتمش اولان (نارایوغا) میدان محاربه‌سنده روسلرك صرف ایتدکلری یهوده غیرتلری خاطرلامق کفایت ایدر. دشمن، اوزمان جهه‌نك آلمانلر طرفندن مدافعه ایدیلن اقسامنه غایت شدتلی هجومله اجرا ایتمش، فقط هرطرفنده مغلوب ایدیلدرك نهایت اولیه نهرك غربی ساحلنده اشغال ایتمش اولدیغی موافقندن‌ده اخراج وشرق ساحلنه دفع اولونمشدی. ایشته ٢٠ تشرین اولنده آلمانلر طرفندن اجراسنه باشلانیلان موقیتلی حرکت تعرضیه بوکون تورك قطعاتی طرفندن اکمال اولونمقده‌در.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No

پنجشنبه | ٢٠ تشرین اول ١٣٣٢
٢ تشرین ثانی افرنجی ١٩١٦

باب عالینك مهم برنوطه‌سی

حکومت سنیه‌جه پارس وبرلین معاهده‌لرینك ملغا تلقی ایدلمسی ـ جبل لبنان امتیازاتنك تأیید الماسی

خارجیه نظارت جلیله‌سی طرفندن برلین ووینانه سفارتلری واسطه‌سیله آلمانیا وآوستریا ـ مجارستان حکومتلرینه اعطا ایدیلن نوطه‌نك صورتیدر:

ناظر افندی

حکومتمك اصرایله خصوصات آتیه‌یی ذات عالیلرینك پیش نظر اطلاعنه وضع ایله کسب فخر ایلرم.

کچن عصرك نصف اخیرنده متحدث وقوعات آزه‌سنده حکومت سنیهٔ عثمانیه احوالی وضع الید محتلنه داخلنده ایکی مهم معاهده‌نامه امضا ایتمکه مجبور اولمشدرکه بونلردن ٣٠ مارت ١٨٥٦ تاریخلی پارس و ٣ اغستوس ١٨٧٨ تاریخلی برلین معاهده‌لریدر. برنجیسنك وجوده کتیردیکی حال وموازنهٔ ایکنجیسی جانبندن پامال ایدلمشدی. بر حالده‌که دول مذکوره عثمانلی ایچون مساعد اولیان احکامك تطبیقی تأمین ایتدکدن صکره الك ایلنده موضوع احکامه قارشی لاقید قالدلر وفضله اولهرق احکام مذکوره‌یه بلا انقطاع مخالفت ایتمکلردر.

پارس معاهده‌نامه‌سی « عثمانلی پادشاهلرنك استقلال وتمامیت ملکیه‌سنه رعایت ایتمك » تعهدینی وضع ایتمش و « بو تعهده مشترکاً وتاماً رعایت اولونسی » تکفل ایتمك تعهدینی‌ده محتوی بولنمقیدی. یوخلق صکره‌ده حکومت سنیه‌نك « تبعه‌سیله اولان مناسباتنه وعثمانلی پادشاهلرنك ادارهٔ داخلیه‌سنه » هردرلو مداخله‌دن منع ایدییور ایدی.

شو حال فرانسه حکومتی عالك عثمانیه‌ده توهٔ مسلحه ایله مؤید بر مداخله اجرا ایتمکدن ولیانده بر اصول ادارهٔ جدیده تأسیسنی طلب ایدلمکدن منع ایتمه‌مشدر. اول وقت دول مختلفه پارس معاهده‌نامه‌سنك احکام مذکوره‌سنه مخالف اولان وآمال اخلاقی جوباته قودتوسنی تقلید ایدن متویاننده فرانسه‌یی سرایت یراقه‌مق متصدیلر شو حرکته دیپلوماسی طریقیله اشتراك محبور اولدیلر.

دیکر طرفدن روسیه حکومتی دخی عینی طریقه سالك اولهرق تحریك ایتدیکی وکندیلرینه سلاح، اعانه، ضابط وسنی عسکریلر مکده قصور ایتمکسزین صربستان وقره‌طاغ امارتلرینه قارشو باب عالیك برکاتی بر اولیاتوم ایله توقیف ایتمش وبعض ولایات عثمانیه‌ده یکی بر ادارهٔ داخلیه تأسیسنی ویونانك تقسیمات مصالح عمومیه‌لرنده بر مداخلهٔ اجنبیه جریانی طلب ایلدکدن صوکره دولت علیه ایله حربه کیریشمکدن چکنمه‌مشدر.

کذلك پارس معاهده‌نامه‌سنك احکام مسروده‌سی ترانسه‌کومتی تونسی اشغال ایدرك دولت علیه‌نك اشبو خلعه‌سی اوزرنده کندی حمایتی تأسیس ایلمکدن نده انکلتره حکومتی حاکمیت فعلیه‌سی اقامه ایتمك اوزره مصری اشغال ایتمکدن وینك یوجوبنه، نجده، کوینده، الفطره‌ده وبصره کورفزنده حاکمیت عثمانیه‌یه قارشو بر سلسلهٔ تجاوزات ایقاع ایلمکدن منع ایتمه‌مشدر. عینی احکام معاهده‌یه الیوم دولت عثمانیه‌یه قارشو حرب ایدن دول اربعه‌یی کریدٔ آلمه‌سنده موجود اولان وضعیتی جبراً تعدیل ایتمك واوراده، رهبانی متعهد بولندقلری تمامیت ملکیه ایله تضاد آشکار تشکیل ایدن، برحالت جدیده احداث ایتمك خصوصلرنده‌ده متکلمانه اوطرانه‌مشدر.

الحاصل ایتالیا هیچ برسبب جدی اولمنسزین سادجه‌جه نزعات قصدیله واولوقت آقرباغك شهالنده وقوعیافته اولان وضعیت جدیدهٔ سیاسیه‌یی متعاقب مجرد کندیسنه تعویضات تپه ایلك امنیه‌سیله عثمانلی پادشاهلنه قارشو حرب اعلان ایلمکدن چکنمه‌مش وه حکومت سنیه ایله اختلاف افکار حالنده اوت استعمالنه قبل المراجعه دول متعاقده‌دن توسطلریله بر متوفیانی منعه اقدار ایتك خصوصنده « سبق ایدن تعهدینه رعایت ایتمك زحمتنه بیله قاتلانه‌مشدر.

خصوصات مسروده عثمانلی پادشاهلنك امور داخلیه‌سنه مداخله وقوع بولان دیکر برطاقم احوالی دها ذکر وتعداد ایتمکدن مغنیدر.

٧٨ ـ ١٨٧٧ وقوعاتی اوزرینه عقد ایدیلن برلین معاهده‌نامه‌سی آوروپای عثمانیه‌ده وضعیات جدیده حصوله کتیردیکی پارس معاهده‌سی کرک کمی تعدیل ایتمشدر. اشبو وضعیات ایسه بالاخره مارالذکر سند دولینك اولیایدهکی احکامی فسخ ایدن مقابولات متأخره ایله دوچار تغیر اولمشدر. فقط برلین معاهده‌سنك عقدندن چوق مدت کچمکسزین روسیه حکومتی بالذات کریدیدیکی تعهداته قارشو نه‌درجه حرمتکار اولدیغی کوستردی. باطومی فتح ایتمش اولدیغی جهتله اشبو موقع مستحکمی اساساً تجاری بر سرپرست لیمان حالنه افراغ ایتك نیتی علنی ورسمی بر مادهٔ دولیه ایله بیان ایتك صورتیله الحاقی ایده بیلمشدی. انکلتره حکومتی بو اساسله بناءً بعض تعهداتی تجدیده موافقت ایلمشدی. مع‌مافیه پتروسبورغ قابینه‌سی نیاتنی جیز قطه ایصال ایتدکدن صکره معاهده‌نامه‌نك اکا دائر اولان مادده‌سنك مفسوخیتنی سازشه‌یه اعلان ایده‌رك شهر مذکوری بر موقع حرب حالنه اراغ ایلمش انکلتره حکومتی ایسه اولیه احساس ایتدیکی تدابیرنأییدیه‌دن هیچ برینی استعمال ایتمامشدرکه بوده حکومت مشارالیهانك برلین معاهده‌نامه‌سنك تعیین ایتدیکی اصوله نه درجه‌یه قدر اهمیت عطف ایتدیکنی اثبات ایلر.

حکومت سنیهٔ عثمانیه معاهده‌نك کافهٔ واقفیر اولان احکامی کمال اعتنا ایله اجرا ایتمش ایسه‌ده آنده مندرج وکندوسنه مساعد اولان بعض احکام کرك کندیسنك وکرك دایتلرینك اصرارلرینه رغماً دولتلردن برینك عثمانلی پادشاهنی احوالنه ایقاع موالعده مشاهده ایتدیکی منفعت طولایسیله لفظ بی‌معنی عالمده قالمشدر.

ایضاحات مبسوطه‌دن مستبان اولدیغه‌کوره پارس وبرلین معاهده‌نامه‌لرینك عثمانلی پادشاهلنی حقده‌کی احکام اصلیه وعمومیه‌سی اکا وضع امضا ایدن بعض دولتلر طرفندن مستحقاً اخلال ایدلمشدر. حالبوکه پرسند دولینك دول متعاقده‌دن بری حقنده نافع اولان احکامی مثلیاً طانمامش ایکن سند مذکورك اودولته تحمیل ایتدیکی تکلفاتچه مرمی اولنسی تصوراولنه‌ماز. بوحال سند مبحوث عنك دولت مشارالیهانك حقنده بذاته منفسخ وباطل اولنسی ایجاب ایدر. شورادیده شایان تذکاردرکه معاهدتین مذکورتین عقد اولندیغی زمان موجود اولان احوال تماماً تبدل ایتمشدر.

حکومت سنیه دول مخضیه‌دن دوردی ایله حرب حالنده اولوب مذکور معاهده‌لر ایسه بو دولتلرك تعدیلری واصرارلریله آلمانك منفعتلرینه اولهرق عقد ایدلمش اولدیغندن بوحالك معاهدات مزبورنك دولت علیه ایله دول مذکوره آزه‌سنده‌کی مناسباتده قطعیاً اعاسنی انتاج ایدر.

یوندن ماعدا حکومت سنیه دول مخضیه‌نك دیکر ایکیسی ایله مساوات تامه اساسنه مستنداً عقد آفاق ایتمشدر. شوحالده عثمانلی پادشاهنك نوعما مادون موقعندن ودول معظمه‌دن بعضیلرینك آنی ایتدیه متضندار بولندقلری وصایت مشترکهٔ دولیه‌دن صورت قطعیه‌ده قورتلمش اولدیغندن آوروپا زمرهٔ دولیه‌سنه تماماً مستقل بر حکومتك حائز اولدیغی حقوق وامتیازات ایله داخل بولنمقده‌در. شوصورت جدیده دخی مارالذکر سندات دولیه‌نك سبب وجودینی ازاله ایتمکده‌در.

مطالعات مشروحهٔ مختلفه‌نك هیئت مجموعه‌سی مارالذکر سندانی تماماً باطل وهرکونه قیمت عهدیه‌دن عاری قیلمقده‌در.

مع‌هذا حکومت سنیه دول متعاقده‌دن، کندوسیله مناسبات ودادیه‌لرینی اتفاق حالنه قلب ایدنلرك ذهنلرنده بو بابده شبهات حصوله میدان ویرمامك اوزره مارالذکر ١٨٥٦ و ١٨٧٨ تاریخلی معاهده‌نامه‌لری فسخ ایتدیکی آلمانیا حکومتنه (آوستریا ومجارستان حکومتنه) بیان ایتمکله کسب مباهات ایلر.

معمافیه معاهدات مذکوره‌ده کندی لیهنه مندرج اولوب شمدی‌یه قدر طانمامش اولان حقوقدن عات ایتدیرمك ایچون حقوق دول ثوابتدنه استناده قصور ایتمه‌جکی ابیان ایلمکو قائم‌ده‌دن غیرحال عهد ایدر.

دیکر طرفدن حکومت سنیه فرانسه‌نك تضییق اوزرینه جبل لبنان سنجاغنه دول معظمه‌نك بعض مرتبه مداخله‌سی موجب صرف اداری و محدود بر مخابرت تشکیلاتی یتمش ایتمکه مجبور اولمش ایدی. هرنه‌قدر لوای مذکورك شو وضعیتی علی الاصول متعقد برمعاهده‌ایله دکل‌لکه ١٨٦٦، ١٨٦٤ تاریخلی نظامات داخلیه ایله احداث ایدلمش ایسه‌ده حکومت سنیه بویایده هر کونه سوء تفهمی ازاله ایچون اسباب آتیه‌یه مبنی لوای مذکوره‌ده عالك شاهانه اقسام سائره‌سنده جاری طرز اداره‌یی تأسیس ایدرك وضعیت مذکوره‌یه نهایت ویردیکنی بیانه مجبوریت حس ایدر. باقی احترامات ـ الخ ـ

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE. 606

جمعه : ٦ محرم ٣٣٥٠ ، ٢١ تشرين اول ٣٣٢ ، ٣ تشرين ثانى افرنجى ١٩١٦

اداره‌خانه : نورعثمانيه‌ده دائره‌مخصوصه . آدرس : استانبول ، طنين ـ تلفون نومره‌سى ٥٤٧

طنين

تاريخ
آبونه‌لرى

اخطار : قرئالك خصوصات تحريريه‌سنه عائد اوراق هيئت تحريريه وامور ادارويه متعلق مواد طنين ادارەسنه كوندرلمه‌لرى . درج اولونماين اوراق اعاده اولنمازلر

كرك استانبول ، كرك ولايات ايچون نسخه‌سى (١٠) باره‌در .

اسكى

سياسيات

پارس وبرلين معاهده‌لرينك الغاسى

دولتلرى آووپا زمرهٔ دولیه‌سنك تام ومساوى حقوقه مالك بر عضوى حالنه قويمق ايچون آلتمانى لازم كلان صوك تاريخى آدميده آتلشدر . حكومت سنيه برلين وويانه سفارتلرى واسطه‌سيله آلمانيا وآوستريا ـ مجارستان حكومتلرينه تبليغ ايتديكى بر توطه‌ده پارس وبرلين معاهده‌لرينى ملغا تلقى ايتمه‌يكنى بيلديريور .

توطه‌نك دونكى نسخه‌سنده مندرج صورتى اوقويان قارئلرمز ، تاريخ تجددمزك الك مهم وتيقه‌لرندن برينك مواجهه‌سنده اولدقلرينى هيچ شهه‌سز مدرك بولونمشلر وكچيرمكده اولدقلرى آن تاريخينك اهميتى حس ايتمشلردر . حكومتمزك توطه‌سى ، شرق مسئله‌سى نامى آلتنده ازمنهٔ حاضره تاريخنده الك كورولتولى ، الك قاريشيق صحيفه‌لرى اشغال ايدن بر بابك آلتنه صوك چيزكى چكمش وبو صحيفه‌لرى ايدى صورتده قپامشدر . آرتق شرق مسئله‌سى آنجق تاريخك مالكيدر . ظاهرده انسانيت ومدنيت كسوه‌سيله ، فقط حقيقتده الك چيركين وبياغى منفعت دوشونجه‌لريله بزه قارشى بابيلان حقسز لقلرك ، بزم ترقى وتجددمزه ايديلن ممانعتلرك حسابنى تاريخ البته كوره‌جكدر . برالبه تملكتمزده‌كى تحريكاتدهبولونوب قاريشقلق چقارمغه چاليشان ، ديكر الپه بوقاريشقلقدن دولاينى انسانيت نامنه مداخله ايتمكه طاورانان بعض آووپا دولتلرينك حكام‌لرى ، برحقيقت تاريخيه صفتيله بالكز بعض غرب دارالفنونلرينك كوشه‌لرنده تكرار ايديلمكله قالميه‌جق ، بوتون بوانى معلومات عموميه صيرەسنه كچه‌جكدر .

پارس وبرلين معاهده‌لرينك وبو معاهده‌لرك آووپاچه صورت انطباقنك نه‌قدر حقسز بر وضعيت حاصل ايتديكنى هيچ آنجى بر صورتده حس ايديورددى . مذكور معاهده‌لرده بزم عزت نفسمزى اوقشايه‌جق وبعض حقوقزى محافظه آلتنه آلاجق مادەلر واردى . بوكون قارشيمزده دشمن موقعنده بولونان دولتلرك بو مادەلرى نه‌قدر صريح صورتده آپاقلر آلتنه آلديغنى نوطه واضح ومدلل بر صورتده تعداد ايديور . طرفيندن برى تعهدلرينى طوتمايانچه ديكر طرفك‌ده مقابل تعهدلرينه رعايت مجبوريتنده بولونمامسى الطبيعى بر شى ايكن بزم حقوق استقلالمزه ايديلن الك حقسز تجاوزلرده كندیلرينچه هيچ حكمنده طوتولان بو معاهده‌لرى ايدرى سورمكدن چكينمه‌مشلردر . نه چاره‌كه قوت اونلرده ايدى . هم حق خارجنه چيقه‌ق ، هم ده يونى حق نامنه پاپلش كوسترمك اونلرك النده ايدى . بوكون بو وضعيت نظراً بو ايكى معاهده بزم ايچون هردلو ماهيت حقوقيه‌سنى غائب ايتمش ، استقلالمزى ، موجوديتمزى تهديده چاليشان بر سلاح حكمنه كچه‌مشدى . ايلك فرصتده يونى سيلكوب آتمق بزم حق بقا واستقلالمز ايچيندن ايدى . بوكون بو فرصت موجوددر . دول حضيه‌دن دردى ايله حال حربده بولنورز . ديكر ايكيسى ايله آرامزده مساوات نامه اساسانه مستند بر اتفاق موجوددر . شوحالده دولتلى نوعما مادون موقعندن ودول معظمه‌دن بعضلرينك ايفاده متفقدار بولوندقلرى وصايت مشتركهٔ دولیه‌دن صورت قطعه‌ده قورتيلمق آووپا زمرهٔ دولیه‌سنه تماماً مستقل بر حكومت صفتيله داخل اولوبور . بوصفتله دول سائره‌ايله اولان مناسباتنده حقوق دول قواعدينه مساوات اساسى دائرسنده رعايت ايده‌جكى كبى مملكتنك هرقسمى وتبعه‌سنك هرصنفى ايچون حصولى طبيعتيله آرزو ايتديكى هردرلو تشبثات اصلاحيه‌يه ، هيچ بر طرفك مداخله‌سنى قبول ايتمكسزين ، اصول وقاعده دائره‌سنده توسل ايده‌جكدر .

خاطره‌يه كلمه‌جك بر نقطه وار : عجبا قاپيتولاسيونلرك الغاسى اوزرينه پارس وبرلين معاهده‌لرى ده اونه‌دن قالميرلمش اولمايوريميدى ؟ خير ، اولمايوردى . جونكه بو معاهده‌لرده قاپيتولاسيونلره تعلق ايدن ، يعنى بر يه‌دول تمثيه آره‌سنده‌كى مناسباتى مساوات اساسانه مستند اولمايه‌رق تنظيم ايدن بعض جهتلر اولمقله برابر صرف تملكتمزك وبابعض اقسام ايدن بعض جهتلر داخليه‌سنده ودولتك كندى تبعه‌سى آره‌سنده‌كى مناسباته تعلق ايدن ماده‌لرده واردى . معاهده‌لرك الغاسى اساساً ضرورى اولمقله برابر پك كثير ومغلق اولان مواد مختلفه‌سى حقنده دريندن دريننه تدقيقات اجراسى ايجاب ايديوردى . ايشته بو تدقيقات ختام بولونجه حكومتمز قاپيتولاسيونلرك الغاسى صورتيله آچدينى يولده صوك آديمى‌ده آتمش وبزى مقتدراتنه تماميله صاحب وموجوديتنه حاكم بر حاله ايصال ايتمشدر .

تبليغ رسمى

٢٠ تشرين اول ٢٣٢ تاريخلى قرارگاه عموميدن تبليغ اولنمشدر :

١ — فرات جبهه‌سنده مجاهدينمز دشمنك اوچ خطه هجوم ايدەرك بر جوق مازەمه‌ويوزالغى حيوان اغتنام ايتمشلردر . دجله جبهه‌سنده طيارەلرمز دشمن موضعلرينه متعدد بومبالر آتمشدر . مجاهدينمز شيخ سعيد جواردەكى انكليزلرك طياره هانكارينه هجوم ايدەرك دشمنك بر طياره‌سنى دها تخريب ايتمشلردر . انكليزلر بوكا مقابل موضعلرمزى كريسنه تأثير سز بومبالر آتمشلردر .

٢ — ايران جبهه‌سنده : (بجار) ك شمال شرقيسنده دشمنك سوارى وپياده قطعاتى (زنجان) استقامتنده طردايتدك .

٣ — قافقاس جبهه‌سنده : مركز وصول جناحده الهمزه كشف قولى مصادەلرى اولدى . بر مقدار اسير آلدق .

٤ — غاليچيا جبهه‌سنده : ١٧ ـ ٨ ـ ٣٢ ده ضبط ايتديكمز هواسى استرداد مقصديله روسلر ١٨ ـ ١٩ ـ ٣٢ ده بر تعرض دها اجرا ايتديلرسه‌ده بو تعرضده ديكرلرى كبى تماميله طرد ايتدك .

ما كدونيا محاذنده : دشمنك استروما جبهه‌سنده قطعاتمزه قارشى ١٨ ـ ٨ ـ ٣٢ ده اجرا ايتديكى بر تعرضى بوسكورتلك . «ملى»

اوردومز حقنده تقديرات

برلين ، ١ تشرين ثانى (م.آ) — اوقال آنجاليجه فرنه‌سى وضعيت عسكريه‌سنده بازديغى برمقاله‌ده تورك قطعاتنك غاليچيادەكى (داوتقا ـ قراستوفسى) خطنك اثناى مدافعه‌سنده متفنن اردولرينه ايفا ايتديكى فوق العاده قهرمانلر معاونى قيد وتورك قطعاتنك مدافعه‌ده حائز اولدقلرى عزم وثبات خارق العاده‌يى بو وسيله ايله بر دها اثبات ايلمكلرينى تذكار ايديور .

حرب عمومى خبرلرى

U ٥٣ ك عودتى

برلين ، ١ تشرين ثانى (م.آ) — آمريقا سواحلنده طولاشان الماى اوچ توصولى آلمان تحت البحرينك سلامتله آلمانيايه عودت ايلمسى آلمانيا مطبوعاتى طرفندن فوق العاده سرورله تلقى ايدلمشدر . بو تحت البحرك دشمنلره ايقاع ايلديكى مادى ومعنوى عظيم ضايعات وخساراتك درجه‌سى حقنده هنوز تفصيلات يوق ايسه‌ده اكثريسى اوچ بيك ايله بش بيك طون آره‌سنده بولنان بر چوق واپور بابيرلرينى متضمندر . مذكور تحت البحرك اجرا ايلديكى سفر تحت البحرلرك يوللره لوازم ومحروقات آلمانيزين وبراس الحركيه استناد ايتمكسزين قرق كون طولاشه‌بيلدكلرينى اثبات ايلمشدر .

احتياط ضابطلرمز

غاليچيا مشاهدات وتحسساتى

غاليچيادەكى قطعاتمزى زيارته كيدركن هر شيدن زياده صراق ايتديكم جهت ، احتياط ضابطلرمزه عسكرلكك شامل تأثير ايتديكى ، برايكى سنه اوليسه‌ده قدر عسكرحياتنه بيانجى بولنان كنجلرك اوردوده نه‌كى بر موقع اشغال ايلمكارى ايدى . احتياط ضابطلرينك چوق ايش كوردكلرنه وكنديلرندن كتكلنديكندن چوق فضله قابليت كوسترديكلرينه دائر اونه‌دن بردن ملو لافيش محدود درجه‌ده معلوماتم واردى . فقط اردوونك كنجلرمزك سجيه‌سى اوزرينه اجرا ايتديكى مقابل تأثيرلر حقنده هيچ بر فكر پيدا ايتمه‌مشدم . حرب ادبياتمز برچوق خصوصلرده وظيفه‌سنى ياپديغى كبى يونون مملكتى علاقه‌دار ايتمسى لازم كلان بومهم نقطه‌يى‌ده سكوت ايله كچيشديرمشدى .

دها غاليچيا بولنده ايكن ، ايلك عسكرى جهتى متخصصلرينه براداوق ، اجنبى وتريبوى جهتلر حقنده كندى فكرلرينه بر تحليل ياپتيرمشدم . شوراسى آشكاردەكه كنجلرك عسكرلكى ، واسع مقياسده بر اجتماعى تجربه ماهيتى حائزدر . قطعى سوزنده حل ايديلمه‌مين ودولو دولو نظريه وفرضيه‌لرله حلله چاليشيلان برچوق مسئله‌لر بو تجربه نتيجه‌سنده عملى سوزنده حل ايديلمش اولمه‌جق واله مثبت وقيمتلى معلومات كچيرلمه‌يه‌جكدى . ايشته ايشك ايچنده شونقطه نظرلر واردى : حربدن اول كنجلرده عموميتله تشبث واستعلال حركت نفسانى كووه‌ايورديسى . كندى قوتلرينه كووه‌ه‌رك حياتده آدم آتالمز آزدى . بالكس كنجلرك چوغى ، متواضع برمقياسده واسون ، كندى كنلنده پورويوب كيده‌جك برحيرالى ورمه‌كى دوشونيورلردى . اعتياد حاوجه‌چقدى ، حياتك بكى كى احتمالرينه كوكس ويرمكه‌ده‌ذوق آزامق ، تشبث ايتمك ، اوغراشمق بعثه ملكتلرك السالرينه خصوص بر طاقم مسئله‌لر مزينلر ديه تلقى ايديلوردى ، عجبا بزده حقيقةً طبعى بر استعداد مزلغى واردى ؟ بعثه ملتلرك افراطندن كرى‌مى ايدك ؟ بوله ايش بر تشكيلات خطاسندن وتربيه نقصانلرندنمى عبارتدى ؟ بزده بعثه تشكيلات دائره‌سنده ، بشقه‌لر دولو تربيه شرائطى آلتنده مثبت ، منتج ، كندى قوتنه اعتماد‌لدر ، آتى حاذره تكيين آدملر اولابيلمزى ايدك ؟ برنجى تقديرده آتيزدن ايدەمزى كسك ايجاب ايدەجكدى . ايكنجى تقديرده بالعكس استعداد جهتندن تفضلجار اولماغينى ومعين ساحه‌لرده ، لزومى كوروان شلرى ياپتى صورتيله موجوديتزه بكى بر شكل ويرمه‌نك لزومده بولونديغى مبدانه چيقه‌جدى .

ايشته ثم صراق ايتديكم شى بالخاصه بو جهتى تدقيق ايتمك ، عسكرلكده‌كى بكى شرائطك وبكى تأثيرلرك اعتياداتك كنجلرمز اوزرنده نه بوله‌ده وته ايدەجه‌ى فرقلر اوياندىرديغنى آكلاتمدى .

غاليچياده عثمانى منطقه‌سنه داخل اولور اولماز صراقى تسكين ايچون كوزيمى آچدم ، هرفرصتده بونقطه نظردن تدقيقاته بولونمه ياشلادم . ايلك كوزلرى ياپديغم شى ، بوللرده تصادف ايتديكم ضابطلرك اوساع واخواننده دقت ايدەرك آزملرينه‌كى احتياط ضابطلرنى تفريقه چاليشمغدى . آز زمانده قانع اولديغم كه بو اصول جيغاد برنول دكلمش ، هپسى منتظم آدملرله وجدى ومعين بروضعيتله كچوب كيدن ضابطلر آره‌سنده موظف مسلك ضابطلرينى احتياطلردن آيرمه‌يلمكه ، بالخاصه تجربه‌سز بر كروز ايچون ، احتمال بولدى .

قراركاهده معاملات ذاتيه ايله اشتغال ايدن شعبه‌نك مدىرى يك اندى‌يه صراحت ايدەرك تمادى ايدن تجربه‌لرى اعتباريله احتياط ضابطلرى حقنده نه فكرلر پيدا ايتديكنى صوردم . ديدى كه : « احتياط ضابطلرى اردوده وظيفه‌شناس ، جدى ، متثبت برعنصر تشكيل ايديور . احتياطلر عسكر اولوب حرب ميدانه كلنجه ابتدا كندى كنلرينه اعتمادسزلك كوستريورلر ، سيكيرلرينك مقابلنه كووه‌ه‌يه جكلرنى ظن ايديورلر . لكن بواوقاتى سيكير بجراتى يك قولاى كچيور . بونك برينه اوقدر آز بر زمانده الك ممتاز عسكرى مزينلر قانع ولوبوركه حقق برافتخار دويقدن كندىلرى آلماياورز . دينك ايستر كه بو مزينلر عرقدره اوبور برشكلده موجود اولديغى ايچون آز زحمتله اوايدەرلر ، وو اوراياجى طاتيانز برحالده ايصال ايديورلر . »

زيارت ايتديكم برفرقه عسكرنده احتياط ضابطلرى كيملر اولدقلرينى وتحصيلارى اعتباريله هانكى مسلكلره منسوب بولوندقلرينى آكلامق ايستدم . ايلك حلده كيمسه جواب ويرمدى . صوكره سكونلرينك سببى ايضاح ايتدىلر : اوراده‌كى احتياط ضابطلرى هپ حربك ايتداسندن برى اردوده بولنيورمش . بومدت ظرفنده عسكرلكه اوقدر آليشمشلر واردوه‌يه انضمامنى اوقدر تمنى كورمكه باشلامشلركه كنديلرى‌ده نفسلرنى مسلك اعتباريله آيرى كوردەك اعتبارينى جوقدن اونوتمشلر ... بوضابطلرك قونوشدم . آزملرنده حقوق تحصيل ايتمش اولانلر ، زراعت مكتب عالينده تحصيل كوردنلر ، اجنبى مكتبلرنده اوقومش اولانلر واردى . بوندن صوكره آلاى وطابور مركزلرينى وايلرى آوجى خطلرينى زيارت ايتدكجه احتياط ضابطلرينى صوروب آراماغه دوام ايتدم . بكيدن اردوده داخل اولان كنجلرمزى هرضوعيتده كوردم ، كنديلرندن لفردى آزه‌سنده حال وحركتلرى وبكى دكوراتلرى حقنده برچوق شيلر اوكرنديكم كبى آمسلرلندن تحقيقاته بولوندم . كوروب ايشته كلكلرى مدعى مشترك نقطه‌لرى شوصورتله خلاصه ايده‌بيلديم :

احتياط ضابطلى اوقوى اوزره ، سلاح آلتنه چاغيريلان كنجلر اولا تحليل ايده‌دەكارى بر حملاً قارئوسنده بولونمشلر ، معين بر محيطلرده ، معين وحدتلو بر حياتك كچيرلكن يردن بره بكى احتياطلره دولو بتده رعايه آتلق وزورلرنده آزچوق برتوحش اوياندىرمش . سوكره بوكى حياته دالمشلر . برآز وقت كچمش . بواش بواش كندى كنديلرينى طانيه‌مامغه باشلامشلردر . اسكى تجربه اعتباديسزلق ، بدبختلك برينه خيم ، نفسلرينه اعتماد وتيكيدلك قائم اولمش ، اوطه ياصدقى دكايدىرمكدن قورقارلكن شيددى بكى بكى وضعيتزقارشو ـ نده بولونمدن وحرب حياتى كچيرمكدن لذت دويغه باشلامشلر . حربدن اول عالى بوشلق ايچنده كوردكارى وكنديلرينى حياته باغلايان رابطه‌لر يك كوشك اولديغى حالده شيددى بالمكس حيات كنديلرى ايچون برنتك ومعنا كسب ايتمش .

اوكارنده معين وظيفه‌لر كوريبور ، پووظيفه‌لرك ايفاسندن اوطه كنديلرينه مجهول بولونان طرزده قدسى بر حظ وشوق حس ايديورلرمش . رعايت ايچنده خلياره دالمده ذوق بولديغى برده شيددى جرأت ، تشبث وحركتى جاذب كورمكه آلمشلر . حربدن صوكره‌كى فعاليتلرينه عائد تصورلرى شيددن چيزلندى : اساتيزلره ، وياديكر بر پوپولك شهر كوشه‌سنده مطرد برفالم حياتى كچيرمكك قابه‌جقلردى . آرتق حياتك پوزلرى كنديلرى ايچون ايزلمش ، مجادله‌ايچكى اوكرنمقلردى . ملتمكك هرهانكى بر كوشه‌سنده اولورسه اولسون سوء سوءكيده‌جكلر ، حياتلرينك مقدراتى الارينه آلاجقلر ويا كر معيت فرصتلريله دولو اولان مملكتمزده وطاتلرينه تابع اولمله برابر كنديلرى ايچون‌ده تشبثكار بر حيات فعاليت حاضرلايه‌جقلردى . مملكتك آتيسى ايچون هپسنده امید واعتماد واردى . بدبختلك تجربك آزقدانى دينه تلقى ايديورز وچالشمه‌مز حاضر بولونان آدملرك تيكينى ايلمه‌ده حلولى اولديغنه قانع بولنيورلردى ...

غاليچياده برقاچ هفته كچيردكدن وبكى محيطك وبكى شرائطك كنجلرمزى آز زمانده نه‌قدر دكيشديرميه‌لديكنى كروب آكلاتمدقدن صوكره مراقم حل ايداشدى . قطعى سوزنده قناعت حاصل ايتمش ايدم كه عزم ، جرأت ، تشبث وفعاليت خصوصلرنده‌كى نقصانلرمز طبعى براستعداد مزلغك اثرى دكل ، تداويسى ممكن بر تشكيلات وتربيه مسئله‌سيدر . اردوده‌كى خدمت اولا برسانا تورىوم تأثيرى كوستردى ، بونونك اعراض مرضيه‌سى ، سقطلقلرى ، تجن وديوانلك نمايانتى نداوى ايتمش ، صوكره قيمتلى بر تربيه مؤسسه‌سى صفتيله اجراى تأثيره باشلاميه‌رق ميدانه صاغلام ، عزمكار ومثبت انسانلر وجيتى وفداكار ملت افرادى چيقارمشدى .

غاليچيادن حركتمدن برى بازمغى آرزو‌سنى بسلديكم شوسعاتلرى اردو سانا تورىومك وتربيه مؤسسه‌سنك اشتكنده بولونانلره اتحاف ايديورم . بكى احتياط ضابطلرمزلرى آز زمانده كوروب آكلاديغم جهتلردەكه شيددى وطاتك بويوك كوكلرنده وطنه‌لرنى ايفا ايتك اوزره داخل اولدقلرى سلاح خدمتى ، هم كنديلرينى مملكت ايچون دها ايى وناقع بر عضو اولدرق يتديره‌جك ، هم ده نفسلرينى كندى حيات آتيه‌لرى ايچون‌ده دها قيمتلى ودها يوكسك درجه‌لره ايصال ايده‌جكدر .

احمد امين

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE. 606

آلمانلر وتوركلر دوشدى ايسه كيديكز اوكوزل ممكنترى اولردن ضبط ايديلكز كه بعده بزم اجمينى قالاز . آى آدم اولدى ايسه ايلكنجى حالده نى فنالغه خريك ايتمكز . بن سنه اى آدم اولدى ظاهر . دولت وحكومتمه عصيان وآيك عسكرينه حقارت ايله الى بوينى دنات وفضاحت اولدغندن قطعياً قبول ايدمم . » وصوصلرى مكالمه يك زياده شدت پيدا ايلدكندن طرفين جداً عصبانى طوردى . هوا زياده سيله صيجاق اولديغى دن بارقو ايله تمتركلرى اولان اداى كيلردى كنورد كارى نيل صوى ايچيورلر وسكين حرارت ايديورلردى . سليمان پاشا ايله جماعتنه صو تكليف ايلديلر . « سليمان پاشا اصلا ايچمز . قوى نيل صوينى اعدا ايلدن ايچمم . ساعتلرجه صوصوز قالمسى دشمن صفيه سندن صو ايچمك كبك حرامدر . بر صوينى جوانلر ايچه چاورلى وعفونتلى صولرينى مسلمانلر ايچمكه مكلف اولورز . » ديه رك وبرلين صوى اعاده ايلمدى . بوحدت دينداره ايله غيرمسلمانه كرك انكليز بارقو وكرك روسيه رفيقلرى نه يه اوغراه قلرى حيا شاشيرمش ايديلر . مكالمه يه ختام ويرلدى وچولمه سى صندالريه دخول جانب خاصم دفع اولدلر . سليمان پاشا اليوم آل وبياض عبائلى طوغرلغه مزين چادرلردن مركب سريعى قرار كاهدهبولاريور . سلامت عاداتك سليمان پاشا كبى اولادلرى اولدغنه دين ديه مرك علوت بدفعتى يك ژالاق اولارق انكشاف ايلمه چكدر . « ملى »

هيئت مخصوصه حلبده

حلب ، ٢٠ تشرين اول (م.م.آ.) — سوريه هيئت طلبه سنه اعادهٔ زيارت ايچون عصمت ، طلعت ، صلاح جمعيتى ، محى الدين ، جلال ساهر ، حليم ثابت ، وحيد ، حسن لامع وشمس الدين كلكردن مركب هيئت مخصوصه ايله عثمانيدر لوئيد سرعجرى ، آرتس وولف تجارى بو اقشام حلبه مواصلت ايدمزك اولمه سنلر ايچون ايدلمشلردر . موى اليهم استاصيونده والى و قوماندان ، اشراف وارکان نظميه واصراى عسكريه ومكتب طلبه لرى وصنايع بوسه سنه مى طوقندن مهاجم احترامه لهاستقبال اولونمشلردر . كيجه ايديلطوقندن شرفلرينه آلتمش كشيلك بر ضيافت ويرلمشدر . ضيافت صبحى اظهاراته محل جريان اولمش ، حلب شعرا وخطباسيله طلعت بك ايرد ايتمكارى لطافتده اخوت اسلاميه دن ، حكومت عثمانيه نك تعالى اسلامه ايتدكى خدمتلردن بحث ايلمشلردر .

هيئت بارين صباح حلبى كزمزك اقشام ترمنيانه ريلهه عزيمت ايدمكدر . رفاقدن صوكره جبلهه عاليه يه ، بيروته ، شاميه ، بترالسبع ، حفيره ، حمايه وقدسه قدر كيده جكلردر .

آلمان حرب راپورى

غرب محتشمنده :

برلين ، ٣ تشرين ثانى (م.م.آ.) — [رسمى] فعاليت حربيه على العموم معتدل درجه ده دوام ايلمشدر . (صوم) اردنيه سنك بعض منطقه لرنده شديد طوپچى آتشى اولمشدر . (سنتلى) ده طوقزدن ضبط اولنان خاطرلردن صباح كوكس كوكسه وقوع بولان محاربه ده بكيدن الدن چيقه مشدر . (خودفتور) لك شرقنده و (سن پيه) اورمانلك شمال قسمنه قارشى دشمنك اجرا ايلديكى تعرضلر عقيم قالمشدر . (وو) استحكامنه قارشى فرانسه لولك آتشى آقشامه طوغرى كوشه مشدر .

شرق محتشمنده :

جنرال فلد مارشال پرنس (لئوپولد دوبايير) جبهه سنده : وورسلر (نارايوفقا) ملك صرل ساحلنده كائن (تولوفراسوپلصه) نك غربنده ٣٠ تشرين اولده هجوم ايله ضبط اولنان مواضى استعداد ايچون اجرا ايدوب بدينتر دفعه يه قدر تكرر ايلديكارى بيوك هجومله دفع فوق العاده ضايعات عظيمه يه دوچار اولمشلردر .

سوارى جنرالى آرشيدوق (شارل) جبهه سنده : تراسيلوانيانك جنوب جبهه سنده رومانيايلرك هجومله رى آتش ايله پاشود سوكور محاربه سنده پوسكورلاشدر . (پرمده آل) جنوب غربيسنده وقومزى قولهنك جنوب شرقيسنده تعرضده بولنوب اوچ بوزاليدى فضله رومانيالى اسير آلدى .

بالقان محتشمنده :

اهميت مخصوصه يى حائز هيچ بروقعه اولمامشدر .

آوستريا ـ مجار حرب راپورى

شرق محتشمنده :

وپانه ، ٣ (م.م.آ.) — [رسمى] سوارى جنرالى آرشيدوق (شارل) زدوسى جبهه سنده : شمال (اولاق) ده رومانيالرندن بر چوق بردن هجومده بولنمغه ايسه ده هر طرفده كرى يه طرد ايلمشلردر . اطمائنان دشمنه آرقه سندن تعرض ايلدوك (وورمستورق) نك [يعنى فرمسى قوله] جنوب شرقيسنده و (پرمده آل) نك جنوب غربيسنده بكيدن اراضى قزانمشدر . ترانسيلوانيانك شرقى جبهه سنده واورمانلى قاپاتزده فعاليت حربيه جزئى اولمشدر .

فلد مارشال پرنس (لئوپولد دوبايير) اردوسى جبهه سنده (جيقوتى سيستريجا نولنيسفا) بوينده ايلروفره غولى محاربانى قازندى . (نارايوفقا) بوينده وورسلر ٣٠ تشرين اولده مدفعلى الهه برلاقتوق ضايعه ايتمكارى مواضى استرداده بدنى دفعه عظيم كتله لر ايله هجما ايلمشلر

صوك حوادث

قهرمان وپاك بر مسلمان

« سليمان ـ فاده پاشا »

مدينهٔ منوره تجارتمزدن : (م.م.آ.) — آغستوسك اوتوزنجى كونندن ٤ ايلول تاريخنه قدر انكليز سفائنى « الوجه » ايله جوانبنى بومباردمان ايلمكده وطيارلر ايله تعرضات اجرا ايلمكده ايدلر . كچنلرده ساحله تقرب ايدن دشمن صفائنى بياض بيراق ايله ملاقات طلبنده بولنمسى اوزرينه ثام شجاعت اسلامى سرنامهٔ مباهات اتحاد ايلديكن « الخ تله » شيخ المشائخى سليمان پاشا قومه چيقان دشمن مأمورلرينك بولندغى (الوجه) كه ايكى ساعت جنوبنده كائن « البيار » مرساسنه عزيمت ايدر . انكليز سفينه سندن طيشيارى يه چيقان مكالمه مأمورلرى سابق انكليز طورسينا متصرفى (بارقو) ايله نائب صدرك ازغلى فيصل طرفندن كوندريلن هردرلو مقاصيله كندولرينى انكليزلره صاتان بر طاقم دانيدن مركب بولنيوردى . صراوونك ايلك تكلفلرى كتيرمش ارقدغى ارزاق ، جبخانه واسلحه نك اخذوقبولايله (الوجه) ده كى تورك عسكرينك ومأمورين حكومتك انكليزلره تسليمى اولنيدر .

بونك اوزرينه سليمان پاشا : — بو اوزاقدن حبهٔ واحده قبول ايدمم . زيرا حكومتم نكاهرآن وزمان اسلام واحسان ايلمكدهدر . بزم اوزق ، ملاح ، يارمه احتياجمز يوقدر . باخصوص دولتلر محاربى اولان بردولتدن صدقه قبول ايدمم .

انكليز مأمورى : — بو اوزاغى شريف طرفندن كوندرلدى . قبولى رجا ايدرم . (الوجه) ده كى تورك عسكرلرينه مأمورلرينك انكليزلره تسليمى شرفنه جملهٔ اوامرنمدندر . اجراسى لازمدر . عكس تقديرده سزه مضرت كلير .

پاشا : — بن تورك نفرته سنه عقلم ايرمز . بزمسلمانلر الهمز ، كتانز ، دكز اتز ، دكز بردر . بن اوزاغى طولو راپورلرى خاطر ايچون دكل راپورلر آلونه املا ايدلمه بر تورك نفر ومأمورينك طوتلمغى تسليم ايدمم . شريف الله هيچ بر علاقه مى يوقدر . بن شريف اولمق على جدر پاشانى طانيورم . جوانى ويرر .

دشمن مأمورلرى : — هر حالده بو ارزاغك قبولى ضرورى اولوب اعادهسى جائز دكلدر . خدمت انسانيه كزيله قبول بديله جكدر . چونكه بوخصوصده شريف امرى مطيعدر . » دهكارندن : « دولتلردن ايشته هيچ بر كمسه دن بر حبه قبول ايدميه جكمى شيمدى سويليدم . بنه اولاد وعيالمزه وعسكرلره دوشمن وكوندر ايله ارزاق ويريورسور . بزده ارزق احتياجى يوق ، بر اشتراكم اولنيان بر ايشدن طولايى بر حبه قبولى اهانت ودنائت اولوب معذرتى بوقالمز جرأت ايدوجكمى بن طان ايديورسكز ؟

دشمن مأمورلرى بوجواب اوزرينه : « تورك دولتنه وتوركلره صوصوطيكنز آكلاشيلور » ديه كارندن سليمان پاشا :

— اكر طوغريسى وحقيقى ايستورسه كز ايشته جناب كبريايه قسم ايليورم دهكلديكز بن تورك ايله بر نرم ويو دولتك حقوق صادق وحقدارى يم . بيانه سلره بو سورتله تبليغ ايدكز .

مكالمه مأمورلرى : — بو يانكزده كى عربان وجماعتى شريفه خدمت ويزه معاونت ايچون كتيريدكز ؟ بزم مقصدمز شريفك امرايله قومدن حركت ايدمه جك قوتلره دهكزدن معاونتله دشمنى پورالردن قوغمق زره ديلرى اوزرينه : « هاى » دكى عربانم صرف سزك عليكزه اولمق طوبلانمشدر . بن وعربانم دولته خدمت ومعاونتله مكلفز . بونى دكز امر ايديرر . اجدادم تورك لرك امرى آلنده و اعمالرايله يشامش اولديغندن بزده اوليه يشايه مز . قومدن كلدجك قوتلريكزه بونوى عربانه قارشى قويارم . المدن كان خدمتى دولته ايفا ايله مكلفم دائم و مقاوم وخلافه صدقم بوقى آمدرم . بنم غائب اولمش قورتيلجى بر حقوقم يوقدر . حقوقم دولته محتوظدر . سزحقوقى غائب اولانلرك حقوقى قورتارلمكز . »

صرقومزلر بونك اوزرينه : سزه « الوجه » وشياله ايستديككز كبى حاكم اولمكز . سزه شريف فلان قارديشيمز ، كيديكز فيصله خبر ويريكز آرتى بورانى بومباردمان ايتيه جكمز . يالكز جواب ويره يو جوابه منتظرز .

سليمان پاشا — حاكميم دولتك امر واراده سى آلنده اولوب باشقه كيمسه نك حاكميتى آلنده حاكم اولمق ايستمم ، ادعا ايلديككز مدنيت الوجه ده جوجوغلرى وقادينلرى طابارلر ايله اولديرمكدهدر . ايشته بومباردمان ايديكز ايستر ايتيكز بز مقابله يه حاضرز . معمافيه طان ايدر ايسه م آلتى آيه قدر سزه جواب ويرميرم . عربانم العام پادشاهه مستغرق اولديغندن بوطرفى دولتدن آيرمق ايچون آلتى آى قدر چالشدمليم . اتفاق ايديلورسه م سزك طرفى التزام ايلرم . فقط بو مدت ظرفنده الوجه وحوالسنده هيچ بر سفينهٔ حربيه كورونمامك وارزاق سوقياتنه ده ممانعت اولنماملدر .

مقابلهسى اوزرينه : — آلتى آى چوقدر . شريف قبول ايتز . ايكى آى كافيدر . آلتى آيه قدر ذاتاً حرب تمام اولور . آلمانلر وتوركلر مراولدى . سزلى آدمسكز ، شهر آكزنى بيلمزسكز . هر حالده بزه خدمت ايتمليسكز .

سليمان پاشا — شريفك قبول وعدم قبولنك بنجه اهميتى يوقدر . آلتى آيدن آشاغى جواب ويرمم . آلتى آيه قدر محاربه يه بيتر سه دها ايديدر . جبلهمزدن لزومى مساعده سيله دوست اولورز . اكر حقيقةً

صوك حوادث

قهرمان وپاك بر مسلمان

« سليمان ـ فاده پاشا »

مدينهٔ منوره تجارتمزدن : (م.م.آ.) — آغستوسك اوتوزنجى كونندن ٤ ايلول تاريخنه قدر انكليز سفائنى « الوجه » ايله جوانبنى بومباردمان ايلمكده وطيارلر ايله تعرضات اجرا ايلمكده ايدلر . كچنلرده ساحله تقرب ايدن دشمن صفائنى بياض بيراق ايله ملاقات طلبنده بولنمسى اوزرينه ثام شجاعت اسلامى سرنامهٔ مباهات اتحاد ايلديكن « الخ تله » شيخ المشائخى سليمان پاشا قومه چيقان دشمن مأمورلرينك بولندغى (الوجه) كه ايكى ساعت جنوبنده كائن « البيار » مرساسنه عزيمت ايدر . انكليز سفينه سندن طيشيارى يه چيقان مكالمه مأمورلرى سابق انكليز طورسينا متصرفى (بارقو) ايله نائب صدرك ازغلى فيصل طرفندن كوندريلن هردرلو مقاصيله كندولرينى انكليزلره صاتان بر طاقم دانيدن مركب بولنيوردى . صراوونك ايلك تكلفلرى كتيرمش ارقدغى ارزاق ، جبخانه واسلحه نك اخذوقبولايله (الوجه) ده كى تورك عسكرينك ومأمورين حكومتك انكليزلره تسليمى اولنيدر .

بونك اوزرينه سليمان پاشا : — بو اوزاقدن حبهٔ واحده قبول ايدمم . زيرا حكومتم نكاهرآن وزمان اسلام واحسان ايلمكدهدر . بزم اوزق ، ملاح ، يارمه احتياجمز يوقدر . باخصوص دولتلر محاربى اولان بردولتدن صدقه قبول ايدمم .

انكليز مأمورى : — بو اوزاغى شريف طرفندن كوندرلدى . قبولى رجا ايدرم . (الوجه) ده كى تورك عسكرلرينه مأمورلرينك انكليزلره تسليمى شرفنه جملهٔ اوامرنمدندر . اجراسى لازمدر . عكس تقديرده سزه مضرت كلير .

پاشا : — بن تورك نفرته سنه عقلم ايرمز . بزمسلمانلر الهمز ، كتانز ، دكز اتز ، دكز بردر . بن اوزاغى طولو راپورلرى خاطر ايچون دكل راپورلر آلونه املا ايدلمه بر تورك نفر ومأمورينك طوتلمغى تسليم ايدمم . شريف الله هيچ بر علاقه مى يوقدر . بن شريف اولمق على جدر پاشانى طانيورم . جوانى ويرر .

دشمن مأمورلرى : — هر حالده بو ارزاغك قبولى ضرورى اولوب اعادهسى جائز دكلدر . خدمت انسانيه كزيله قبول بديله جكدر . چونكه بوخصوصده شريف امرى مطيعدر . » دهكارندن : « دولتلردن ايشته هيچ بر كمسه دن بر حبه قبول ايدميه جكمى شيمدى سويليدم . بنه اولاد وعيالمزه وعسكرلره دوشمن وكوندر ايله ارزاق ويريورسور . بزده ارزق احتياجى يوق ، بر اشتراكم اولنيان بر ايشدن طولايى بر حبه قبولى اهانت ودنائت اولوب معذرتى بوقالمز جرأت ايدوجكمى بن طان ايديورسكز ؟

دشمن مأمورلرى بوجواب اوزرينه : « تورك دولتنه وتوركلره صوصوطيكنز آكلاشيلور » ديه كارندن سليمان پاشا :

— اكر طوغريسى وحقيقى ايستورسه كز ايشته جناب كبريايه قسم ايليورم دهكلديكز بن تورك ايله بر نرم ويو دولتك حقوق صادق وحقدارى يم . بيانه سلره بو سورتله تبليغ ايدكز .

مكالمه مأمورلرى : — بو يانكزده كى عربان وجماعتى شريفه خدمت ويزه معاونت ايچون كتيريدكز ؟ بزم مقصدمز شريفك امرايله قومدن حركت ايدمه جك قوتلره دهكزدن معاونتله دشمنى پورالردن قوغمق زره ديلرى اوزرينه : « هاى » دكى عربانم صرف سزك عليكزه اولمق طوبلانمشدر . بن وعربانم دولته خدمت ومعاونتله مكلفز . بونى دكز امر ايديرر . اجدادم تورك لرك امرى آلنده و اعمالرايله يشامش اولديغندن بزده اوليه يشايه مز . قومدن كلدجك قوتلريكزه بونوى عربانه قارشى قويارم . المدن كان خدمتى دولته ايفا ايله مكلفم دائم و مقاوم وخلافه صدقم بوقى آمدرم . بنم غائب اولمش قورتيلجى بر حقوقم يوقدر . حقوقم دولته محتوظدر . سزحقوقى غائب اولانلرك حقوقى قورتارلمكز . »

صرقومزلر بونك اوزرينه : « سزه « الوجه » وشياله ايستديككز كبى حاكم اولمكز . سزه شريف فلان قارديشيمز ، كيديكز فيصله خبر ويريكز آرتى بورانى بومباردمان ايتيه جكمز . يالكز جواب ويره يو جوابه منتظرز .

سليمان پاشا — حاكميم دولتك امر واراده سى آلنده اولوب باشقه كيمسه نك حاكميتى آلنده حاكم اولمق ايستمم ، ادعا ايلديككز مدنيت الوجه ده جوجوغلرى وقادينلرى طابارلر ايله اولديرمكدهدر . ايشته بومباردمان ايديكز ايستر ايتيكز بز مقابله يه حاضرز . معمافيه طان ايدر ايسه م آلتى آيه قدر سزه جواب ويرميرم . عربانم العام پادشاهه مستغرق اولديغندن بوطرفى دولتدن آيرمق ايچون آلتى آى قدر چالشدمليم . اتفاق ايديلورسه م سزك طرفى التزام ايلرم . فقط بو مدت ظرفنده الوجه وحوالسنده هيچ بر سفينهٔ حربيه كورونمامك وارزاق سوقياتنه ده ممانعت اولنماملدر .

مقابلهسى اوزرينه : — آلتى آى چوقدر . شريف قبول ايتز . ايكى آى كافيدر . آلتى آيه قدر ذاتاً حرب تمام اولور . آلمانلر وتوركلر مراولدى . سزلى آدمسكز ، شهر آكزنى بيلمزسكز . هر حالده بزه خدمت ايتمليسكز .

سليمان پاشا — شريفك قبول وعدم قبولنك بنجه اهميتى يوقدر . آلتى آيدن آشاغى جواب ويرمم . آلتى آيه قدر محاربه يه بيتر سه دها ايديدر . جبلهمزدن لزومى مساعده سيله دوست اولورز . اكر حقيقةً

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 2E 6 0 8

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 2E 6 0 7

ايليورك اوكا كوره تشبثاتده بولنيلديى . اوده اولادى ، اوجه رسم وديه معاملهسى ايله كچيرلدى . حاليوكه كچن سنه نك ايلولنده خدمت عسكريه نك مجبورى اولمسى لزومى كسب قطعيت ايلش ايدى . بوكا رغماً يونون قيمتى لاف وكذاف ايله وحتى ـ ديه ايليورك ـ بالفور كچيرلدى .

افكار عموميه نك غليانى ، ابرام و اصرارى ايله نهايت خدمت عسكريه نك مجبورى اولمسى حقنده تشبثاته كچيرلدى ، كريلدى . اما ـ مع التأسف ـ بو تشبثات دهنقصان براقلدى . برچوق استثنالر تأجيللر ايله خدمت مجبوريهٔ عسكريه غايت محدود بر دائره داخلنده تطبيق ايدلمكه باشلانلدى . بوندن نه نتيجه استحصال اولندى ؟ حرب عادى ايلدى . ويو قيشده دوام ايدجكدر .

اوچ فرصتدن ايكيسى غائب ايدلدى . الده شديد بيلك يالكز بر فرصت قالمشدر . اكر حكومت بو دفعه ده زرده ايلر وقيل وقال ايله وقت كچيرمجك اولورسه بو قالندن نه كبى نتائج وخيمه نولد ايليه جكنى شيمديدن كسديريليورز . حرب پرسنه دها سوروكانلرك ديلو نرجه خلقك صو وناپود اولمسنه وبويله بش ميليون لرجا كبى مربلغ عظيمك صرف واستهلاكى صورتيله ملتك افلاسنه دوام اولونوبجق ودها چوق قابلى كوكلر كچيريلدكى بوزيسكلرجه آدم ديارعدمه كوندريلمك دكلدر .

مناسبتى اعتباريله عن درجه ده مسئول اولان پارلمنو ايشته بارين بشكيرلر اجتماع ايليه جكدر . بواجتماعده وريلجك برقرارقطعى ومستعمل ايله ، اردويه نظامى دائر وسنده مقدار كافى عسكر تشديرمك چارهلرينه توسل ايتلدكزه بوحرب وبوحربدهكى مظفريت اهم امورك روحى متابعتده اولوب بونقطه نك خصوصات مهمهٔ سائرهيه رجحانى لازم كلور . بو مسئلهنك مهمليك « ايرلاندا » يا عائد اولان قسمنه تعلقيله خدمت مجبوريهٔ عسكريه بلاضاعهٔ وقت ايرلاندايه دخى تشمول اولنلديغى « ايرلاندا » اينجون دخى بك خيرلى اولوجق اولان بو نقطه نده ذره قدر تردد جائز دكلدر .

مستر « ردموند » كه كچن هفته « واترفورده » ايراد ايلديكى همان آتيز نطقه هجرت وبوله جك زمانلر كچمشدر . هله بونقطه وضعيت حاضره ارزوانده ذره قدر تأثيرى اولهمز . بوحربى قزانمق لازمدر . اكر « ايرلاندا » اورنكده بر مانعه تشكيل ايديورسه بومانعه يى دخى ايلجه جايلديلردر . ايرلاندا لزوم واحتياجاته تابع قالليدر . اساساً اينجركه مستر « ردموند » ملتك حربه اشتراكى كورمزك بك محظوظ اولميجقدر .

باش وكيل طرفندن بايلمه جق شى ، مسئلهى پارلمنوده « ايرلاندا » ماجيورلرى فراقسنه كرزجه آكلاشلمدر . زيرا عكسى تقديرده بو فرقه رؤساسى حربك تمديدينه خدمت ايتمكدن بشقه برشى يابمامش اولجقلردر . حكومت تشبثاتنده بو دفعه ده موفق اولمهمش ايسه اركان حربيه هنمز ، ايرلاندادن كچيرلن ضباطى بشقه يرده تلاف الملكه جالشده مقلردر . بوده فصل ايرلهجقدر : هرحالده اول امرده نظر اعتباره آلنه جق نقطه « تمديد سن » قطعه سى ازلجقدر .

ايشته كچرديكنز زمانلر بو كبى حيات ومماته عائد مسائلك سرعتله حلى استلزام ايتديريه جك درجه ده نازكدر .

بالقانلرده

يونانستان احوالى

جنوه ، ١ تشرين ثانى — « دميل تيوز » غزتهسى برلين ايديور : (ونيزيلوس) طرفدارانى ائتلافك مظاهرتنه نائل اولهمدقلرندن طولايى يأس وتوميدى يه دوچار اولمشلردر . ائتلاف ، قرالك سلالهٔ حكمدارى يه مغسوبيتنه مبنى قرال قسطنطينه معاونت ومظاهرتده بولنمه مقابل كورينيور . فرانسز مطبوعاتنك تعريفاتى ونيزيلوس طرفدارانى آزمسنده بويوك بر تأثر واندیشه توليد ايتمشدر . مذكور غزتهنك تشريناته نظراً ائتلاف زمرهسنه منسوب اولوب حكمدارلق اصوليله اداره ايديان دولتلردن اوچى ادارهٔ حكمداريه اصولى محافظه ايتك ايچون قرال قسطنطينى حمايه ايتمكدهدرلر .

سارای تعرضنك عقامتى

برلين ، ٢ (م.م.آ.) — (صوفيه) دن « آزنه شت » غزتهسنه اشعار اولنيور : جنرال (سارای) نك تعرضى كاملاً دوچار عقامت اولمشدر . (سارای) اردوسى غربيسى آرقى يالكز نقاط مقرردهده مهاجمده بولنيور . (چيتا) قوسنده ، (مالك) كولى ساحلنده ، بوكسك بلاده بايلاده هجومله رى عصى اختلاجاتدن ناشئه بر ماهيت حائز دكلدر . بوهجومله رك بولمار وآتالان قطعاتى ممكن صرتبه اشغال ايدوب يونانستانى باطى طوتمق مقصديتنه معطوف اولديغى آشكاردر .

(بوركيف) حكومت طرفداری اولدی

برلين ، ٣ (م.م.آ.) — حكوم (كنادوف) نك مغسوب اولديغى (اصنابيولوزيست) فرقهسى اعضالرندن دوقتور (بوركيف) رئيس نظار (رادوسلاف) ه يوندن صوكره حكومت بولنيقه سنه التحاق ايدوب قابينه يى تأييد ايدهجكنى بيلديرمشدر .

جه قوفله صوبرانيه آره سنده

صوفيه ، ٢ (ق.) — بولغار تلغراف آژانسندن : صوبرانيه رئيسى پاش قوماندان جنرال جه قوفه آتيده كى تلغرافنامه يى كوندرمشدر :

صوك حوادث

دوبرنجه موفقياتى مناسبتيله

جانب سنى الجوانب حضرت پادشاهى‌يه ٢٦ تشرين اول ٩١٦ تاريخيله جشمنلو بولغارستان قرالى حضرتلرى طرفندن ارسال اولنان تلغرافنامه‌نك ترجمه‌سيدر :

«عساكر شجيعه‌لوكانه‌لرينك كوستنبه وبحديه خطوط مهمه‌سنك ضبطى خصوصنده ظهور ايتمش اولدقلرى دوبرنجه‌ده منفى اردولر طرفلرندن احراز اولنان پارلاق مظفريات مناسبتيله الك حار وصميمى تبريكاتمى مشترك دشمنه قارشى برطاقم مظفريات جديده احرازيله دعواى حقه‌منك غلبهٔ نهائيه‌سنى تأمين ايتمسى حقنده‌كى آمال وتمنياته قبول بويورلمسى ذات شوكتسمات حضرت پادشاهيلرندن رجا المرم . »

طرف اشرف حضرت پادشاهيدن ٢٩ تشرين اول ٩١٦ تاريخيله جشمنلو بولغارستان قرالى حضرتلرينه كشيده بويورلان تلغرافنامهٔ همايونك ترجمه‌سيدر :

« منفى اردولر طرفندن دوبرنجه‌ده احراز اولنان پارلاق مظفريت وسيله‌سيله بيان تبريكاتى متضمن اولدوقى طرف جنابلرينه ارسال بويورلان تلغراف كمال ممنونيتله اخذ ايتدم. طوراق حصار وقوبادين محاربات شديده‌سنده شانلى سلاح ارقداشلرى ميانده تمايز ايتمش اولان شجيع عساكرم حقلرنده‌كى حسيات جشمنانه‌لرندن طولايى باخاصه ذات حكمدارانه‌لرينه بيان تشكر ايدر ومنفى اردولرمزك برطاقم يكى مظفريات ايله مشترك دشمنلرمزى جزالندرمق دعواى حقه‌منك غلبهٔ قطعيه‌سنى تأمينه موفقيتلرينى جناب حقدن تضرع ونياز ايلرم.

* *

ايكنجى دور سنوى مناسبتيله

درسعادتده باش قوماندان وكيل ذيشانى انور پاشا حضرتلرينه

« دولت علية عثمانيه‌نك ايكى امپراطورلق بانندن مداخلهٔ استقلال ايچون حربه داخل اولديغى زماندن يعنى ٢٩ تشرين اولدن برى ايكى سنه كذران ايتمش اولديور. بو يوبوك قرار قطعات وكاسه عاليلرى اثريدر . لهرمان تورك اردوسنك پارلاق حركاتى ايچه عائددر . چناق قلعه وكوغالعماره محاربالرنك يوبوك كوتلرنى برچه‌جانى ودوبرنجه‌نك ظفرله مالى مناقبى تعقيب ايتمشدر . بونلر بوتون متفقلرك صادق سلاح آرقداشلغنك برر آيده‌سى حكمنده‌در . «عمرى» سى ايچون چاليشمليدر » عبارەسى برنجه بر دستورالعملدر . عسكرلره خاص بر وضوح ونفوذ نظرله ذات عاليلرى قطعات عثمانيه‌يى حدود عثمانيه‌دن اوزاق محلرده مشتركاً مقاومت وحدتنه ودهاتمه اصلا تردد ايتمديكز . وبونى‌ده هدف مقصودك آيچى قوى مشتركمز ايله الده ايدلميله‌جكى قناعتيله ياپديكز . بر قوى ومتين بر امنيت متقابله ايله كچن ايكى حرب سنه‌سنه ارجاع نظر ايده‌ميلرز . دستورمز لايتزلزل اطمئنان ايله (ظفره طوغرى ايلرى) در . »

جنرال مارشال فون هيندنبورغ

درسعادتده باش قوماندان وكيل ذيشانى انور پاشا حضرتلرينه

« ٢٩ تشرين اول وقعهٔ تاريخيه‌سنك تأييد خاطره‌سى ايچون طرف والالرندن كشيده اولنان تلغرافنامه‌نك ياد اطلقى بى صميمى برمسار قلبيه مستغرق ايتمشدر .

آوستريا - مجارستان اردوسى شرقى تورك اردوسنك سلاملرينه كمال منتدارى ايله مقابله ايدر . كرك اردوى عثمانى وكرك اردوى مذكور رؤساسى طرفندن ايكى سنه‌دنبرى دوام ايدن حرب مشترك اثناسنده كوستربان وقطعات عثمانيه‌نك وطن طوبراغى خارجنده حرب ايلى خصوصنده طرف اشرف حضرت پادشاهيدن اتخاذ بويورلان جسورانه وصرداته قرار ايله برقات دها تعالى ايدن صادق سلاح آرقداشلغنك متمدد وبى پايان آثار فعاليتى اردومز جه شكران ومنتدارى ايله قارشولانمقدەدر. ذات عاليلرى طرفندن كمال موفقيتله سوق واداره اولنان اردوى عثمانينك يوندن بويله دخى زفيرات ربانيه‌يه مظهريتى عن صميم القلب تمنى ايدەرم. »

فون ماكنزن نهرجه جوغ واردو باش قوماندانى فريدرغ

بلغار اردوسى باش قوماندانى جنرال « ژەتوف » طرفندن كشيده قلنان ٣١ تشرين اول سنه ٩١٦ تاريخلى آلمانجه تلغرافنامه ترجمه‌سى :

« دولت علية عثمانيه‌نك جهان حربنه اشتراكنك ايكنجى سنه‌سى مناسبتيله ذات آصفانه‌لرى طرفندن شجيع اردوى همايون عثمانى نامنه بلغار اردوى قرالينه گوندريلان . لاملر پك قيمتدارەدر . قلبلرمز مسرت ومفخرتله مالامالدر ، زيرا تورك محاربلرينك دوبرنجه‌ده ابراز ايتدكارى قهرمانلقك شاهدلرى صفيله سوريه‌ده، الجزيره‌ده، قافقاسيه‌ده ، چناق قلعه‌ده وغاليچياده كندىلرينك پارلاق اوصاف جنكاورانه‌يه مالك اولدقلرينى اثبات ايدن اجراآتى دخى تخطر ايديورز. ايكى سنه‌دنبرو ذات حضرت پادشاهينك اردوى همايونلرى طرفندن تحمل اولنان فوق العاده عظيم مزاحم وكثير محروميتلر عثمانلى سنجاغنى يكى دفعه دالريله تزيين ايتمش وبتواسع وفداكار تورك ضابط وعسكرلرينك باشلرينى يكى اشعهٔ شان وشرفله لمعه‌دار قيلمشدر . مشتركاً دوكيلن فان سلاح آقداشلغمزله برابر حيات مقابلهٔ امنيت واعتمادمزى دخى قوى ايتمشدر . بتون بلغار اردوسنده‌كى قلبلره نافذ اولان وحسيات ايله طولو اولان ايله اردوى همايونده‌كى سلاح آرقداشلرمزه [illegible] يكى واك خاصانه ارقدش سلاملرمزى اتحاف وجناب [illegible] لرينه مقدر

ايليه‌رك اوكا كوره تشبثاتده بولنمق ايدى . اوده اولدى، قوجه رسم «قيد» معامله‌سى ايله كچيرلدى . حالبوكه كچن سنه‌نك ايلولنده خدمت عسكريه‌نك مجبورى اولمسى لزومى كسب قطعيت ايلمش ايدى. بوكا رغماً بوتون قيش لاف وكذاف ايله وحتى - ديلرله بيلوركه - بلافتور كچيرلدى .

افكار عموميه‌نك غليانى ، ابرام و اصرارى ايله نهايت خدمت عسكريه‌نك مجبورى اولمسى حقنده تشبثاته كيريشلدى ، كريشلدى اما - مع التأسف - بو تشبثات دەنقصان براقلدى. برچوق استثناآت تأجيللر ايله خدمت مجبوريهٔ عسكريه غايت محدود بردائره داخلنده تطبيق ايدلمكه باشلاندى . بوندن نه نتيجه استحصال اولندى ؟ حرب عادى ايلدى . وبو قيش‌ده دوام ايده‌جكدر.

اوچ قرسندن ايكيسى غائب ايدلدى. الده شيمديك يالكز برفرصت قالمشدر . اكر حكومت بو دفعه‌ده تردد ايلر وقيل وقال ايله وقت كچيرەجك اولورسه بو غلبندن نه كبى نتائج وخيمه تولد ايليه‌جكنى شيمديدن كسديرەميلورز. حرب برسنه‌دهاسوروكانه‌لرك ميليونلرجه خلقك محو ونابود اولمسنه وبومه‌يه بش ميليون ليرا كبى برمبلغ عظيمك صرف واستهلاكى صورتيله ملتك افلاسنه دوام اولونه‌جق ودهاجوق قانلى كولر كچيريله‌رك بوزيكلرجه آدم ديارعدمه كوندريله‌جك ديكدر.

مناسبتى اعتباريله عين درجه‌ده مشئول اولان پارلمنتو ايشنه يارين بتكرار اجتماع ايليه‌جكدر. بواجتماعده وريله‌جك برقرارقطعى ومستعجل ايله، اردويه نظامى دائره‌سنده مقدار كافى عسكر تعديرمك چاره‌لرينه توسل ايتمليدر. بوحرب وبوحربده‌كى مظفريت اهم امورك روحى مثابه‌سنده اولوب بونقطه‌نك خصوصات مهمهٔ سائره‌يه ترجيحى لازم كلور . بو مسئلهٔ مهمه‌نك «ايرلاندا» يا عائد اولان قسمنه كلنجه: خدمت مجبوريهٔ عسكريه بلاضاعهٔ وقت ايرلانديه دخى تشميل اولنمليدر. « ايرلاندا » ايچون دخى پك خيرلى اوله‌جق اولان بو نقطه‌ده ذره قدر تردد جائز دكلدر .

مستر « ردموند » نك كچن هفته « واترفورده » ايراد ايلديكى هيجان آميز نطقه محبت ويريله‌جك زمانلر كچمشدر . هله بونطقك وضعيت حاضره اوزرنده ذره قدر تأثيرى اوله‌مز. بوحربى قزانمق لازمدر . اكر « ايرلاندا » اورتده‌ده برمانعه تشكيل ايدسورسه بومانعه‌يى‌ده اجابه چاليشمليدر . ايرلاندا لزوم واحتياجاته تابع قالمليدر . اساساً امينزكه مستر « ردموند » مملكتنك حربه اشتراكنى كوره‌رك پك محظوظ اوله‌جقدر .

باش وكيل طرفندن ياپيله‌جق شى ، مسئله‌يى پارلمنتوده «ايرلاندا» ملتپروران فرقه‌سنه كرزجه آكلاتمقدر . زيرا عكسى تقديرده بو فرقه رؤساسى حربك تمديدينه خدمت ايتمكدن بشقه برشى ياپامش اوله‌جقلردر . حكومت تشبثاتنده بو دفعه‌ده موفق اوله‌مز ايسه اركان حربيه هيئتى ، ايرلانداده كچيريلن ضبطيه بشقه برده تلافى ايلمكه چاليشمه‌جقلردر . بوده فصل ارله‌جقدر ؟ هرحالده اول امرده نظر اعتباره آلنه‌جق نقطه «تحديد سن» نقطه‌سى ايله‌جقدر.

ايشته كچرديكمز زمانلر بو كبى حيات ومماته عائد مسئلك سرعتله حلى استلزام ايتديره‌جك درجه‌ده نازكدر .

بالقانلرده

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZL608

صالی : ۱۰ محرم ۳۳۵، ۲۵ تشرین اول ۳۳۲، ۷ تشرین ثانی

اداره‌خانه : نورعثمانیه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ـ آدرس : استانبول، طنین‌ـ تلفون

اخطار : غزته‌نك خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه وامر متعلق مواد طنین اداره‌سنه کوندرلیدی. درج اولونمایان اوراق اعاده اولنمز.

کرك استانبول، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پا

سیاسیات

ملت وعسکرلك

— حربیه ناظرمزله ملاقات —

حربك اوچنجی سنه‌سنده‌یز. حربله کچن ایکی کسور سنه ظرفنده ملتمزك عسکرلكله اولان مناسباتی یوسبوتون یکی بر شکله کیردی. عسکرلك حقنده‌کی تلقیلر اساسندن دکیشدی. اولجه عسکرلکدن استنا ایدلمك بر امتیاز عد ایدیلیرکن، شیمدی مملکتك مقدرات آتیه‌سنی تعیین ایده‌جك مهم وقایع وحادثاته فعلاً اشتراك ایتمك، باخاصه منورصنفلر ایچون، بر امتیاز عد اولونماسی لازم کله‌جکی فکری یواش یواش بر طوتغه باشلادی. اورته‌ده‌کی اماره‌لردن آکلاشیلیورکه حرب حاضر ظرفنده خدمت عسکریه‌نك ملتك اجتماعی روحنده، حصوله کتیردیکی انقلاب بك بویوکدر. بو انقلابك ماهیتی، تأثیراتی ونتیجه‌سی حقنده صلاحیتدار بر آغزدن چیقه‌جق بیاناتك مراق واهمیتله تلقی‌به شایان اولدیغنی دوشوندك. حربیه ناظری وباش قوماندان وکیلی انور پاشا حضرتلرینه مراجعت ایده‌رك بو مسئله حقنده عسکری واجتماعی نقاط نظردن معلومات ایستدك. بو میانده عسکرلك وظیفه‌سنك مملکتك سائر ساحه‌لرنده‌کی منافع دائمه‌سنه اولان مناسبتنه وبدل قانوندن متولد وضعیته دائر سؤالار صوردق، آتیده‌کی بیاناتده بولوندیلر :

« حرب حاضرك بزه اك بویوك فائده‌لرندن بری ملتك ووحی عسکرلکله تأنیسه وسیله اولماسیدر. عسکرلك بر مدتلر بزده یك یاکلش برصورتده تلقی ایدلدی. فضله تحصیل کورنك ویا فضله پاره‌سی اولانك استنا ایدلمکه حق قازاندیغی برنوع آنغاریه ظن اولونیدی. کال تمنویتله کوریورم که بو یولده تلقیلرك برچوغی حرب حاضر آزمانده تصحیح ایتمشدر. اردویه داخل اولان کنج عسکرلك حیاتنك یکیلکلرینه آلیشوب وظیفه حسنا قدسیتیله الفت پیدا ایدر ایتمز هرجهتله طانماز بر حه کلیورلر.

عسکرلکی اوزونجه‌مدت عمومه مخصوص واستنا قبو ایتمز بروظیفه دیه تطبیق ایدن مملکتلرده اردوده خدمت ایده‌بیلمك عموم نظرنده بر شرف وامتیاز حالنی آلمشدر

هیچ کیمسه، حتی انکلیز، فرانسز، ایتالیان، روس تبعه‌سی وبزم ایله خصومت حالنده بولنان سائر حکومت تبعه‌لری بیله قایتولاسیونلرك اورته‌دن قالدیرلمسندن ذره قدر ضرردیده اولمه‌یلر. بو دشمن تبعه‌سی کافی السابق سربستجه ایشلری وکوچلری ایله مشغول اولقده‌درلر. حریت شخصیه‌لری، املاك ومالکنده‌ده‌یانیان دشمن تبعه‌سنك حریت شخصیه‌سندن دها واسع ومؤمندر. بز، دشمنلرمزك ادعا ایتدکاری وجهله، باربار برلت دکلز. »

رومانیانك حربه دخولی حقنده خلیل بك افندی شو بیانانده بولندی :

« رومانیانك خط حرکتی کرك ائتلاف، کرك رومن رجالنك دول مرکزیه‌یی نه درجه ضعیفلاتمش عد ایتدکلرینی کوستردیکی ایچون نجه اصل بو نقطهٔ نظردن جالب دقتدر. شبهه یوقکه یکرشده‌کی افندیلر، دول مرکزیه‌نك آرتق رومن قوتلرینه قارشی قویه‌میه‌جق بردرکه‌یه کلمش اولدقلرینی خیال ایدییورلردی. رومنلرك سیکه‌مغزانه حرکتی آنجق بونکله ایضاح اوله‌بیلیر. (براتیانو) مجارستاندن کوزل بر یادجه قوپارمق رومنلره نصیب اولدقدن باشقه بالعکس رومانیانك استیلایه اوغرایه‌جغی برآق بیله خاطرینه کتیرسه ایدی، کرش حکومتی الآن بزم ایله حال صلحده بولونور ایدی. بونون دشمنلرمز، دول مرکزیه‌یی مونك اشیکنه واصل اولنش ظن ایدییورلردی. حالبوکه کوریییورز که دول مذکوره قوتلی ضربه‌لر ایندیره‌جك قوت وقابلیتده‌دارلر، رومانیایه قارشی سوق ایتمکه مقتدر اولدیلر. رومانیانك الیوم آلمقده اولدیغی درس عبرت، بونون جهان ایچون قیمتدار وصراق آور بردرسدر. زیرا بو درس حکومات مرکزیه‌نك الآن عسکرلك نقطه‌سنده یك قوتلی اولدقلرینی وکرك شرقده، کرك شرقده معروض اولدقلری تعرضات شدیده‌یه رغماً یکی دشمنلر اوزرینه بونوك قوتلر ایله آلتی اقتداریی هنوز غائب ایتمکلرینی اثبات ایتمکده‌در. بشریتك ایسلکنی آرزو ایدنلر، رومانیا عاقبت ومقدراتنك حکومات مرکزیه وبونلرك متفقلرینه عائد اراضی حقنده هرکون یکی برمقاسمه پلانی ایله اورته‌یه آتیلان بعض قیزغین ائتلافچی قفاری اوزرنده صغوق بردوش تأثیری یاپمسنی ایته امید ایده‌جکلردر. »

لهستان قراللغی

دون وارشواده اعلان ایدلدی

برلین، ٦ تشرین ثانی (م.آ.) — لهستان والیسی فون‌پوزلر، صوك بهارك یك مشئوم وبراق برمیامی آلتنده دونکی یاراکولی سرایا دونانمش اولان (وارشوا) نك میدانلرینه قوشوشان (له) اهالیسی مواجهه‌سنده مستقل لهستان قراللغنك تشکیلی اعلان ایلمشدر. اسکی (له) قرالارینك سرایندن طوپلانان قدولیك کبار رهابینی ومکاتب عالیه طلبه‌سی و (له) کوکالی آلایلری افرادی قراللغك اعلانی تظاهرات شادمانی ایله آلقیشلامشلردر. والئ عمومی بیانامه‌یی یك محتشم صورتده دونادلش اولان دیوان اوطه‌سنده آماجه ارلدقی قرائت ایلدی وآلمان پارلمنتوسی اعضاسندن فونت (هرتنه‌ـ ماریسکی) بیانامه‌یی (له) لسانده تکرار ایلمشدر.

بعده وارشوا دارالفنون مدیر عمومیسی بیان تفکر ایلمشدر. قرائت اولنان کلمه‌لر مسرت ندالرنی وبی‌نهایه آلقیشلر آره‌سنده غائب اولیور، حاضرولندن برچوغی سوینجلرندن آغلاییوردی. والئ عمومی سرایدن اقامتکاهنه عودت ایدر ایکن خلقجا خنج طولمش اولان سرایك حوایسنده اهالی کندیسنه یك محتشم نمایشلرده بولنمش وبو نمایشلر سوقالمره سرایت ایدرك دوام ایلمشدر.

اهالی آقشامه قدر وارشوا سوقالرنده طولاشمشلر وپشاسون

سیاسیات

ملت وعسکرلك

— حربیه ناظرمزله ملاقات —

حربك اوچنجی سنه‌سنده‌یز. حربله کچن ایکی کسور سنه ظرفنده ملتمزك عسکرلکله اولان مناسباتی یوسبوتون یکی بر شکله کیردی. عسکرلك حقنده‌کی تلقیلر اساسندن دکیشدی. اولجه عسکرلکدن استنا ایدلمك بر امتیاز عد ایدیلیرکن، شیمدی مملکتك مقدرات آتیه‌سنی تعیین ایده‌جك مهم وقایع وحادثاته فعلاً اشتراك ایتمك، باخاصه منورصنفلر ایچون، بر امتیاز عد اولونماسی لازم کله‌جکی فکری یواش یواش بر طوتغه باشلادی. اورته‌ده‌کی اماره‌لردن آکلاشیلیورکه حرب حاضر ظرفنده خدمت عسکریه‌نك ملتك اجتماعی روحنده، حصوله کتیردیکی انقلاب بك بویوکدر. بو انقلابك ماهیتی، تأثیراتی ونتیجه‌سی حقنده صلاحیتدار بر آغزدن چیقه‌جق بیاناتك مراق واهمیتله تلقی‌به شایان اولدیغنی دوشوندك. حربیه ناظری وباش قوماندان وکیلی انور پاشا حضرتلرینه مراجعت ایده‌رك بو مسئله حقنده عسکری واجتماعی نقاط نظردن معلومات ایستدك. بو میانده عسکرلك وظیفه‌سنك مملکتك سائر ساحه‌لرنده‌کی منافع دائمه‌سنه اولان مناسبتنه وبدل قانوندن متولد وضعیته دائر سؤالار صوردق، آتیده‌کی بیاناتده بولوندیلر :

« حرب حاضرك بزه اك بویوك فائده‌لرندن بری ملتك ووحی عسکرلکله تأنیسه وسیله اولماسیدر. عسکرلك بر مدتلر بزده یك یاکلش برصورتده تلقی ایدلدی. فضله تحصیل کورنك ویا فضله پاره‌سی اولانك استنا ایدلمکه حق قازاندیغی برنوع آنغاریه ظن اولونیدی. کال تمنویتله کوریورم که بو یولده تلقیلرك برچوغی حرب حاضر آزمانده تصحیح ایتمشدر. اردویه داخل اولان کنج عسکرلك حیاتنك یکیلکلرینه آلیشوب وظیفه حسنا قدسیتیله الفت پیدا ایدر ایتمز هرجهتله طانماز بر حه کلیورلر.

عسکرلکی اوزونجه‌مدت عمومه مخصوص واستنا قبو ایتمز بروظیفه دیه تطبیق ایدن مملکتلرده اردوده خدمت ایده‌بیلمك عموم نظرنده بر شرف وامتیاز حالنی آلمشدر

لهستان قراللغی

دون وارشواده اعلان ایدلدی

برلین، ٦ تشرین ثانی (م.آ.) — لهستان والیسی فون‌پوزلر، صوك بهارك یك مشئوم وبراق برمیامی آلتنده دونکی یاراکولی سرایا دونانمش اولان (وارشوا) نك میدانلرینه قوشوشان (له) اهالیسی مواجهه‌سنده مستقل لهستان قراللغنك تشکیلی اعلان ایلمشدر. اسکی (له) قرالارینك سرایندن طوپلانان قدولیك کبار رهابینی ومکاتب عالیه طلبه‌سی و (له) کوکالی آلایلری افرادی قراللغك اعلانی تظاهرات شادمانی ایله آلقیشلامشلردر. والئ عمومی بیانامه‌یی یك محتشم صورتده دونادلش اولان دیوان اوطه‌سنده آماجه ارلدقی قرائت ایلدی وآلمان پارلمنتوسی اعضاسندن فونت (هرتنه‌ـ ماریسکی) بیانامه‌یی (له) لسانده تکرار ایلمشدر.

بعده وارشوا دارالفنون مدیر عمومیسی بیان تفکر ایلمشدر. قرائت اولنان کلمه‌لر مسرت ندالرنی وبی‌نهایه آلقیشلر آره‌سنده غائب اولیور، حاضرولندن برچوغی سوینجلرندن آغلاییوردی. والئ عمومی سرایدن اقامتکاهنه عودت ایدر ایکن خلقجا خنج طولمش اولان سرایك حوایسنده اهالی کندیسنه یك محتشم نمایشلرده بولنمش وبو نمایشلر سوقالمره سرایت ایدرك دوام ایلمشدر.

اهالی آقشامه قدر وارشوا سوقالرنده طولاشمشلر وپشاسون

حربه دخولمزك ایکنجی دور سنویسی مناسبتیله بربولغار غزته‌سنك مطالعاتی

صوفیه ٤ تشرین ثانی — (نارودنی پراوا) غزته‌سی، تورکیانك حربه دخولنك ایکنجی دور سنویسی مناسبتیله نشر ایلدیکی بر باش مقاله‌ده دیورکه : «عهود عتیقه‌نك الفاسی اوزرینه تورکیا داخلاً احراز قوت وحیات تازه اکتساب ایتمشدر. فقط بو، کفایت ایتزدی. روس وانکلیز قطعاتی تورکیا حدودلرنده کورینمزك حکومت عثمانیه‌نك موجودیتی تهدیده باشلادیلر. ایشته بو دقیقه‌دن اعتباراً تورك اردوسی مجادله مظفرانه‌سنه ابتدار ایلمشدر.

بوقهرمان اردونك قاقاسیاده نه‌درجه پرشوق وفخر ایله محاربه ایتدیکنی کوریورز. چناق قلعه‌ده دشمن دونانماسنه وقریبه اخراج ایدیلن قطعاتنه قهار ضربه‌لر ایندیرن تورك اردوسنك بوتون شجاعت وبسالتی بوراده تجلی ایتمشدر. تورکلرك چناق قلعه‌ده ابراز ایتدیکی قهرمانلق انکلتره و فرانسه ایچون بویوك رذلت وخجالت تشکیل ایتمکده‌در. بونلر قهرمان تورکلرك قارشیسنده رجعت ایتملر وچارهٔ نجاتی فراره بولمشلردر.

تورك اردوسی هربرده کمال وقار ایله کندی وطنك منافعنی مدافعه ایتمکده‌در. تورك قطعاتی، باشلرندکی ضابطلری ایله مظفریت نهائیه‌یی احراز ایچون بوکونه قدر متفقین قطعاتیله یان یانه حرب ایتمکده اولدقلری کبی بوندن بویله‌ده غیر وجهله مبارزه‌ده دوام ایده‌جکلردر. بالجمله متفق ملتلر تورك اردوسنك آثار شجاعت وبسالتنك پرر شاهدیدر. باخاصه بز، بولغارلر کندی وطنی وعین زمانده طولایسیله بولغارستانی مدافعه ایدن تورك اردوسنك کوستردیکی شجاعت جنکاورانه‌دن طولایی صوك درجه ممنونیت حس ایتمکده‌یز. بوحقیقت (دوبریجه) محاربانده بارز بر صورتده تظاهر ایتمشدر. بوراده متفقیر تورکلر، بالفاریزی واستانیولی ضبط ایتمك هوسنده بولونان دشمنلره قارشی قطعاتزایله بر لکده حرب ایدییورلر. تورك وبولغار قطعاتی آره‌سنده‌کی اتفاق (دوبریجه) ده، بو ایکی ملت عسا کرینك آقیتدیغی مقدس خون جلادانه تخنیم ایدلمشدر. دوکولن قان، ماضی‌یی الی الابد سیلاحك ومنابع حیاتیه‌سیله مقدراتنك مشارکتنی برکره دها آکلامش بولونان تورکیا وبولغارستانك علوی اولان آتیسنی تزیین ایده‌جکدر.

تاریخك، مقدرات مشترکه‌لرینی مدافعه ایچون برلکده ابراز غیرت و فعالیته دعوت ایتدیکی بولغار وتورکلر، ماضینك حزین صحائف تاریخیه‌سنی اونوتمزلر، دروننده سلاح آرقداشلغی شرقیلری تغنی وبولغار وتورکلر آره‌سنده بوحیات مشترکه‌نك حامل وفاعلی بولونانلر تجلی ایدیله‌جك اولان معبد معظمك اساسلرینی قورمایدرلر. دشمن مشترك اولدیغی جهتله مدافعه‌ده مشترك ومتحد اولمایدر. ایشته بو ایمان واعتقاد ایله‌درکه تورکیا وبولغارستان برابرجه یوروملق بیلدن برعزم ایله ایلری، دائما ایلری یورویه‌جکلردر.

بولغار وتورك رجالی ایله بوایکی مملکت افرادینك بوحقیقی تقدیر ایده‌رك غایهٔ مشترکه‌یه وصول امرنده صرف غیرت ایتملری بزم ایچون تسلیبخشدر. بز بولغارلر ایچون‌ده تورکلر یان یانه مشترك دشمنه قارشی حرب ایتمك موجب مسرتدر. صوفیه وبوتون بولغارستان اهالیسی؛ تورك رجاله، تورك قوماندانلرینه ومتقفیر قهرمان تورك اردوسنه اك حار وصمیمی سلامرمزی تقدیم ایدرز. » (م.آ.)

تورك قطعاتك من‌لای فوق‌العاده‌سی

برلین ۱ تشرین ثانی — (لوکال آنزایکر) غزته‌سی، وصفیق عسکریه جلته‌دارلرینی بر مقاله‌ده تورك قطعاتك (غالیپولی) ده (ارارلوقلا - فرانسه‌لی) خطلرك آتاکی مدافعه‌سنده متفقین اردوسنی اتبا ایتدکلری فوق‌العاده قیتدار معاونی قبد ایله تورك عسکریك مدافعه‌ده سائر اولدیغی تحسین وتمجید ایتدیکی تدکار ایلدیلر. (م.آ.)

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.608

طنین

صالی : ۱۰ محرم ۳۳۵، ۲۵ تشرین اول ۳۳۲، ۷ تشرین ثانی افرنجی ۹۱۶

اداره‌خانه : نورعثمانیه‌ده دائر مخصوصه‌ـ آدرس : استانبول، طنین‌ـ تلفون نومره‌سی ۵۴۷

تاریخ تاسیسی : ۱۳۲۶ — ۱۳۲۴ طقوزنجی سنه نومره‌سی ۲۸۳۸

آبونه‌لر آی باشی ایله آیك ایچون بشنده‌قبول ایدیلیر، هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرته تابعدر.

آبونه‌لر : ولایات ایچون سنه‌لك ۱۰۰۰ آلتی آیلق ۶۰۰ اوچ آیلق ۳۳۰ آیلق بدل نومره‌سی ۲۰ غروشدر. مالك اجنبی ایچون سنه‌لك ۱۸۰۰ آلتی آیلق ۹۰۰ اوچ آیلق ۵۰۰ آیلق بدل نومره‌سی ۳۰ غروشدر.

اختصار : فرنجه‌لك خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه وامور اداریه متعلق مواد طنین اداره‌سنه کوندرلمه‌لیدر. هر جورناو غایتلر اوراق اعاده ایدلمز.

کرك استانبول، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پاره‌دره.

اسکی نسخه‌لر آی ایچنده (۲۰) ودها اسکیلری (۴۰) پاره‌دره.

سیاسیات

ملت وعسکرلك

— حربیه ناظرمزله ملاقات —

حربك اوچنجی سنه‌سنده‌یز . حربك کچن ایکی کسور سنه ظرفنده ملتمزك عسکرلکله اولان مناسبتی بوسبوتون بکی بر شکله کیردی . عسکرلك حقنده‌کی تلقیلر اساسندن دکیشدی . اولجه عسکرلکدن استنا ایدلمك بر امتیاز عد ایدیلیرکن ، شمدی ملتکك مقدسات آتیه‌سنی تعیین ایده‌جك مهم وقایع وحادثاته فعلاً اشتراك ایتمك ، بالخاصه منورصنفلر ایچون ، بر امتیاز عد اولونماسی لازم کلمکله‌بری فکری یواش یواش بر طوتغه باشلادی . اورته‌ده‌کی اماره‌لردن آکلاشیلیورکه حرب حاضر ظرفنده خدمت عسکریه‌نك ملتك اجتماعی روحنده حصوله کتیردیکی انقلاب بك بویوکدر . بو انقلابك ماهیتی ، تأثیراتی ونتیجه‌سی حقنده صلاحیتدار بر آغزدن چیقه‌جق بیانات مراق واهمیتله تلقی‌یه شایان اولدیغنی دوشوندك . حربیه ناظری وپاشا قوماندان وکیلی انور پاشا حضرتلرینه مراجعت ایدرك بومسئله حقنده عسکری واجتماعی نقاط نظردن معلومات ایستدك . بومیانده عسکرلك وظیفه‌سنك ملتكك سائر ساحه‌لرده‌کی منافع دائمه‌سنه اولان مناسبتنه وبدل قانوندن متولد وضعیته‌دائر سؤالر صوردق ، آتیده‌کی بیانات بولوندیلر :

« حرب حاضرك بزه الك بویوك فائده‌لرندن بری ملتك ووجدانی عسکرلکله تأمینه وسیله اولماسیدر . عسکرلك بر مدتلر بزده یك پاکاش برصورتده تلقی ایدلدی . فضله تحصیل کورنك ویا فضله پاره‌سی اولانك استنا ایدلمکه حق قزاندیغی برنوع آنغاریه ظن اولوندی ، کال تمنونتله کوریورم که بویوله‌ده تلقیلرك برچوغنی حرب حاضر آز زمانده تصحیح ایتمشدر . اردویه داخل اولان کنجلر عسکرلك حیاتنك یکیلکلرینه آلیشوب وظیفه حسنك قدسیتیله الفت پیدا ایدر ایتز هرجهتله طانماز بر حاله کلیورلر .

عسکرلکی اوزونجه‌مدت عمومه مخصوص واستثنا قبول ایتز بروظیفه دیه تطبیق ایدن مملکتلرده اردوده خدمت ایدیلمك عموم نظرنده بر شرف وامتیاز حالنی آلمشدر . حربك بدایتده یولارك دشمن الده اولماسنه ومعذرتلرینك قانون نظرنده مقبول بولونماسنه رغماً عقله خیاله کلن مشکلاتله دکزلر آشه‌رق ، حیاتلرینی هرآن تهلکه‌ده براقه‌رق خدمت عسکریه‌لرینی ایفا ایچون اوزاق قطعه‌لردن مملکتلرینه قوشان آلمانلرك حکایه‌لری ، آلمان تاریخ حربنك الك شایان دقت صحیفه‌لرندن برینی تشکیل ایدر .

بزده وضعیت بشقه‌ایدی . شهرلیلر اکثریتله عسکرلکدن معاف طوتلش اولمقله‌برابر کوردکاری تربیه قولایجه عسکر اولمالرینه مانع ایدی . حرکات بدنیه‌یه وسیزلیت سربست قیزلرده ایرلوده کزوب دولاشمغه آلیشدیرلامامشلردی . بالعکس عسکرلك سنه‌قدر کیچیردکاری حیات ، عزم وتشبث ، جسارت ، جرأت یولدوکی میل واستعدادلرینی قیرمجق بر شکلده‌ایدی . شمدیه‌یه قدر عسکرلکده بولونمامش اولانلرك بوکا رغماً آززمانده‌یی برعیکر کیلوب درلو درلو عسکری فضیلتلری صورت جدیده‌دا کتساب ایده‌بیلملری ملتمزده‌کی خصائل عسکریه مایه‌سنك نه‌قدر قوتلی اولدیغنه بردلیلدر . اردو ، سینه‌سنه قبول ایتدیکی کنجلری نفسنه اعتماد صاحبی ، عزمکار ، ضبط وربطه آلیشمش اولارق حیات معناه‌لرینه اعاده ایده‌جك وملکتکه قیمتلی ونافع برعنصر قزاندیرمش اولاجقدر .

اردو مملکتنه عائد وظیفه‌لرینك ، منحصراً حدودلری مدافعه وشان وحیثیتمزی محافظه واعلادن عبارت اولدیغنی بك اعلی تقدیر ایدییور . بوناری یاپمقله‌برابر خدمتنه آلدیغی کنجلرك حیاتنده ، بالنتیجه مملکتك حیات عمومیه‌سنده ، استقبال ایچون حاضر لادیغی انقلابی کیتدکجه توسیع واتمام ایده‌جکدر . بوندن صوکره کنج درتلی تشکیلاتی ، عائله مکتب تربیه‌سنك سجیه اوزرنده نقصان براقدیغی جهتلری اکمال ایدرك هرکنجی سن مکلفیتی کلنجه سوه‌سوه خدمت عسکریه‌سی باشنه قوشه‌جق برحاله کتیره‌جکدر .

ملتمزه مخصوص فضائلك الك قاتی کوزلرمزده بیله‌نسلدن نسله انتقاله هرشیدن زیاده اردو واسطه اولمشدر . بو فضیلتلرك تمیه وتثبیتی وبر ایکی سنه ایچون دست تربیه‌سنه کیره‌جك افراد مملکتك هم مدافعهٔ وطن ایچون قیمتلی بر عسکر ، هم ده مملکت ایچون قوتلی ، عزمکار ووطنپرور برعضو اولارق یتشدیرلمسی اردونك کیتدکجه فضله اهمیت واختصاص ایله ایفا ایده‌جکی بروظیفه‌یی تشکیل ایده‌جکدر .

عسکرلکه تربیهٔ عمومیه‌نك ومختلف اجتماعی مسئله‌لرك مناسبتی کوروب تقدیر ایتدیکمز کبی منافع وایجابات عسکریه‌یی مملکتك سائر ساحه‌لرده‌کی احتیاجاتیله دائما تألیفه چالیشمغی ده طبیعی بولیوروز . حرب زمانی بالطبع فداکارلق زمانیدر . مدافعهٔ مملکت واعلای حیثیت دوشونجه‌لرینك هرشیئك فوقنده طوتولمامسی لازمدر . بونکله برابر ازجمله اقتصادی احتیاجلری نظر دقتدن دور طوتمامیورز . بدل قانونك الغاسندن متولد وضعیتك اقتصاد عالمنده تلاشی موجب اولدیغی وبعض ارباب تجارتك عسکره کیتمکه حاضر بولونمق ایچون مالارینی علی العجله الدن چیقارمغه قالقیشدقلرینی ایشیدییورم . حکومت مملکتك حیات اقتصادیه‌سنك موازنه‌سنی دائما محافظه ایتمکله علاقه‌دار بولوندیغندن بالطبع بویکی وضعیته قارشی تدابیر لازمه اتخاذ ایتمشدر . حکومتجه نشر ایدیلن مواد قانونیه‌دن مقصد ایجاب ایتدکجه ، ملکتك احتیاجات سائره‌سی‌ده نظر دقته طوتلق شرطیله ، استعمال ایدلمك اوزره بر صلاحیت الده ایتمکدر . حکومت بو صلاحیتی هیچ بر زمان بر بحران اقتصادی تولید ایده‌بیله‌جك برصورتده استعمال ایتیه‌جکدر . اسباب عسکریه‌یه مبنی سلاح آلته آلماری ایجاب ایده‌جك اولانلر ، ایش وکوچلرینی راحت راحت یوله قویه‌بیله‌لری ونه کندیلرینك ، نه عائله‌لرینك ، نه‌ده مملکتك زیانه اوغرامامسی ایچون کافی درجه‌ده وقت وزمان ویریله‌جکدر .

تبلیغ رسمی

۲۴ تشرین اول ۳۳۲ تاریخله قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولنمشدر :

قاقماس جیه‌سنده لهمزه کشف قولاری مصادمه‌سی اولدی .

« ملی »

تورکیا ومتفقلری

خلیل بکله برملاقات

« آسوسیه‌تدپرس ارف آمریقا » نام مطبوعات متحده‌جمعیتك ویانه مخابری ، حکومت عثمانیه خارجیه ناظری خلیل بك افندی ایله کندیسی آره‌سنده‌جریان ایدن ملاقاتی بروجه آتی نشر ایدییور :

تورکیا خارجیه ناظری خلیل بك افندی طرفندن قبول اولنقی وکندیلری ایله اوزون بر ملاقات اجرا ایتمك شرفنه نائل اولدم .

تورك رجل دولتی اول امرده تورکیانك وضعیت اقتصادیه ، مالیه وعسکریه‌سنی صوك درجه محزونیت آوز ودولت مذکوره ایله‌دعاوی آره‌سنده‌کی مناسبتی غایت دوستانه وصمیمی اولق اوزره قیاه وتوصیف ایتمشدر . مشارالیه ، بعده آلمانیاده‌کی نمونه‌لره کوره‌تأسیس اولنان واعضاسی میانده بعض آلمان ارباب اختصاصی دخی بولنان وبویوك شهرلرك وبالخصوص استانبولك اهالیسی مسئله‌سی موقفیت ایله حل ایدن اعاشه قومیسیونندن بحث ایله دیمشلردر که :

« بوصورتله‌الیمیزك امر اعاشه وتعدیه‌سنده حصول بولان قولایلقلر ، شمدی برقات دها آزتمشدر . تورکیا ، وضعیت اقتصادیه‌سی نقطهٔ نظرندن بالجمله محارب دولتلردن دها مساعد ومتاز بر موقعده بولونمغه‌دردر . »

وضعیت عسکریه حقنده خلیل بك افندی شویله‌یانده بولنمشدر :

« عسکرلرمز هر طرفده بویوك بر جسارت ومتانت ایله حرب ایدییورلر . اونلر دها بوکونلرده « دوبریجه » ده تمرین ایلمشلردر . بوایسه ، تورکیانك آتلاف زمره‌سی ایله خصوصی بر صلح عقد ایتمك اوزره بولندیغنه‌دائر شوراده‌وبوراده‌ظهور ایدن شایعات‌ه‌قارشوك بلیغ ومقنع بر جواب‌در . بز ، آنچق صمکری مدافعه‌لر ایله‌قائم‌وبایدار ویا اونلره برابر دوچارخرابی‌واضمحلال اولنه‌جق آلمانلر‌ه‌قاپلر ایله‌من چرنکه تفسلرنده عزم ظفر ، تشکیلات خصرصنده استقامتی برابر مداد ایله مزوج بولیور . آلمانلرك غالب کلك خصوصنده‌کی عزم وارادت قویه‌لری وهرشیئی منتظم برتشکیلاته تابع طوتمق امرنده‌کی مهارت وقابلیتلری تورکیا ایچون کافی وامین بر ضمان موقفیت وظفردر . بو درجه بیوك بر عزم شاره مالك اولان تمس ملتی ، آلمان بنی قدر مغلوب ایدیله‌من . تاریخ بشریتده هیچ برملتك ، آلمان بنی قدر نفسنده بودرجه قیمتدار وکزیده خصائلی جمع وتوحید ایله‌یکی مؤید دکلدر . بونك ایچوندده بز تورکلر ، حربك مملکتمز ایچون مسعود ومساعد برنتیجه‌یه اقترانی محقق عد ایدییوروز . »

آلمانیاده صوك اجرا ایتدیکم سیاحت اثناسنده اورانك احوال حقیقیه‌سنی رأی العین مشاهده ایتمکه فرصت بولدم . هرنه قدر حرب ، آلمانیاده محسوس ایسه‌ده بونك تأثیراتی اوقدر قاعدوی بر شکلده نظره چارپانده‌درکه بر مدقق ، جبهه اوزرنده ، مدهش حرب ماکنه‌سی ایله‌جسم حکومتده آچیلان یاخود جریحه‌لری ، جبهه آرقه‌سنده تعمیر وتداوی ایدن او تشکیلاته قارشو حیران ومبهوت قالمقدن کندینی آله‌میور . انسان عادتنا مسخور ایدن برانیت وقطعیت ایله‌اك قیمه‌بولدن متصدینه طوغری کوراییه‌جه کیدن بوتشکیلات ، انسانه طوغریسی ایرات حیرت ایتمکده‌در . بویله بر تشکیلات ، بالکز ذکا وفطانتدن عبارت برقوة الظهره استناد ایده‌من . اساس وکنهنده بوتون برملتك عزم وارادتی بوتون‌لوك طاوطنبرورلك‌ده ، آنك قوهٔ محرکه‌سی اولیدر . حربك تولید ایتدیکی هرنیکی مسئله‌یی آلمانلرك معلومی اولان درایت ومهارت ایله کسوب آتمغه موفق اولانلرینك سر وحکمتی آنچق بوتشکیلات ایله ایضاح اولونه‌بیلیر . »

عماره یونك اوزرینه تورکیانك مناسبات بین الملل‌ه‌سنه انتقال ایتدی .

خلیل بك افندی فایتولاسیونلر حقنده شونی سویلیدر :

« بوعهدنامه‌لرك حکومت عثمانیه طرفندن الغاسی ، حرب عمومیه‌نك تورکیا ایچون حصوله کتیردیکی الك ایی نتایجدن برینی تشکیل ایدر . هرنه قدر فایتولاسیونلر بدایتده اجانب ایچون بر طاقم تأمینات وامتیازاتی تضمن ایتمکده ایدی ایسه‌ده فایتح والماعندی هیچ کیمسه متضرر اولمدی . تورکیا فرصتدن بالاستفاده امتیازات مذکورمك اجانب ایچون اوزومسز وتورکلر ایچون ایسه‌حقسز اولدیغنی اثبات ایلمشدر .

وه‌رنخوردایه

آی سازنده الهی عشق نژه‌سن اصیل شاعر !
سن‌که باتیق بر مسئله بولونیا کی حایقیردك ؟
کویدن کویه حریت نورکولری چاغیریردك ؟
او زمانلر عرتکه سویله‌دیکك بو نسلدر .

ایشته بزلر وولینا طاغلرنده چادیر قوردق ؟
صو ایچه‌جك آنجق بوکون وبیسول ایرماغندن
تورکك ، ایله دوشمانی موسقوفلره قارشی طوردق ؟
بوکه‌ه‌بك سمسور بارش قاقماس طوپراغندن .

اوت ، بزم اوکمز حریتك ظفر یولی ؛
شو تیزه‌ین شفقلر وارشوادر ، ایستانبول .
شو طوغاجی دنیالر خلاصه‌در ، تورکستاندو .

منارکدن قاقی ، طوغرول ، ای ایلرك بویوك اوغلو !
حریتلر کتیردك ، سنك آسیر دیارکه ،
حقك اولان چه‌لنکی قویاجغز منارکه .

محمد امین

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.508

حربه دخولمزك ایکنجی دور سنویسی مناسبتیله بر بولغار غزته‌سنك مطالعاتی

صوفیه ٤ تشرین ثانی — (نادودی براوا) غزته‌سی ، تورکیانك حربه دخولنك ایکنجی دور سنویسی مناسبتیله نشر ایلدیکی بر باش مقاله‌ده دیورکه : « عهودعتیقه‌نك الغاسی اوزرینه تورکیا داخلاً احراز قوت وحیات تازه اکتساب ایتمشدر . فقط بو ، کفایت ایتزدی . روس وانکلیز قطعاتی تورکیا حدودلرنده کورینمرك حکومت عثمانیه‌نك موجودیتی تهدیده باشلادیلر . ایشته بو دقیقه‌دن اعتباراً تورك اردوسی مجادله مظفرانه‌سنه ابتدار ایله‌مشدر .

بوقهرمان اردونك قاقاسیاده ندرجه پرشوق وفخر ایله محاربه ایتدیکنی کوریورز . چناق قلعه‌ده دشمن دونانماسنه وقریبه اخراج ایدیلن قطعاتله نهار ضربه‌لر ایندیرن تورك اردوسنك یوتون شجاعت وبسالتی بوراده تجلی ایتمشدر . تورکلرك چناق قلعه‌ده ابراز ایتدیکی قهرمانلق انکلتره و فرانسه ایچون بویوك رذلت وجبانت تشکیل ایتمکده‌در . بوظر قهرمان تورکلرك قازیجیسنده رحمت ایتمکار وچارهٔ نجاتی قرارده بولمشلردر .

تورك اردوسی هربرده کمال وقار ایله کندی وطنك منافعنی مدافعه ایتمکده‌در . تورك قطعاتی ، باشلرنده‌کی ضابطلری ایله مظفریت نهایتیه‌یی احراز ایچون بوکونه قدر متقنین قطعاتیله یان یانه حرب ایتمکده اولدقلری کبی بوندن بویله‌ده فین وحمله مبارزه‌ده دوام ایده‌جکلردر . بالجمله متفق ملتلر تورك اردوسنك آثار شجاعت وبسالتنك برر شاهدیدر . بالخاصه بز ، بولغارلر کندی وطنی وعین زمانده طولایسیله بولغارستانی مدافعه ایدن تورك اردوسنك کوستردیکی شجاعت جنکاورانه‌دن طولایی صوك درجه تمنویت حس ایتمکده‌یز . بوحقیقت (دوبریجه) محاربانده بارز بر صورتده تظاهر ایتمشدر . بوراده متفقیر تورکلر ، بالغارلری واستانبولی ضبط ایتمك هوسنده بولونان دشمنلره قارشی قطعاتیزایله برلکده حرب ایدییورلر . تورك وبولغار قطعاتی آره‌سنده‌کی اتفاق (دوبریجه) ده بو ایکی ملت عسا کرینك آفتیدیی مقدس خون جلادتله تختیم ایدلمشدر . دوکولن قان ، ماضی‌یی الی الابد سیله‌جك ومانع جانیه‌سیله مقدراتك مشارکتی برکره دها آکلامش بولونان تورکیا وبولغارستانك علوی اولان آتیسنی تزین ایده‌مکدر .

تاریخك ، مقدرات مشترکه‌لرینی مدافعه ایچون برلکده ابراز غیرت و فعالیته دعوت ایتدیکی بولغار وتورکلری ، ماضینك حزین صحائف تاریخیه‌سنی اونوتمزق ، درونده سلاح آزدراشلغی شرفیلری تغنی وبولغار وتورکلر آره‌سنده بوجهات مشترکه‌نك عامل وفاعلی بولونانلر عجل ایدیله‌جك اولان مبعد مطلبك اساسلرینی قورملیدرلر . دشمن مشترك اولدیغی جهتله معاهده‌سنه مشترك ومتحد اولیلدیر . ایشته بوایمان واعتقاد ایله‌درکه تورکیا وبولغارستان برایرجه بوروفق بیلمز برعزم ایله ایلری ، دائما ایلری یوروه‌جکلردر .

بولغار وتورك رجالی ایله بوایی مملکت افرادینك بوحقیقی تقدیر ایدیرك غایهٔ مشترکه‌یه وصول امرنده صرف غیرت ایتمکلری بزم ایچون تسلیبخشدر . بز بولغارلر ایچونده تورکلره یان یانه مشترك دشمنه قارشی حرب ایتمك موجب مسرتدر . صوفیه وبوتون بولغارستان اهالیسی ، تورك رجاله ، تورك قوماندانلرینه ومتفقیر قهرمان تورك اردوسنه الك حار وصمیمی سلامریزی تقدیم ایدرز . » (م.آ.)

جمعه ارتسی
٦ صفر
١٩ تشرین ثانی
٢ کانون اول الرومی
١٣٣٥
١٣٣٢
١٩١٦

مقدرات عثمانیه

جابجا

یونانستان ودشمنلرمز

— آتنه سفیرمزله ملاقات —

یونانستانده سولك زمانلرده مهم وقعه‌لر بربرینی تعقیب ایتدی . دشمنلرمز هرکون جرأتلرینی آرتدیره‌رق وحدی بر قات دها آشدرق بکی بکی تضییق وتجاوزلرده بولونیلیور . بو تجاوزلر بیطرف ودوست بر حکومت نزدنده بولونان سفیرلرمزی جبراً تبعید ایتمك درجه‌لرینه واردی . سفیرلرمز آیرلدقدن صوکره‌ده دشمنلرمز وه‌نیزه‌لوسه اعلان حرب ایتدیره‌رك بو غرب اوبونك بکی بر پرده‌سی اویناتمه باشلادیلر .

بولارك ووسائط مخابره‌نك دشمنلرمزك النده اولماسندن دولایی یونانستانده جریان ایدن وقایع حقنده‌کی معلوماتمز نقصاندی . آتنه سفیرمز غالب کمال بك افندی دشمنلرمزك تجاوزی نتیجه‌سی اولدرق، وقوعه‌لر مأموریتندن دونوبایه کلنجه بو نقصانك ازالهسنی دوشوندك . اتلاف دولتلرینك یونانستانك بیطرفلغنه قارشی اجرا ایتدکاری تجاوزاتك دوغرودن دوغروبه آتنه حکومتنه متوجه اولان ایکنجی صفحه‌سی حقنده کندیلرندن معلومات ایستدك، معلوم اولدیغی اوزره بو صفحه اتلاف دونانماسنك بیرینه کلوك قابینه‌نك استعفاسنی طلب ایتمه‌سیله باشلامشدی .

غالب کمال بك افندی بونایده بزه آتیده‌کی بیاناتده بولوندیلر :

« حزبرانك سکزنده اتلاف دونانماسی بیرینه کلدیك اسقولودیس حکومتنك استعفاسی ایستدی . استولودیسك دونانماتك کلمه‌جکندن خبری واردی . بونك ایچون تضییق نتیجه‌سنده چکلمش کوروه‌نمه‌ك ایچون دها اولدن استعفا ایتدی . اسقولودیسك یرینه کان زائیدس حکومتی ایستر ایسته‌سن اتلاف دولتلرینك مطالبی قبول ایتدی . قرال طرفداری احتیاط عسکرینك جمعیتلری داغیتلدی . اچنلرکاهلری قبانوب آناختارلری حکومته تسلیم ایتدلر . بونکله برابر بونلر فعالیتدن خالی قالمدیلر . وه‌نیزه‌لوسه‌جیلرك آتنه‌ده قیامه حاضرلاندقلرینی خبر آلنجه شبهه‌لندکاری اوتری باصدیلر ، جبخانه ، اسلحه وبومبالر میدانه چیقدی . وه‌نیزه‌لوس طرفدارلری‌ده کوردولنو جیفارمق ایچون فرانسه سفارتنه قارشی بر نمایش ترتیب ایتدیلر . نمایشجیلر اوچ آدایه ایچنده اولدقلری حالده فرانسه سفارتی اوکنده کیوب بر قاچ آل سلاح آتدیلر . آلمانیا سفارتی بویله بر نمایش وقوع بولاجغی دها ساعت بشده خبر آلوب حکومته بیلدیرمشدی . نمایش آنجق بدی بوجوقوده وقوع بولدی . اتفاقی دولتلرینك امیرالیه تحقیقات پاپیلدی . نمایشك وه‌نیزه‌لوس طرفدارلری طرفندن ترتیب ایدلدیکی میدانه چیقدی . نمایشجیلردن برقاچی توقیف وحکوم ایدلدی . مقصد آتنه‌یه عسکر چیقاروب شهرك اشغالنی تأمین ایتمك ویونانستان مسئله‌سنی اساسندن حل ایتمکه وسیله بولمقدی . بو مقصد حاصل اولمه‌مدی . بونکله برابر نمایش کیجه‌سی بر بلوك فرانسز عسکری قاره‌یه چیقه‌رق فرانسه سفارتنی اشغال ایتدی . بونده صوکره شهر ایچنده متمادیاً اوفاق‌لنك وقعه‌لر جریان ایتدی . وقوع بولان مصادمه‌لرده ایکی طرف مجروح وتلفات بردی . وه‌نیزه‌لوس وکندیسنی حمایه ایدن سفارتلر آتنه‌ده ایش کوره‌میه‌جکلرینی آکلادیلر . وه‌نیزه‌لوس ماکدونیایه کوندروب اورادن مرکز اتخاذ ایتمکه قرار بردیلر . وه‌نیزه‌لوس کریت ، ساقز ومدللی‌یه اوغرایه‌رق برآی کزدکدن صوکره آنجق سکز یوز کشی ایله سلانیکه کیتدی . اوراده بر حکومت موقته تأسیس ایده‌رك عسکر طوپلامغه باشلادی . بونك اوزرینه اتلاف سفرای یونانستانی تضییق ایتدیلر ، وه‌نیزه‌لوسك اسکی یونانستانده‌کی وکالتی بازه‌یلمه‌سنی طلب ایتدیلر . یونانستانك هر طرفنده ، بالخاصه آتنه وپیره‌ده کوکالی مرکزلری آچیلدی . کیدن ضابطانك بردرجه توقیف وتنبیه ، ایکی منلی معاش ، دفعةً ٥,٠٠٠ ـ ١٠,٠٠٠ الی ٣٠,٠٠٠ فرانق اکرامیه ، اوچر یوز فرانق قیمتنده بر ریول صندوغی ، عائله‌لرینه آیریجه معاش وعد ایدلدیکی حالده آتنه‌و پیره‌دن شبهه‌دی‌یه‌قدر آنجق ٢٠ ، ٣٠ ضابطه ٣٠٠ کشی کیتمشدر . اتلافچیلرك یونان دونانماسنه وضع ید ایتدکاری کون ایسته‌ین نفراتك اتلاف خدمتنه کیره‌میه‌جکلری وبوندن دولایی جزا کورمیه‌جکلری حقنده قرالك النده تضییق ایله آلمانی بر اراده سفاش مبتانه تبلیغ ایدلدیکی حالده هیچ کیمسه وابورلرده قالق ایستمه‌دی . هیدرا زرهلیسی ، مرتبانك اوغشوده بولوندیغی برصیره‌ده اشغال ایدیلوب ساحلدن اوزاقلاشدیرلمشدی . مرتبات مسئله‌سی آکلاشمازاغتشاش چیقاردیلر وصفینه‌یی اشغال ایدلدی کندیلرینی قره‌یه چیقارمغه مجبور ایتدیلر . (سالامیس)ده قالان بویوك زره‌لیلری محافظه ایچون بولونده بر آز سلاحسز یونان عسکری براقلدی . خفیف فیلو دوغرودن دوغروبه اتلافچیلر طرفندن ضبط ایدلدی .

درت متفق دولت دشمن دونانماسنك بویله نامشروع بر صورتده تقویه‌سنه قارشی پروتستوده بولونه‌رق ضبط ایدیلن کیلرك قوللانلماسی اسپانیانك استکمالی یونان حکومتندن طلب ایتدیلر . یونانستان جوابنده بیطرفانی محافظه ایچون الندن کلنی یاپدیغنی ، سفائنك ضبطی اتلاف دولتلرینك قهر وجبرندن متولد اضطراری برشی اولدیغنی ، سفینه‌لرك قوللانلیه‌جغی مأمول بولوندیغنی بیلدیردی . فی الحقیقه پروتستو زمانلرنده یونان سفینه‌لرینه هنوز فرانسز بایرانی چکیلمه‌مشدی . صوکره‌دن چکیلدی . بو وقعه‌لردن بالطبع یونان حکومتی مسئول طوتیلماز .

اشغال ایدیلن سفائنده‌کی عسکر قره‌یه چیقنجه فرانسز کرك بونلره وکرك بکی سلاح آلتنه آلمان نفراتنه بر رسم کیمه یاپدیردی . بو اثناده عسکر خطابده بولونه‌رق مدافعه‌لرندن دولایی ممنونیت بیان ایتدی وبیننده خائن اولانلری تلعین ایتدیکنی سویلدی .

اتلاف دولتلری بونی وآتنه‌ده قرال طرفدارلرك وه‌نیزه‌لوس طرفدارلری آره‌سنده جریان ایدن بعض حادثه‌لری وسیله اتخاذ ایده‌رك آتنه‌یه کلیشی مقدارده فرانسز عسکری کوندردیلر . بو عسکر میترالیوزلرله کاوب ملی تیاترو بناسنده پراشدی . شهر داخلنده ٨٠ ـ ١٠٠ کیشیلك قوللر کزمکه باشلادی . اهالینك دوربه‌لره قارشی خصمانه بر وضعیت آلماسی اوزرینه حکومتك رجاسیله دوربه‌لرك دولاشامه‌سنه رضا کوستردی . فرانسز عسکری بوندن صوکره سرای قرالی جوارنده (زاپیون) میدانده بر بنایی مرکز اتخاذ ایتدیلر . قرال طرفدارلرینك اردویی افساد ایده‌رك فرانسزلره هجوم ایتدیره‌جك ترتیبانده بولوندیغی بهانه‌سیله اتلاف دولتلری آتنه‌دن بکی‌شهره قدر اولان استاسیونلری ضبط ایتدیلر وضابطه و پوسته‌یی تمامیله الرینه آلدیلر . حکومت وقرال کرك متفق دولتلرله وکرك بیطرفلرله شیفره ایله مخابره‌دن منع ایدلدی . بالکز اتلاف دولتلریله مخابره ایتمه‌سنه مساعده اولونیدی . بوندن صوکره حکومت مرکزیه‌نك طشره‌لرله اولان مخابره‌سی‌ده سانسور آلتنه آلندی .

یونانستانده بالکز آلمان تبلیغ رسمیلرینك نشرینه مساعده ایدلمکده‌در . بوندن باشقه بزم مبعوثلردن هیچ برخبر کلمه‌سنه میدان برافیلمامقده‌در . یونانستاندن خارجه‌ده بالکز وه‌نیزه‌لوس طرفداری غزته‌لر چیقیور . بوغزته‌لری اردوبانر یونانستانی وه‌نیزه‌لوسه طرفدار ظن ایدر . بالخاصه فرانسه وانکلتره‌ده بوطرزده‌ر قناعت حصوله کلمشدر . حال بوکه قضیه‌یی برعکسدر . قرال طرفدارلری اکثریت عظیمه‌یی تشکیل ایدر . وه‌نیزه‌لوس طرفدارلری اتلاف دولتلرینك درلو درلو غیرتلرینه رغماً پك آزدر . وه‌نیزه‌لوسه طرفدار اولان (پاتریس) ، (هستیا) (نثاله‌لاس) کبی غزته‌لری افکار عمومیه‌یه ترجمان عد ایتمك خطادر . بوغزته‌لردن هربری اتلاف دولتلری طرفندن یوزبیکرلجه فرانقله صاتون آلنمشدر . بوندن باشقه آبانی تخصیصات‌ده آلدقلری کبی اعلان نامی آلتنده‌ده کندیلرینه پك چوق پاره ویریلیر . مثلا آلمان تحت البحرلری حقنده معلومات کنیره‌نه مکافاة ویریله‌جکی حقنده ایکی سطرلق براعلان واردرکه بونی نشر ایدن غزته‌لره هردفعه‌سی ایچون انکلتره سفارتندن درت یوز فرانق اجرت ویرلمکده‌در .

انکلتره سفارتندن اذن آلمادن مملکت خارجنه چیقیله‌مدیغی کبی داخلده سیاحت بیله ممکن دکلدر . سفارتك یانده سفارت بناسندن ایکی مثلی بویوك بر بنا سیاحت ونقلیه اموری ایچون مرکز اتخاذ اولونمشدر . براً وبحراً هردولو منافذات ایچون بورادن مساعده آلمق ایجاب ایدر . بر آز اوزاقده یونان یونان داخلیه نظارتنك جواری بوش اولدیغی حالده مذکور مرکزك اطرافنده دائما بوزلرجه اصحاب مراجعت بکلر . هرخصوصده ، بالخاصه نقلیات تجاریه‌ده وه‌نیزه‌لوس طرفدارلری ترجیح ایدلمکده‌در . بونلردن برچوغی آززمانده زنکین اولمشدر . اتلاف دولتلرینك سیاستی کندی طرفلرینه کاملری تلطیف ودیکرلرینی شدتله تضییق ایتمکدر . شایان دقتدرکه یونون بو انتریقه‌لرمز نماهیچ برنتیجه‌الده ایده‌مه‌مکده‌در .

ضابطه اموری برفرانسز مفتشنك نظارتی آلتنده‌در . حکومتجه پاپیله‌جق بورك ونصب معاملاتی مفتشك تصدیقنه تابع اولدیغی حالده مفتش حکومتجه صورمفسزین مأمور تعیین وعزل ایتمك صلاحیتی حائزدر .

وه‌نیزه‌لوس حکومت موقته‌سنك تشکلندن صوکره آزه‌ده اتلافچیلرك مداخله‌سیله بیطرف بر منطقه آیرلمشدی . قترین اسکی یونانستان طرفنده قالیوردی . بوکا رغماً وه‌نیزه‌لوس طرفدارلری کونك برنده قترینی اشغال ایده‌رك سکز اون اوزون نفری اولدیردیلر . قرال عسکر کوندره‌جکدی . فرانسزلر میدان براقیه‌رق بیطرف منطقه خارجنده بولونان قترینی کندیلری اشغال ایتدیلر .

دونانما اله کچیرلدکدن صوکره اتلافچیلر قرالدن قره‌عسکرینك‌ده سلاحلرینی ایستدیلر . اون بطاریه طوپله اون طاغ بطاریه‌سنك و فرانسه‌یه ایصارلانمش اولوب مالطه‌ده توقیف ایدیلن یوز الی میترالیوزك درحال تسلیمنی طلب ایدیویردیلر . بوندن بشقه اردوده الیوم سلاح آلتنده بولنان ٤٥,٠٠٠ نفره لازم اولانلر بشقه بالجمله جبخانه و اسلحه‌یی ایستیورلردی . حکومتك ویرمیه‌جکی آکلاشیلنجه جنرال روی سلاییکدن کاوب یوطابی تکرار ایتدی .

مقصد هم اورته‌ده‌کی حاضر اسلحه‌یی قوللانمق ، هم‌ده قرالی سلاحسز براقمقدی . حکومت سلاحلری ویرمه‌مکه قرار بردی . اتفاق دولتلری مسئله‌دن خبردار اولونجه اولکیدن دها شدتلی برصورتده پروتستوده بولوندیلر . دارالفنون طلبه‌سی طرفندن‌ده بویوك نمایشلر اجرا اولونمشدر . بو نمایشلر اثناسنده طلبه‌نك قسم کلیسی قرال اهنده بولونوب سلاحلرك ویرلمه‌مه‌سنی طلب ایتمشلر .

سفیرلرك تبعیدی مسئله‌سنه کلنجه بو مسئله‌نك مقدماتی شودر : پیره جوارنده (آنکه‌لیکی) اسمنده بر واپور باتدی . اتلاف طرفدارلری بونك آلمان تحت البحرلری طرفندن باتیرلدیغنی اعلان ایتدیلر . پیره‌یه ٧,٦ میل مسافه‌ده اتلاف دونانماسنك بونی دیدنده آلمان تحت البحرلرینك اجرای حرکت ایتمسی مستبعد بر شیدی . فی الحقیقه یونانلیلرله فرانسزلردن مرکب بر هیئت مختلطه‌نك تدقیقاتی‌ده بونی اثبات ایتدی . تدقیقاتك نتیجه‌سی اعلان اولونمدی . بر ایکی کون صوکره عین پرده دیکر بر واپور باتدی . تحت البحرك بونی یاپمش اولماسنه امکان یوقدی . بونك اوزرینه فرانسز آمیرالی بر بیاننامه نشر ایده‌رك مذکور صولوك تهلکه‌لی بر منطقه اولدیغنی اعلان ایتدیلر . اتلافچیلر یابوراپه طوردیرل دوکه‌رك صوکره یونان حکومتنه خبر ویرمکی اونوتمشلردی ویاخود آلمان تحت البحرلرینه قباحت عطفی ایچون بالالتزام خبر ویرمه‌دیلر . آمیرالك بیاننامه‌سی هر حالده پیره جوارنده طوردیرل بولوندیغندن اتلافچیلرك خبری اولدیغنی کوستریوردی . آمیرال حاصل اولان سوء تأثیری ازاله ایچون ایکنجی بر بیاننامه نشر ایتدی . بو بیاننامه‌دن صوکره‌ده هب عین منطقه‌ده بر ایکی واپور دها باتمشدر .

اتلاف دولتلری درت متفق دولتك سفیرلرینی اوزاقلاشدیرمق وتجاوزات وتضییقات اجراسنه دها سرعت برمیدان بولمق ایچون بو تحت البحر مسئله‌سنی وسیله اتخاذ ایتمشلردر . فرانسز آمیرالی (داراتیس دوفورنه)دن سفارتلرمکان برمکتوبده بعض اسباب واهیه ایلری سوریه‌رك تمدید اقامتلری جائز اولدیغنی وایکی کون صوکره صباحلین پیره رنجتمنده عزیمته حاضر بر حالده بولونمالرینی رومی خبار ایدیلوردی . آمیرالك کوستردیکی اسباب اساسندن باطلدی .

فرانسز آمیرالنك تکلیفی (مارپناد) واپورنه یدیله‌رك یاماریسیلیا ویا قواله طرفیله مملکته عودت ایتمکدی . معامله‌نك اساسنه اصولاً اعتراض ایدلدیکی کبی حکومتجه مراجعت اولونه‌رق (مارپناد) واپورنه یدیله‌جکی وآنجق بیطرف بر بایراق آلتنده‌کی بر واپورله عمان قوالهیه کیدیله‌جکی بیلدیرلمش ومهلتك تمدیدی طلب اولونمشدر . حکومتك مکرر مراجعتلری واتلاف سفراسنك‌ده توسطی اوزرینه یونان بایرانی آلتنده عزیمتلرینه مساعده‌ایدلمش ، فقط تعیین ایدیلن مدت آنجق درت ساعت تمدید اولونمشدر .

اتلافچیلرك طرز حرکتی افکار عمومیه‌ده بویوك بر تأسف اویاندیرمشدر . وکلای حاضره وسابقه سفارتلرمکاتوب بیان تأسف ایتمکلر وبو حادثه‌نك بزه دکل ، یونانستانه عائد اولدیغنی سویلمکلردر . حکومت الندن کلنی یاپمشدر ، خارجیه ناظری ، قرالك سرای مشیری ، قرالیچه نك کاتبی تشییع مقصدیله سائر پك چوق ذواتله برلکده واپوره کلمشلردر . واپورك ساعت اون بر ده قالقه‌جغی مقرر ایکن آنجق ایکی بوچوقده قالقه‌بیلمشدر . واپور پیره لیمانندن چیقارکن قرالیچه ایله فیزینك فارك دیدنده طوردقلری وکیم بیلیر نه قدر وقتدن بری واپورك کچمه‌سنی بکلدکاری کوروله‌مشدر . قرالیچه ایله پرنسس مندیل صسالاه‌یه‌رق آنجق الی آدیم اوزاقدن کچن واپوره‌ده کی یولجیلره وداعده بولونمشدر . بر آز اوزاقده‌کی فرانسز آمیرال سفینه‌سندن بوحادثه‌دور بینله سیر ایدلمشدر . سیاحتمز بلاحادثه جریان ایتمشدر . خارجیه نظارتنك تعیین ایتدیکی بر مهماندار قوالهیه‌قدر بزه رفاقت ایتمشدر .

سفارت هیئتنی آتنه‌دن آیرلدقدن صوکره فوق العاده مهم وقایع حادث اولاسی احتمالی پك قوتلیدر . اتلافچیلرك آتنه‌دن مفارقتنی بوقدر تعجیل ایتملرینك البته بر سببی واردر . فقط هرنه یاپارلرسه یاپسونلر شورانی محققدرکه اسکی یونانستانده کیمسه محاربه ایسته‌مه‌میوب سلامتی بیطرفلغنده کوریور وبوهاله‌یه کیره‌جك کوجوك حکومتلرك هرحالده ازلیه‌جکنه قانع بولونیور . یونانلیلر دیپورلرکه : « فرانسزلره عصرلردن بری منتدردکی ، فقط تعاقب ایدن مجاوز کارانه حرکتلریله بومنتدرانی سوکوب آتدیلر . » کچنلرده ترخیص ایدیلن عسکر سوقالارده (یماسون نورکاروبولغارلر)دیه باغیرمق درجه‌سنه قدر وارمشلردر .

بو قدر طنطنه‌یه رغماً وه‌نیزه‌لوس ایکی آی ظرفنده آنجق ٥,٠٠٠ عسکر طوپلامشدر . بونلردن‌ده صف حربه کیدنلرك چوغی قاچمشدر . سلاییکده‌کی اتلاف عسکری‌ده هردولو قیمت عسکریه‌دن عاری بر جم غفیردر . رومانیا حقنده کان خبرلر یونانستانده ذاتاً موجود اولان انتباهی برقات دها آرتیرمقده‌در .

تبلیغ رسمی

١٧ تشرین ثانی ٣٣٢ تاریخلیه قرارکاه عمومیدن تبلیغ اولنمشدر :

مختلف جبهه‌لرده مهم وقعه اولمدی . «ملی»

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.608

جمعه ایرتسی

٦ صفر ١٣٣٥
١٩ تشرین ثانی ١٣٣٢
٢ کانون اول افرنجی ١٩١٦

مقدرات عثمانیه

دونکی غزته‌لر ایله انتشار ایدن انور پاشا وخلیل بك افندی حضراتنك مجلس مبعوثانده ایراد ایدلمش نطقلری و « طنین » رفیقمزده منـدرج آتنه سفیری غالب کمالی بك افندینك بیاناتی یالکز وقوعات جاریه اعتباریله دکل ، حتی تاریخ نقطهٔ نظرندن بیله اهمیتلی اوچ وثیقه‌در .

وضعیتمز نه‌در ؟ بز بو حرب عمومی‌یه داخل اولمسه ایدك نه حالده بولونه‌جق ایدك ؟ ایشته بر اوچ وثیقه ، بوایکی سؤالك اجوبهٔ قاطعه‌سیدر .

باش قوماندان وکیلنك ایضاح ایتدیکی وجهله وضعیتمز امیندر : « انما بو کون اراضیمزك اوفق بر قسمی ایادیٔ اعداده‌در » لکن بو حال غلبه و مظفریتمزی قرین نقض ایتز . انجحایات عسکریه و حربیه‌دن اولمق اوزره برایکی نقطه‌ده کری چکلدك ایسه‌ده داغز دوریشه‌ده ، ماکدونیاده ، ایرانده ، غالیچیاده ، حتی افلاقده ارائهٔ مهابت ایدیور . او جبهه‌لرده خصمیه اسدیریله‌جك ضربه‌لر دها شدید ، دها مثمر ، دها قطعی اولور . قیمه پول اورالریدر .

بو کون جنوبی لزاسده ، شرقی غالیچیاده ، [ایزونزو] منطقه‌سنده‌ده آلمانیا و آوستریا اراضیسندن براوفق قسم اعدامزك تحت اشغالنده بولونیور . حال بویله ایکن مثلا بز آلمانیایه مغلوبمی دیه‌جکز ؟

انور پاشانك نطقی بر قطعهٔ مظفرهٔ عسکریه‌نك بر شهره دخولی منظره‌سنی آکدیریور : عراق عجمیده ، یتنده ، غالیچیاده ، ماکدونیاده ، بالخاصه رومانیاده عساکر منصوره‌مزك مناقب شان آورینی باش قوماندان وکیلنك آغزندن ایشتدکجه کندمزی بر مظفر قطعه‌نك بر عاصمهٔ مفتوحه‌یه داخل اولورکن مطرد وموزون آدیملرینی دیکلیور ظن ایدیورز .

انور پاشا ، خطابه‌سنك صوکنده : « — بز الهك عنایتیله یالکز عثمانلی تاج وسلطنتنی محافظه دکل ، بوتون عالم اسلامك حقوق حیاتی محافظه واستحصاله موفق اوله‌جغز » دیورلر . بو سوزلر سیاست عثمانیه ایله سیاست اسلامیه‌نك نصل بر مسلك واحد اولدیغنی صاحبقرانانه بر صورتده اثبات ایدر . فیض اتحادك بویله بیوك بر قطعیتله بر فم عسکری ایله توضیح ایدلدیکندن طولایی افتخار ایتمکده حقلی‌یز .

اون اوچ عصرلق مدنیت اسلامیه‌نك ، اوچیوز کسور ملیون اهل اسلامك مقدراتی بو دقیقه‌ده جهات عشره‌ده فی سبیل الله غزا ایدن عثمانلی دلاورلرینك غلبه ومظفریتنه مربوطدر .

همان هر دولتك محاربه‌یه کیرمسی اوزرینه آرتق قیود احتیاطیه ، حتی تزاکت ودیپلوماسی ایجاباتی ترك ایدلمشدی . روسیه‌ده ، فرانسه‌ده ، انکلتره‌ده ، رسماً ، حکومت عثمانیه و بناءً علیه مسلمانلق حقنده‌کی افکار بغض آلودلرینی افاده و اعلان ایتمکلردی . هر کسجه معلوم ، لکن لسان رسمی ایله افاده اولونه‌میان بو بیاناتك شمدی کسب علانیت ایتمس اوزرینه بزم جامعهٔ اسلامیته لایق اولدیغی اهمیتی وبرمه‌مز منافع حقیقیه‌مزی کمالیله ادراك ایتدیکمزه دلیلدر .

خلیل بك بونان وقوعات اخیره‌سنی شرح ایدیور . غالب بك‌ده ، « طنین » ده شو صوك کونلرده اشتداد ایدن یونان بحرانی بزه وچیز بر لسانله آکلاتیورلر . ناظر و سفیر بکلرك‌ده بیك کره حق وار .

نعوذبالله ! مقدراتمز بزی بی‌طرفلغه ویا ائتلافون ایله نصرتك مجهوده سوق ایتسه ایدی ، بو کون ، حالمز نه اولوردی ؟

ائتلاف هیئتی اولانجه فنالغی یونانستانه ایتدی . یونانك جرم و کناهی نه ایدی ؟ حقوق دولیه مصدق اولان حق بی‌طرفیتنی محافظه ایتمك دکلمی ؟ ایشته یونانك اوچ حامیسی آنك بو جرم وجنایتندن طولایی جزیره ووصایت آلتنه آلتسنه قرار ویردیلر . انکلتره آجنه‌سی ، آتنه‌ده ، یونان داخلیه نظارتندن زیاده فعالیت کوستریور . مملکتٔ بالفعل ایادیٔ ائتلافده‌در .

یونانك جغرافیا اعتباریله موقعی بزمکندن یك آز مهم ایکن خصم دولتلرك اوراده بایدقلرندن عجبا قاچ قاتی بزه پاپیلمازدی ؟ موقعمز ، بوغازلرمز ، بزی ائتلافك اعداسی وضعیتنده بولوندیریور . لکن — شکر ایدهلم — بنه بو موقعمز ، بو بوغازلرمز بزی هر دولو مصیبت وفلاکتدن قورتارمغه برآلتدر . بر رأس متین سیاست وآنك استناد ایتدیکی معنویاتی یوکسك ، تنسیقاتی مکمل برارده بزی اعدانك بدنظرندن دائما وقایه ایده‌یلیر . دولتمز ، وضعیتی وآکا انضمام ایدن عسکریتك جلادتی سایه‌سنده — ابد مدت — در . بو محاربه ، بزه ، موقعمزی ، قابلیتمزی ، درجهٔ متانتمزی ، لدی الایجاب نه یاپه‌بیله‌جکمزی ، اعدامزك بزه قارشی نه یاپمق ونه یاپه‌مامق استعدادنده بولوندقلرینی کوسترمکله بادیٔ فلاحمز اولمشدر . بوغازلرك اهمیتی بر چوق غرب محررین عسکریه‌سنك نظر دقتنی جلب ایتمشدی . ارباب قلمك اکثریتی یونانك سهل المرور اولدیغی فکرینه مائل ایدی . وقوعات ، لهمزه اولمق اوزره ، برخیلی غرب مهرهٔ عسکریه‌سنك اقوالنی جرح ایتدی . ایشته بوایکی بابك اهمیتی بوقدر بیوك وروسیه ایچون بوقدر زیاده اولدیغندن هیئت ائتلافیه‌نك بتون خصوصی بزه توجه ایتمشدی .

انکلتره ، آلمانیانك تجارتی کسر وتخریب ایتمك ؛ روسیه‌ده ، بوغازلری آچمق ایستیوردی . بوایکی نقطه اوزرنده دولتین آره‌سنده ائتلاف حاصل اولدی : انکلتره‌ده ، بوغازلرده روسیه‌یی سربستیٔ تامه نائل ؛ روسیه‌ده ، آنك خصم بی‌امانی ، رقیب مبینی تلقی ایتدیکی آلمانیایی أزمه‌سنه مساعده ایده‌جکدی . کوریلیورکه بوایکی مقصددن بری طوغریدن طوغری‌یه بزم محو واندراسمزه تعلق ایدیوردی . بناءً علیه دولتمز ایچون بی‌جانب اولمق محالات قطعیه‌دندی . قورد ایله قوزی ، ضیا ایله ظلمت ، آتش ایله صو ؛ کفر ایله ایمان ، حق ایله باطل ائتلاف ایده‌مدیکی ، حتی بر برلرینه قارشی بی‌طرف بیله اوله‌مدقلری کبی بزده ، بتون ضمانات دولیه‌نك جوزولدیکی برهنکامده ائتلافجیلر ایله تشریك مقدرات ایده‌مزدك ؛ آنلرك مواجههٔ فعالیتنده ألمز باغلی طورامازدق . طورامازدق وطوردیرمازلردی ؛ نته‌کم آتی دکز بوغازینك مدخلنده انکلتره ، قره دکز بوغازینك مبتداسنده روسیه درحال وظیفهٔ تعجیز کاریلرینه ابتدار ایله بزی مقابله‌یه مجبور ایتمشلردی .

بز بو حربه اجنبی قاله‌مازدق ؛ وقالمامه‌مزده بزه حیاتبخش اولدی . محیط دول ، دولتمزی قبل الحرب هر طرفدن محجوز ، هر ستمدن محصور ، هر آرزو واملمزی افاده ایتمك حقندن محروم بر وضعیتده بولوندیریوردی . حرب ، بتون موانع ومشکلاتی قیردی . اول باول حکومتمز ، داخلده سر آزادکیٔ حرکاتنی استرداد ایتدی .

حربدن اول ، روسیه وانکلتره‌نك اجرا ایتدیکی نفوذ استبدادکارانه نتیجه‌سی اوله‌رق بعض دولتلر وملتلر دائمی باسقی آلتنده بولونیورلردی . محاربه بو نفوذه طوغریدن طوغری‌یه تعلق ایتدی . تضییق وظلم ، الی نهایه دوام ایده‌مزدی . بربورو ویاقاپالی بر قازان ایچنده قالان بخارك بیهمه حال پاطلاق ویره‌جکی کبی ، تحت جبرده بولوندیریلان بونجه قوانك انکلیزلرك ویا روسلرك کیفی ایچون هروقت محبوسیتی ممکن دکلدی .

عالمه مستولی اولان ونفوذینی هر یره تعمیل ایدن قدیم رومانك اتهدامیله نصل یکی بر دور باشلیور ؛ بتون اوروپایی کیف وهوسنه تابع قلمق ایستیان ناپولئون — بوناپارطك [واته‌رلو] ده هزیمت وتوقیفی ایله نصل ازمنهٔ عصریه — تان قونتانپورمن — افتتاح ایدیورسه ، بویادهٔ ولهزا ایله‌ده انکلتره — روسیه — فرانسه استبدادی — عینیله قرون متقدمه‌نك انسدادنده رومانك زوال تحکمی ایله وضعیتك تحولی کبی — مندرس اوله‌جق ونوع بشرك اکثریتی تخلص ایده‌جکدر . فیضیاب خلاص اولانلردن بری ، بلکه پك مهم بری ، دولتزوآکا اضافتله بتون عالم اسلامدر . بو عمده ، عقیده‌مزده بر طوتملی ومظفریت نهائیه‌نك استحصالنه قدر بو جزم وعزم ایله جهاده ثبات ایتملی‌یز . انور پاشا ، سلطنت عثمانیه وملت اسلامیه‌نك محافظهٔ حقوق وحیات ایده‌بیلمسی ملتك شمدی‌یه قدر ایتدیکی فدا کارلقده دوام ایتمسنده کوریور . ملت ، ازلدن حاکم ومتبوع برملت اوله‌رق یارادلمش ومحکومیته ، تابعیته فطرةً بیکانه واجنبی اولدیغندن فدا کارلقده ثبات ایده‌جك وبعون القهار انکلتره‌نك ، فرانسه‌نك ، روسیه‌نك فوق انقاض احتشامنده قصر معلای استقبالنی قوراجقدر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.608

Constantinople Samedi 2 Décembre 1916 ١٣٣٢

عثمانیشت

an

t

manie — Grand

ANNONCES

Les Actes d'un intérêt public ... Piastres
Petites Annonces d'un intérêt ...

Représentant général pour l'Allemagne:
ROBERT ROSENTHAL, BERLIN W. 30
Petersburgerstrasse 26.

Direction et Administration:
PÉRA, Rue Zumbul, N° 62
Hôtel-de-Ville.

POUR TÉLÉGRAMMES: STAMBOULOU

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

Déclarations de S. E. le général Enver pacha

Voici le texte du discours prononcé à la Chambre par S. E. Enver pacha, vice-généralissime de l'armée et ministre de la guerre, dont nous avons parlé hier:

S. E. Enver pacha, montant à la tribune, prononça le discours suivant:

«Nous demandons une fois encore un important crédit de votre honorable assemblée. Il est vrai que l'emploi de ce crédit se rapporte à une époque ultérieure. Tout en désirant terminer au plus tôt la guerre actuelle, nous avons demandé ce grand crédit dans le but de poursuivre la guerre jusqu'à la fin, jusqu'à l'obtention de la victoire finale. Peut-être ne sera-t-il pas nécessaire de dépenser cette somme. L'armée ottomane est occupée sur divers fronts. L'année dernière, j'avais fait devant votre honorable assemblée un résumé des opérations militaires d'alors. Depuis d'importants changements sont survenus. Notre armée, après avoir, pour l'heure, réglé ses comptes avec les Anglais dans l'Irak, était venue aux prises avec les Russes. Puis, par le nord de Hamadan, au nord de Siné à l'ouest de Sultan Abad, et sur le front de Fellahié, elle s'est trouvée avoir avancé contre les Anglais et les Russes de façon à leur fermer la plus grande partie de l'Irak. Aujourd'hui, de petits combats ont lieu dans ces régions. Les mudjahids persans ont, surtout ces derniers temps, commencé à organiser des troupes régulières qui, armées par nous, combattent aujourd'hui en nombre important, avec nos soldats contre l'ennemi commun. Quant à nos opérations sur le front oriental, c'est-à-dire le front du Caucase, n'ayant pas pu faire notre concentration à temps, faute de moyens de communication développés, comme les Russes l'ont d'ailleurs compris notre armée à l'ouest d'Erzindjan, a été retirée un peu en arrière jusqu'à ce que la concentration de l'armée qui s'opérait dans le sud eût pris fin.

Mais cette retraite, qui était dictée par des raisons militaires, nous a obligés malheureusement d'abandonner une partie du territoire. Notre autre armée du sud, se mettant à l'œuvre, a repris à l'ennemi Bitlis et une partie du territoire avoisinant et on agit selon les circonstances. L'étendue du terrain perdu ici est relativement insignifiante et ne peut même pas être comparée à l'espace détenu par nos alliés au détriment de ce même ennemi, et au territoire ...

زیاده توسع ایده‌مدیکی کبی عنایت حقه بسبتون بر طرف ایدیله‌جکنی‌ده امید ایدیبورم .

دونمامز ، اندن کلدیکی قدر وبولدیغی هدفلره کوره وظیفه‌سنی ایفاده اردوی عثمانیدن هیچ بر صورتله کری قالمایور وحقیقةً موجود وسائط ایله یاپیلمسی لازم کلن اعظمی خدمت وفدا کارلغی ایفا ایدیبور وبوصورتله اردوی عثمانیك موفقیتی تأکید ایچون ایجاب ایدن معاونتی ایفا ایلیور . طبیعی حرب ارزادی ، بر چوق شهید ویاره‌لنیز اولدی . فقط بن دفعاتله مملکتی کزوب کوردیکم ایچون بوکون حاصل ایتدیکم ایمانله هیئت علیه‌کزی تأمین ایده‌رم که ملت بوفدا کارلغی بو صورتله یاپمقده دوام ایده‌جك وبویله علوی فدا کارلقلر اظهار ایلدیکچه بزالله‌ك عنایتیله یالکز عثمانلی تاج وسلطنتنی محافظه دکل بوتون عالم اسلامك حقوق حیاتنی محافظه واستحصاله موفق اوله‌جغز . (ان شاءالله صدالری) وبز بویله چالشدقجه جناب حق بزی ترك ایتیه‌جك واوتاندیرمیه‌جقدر . (شدتلی آلقیشلر)

* * *

مدیر و باش محرر:
دوقتور اولیلهور

جمعه | ٥ صفر ١٣٣٥ | ١٨ تشرین ثانی ١٣٣٢ | ١ کانون اول افرنجی ١٩١٦

مجلس مبعوثانده

حربیه وخارجیه ناظرلرینك مهم نطقلری

حربیه ناظری و باش قوماندان وکیل فریق انور پاشا حضرتلرینك نطقیدر :

مجلس عالیکزدن شمدی اوقوتان قانونله یکیدن اولدقجه مهم تخصیصات ایسته‌یورز . واقعا بونك صرف ایلریه عائددر . طبیعی بر شو حربك بر آن اول یتمسنی آرزو ایتمکله برابر ظفر نهائی‌یی استحصاله متانتله دوام ایده‌بیلمکه حاضر بولنه‌مز لازم کلدیکی ایچون بوقدر تخصیصات ایسته‌دك . بلکه بوتخصیصاتی کاملاً صرف ایتمکده احتیاج قالماز . اردوی عایون مختلف صورتله ـ طبیعی اوکرنه‌جکی وجهله ـ بر چوق دارلغی کاندرده اوغراشمنه مجبور قالمقدر . کچن سنه مجلس عالیکزده او وقتکی حرکات حربیه حقنده بر خلاصه یاپمشدم . او زماندنبری وضعیتده اولدقجه مهم تبدلات اولمشدر . عراق داخلرکاتنده‌کی اردومز ، انکلیزلرله حساباتی او آن ایچون واو وضعیتده ایجاب ایتدیکی قدر مظفریتله کوردکدن صوکره روسلرله چارپشمشدر . وصوك زماندرده‌ده (همدان) ك شمالنده ، (سینه) شمالنده ، (سلطان آباد) غربنده ، (فلاحیه) جبهه‌سنده کرك انکلیز وکرك روسلره قارشو تعرضات شدیده‌لریله عراقك قسم اعظمنی سد ایده‌جك بر صورتده ایلرولهمش بولنیور وبالطبع بوزارده الیوم اوفاق تفك محاربه‌لرده جریان ایدیبور.

بو صره‌ده شونی‌ده علاوه ایتمه‌دن کچمك ایسته‌یم که ایران مجاهدینی خاصةً صوك زمانده منتظم قطعات تشکیلنه باشلادیلر وبوکونکی کونده اولدقجه مهم بر مقداری قطعاتزله برلکده منتظم بر صورتده طرفزدن‌ده تجهیز ایدیلرك مشترك دشمنمزله محاربه ایتمکده بولونیورلر . شرق صوبرلرنده‌کی معارف قطعات [illegible] حرکاتنه کلنجه ، وسائط نقلیه‌مزك نقصانی دولایسیله قوتلریزی وقت و زمانیله تحدید ایده‌مه‌مکلکمزدن ارزنجان شرقنده بولنان اردومز جنوبده طوبلانقده اولان دیکر برادرومزك اکمال حرکاتنه قدر روسلرك تعرضی اوکنده کری یه چکیلمشدی . فقط بالآخره روسلرك ، کند ـ یلرینك ده آکلادیغی وجهله ، بو چکیلمه صرف ایجابات عسکریه دولایسیله اختیار ایدلمش اولمقله برابر مع التأسف بو سببله‌ده اراضیمزك بر قسمی دشمنه ترك ایتمکه مجبوریت حصوله کلمشدی . فقط بالآخره دیکر اردومزك جنوبدن ایتمه کیریشمه‌سی اوزرینه اولجه روسلر طرفندن اشغال ایدلمش اولان (بتلیس) واوجوارده بولونان برقسم اراضی تخلیص ایدلمش وحرکات، آتی‌یه کوره، نه‌صورتده دوام ایتمك لازم کلمه‌جکه اوکا نظراً استحضار اتده‌ده بولونلمشدر . بوراده غالب ایتش اولدیغمز اراضی ، متقابلمزك آلدغمز یه عین دشمندن ضبط ایدلمش اولان وقطعات عثمانیه‌نك‌ده اشتراکیله رومانیادن ضبط ایدلمکده بولونان اراضی‌یه نسبت ایدیلیرسه ، بالضرور ترك ایدیلن قسمك قابل قیاس اولامیه‌جق درجه‌ده اهمیتسز اولدیغی آکلاشیلیر . یعنی هرحالده بو وضعیتده بیله صلحه کیرسمك آنزده بونلری مع زیادة تلافی ایتمه‌یه‌جك عوضلر بولونیوردیمکدر. [illegible] بنده‌کز بنه او قناعتده‌یم که ان شاءالله بوراده‌ده اردومز وظیفه‌سنی قطعی اولارق ایفا ایدر ودشمنی بنه کندی حدودینك اوته‌سنه آتار (ان شاءالله صدالری) ایشته کچن سنه احوال حربیه حقنده‌کی معروضاتمدن بری کرك (عالیجا) ده کرك (دوبریجه) ده وشمدی‌ده (طونه)یی کچمك صورتیله رومانیا داخلنده ، دیکر جهتدن‌ده (سیروز) و (درامه) حوالیسنده متقابلریزك اردولریله توحید حرکات ایتمك واهل مهم اولان ایتمك فکریله واو زماندرده رومسلرك متمادی اولان تعرضلرینك او جهته متوجه بولنمسی حالاسنده اورایه کوندرلمشلردر . کندیلری ، قوماندانسنده بولندقلری آلمان اردو قوماندانلغنده تعدد امر یوبیلرنده‌ده کوردیکی وجهله حقیقةً وظیفه‌لرینی اسلام وعثمانلیق نامنی اعلا ایده‌جك صورتده ایفا ایتمشلر و اوراده بولندقلری مدت ظرفنده روسلرك ، کندیلرینك اك اشاغی اوچ مثلی بر قوتله اك یکی و تازه قوتلرله بش مختلف زماندن یاپدقلری اون یدی هجومارینی، دشمن ایچون غایت قانلی بر صورتده طرد ایتمشلر وبر قاریش بریه‌یله ترك ایتمه‌دکدن ماعدا دشمنلری جوارلرنده بولنان متفقین قطعاتنك خطلرندن دها ایلری‌یه قدر متعرضانه بر صورتده‌سوروب برچوق ضایعات و اسیر ویردیرمکه مجبور براقمشلردر . (آلقیشلر) صوك زمانده رومانیالیلر قارشی‌سنده‌کی (پایلان حرکات اوزرینه (سارای) اردرسنك‌ده نهایت حرکته کلك ایسته‌مش اولدیغی کورولدی. بونك اوزرینه او جبهه‌ده بولنان بلغار ، آلمان قوتلرینه یاردم ایتمك و دها طوغریسی بورادن اورایه سوق ایده‌جکمز قوتلرله اواردن تصرف ایدیله‌جك بولغار و آلمان قوتلرینه دها سریع بر صورتده وباشقه یرلره مؤثر اولمق اوزره قیصه بر بولدن یکی قوتلر سوق ایتمکه تشبث ایتمشدك . بو قوتلر جوقدنبری اوراده وظیفه‌لرینه باشلامش اولیورلر وشمدی‌یه‌قدر قارشولرنده بولنان انکلیز ـ لرك ـ که چناق قلعه‌ده ینه قطعاتزله قارشی قارشی‌یه بولنمقلری‌دی ـ اویله برمهم حرکتی اوللمقله برابر، نه‌قدر مهم‌نه‌قدر قوتلی برتهدیده بولونورلرسه بولونسونلر، قطعاتزك اوراده‌ده وظیفه‌لرینی ایفا ایده‌جکلری [illegible] غربنده و(سیروز) جوارنده برلشمش بولنیورلر. بوقدر قطعاتك خارجه کوندرلمسیله طبیعی خاطره برشی کلیرکه عجبا کندی وضعیتمز دوچار تهلکه اوله‌بیلیرمی؟ بوخصوصده هیئت محترمه‌یه کمال امنیتله دیه‌بیلیرم که خارجه بوقدر قطعات کوندرمکله برابر اردوی عثمانی ، کرك پایتختك وکرك سائر اقسام ممالك عثمانیه‌نك حال حاضرده کورینن وضعیته کوره مدافعه‌سی ایچون کافی قوتی حائز اولدیغی کبی ایجابنده خارجه کوندرمك ایچون احتیاط قوتلرینه‌ده مالکدر. (آلقیشلر)

بولندی باشقه بنه هیئت محترمه‌لری طرفندن قبول ایدیله‌جکندن امین اولدیغمز موقت برقانونله بر تدبیر احتیاطی اوانی اوزره بدل نقدی اخذ ایدلمش اولانلری‌ده سلاح آلتنه آلمق ایچون مساعده استحصال ایلمکله بوخارجه کوندردیکمز قوتلرك بر قاچ مثلی قوقنده قوت تشکیل ایده‌جك‌قدر قطعات آلنره کچه‌جك فقط طبیعی بوقوتی شمدیلك طوپلامغه لزوم کورمه‌یورم وانشاءالله ایلریده‌ده قوللانمسه حاجت قالماز. (ان شاءالله صدالری) چونکه مملکتك احوال اقتصادیه‌سنه تأثیر ایده‌جکنی تخمین ایدیورم. بنده‌کز اردو قوماندانلغی یولنی حسبیله موفقیت ایچون نه‌کبی تیلری استحضار ایجاب ایدرسه‌اونی قوللانمغی وحاضرلامغی مجبوریندیم.

انکلیز وفرانسزلر مملکتمزه‌قارشی مؤثر برشی یاپامیه‌جه اوته‌ده بریده طوبلانه‌بیلدکلری اشغال ایله ازمیر ساحلنده اوته‌ده بریده اشتیاقلغه تشبث ایدیبورلر . حرب کیلرینك حمایه‌سنده چاپولجی یاپمغه چالیشیورلر . خرمزلی برابر تقسیم ایتك مقصدی موجود اولدیغی ایچون اشتراك ایدنلر بولنیور. کرچه بوکبی حرکاتلر بزی برآز راحتسز ایدیبورلر، فقط بوتشبثات کندیلریه بهالی‌یه مال اولدیغی کبی بزی‌ده اویله‌بیوك ، اصل مقصد حربه خدمت ایده‌جك دوشونجه‌لردن آیقویه‌جق صورتده برتلاشه‌دوشور .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

Constantinople Samedi 2 Décembre 1916 جمه ارتسی ۱۹ تشرین ثانی ۳۳ - ۱

عثمانیشت

مدیر و باش محرری
دوقتور اوبلیهر

ANNONCES

Les Signes d'un mètre. Piastres
Petites Annonces d'un mètre. »

Représentant général pour l'Allemagne:
ROBERT ROSENTHAL, BERLIN W. 30
PETCHANGERSTRASSE 26.

Direction et Administration:
PÉRA, RUE ZUMBUL, N° 92
HOLSTEIN-HAN.

POUR TÉLÉGRAMMES: OTTOMANISTE

an

t

manie — Grand

Déclarations de S. E. le général Enver pacha

Voici le texte du discours prononcé à la Chambre par S. E. Enver pacha, vice-généralissime de l'armée et ministre de la guerre, dont nous avons parlé hier:

S. E. Enver pacha, montant à la tribune, prononça le discours suivant:

«Nous demandons une fois encore un important crédit de votre honorable assemblée. Il est vrai que l'emploi de ce crédit se rapporte à une époque ultérieure. Tout en désirant terminer au plus tôt la guerre actuelle, nous avons demandé ce grand crédit dans le but de poursuivre la guerre jusqu'à la fin, jusqu'à l'obtention de la victoire finale. Peut-être ne sera-t-il pas nécessaire de dépenser cette somme. L'armée ottomane est occupée sur divers fronts. L'année dernière, j'avais fait devant votre honorable assemblée un résumé des opérations militaires d'alors. Depuis d'importants changements sont survenus. Notre armée, après avoir, pour l'heure, réglé ses comptes avec les Anglais dans l'Irak, était venue aux prises avec les Russes. Puis, par le nord de Hamadan, au nord de Siné à l'ouest de Sultan Abad, et sur le front de Fellahié, elle s'est trouvée avoir avancé contre les Anglais et les Russes de façon à leur fermer la plus grande partie de l'Irak. Aujourd'hui, de petits combats ont lieu dans ces régions. Les mudjahids persans ont, surtout ces derniers temps, commencé à organiser des troupes régulières qui, armées par nous, combattent aujourd'hui en nombre important, avec nos soldats contre l'ennemi commun. Quant à nos opérations sur le front oriental, c'est-à-dire le front du Caucase, n'ayant pas pu faire notre concentration à temps, faute de moyens de communication développés, comme les Russes l'ont d'ailleurs compris notre armée à l'ouest d'Erzindjan, a été retirée un peu en arrière jusqu'à ce que la concentration de l'armée qui s'opérait dans le sud eût pris fin.

Mais cette retraite, qui était dictée par les raisons militaires, nous a obligés malheureusement d'abandonner une partie du territoire. Notre autre armée du sud, se mettant à l'œuvre, a repris à l'ennemi Bitlis et une partie du territoire avoisinant et on agit selon les circonstances. L'étendue du terrain perdu ici est relativement insignifiante et ne peut même pas être comparée à l'espace détenu par nos alliés au détriment de ce

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

جمعه | ۵ صفر ۱۸ تشرین ثانی ۱ کانون اول الرومی | ۵ ۲ ۶

(اوچنجی دورهٔ انتخابیه - اوچنجی سنهٔ اجتماعیه)
آلتنجی اجتماع
۱۷ تشرین ثانی ۳۳۲ - پنجشنبه
مجلس مبعوثان زوالی ساعت ایکیده حاجی عادل بکك تحت ریاستنده انعقاد ایتدی.
ضبط سابق خلاصه‌سی قرائت وعیناً قبول اولندقدن عسکره دورهٔ تعطیلیه ظرفنده موقع تطبیقه وضع اولنان (۱۱۵) فقره موقت قانون لایحه‌سنك کوندرلدیکی مشعر تذکرهٔ سامیه قرائت وقوانین مذکوره‌نك اداره اولندقلری انجمنلره حواله اولندی.

مجلس مبعوثانده حربیه وخارجیه ناظرلری عزلك م

حربیه ناظری و باش قوماندان وکیلی فریق انور پاشا حضرتلرینك تطیلدر:

مجلس عالیکزدن شمدی اوقونان قانونله یکیدن اولدقجه مهم تخصیصات ایستهیورز. واقعا بونك صرفی ایلری‌یه عائددر. طبیعی بز شو حربك بر آن اول بیتمسنی آرزو ایتمکله برابر ظفر نهائی‌نی استحصاله متانتله دوام ایده‌بیلمکه حاضر بولنه‌مز لازم کلدیکی ایچون بوقدر تخصیصات ایسته‌دك. بلکه بوتخصیصاتی کاملاً صرف ایتمکده احتیاج قالماز. اردوی همایون مختلف صورتله - طبیعی اوکره‌نیلدیکی وجهله - بر چوق دارلخ. کانلرده اوغراشمغه مجبور قالمشدر. کچن سنه مجلس عالیکزده او وقتکی حرکات حربیه حقنده بر خلاصه یاپمشدم. او زماندنبری وضعیتده اولدقجه مهم تبدلات اولمشدر. عراق دارالحرکاتنده‌کی اردومز، انکلیزلرله حسابنی او آن ایچون واو وضعیتده ایجاب ایتدیکی قدر مظفریتله کوردکدن صوکره روسلرله چارپیشمشدر. وصوك زماننده (همدان) ك شمالنده، (سینه) شمالنده، (سلطان آباد) غربنده، (فلاحیه) جبهه‌سنده کرك انکلیز وکرك روسلره قارشو تعرضات شدیده‌لرله عراقك قسم اعظمی سد ایده‌جك بر صورتده ایلرولهمش بولنیور وبالطبع بوراده‌کی الیوم اوفاق تفك محاربه‌لرده جریان ایدیور.

بو صره‌ده شونی‌ده علاوه ایتمه‌دن کچمك ایستهم که ایران مجاهدینی خاصةً صوك زماننده منتظم قطعات تشکیله باشلادیلر وبوکونکی کونده اولدقجه مهم برمقداری قطعاتزله برلکده منتظم بر صورتده طوقزدن ده تجهیز ایدیلهرك مشترك دشمنمزله محاربه ایتمکده بولونیورلر. شرق [illegible] حرکاتنه کلنجه، وسائط نقلیه‌مزك نقصانی دولایسیله قوتلریزی وقت و زمانیله تحمید ایده‌مه‌مکمزدن ارزنجان شرقنده بولنان اردومز جنوبده طوبلانقده اولان دیکر برادومزك اکمال حرکاتنه قدر روسلرك تعرضی اوکنده کری یه چکیلمشدی. فقط بالآخره روسلرك، کندیلریلرك ده آکلادیغی وجهله، بو چکیلمه صرف ایجابات عسکریه دولایسیله اختیار ایدلمش اولمغله برابر مع التأسف بو سببله‌ده اراضیمزك بر قسمنی دشمنه ترك ایتمکه مجبوریت حصوله کلمشدی. فقط بالآخره دیکر اردومزك جنوبدن اینه کیریشه‌سی اوزرینه اوطه روسلر طرفندن اشغال ایدلمش اولان (بتلیس) واوجوارده بولنان برقسم اراضی تخلیص ایدلمش وحرکات، آتی‌یه کوره، تصورنده دوام ایتمك لازمکه‌جکمه اوکا نظراً استحضارانده‌ده بولونلمشدر. بوراده غائب ایتمش اولدیغمز اراضی، متقللرمزك آلنده بنه عین دشمندن ضبط ایدلمش اولان وقطعات عثمانیه‌نك ده اشتراکیله رومانیادن ضبط ایدلمکده بولونان اراضی‌یه نسبت ایدیلیرسه، بالضرور ترك ایدیلن قسمك قابل قیاس اولامیه‌جق درجه‌ده اهمیتسز اولدیغی آکلاشیلیر. یعنی هرحالده بو وضعیتده بیله صلحه کیرسه‌لك آلنده بونلری مع زیادة تلافی ایتدیره‌جك عوضلر بولنیوردیکدر. بنده‌کز بنه او قناعتده‌یم که ان شاءالله بوراده‌ده اردومز وظیفه‌سنی قطعی اولدرق ایفا ایدر ودشمنی بنه کندی حدودینك اوته‌سنه آتار (ان شاءالله صدالری) ایشته کچن سنه احوال حربیه حقنده‌کی معروضاتمدن بری کرك (عالیجا) ده کرك (دوبریجه) ده وشمدی‌ده (طونه) بی کچمك صورتیله رومانیا داخلنده، دیکر جهتدن‌ده (سیروز) و (درامه) حوالیسنده متقللریزك اردولریله توحید حرکات ایتمك واحل مهم اولان

غربنده و(سیروز) جوارنده برلشمش بولنیورلر. بودر قطعاتك خارجه کوندرلمسیله طبیعی خاطره برشی کلیرکه عجبا کندی وضعیتمز دوجار تهلکه اوله‌بیلیرمی؟ بوخصوصده هیئت محترمه‌یه کمال امنیتله دیه‌بیلیرم که خارجه بودر قطعات کوندرمکله برابر اردوی عثمانی، کرك پایتختك وکرك سائر اقسام ممالك عثمانیه‌نك حال حاضرده کوردیکی وضعیته کوره مدافعه‌سی ایچون کافی قوتی حائز اولدیغی کبی ایجابنده خارجه کوندرمك ایچون احتیاط قوتلرینه‌ده مالکدر. (آلقیشلر)

بولدن باشقه بنه هیئت محترمه‌کزی طرفندن قبول ایدیله‌جکندن امین اولدیغم موقت برقانونله بر تدبیر احتیاطی اوتی اوزره بدل نقدی ایدلمش اولانلری‌ده سلاح آلته آلمق ایچون مساعده استحصال ایلمکله بوخارجه کوندردیکمز قوتلرك بر قاچ مثلی قوقنده قوت تشکیل ایده‌جك‌ندر قطعات آلنده کچه‌جك فقط طبیعی بوقوتی شمدیلك طوپلامغه لزوم کورمه‌یورم وانشاءالله ایلریده‌ده قوللانمه‌یه حاجت قالماز. (ان شاءالله صدالری) چونکه مملکتك احوال اقتصادیه‌سنه تأثیر ایده‌جکنی تخمین ایدیورم. بنده‌کز اردو قوماندانی بولنمق حسیله موفقیت ایچون نه‌کبی شیلری استحضار ایجاب ایدرسه‌اونی قوللانمغه حاضرلامغی مجبوریتندم.

انکلیز وفرانسزلر مملکتمزه قارشی مؤثر برشی یاپامیه‌جه اوته‌ده بریده طوپلانه‌بیله‌کلری اشتقا ایله ازمیر ساحلنده اوته‌ده بریده اشتقالانه تشبث ایدیورلر. حرب کیلرینك حمایه‌سنده چاپولیق یاپمغه چالیشیورلر. خرستیانی برابر تقسیم ایتمك قصدی‌نی موجود اولدیغی ایچون اشتراك ایدنلر بولنیور. کرچه بوکبی حرکاتله بزی برآز راحتسز ایدیورلر، فقط بوتشبثات کندیلرینه پهالی‌یه مال اولدیغی کبی بزی‌ده اوله‌بیلیرلر، اصل مقصد حربه خدمت ایتمك ایچون دوشونجه‌لردن آلیقویه‌جق صورتده برنلاشه‌دوشور.

بنده‌کز اردو قوماندانی بولنمق حسیله موفقیت ایچون نه‌کبی شیلری استحضار ایجاب ایدرسه‌اونی قوللانمغه حاضرلامغی مجبوریتندم.

انکلیز وفرانسزلر مملکتمزه قارشی مؤثر برشی یاپامیه‌جه اوته‌ده بریده طوپلانه‌بیله‌کلری اشتقا ایله ازمیر ساحلنده اوته‌ده بریده اشتقالانه تشبث ایدیورلر. حرب کیلرینك حمایه‌سنده چاپولیق یاپمغه چالیشیورلر. خرستیانی برابر تقسیم ایتمك قصدی‌نی موجود اولدیغی ایچون اشتراك ایدنلر بولنیور. کرچه بوکبی حرکاتله بزی برآز راحتسز ایدیورلر، فقط بوتشبثات کندیلرینه پهالی‌یه مال اولدیغی کبی بزی‌ده اوله‌بیلیرلر، اصل مقصد حربه خدمت ایتمك ایچون دوشونجه‌لردن آلیقویه‌جق صورتده برنلاشه‌دوشور.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

t

manie — Grand

Déclarations de S. E. le général Enver pacha

Voici le texte du discours prononcé à la Chambre par S. E. Enver pacha, vice-généralissime de l'armée et ministre de la guerre, dont nous avons parlé hier :

S. E. Enver pacha, montant à la tribune, prononça le discours suivant :

«Nous demandons une fois encore un important crédit de votre honorable assemblée. Il est vrai que l'emploi de ce crédit se rapporte à une époque ultérieure. Tout en désirant terminer au plus tôt la guerre actuelle, nous avons demandé ce grand crédit dans le but de poursuivre la guerre jusqu'à la fin, jusqu'à l'obtention de la victoire finale. Peut-être ne sera-t-il pas nécessaire de dépenser cette somme. L'armée ottomane est occupée sur divers fronts. L'année dernière, j'avais fait devant votre honorable assemblée un résumé des opérations militaires d'alors. Depuis d'importants changements sont survenus. Notre armée, après avoir, pour l'heure, réglé ses comptes avec les Anglais dans l'Irak, était venue aux prises avec les Russes. Puis, par le nord de Hamadan, au nord de Siné à l'ouest de Sultan Abad, et sur le front de Fellahié, elle s'est trouvée avoir avancé contre les Anglais et les Russes de façon à leur fermer la plus grande partie de l'Irak. Aujourd'hui, de petits combats ont lieu dans ces régions. Les mudjahids persans ont, surtout ces derniers temps, commencé à organiser des troupes régulières qui, armées par nous, combattent aujourd'hui en nombre important, avec nos soldats contre l'ennemi commun. Quant à nos opérations sur le front oriental, c'est-à-dire le front du Caucase, n'ayant pas pu faire notre concentration à temps, faute de moyens de communication développés, comme les Russes l'ont d'ailleurs compris notre armée à l'ouest d'Erzindjan, a été refoulée un peu en arrière jusqu'à ce que la concentration de l'armée qui s'opérait dans le sud eût pris fin.

Mais cette retraite, qui était dictée par les raisons militaires, nous a obligés malheureusement d'abandonner une partie du territoire. Notre autre armée du sud, se mettant à l'œuvre, a repris à l'ennemi Bitlis et une partie du territoire avoisinant et on agit selon les circonstances. L'étendue du terrain perdu ici est relativement insignifiante et ne peut même pas être comparée à l'espace détenu par nos alliés au détriment de ce même ennemi, et au terrain enlevé actuellement à la Roumanie. Par conséquent, si nous entrons dans des pourparlers de paix, nous avons en mains plus qu'amplement des compensations. Mais ma conviction décisive est que notre armée accomplira son devoir et renettera l'ennemi au delà de nos frontières.

Nous avons envoyé en Galicie, en Dobroudja, à l'intérieur de la Roumanie, et d'un autre côté à Serrès et dans les environs de Drama, de grandes forces qui coopérant avec les armées alliées, sont à même d'amener un résultat décisif. Cet envoi de troupes fait dans le but d'écraser l'ennemi, a donné de bons résultats. Nos troupes, envoyées en Dobroudja ont contribué, non seulement dans une mesure extraordinaire, à battre les armées russo-roumaines, mais ont remporté encore des victoires.

Nos troupes qui ont passé dernièrement

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

ویرمک قاریشدیرمیله ترک ایچه‌کدن ماعدا دشمنلری جوارلرنده بولنان متعدین قطعاتنك خطرلرندن دها ایلری‌یه قدر متعرضانه بر صورتده‌سوروب برچوق ضایعات و اسیر ویردیرمکه مجبور برافقاردر . (آلقیشلر) صولك زمانده رومانیالیلره قارشی شدالدن پایلان حرکات اوزرینه (سارای) اردرسنك‌ده نهایت حرکتنه کلك ایسته‌مش اولدیغی کوردیلدی. یونك اوزرینه او جهه‌ده بولنان بلغار ، آلمان قوتلرینه یاردیم ایتك و دها طوغریسی بوراداین اورایه سوق ایده‌جکز قوتلرله اواردن تصرف ایدیله‌جك بولغار و آلمان قوتلرینه دها سریع بر صورتده واشغه یرلره مؤثر اولمق اوزره‌ایصه بولدن بکی قوتلر سوق ایتمکه تشبث ایتمشدك .

بو قوتلر جوقدنبری اورادە وظیفه‌لرینه باشلامش اولیورلر وشمدی‌یه‌قدر قارشولرنده بولنان انکلیز . لرك‌ـکه چناق قلعه‌ده ینه قطعاتزله قارشی‌یه بولنمشلردی- اویله‌برمهم حرکتی اولمامغله‌برابر، نه‌قدر مهم‌نه‌قدرقوتلی برتشبثده بولنورلرسه بولونسونلر، قطعاتزك اورادەده وظیفه‌لرینی ایفا ایده‌جکلری [illegible]

غربنده و(سیروز) جوارنده برلشمش بولنیورلر. بودر قطعاتك خارجه کوندرلسیله طبعی خاطره برشی کلیرکه عجبا کندی وضعیتمز دوچار تهلکه اوله‌بیلیرمی؟ بوخصوصده هیئت محترمه‌یه کمال امنیتله دیه‌بیلیرم که خارجه بودر قطعات کوندرمکله برابر اردوی عثمانی ، کرك پایتختك وکرك سائر اقسام ممالك عثمانیه‌نك حال حاضرده کوردیکی وضعیته کوره مدافعه‌سی ایچون کافی قوتی حائز اولدیغی کبی ایجابنده‌خارجه کوندرمك ایچون احتیاط قوتلرینده مالکدر. (آلقیشلر)

بوندن پاشقه ینه هیئت محترمه‌نك طرفندن قبول ایدیله‌جکندن امین اولدیغم موقت برقانونله بر تدبیر احتیاطی اولق اوزره بدل نقدی اخذ ایدلمش اولانلرده سلاح آلته آلمق ایچون مساعده استحصال ایلمکله بوخارجه کوندردیکمز قوتلرك بر تاج مثل قوقنده قوت تشکیل ایده‌جك‌قدر قطعات آلمزه کچه‌جك فقط طبعی بوقوتی شمدیلك طوپلامغه لزوم کورمه‌یورم وانشاءالله ایلریده‌ده قوللانمه حاجتی قالماز. (ان‌شاءالله‌صدالری) چونکه مملکتك احوال اقتصادیه‌سنه تأثیر ایده‌جکنی تخمین ایدیورم. بشده‌کی اردو قوماندانی بولنق حسبیله موفقیت ایچون نه‌کبی سیاری استحصار ایجاب ایدرسه‌اونی قوللانمق وحاضرلامق مجبوریتنده‌یم.

انکلیز وفرانسزلر عاملکتمزه‌قارشی مؤثر برشی یاپامیه‌جه اوته‌ده بریده طولیلاره‌بیله‌کاری اشتغال ایله ازمیر ساحلنده اوته‌ده بریده اشتغالنه تشبث ایدیورلر . حرب کیلرینك حایه‌سنده چاپولجیق یاپمه چالیشیورلر . خومرتلی برابر تقسیم ایتك قصدی‌ده موجود اولدیغی ایچون اشترك ایدیلر بولنیورلر. کرچه بوکبی حرکاتك بزی برآز راحتسز ایدیورلر، فقط بوتشبثات کندیلرینه بهالی‌یه مال اولدیغی کبی بزی‌ده اویله‌بیوك بر اصل مقصد حربه‌خدمت ایده‌جك دوشونجه‌لردن آلیقویه‌جق صورتده‌برتلاشه‌دوشور . میور. آناطولینك سائر سواحلی ایله‌سوریه‌ساحلی ینه دشمنك پایماسی محتمل حرکاتنه قارشی محفوظیتی اکمال ایچون لازم کلن قطعاتی احتوا ایدیور.

مصرایله قنالك شرقنده جریان ایدن حرکاتده‌ده بز ایلریه‌کیتمش ایدك . اوراده‌کی دشمن قوتلرینی آکلایوب صوکره اوکا کوره بیوك حرکاته تشبث ایتك ایچون حرکاتنی براز کریله‌دی . فقط بونکله اوراده مقصدمز ترك ایدلمش دکل ، بلکه براز تأخره اوغرامش عد اولنه‌بیلیر . مصر حقنده یاپیله‌جق حرکات ایچون‌ده زمانشده لازم کلن قوتلری اوراده قولاینق محتفظدر . عربستانك سائر اتمانده بولنان قطعات عسکریه‌ده حقیقةً وظیفه‌لرینی (غالیچیا) و(قافقاسیا) ودیکر یرلرده‌کی قطعات کبی فدا کارانه ایفایه دوام ایدیورلر. بتدن صولك آلدیغمز خبرده اوراده‌کی مجاهدینك یاردیمله انکلیزلر بتصنه طیفاغش بر حالده بولندقلری کبی دشمنلرمزك ساحلده وقوع بولان اوقی‌نقك تشدیدینی‌ده کاملاً عقیم برافقاردر.

جازده‌کی مهموم اوقاق وتعه‌ده اوراده دها

کالیزده اوغراشمغه مجبور قالشدر. کچن سنه مجلس عالیکزده او وقتکی حرکات حربیه حقنده بر خلاصه یاپمشدم . او زماندنبری وضعیتده اولدقجه مهم تبدلات اولمشدر . عراق دارالحرکاتنده‌کی اردومز ، انکلیزلرله حسابنی او آن ایچون واو وضعیتده ایجاب ایتدیکی قدر مظفریتله کوردکدن صوکره روسلرله چارپشمشدر. وصولك زمانلرده‌ده (همدان) ك شمالنده ، (سینه) شمالنده ، (سلطان آباد) غربنده ، (فلاحیه) جبهه‌سنده کرك انکلیز وکرك روسلره قارشو تعرضات شدیده‌لریله عراقك قسم اعظمنی سد ایده‌جك بر صورتده ایلرولەمش بولنیور وبالطبع بورالرده الیوم اوقاق تفك محاربه‌لرده جریان ایدیور.

بو صره‌ده شونی‌ده علاوه ایتمه‌دن کچمك ایسته‌ریم که ایران مجاهدینی خاصةً صولك زمانده منتظم قطعات تشکیلنه باشلادیلر ویوکوندکی کونده اولدقجه مهم برمقداری قطعاتزله برلکده منتظم بر صورتده طرفزدن ده تجهیز ایدیله‌رك مشترك دشمنمزله محاربه ایتکده بولونیورلر . شرق [illegible]

حرکاتنه کلنجه ، وسائط نقلیه‌مزك نقصانی دولایسیله قوتلریزی وقت و زمانیله تحشید ایده‌مه‌مکلکمزدن ارزنجان شرقنده بولنان اردومز جنوبده طوپلانمقده اولان دیکر برار دومزك اکمال حرکاتنه قدر روسلرك تعرضی اوکنده کری‌یه چکیلمشدی . فقط بالآخره روسلرك ، کند . یلرینك‌ده آکلادیغی وجهله ، بو چکیلمه صرف ایجابات عسکریه دولایسیله اختیار ایدلمش اولمقله برابر مع التأسف بو سببله‌ده اراضیمزك بر قسمی دشمنه ترك ایتمکه مجبوریت حصوله کلشدی . فقط بالآخره دیکر اردومزك جنوبده ایته کیریشمه‌سی اوزرینه اوچه روسلر طرفندن اشغال ایدلمش اولان (پتلیس) واوجوارده بولنان برقسم اراضی تخلیص ایدلمش وحرکات، آتی‌یه کوره، نه‌صورتده دوام ایتك لازمکه‌جکه اوکا نظراً استحضار اتده‌ده بولنلمقدر . بوراده غائب ایتش اولدیغمز اراضی ، متفقلرمزك آلتده ینه عین دشمندن ضبط ایدلمش اولان وقطعات عثمانیه‌نك‌ده اشتراکیله رومانیادن ضبط ایدلمکده بولنان اراضی‌یه نسبت ایدیلیرسه ، بالضرور ترك ایدیلن قسمك قابل قیاس اولامیه‌جق درجه‌ده اهمیتسز اولدیغی آکلاشیلیر . یعنی هرحالده بو وضعیتده بیله صلحه کیرسه‌مك آلنزده بولنری مع زیاده تلافی ایتدیرره‌جك عوضلر بولونیوردیمکدر. [illegible] بنده‌کز ینه او قناعتده‌یم که ان‌شاءالله بوراده‌ده اردومز وظیفه‌سنی قطعی اولەرق ایفا ایدر ودشمنی ینه کندی حدودینك اوته‌سنه آتار (ان‌شاءالله صدالری) ایشته کچن سنه احوال حربیه حقنده‌کی معروضاتمدن بری کرك (غالیچیا) ده کرك (دوبریجه) ده وشمدی‌ده (طونه)یی کچمك صورتیله رومانیا داخلنده ، دیکر جهتدن‌ده (سیروز) و (درامه) حوالیسنده متفقلریزك اردولریله توحید حرکات ایتك واحل مهم اولان تأثیری اجرا ایتك ایچون اولدقجه جسیم قطعات عسکریه سوق ایتدك . بوسوق وادارەنك ، صرف مشترك دشمنی مغلوب ایتك اساسنه مطوف اولان هدفزی استحصال ایچون فوق‌الحد فائده‌سی اولدی . غربته‌لرده دخی کورولدیکی وجهله (دوبریجه) یه کوندردیکمز قطعات کرك روس وکرك رومانیری مغلوب ایتك ایچون فوق‌العاده مؤثر بر صورتده یاردیم ایتدکلری کبی مظفریتلر دخی احراز ایدیلدیلر . کچنلرده متفق آلمان و بلغار قطعاتیله برابر (طونه)یی کچمش اولان قطعاتزدن همان (بکرش)ه ملك یتمش مسافه‌یه‌قدر کلشلردر . بوکون متفقین قطعاتی (بکرش) دن ۱۲ کیلو متره مسافه‌یه قدر یاقلاشمش بولنیورلر . (آلقیشلر) وشمال وغربدن ایدیله‌مکده اولان آلمان وآوسترپا اردولریله اتحاق پیدا وارتباط حاصل ایلدیلر وعنایت حقله بوصوك وحیله‌کار دشمنمزی اساسلی بر صورتده سیلوب سوپورمکه دوام ایتمکده بولنیورلر . (غالیچیا)ده بولنان [illegible] اوراده‌کی احتیاج اوزرینه خاصةً دکل خط اوردن یتمه‌مقصدلرله یتمه قوتلر تصرف

Le discours de S. E. Halil bey

Voici la traduction du discours prononcé à la Chambre des députés par S.E. Halil bey, ministre des affaires étrangères:

Vous êtes plus ou moins au courant des événements qui se déroulent en Grèce. Les Ententistes ont occupé d'abord Salonique dans les circonstances que vous connaissez. Après l'occupation de cette ville, ils ont réussi, d'abord à annihiler graduellement l'influence du gouvernement et à s'emparer ensuite de toute l'administration de cette ville. Les choses une fois arrivées là, nos consuls ainsi que ceux de nos alliés ont été expulsés, contrairement au droit international. Dans ces conditions nous n'avions qu'à leur déclarer la guerre. Mais comme nous étions déjà en guerre avec eux, nous nous sommes contenté de protester et finalement, nous fîmes tout pour assurer la mise en liberté de nos consuls qui furent finalement relâchés.

Les Ententistes ne se contentèrent pas de cela; ils dirigèrent ensuite leurs empiètements sur la capitale de la Grèce Ils se livrèrent à des perquisitions dans les bateaux de nos alliés se trouvant dans le port du Pirée, sous prétexte qu'ils avaient à bord des soldats et des armes .Naturellement, ils ne trouvèrent rien, leur but étant de s'emparer de ces bateaux, sur lesquels ils voulaient arborer leurs pavillons, ce à quoi ils réussirent. Puis, peu à peu, ils mirent la main sur ce port, et trouvèrent, malheureusement, en Grèce, un parti qui les aidait dans leurs agissements contraires aux intérêts du pays. Sous prétexte de protéger l'ambassade de France contre des agressions, ils débarquèrent des soldats et un certain nombre de canons et de mitrailleuses, dans la capitale, qu'ils menacèrent également avec une flotte puissante et, grâce à la commission de contrôle qu'ils établirent à Athènes, ils s'emparèrent du pouvoir en mettant peu à peu la main sur les services de la Sûreté publique; puis ce fut le tour de la flotte hellénique qui passa entre leurs mains. Plus tard, sous les yeux du souverain, l'amiral français Fournet entra en correspondance directe avec nos représentants diplomatiques. Notre ministre à Athènes est arrivé et m'a montré la copie de la communication de cet amiral, qui lui enjoignait de quitter la capitale hellénique le mercredi 22 octobre. Cette communication contenait l'étrange assertion que nos ministres se livraient à l'espionnage, ce dont l'amiral aurait des preuves, et que leur présence était nuisible aux intérêts de l'Entente.

Nos ministres, au reçu de cette communication, se sont adressés naturellement au gouvernement et au roi. Le roi et le gouvernement leur ont exprimé leurs regrets et ont protesté. Le ministre de Grèce ici, nous parlant des devoirs de la Grèce de protéger nos représentants, nous prîmes d'accepter des excuses de ce que, vu les circonstances actuelles, son gouvernement n'était malheureusement pas en mesure de s'acquitter de ce devoir. Après ces excuses, nous n'avons pas jugé nécessaire, comme aussi nos alliés, de renvoyer le ministre de Grèce. Nous avons protesté contre cette série d'actes des Ententistes, contraires au droit international.

Telle est la situation. En parlant de l'état actuel de la Grèce, je tiens à ajouter combien cela doit nous servir d'exemple. Les Ententistes donc, tout en foulant aux pieds les principes du droit international et les droits des neutres quand ils ne servent pas leurs intérêts, ont prouvé amplement qu'ils ne sont pas entrés en guerre pour la défense de ces droits. S'ils ont tant fait à la Grèce, qui a été jusqu'ici leur enfant gâté et où règne cependant un prince allié aux Maisons régnantes de Londres et de Pétersbourg, que ne nous ferait on pas, à nous, si nous avions voulu rester neutres! Combien cette conviction devient-elle plus forte si l'on songe que nous sommes en possession des Détroits qui constituent pour nos ennemis le moyen de communication le plus sûr et le plus rapide.

Après la guerre des Balkans, il régnait en Europe cette conviction que la Turquie n'a pu se soutenir jusqu'ici que par les armes, et que c'est seulement grâce à son armée qu'elle a pu conserver sa situation politique; mais que ses armées ayant décliné durant ces dernières trente années de terrible absolutisme, elle était devenue une quantité négligeable. Cependant, malgré les pertes consécutives de territoires, la Turquie, pensait-on, leurs efforts pour démontrer que cette défaite avait été tout à fait accidentelle, que le pays n'a perdu ni son armée ni ses ressources vitales, qu'il n'y avait pas lieu de désespérer et qu'il serait possible de rendre à l'Empire toute son ancienne force.

Se basant sur ces arguments, il entra courageusement dans ces pourparlers des Puissances (applaudissements). Il entreprit des négociations en vue d'obtenir des concessions économiques pour pouvoir équilibrer le budget de l'Etat et à cet effet il envoya des délégués en Europe. Vous savez que ces négociations avaient trait à la question des zones d'influence, question qui devait assurer à chaque puissance la part qui lui reviendrait lors du partage et préparer ainsi sans convulsions le plan de ce partage.

Voilà quelle était la situation économique de l'Etat vis-à-vis de l'étranger au commencement de la guerre générale. Cette situation extérieure, faisait sentir son contre-coup sur la situation intérieure. Ce sont là en effet quelques vérités amères que j'aurai à dire. Comme conséquence de ce contre-coup des relations extérieures sur l'intérieur, quelques personnages appartenant à certaines nations se trouvant ici, se rendirent en Europe, et comme s'ils étaient les représentants de leurs nations, demandèrent l'intervention étrangère. Ils travaillèrent à gagner les bonnes grâces des puissances à leurs propres nations.

C'est dans une pareille situation que le gouvernement se trouva en présence de la guerre générale. D'après moi, nous étions devant l'alternative, ou de marcher à côté des puissances faisant la guerre à notre ennemi historique et héréditaire, le Russe, et de nous joindre à elles avec toutes les forces de l'Etat afin d'empêcher autant que possible le renforcement de la domination russe en Europe, ou de rester neutres. Aujourd'hui notre gouvernement en accord avec les Puissances Centrales, est en état de détruire le pouvoir de la Russie et de ses alliés (applaudissements). Si nous étions restés neutres, nous nous trouverions exposés à un sort pire que celui de la Grèce. Par le fait que nous sommes maîtres des Dardanelles, notre situation ne peut pas être comparée à celle de la Grèce. Cet exemple montre que nous aurions été exposés à une pression plus forte, à une contrainte plus violente. Et à aucun moment on ne nous aurait laissés libres de fermer les détroits qui constituent un moyen de communication si facile et si sûr.Sous prétexte que ce serait une question vitale pour elle d'assurer ce moyen de communication sûr et rapide, l'Entente aurait occupé les détroits en nous menaçant à cet effet de toutes les façons, de même qu'elle a fait avec la Grèce pour lui prendre sa flotte, ses fusils, ses canons. Après que nous aurions rompu nos relations avec les Allemands et que nous nous serions trouvés seuls en face des Puissances ententistes, je ne crois pas qu'aucun gouvernement aurait pu leur faire la guerre. Et alors nous aurions vu aujourd'hui Constantinople dans le même état qu'Athènes.

En se faisant une idée de l'état dans lequel se trouveraient nos vilayets après que les puissances ententistes auraient pris tout le gouvernement entre leurs mains, l'on ne peut que remercier Dieu de ce que nous soyons entrés dans la guerre.

Vous savez que dans cette guerre les Anglais se sont joints aux Russes et ils ont publiquement fait connaître leurs buts. Le but des Russes est de devenir maîtres des détroits, d'obtenir un accès vers les mers libres, et celui des Anglais de détruire le germanisme et le militarisme allemand, mais plutôt le commerce allemand. Car ce commerce s'appuie sur le militarisme allemand, et la cause réelle de toutes les guerres de l'Angleterre a été de préserver son commerce et de détruire les concurrents dangereux. Par conséquent, la guerre actuelle n'est pas dirigée contre le militarisme allemand, mais principalement contre le progrès et le commerce des Allemands. D'ailleurs, la meilleure réponse à ce sujet a été donnée par le Chancelier dans son discours où il a dit: Asquith prétend que nous n'avons pas proposé la paix et qu'il n'a connaissance d'une pareille proposition. Mais il ajoute que pour lui la condition fondamentale pour la paix, est de détruire le militarisme allemand et prussien. Dans le cas où nous proposons la paix et que la première réponse de l'Angleterre

miers et pour détruire, au profit des derniers, le commerce, l'industrie et la puissance des Allemands. Je considère comme une naïveté de croire qu'il n'y ait pas eu avant la guerre des décisions ou des projets en ce sens. Les Russes n'auraient pas pris sur eux la responsabilité d'une lutte aussi gigantesque, sans avoir eu d'avance l'assurance de sortir vers la mer libre, c'est-à-dire de s'emparer de Constantinople, ce qui, comme ils l'ont déclaré publiquement, constitue leur unique but national, leur seule nécessité historique.

En voyant les Russes commencer cette guerre et les Anglais se joindre à eux, il était de notre devoir, pour nous, hommes du gouvernement, de nous rendre compte de la véritable situation d'examiner les cause réelles de la guerre et d'établir, après mûre réflexion, l'attitude à observer dans cette conflagration générale. C'est ce que notre gouvernement a fait et voilà pourquoi il se trouve aujourd'hui aux côtés des puissances centrales. (Applaudissements).

Notre gouvernement qui a assumé ainsi une grande responsabilité, rend grâce à Dieu d'avoir pu parvenir à une situation qui lui a permis de rendre toute sa force militaire et toute sa gloire à l'Etat. En prenant position aux côtés des Puissances Centrales, il était convaincu d'avoir sauvé le pays d'un grand péril. Les événements qui se sont produits pendant les deux dernières années, ont confirmé cette conviction.

Je considère comme un devoir d'exprimer ici toute notre reconnaissance aux héros qui, après deux années de guerre continuent à défendre la patrie avec leur corps et leur âme et déploient la même force, la même bravoure pour tenir haut la gloire du drapeau ottoman (Longs applaudissements). C'est grâce à ces héros et aux sacrifices de la nation s'appuyant sur ces héros, que les discussions et pourparlers au sujet d'un partage qui depuis un siècle et demi pesaient sur le pays, ont été définitivement jetés au fond de la mer (Longs et vifs applaudissements).

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25.608

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25.608

خارجیه ناظرینك دول متفقه سفراسنك تبعیدینه دائر بیاناتی

اتلافیونك یونانستاندهکی تعرضاتی ـ یونانستان، بزمایچون موجب عبرتدر ـ حرب عمومیه وجوب اشترا کمز ـ ایکی احتمال ـ دولت عثمانیه‌نك تقسیمی مذاکراتی دکزلره کومولمشدر.

افندیلر ، یونانستانده جریان ایدن ماجرایه آز، چوق جمله کز واقفسکزدر، اتلاف حکومتلری اولا سلانیکی اشغال ایتدیلر وصورت اشغالده‌ده بنه هیچکز یه معلومدر . سلانیکی اشغالدن صوکره یواش ، یواش سلانیکده یونان یونان حکومتنك اوراده‌کی قاعده‌سنی تثبت ایتدیلر ، هردولو مؤسسات حکومتی اشغال ایتمك صورتیله نهایت اورادهیونان حکومتی الغایه وبتون قوة حکومتی کندی یدلریه آلمه موفق اولدیلر . بنه معلومکزدرکه بو نتیجه‌یه واورکن بزم ومتفقلرمزك قونسولسلرینده حقوق دوله دهغایر اولدقری اورادن اخراج ایتدیلر . بوکا قارشی طبیعی کندیلریله حال حربده بولنمامش اولمق بزه دوشن اعلان حرب ایتمکدی. فقط کندیلریله حال حربده بولوندیغمزدن طولایی پروتستو ایله اکتفا ایتدك . ونهایت قونسولسلرمزك سربست یرافلمسنی تأمین ایدهجك تشبثاته کرمی وردك . نتیجه‌ده قونسولسلرمزی یرافدیلر وقونسولسلرمز بورایه کلدی . اتلاف دولتلری برنکاه‌ده ا کتفا ایتمدیلر. تجاوزاتنی یونانستانك پایتخته توجیه ایتدیلر . اولا متفقلرمزك کویا بیرده‌ده یونان وابورلری ایچنده عساکر کتیرمسی وارمش دیه وسیله اتخاذ ایلدیلر . تحریات اجرا ایتدیلر وتحریات نتیجه‌سنده طبیعی برشی بوله‌مدیلر . ذاتاً برشی بولمق امیدیله دکل ، او وابورلری ضبط ایتمك وکندی بایراقلرنی وابورلره چکمك ایچون یونی بهانه‌لردی. بالطبع اوکاده موفق اولدیلر . صوکرده‌ده یواش یواش بیرمیه عسکر چیقارمق صورتیله اوراده‌کی حکومت تحمیلی ایتکاری کبی بنه کندی طرفداری ایله مع‌التأسف یونانستانك ایچنده بر فرقه‌یی ، کندیلریله برابر مملکتك منافعی خلافنه چالیشدقی ایچون بولدیلر . برابر ترتیب ایتکاری پلان موجبنجه کویا وقوعه سفارتخانه‌سنه قرال طرفداری اولانلر طرفندن تجاوزلر واقع اولیورمش بهانه‌سیله فرانسه سفارتخانه‌سنی محافظه ایتمك اوزره برمقدار عسکر ، میترالیوزلر ، طوپلر پایتختهادخال ایتدیلر ونهایت بویوك بر دونانما ایلهده پایتختی تهدید قویدیلر . یواش یواش آتنه‌ده تأسیس ایتمش اولدقری « قومیسیون دوتو نترول » مراقبه هیئتلرك مملکتك امنیت عمومیه‌سنه عائد ولان بوتون مؤسساته عادتا حکومته وضع یدایتدیلر. اونی یاپدقدن صوکره نهایت یونانستانك دونانمالی ایچنده‌کی اونکری‌ده ایلدیلر . بالآخره آتنه‌ده ضابطه وظیفه‌سی کندیلرینه کچمه آمیرال فورنه حکومتك کوزی اوکنده پایتخته قرال حضورنده قرالك نزدنده پادشاه ومتفق حکمداران طرفندن مأمور اولان سفیرلرمزه طوغریدن طوغری‌یه تبلیغاتده بولوندی. سفیرلرکلدی. تبلیغاتك صورتی بزه ارائه ایتدی. اونده بکزمی ایکی تصرین ثانیه‌ده چهارشنبه کونی بزم ومتفقلرمزك سفیرلرینك یونان پایتختی ترك ایتمك اوزره حاضر اولملقنی تبلیغ ایدییورلر و غایت غریب اولهرق تبلیغاتده‌ده کویا اتلافچیلر علیهنده بزم ومتفق دولتلر سفراسی « نه‌سیوتاژه یاپیورمش، بوکا دائر یللرندن دلائل وارمش ، آتنی یونان پایتختنده وجودلری اتلافچیلرك منافعنه مغایر ایمش» بوسیله ایله کندیلرینك یونان پایتختی ترك ایتمسی تکلیف ایدییورلر . بونك اوزرینه سفیرلرمز حکومته ، قرالهمراجعت ایدییور وحکومت وقرال طبیعی بیان تأسف ایدییور ، پروتستو ایدییور . یونان سفیرلرینك بزمزسا وقوع بولان تبلیغاتده‌ده سویلندیغی وجهله یونانستان فوق العاده بر احوال قارشوسنده حقوق بین الدول موجبنجه کندیسنك اك بسیط وبلکه‌ده اك مهم وظیفه‌سنی مع‌التأسف ایفا ایدهمه‌دیکنی، حکومتمزه مناسبات دوستانه‌ده بولوندیغندن طولایی بو اسباب فوق العاده‌یی حسن نیتی ایله جکزدن امین بولوندیغنی بیان ایدییور. بزده طبیعی یونانستانك معروض قالدیغی تغلب وتجبردن متولد

عدم رعایه اوراق اولان بر قوتی قبه جدیده مقابله ایلمکی بولمادیغی تقریرده (مسائل مجمله قیاده امیر اولنمیش هانکی وجوهلری دولتك ولایت نامه‌سی جدید وعید ایلدیکی امور حقوقیه‌دن دکلدر . یونان آرا استدعا افکار عامه‌یك قوة بدایه‌سی استیدای ایتدیکی تقریرده ملکشدکی

les armes. Naturellement, ils ne trouvèrent rien, leur but étant de s'emparer de ces bateaux, sur lesquels ils voulaient arborer leurs pavillons, ce à quoi ils réussirent. Puis, peu à peu, ils mirent la main sur ce port, et trouvèrent, malheureusement, en Grèce, un parti qui les aidait dans leurs agissements contraires aux intérêts du pays. Sous prétexte de protéger l'ambassade de France contre les agressions, ils débarquèrent des soldats et un certain nombre de canons et de mitrailleuses, dans la capitale, qu'ils menacèrent également avec une flotte puissante et, grâce à la commission de contrôle qu'ils établirent à Athènes, ils s'emparèrent du pouvoir en mettant peu à peu la main sur les services de la Sûreté publique; puis ce fut le tour de la flotte hellénique qui passa entre leurs mains. Plus tard, sous les yeux du souverain, l'amiral français Fournet entra en correspondance directe avec nos représentants diplomatiques. Notre ministre à Athènes est arrivé et m'a montré la copie de la communication de cet amiral, qui lui enjoignait de quitter la capitale hellénique le mercredi 22 octobre. Cette communication contenait l'étrange assertion que nos ministres se livraient à l'espionnage, ce dont l'amiral aurait des preuves, et que leur présence était nuisible aux intérêts de l'Entente.

Nos ministres, au reçu de cette communication, se sont adressés naturellement au gouvernement et au roi. Le roi et le gouvernement leur ont exprimé leurs regrets et ont protesté. Le ministre de Grèce ici, nous parlant des devoirs de la Grèce de protéger nos représentants, nous priait d'accepter des excuses de ce que, vu les circonstances actuelles, son gouvernement n'était malheureusement pas en mesure de s'acquitter de ce devoir. Après ces excuses, nous n'avons pas jugé nécessaire, comme aussi nos alliés, de renvoyer le ministre de Grèce. Nous avons protesté contre cette série d'actes des Ententistes, contraires au droit international.

Telle est la situation. En parlant de l'état actuel de la Grèce, je tiens à ajouter combien cela doit nous servir d'exemple. Les Ententistes donc, tout en foulant aux pieds les principes du droit international et les droits des neutres quand ils ne servent pas leurs intérêts, ont prouvé amplement qu'ils ne sont pas entrés en guerre pour la défense de ces droits. S'ils ont tant fait à la Grèce, qui a été jusqu'ici leur enfant gâté et où règne cependant un prince alié aux Maisons régnantes de Londres et de Pétersbourg, que ne nous ferait on pas, à nous, si nous avions voulu rester neutres! Combien cette conviction devient-elle plus forte si l'on songe que nous sommes en possession des Détroits qui constituent pour nos ennemis le moyen de communication le plus sûr et le plus rapide.

Après la guerre des Balkans, il régnait en Europe cette conviction que la Turquie n'a pu se soutenir jusqu'ici que par les armes, et que c'est seulement grâce à son armée qu'elle a pu conserver sa situation politique; mais que ses armées ayant décliné durant ces dernières trente années de terrible absolutisme, elle était devenue une quantité négligeable. Cependant, malgré les pertes considérables de territoires, la Turquie, pensait-on, détient encore des contrées très riches et très précieuses au point de vue politique, contrées qu'il fallait se partager sans entraîner une conflagration générale. Des pourparlers devraient commencer à cet effet.

Vous savez très bien que ces pourparlers avaient été entamés.

Mahmoud Chevket pacha et ses collègues qui étaient alors au pouvoir, déployèrent tous

nations, demandèrent l'intervention étrangère. Ils travaillèrent à gagner les bonnes grâces des puissances à leurs propres nations.

C'est dans une pareille situation que le gouvernement se trouva en présence de la guerre générale. D'après moi, nous étions devant l'alternative, ou de marcher à côté des puissances faisant la guerre à notre ennemi historique et héréditaire, le Russe, et de nous joindre à elles avec toutes les forces de l'Etat afin d'empêcher autant que possible le renforcement de la domination russe en Europe, ou de rester neutres. Aujourd'hui notre gouvernement en accord avec les Puissances Centrales, est en état de détruire le pouvoir de la Russie et de ses alliés (applaudissements). Si nous étions restés neutres, nous nous trouverions exposés à un sort pire que celui de la Grèce. Par le fait que nous sommes maîtres des Dardanelles, notre situation ne peut pas être comparée à celle de la Grèce. Cet exemp e montre que nous aurions été exposés à une pression plus forte, à une contrainte plus violente. Et à aucun moment on ne nous aurait laissés libres de fermer les détroits qui constituent un moyen de communication si facile et si sûr. Sous prétexte que ce serait une question vitale pour elle d'assurer ce moyen de communication sûr et rapide, l'Entente aurait occupé les détroits en nous menaçant à cet effet de toutes les façons, de même qu'elle a fait avec la Grèce pour lui prendre sa flotte, ses fusils, ses canons. Après que nous aurions rompu nos relations avec les Allemands et que nous nous serions trouvés seuls en face des Puissances ententistes, je ne crois pas qu'aucun gouvernement aurait pu leur faire la guerre. Et alors nous aurions vu aujourd'hui Constantinople dans le même état qu'Athènes.

En se faisant une idée de l'état dans lequel se trouveraient nos vilayets après que les puissances ententistes auraient pris toute le gouvernement entre leurs mains, l'on ne peut que remercier Dieu de ce que nous soyons entrés dans la guerre.

Vous savez que dans cette guerre les Anglais se sont joints aux Russes et ils ont publiquement fait connaître leurs buts. Le but des Russes est de devenir maîtres des détroits, d'obtenir un accès vers les mers libres, et celui des Anglais de détruire le germanisme et le militarisme allemand, mais plutôt le commerce allemand. Car ce commerce s'appuie sur le militarisme allemand, et la cause réelle de toutes les guerres de l'Angleterre a été de préserver son commerce et de détruire les concurrents dangereux. Par conséquent, la guerre actuelle n'est pas dirigée contre le militarisme allemand, mais principalement contre le progrès et le commerce des Allemands. D'ailleurs, la meilleure réponse à ce sujet a été donnée par le Chancelier dans son discours où il a dit: Asquith prétend que nous n'avons pas proposé la paix et qu'il n'a connaissance d'une pareille proposition. Mais il ajoute que pour lui la condition fondamentale pour la paix, est de détruire le militarisme allemand et prussien. Dans le cas où nous proposons la paix et que la première réponse de l'Angleterre est celle-là, notre réponse ne peut être donnée que par notre épée. Aujourd'hui, il n'y a personne qui ne sache et ne comprenne que les Russes ont entrepris cette guerre pour s'ouvrir un accès vers la mer libre. C'est une vérité historique que les Russes ont été la cause de cette guerre et les Anglais les instigateurs. Par conséquent, Russes et Anglais se sont alliés dans cette guerre pour donner les détroits aux pre-

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26-608

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26-608

مدهش تأثیر یاپمش ، خلاصه اردوی عثمانی حسابه قاتیلیر بو قوت حالدن جیقمش ودولت عثمانیه بك چوق مملکت غائب ایتمکله برابر بوکون بنه دنیانك اك ثروتلی ووضعیت سیاسیه اعتباریله اك مهم قطعه‌لری الده بولونیور . معروض اقسام اولان بوزلکین ومهم غنیمتك تقسیمی آوروپا اوزرینه بر حرب عمومی مصیبتی دعوت ایتمکمزین اجرا ایتمکدیر ، بونی برطرف ایچون شمدیدن بنظرنده کوروشلیدر ، مذاکره ایتمکدیر . نه‌کیم بومذاکره‌لری هیکز خاطرلارسکزکه باشلامشدی ، اووقتکی حکومت ـ مرحوم محمود شوکت پاشا ورفقاسی ـ بالفعل هزیمتك بر قضا اثری اولدیغی وبناءً علیه مملکتك نه اردوسی متلاشی غائب ایتمش ونه‌ده منابع ثمه‌ثتی منابع ایله‌مشدر. قطع امید ایتمك محل وسبب یوقدر . بناءً علیه بو یأس‌آور وقایعه رغماً مملکتی قورتارمق اسکی شوکتنی اعاده ایتمك قابلدر. چونکه مملکتك بونون عناصری تر وتازه‌در، وبونون متلاشی محافظه ایدیبیور فناعتده ایدیلر . بو یوك برجسارت ایله غیرقابل اجتناب اولان بومذاکره دولیه‌نك ایچنه کیردیلر. (آلفیشلر) دولتك بودعه‌سی توزین ایتمك ایچون مساعدهٔ اقتصادیه استحصال ایتمك اوزره آوروپایه مرخصلر کوندردی وبو مذاکره‌نك ایچنه دولت‌ده کیردی وبیلیورسکزکه بو مذاکرات دولتلر ایچون مناطق نفوذ تفریق مذاکره‌لری ایدی ، مناطق نفوذ مذاکره‌لری دیمك ایلریده وقوع بولمه‌جق تقسیم اثناسنده هر دولت کندی حصه‌سنه ترملردوشه‌جك ایسه وتقسیم مستقبلك پلانی آوروپا ایچون پرملاکت وبر مصیبت عمومیه تولید ایتمه‌جك صورتده احضار ایتمکدی . ایشته دولتك وضعیت سیاسیهٔ خارجیه‌سی حرب عمومی ایتداسنده بویلدی . وضعیت خارجیه‌نك بومنظره‌سی وضعیت داخلیه اوزرنده‌ده عکس تأثیرلرینی کوستره‌مك پاشلامشدی. فی الحقیقه بونلر بوطاقم آچی حقیقتلردر. فقط شوسویله ایله بوعبرت مثالنك نه‌دیك اولدیغی ایضاح ایتمك وسیله‌سی کما ویریدیکز . اونك ایچون بر آز سویلمکلکمه مساعده ایدرسکز . خارجی مناسباتده‌کی بومنظره‌نك داخلی مناسبات اوزرنده‌کی عکس تأثیری داخله بولونان بعض اقوامه منسوب ذوات کویا کندی قومارینك مبعوثلری ومثللری ایمش کبی آوروپایه کیتدیلر و مداخله دیلدیلر . ودولتلرك کندی قومارى حقنده بر طاقم خصوصی حسن نظرلرینی سلب ایتمکه چالیشدیلر . ایشته بووضعیتده دولت حرب عمومی مواجهه‌سنده بولوندی. حرب عمومی مواجهه‌سنده بولوندیغی زمان شدتله کوردوك ایچون ایکی احتمال تصور ایدیبیوردم، اوفناعتده ایدیم که اوقتی برحس وطنپرورینی وتاریخه حرمتی اولان برجل حکومت بو ایکی احتمالك بر اوچنجیسنی تصور ایدمزدی . چونکه اوچنجیسی موسقوفلرك آوروپاده حاکمیتی تأسیس ایتمون اونلرله پایان‌یانه حرب ایتمك اولوردی. بریمی تاریخی وعنعنوی دشمنمز اولان موسقوفلره قارشو حرب ایدنلرله برابر بولنمق ودولتك نه‌موجودی، نه قوتی وارسه اونلرله برابر تعریض ایتمك ، خصملرمزك غلبه‌سی حالنده موسقوفلرك آوروپاده تأسس ایدمه‌جك حاکمیتی ممکن اولدیغی والده‌کلدیکی قدر منع ایتمك . ایکنجی احتمال‌ده بیطرف قالق. بوکون دولتمز حکومت مرکزیه ایله موسقوفلرك ومتفقلرینك حاکمیتی ازاله ایدمه‌جك بر وضعیتده بولونیور واوندەده حد اولسون وظیفه‌سی کال شان وشرفله ایفا ایدییور. (آلفیشلر) بیطرف قالدیغمز حالده یونانستانك اوغرادیغندن بدترینه دوچار اولمه‌جق ایدك . خصملرمزك مقصدینه خادم اولمق ومنافعلرینه یاردیم ایتمك خصوصنده روسلر ایله متفقلری آرەسنده‌کی اك امین واك سریع واك سهیل طرق مواصله‌یی المزده طوتمق اعتباریله وضعیتمزك اهمیتی یونانستانك وضعیتی ایله قابل قیاس دکلدی . بناءً علیه یزدها شدتلی تضییقلر آلتنده ودها زیاده تقللر وتجبرلر قارشیسنده بولونه‌جغدی وهیچ بروقتده امین وسهیل وسریع دیدیکم واسطه‌یی هر زمان قاپانه بیلمك وضعیتی قارشیسنده بولونمق ایستەمیه‌جکاردر . بناءً علیه اردولری ایچون تهلکه‌لیدر وسیله‌سیله یونانستاندن دوناماسی ، تونکسی ، طونجی ، هر شیئی ایسته‌ینظر یزه دیه‌جکاریکه

یرافنسی تأمین ایدمه‌جك تشبثاته کرمی ویردك . نتیجه‌ده‌قوتسلوسلرمزی یرافنیلر وقوتسلوسلرمزی یورایه کلدی . اتلاف دولتلری یونکاه‌ده انکشافایتدیلر . تجاوزاتی یونانستانك پایتخته توجیه ایتدیلر . اولا متفقلرمزك کویا پیرەده یونانلری واپورلری ایچنده عساکر کتیرمه‌سی وارمش دیه وسیله اتخاذ ایلدیلر . تحریات اجرا ایتدیلر وتحریات نتیجه . سینده طبیعی برشی بوله‌مدیلر . ذاتاً برشی بولنمه‌مدیلر دکل ، او واپورلری ضبط ایتمك وکندی بارلارلری واپورلره چکمك ایچون یونی یاپمشلردی. بالطبع اوکاده موفق اولدیلر . صوکرەده یاواش یاواش یرمیه عسکر چیقارمق صورتیله اورادەکی حکومتك تخلیی ایتدکلری کبی بنه کندی طرفداری ایله مع‌التأسف یونانستانك ایچنده بر فرقه‌یی ، کندیلریله برابر مملکتك منافعی خلافنه چالیشمق ایچون بولدیلر . برابر ترتیب ایتدکلری پلان موجبنجه کویا فرانسه سفارتخانه‌سنه قال طرفداری اولانلار طرفندن تجاوزلر واقع اولیورمش بهانه‌سیله فرانسه سفارتخانه‌سنی محافظه ایتمك اوزره بر مقدار عسکر ، متراليوزلر ، طوپلر پایتخته ادخال ایتدیلر و نهایت بویوك بر دوناغا ایله‌ده پایتختی تهدیده قویولدیلر . یواش یواش آنه‌ده تأسیس ایتمش اولدقلری « قومیسیون دوقونترول » مراقبه هیئتیله مملکتك امنیت عمومیه‌سنه عائد ولان یونون مؤسساته عادتا حکومته وضع یدایتدیلر. اونی یاپدقدن صوکره نهایت یونانستانك دوناطلسیه‌سیزه آوتاری‌ده کلدیلر . بالاخره آرتق آنه‌ده ضابطه وظیفه‌سی کندیلرینه کچمه آمیرال فورنه حکومتك کوزی اوکنده پایتخته قرال حضورنده قرالك نزدنده پادشاه ومتفق حکمداران طرفندن مأمور اولان سفیرلرمزه طوغریدن طوغری‌یه تبلیغاته بولوندی. سفیرلرکادی. تبلیغاتك صورتی یزه‌رارانه ایتدی. اونده یکری ایکی تشرین ثانیه‌ده چهارشنبه کونی بزم ومتفقلرمزك سفیرلرینك یونان پایتختی ترك ایتمك اوزره حاضر اولدقلری تبلیغ ایدییورلر و غایت غریب اولەرق تبلیغاتده‌ده کویا انتلافجیلر علیهنده بزم ومتفق دولتلر سفرایسی « نه‌سیوتازه یاپیورمش، بوکا دائر یدلرنده دلائل وارمش ، آرتق یونان پایتخته وجودلری انتلافجیلرك منافعنه مغایر ایمش؛ بوسیله ایله کندیلرینك یونان پایتختی ترك ایتمسی تکلیف ایدییورلر . یونك اوزرینه سفیرلرمز حکومته ، قرالە مراجعت ایدییور وحکومت وقرال طبعی بیان تأسف ایدییور ، پروتستو ایدییور . یونان سفیرلرینك بزمزسا وقوع بولان تبلیغاته‌ده سویلندیغی وجهله یونانستان فوق العاده بر احوال قارشوسنده حقوق بین الدول موجبنجه کندیسنك اك بسیط وبلکه‌ده اك مهم وظیفه‌سی مع‌التأسف ایفا ایدەمه‌دیکنی، حکومتلرمزله مناسبات دوستانه‌ده بولوندیغندن طولایی بو اسباب فوق العادەیی حسن تلقی ایدەجکارندن امین یولندیغنی بیان ایدییور. بزده طبیعی یونانستانك معروض قالدیغی تغلب وتجبردن متولد معذرتی قبول ایدەرك متفقلرمز ایله مشترکاً یونان سفیرلرینی چیقارمامه قرار ویردك. بالکز خصملرمزك حقوق بین الدوله قارشی عادی ایدن سلسله تجاوزاتنه پك غریب برلاحقه اولان یونتجاوزلرندن طولایی‌ده پروتستو ایتدك . وضعیت بودر . یونانستانك بو وضعیتی ایضاح ایدرکن شونی علاوه ایتمه‌مه هیئت جلیله‌کزك مساعده بویورمسنی رجا ایدرزکه یونانستانك معروض قالدیغی بواحوال بزم ایچون جداً موجب عبرت برمثال اولیور. بومعامله انتلافجیلرك متفاهلرینه توفیق حرکت ایچون نه حقوق دول اساساته ونه بیطرف دولتلرك حقوقنه هیچ برشیئه رعایتکار اولیه‌جقلرینی وبو حربه اولەمق نتیجه‌سیله کیرمش اولدقلرینی اثبات ایدییور ، خصوصیله یونانستانك اوته‌دنبری کندیلرینك پروردەسی اولان بر حکومت اولدیغی حالده و یونانستانك باشنده پتروسبورغ ولوندره سرای قرالیلرینه صهر بنله مناسبتی اولان بر خاندانك اعضاسندن بر ذات بولوندیغی حالده یونانستان حقنده بو درجه تجاوزاته اجتسار ایدەبلر عجبا مملکتمز بیطرف بر وضعیتده قالمش اولسه‌یدی یزه قارشو نه‌لر یاپیه‌جقلردی؟ خصوصیله یونانستانك انتلافجیلرك مقصدینه کوره اولان وضعیتی

ENTRE SOUVERAINS

A l'occasion de la prise de Bucarest S.M.I. le Sultan en témoignage de Ses sentiments de fidèle amitié, a offert à S.M. l'Empereur d'Allemagne un sabre d'honneur.

L'«Agence Milli» donne les dépêches suivantes échangées entre S.M.I. le Sultan et S.M. l'Empereur d'Allemagne à l'occasion de la prise de Bucarest.

Le 7 décembre 1916

Sa Majesté Impériale le Sultan à Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne...

Je viens d'apprendre avec une grande satisfaction que les vaillantes troupes alliées sous le commandement des généraux de Votre Majesté Impériale, ont occupé Bucarest, j'exprime à Votre Majesté Impériale Mes plus vives et sincères félicitations à l'occasion de ce brillant succès qui signifie l'anéantissement des espérances que nos ennemis avaient fondé sur la Roumanie.

Je prie en même temps Votre Majesté d'accepter le don d'un sabre d'honneur comme signe d'admiration sincère pour le fidèle Allié dont les glorieuses armées ont remporté sur les ennemis communs tant de brillantes victoires.

J'aime à croire que Votre Majesté voudra bien le considérer comme un symbole de ce que nous continuerons dans la lutte pour la cause du droit et de la justice, à vaincre nos ennemis et qu'avec l'aide du Tout-Puissant et la vaillance de nos troupes, de nouveaux succès aussi brillants nous assureront bientôt la victoire finale.

Le 8 décembre 1916

A Sa Majesté le Sultan Mehmed V.

Je prie Votre Majesté Impériale de vouloir bien recevoir l'expression de mes remerciements cordiaux pour les aimables félicitations à l'occasion de la prise de Bucarest. Les efforts des armées alliées ont été recompensés par de magnifiques victoires à l'obtention desquelles les troupes de Votre Majesté ont une part glorieuse. Elles ont confirmé de nouveau leur vieille réputation de courage et de résistance tenace. Le fait que Votre Majesté M'a conféré à cette occasion un sabre d'honneur Me remplit d'une joie particulière. J'accepte ce symbole de fidèle fraternité d'armes avec une sincère reconnaissance. Le sabre d'honneur Me sera un précieux souvenir des faits d'armes communs de nos armées dont les victoires devront garantir aux peuples alliés la liberté dans la paix pour le déploiement de leurs forces. Que le Tout-Puissant nous continue son aide.

Signé: Wilhelm.
I. R.

ذات حضرت پادشاهی ایله آلمانیا ایمپراطوری آره‌سنده

جانب سنی‌لو اولوب حضرت پادشاهلرینک بیان تلطفاتلرینه حضرت آلمانیا ایمپراطوری حضرتلرینه بیوک‌لرلان تلطفاتنه عاملرك ترجمه‌سیدر

ذات حضرتلرینك بیوك جنرالرك قوماندالری آلتنده بولنان عساکر شجیعه متفقه‌نك بکرمی‌نجی اشغال ایلمکلرینی بوسعتله خبر آلدم. دشمنلر مأیوسانه‌سنه ذاتلرینك اعدالرك عمری دیه‌رك اولان بولغاریستان موفقیت وسیاسیله ذاتلرینك ایمپراطوریه‌نك اسلحه وسیعی تبریکلری بیان ایدر و تشجیع اردوی بیوك‌لرك دهشتلی اورزنده بوقیه بارلاق مظفریتلر احراز ایدن متفق صادق جنده جدی‌لرینك تقدیر مقامنده اولدوقی‌هدا الیکم بر سبب افتخاری‌نی‌ایله‌ذات‌عالیلرینك غایه‌لرینه احراز رضا ایلرم. ذات حضرتلرینك بوعدیمی حق وصل دولتی اولدوغنه‌دکی غایه‌لرینه احراز غلبه‌یه دوام ایدیجکلرنی بر علامت ظاهره‌سی مقامنده عد و قبول بیورمه‌جلرینی و جناب قادر متعالك عون وعنایتی ایله وسعا کرمنلك قهرمانانی سایه‌سنده یکیدن احراز ایلیه‌جکمز بر درجه‌ده بلاق مظفریتلرك قریبا ظهور ایتمسنی تأمین ایدیجکی ایمانده‌یم.

ذات حضرت پادشاهی ایله آلمانیا ایمپراطوری آره‌سنده

جانب سنی‌لو اولوب حضرت پادشاهلرینک بیان تلطفاتلرینه حضرت آلمانیا ایمپراطوری حضرتلرینه بیوک‌لرلان تلطفاتنه عاملرك ترجمه‌سیدر

بکرمنك فیلی جانبنه طرف اشرف حضرت پادشاهلرینک بیان بیورلان تبریکات نازنکارینی متحمل تبریکات خاقانه‌مك قبول بیورلمسی ذات عالیونه دعا ایلرم. حقق اردولر طرفندن معروف اولان مساعیك کمالی ایله‌نی بلاق مظفریتلرده احراز ایتدیلر. بو مظفریتلرده عساکر شاهانه‌لرینك دخی شانلی بر حصه مغرق اولدقلری اسکیدن بری اشتهار ایتمش اولدقلری شجاعت وطاوت دلیرانه‌یی بو صورتله یکیدن تأیید ایلیورلر. ذات شاهانه‌لرینك بو مناسبتله بکا بر سیف افتخار اهدا بیورمه‌لری‌نی بر سرور خصوصه مستغرق ایتمشدر. صادق بر صلاح ارقدشلقنك بو نشانه‌سی جدی بر حس شکران وممنونیتله قبول ایدرم. بو سیف افتخار احراز ایلیه‌جکمز فتوحاتمزك مشترك خاطره‌سی مقامنده قولرلرك تکمل ایچون سرمنی بخش وتأمین ایدیجك اولان اردولرمزك مناخ متفقه‌سی طرفندن مساعده‌نه‌ی

Echange de télégrammes de félicitations

Vienne, 1er janvier. (A. C.) Les télégrammes suivants ont été échangés, à l'occasion du Nouvel An, entre le comte Czernin, ministre des affaires étrangères austro-hongrois, et M. de Bethmann Hollweg, Chancelier de l'Empire allemand:

Le comte Czernin a télégraphié comme suit: "J'ai l'honneur de vous prier de vouloir bien soumettre à S. M. l'empereur et roi, votre très gracieux souverain, mes souhaits les plus respectueux à l'occasion du Nouvel An, et je prie en même temps Votre Excellence d'agréer, à cette occasion, mes vœux les plus chaleureux pour la nouvelle année. Conscients de notre force et confiants dans notre droit de défendre notre existence, nous avons tendu la main en vue d'une réconciliation. Avec l'aide de Dieu, nous soutiendrons le grave combat jusqu'à la victoire définitive, si nos ennemis ne veulent pas, aujourd'hui encore, se laisser convaincre de l'inutilité de leurs plans de conquête et continuer à refuser à l'humanité les bienfaits du travail pacifique.„

M. de Bethmann Hollweg a répondu comme suit: "Je prie Votre Excellence de remettre à Sa Majesté I. et R. mes félicitations les plus respectueuses à l'occasion du Nouvel An. Que le Tout-Puissant bénisse le règne de Sa Majesté et lui accorde, dans la nouvelle année, le bonheur de rendre aux peuples de l'Autriche-Hongrie la paix désirée, une paix glorieuse venant couronner les rudes et victorieux combats.

En même temps, je me permets d'exprimer à Votre Excellence mes vœux les plus sincères pour la nouvelle année. Qu'elle vous apporte pleine satisfaction dans le nouveau poste élevé que vous occupez.„

Le comte Czernin à S. E. Halil bey

A. M.— Son Excellence le Comte Czernin a adressé à Son Excellence Halil bey, Ministre des affaires étrangères la dépêche suivante:

Je m'empresse d'informer Votre Excellence que Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique, Mon Auguste Souverain, a daigné me nommer Son Ministre de Sa Maison et des Affaires Etrangères. Appelé au pouvoir en ce moment solennel, je prie Votre Excellence de bien vouloir me prêter son précieux concours dans la noble tâche qui nous incombe de faire triompher notre juste cause.

Son Excellence Halil bey a répondu à Son Excellence le Comte Czernin, Ministre des Affaires Etrangères:

Je m'empresse d'exprimer à Votre Excellence mes plus sincères félicitations pour la haute marque de confiance dont elle vient d'être l'objet de la part de Sa Majesté Impériale et Royale Son Auguste Souverain. Votre Excellence peut être persuadée qu'en ces moments solennels où les destinées des peuples se dessinent sur les champs de bataille, je m'estime très heureux de pouvoir collaborer avec Elle en déployant, de mon côté, tous mes efforts pour le triomphe de notre juste cause.

S. E. Enver pacha à Sofia

Au banquet offert par le général Naïdenoff, ministre de la guerre de Bulgarie au club militaire à Sofia, en l'honneur de S.E. Enver pacha, vice-généralissime de l'armée, le général a prononcé le discours suivant:

«Après une longue vie en commun dans le passé, la suite des événements nous a conduits à être non seulement de bons voisins, mais aussi des alliés. Aucun litige ne nous sépare plus aujourd'hui et notre désir intime est de rester en amitié et en alliance éternelles avec l'Empire Ottoman pour la défense de nos intérêts réciproques. Je suis convaincu que les mêmes sentiments animent les hommes d'Etat ottomans expérimentés et clairvoyants qui ont la charge du pouvoir, ce qui constitue une garantie pour notre alliance fidèle et durable. Je forme des vœux pour la santé et la longévité de S.M. I. le Sultan».

S.E. Enver pacha en réponse, a prononcé l'allocution suivante:

Je remercie tout d'abord Votre Excellence en mon nom et en celui de mes camarades pour m'avoir procuré l'occasion de me trouver parmi les plus distingués officiers supérieurs de l'armée bulgare qui nous est unie par un lien solide. La grande guerre actuelle a effacé tous les litiges du passé entre les deux Nations. Le sang versé conjointement sur les champs de bataille servira pour l'avenir au raffermissement et à la prolongation des bonnes relations entre les deux pays, du reste les intérêts réciproques tant d'ordre moral que matériel l'exigent ainsi. Nos pays qui s'étendent du nord au sud et de l'ouest à l'est sur les plus importantes routes du monde, ne peuvent être garantis si nous ne sommes pas forts et si nous n'apprécions pas nos justes intérêts. J'ai l'espoir qu'après la guerre les intérêts des deux pays seront pris en plus sérieuse considération; l'accord et l'amitié seront plus raffermis afin que les âmes des héros tombés ensemble sur les champs de bataille se réjouissent de la durée de l'œuvre pour laquelle ils ont versé leur sang.

Avant de terminer a continué le vice-généralissime Enver pacha, je tiens à présenter mes hommages à S.M. le Tsar qui a su conduire l'armée bulgare à sa puissance actuelle et à de splendides victoires. De même je présente mon admiration au général Naïdenoff qui a rendu de signalés services à l'armée bulgare et qui la fait marcher de victoire en victoire.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

تلغرافنامه تعاطیسی

آوستریا ـ مجارستان خارجیه ناظری قونت (چرنین) طرفندن خارجیه ناظری خلیل بك افندی‌یه کشیده اولونان تلغرافنامه‌نك ترجمه‌سیدر:

«متبوع معظمم ایمپراطور وقرال حضرتلرینك، عاجزلریمی لطفاً سمای قرالی وامور خارجیه نظارتنه تعیین ایلدیکی عرض ایتمکله مسارعت ایلدرم. مقام اقتداره جلب اولنمقجه شوآن تاریخیده حق دعوامزی موفقیتله تتویج ایتدیرمك خصوصنده عهده‌مزه ترتب ایدن وظیفهٔ عالیه‌نك اجرا‌سی ایچون قیمتلی مظاهرتکزك بی دریغ بیورلمسی ذات عالیلرندن رجا ایدرم.» (م. آ.)

***

خارجیه ناظری خلیل بك افندی طرفندن آوستریا ـ مجارستان خارجیه ناظری قونت (چرنین) جواباً کشیده ایدیلن تلغرافنامه‌نك ترجمه‌سیدر:

«متبوع معظمکز ایمپراطور وقرال حضرتلری طرفندن مظهر اولدیغکز اثر اعتماددن طولایی ذات اصیلانه‌لرینه صمیمی تبریکاتمی عرض ایتمکله برابر استقبال مقام میدان محاربه‌لرنده تعیین ایتدیکی بو تاریخی آنلرده دعوای محقه‌مزی مظفریتله تتویج ایتدیرمك ایچون بوتون غیرتمی صرف ایله ذات صیلانه‌کز ایله تشریك مساعی ایلدیه‌جکمدن طولایی کندیمی مسعود عد ایدرم.» (م. آ.)

متفق اوردولر آره‌سنده

بلغار قرته‌لرنده کورلشدر:

بلغار اردوسی باش قوماندانی جنرال ژه‌قوف طرفندن باش قوماندان وکیلی و حربیه ناظری انور پاشا حضرتلرینه بلغارستانده کوستندیله‌ویریلان ضیافت اثناسنده ایراد اولنان نطقك ترجمه‌سیدر:

«پاشا حضرتلری! بلغار اردوسی نامنه ذات سامیلرینه بیان خوش‌آمدی ایدر و متفقمز عثمانلی اردوسنه سلاملریمزی تقدیم ایلرز. ذات سامیکزك بوراده بولنماریني یالکز متفقلکه خاص بر نشانهٔ تزاکتپروری اولمق اوزره تلقی ایتیوب محاربه میدانلرنده دول متفقه‌نك احراز ایلیه‌جکی غلبهٔ عظیمه‌یه مبدأ اولمق اوزره بر وقعهٔ تاریخیه عد ایلرز. بوکون مستقبلك اساسنی صلاح قرداشلغی تشکیل ایلیور. او مستقبل که ملل متفقه‌نك و بالخاصه قومشومز اولان مملکتك شوکت و سعادت حالی کامل اوله‌جقدر.»

مشار الیه نطقنه «پاشاسون ذات حضرت پادشاهی، پاشاسون متفق عثمانلی اردوسی باش قوماندانی وقهرمان متفق عثمانلی اردوسی» دیه‌رك ختام ویرمشدر.

انور پاشا حضرتلرینك جنرال ژه‌قوفك نطقنه جوابی

«ذات قوماندانیلرینك کرك بنده‌کز وکرك اردومز حقنده صرف ایتدیکمز کوزل سوزلر ایدیاً عمقلهٔ خاطراتمزده قاله‌جقدر. بوکون دائما منتظر اولان بلغار اردوسنده کرك ذات قوماندانیلری وکرك ارکانی نزدنده کچیردیکم زمان آوان حیاتمك انك مسعود برساعتی تشکیل ایدیور. بو حس حربدن صکره‌ده بویله‌جه قاله‌جقدر. عثمانلی قطعاتی امپریکز آلتنده بولنمقلغه فصل کسب فخر ایلیورلرسه بنده کزده اویله‌جه کندیمی مسعود عد ایدیورم. یکدیکرینی طانیمه موفق اولان ایکی ملتك حسیات متقابله‌لرینك بو صورتله تظاهرینی فال خیر عد ایدرم. اومارم که ایکی اردوده عین دشمن قارشوسنده قانلرینی دوکه‌رك ترك حیات ایدن فدا کار عسکرلر یان یانه یاتدقجه بودوستلق ایدی قاله‌جقدر. استقبالری بربرینه مربوط اولان عثمانلی و بلغارستان حکومتلری دکل یالکز بوقیصه حرب زمانلرنده بلکه اوزون سوره‌جك اولان صلح زمانلرنده دخی ارتباط و مخابره‌لرنده دوام ایدرلر. بلغارستان حکومتی بو بیوك موقعه کتیرن بیوك حکمداری قرال فردیناند حضرتلرینك وبزه بو کوزل کونی کوسترمکه سبب اولان ذات قوماندانیلرینك شرفلرینه اظهار امتنان ایدیریورم.»

بلغارستان حربیه ناظری جنرال نایده‌نوف طرفندن باش قوماندان وکیل وحربیه ناظری انور پاشا حضرتلرینك شرفه صوفیه‌ده عسکری قطارنده ویریلان ضیافت اثناسنده ایراد اولنان نطقك ترجمه‌سیدر:

«ماضیده طول مدت بر آراده امرار حیات ایتمش اولدیغمز کبی بوکون الحاآت احوال وحادثات ایله یالکزلغی قومشو اولمقلغه قالیوب صمیمی وصادق متفق بولنیورز. بوکون بینمزده بر کونا مسائل متنازع فیه‌مز موجود اولمدیغی ایچون بزمنافع متقابله‌مزك تأمینی ضمننده عثمانلی ایمپراطورلغی ایله ابدی دوست ومتفق قاله‌جق جدیدله آرزو ایدیورز. بوکون تجربه‌دیده وبصیرتکار عثمانلی رجال حکومتنك ده عینی حسیات ایله متحسس اولدقلریه، حسیات مذکوره‌نك جدی ودوامی اتفاقزه برضمان تشکیل ایده‌جکنه قانع بولندیغمی بیان ایدرك شوکتلو ایده‌جکنه قانع بولندیغمی بیان ایدرك شوکتلو غازی صاحبلان محمد خان خامس حضرتلرینك تزاید ودوام عمر وعافیت شاهانه‌لری تمنیاتنده بولندیغمی عرض ایلرم.»

صوفیه‌ده بلغار حربیه ناظرینك نطقنه:

انور پاشا حضرتلرینك نطق جوابیسی

اولا ذات سامیلرینه آرقداشلرم وکندم نامنه صمیمی و دائمی ارتباط ایله مربوط بولندیغمز بلغار اردوسی کزیده ارکان ونظاری آره‌سنده بولنمق فرصتنی ویرمش اولدیغکزدن طولایی عرض تفکر ایدرم. بو بیوك حرب ایکی ملت آره‌سنده کچمش اولان شیلری سیلدی. محاربه میدانلرنده آقان وبربرینه قاریشان عثمانلی وبلغار قانی حربدن صکره‌ده ایکی مملکتك علاقه ومربوطیتی ادامه‌یه خدمت ایده‌جکدر. هرایکی ملتك مادی ومعنوی استفاده‌سی دخی بونی ایجاب ایتدیریور. مملکتلریمز شمالدن جنوبه شرقدن غربه دنیانك اك مهم یولری اوزرنده بولنمقده‌در. اکر بزقوتلی ارلماز ومنفعتمزی تقدیر ایتز ایسه‌لك جیکنه‌نیز، صو اولورز، اومارم که حربدن صکره هر ایکی مملکت منافعی دها ایی تقدیر اعتباره آلمرق اتحادلرینك تحکم وقوه‌سی ایچون ممکن اولان هرشیئی اجرا ایلدیکی تقدیرده، عینی امل ومقصد ایله میدان محاربه‌ده ترك حیات ایدنلرمزك روحلرینی شاد ایدرلر. سوزمه ختام ویرمزدن اول بلغارستان واردوسنك بوکونکی سطوت ومظفریته ایصالنه یکانه سائق اولان چار حضرتلرینه ومظفریتدن مظفریته کیدن بلغار اردوسنك تعالیسنده فوق العاده خدمتی کورن جنرال نایده‌نوف حضرتلرینه عرض تعظیمات ایلرم.»

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

طنین

تاریخ

آبونه لر آتی

آبونه لر

اداره‌یه مخابره

ادره

افر نجی ۹۱۷

سوسی ۵۴۷

انکلتره‌ده یك شدتلی مؤاخذات قارشیسنده قالان رجال مسئوله قوتلی صدمه‌لر وباخود داخل وخارجدن کلن انتریقه‌لر نتیجه‌سی اولاره‌رق سقوط ایتدیلر . بالطبع بو بحران ظاهراً ورسماً سرعتله ازاله ایدلدی ایسه‌ده باطننده کسب اشتداد ایتدی.

بونك الك ایی دلیلی فرانسه‌ده کوروروز. مجلسده شدتلی هجومله‌ر اوغراداینلدن دولایی‌ده کیشن بریان قابینه‌سی یکی برشکله تکراراً پارلمنتو قارشیسنه چیقدیغی وقت ، شیمدی‌یه قدر کورمدیکی برمخالفته معروض قالمش وحریك بداینتدن بری ایلك دفعه اولاره‌رق ۱۶۵ رأیلك برعدم اعتماد کتله‌سی یولمشدر . لوید جورج ، هنوز پارلمنتوده جدی بر تجربه طالع کیرمدیکی فقط کندیسندن آرملش اولان ذی نفوذ شخصیتلرك اونك علیهنده چالیشمقده اولدقلری محققدر. بالخاصه لوید جورجك آسکوتی استخلاف ایتمیسی انکلتره‌ده تأسس ایدن قره‌جیانتك بوتون عنفاتی آلت اوستنه ایدن برفاریشقلق محصولی اولدیغی دوشونولورسه حال حاضره‌ده لوندره‌نك ده نه‌قدر وخیم بر بحران ایچنده بولوندیغی قطعاً مرایدر. روسیه‌ده ایسه برناطرك دوشوب یرینه دیکرینك کلمسی آرتق عادت حکمنه کیرمشدر . الك ساکن وراحت نظارت صاندالیه‌سنك آنحق لوندره وپتروبورغ قابینه‌لرنده بولونمسی لازم کلدیکی حالده هرایکی طرفده‌ده بویله یامتوالی وباخود اساسلی تبدلات اولمسی روسیه وانکلتره‌نك نه‌کبی بحرانلر ایچنده بولوندیغنی اظهاره کافیدر . دونکی تلغراف‌لر پتروبورغ‌ده یکی تبدلات خبرلری ویریورلر . حریك بداینتدن بری روس قابینه‌سنده‌وقوعه‌کلن تبدلاتی خاطرلارسه‌ق کوروروزکه پتروبورغ قابینه‌سی ناظرلرایچون آرتق اوطوریلامازاز برحاله کلمشدر .

اونوتمیه‌لمکه حال حاضره‌ده درت ائتلاف دولتی اداره ایدن رجال ، بو درت مملکتده بولونان بیله‌جك حرب طرفدارلرینك الك مقرطلرندندر . اونلرك بالخاصه آچیق دوران بو بروغراملریله ایش باشنه کتمش اولدقلرینه نظراً شیمدی بر دولو پرلرنده راحت اوطوراملرینی‌ده افکار عمومیه‌نك کندیلری طرفندن تمثیل ایدیلن سیاسته مخالف بولوندیغنه عطف ایتمك لازم کلیرکه بوده یك طوغریدر .

شیمدی جوابی نوطه افکار عمومیه طرفندن قطعی بر جواب رد صورتنده تلقی ایدیله‌جك اولورسه رجال حاضره علیهنده‌کی جریان کسب شدت ایده‌جکدر . بوندن صورت قطعیه‌ده امیتز . اوقدرکه بزم ظننمزه کوره مثلا فرانسه‌ده بریان قابینه‌سنك عمری یك محدوددر وصلح ، بو کون موجود جریانلر قوتله قوتله نهایت اولا کندیسنه حائل اولانلری سوروکله‌یوب کوتورمك صورتیله باشلایه‌جقدر .

ائتلاف‌لرده ضعف

ظاهره قوتلی ومهیب بر کتله حالنده دوران ائتلاف هیئتی حقیقتده یك ضعفدر وکوندن کونه‌ده ضعیفلایور . چونکه حادثات هیچ بر نقطه اوکنده اکیلمین منطقی، یالان ودیپلماتیق اوزرینه یوکسك وقوی بر آبده قورمق ایسته‌ین خیالپرست دیپلوماتلرك بوتون غیرتلرینی محو ایتمکده بردوامدر. اوقدرکه ایکی بوجوق سنه‌دن بری آیاقده دوران وروز کارك بوتون صدمه‌لرینه قارشی یکپاره بر قیا کی کوکس ویریر کوروز کتله‌سی کونك برنده بقه‌ً بیقیلوب اوتی حالا آیاقده طوتمایه چالیشانلری، اتفاقی آتشه دفن ایدوجك اولورسه هیچ‌ده حیرت ایدیله‌مه‌لدر . صلح تکلیفنه جواب ویرن توطه‌نك طفره‌فروشانه لسانی، آلتنده‌کی امضالرك چوقلی وصوکره بونك هردولت طرفندن آیری آیری ورلیوب هیئتك یرینه فرانسه طرفندن تودیع ایدلسنده‌کی معنای نمایش ، حقیقتی صافلامایه کافی کلمز . بالعکس صلح تکلیفی وجوابی توطه ائتلاف کتله‌سنی کوندن کونه ضعیف دوشورن خسته‌لقلرك دها بارز بر صورتده قظاهر ایتمه سبب اولمشدر. توطه‌نك متجاوز ومتعرض اولمقله برابر عینی زمانده محترز ومجنب لسانی دشمنلرك نه‌کبی اندیشه‌لر ایچنده پاشادقلرینی کوستریور . بزجه توطه‌نی بویله اوزون برعنوانه مقابله‌سی سنکلنده بازدیرمایه‌سوق ایدن فکر، برطرفدن صلح مسئله‌سی اطرافنده‌کی مناقشه‌نك قیاسنی ارزو ایتمه‌مکدن ودیکر جهتدن ایسه افکار عمومیهٔ داخلیه‌ین اویلامق اندیشه‌سندن ایلری کلمشدر. ایکنجی اندیشه‌نك برنجی قدر مهم اولدیغنی آکلامق ایچون صلح تکلیفی اوزرینه درت مختلف ائتلاف مملکتنده حصوله کان فکر جریانلرینی کوزدن کیچیرمك کافیدر. حربك ادامه‌سنه الك چوق طرفدار اولان انکلتره وفرانسه‌ده صلح وسیله‌سنك کور بر عناد ایله الدن قاچیرلماسنی ایستمین جریانلرك غایت قوتلی اولدیغنی کوزولدی؛ ایتالیا ورووسیه‌ده صلح فکری بك حرارتلی طرفدارلر بولدی . دیمك اولیورکه جوابی توطه‌ین امضالایان دیپلوماتلرك مقصدلری حقیقی وصمیمی بر صورتده صلح فکرینی رد ایتمك اولدیغی تقدیرده مملکتلرنده موجود اولان جریانلره ترجمان اولامدقلری محققدر . بوکا بالذات کندیلری‌ده واقف اولدقلری ایچوندرکه توطه‌ین بازارکی منافقه قابیلرینی اولسون قاپامقدن احتراز ایتمشلردر .

ائتلاف دولتلری صوك آیلرده، بالخاصه بکرشك سقوطندن صوکره نظاهر ایدن بر محزان کیچیردیلر. روسیه‌ده، فرانسه‌ده،

بالقانلرده کی وضعیت

رومانیا مسئله‌سی صورت قطعیه‌ده اتفاقی صوریق آلمه حل ایدیلك اوزره بولوندیغی شوصیه‌لرده ائتلاف عاقلانك، ائتلاف غنه‌لریك الی بویوك ایدیه‌سی مارشال هیندنبورك ، جبهٔ حربك قیصالیسی اوزرینه بوش وسربست قالمه‌جق جبهه‌لر قوتلره، ائتلافك هانکی جبهه‌سی اوزرینه یکی بر ضربه ایندیریله‌جکی مسئله‌سی تشکیل ایدییور. روس غنه‌تلری هیندنبورغلره شرق جبهه‌سنی یکی تعرضه هدف اتخاذ ایدمه‌جکلری شیمدیدن بیان ایدمه‌رك غربه‌کی متفقلرینی ، بویوك بر تعرض اجراسیله روسیه‌نك معروض بولوندیغی کبی تهلکه‌یی برطرف ایتمکه دعوت ایدییورلر . ایتالیان عمالی ومطبوعاتی متفقین قوتلرینك ایتالیا صحنهٔ حربنه سوق ایدلسی احتمالی ایلری‌یه سوره‌رك یکی ایتالیان اوتوریته‌سی ما کدونیا صحنهٔ حربنه کوندرلمسی حقنده فرانسه حکومتی طرفندن دومیان ایدیلن طلبلری صورت قطعیه‌ده رد ایدییورلر. فرانسز غنه‌تلری ایسه یکی ضربهٔ تعرضك سارای اردوسنه ایندیریله‌جکی ایدیه‌سیله‌لرزن اولدقری، سلانیك قطعی برهزیمتدن صیانت ایدیله‌بیلمك ایچون ما کدونیا صحنهٔ حربنه عاجلاً عظیم قوتلر کوندرلمسی ایلری‌یه‌سرر‌مکله برابر یونان اردوسنك‌ده اتفاقی صراع اردوسی طرفندن وقوع بولوجق تعرضه اشتراك ایتمسی احتمالی کال اهمیتله ذکر ویونان نهلکه‌سنك صورت قطعیه‌ده عاجله‌ده برطرف ایدلسی حقنده اصرار ایدییورلر. انکلتره حکومتنك واسطهٔ تأثیر افکاری اولان غنه‌لر ایسه رومن - روس اردولرنك قطعی برهزیمته اوغراملری مسئله‌سندن بحث ایدرلر ایکن، بواردونك عاجلان احیا ایدلش اولمسندن طولایی، آرتق ائتلافلرك بالقانلرده اونیامق ایسته‌دکاری اوتوی غیب ایتمکلرینی عاماً اعتراف ایدمه‌رك اسباب عسکریه‌نك ، بالقان سفرندن فراغت ایدلسی آجیق بولوندیغی وشیمدی‌یه‌قدر متمر بر نتیجه‌یه منجر اولمه‌میان بالقان سفرینك ، ائتلافلره تحت البحر عماره‌سنك ایقاع ایتدیکی جسیم ضرارلردن دها بویوك بر خسار تولید ایتمکده بولوندیغنی بیان ایدییورلر. رومن صحنهٔ حربنه‌کی صوك بویوك مظفریتلرمك، دشمنلرمزی نه‌قدر مشکل بروضعیته صوقدیغنی کوستردن ائتلاف دولتلرینك بوطرز بیانی، بالقانشیه‌جه بر سنده‌نه‌درجه حاکم وفائق بروضعیت قزانمدیغنی کوستردك اعتبارله یك معنیدارودر. شیمدی‌یه قدر بالقان جبهه‌سنه بوقدر بویوك امیدلر باغلانمش اولان دشمنلرمزك، بو حائیت خسرانی اوزرینه، آرتق برامیدو مظفریتدن صورت قطعیه‌ده فراغت ایتمك زمانینك کلدیکنی آکلامش اولدقلرینه هیچ شبهه یوقدر. هرحالده رومن جبهه‌سنده‌کی حرکات عسکریه‌نك ، ائتلافلرك بر امید ایدمه‌لرك برشکل وصفه‌یه داخل اولمسی، اونلری بالقان سفرندن واز کیچه‌جك امیدسزلیکه دوشورمکه باشلامشدر. بوندن باشقه یونان احوالنك بوتون تضییق وتهدیدلره رغماً ائتلافلرچه آرزو ایدیلن برصفحه‌یه داخل اولمامسی، دشمنلرمزك بالقانلرده‌کی مشکل وضعیتلرینی دها وخیم برحاله وقوفده بولوندیغنه هیچ شبهه یوقدر . ائتلافلرك بالقان جبهه‌سنی قوای عظیمه سوق ایتمك صورتیله تقویه ایدییه‌جك بر حال ووضعیتده بولونمامری وجنوال سارای اردوسنك بر سنه‌لك عظیم تدارکات واستحضاراتدن صوکره بردن برده توقف ایتمسی ، آرتق دیکیش طوتدرمییه‌جقلرینی آکلاتدقلرینه‌ده بر دلیل تشکیل ایدر. بالقان سفرینك الك آلتنین برطرفدارلری اولان فرانسه حکومتی غرب جبهه‌سنی ضعفه اوغرامقدن بالقانلره عظیم قوتلر کوندره‌جك درجه‌ده کافی مقدارده احتیاط قوتنه مالك اولامسی ، فرانسز افکار عمومیه‌سنده رومن صحنهٔ حربنه‌کی وقایع عسکریه‌دن صوکره، حاصل اولان عصبیت وامیدیه‌نك اساسلی - یعنی تشکل ایدییور. ایوه‌ما کدونیاده یولدان ائتلاف قوتلرینك، صرف استکشاف ایله اشتغال ایدمه‌رك بویوك تعرضلرده توقی ایلری ، ائتلافلرك نه‌قدر بویوك بر اندیشه ایچنده بولوندقلری کوستر. بوندن باشقه ائتلاف دولتلرینك یونان حکومت وسیسه‌سیله مناسباتمه بولونمق خصوصنده بر آنلق دورهٔ تردد واستنکافلرینی صوکره بنه یونان حکومتی صیقیشدیرمغه باشلاملری وتسالیا قطعه‌سنده یونان یونان اردوسنك موروثه نقلی خصوصنده اصرار ایتمکی ، آرتق تعرضدن فراغتله صرف ندافتی وضعیتنه کیردکلرینه‌ده آریجه بردلیل تشکل ایدر . ائتلافلرك چناق قلعه سفرنده اولدیغی کبی ، شیمدی‌ده ما کدونیادن فراغت ایدوب ایتمه‌کلرینی بیلدوروز . فقط شوراسی محققدرکه ائتلافلر ایجابات تاریخیه شرف نتیجه‌سی اولدیغی یونانکی وضعیت نه‌لره دوشدیغنی ایدرك اردولرینی ما کدونیادن چکدوریه بیله آرتق ائتلافلرك بالقانلرده‌کی اوقاتی بر موفقیت تأمین ایدمه‌یلمه‌ری احتمالی قالامشدر . بو اوله‌یان بر حقیقتدرکه نه بریبانك طلاقت بیانی ، نه‌ده لوید جورجك عناد واصراری اونی تغییر وتبدیلی ایدمز . بوندن بشقه بالقانلرده تعقیب ایدیله‌جك خط حرکت حقنده ائتلافلر آرهسنده بر وحدت فکر ونقطهٔ نظر بولونمدیغنه دلیل آرامغی ایسته‌یور ایسه ایتالیانك وه‌نیزه‌لوسه قارشی تعقیب ایتمکده بولوندیغی خط حرکته بر نظر آتمق کافیدر . ائتلاف دولتلری ، بر قاچ آیلق بر دورهٔ تردد واحترازدن صوکره وه‌نیزه‌لوسی رسماً طمانیقه قرار ویردکاری حالده، ایتالیا حکومتی ، بالسان مسئله‌لرنده متفقلری ایله هم فکر بولوندیغنی ظاهره بیان و فقط حقیقتده ائتلاف دولتلرینك خط حرکتی بالطبع لامنه چالیشیور . ایتالیا حکومتی دیکر متفقلرینك سیاسته تبعاً وه‌نیزه‌لوسك موقعنی تقویه وترصینه چالشمسی نجاب ایدر ایکن حقیقتده عکس نظریه‌یی بعض قرال طرفنی التزام ایتمکده‌در .

ایتالیا ، وه‌نیزه‌لوسك ائتلاف طرفنی التزام ایله‌مکده بولونمسی حسبیله بالقانلرده یونان منافعی ضررینه اولاره‌رق تعقیب ایتدیکی مقصد وغایه‌نك علیم قالمسی اندیشه‌سی ایچنده بولوندیغی جهتله ، نه شیمدی‌یه قدر وه‌نیزه‌لوسه مشروع بر صفت طانیمش ونه‌ده ائتلافلرك قرال قسطنطینك نفوذنی صورت قطعیه‌ده قلع ایتمکه معطوف اولان تهیجاتینه حقیقی برمظاهرت کوسترمشدر . ایتالیا حکومتی بالقانلرده وه‌نیزه‌لوسی بالقانلرده ایتالیانك منافعنك الیه‌امانی دشمنی اولاره‌رق تلقی ایتمك خصوصنده‌کی فکر وتعلقهٔ اظرندن بو آنه‌قدر فراغت ایتمامدر . وه‌نیزه‌لوس، آبیده وآتله‌لرده ایتالیانك یرلدیسی علیهنده بولوندیغی جهتله ، طبعتیله ایتالیانك یرلدیی بولونیور. حال ووضعیت بویله اولوبده ، وه‌نیزه‌لوس هرفرصتده ایتالیایه قارشی صاله‌یکی افکار خصمانه‌سی اظهار ایتمکدن چیکنمه‌دیکی ، بو کون ائتلاف دولتلری ایچنده ، ما کدونیایه قوای امدادیه کوندره‌بیله‌جك بر وضعیتده بولونان ایتالیانك وه‌نیزه‌لوسك موقعی ترصینه معطوف اولدیغی هرمعلومدر ، متفقلرینه ابراز ایدیکی چیکنه‌جکنه هیچ شبهه یوقدر. بناءً علیه فرانسه ایله انکلتره‌نك ، بالقانلرده‌کی بوتون اجراآت وحرکاتلری عظیم برقوهٔ امدادیه‌یه استناد ایتمین برفعالیت سیاسیه‌یی بشقه برشی اولیه‌جغی جهتله، بالقانلرده ائتلافلرك بویوك عسکری بردولی اوینامامری احتمالی طبیعتله منسلب اولیور. اکر ائتلاف دولتلری وه‌نیزه‌لوسدن صورت قطعیه‌ده فراغت ایدولرایسه‌ده بلکه اوزمان ایتالیا حکومتی، متفقلری ایله دها هم آهنك ومتجانس بر خط حرکت اتخاذ ایده‌بیلیر. فقط وه‌نیزه‌لوس فرانسه وانکلتره حکومتلری طرفندن مظهر معاونت اولدیغی، متفقلری بولنان ایتالیانك ال آلتندن وقوع بولان مخالفته معروض قاله‌جغی وایتالیادن عظیم اولی امدادیه‌نی وازمه‌نه‌وقتی اولیه‌جقلردر. ائتلافلرك، برچوق قوتلرینك سرف ایدیله‌جکی آره‌لرنده تأسیس ایتمکه چالیشدقلری وحدت حرکات، بالقان صحنهٔ حربنده کوروتیه‌جکدر. بو کون ائتلاف دولتلری بالقانلرده تعقیب ایتدکلری سیاست نتیجه‌سی اولاره‌رق هم وه‌نیزه‌لوسی حمایه ایتمك وهم‌ده ایتالیانك بالقانلر بویوك قوتلر کوندرمه‌سنی تأمین ایتمك غایه‌سنی تعقیب ایدییورلرکه بو ایکی مقصد وغایه‌نك توحید ایدلسی احتمالی یوقدر واولامماز .

بناءً علیه ائتلافلرك بالقانلرده‌کی حال ووضعیتلری کرك عسکری وکرك سیاسی نقطهٔ نظردن کندیلری ایچون هیچ بر امید موفقیت براقمامقده‌در .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

مسالمت و ائتلاف

موسیو [بریان] طرفندن مؤتلفین عشره‌نامه پارس آمریقا سفارتخانه‌سنه تودیع قلنان نوطه بر قاچ کوندن بری مطبوعات عالمی مشغول ایدیور. شو جهتی ، اول باول ، صراحةً سویلیلمکه اثلا. فعیلر ، اتفاق مربع طرفندن صلح و مسالمت حقنده اعطا ایدیلن نوطه‌یی قطعیاً آکلامامقدرلری. بیانات رسمیه‌لری ایله مؤید اولدیغی اوزره ائتلاف محافلی ، اولا ، تکلیف صلحك جدیتنه اینانمدیلر ؟ ثانیا ، بونی براثر ضعف عد ایتدیلر . نوطه‌نك تودیعندن صکره کچن هر کون ، حتی هر ساعت ، جانب اتفاقك نه قدر جدیت پرور ونه درجه‌ده قوی اولدیغنی اثبات ایتدی. نه‌دن اتفاق ، تکلیفنده جدی اولمسون ؟ نیچون بو تکلیف براثر نحافت عد ایدلسون؟ بوایکی سؤاله هراون دشمنمزك مملکتنده جدی و قوی برجواب ویرلدی .

رومانیا جبهه‌لرنده‌کی حرکات تجاوزیه‌، غربده‌کی وضعیت متینهٔ تدافعیه منسوب بولوندیغدن منظومهٔ دولیه‌نك درجهٔ رصانتنی بلغاً مابلغ اثباته کافیدر ظن ایدرز . رومانیا محاربه‌سندن اول [فلاندر] و [شامپانیا] جبهه‌لرنده تك توك حرکات حربیه اولیوردی . مثلا بر ایکی کوی‌ویریلیور ؛ بر ایکی سپر آلینیوردی . کذلك ، عینی کونلرده ایتالیا. طرده‌، [تیرول] و [ایزونزو] ده یوق اولمدقلرینی حس ایتدیرمکده ایدیلر. حالبوکه آلمانیا ومتفقلری « آرکش » و « سه‌رمت » بولرنده پك مشغول ایکن غرب‌وجنوب غربی جبهه‌لری دیه یاد اولونان فرانسز و ایتالیان صحنه‌لرنده هیچ برشی اولیور. نه‌دن ؟ چونکه فرانسزلرده‌ده ، ایتالیالرده‌ده ، بونلره معاونت و مظاهرت ایدن انکلیزلرده‌ده قوان و مجال قالمامش‌ده آندن . حالبوکه اتفاق مربع برچوق محاربات تجاوزیه‌ده بولوندیغی حالده هنوز قدرتنه خلل کلمه‌مشدر . مظفر ، قطعی ، منتظم آدیملرله درت متفقك عسکرلری پت یاقیندن قدانی آله‌جقلر وروسیه جنوبیندن‌ده تهدید ایدیلمکدر . تا متبعنلدن منصبنه قدر طونه‌نك ـ که « ایدل » دن صکره اوروپانك الك بیوك نهریدر ـ هیچ بر داملهٔ صوبی دشمن اراضیسندن کچمیه‌مکدر . بحر سیاهك مفتاحی طونه‌در . عن قریب [سنه] ، [حضر الیاس] ، [کلی] منصبلرندن‌ده بولسلرك و رومانیالیلرك اخراج ایدلمسی اتفاق بجون ، ظفر بولنده ، بك اهمینی برمرحله‌در .

احوال بومرکزده‌ایکن ائتلافك، وقوعبولان تکلیف عالیجنابانه‌یه هان بر روی‌قبول کوستریلوب توقوقانلغه باشلامسی ، الك بیوك چارهٔ نجاتی کندی

[illegible]

§

[illegible]

§

کاملاً فتحندن و او جبه‌لرده مغلوب اولان روس اردوسنك حقندن کلمکدن عسکره نه پایه‌بیلیرلر ؟ اوتوز آیده طوبلانه‌میان و بر خیلی مغلوبیتلره اوغرایان انکلیز اردوسی یوندن صکره‌یی تنسیق وتجهیز ایدیله‌جك ؟ بوکا اینانه‌بیلمك ایچون بیوك برمقداردە صفوت درون لازمدر .

آچلدقن تسأل صلح مسئله‌سنه کلنجه ، له‌الحمد ، قارنتز طوقدر . انکلتره‌نك پایند ظلمی اولمقدنسه برآز نقصان استیلا کاتده‌بولونمق مرجح کوریلیورز. برده ائتلاف مملکتلرینه حوالهٔ دقت ایدیلم : فرانسه‌ده ، ماشاءالله قابینه‌نك خلافکیرلری کوندن کونه آرتیور . [قایو] ، حتی حربك مسببلرندن اولان [ده‌لقاسه] بیله مخالفین سفارتنده اخذ موقع ایتمشلردر . فرانسه ملتی ، آنجق عجوبیتندن ورجالنك بلاغت و فصاحتی قوتی ایله محاربه‌ده ثبات ـ یاخود عناد ایدیور . کچنده صلحه تمایل ایدن روسیه‌یی انکلتره فنا حالده تهدید ایتمش و [شتورمه‌ر] ك انفصاله سبب اولمشدی. بودولت ، فرانسه‌یی دها یاقیندن تخویف ایدیور . [قاله] شهری انکلیزلرك آلنده کیدیر . [یاد دو ـ قاله] بوغازی‌ده انکلیزلرك تحت مراقبهٔ منفرده‌سنده‌در. [بوق ، خطا ایتدك انکلتره‌نك وآلمان تحت البحر. لرینك تحت مراقبهٔ مشترکه‌سنده‌در.] بیوك بریتانیا، خطوط مواصله‌سی کسه‌جکی تهدیدی ایله فرانسه‌یی حربده دوامه اجبار ایتمکده‌در . ذاتاً ماکسنه‌نك چرخلری ایچنده قالان [بریان] قابینه‌سی ایسه‌بوز آلتی ایله ایشك ایچندن چیقمه‌یه بر چاره بوله‌مدیغندن حال حربدن ، اوده کرهاً ، خوشنودکی کوریلیور . لکن هزیمتدن هزیمته کرفتار وبشون امید وتصوراتی منکسر اولان فرانسه اهالیسی قان آغلیور. مبعوث [قوستادو] نك [بوربون] سرایندەکی نوحه‌لری نه‌دن حزین، نه‌دن دلخراشدر ! آلمانیا ایمپراطورینك امرنامه‌سی، رومالرك « حاضر اول جنکه اکر ایستر ایسه‌نك صلح وصلاح » ضرب مثلرنجه هم بالفعل وبالحرب صلحی تسریع ایده‌جك، هم‌ده حدلرینی بیلیمان [بریان] ایله مؤکدلرینك موجب انتباه وتیقظی اولمه‌جقدر .

رومانیا حرکاتنك عرفهٔ ختامنده‌یز . آندن عسکره اتفاقك غالبیت ومظفریت فنلرنده صاحب اختصاص اولان عسکرلری بوش‌طوره‌جق دکل‌یا؟ الك جان آله‌جق نقطه‌دن اعدای مؤتلفه‌نك اوزرینه هجوم ایده‌جکدر . ذاتاً بوهجومك وقوعبولماسی ایچون ایدی‌که رومانیا خواه وناخواه معرکه‌یه ادخال ایدلدی .

[illegible]

§

[illegible]

§

صوك حوادث

غالیچیاده‌کی قهرمانلرمز

غالیچیا جبهه‌سنده‌کی قهرمان قطعات عثمانیه‌نك آثار جلادت وحماسقی رفقی‌الدین مشاهده وتدقیق وملتك صباح سروریه ایصال وعین زمانده ملتك آغوش وطننده یك اوزالده بولنان قهرمان عسکرلرینه بر لسانهٔ تحضر ومنتداری اولمق اوزره اهدا ایلدیکی تونوقلردن غالیچیاده‌کی قطعاته عائد اولانلری تودیع ایلك اوزره اعزام اولنان ملی آژانس مخابر مخصوصندن اورادەکی مشهودات واحساساتی مبین آتیده‌کی ایکی قطعه تلغرافنامه ورود ایتمشدر :

غالیچیا جبهه‌سی ، ٨ — غالیچیاده‌کی قهرمان عثمانی قطعاتنك بولندیغی منطقه‌یه دون کیجه کلدم. فراکاهده تورك مملکتنك اولادینه خاص مسافرپرورلکك برطرز جلیسنه مظهر اولدم . وطنك ، استانبولك ، عثمانی مطبوعاتنك سلامنی تبلیغ ایتدم . بو سلام آغوش وطننده اوزاقلرده سلامت مملکت ایچون اوروشان محترم عسکرمزجه ملتك برتحفهٔ شفقت وحرمتی کبی تلقی اولندی وآلقیشلاندی.

قوماندان پاشا غالیچیا اردوسنه ملتك کوستردیکی شفقت ومحبتك یك قیمتدار اولدیغنی وعثمانی مطبوعاتنك غربتزده عسکری یالکز دخاطر ایدوب هدیه کوندرمکله‌قالمه‌رق آنی سلامامق وحرمتلرینی عرض ایچون منسوبیتندن برینی بالخاصه اعزام ایتمش اولسنه‌اردونك یك متحسس قالدیغنی وبوندن‌طولایی‌ملت ومطبوعاته تفکر ایتدکلرینی وعسکر آرقه‌سنده بویله‌برشفقتك وجودینی بیلدیکجه وظیفه‌سنی نه‌یوك برسرور ایله پایه‌جقنی سویلدیلر .

هدیه‌لر دون کلش ویك مقبوله کچمشدر. پی‌درپی توزیع اولنه‌جقدر.

جنرال یونسر طرفندن قبول ایدیلدم . جنرال عثمانی مطبوعاتنك صرحضی عالمعلنته قبول ایتدی. تورك عسکرینك بسالتنی زیاده‌سیله تقدیر ایتدی. اولکی کون شهزاده‌لرمزدن فؤاد وعبدالرحیم افندیلر حضراتی غالیچیا جبهه‌سنی زیارت ایتدیلر. ایکی کون قالدیلر شهزاده‌لرمزك زیارتلری عسکر اوزرنده بویوك برتأثیر یاپمشدر. کندیلری لئوپولد جبهه‌سنه کیتدیلر. برقاچ کون بوراده سکرن حکمفرمادر . یالکز آره‌صره طوپچی دوتلوسی واردر .

غالیچیا جبهه‌سی، ٩ — غالیچیا جبهه‌سنده‌کی قطعاتی کزدم وطنك سلامنی تبلیغ ایتدم. عسکرمز مملکتندن کلن سلامی بویوك برسرور ایله تلقی ایتدیلر . هدیه‌لرداطولاتی بیان ممنونیت ایلدیلر . وطنه استانبوله، مطبوعاته سلامار کوندردیلر. بوراده‌کی عسکرده کوردیکم انتظام وقوهٔ معنویه‌یی حیران ایتدی. هپسی دشمنه دها قهار ضربه‌لر ایندیرمکه مشتاقدر . ضابطان وافرادك لوازم مادیه وصحیه‌سی مکمل صورتده تأمین اولنمشدر . والحاصل بوراده‌کی قهرمانلر ظفر نهائی‌یه قدر ثباتده بولنمه عزم ایتمشلردر . غالیچیا اردومزك بوراده‌کی وظیفه‌سنك اهمیتنی آکلاتق ایچون شیمدی‌یه قدر ابراز ایتدکلری مأثر بسالت وقهرمانلغك بروجه آتی خلاصه‌سنی یاپیورم :

تورك عسکری غالیچیاده برمهم منطقه‌یی مدافعه‌یه‌مأمور ایدیلیر. ووسلر ٧٥ ـ ٧٦ آغستوسدن اعتباراً بوراده‌کی قطعاتمزه هجومه باشلادیلر وبدی دفعه طالعه طالعه یك قاتی قوتلرله هجوم ایتدیلر . محاربات یك قانلی اولدی . ٣ و ٤ ، ١٧ و ١٨ ایلولده‌کی محاربه‌لر یك شدید اولدی. بوسوك محاربه‌لرده‌ده روسلر بش فرقه‌ایله هجوم ایتدیلر هر دفعه‌سنده تورك سونکوسی بو روس صولتلرینی دفع ودشمنی پریشان ایدیوردی.

تورك عسکرینك بو بسالتی سایه‌سنده‌در که دشمن قاتی قوتلرینه، بی‌حساب ضایعاتله وتمامیوجهیله برندن قیملداتمه‌دی وحتی روس موضعلرینه طوغری‌ده برقاچ سوقدیلرکه برچیقنتی فاجنك اسمنه اضافه‌ملازم جواد تیه‌سی تسمیه‌ایتمشدر. روسلرك بومهاجاتده وبردکاری ضایعات ٣٢ بك زاده‌سنده‌در .

آق دکر سواحلنده آتش باصقینی

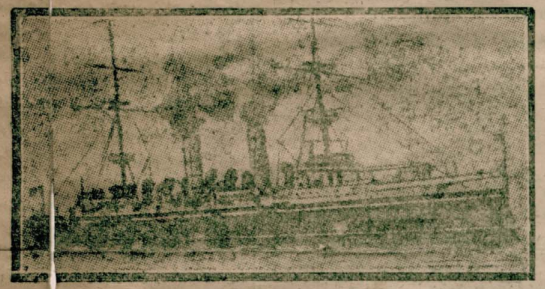

آنطالیه سواحلنده کائن (مه‌ئیس) و (کەقوا) آطه‌لرینی مشعر خریطه ایله طوپ سزك انداختیله یافیلدیغی بیلدیریلن (یونو) سیستمنده انکلیز قروواز وزری

بوندن اون بش کون قدر مقدم ، آنطالیه ساحلنده کائن (کەقوا) آطه‌سنه طوپ اتمان اشقیانك، طرفزدن یك ماهرانه ترتیباتله آطه‌یه کچیله‌رك اما ایدلدیکی غرته‌لرده یازلمشدی. دونکی تریه‌رسمیده‌ده، ینه بوآطه‌جغك غربنده کائن (مه‌ئیس) آطه‌سی جوارنده طوپلانان دشمن قوای بحریه‌سنه بر آتش یاصقینی یاپیله‌رق ٥٧٠٠ طونلق (یونو) قروواز وزرینك تامیله تخریب و احراق ودیکر برقاچ کیمك خسارزده و مجبور فرار ایدلدیکی بیلدیرلمکده ایدی. بو مناسبتله مذکور آطه‌لرك موقعلری کوستردك. (مه‌ئیس) آطه‌سی پك کوچوك اولوب کوزلجه بر لیمانی واردر . بوراسی برآژانی یونانیلك وصوکره‌ده ایتالیانلرك النه کچمشدی. بوراسی وجوار کوچوك آطه‌لر اولدیغجه محفوظ وکیرینلیی جیقدیلی بر حالده اولدقلرندن ، حرب عمومی بداینندن بری دشمن قوای بحریه‌سی اورالرده طوپلانمقده وبونلرك معاونت ایتدکلری اشقیادە آره صره قایقلرله کاوب ساحلده معصوم خلقك مسکون کویلره مساعده اولمقده‌در . کرك کەقوا وکرك مه‌ئیس باصقینلری الحق لایق و تام برنده جزالردر .

[یو کونکی تبلیغ رسمیده یاقیلان قروواز ورك بر دیکری اولدیغی بیلدیرلمکده‌در. بز بالاده‌کی رسمی دها اوله‌جه اعمال واحضار ایتمش ایدك .]

Conférence des présidents parlementaires

Berlin, 13 janv. (service spécial).— Suivant la "Gazette de Voss„ la conférence des présidents parlementaires de la Quadruple-Alliance se réunira définitivement le 29 janvier. Y prendront part le président de la Chambre autrichienne, Dr Silvester, le vice-président de la Chambre hongroise Simontsisz, le président de la Chambre ottomane Hadji Aadil bey, et le président du Sobranié Watchek. Ces messieurs se réuniront à Vienne et de là feront le voyage de Berlin, dans un wagon-salon particulier.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E608

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E608

دشمنك ازعاجاتنه مقابله‌لرمز

(كه‌قوا) آطه‌سندن صوكره (مئيس) آطه‌سنه موفقيتلى آتش باصقينى وبردشمن قرووازورينك تخريب واحراق

ليمانندەطوران پرانكلر قرووازورينى آتش‌باصقينلرله تخريب‌واحراق ايتديكلرى (مئيس) آطه‌سنده كاش

(مئيس) قصبه‌سنك منظره‌سى

(مئيس) آطه‌سنك (تكه) و (منتشا) سنجاقلرينك جنوبنده ساحله‌دكى موقعى كوستررر

آناطولينك قسم جنوبيسنده (منتشا) و (تكه) سنجاقلرينك سواحلنده‌كى آطه‌لره مسلط اولان دشمنلره، صوك زمانلرده كوزل ضربه‌لر ايندىرلمكده‌در. بوندن اول ١٤ كانون اول تاريخلى تبليغ رسميده (كه‌قوا) آطه‌سنه بايلان موفقيتلى باصقينلرندن بحث اولونمقده ايدى. (كه‌قوا)، (تكه) سنجاغنك جنوبنده و (فنيكه) قصبه‌سنك غربنده اوقاقى بر آطه‌در. انكلز وفرانسزلر كرك (كه‌قوا) آطه‌سنه وكرك اونك غربنده بولونان (مئيس) آطه‌سنه بدايت حربدن برى برلشمشلر وبو آطه‌لرك ذاتاً شقاوت وضرورت اقتضاسيله اهاليسى اخراج اهاليسنك معاونتيله آناطولى سواحلنه مسلط اولوب طورمقده بولونمشلردى. مع‌مافيه انكلز وفرانسزلر، يك قائق قواى بحريه‌لرينه رغماً، بو آطه‌لرده هيچ بروقت تماميله برلشمه‌مشلر وهله هيچ بروقت راست راقلامامشلردى. نه كيم بوندن اول

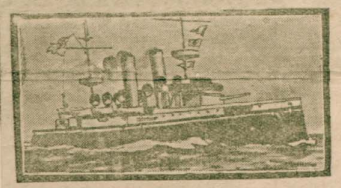

(مئيس) آطه‌سنده قارشى ساحلدن آتش باصقينلرله تخريب واحراق ايتديكلرى

(٥٧٠٠) طونه جسامتنده‌كى «يونو»

نام انكلز قرووازورى !)

خريطه

(مئيس) آطه‌سى ساحلدن برقاچ دفعه توپ آتشيله دوكديكلرى كبى كچنلرده (كه‌قوا) آطه‌سنه بلاده بحث ايتديكلر وحمله موفقيتلى برقرض ياپدى. بودفعه (مئيس) اطه‌سنه قارشى دوكلكى تبليغه اجرا ايدلديكى بلديريلن آتش باصقينى احداً يك‌اى نتيجه‌لر ويرمشدر. (مئيس) آطه‌سى (تكه) سنجاغنك جنوب ساحلنده‌كى ساحلدن طوبى (٥) كيلومتروانى قدر تقريرمسافه‌ده (اندقلى) قصبه‌سى قارشيسنده كوچوك بر آطه‌در. ايشته بو آطه‌نك لماننده بوجوارنده طولاشمقده ويا ياغمقده اولان دشمن سفائنه، برايكى كوز اول قارشى ساحلدن آلمزين برباصقين آتشى ياپلمش واولا بردشمن قرووازورى، آتش ايتمكه بيله وقت بولمه‌مدن باتيرلمش وبوندن ماعدا برقاچ سفينه‌ده خسارتزده ايدلمشدر. ساحلدن بوله طوپ آتشيله دشمن سفينهٔ حربيه‌سنك تخريب واحراق، يك آز كورولن موفقيتلردندر. موفقيتمزك ديكر برجهتنه كلنجه، اوده بو آتش باصقينك، دشمنلرمزده يزده هيچ بوس طورمديغمزى ودائما متيقظ بولونوقى كنديلريه اك اوغمادقلرى پرلرده بوله ضربه‌لر

[illegible]

هر حالده حدود لزومى تجاوز ايدن بر صافه‌للكدر كه شيمدى بونى كندى كنديمزه بر درلو عفو ايده‌ميورز.

كچن كون بوغازلر واستانبول مسئله‌سى مناسبتيله روسيه حقنده سويلديكمز سوزلرى بوكون‌ده اوته‌دن برى بزه قارشى غرض وعوضسدن عارى دوستلقلردن بحث ايدن انكلتره وفرانسه‌يه قارشى‌ده تكرار ايتمك ايستر: يارين اوبركون صلح اولاجق وبوايكى دولت، استانبوله بر سفير كوندره‌جكلر. اكر كچن سنه كنديلرى كمال رذالتله كليبولى وچناق قلعه‌دن دفع واخراج ايدلدمش اولسه‌لردى بلكه حرب صوكنده استانبوله بر سفير كوندرمك مجبوريتنده قالمازلردى؛ فقط بر سنه اولكى حادثهٔ تاريخيه‌دن صوكره بو عاقبتك تحقق ايده‌جكى محققدر. اوزمان اقديلر، عجبا قارشيمزه هانكى بوزله چيقاجقسكز؟

تورکلرى آوروپادن چيقارمالى، چونكه آوروپا مدنيتنه غير لايق ايمشلر. نيچون غير لايق اولدقلرينه كلنجه بوده ميداندە اولسه كرك؛ چونكه وطن وناموس حسنده بوتون آوروپادن دكلسه بيله هر حالده انكلتره و فرانسه‌دن چوق يوكسك اولدقلرينى چناق قلعه هائله‌سنده بوتون پارلاقلغيله اثبات ايتديلر! بز بونى اوتوتميه‌جغز؛ بز بو تاريخى حقارتى نه صورتله اعاده ايتمك لازم كلديكنى‌ده بيلرز. انكلتره ايله فرانسه، هله بالخاصه بزم روحمزده عرفان وادبياتى ايله شيمدى‌يه قدر بوقدر درين بر بر طوتمش اولان فرانسه حربدن صوكره كوزه‌جكلر كه چناق قلعه ايله انكلتره وفرانسه ايچون مادةً قاپانمش اولان استانبول قاپيلرى صولك نوطه‌دن صوكره‌ده معناً وقطعياً قاپانمشدر!

سياسات

طرد واخراج !

ائتلاف نوطه‌سنك الك زياده ممنونيتمزى موجب اولان نقطه‌سى، شبهه‌سزكه بزه عائد شرطى احتوا ايدن فقره‌سيدر. زيرا بوسايه‌ده قارشيمزده كيلرك حقمزده نه‌كبى املالر بسلكلرينى كندى آغيزلرندن چيقان و كندى امضالرينى احتوا ايدن بر سوزله آكلاييورز. بوندن بويله تاريخه قاريشمش اولان بو وثيقه، دوستلق ودشمنلق بخثارنده بعدما بزى تنوير وايقاظ ايده‌جك رهبرلرك باشنده بولونه‌جقدر.

دوستلق ودشمنلق بحثنده شيمدى‌يه قدر بيلدكلرمز شويله ايدى: روسيه ازلى بردشمن، ايتاليا نه دوستلغنك، نه‌ده دشمنلغنك قيمت واهميتى اولميان بردولت، فرانسه وانكلتره ايسه بونلردن بوسبوتون باشقه ايدى.

مع الاسف بالخاصه شوراسنى اعتراف ايتملى بز كه مشروطيتك ايلك سنه‌لرينه قدر انكلتره حقنده مملكتمزده يك يا كلش فكرلر حاصل اولمشدى. اونك كندى مملكتنده تطبيق ايتديكى حريت اساسلرينه باقارق خارجده‌ده انسانجه بر سياست تعقيب ايده‌جكى نتيجه‌سنه واصل اولان صافدللر ظن ايديبورلرديكه بويوك بريتانيا دولتى حق وحريت حاميلرندن بريدر. بواعتبار ايله انكلتره‌نك توجهنى قازانمقله بو سايه‌ده بر چوق حقوقك استحصال ايديله‌بيله‌جكنه اينانمش ساده‌دللر يك چوقدى. بالخاصه مشروطيتك اعلانى متعاقب آراده صيراده‌دائما انكليز جالنك تورکياده‌كى مساعىٔ ترقيپرورانه‌سى تقدير وتصويب يولى بيانانده بولونمارى بسلديكمز خياللرى قسماً اولسون ادامه ايليوردى. بوتون بونلرك نهايت الامر بزم بر طرفمزى دها پارچالامق ايچون قوللانمش برمتوم اولديغنى نه‌قدر كج آكلاشيلمشدى. ايچنده حالا شبهه قالمش اولانلر بولونمديغى‌ده نه‌دن معلوم ايدى؟ فرانسه حقنده‌كى قناعتلرمزده بونك كبى ايدى. ظن ايديبوردككه انسانلغك حقوقى نامنه بوقدر قان دوكش اولان فرانسه، شوقدر بوتون غيرتنى ناموسيله ياشامايه وكندى كنديسنه بر مدنيت قورمايه حصر ايتمش اولان بر ملت ايچون فنا فكرلر عسليه‌مز. بالقان محاربه‌سنه قدر بويله دوشوندكدن صوكره اوزماندن برى كوزلريمز ياواش ياواش آچيلمايه باشلامشدى. نهايت بوحرب دماغمزى اشغال ايدن صوك شبهه وتردد بولوطارينى‌ده اورته‌دن قالدرمش وبزه بوتون وضوحيله بر حقيقت كوسترمشدى: تورکياتك اك بويوك دشمنلرى انكلتره ايله فرانسه‌در!

دشمنلرمزه چوق تشكر ايده‌رز كه نهايت بوقناعتى، كندى امضالرينى طاشيان تاريخى بر وثيقه ايله‌ده بالذات وبالفعل تأييد ايتديلر. كليبولى‌دن دفع واخراج ايدلدكلرينك تمام سنهٔ

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No

چهارشنبه
٢٣ ربيع الاول ١٣٣٥
٤ كانون ثانى ١٣٣٢
١٧ كانون‌ثانى افرنجى ١٩١٧

مدنيت دعواسى

[illegible] بز تركارك غرب مدنيتنه [illegible]ديغمزى و بناءً عليه اوروپادن [illegible]نى يك سرت، يك دوشت، [illegible]ايله افاده ايديوردى. حقارت، [illegible]لير. لكن شو مدنيت مبحثنده [illegible]يت نه ديمكدر؟ بو مفهوم [illegible]غراشلدى وحالا مدنيت لفظى [illegible]دى. عجبا مدنيت عالى بنالر، [illegible]، بيوك فابريقه‌لر، جسيم [illegible] مؤسسات وجوده كتيرمك، [illegible]تندن دها فضله استفاده [illegible] ايسه بزده ايتاليان مؤرخى [illegible]ەرو] ايله برلكده ادعا [illegible]آمريقا، اوروپادن فرسخ [illegible]ر.

[illegible]، وحشت مفهومنه مقابل [illegible]ديانتدن زياده اخلاقيانه، [illegible]مادامكه مدنيت، فرنكيه [illegible]راسيون] بصريتك مجتمعاً [illegible]شوتنى، غلطنتى، سياعيلكنى [illegible]او حالده، اول باول، [illegible]بق آندن عسكره ماديانه

[illegible] اول سويليه‌لم، فكر [illegible]انك تقررى ديمكدر. [illegible]بر مدنيت آليه، يعنى

[illegible]سوصنده يك ايلريده [illegible] يك كيرى قالان ملل [illegible]درق ادعا ايده‌بيلرز كه [illegible] ولطيف، حق پرور [illegible]بتى بيلير قومللرده واردر.

[illegible]ايكيدر: حقيق، آلى.

[illegible]بز آليات خصوصنده غرب [illegible]كن عجبا قباحت كيمده‌در؟ [illegible] قدر مدنيت غربيه مدعيسى [illegible]ألينى، آياغنى باغلامش واكا [illegible]، بزمله بوندن بيوك بر [illegible] آليانك، معارفك ترقيسى [illegible] و سائط تقديه لازمدر. [illegible]فر، مكتب ظن ايتمه‌يزكه [illegible]يه، قاپيتولاسيونلر، شرق [illegible]ايله، اجانبك رسومدن [illegible]ودها نيجه نيجه اعتسافات [illegible]جورين موقعنده بولوندير. [illegible]رق وتكامل ايده‌بيلردك؟ [illegible]صان ويا فقداننده بحث [illegible]، اوتانلمدر؟ بز دكل. [illegible]وده كلير. مدنيت حقيقه [illegible]نصرلرك محصله‌سى دكلدر. [illegible]فى اولان ژاپونيادە متوفى [illegible]د] دن اول تەقيق يوق كبى [illegible]ن ملتى بو آليانى ثلث عصرده [illegible]. هر حالده استعدادينى يك [illegible]كوسترمش اولان ملتمز قيود [illegible]اول، يك سرعتله، حتى عجالتله

[قولونياليزم] غرب مدنيتنه هائد وخاص برخصلتدركه ملايونلرجه انسانى، اك بسيط حقوق طبيعيه‌دن، اك ابتدائى حريت بشريه‌دن محروم براييور. فسيح كشورلرى فيض ترفيدن منع ايديور. اوروپانك آليانى آلردن قيصقانيور. بوغايه‌يه‌وارمق ايچون‌ده هردرلو شدتى مباح كوريور.

علل زهرويه، فرنك وغرب مدنيتنك خصوصياتندن اولديغى كبى كئول پرستى‌ده طوغريدن طوغرى‌يه آكا سريولدر. غرب مدنيتى الحكم لمن غلبى دستورحالنده محافظه ايتمكله بوحرب عمومى‌يه مستقلاً سبب ووسيله اولدى. انكلز وفرانسز مدنيتى آنجق تحكمى، تفوقى طانير. شمدى‌يه قدر اتلافك اتلاف ايتديكى ملطرك، حكومتلرك اسامىسى بيله تويلرى اوزرينه. حقوق مالى مدافعه‌ايدن اتلاف آوسترياـ مجارستانك تحتل اولسنى، طاغامسنى، پارچه‌لنمسنى ايستيور.

يا عجبا روسيه‌نك اوآغير وقايا بوبوندوروغنى طاشيان فاضل [فيلاندىا] ليلر، چاره [اوفوا. ثيا] ليلر، متكامل [له‌تون] و [له‌ت] لر، متنوع و مختلف مظلوم مسلمان و ترك اقوامى، قافقاسيه‌نك اوبچوز كسور معصوم قبيله ويا ملتى، متفرق لهليلر حقنده تطبيق ايديلن و فرانسز مؤلفى وروس مؤلفى [وبقتور پەرار] ك بيله ـ روسيه وچارىزم ـ نده يك آغير برصورتده اتهام ايتديكى اصوللره نه دينلر؟

بوكا مقابل كال شكران ايله ادعا ايده‌بيلرز كه ترك ملتى السائت ومدنيت نقطهٔ نظرندن يك بوكك بر سويه‌ده‌در. «اوروپاده يالكز بر [جنتلمن] قالدى، اوده تركدر» ديان انكليزلر ايدى. لكن ١٨٥٤ سنه‌لرينه طوغرى، قريم محاربه‌سى اثناسنده دوستمز وضامن موجودىتز، طرفدار ملينمز، روسيه‌نك خصمى اولان انكلتره بوكون. نهايت مسيله تردى ايتمش اولمليدركه بو عقيده‌سنى بيله انكلز ايدرك قابا قابا وروسيه اتهاماته قالقيشيور.

تركلر، تاريخ مكونانده امثالنه يك نادر تصادف اولونان بر ملت نجيبه تشكيل ايدرلر. برهمزاد عسكر اولان ترك، تاريخ مقدراننده، او قدر علوجناب وشيمهٔ حقوق پرورى كوسترمش ايدى كه فوج فوج، عناصر سائره‌يه منسوب افراد، حتى يك متميز اوروپالير جمعيتمزه التحاق ايله آتلك تكثيرنه ساعى اولمشلردى. ترك، هرفتح ايتديكى برده اس مساواتى تقرير ايتمشدر. اعلاى كلمه ايچون جهاد ايدن اجدادمز، جمعيتمزه التحاق ايدن هرفرد آدمى‌يه كنديلرى قدر حقوق وبرمشلردى. ايذال حقوقده حتى افراطه‌ده كيتمشلردى؛ او درجه‌ده كه، بونك جزاسنى بيله كوردك. [قولونياليزم] دنيلن مسلك مكروه، تاريخ عثمانيده كلياً مجهولدر.

ترك، مدنى بالطبع، چلبى، افندى، متبوعدر. ماضىٔ شعشعه‌دارى كنديسنه بر نجابت خصوصيه بخش ايتمشدر. تركك حركات وسكناتنده بوشيمه‌يه دائما تصادف اولنور. بزده نه قدر بوزوق افراد و عناصر وارسه بيلمش اولەلم بونلر غربك برطاقم مساويسنى اقتباس ايدنلردر. شرق، بوندن بر بچق عصره وارنجه‌يه‌قدر، راحت ياشيوردى. شرق، مسئله‌سنك احداثى ايله عناصر مختلفه‌نك تشتر تلمى حقاكه روسيه‌نك انكلتره‌نك، فرانسه‌نك

هر حالده حدود لزومى تجاوز ايدن بر صافه‌للكدر كه شيمدى بونى كندى كنديمزه بر درلو عفو ايده‌ميورز.

كچن كون بوغازلر واستانبول مسئله‌سى مناسبتيله روسيه حقنده سويلديكمز سوزلرى بوكون‌ده اوته‌دن برى بزه قارشى غرض وعوضسدن عارى دوستلقلردن بحث ايدن انكلتره وفرانسه‌يه قارشى‌ده تكرار ايتمك ايستر: يارين اوبركون صلح اولاجق وبوايكى دولت، استانبوله بر سفير كوندره‌جكلر. اكر كچن سنه كنديلرى كمال رذالتله كليبولى وچناق قلعه‌دن دفع واخراج ايدلدمش اولسه‌لردى بلكه حرب صوكنده استانبوله بر سفير كوندرمك مجبوريتنده قالمازلردى؛ فقط بر سنه اولكى حادثهٔ تاريخيه‌دن صوكره بو عاقبتك تحقق ايده‌جكى محققدر. اوزمان اقديلر، عجبا قارشيمزه هانكى بوزله چيقاجقسكز؟

تورکلرى آوروپادن چيقارمالى، چونكه آوروپا مدنيتنه غير لايق ايمشلر. نيچون غير لايق اولدقلرينه كلنجه بوده ميداندە اولسه كرك؛ چونكه وطن وناموس حسنده بوتون آوروپادن دكلسه بيله هر حالده انكلتره و فرانسه‌دن چوق يوكسك اولدقلرينى چناق قلعه هائله‌سنده بوتون پارلاقلغيله اثبات ايتديلر! بز بونى اوتوتميه‌جغز؛ بز بو تاريخى حقارتى نه صورتله اعاده ايتمك لازم كلديكنى‌ده بيلرز. انكلتره ايله فرانسه، هله بالخاصه بزم روحمزده عرفان وادبياتى ايله شيمدى‌يه قدر بوقدر درين بر بر طوتمش اولان فرانسه حربدن صوكره كوزه‌جكلر كه چناق قلعه ايله انكلتره وفرانسه ايچون مادةً قاپانمش اولان استانبول قاپيلرى صولك نوطه‌دن صوكره‌ده معناً وقطعياً قاپانمشدر!

(کەنوا) آطەسندن صوکره (مئیس) آطەسنه موقتیلی آتش بر وبردشمن قروواز وورینك تخریب واحراق

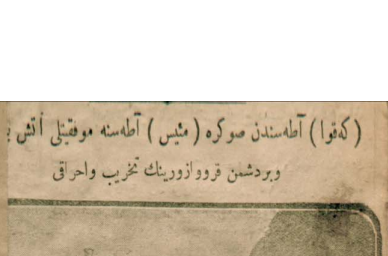

ایجانده طوران براتکلر قروواز وورینك آتش یاصقینلرله تخریب واحراق ایتدیکلری (مئیس)

(مئیس) قصبه‌سنك منظره‌سی

(مئیس) آطەسنك (تکه) و(منتشا) سنجاقلرینك جنوبنده ساحلده‌کی موقعی کوستره

آناطولینك قسم جنوبیسنده (سنجاقلرینك سواحلنده‌کی آطەلره ... دشمنلره ، صوك زمانلرده کوز ایندیرلمکده‌در . بونلردن اول ۱٤ تاریخلی تبلیغ وسیله‌سیله (کەنوا) ده قبیلی یاصقینلردن تخلیه اولونمقده (تکه) سنجاقنك سویسنده و (...) غرینده اوفاق بر اطەدر . ایشته کوك (کەنوا) آطەسنه‌وکرك اونك (مئیس) آطەسنه بدءت حرب‌دن وبرآطەلرك ذاتاً مقاوت وسیرت اغنی اهالیسنك معاونتیله آناطولی اولتوب طورمقده بولونمشلردی . وم ... البتزلر ، یك قاتی قوای بحریه آطەلردەهیچ بروفت تامیله راشت بروفت راحت اولمامشلردی .

خریطه

(مئیس) آطەسنی ساحلدن برقاچ دقیقه طوب اتشیله دوکدیکنز کی کیلرده‌ده (کەنوا) آطەسنه بلاده بحث ایتدیکنز توجه‌له موقیتی برقدر پاینی . بودفعه (مئیس) اطەسنه قارشی دونکی تبلیغه اجرا ایدلدیکی بیلدیرلیق آتش یاصقینی جداً پك آنی تشجیعلر ویرمشدر . (مئیس) آطەسی (تکه) سنجاقنك جنوب ساحلنده ساحلدن طوبی (٥) کیلومترلق قدر قیومساحه‌ده و(انقلی) قصبه‌سی قارشیسنده طاغ کوچوك بر آطەدر . ایشته بو آطەنك اوکنده موجود اولنده طلوع‌ایتمکده ویا باغلنده اولان قیشلر سفائنه ، برایکی کوز اول قاشی ساحلدن آلمنزن برباصقین آتش یاپلمش

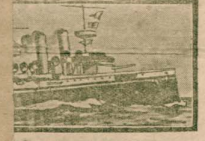

(مئیس) آطەسنده قارشی ساحلدن آتش تخریب واحراق ایتدیکنز

(٥٧٠٠) طونه جسامتنده‌کی

ثام انکلز قروواز وورینك

اولا بردشمن قروواز وورینی ، آتش ایتمکه بیله وقت بولمه‌دن یاتیرقلش وبونده ماعدا خسارتزده ایدلمشدر . ساحلدن بوبله طوپ آتشیله دشمن سفینهٔ حربیه‌سنك تخریب و کوریلن موفقیتلرندندر . موفقیتدرك دیکر برجهته کلنجه ، اوده بو آتش یاصقینلرك ... هیچ بوس طوزمدیغیدر ودائما منبطط بولونه‌رق کندیلریه اك اوغادقلری برلرده ...

(...) (...) (...)

پازار ایرتسی

۲۸ ربیع الاول ۱۳۳۵
۹ کانون ثانی ۱۳۳۲
۲۲ کانون ثانی الرومی ۱۹۱۷

موجودیتمز و انکلتره

انکلتره خارجه ناظری [بالفور] ، بوندن اول آمس شامکه‌مزه جواب اولمق اوزره کوندردیکی توطه‌یه ذیلاً واشینغتون سفیریه برتلغراف چکیور.

« تلغرافنامه‌نك اك اساسلی جمله‌سی موجودیت هثنیه‌یه تعلق ایتمکده‌در. کندی ادعاسنجه بیوك ـ بریتانیا صلح ایستیور ؛ لکن نصل بر صلح ؟ [سعی جمیعی] دشمنلك طلبه کوره مستقل صلحلرمتاعی آنك شکل وماهیتنه‌مربوط دولیسه‌در. آکاهشلاین کرك انکلیز مطبوعاتی ، کرك مالك افکار عمومیه‌سی سلطنت عثمانیه‌نك موجودیتنه تعرض ایتمکله انکلتره‌نی ملك قدیمه اعانت ایتمش اولمق ایدیورلر کہ موسیو [بالفور] بویله بر ذیل ایله آکا جواب ویرمك مجبوریتنده قالیور. ادعا اولونغنی‌کہ ترکلرك اوروپا خارجه‌طرفدن انکلتره صلح عمومی یلانلك غیرمفارق بر لازمی دکلدر ؛ مثلا ایمدی اطرافلرنك غیرمتعاطفه‌سی ، بتون کاشانك مشهور بر انکلیز رجل دولتیجه ـ که بو ذات [جرجزاول] اولیدر ـ ویرتلاج نصل و بعلبیه ، اوروپا ملحقات اسلامی بر شرطلی عد ایدلمدی. ذیلاً ویریلن توطه‌صوریسور: اوحالده ، بوشرائط تحتنده ، نیچون بومعنوی بولیتیه‌دن آیریلیورز ؟ جواب : « چونکہ شرائط بلشدن آشنائی‌یه دکشدی‌ده آتدن ، پیراده استعلات کورمش بر ترکیه‌نك احداثی و بوترکیه‌نی شرق‌نوینه بر جریانه خصم اولان عرفاز آزه‌سنده حکم ویا میانجی اولمق اوزره اقامه ایتمیی بوکون منافعه اتك اصلا لازم دکلدر ؛ بویلان هیچ بروقت تعلیق ایدیلمه‌دی؛ دول معظمه برلك وحکومت عثمانیه‌ده آوزوسنده صمیمی اولدیغی زمان بیله بو یلانلك تعلیقنه چاره بولونه‌مدی ؛ بناءً علیه بوکون‌ده تعلیق ایدیلمه‌سی . » [بالفور] دیورکہ ترکیه‌نك فوروباخارجه اجراسی صاحب اداره‌سی‌نه تأمین ایدر.

بیوك ـ بریتانیا خارجیه‌ناظرینك بسوزلرنده بیوك بر یدخواهلق، درین بر ضائقه، دوجه‌سز بر حرصاثبات مندمجدر.

انکلیزلره موسوزلر : دولتلرك اکراه واجبار ایله محاربهٔ عمومیه‌یه دخولدن اولده‌در کہ ترکلرك اوروپادن چیقارلمسی لازم کلدیغی ایدی ؟ اوت ویا خایر . « اوت » ایسه نیچون انکلتره حکومتی محاربه‌نك عرفه‌سنده تأمیت ملکیه‌مزی بیلمه‌یاجیمی دفعه اولمق اوزره تأمین ایدیوردی ؟ « دکل » ایسه نه‌دن بو تکلیفی محاربه‌دن اولدقه بلمدی ؟ طق ایدیزکہ بومنطق بوزخنك ایچندن چیقماز.

بو اوروپادن طرد واخراج تکلیفك معناسی آکلاشلدی ایچون بیوك بر ظنانه احتیاج یوقدر. انکلتره‌نك بولیتیه‌سی ـ بوکونلرده ـ موقع روسیه ایله اتلافی اقتضا ایدیوردہ آنك ایچون اولدہ‌در کہ مستقل و اوروپا لیسانلرنده ـ سوفیزم ـ دینیلن بر یاوه‌لغی صرف ایدیور . انکلتره روسیه‌یی اتلاف دائره‌سنده بولندیرمق ایچون خیلی کوجلك چکمکده‌در. روسیه ، اتلافدن آیرلمق ایستیور. ایفنه ، بو حکمه مبتدیلر بیوك ـ بریتانیا دولتی روسیه‌یه محاشاته مجبور اولیور . قیزیشان ، غلیانه کلمز ، عادتا دوورلان روسیه‌یی دائرهٔ اطاعتده بولندیرمق ایچون بر « قیص جبر » عادی تورکچه‌سی ایله بر « دل کوملك » قیلندی بو مسئله‌لری ، انکلتره احداث ایدیور .

بناءً علیه انکلتره‌نك مسلکنده و مضمرنه‌سی تمامیله بیوش سوزلرله زائل اولیاز. انکلترهٔ طن ایتدوقلرك بو یلانیزلی حالهٔ‌لرك آرقه‌سنده کیزلندی حقیقتلر آکلاشلمازسه ، بوکا قرائنلر :

Secret de Polichinelle

دیرلر. بو یلانك بر کیزلیدرکہ آنی بیلمیان یوقدر.

دول معظمه برلك وحکومت عثمانیه‌ده نیتنده خلوص صاحبی اولدیغی حالده بیله برده اصلاحات بابیله‌مامش ایتمش. بو سوزك بیتانی محض اولمامسی ایچون شو ایکی قطعه‌یه عطف اهمیت ایتلی .

۱ ـ نه وقت دولتلر متحد اولیلر ؟

۲ ـ نه وقت حکومت عثمانیه اصلاحات خصوصنده صمیمی دکلدی ؟ قانیولاسیونلرك وآنلره بکزیمز سیاسی واقتصادی قیودلاك وجودی یزه اصلاحات خصوصنده امکان براقیوردی .

اتلافلك هیچ بر اصلاحات تکلیفی یوقدرکہ جدی و صمیمی اولسون . دائما بوکون اعدامنی صرمسنده بولونان دولتلر ، مثلا روسیه ، نیچون بزم اصلاحاتزی ایسته‌سونلر ؟ روسیه ایچون اصلاحات کورمش ، تنسیقات و تکمیلاته مظهر اولمش بر ترکیه‌نك نه لزومی واردی ؟ آکا دائما سیولنلك منفعت اولور ، نضمنه مستعد ، سنه‌ده‌یه‌یحیی ، ایام حیاتی ممدود بر ترکیه‌لازمدر. لکن اسکی قیودك ـ له الحمد ـ قوپارلمسی اوزرینه بالکز نه متمین اصلاحاته کیریشیلور ! آیاقلری باغلی بر آدمك یوروسی قابل اولمدیغی کبی بیتك هرلو قیود ایله مقید بر ترکیه‌نك‌ده ترقیسی ، کیریشمیوب‌ده آیقدن آیچمه بن بوکون روسیه‌نك هر نصلسه منفعتی ؛ آنك‌ده دخواهی ترکیه‌نك اضمحلالیدر ؛ بناءً علیه بن‌ده ترکیه‌لر اوروپادن اخراجنه طرفدارم دیمه ایدی دها ناموسکارانه اولوردی .

انکلتره‌نك بو بیانلاندن ترکلر ، ملت و عرق اولق اوزره ، متنبه اولملیدر کرکدر . درت بیوك دولتك دیپلوماسی حزبینه‌نده آوتق کیزلی قابالی بر شیٔ قالدی . موجودیتمزك تاج فتحانه‌سی اولدیغی کوردك، آکلادق. ترکلره بوندن سکره ، موجودیتمزنی آنچق و آنچق سلاحلریله مدافعه ایدمکلردر . اتلاف ، حکومتمزك‌ده، ملتمزك‌ده یدخواهیدر . بزم وجود وبقامز ، آنلرکی ایله توافق ایدمش .

کذلك اتلافك منافعی آلمانیانك و آوستریانك موجودیتلری ایله تألیف قبول ایتز . چونکہ مبنی توطه قبلی ، سلحك استقراری ایچون ترکلرك اوروپادن چیقارلمسی ایله [آلواس ـ لورن] نك فرانسه‌یه ، [ایتالیا ایره‌دنتا] دینکاری آوستریا امپراتورلغنك ده ایتالیا ویرلمسی ایلری یه صوریور . آنچق بو صورتله ، بوندن بویله حرب اختلافی آلتی آیلیر ایتمش . [بالفور] دیورکہ هرعکس اولاروق ، آلمانیا کاکان غائه تمکن ایتمز ایسه‌ده ، بایله‌بیتی صلح معاف حاضرهٔ‌نك تکرر ایدمه‌مه‌سنه ، بر ضمان تشکیل ایتزمش .

لکن بونظریات عجبا نیچون هپ اتفاق علیه‌نده سرد ودرمیان ایدیلوردہ اتلاف حذفه تطبیق ایدیلمه‌سون ؟ اکر جداً ـ دائمی وحتی مؤید بر صلح ایستیورسه‌ایسه اول بیوك ـ بریتانیا ایرلاندسندن ومستعمرات ایمپراطورلغندن آیرلیور؛ آندن سکره موساوه بیوك دولتلرنه انحصار ایتسون، آندن سکره کوره‌لیم.

انکلتره عثمانیه‌نك قارشی بویله حرکت ایتك ، [دیزرائلی آنك عقیده‌سی انکلترك ایله منافع مشترکه‌سی نه خللی ایراث ایدیور . [نارولدرکن ـ یونایارط] زمانندن بری انکلتره ایله روسیه‌نك صمیماتاری متعکسدر. شرق قریبیده ، شرق وسطیده، شرق بعیده، حاصل آسیانك هرایچ قسمنده روسیه، انکلیز منافعی اتحاد ایتك شویله طورسون، قانلی بر رقابت منظرهٔ‌سی عرض ایدر. معاداة روسیه‌نك متوالی حصول بولمجق اولورسه هان ایرتسی کون انکلتره ایله روسیه آزه‌سنده یك دهشتلی بر حرب چیقار. آلمانیا ایله آوستریانك بحارستانی اوروپانك اورتاسنده مجرد بر حالده بولندیرمق ، آنلری اوروپادن بصفه قطعه‌لرله اخلاطدن منع ایتك ایچون بیوك بر ضائقه‌ایچون بوکون روسیه‌یه عاشاة وحتی تبصیص ایدیور ؛ حالبوکہ اسکی انکلیز رجالی بو جهتی لایقیله‌دیك اولمدیغندن اعتقادی‌در. انکلتره‌نك اك اساسلی خصمی روسیه‌در.

ترکیه، ادعاسزده ثابت وحقلی‌یز ، عالم ایچون بر ضمان صلح وسلامتدر. موجودیت عثمانیه‌سالمت جهانك بر شرطیدر . وبغازلرك ترکلرك آلتنده بولونمسی ، بو محاربه هنکامنده بیله ، اتلافدیجیلرك بر بریته کیچلمسنی ایجاب ایدیور. ترك ، بر عامل صلحدر. ترکلر روم ایلینی جکلیز چیکلیز بالقان دولتلری بر بریتی چیقارلر ویونجق حکومت حربیانی زیاده‌لشمش ومحاربهٔ عمومیه نویتندر. کوردیلیور کہ انکلترهٔ‌نك توجهاتی بوولتك عثمانیه‌سنده‌ایتحراف ایدلمسی تولید ایتدی. هیئله‌قدیم زمانده‌ده صولح دوردہ بویله اولمشدی. زمانده اسکی عثمانه‌لر آنی جیاکیر ایدن محمد‌ه‌لر ترك ایدلمدی . دور اخیره‌ده‌رأس کلاوه بر بریته‌خلف اولان سلیمانیون وجاك ، دهتاورلر ، جنرالر ومالك سلك قدیمی ایله طیان طبیانه ضد سیستمار ایجاد ایتمقدری ایتمه‌ه ، بیوك سلطنتلرك صفحات اخیره‌سنده دائما بوضولاته ، عقیده وضعه‌دن فدا کارلقلرنه تصادف ایدیورز.

انکلتره وشرکاسی بوسوك بیانات ایله‌طوغریدن طوغری‌یه ـ مغلوب وملکاً تعرض‌دیده اولدقلری بر زمانده ، بردولت کومه‌سنك دیکرینه نفوق ایتمی ، فتوحات یولنده‌سی ، بر طاقم حکومتلك بر جمع منادی آلتنده قالمنی ترویج ایدیورلر . بویبانات انکلترهٔ‌نك حقوقیورلرك ادعاسی کبا نفس ایتمکده‌در.

بوتوطه‌نك‌ده مطالعه‌سی اتفاقی زمه‌سنك ثبات ومنافعی برقات دهاتلوبه‌یه خدمت ایدمه‌جك وانکلترلرك ایستدکارلرینك بتون بتون مکفوی بر نتیجه‌لرك استلزام ایدمکدر.

ttra à exécution son projet de faire
order sa législation judiciaire à celle
Etats européens. Cette réforme du
it turc a déjà été commencée. La pro-
ure de même que les divers droits se-
t soumis à une revision qui, d'un côté,
vira les intérêts de la population indi-
e et qui, de l'autre côté, devra re-
sser le prestige de la Turquie comme
t constitutionnel au sens européen du
. La réunion de la juridiction jusque-là
mise au Chéikh-ul-Islam avec celle di-
e par le ministère de la justice pour-
le même but. Finalement, l'administ-
ion des prisons sera profondément ré-
née afin que l'exécution des pénalités
ouraes n'ait plus besoin de la sur-
lance des drogmans et des consulats.
laintenant la Turquie pourra entrer en
npétition avec les Etats occidentaux
r les bienfaits de la civilisation avec
autres Etats sans se heurter à ces lois
ception entravant tout progrès. Ce serait
e elle un devoir d'honneur de montrer
monde qu'elle a simplement été em-
hée par l'ancienne servitude qui s'est
osée au progrès des institutions pu-
ues. La Turquie est devenue souverai-
en son propre pays. Cela implique le
oir de faire l'ordre dans ce pays et de
naintenir afin qu'indigènes et étrangers
sent s'y trouver à l'aise et contribuer

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.608

طنین
۷ کانون ثانی
بصفحه ۴

— عثمانی ـ بولدار دوستلقی آرزوکز وجهله تقویه‌ایتك ایچون نه کبی واسطه‌لری مناسب کوردیورسکز ؟

— معلومات اك مهم عامل اولمغه‌دیر . ایکی ملت اردوکرلیشك دورنجه‌دکی مناسب عادتلری بالکز بزم و دشمنلرمز ایچون دکل ، المساله اشتغال ایدمه‌جك وایکی ملتك اوزاق آیتلرنده‌ده هرکسه تعارفاتی وصمیمیت لوحه‌لری عرض ایدمه‌جك صورتده تدوین ایدیلوب تعارف یادکار براقمق بن اعتقاد ایدیورم . ایکی ملتی بربرینه یاقلشدرمق ایچون نشریاته لزوم کوردیورم .

— بولدارستانك مالیه‌سی حقنده‌کی مطالعاتکزی سورابیلیرمی ؟

— حرب عمومی بولدارستانه اولدقجه بیوك وظیفه‌لر تحمیل ایتدی . هرسنه عادی بودجه‌مزی قاپاندی . ۱۹۱۱ ده عمومی بودجه‌مز ۱۸۰ میلیون لغه‌دن عبارت ایکن بوکون ٤٥٥ میلیون لغه‌چیقدی . بو یکونه بکی اشغال ایدیلن ما کدونیا ودوبرجه‌یك اداره‌سی ایچون صرف اقتضا ایدن ٦١ میلیون لغه‌ده علاوه ایدیلنیه‌جك مکتسبات عادی بودجه‌سی ٥١٦ میلیونه چیقار . شمندوفرلر ولیمانلر انحصاری ایچون صورابیلمك نافعه نظارتنه تخصیص ایتدیکی ۳۰ میلیون فرانك‌ده بو یکونه ضم ایتمیلدر .

بودجه بویومش اولان بودجه‌ده موازنه حصوله کتیرمك ، بولدار بیوك صرفیاتی قاپاغی ایچون یکی واردات آرامق مجبوریتنده قالدم . بونك ایچون توتون یادیولك تریبه‌سنه ، اسپیرتو ، ترق ، سیرکه ، طوز ، غاز یاغنك انحصارآلتنه آلنمه‌سیله‌دائر تنظیم ایتدیکم قانون لایحه‌لری صورابیلیر مجلسنه تودیع ایتدم . بوندن باشقه تجارك وقت حریده‌سی تحدیدینك ویرکیه ربطنه ، سرمایه‌لرله واردانك مترق ویرکوزه تابع طوتلمسنه دائر قانون لایحه‌لری احضار ایتدم . بوقانون لایحه‌لرینك حصوله کتیرمیجی واردات صرفیات واقعه‌سی تسویه‌یه کافی کلمیدیکی نظرده دیکر یکی واردات آرامق مجبوریتی حاصل اولمغه‌دیر .

متفقین عثمانی ایمپراطورلغنك‌ده بودجه‌سنده توازنی تأمینی ایچون مالیه نظارتنده یکی واردات حقنده اعمال فکر ایدیلدیکی ظن ایدیورم . یکی عثمانی بودجه‌سی کوزدم . ۱۳۳۲ سنه‌سی بودجه . سنده احوال حربیه علاوه‌لرینه حصوله کلن آیچینی قاپاغی ایچون عثمانی مجلس ملیسنه تودیع ایدیلمه‌جك عموم مالیه قانون لایحه‌لری بیوك دقتله تعقیب ایدیورم . چونکه زنکین و قوتلی دوست ومتفق بزی هر زمانك شرفلاندیرر . بو جهتله قومشومز و متفقزك مالیه‌سنده یزده صمیمی صورتده علاقه‌دارز .

آنی سنه‌دن بری توركیا مالیه‌سنده هرسنه منتظم بر بودجه‌نك تنظیم وتطبیق ایدیلمکده اولدیغی ویونك مجلس ملی طرفندن تصویب ایدیلدیکی یك بیوك برصورتله مشاهده ایدیورم مجلس ملینك تصویب وتخصیص ایلدیکی منتظم وقانونی بودجه‌لرك نه‌یی تطبیق صورتیله واقعاً اداره ایدیلمکده اولدقلری توركیه‌نك مالیه‌سی ایچون اطور ترقیلرك هرقسمنه نظردن ترقیات آتیه‌سنی تأمین ایلیه‌جکدر ایتیم .

توركیه‌نك موفقیات وترقیاتی بالکز بنی دکل ، بوتون وطنداشلرمزی یك صمیمی برصورتده سرور ایدیور .

— درسعادتی سبب زیارتکزی سورابیلیرمی م ؟

— متوالی مشاهدات حصوله کتیردیکی بیوغه‌الفتری نیویورك ایچك وبحره استراحت ایلمك‌اکریه‌لك کتیرمك وزوجه‌مك یك چوق سودیکی کوزل استانبوله صورت خصوصیه‌ده کلدم . سیاسی ویا اداری بروظیفه‌یوقدر. استانبوله واصلتمده‌ده بوکونه‌دکر حاصل ایتدیکم کزده ومسعود انطباعات ایچنده بیوك حظلر دویورم. بولطیف انطباعاتی هیچ قوت وطاقتله سویه‌یه نقل ایلیه‌مکدن . کال مسرت وذوقی ایله دوستلری نقل ویاصال ایلیه‌جکم . بن بوکونل افلاره ، سکون وحضور ایله دها چوق کوزل کیزمکه خواهشکرم. فقط صورتیه جلبنك آلانرالقه شیماك اون ایکیسنده‌دکر اراجمای نی ایتمه‌یه‌وك شهریکردن آیرلمق مجبور ایدیورز. بولیماغانه بکی سرمایه حاضرلامق وپروری اشغالاته تکرار باشلمق لازم ..

— استانبوله اولقه کلمیدیکزی ؟

— اوت، ۱۸۹۹ و ۱۹۰۰ سنه‌لرنده بولدارستانك نافعه‌ناظری صفتیله توركیا بولدارستانی تجارت مقاوله‌نامه‌سی عقد و مذاکره ایچون مأموراً کلمشدم، وظیفه‌مده او وقت موفق اولمشدم . اووقت عقد ایتدیکمز تجارت مقاوله‌نامه‌سی هر ایکی مملکت ایچون یك تمنویت محض نتیجه‌لر ورمشدی .

— بولدارستان اعاشه‌سندن ممنونیکز ؟

— ۱۹۱٦ محصولاتی فوق‌العاده بارلاق اولمغله‌برابر مملکتك عسکری وملکی احتیاجاتی بالغاً مبالغ طمین ایلك ایچون کاندیدر. بو سبیله بولدارستانده اردولر ایلیخدنك اعاشه‌کیدنی تمامیله تمنویت‌بخش اولدیغی برصورتده دوام ایدیور. اوزاقدن‌باشقه دیکر موادغذائیه واحتیاجات مبرمه‌ممکنکتده احتیاجاته‌کافی مقداردہ وبومواد‌ك سرقلیقی‌ده ایی تنظیم ایدلش برحالده بولنمقده‌در .

بوکون بزی اشغال ایدن جهت دوبرجه‌دن ذخیره ، قازغان ، پتروز ویکر مواد‌ك دوبرجه ورومانیادن توركیایه سوق‌خصوصیدر. بوده موفقیتله تنظیم وتأمین ایلدك . فصله قالان عموم اشیا بورایه سوق ایدیلیجکدر . صوك بهار مزروعاتی بوسنه بولدارستانده یك ایی محصول وعد ایتمکده‌در . ایلك بهاردہ ممکن مرتبه‌یه چوق شی وچوق بر اك ایچون هرولو تدبیر اتخاذ ایتدك .

— استانبوله‌کی انطباعاتکز نه‌دن عبارتدر ؟

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.608

عثمانلی ـ ائتلاف دولتلری حرلی

تبلیغ رسمی

٥ کانون ثانی ۳۳۲ تاریخلی و ارکاد عمومیه تبلیغ طولو مندرجه مختلف جبهه‌لرده اهمیتی وقعه‌لرولمدی . (م.ع.آ)

[٨١٦٥ نجی کون]

عثمانلی قطعاتك قهرمانلغی

ویانه ١٦ کانون ثانی — (وادمن) موقعنك توركلر طرفندن طوبجیلر ضمنی مناسبتله (آرمانیدر چاتوغلر) عنوانلی تعلیماتی روسیانك محاربانی اثناسنده ابراز ایتمکده اولدقلری مهارتی صورت خصوصیه‌ده تید واشارت ایلمکده وعثمانلی اردو و مفرزه‌لرینك چنداغی قلعه‌ده و بالآخره [عراق] ده ، [قاپیوا] و [ووللیا] ده موفقیات مهمه احراز ایدیورك عثمانلی حاضرهٔ‌نك بودرجه تولید وتکثر ایدن قوتلرنی تمثیل ایدیکلری بابلی اثبات ایتمکدہ‌در. بالخاصه ترك آرمانیلری موفقیاتی نزد واشارت ایدمکك لازمدر . بوموفقیات هپ حرکات قهرمانیه‌سه قولانلان عثمانلی قطعاتی طرفندن احراز اولونمشدر . یوخلی ، توركك عسکرلرینك مزایای عسکریه‌سنی اکتشاف ایتدیرن تعلیم وتربیهٔ مطلعانه‌لری تیجه‌سیدر . بوقدار وتربیه عثمانلی عسکرینی فوق‌العاده رقابتلی واهلیت عسکریه‌سك اتحاد حاضره خدماتینه ادخال ایلمشدر . بوحالده بالکز بحر تفتك نظرندن دکل وفقط سیاست انتباهیلده طوغریدن طوغری‌یه جاز اهمیتدر . مشیه‌یه‌ده قدر توركیا ، اتلافه هپ غالب ضربه‌لر ایشیرمشدر . بومناسبه‌ده اتلاف غالباً دوچار انکسار اولمشدر . انکلترا (دمله) و [چانق اله‌ده ، روسیا (سیاوت) و (طوبه) اوزرنده دوچار مغلوبیت ایدیلمشدر . بوشرائط تحتنده اتلاف دولتلرك توركیایه قارشی استعمال ایتمش اولدقلری لسانده بر عرض بیورلدی . حمایتلرنده الم بر صورتده آلماغه‌لری اولمدیغی ایچون نشریاته لزوم کوردیلمدی . (ق.)

موسیو تونچه‌فله ملاقات

برقاچ کونلدن بری رقیقه وکرمه‌سیله براکده شهرمزده بولونان موسیو تونچه‌ف بولغارستان سیاستمدار اولوز سنه‌دن بری بك مهم تأثیرات اجرا ایتمش عمرهای بر سیاست آدمی اولدقه براهر احوال حاضره طولایسیله بولغارستان مالیه‌سنده بك مهم اجرا آتی واقع اولمقیندن کندیلریله برملاقات یاپمق مناسب کوردك ودوردکمز مرتبه‌دن برینی صورت مخصوصه‌ده مشارالیه‌نك تزیینه کونده‌ردیك مفاداتی استحصال ایتدك .

موسیو تونچه‌ف روسیه‌ده تحصیل ایتمش وعلوم حقوقیه‌یی اوده‌سا دولتلرنده اکمال ایتمش مشهور بردعوی‌وکیلی ایدی ، ۱۸۸٤ ده قاره‌ولف ، سانقوف ورادوسلاوف طرفندن ترکیب ایدلش اولان معروف لیبرال فرقه‌سنه داخل اولمشدر. ۱۸۸٦ ده یوقرقه انحلال ایدیرك موسیو رادوسلاوف دیکرلریکی اختیار آرقه‌داشلرندن آیرلمش وموسیو تونچه‌ف ایله بوکونکی رادوسلاویست ویا لیبرال سیاسی فرقه‌سی تشکیل ایتمشدر. موسیو تونچه‌ف اون آتی سنه فرقه‌ده موسیو رادوسلاوفك اك‌مهم معاونی صفتیله سیاست جرائنده فعالیت صرف ایتمش وبوصورتله قلمنی فرقه‌نك قاپنه‌لرنده مبهوت وناظر اولدقی بولونمشدر. نهایت ۹۰۲ ویا ۹۰۳ سنه‌سنده موسیو تونچه‌ف‌ده موسیو رادوسلاوف فرقه‌سندن آیرلمق آرقه‌داشلری ایله برلکده ترنوه‌ویت ویا (ملادی لیبرالی) کنج لیبرالر نامیله مستقل بر فرقه تشکیل ایتمشدر.

حیات سیاسیه‌سنده بوصورتله مستقل برفرقه تأسیسنه قدر ترقی ایتمش اولان موسیو تونچه‌ف بولغارستانك سیاسی حیاتنه متعلق اك مهم حادثات وتشبثاته اشتراك ایتمشدر .

موسیو تونچه‌ف ۱۸۸۷ ده پرنس باتیبرك خلفی اتمامنده عدلیه ناظری بولونمشدہ ایدی . یونك مرکزه صورتیله مرئیسی وطرفنده‌ده فوق‌العاده اولدقی اجناح ایتمش اولان (ولیلونارزوتامورتیا) رئیسی بولونمش و۱۸۸۸ دن ۱۹۰۱ سنه‌سنه قدر استانبولونی قابینه‌سنده عدلیه ناظری‌یلی اولمشدر. بوناسده رادوسلاوف فرقه‌سندن انفکاك ایدیرك کندیسی تلمی طاشیان سیاسی فرقه‌سی تشکیل ایدیرك ۱۸۹٤ استوشیلوف قابینه‌سنده‌ده تجارت وزراعت ناظری، ۱۸۹۹ ده استانبولیست غرمغوف قابینه‌سنده‌ده نافعه ناظری، ۹۰۱ ده طودورا بوانیف قابینه‌سنده خارجیه ناظری بولونمشدر .

موسیو تونچه‌ف ۹۲۳ دن بری بولغارستان قابینه‌سی تشکیلی ایدن اوچ فرقه‌دن کندی تلمی طاشیان فرقه‌نك ریاستی وعبری زمامدار قابینه‌ده‌ده مالیه اداره‌تی اشغال ایتمکده‌در . مشارالیه بولغارستانك مشهور خطیبلرندندر .

محررمزك ملاقاتی بروجه‌آتی جریان ایتمشدر :

— بولغارستان قابینه‌سنك تعقیب ایتمکده اولدیغی سیاستك اساسلرندن توركیایه تعلق ایدن نقاط هانکیلریدر ؟

— بونون فعالیت سیاسیه‌سنده ، بن وآرقه‌داشلرم توركیا ایله بولغارستان آره‌سنده قوتلی وصمیمی بر دوستلق تأمینینه چالیشه‌مق ویونی دائما تلقین ایلمك اساسی اتخاذ ایتدك . یودوستلق ایکی مملکتك مقابلی منافعی تأمین ایتمك کبی یك طبیعی ومتین بر اساسمه ابتنا ایتدیرمك اخص اهدافمزدر . توركیا وبولغارستانك هرجهتله انکشاف وتعالیسی ایچون اك امین واك قوی بر ضمان اولان بو دوستلك تقریر وتأیید ایتمکده اولدیغی بر دوزده بولغارستانك اداره‌سنده بولندیقدنبری طولانی کندیسنی بك مسعود‌ده ایتمکده‌در. رادوسلاوف قابینه‌سی ایکی مملکتك حقیق وصمیمی حقانتی ایچون اك امین بر ترجمان ، اك صادق بر عامل اولمشدر . لکن وحالا جریان ایتمکده اولان حادثات ایکی مملکت وایکی حکومت آره‌سنده‌کی متین قلعه‌نك بوکون تمرانی اقطاف ایدمکده‌در. اولان دوستلق اراده‌سنه بولغارستانده وتوركیاده هرکسی اقناع ایتمکده قانع .

توركك وبولغار سلاح آرقه‌داشلغی بالخاصه بك‌مهم بر تاریخی حادثه حصوله کتیرمشدر : ایکی عرق ملتك قهرمانی عسکرلری دوبرجه‌ده اومورتو اوموزه دوکوشیورلر، ایکی مملکتك اولادی وطاشلری، روسلرك یوغازلرده چپره‌مدکلری سوء قصدی دوبرجه‌یه بولندن اقناع ایتمکه جالیشان روسلره قارشی مدافعه ایدیورلر . بو قدر بارز و بو قدر صمیمانه اساسلره مبتنی بولونان وبوکون الك کزیده آتاتونی عرض ایدن توركك ـ بولغار تعاونك‌نه‌قدر طبیعی ونه‌قدر لزومی برحقیقت اولدیغنی هرکس کورمکده‌در .

— ایکی مملکتك آتی مناسباتنه اساس تشکیل ایدمجك نقطه‌لر هانکیلریدر ؟

— محاربه‌نك موفقیتله اکالندن صوکره‌کی بو موفقیتك حصولندن شبهه‌یوقدر قطعیاً شبهه ایتمدم ایکی قومشو ومتفق مملکت مستقل بولنیقلرنی ترصین وتقویه ایلدیجك اولان اقتصادی ومتقابل منفعتلری ارزوینه بنای مناسبات ایلك مجبوریتنده بولونمقدر . ایکی حکومتلرده

— بولغارستانك مالیه‌سی حقنده‌کی مطالعاتکزی سورابیلیرمی م ؟

— حرب عمومی بولغارستانه اولدقجه بیوك وظیفه‌لر تحمیل ایتدی . هرسنه عادی بودجه‌مزی قاپاندی . ۱۹۱۱ ده عمومی بودجه‌مز ۱۸۰ میلیون لغه‌دن عبارت ایکن بوکون ٤٥٥ میلیون لغه‌چیقدی . بو یکونه بکی اشغال ایدیلن ما کدونیا ودوبرجه‌یك اداره‌سی ایچون صرف اقتضا ایدن ٦١ میلیون لغه‌ده علاوه ایدیلنیه‌جك مکتسبات عادی بودجه‌سی ٥١٦ میلیونه چیقار . شمندوفرلر ولیمانلر انحصاری ایچون صورابیلمك نافعه نظارتنه تخصیص ایتدیکی ۳۰ میلیون فرانك‌ده بو یکونه ضم ایتمیلدر .

بودجه بویومش اولان بودجه‌ده موازنه حصوله کتیرمك ، بولدار بیوك صرفیاتی قاپاغی ایچون یکی واردات آرامق مجبوریتنده قالدم . بونك ایچون توتون یادیولك تریبه‌سنه ، اسپیرتو ، ترق ، سیرکه ، طوز ، غاز یاغنك انحصارآلتنه آلنمه‌سیله‌دائر تنظیم ایتدیکم قانون لایحه‌لری صورابیلیر مجلسنه تودیع ایتدم . بوندن باشقه تجارك وقت حریده‌سی تحدیدینك ویرکیه ربطنه ، سرمایه‌لرله واردانك مترق ویرکوزه تابع طوتلمسنه دائر قانون لایحه‌لری احضار ایتدم . بوقانون لایحه‌لرینك حصوله کتیرمیجی واردات صرفیات واقعه‌سی تسویه‌یه کافی کلمیدیکی نظرده دیکر یکی واردات آرامق مجبوریتی حاصل اولمغه‌دیر .

متفقین عثمانلی ایمپراطورلغنك‌ده بودجه‌سنده توازنی تأمینی ایچون مالیه نظارتنده یکی واردات حقنده اعمال فکر ایدیلدیکی ظن ایدیورم . یکی عثمانلی بودجه‌سی کوزدم . ۱۳۳۲ سنه‌سی بودجه . سنده احوال حربیه علاوه‌لرینه حصوله کلن آیچینی قاپاغی ایچون عثمانلی مجلس ملیسنه تودیع ایدیلمه‌جك عموم مالیه قانون لایحه‌لری بیوك دقتله تعقیب ایدیورم . چونکه زنکین و قوتلی دوست ومتفق بزی هر زمانك شرفلاندیرر . بو جهتله قومشومز و متفقزك مالیه‌سنده یزده صمیمی صورتده علاقه‌دارز .

آنی سنه‌دن بری توركیا مالیه‌سنده هرسنه منتظم بر بودجه‌نك تنظیم وتطبیق ایدیلمکده اولدیغی ویونك مجلس ملی طرفندن تصویب ایدیلدیکی یك بیوك برصورتله مشاهده ایدیورم مجلس ملینك تصویب وتخصیص ایلدیکی منتظم وقانونی بودجه‌لرك نه‌یی تطبیق صورتیله واقعاً اداره ایدیلمکده اولدقلری توركیه‌نك مالیه‌سی ایچون اطور ترقیلرك هرقسمنه نظردن ترقیات آتیه‌سنی تأمین ایلیه‌مکدن ایتیم .

توركیه‌نك موفقیات وترقیاتی بالکز بنی دکل ، بوتون وطنداشلرمزی یك صمیمی برصورتده سرور ایدیور .

— درسعادتی سبب زیارتکزی سورابیلیرمی م ؟

— متوالی مشاهدات حصوله کتیردیکی بیوغه‌الفتری نیویورك ایچك وبحره استراحت ایلمك‌اکریه‌لك کتیرمك وزوجه‌مك یك چوق سودیکی کوزل استانبوله صورت خصوصیه‌ده کلدم . سیاسی ویا اداری بروظیفه‌یوقدر. استانبوله واصلتمده‌ده بوکونه‌دکر حاصل ایتدیکم کزده ومسعود انطباعات ایچنده بیوك حظلر دویورم. بولطیف انطباعاتی هیچ قوت وطاقتله سویه‌یه نقل ایلیه‌مکدن . کال مسرت وذوقی ایله دوستلری نقل ویاصال ایلیه‌جکم . بن بوکونل افلاره ، سکون وحضور ایله دها چوق کوزل کیزمکه خواهشکرم. فقط صورتیه جلبنك آلانرالقه شیماك اون ایکیسنده‌دکر اراجمای نی ایتمه‌یه‌وك شهریکردن آیرلمق مجبور ایدیورز. بولیماغانه بکی سرمایه حاضرلامق وپروری اشغالاته تکرار باشلمق لازم ..

— استانبوله اولقه کلمیدیکزی ؟

— اوت، ۱۸۹۹ و ۱۹۰۰ سنه‌لرنده بولغارستانك نافعه‌ناظری صفتیله توركیا بولغارستانی تجارت مقاوله‌نامه‌سی عقد و مذاکره ایچون مأموراً کلمشدم، وظیفه‌مده او وقت موفق اولمشدم . اووقت عقد ایتدیکمز تجارت مقاوله‌نامه‌سی هر ایکی مملکت ایچون یك تمنویت محض نتیجه‌لر ورمشدی .

— بولغارستان اعاشه‌سندن ممنونیکز ؟

— ۱۹۱٦ محصولاتی فوق‌العاده بارلاق اولمغله‌برابر مملکتك عسکری وملکی احتیاجاتی بالغاً مبالغ طمین ایلك ایچون کاندیدر. بو سبیله بولغارستانده اردولر ایلیخدنك اعاشه‌کیدنی تمامیله تمنویت‌بخش اولدیغی برصورتده دوام ایدیور. اوزاقدن‌باشقه دیکر موادغذائیه واحتیاجات مبرمه‌ممکنکتده احتیاجاته‌کافی مقداردہ وبومواد‌ك سرقلیقی‌ده ایی تنظیم ایدلش برحالده بولنمقده‌در .

بوکون بزی اشغال ایدن جهت دوبرجه‌دن ذخیره ، قازغان ، پتروز ویکر مواد‌ك دوبرجه ورومانیادن توركیایه سوق‌خصوصیدر. بوده موفقیتله تنظیم وتأمین ایلدك . فصله قالان عموم اشیا بوراید سوق ایدیلیجکدر . صوك بهار مزروعاتی بوسنه بولدارستانده یك ایی محصول وعد ایتمکده‌در . ایلك بهاردہ ممکن مرتبه‌یه چوق شی وچوق بر اك ایچون هرولو تدبیر اتخاذ ایتدك .

— استانبوله‌کی انطباعاتکز نه‌دن عبارتدر ؟

موسیو تونچه‌فله ملاقات

برقاچ کونجی بری رقیه و کرمه‌یله براکده شهرمزده بولونان موسیو تونچه‌ف بولغارستان سیاستمده اونوز سنه‌دن بری پك مهم تأثیرات اجرا ایتمش کمرهلی بر سیاست آدمی اولغله برابر احوال حاضره طولایسیله بولغارستان مالیه‌سنده پك مهم اجرا آتی واقع اولمقدندر کندیلریله برملاقات یاپمق مناسب کوردك و دوق‌حرلرمزدن برینی صورت خصوصیده مشارالیهك تردینه کوندردك مطالعاتی استحصال ایتدك .

موسیو تونچه‌ف روسیه‌ده تحصیل ایتمش وعلوم حقوقیه‌یی اوردما دارالفنونده اکمال ایتمش مشهور پردهوی وکیل ایدی . ۱۸۸٤ ده قاره‌دولف، ساتقوف‌زاده‌لاروف طرفندن ترکیب ایدلمش اولان معروف لیبرال فرقه‌سنه داخل اولمشدر . ۱۸۸٦ ده یوقرقه انحلال ایدرك موسیو رادوسلاووف دیکریاکی اختیار آقدالمشدن آیرلمش وموسیو تونچه‌ف ایله یوکونکی رادوسلاووست ویا لیبرال سیاسی فرقه‌سنی تشکیل ایتمشدر . موسیو تونچه‌ف اون آلتی سنه فرقه‌ده موسیو رادوسلاووفك اتهم معاونی صفتیله سیاست جانبنده فعالیت صرف ایتمش ویوسونرلك مخالف فرقه‌لر تابعنه‌لرنده مبعوث وناظر اولدقری بلونمشدر . نهایت ۹۰۲ ویا ۹۰۳ سنه‌سنده موسیو تونچه‌ف‌ده موسیو رادوسلاووف فرقه‌سندن آیرلدقی آقدالمشلری ایله برلشکده تونچه‌وست ویا (ملادی لیبرالی) کنج لیبرالر نامیله مستقل بر فرقه تشکیل ایتمشدر .

حیات سیاسیه‌سنده بر صورتك مستقل بر فرقه‌یه تأسیسنه قدر ترقی ایتمش اولان موسیو تونچه‌ف بولغارستانك سیاسی حیاتنه متعلق اك مهم حادثات ونتیجه‌لره اشتراك ایتمشدر .

موسیو تونچه‌ف ۱۸۸۷ ده برلس پاشیوفك خالی اتمامنده‌عدلیه ناظری بولونمشدر ایدی . یونقه‌موکرکه صوبرانیه رئیسی وطرنووده‌ی فوق‌العاده اولدقی اجتماع ایتمش اولان (ویلیکوتارنووتاسوبرانیا) رئیسی بولونمش ۱۸۸۸ دن ۱۹۰۱ سنه‌سنه قدر استانبولدن قاینه‌سنده عدلیه ناظری اولمشدر . بوناماده رادوسلاووف فرقه‌سندن انفکاك ایدرك کندینی ثانی طاشیان سیاسی فرقه‌یی تشکیل ایدرك ۱۸۹٤ استوپلیوف قاینه‌سنده‌ده تجارت وزراعت ناظری . ۹۹ ده استانبولدست غرفه‌سی قاینه‌سنده نافعه ناظری ، ۹۰۱ ده طودورا بوانچف قاینه‌سنده خارجیه ناظری بولونمشدر .

موسیو تونچه‌ف ۹۲۳ دن بری بولغارستان قاینه‌سی تشکیل ایدن اوچ فرقه‌دن کندینی ثانی طاشیان فرقه‌لك ریاستنی وعینی زمانده قاینه‌ده‌ده مالیه اظارتنی اشغال ایتمکده‌در . مشارالیه بولغارستانك مشهور خطیبلرندندر .

کرمزمله ملاقاتی بروجه آتی جریان ایتمشدر :

— بولغارستان قاینه‌سنك تعقیب ایتمکده اولدیغی سیاستك اساساتندن تورکیایه نعالی ایدن تماط هاتکیلریدر ؟

— بوتون فعالیت سیاسیه‌مزده ، بن وکرداشلرم تورکیا ایله بولغارستان آره‌سنده قوتلی وصمیمی بر دوستلق تأمینه چالیشدق وبونی داعاً تلقین ایلمکی اساس اتخاذ ایتدك . یودوستلق ایکی مملکتك متقابل منافعنی تأمین ایتمك ایکی یك طبیعی ومتین بر اساسه اعتماد ایتدیرمك اخص امامزدر . تورکیا بوبولغارستانك هرجهتله انکشافی وتعالیسی ایچون اك امین واك قوی بر ضمان اولان بو دوستلقك تقرر وتأیید ایتمکده اولدیغی بر دوروده بولغارستانك اداره‌سنده بولونیدیغندن طولای کندیی پك مسعود حسدر ایتمکده‌یم . رادوسلاووف قاینه‌سی ایکی مملکتك حقیق وصمیمی محافظی ایچون اك ایی بر ترجمان ، اك صادق بر عامل اولمشدر . لکن وحالا جریان ایتمکده اولان حادثات ایکی مملکت وایکی حکومت آره‌سنده‌کی متین قلعه‌لك یوکون ترانی اقطاف ایدلمکده‌در . اولان دوستلق اولدیغنه بولغارستانده وقوکیاده همکسی اقناع ایتمکیله قانع .

تورك وبولغار سلاح آقدالمشلری بالقانلرده پك مهم برتاریخی حادثه حصوله کتیرمشدر : ایکی عرق ملتك قهرمان عسکرلری دوبرجه‌ده اوموز اوموزه دوکوشیور ، ایکی مملکتك اولادی وطاشلری ، روسلرك بولغارلرده بیرهدکاری سوء قصدی دوبرجه‌یه بولندن اتساع ایتمکه چالیشدن روسلره قارشی مدافعه ایدیور . بو قدر بارز و بو قدر صمیمانه اصاسلر ، متقی بولنان وبوکون اك کزیده آثاری عرض ایدن تورك ـ بولغار مناسباتنك نقدر طاری ونه‌قدر تزویق برحقیقت اولدیغی هرکس کورمکده‌در .

— ایکی مملکتك آتی مناسباته اساس تشکیل ایدجك نقطه‌لر هانکیلریدر ؟

محاربه‌نك موقعینه اکالندن صوکره‌کی بو موقعینك حصولندن شبهه‌یی یوقدر قطعیاً شبهه ایتمیه‌م ایکی قومشو ومتفق مملکت مستقبل پارلیمانلرنی توصیه وتقویه ایلدیجك اولانلر اقتصادی ومتقابل منفعتلری اوزرینه بنای مناسباتك ایلك مجبوریتنده بولونمشدر ، ایکی حکومتك‌ده تعقیب ایتمکده اولدیغی استدکاری نقاطه تعیین ایتمشدر . بوندن صوکره بونیلرك اك مسعود بر صورتده وصول چارەسی اولان وایکی ملتی بربرینه پك طبیعی ضروریات ایله باغلایان متقابل احتیاجلر ومتقابل منفعتلر اقتصادی منافعدر . یونك ایچون بو بولغارستانك اولدیغی کبی قدرجه تورکیانك‌ده بربرینه قارشی تعیب ایلیه بیلکی بولنیقه بومنافعی کندیلری ایچون اك نفید بر صورتده تأمین وتوسیع ایلمکدن عبارت بولنه‌جقدر . چونکه حرب عمومیدن صوکره تأسس ایدن دولت اولان وضعیت حاضره‌ایکی مملکتك رفاه ورقیسنی آنجق بو واسیله‌کی صمیمیت متقابله تأمین ایله‌بیله‌جکدر .

— بولغارستانك مالیه‌سی حقندهکی مطالعاتکزی صورابیلیرمی ؟

— حرب عمومی بولغارستانه اولدیغه بویوك وظیفه‌لر تحمیل ایتدی . هرسنه عادی بودجه‌سی قابارتدی . ۱۹۱۱ ده عمومی بودجه‌سی ۱۸۰ میلیون لفدی عبارت ایکن بوکون ٤٥٥ میلیون لفه‌چیقدی . بو یکونه یکی اشغال ایدیلن ملتلر ایله دودوبرجه‌یك اداره‌سی ایچون صرف اقتضا ایدن ٦١ میلیون لفه‌ده علاوه ایدیلنجه مکتسبات مادی بودجه‌سی ۹۱٦ میلیونه چیقار . شمندوفر ولیمانلر انشاسی ایچون صوبرانیه‌لك نافعه نظارتنه تخصیص ایتدیکی ۲۰ میلیون فرانکی‌ده بو یکونه ضم ایقلیدر .

بودجه‌یه یوبومش اولان بودجه‌ده موازنه حصوله کتیرمك ، بولدیر بویوك صرفیاتی قاپاتمق ایچون یکی واردات آرامق مجبوریتنده قالدم . بونك ایچون توتون یاپدروقلری تریه‌سنه ، اسپیرتو ، راق ، سیکره ، طوز ، غاز یاپدقی انحصارلر آلتنه آلنمسه‌ده‌اثر تنظیم ایتمکه قانون لایحه‌لرنی سوبرانیه مجلسنه توذیع ایتدم . بوندن باشقه تجارت وقت حربده‌کی تعثرلرینی وبرکویه ربطنه ، سرمایه‌لریله واردانك مترقی ویرکولره تابع طوتولمسنه دائر قانون لایحه‌لری احضار ایتدم . یونانون لایحه‌لریمك حصوله کتیرمه‌جکی واردات صرفیات واقعه‌سی تسویه‌یه کافی کلمدیکی تقدیرده دیکر یکی واردات آرامق مجبوریتی حاصل اولیجقدر .

متقدر عثمانلی امپراطورلغنك‌ده بودجه‌سنده توازن تأمینی ایچون مالیه نظارتنه یکی واردات حقنده اعمال فکر ایدیلمکی ظن ایدیورم . یکی عثمانلی بودجه‌سی کوردم . ۱۳۲۲ سنه‌سی بودجه . سنده احوال حربیه طولایسیله حصوله کلن آچیغی قاپاتمق ایچون عثمانلی مجلس ملبوسنه تودیع ایدیلمیان عموم مالیه قانون لایحه‌لرینی بویوك دقتله تعقیب ایدیورم . چونکه زنکین و قوتلی دوست ومتفق بری هر زمان شرفاندیرلر . بو جهتله قومه‌دمز و متفقدرلر مالیه‌سنده یزده صمیمی سوردنده علاقه‌دارز .

آلتی سنه‌دن بری تورکیا مالیه‌سنده هرسنه منتظم بر بودجه‌نك تنظیم وتطبیق ایدیلمکده اولدیغی وبونك مجلس ملی طرفندن تصویب ایدیلمکی یك بویوك برمسرتك مشاهده ایدیورم مجلس ملینك تصویب وتخصیص ایلدیکی منتظم و قانونی بودجه‌لرك ، ی ، تطبیق صورتیله واقعاته اداره ایدیلکده ملوللر تورکیانك‌ایله‌ی امپراطورلغنك هرقطعهٔ نظاردن ترقیات آتیه‌سی تأمین ایلمکدندر اعتیم .

تورکیانك موقفیات وترقیاتی بالکز بنی دکل ، بوتون وطندشلرمی یك صمیمی برصورتده مسرور ایدیور .

— درسعادتی سبب زیارتکزی صورابیلیرمی ؟

— متوالی مشاهدات حصوله کتیردیکی بورغونلغی تهوین ایتمك وبیرد استراحت ایله‌بك‌کریله کندیمك وزوجه‌مك یك چوق سود ویکز کوزل استانبوله صورت خصوصیده کلدم . سیاسی ویا اداری بر وظیفه‌یم یوقدر . استانبوله واستانبولی بو کونه‌در حامل ایتدیکم کرده ومسعود الطباعات ایجنده بویوك مظاز دوبوردم . بو لطیف الطباعاتی حینی قوت ولطافتله صوقه‌یه نقل ایدیجکم . کمال مسرت وذوق ایله دوستلرمه تقل وایصال ایلیه‌جکم . بن بو کوزل اثرلرده ، سکون وحضور ایله دها چوق کوتر کیرمکه خواهشکرم . فقط بورنیه مجلسنك آلانرانقه شیاماك اون ایکیسنه‌دکر اراجماعی نی ایتمه‌میزك شهریکردن آیرلمه‌ییور ایدیور . بو اجتماعه یکی سرمایه حاضرلاقی وبیروزی اعتقادلانه تکرار باغلانلی لازم ..

— استانبوله اولمه‌کلیکزدی ؟

— اوت ، ۱۸۹۹ و ۱۹۰۰ سنه‌لرنده بولغارستانك نافعه ناظری صفتیله تورکیا بولغارستان تجارت معاوله‌نامه‌سی عقد و مذاکره ایچون مأموراً کلمشدم ، وظیفه‌مده او وقت موفق اولمشدم . اووقت عقد ایتدیکمز تجارت معاوله‌نامه‌سی هر ایکی مملکت ایچون پك حنوتیت بخش نتیجه‌لر ویرمشدی .

— بولغارستان اعاشه‌سندن محتوییکز ؟

— ۱۹۱٦ محصولاتی فوق‌العاده بالاقلی اولمغله‌برابر مملکتك عسکری ومدنی احتیاجاتی بالطا مایلق تطمین ایلك ایچون کافیدر . بو سببله بولغارستانده اردولر ایله‌جنك اعاشه‌کیفی تأمینه‌محتوییت بخش اولیجق بر صورتده دوام ایدیور . اوزاقدن باشقه دیکر موادغذائیه واحتیاجات مبرمه‌مملکتده احتیاجانه کافی مقدارده ویرموادك سرفیاتی‌ده ایی تنظیم ایدلش بر حالده بولنقده‌در .

بوکون بزی اشغال ایدن جهت دوبرجه‌دن ذخیره ، غازیانی ، بنزین ودیکر موادك دوبرجه‌ده ورومانیادن تورکیایه سوق خصوصیدر . بونده موفقیتله تنظیم وتأمین ایلدك . فقط قالان عموم اشیا بوراپه سوق ایدیلیجکدر . سوق بیاد ضرورتاتی یوسنه بولغارستانده پك ایی محصول وعد ایتمکده‌در . ایلك بیارده ممکن صمیمیه چوق شی وچوق بر اکك ایچون هردولو تدبیرلر اتخاذ ایتدك .

— استانبولده‌کی الطباعاتکز نه‌دن عبارتدر ؟

— سویله‌یکم وجهله بن استانبوله بولندیغز مدت ظرفنده کرك قاینه‌نك محترم ارکانی وکرك عثمانلی رجالی طرفندن کوردیکم فوق‌العاده نوازش وآثار محافدت وصمیمیتدن طولایی کندیلری‌ه‌کی درجه مسرور عد ایدیورم . بوکون (دون) سلامات مراسمنی متعاقب ذات حضرت پادشاهی بن وزوجه‌مله کریه‌می اعلیاً حضور شاهانه‌لرینه قبول بیورمق کبی فوق‌العاده‌یم لطف والتفات شاهانه‌ده بولندیلر ، بونیم الطباعاتی تنویع ایتدی . تقدیر مسعود وکزیده الطباعلر ، نه درین وصمیمی تأثیرلرله بو دوست ومتفق پای تختنه عودت ایدیجکمی خفیه تصور ایتك ممکنمی ؟

چاتوقلر ، عزمیمی ، عثمانلی تعالیسنك رومانیا تجارتی اثناسنده ابراز ایتمکده‌کی متعدد حرکات قد مالانهی صورت خصوصیده قید و اشارت ایلدیکمه وعثمانلی ازدو و مفرزه‌لریك بنجانی قلعه‌ده و بالآخره (عراق) ده ، (غالیچیا) و (ولولیا) ده موقعیت مهمه احراز ایدیرك تجارت خارجیه‌نك بودرجه تزاید وتکثر ایدن ضروریاتنی تمثیل ایدیکزینی بالفعل اثبات ایتمکده‌در . بالخاصه ایلك آیلرده‌کی موفقیاتی قید واشارت ایدیمك لازمدر . بومیقیات هب حرکات محترمه‌ده قوللانیلان عثمانلی قطعاتی طرفندن احراز اولونمشدر . یوحال ، تورك عسکریتنك مزایای عسکریه‌سنی اکتشاف ایتدیرن تعمیم وتربیه منظومه‌نك تیجه‌سیدر . بوقدر وتربیه عثمانلی عسکریتی فوق‌العاده رقابت وامتیاز عسکریه‌یه مالك ایلمشدر . عدالتیه ادخال ایتمشدر . مشیشه‌یه قدر تورکیا ، اثناده هب غالب ضربه‌لر یمشدر . بوسیاسه‌ده اثنالاف ایلیاجیا دیولر انکسار اولمشدر . انکلتره (دسله) و (جانق) نقطه‌لرنده ، روسیا (سلیستره) و (طولوه) اوزرنده دیولر مغلوبیت ایلمشلردر . بوشرائط تحتنده اثنالاف توشیسی تورکیایه قارشی استعمال ایتمش اولدیغی اثناده بنی بیوقدر (آراقاغیش اولدن متولد اتحاد سراکی ، مرارتلی اتحادلرنی ایله بنی بیوقیدر) .

طنین

٧ کانون‌ثانی

— عثمانلی ـ بولغار دوستلغی آرزوکز وجهله تقویه‌ایتمك ایچون نه کبی واسطه‌لری مناسب کوردیوسکز ؟

— مطلوبات اك مهم عامل اولمقدندر ، ایکی ملت اردوزیرشك دوبرجه‌ده‌کی مناسب محافظتی بالکز بزم و دشمنلرمز ایچون دکل اثناله انتقال ایدیجك وایکی ملتك اوزاق آیلرلنده‌ده هرکسك قهرمانلغی وصمیمیت لوحه‌لری عرض ایدیجك صورتده تدوین ایدیلوب تاریخ یادکار براقلغی بن الجمله تلق ایدیورم . ایکی ملتی بربرینه قالاجق ایچون نه‌کی تدابیرلر لزوم کوردیوردم .

بحیره

— بولغارستانك مالیه‌سی حقندهکی مطالعاتکزی صورابیلیرمی ؟

— حرب عمومی بولغارستانه اولدیغه بویوك وظیفه‌لر تحمیل ایتدی . هرسنه عادی بودجه‌سی قابارتدی . ۱۹۱۱ ده عمومی بودجه‌سی ۱۸۰ میلیون لفدی عبارت ایکن بوکون ٤٥٥ میلیون لفه‌چیقدی . بو یکونه یکی اشغال ایدیلن ملتلر ایله دودوبرجه‌یك اداره‌سی ایچون صرف اقتضا ایدن ٦١ میلیون لفه‌ده علاوه ایدیلنجه مکتسبات مادی بودجه‌سی ۹۱٦ میلیونه چیقار . شمندوفرلر ولیمانلر انشاسی ایچون صوبرانیه‌لك نافعه نظارتنه تخصیص ایتدیکی ۲۰ میلیون فرانکی‌ده بو یکونه ضم ایقلیدر .

بودجه‌یه یوبومش اولان بودجه‌ده موازنه حصوله کتیرمك ، بولدیر بویوك صرفیاتی قاپاتمق ایچون یکی واردات آرامق مجبوریتنده قالدم . بونك ایچون توتون یاپدروقلری تریه‌سنه ، اسپیرتو ، راق ، سیکره ، طوز ، غاز یاپدقی انحصارلر آلتنه آلنمسه‌ده‌اثر تنظیم ایتمکه قانون لایحه‌لرنی سوبرانیه مجلسنه توذیع ایتدم . بوندن باشقه تجارت وقت حربده‌کی تعثرلرینی وبرکویه ربطنه ، سرمایه‌لریله واردانك مترقی ویرکولره تابع طوتولمسنه دائر قانون لایحه‌لری احضار ایتدم . یونانون لایحه‌لریمك حصوله کتیرمه‌جکی واردات صرفیات واقعه‌سی تسویه‌یه کافی کلمدیکی تقدیرده دیکر یکی واردات آرامق مجبوریتی حاصل اولیجقدر .

متقدر عثمانلی امپراطورلغنك‌ده بودجه‌سنده توازن تأمینی ایچون مالیه نظارتنه یکی واردات حقنده اعمال فکر ایدیلمکی ظن ایدیورم . یکی عثمانلی بودجه‌سی کوردم . ۱۳۲۲ سنه‌سی بودجه . سنده احوال حربیه طولایسیله حصوله کلن آچیغی قاپاتمق ایچون عثمانلی مجلس ملبوسنه تودیع ایدیلمیان عموم مالیه قانون لایحه‌لرینی بویوك دقتله تعقیب ایدیورم . چونکه زنکین و قوتلی دوست ومتفق بری هر زمان شرفاندیرلر . بو جهتله قومه‌دمز و متفقدرلر مالیه‌سنده یزده صمیمی سوردنده علاقه‌دارز .

آلتی سنه‌دن بری تورکیا مالیه‌سنده هرسنه منتظم بر بودجه‌نك تنظیم وتطبیق ایدیلمکده اولدیغی وبونك مجلس ملی طرفندن تصویب ایدیلمکی یك بویوك برمسرتك مشاهده ایدیورم مجلس ملینك تصویب وتخصیص ایلدیکی منتظم و قانونی بودجه‌لرك ، ی ، تطبیق صورتیله واقعاته اداره ایدیلکده ملوللر تورکیانك‌ایله‌ی امپراطورلغنك هرقطعهٔ نظاردن ترقیات آتیه‌سی تأمین ایلمکدندر اعتیم .

تورکیانك موقفیات وترقیاتی بالکز بنی دکل ، بوتون وطندشلرمی یك صمیمی برصورتده مسرور ایدیور .

— درسعادتی سبب زیارتکزی صورابیلیرمی ؟

— متوالی مشاهدات حصوله کتیردیکی بورغونلغی تهوین ایتمك وبیرد استراحت ایله‌بك‌کریله کندیمك وزوجه‌مك یك چوق سود ویکز کوزل استانبوله صورت خصوصیده کلدم . سیاسی ویا اداری بر وظیفه‌یم یوقدر . استانبوله واستانبولی بو کونه‌در حامل ایتدیکم کرده ومسعود الطباعات ایجنده بویوك مظاز دوبوردم . بو لطیف الطباعاتی حینی قوت ولطافتله صوقه‌یه نقل ایدیجکم . کمال مسرت وذوق ایله دوستلرمه تقل وایصال ایلیه‌جکم . بن بو کوزل اثرلرده ، سکون وحضور ایله دها چوق کوتر کیرمکه خواهشکرم . فقط بورنیه مجلسنك آلانرانقه شیاماك اون ایکیسنه‌دکر اراجماعی نی ایتمه‌میزك شهریکردن آیرلمه‌ییور ایدیور . بو اجتماعه یکی سرمایه حاضرلاقی وبیروزی اعتقادلانه تکرار باغلانلی لازم ..

— استانبوله اولمه‌کلیکزدی ؟

— اوت ، ۱۸۹۹ و ۱۹۰۰ سنه‌لرنده بولغارستانك نافعه ناظری صفتیله تورکیا بولغارستان تجارت معاوله‌نامه‌سی عقد و مذاکره ایچون مأموراً کلمشدم ، وظیفه‌مده او وقت موفق اولمشدم . اووقت عقد ایتدیکمز تجارت معاوله‌نامه‌سی هر ایکی مملکت ایچون پك حنوتیت بخش نتیجه‌لر ویرمشدی .

— بولغارستان اعاشه‌سندن محتوییکز ؟

— ۱۹۱٦ محصولاتی فوق‌العاده بالاقلی اولمغله‌برابر مملکتك عسکری ومدنی احتیاجاتی بالطا مایلق تطمین ایلك ایچون کافیدر . بو سببله بولغارستانده اردولر ایله‌جنك اعاشه‌کیفی تأمینه‌محتوییت بخش اولیجق بر صورتده دوام ایدیور . اوزاقدن باشقه دیکر موادغذائیه واحتیاجات مبرمه‌مملکتده احتیاجانه کافی مقدارده ویرموادك سرفیاتی‌ده ایی تنظیم ایدلش بر حالده بولنقده‌در .

بوکون بزی اشغال ایدن جهت دوبرجه‌دن ذخیره ، غازیانی ، بنزین ودیکر موادك دوبرجه‌ده ورومانیادن تورکیایه سوق خصوصیدر . بونده موفقیتله تنظیم وتأمین ایلدك . فقط قالان عموم اشیا بوراپه سوق ایدیلیجکدر . سوق بیاد ضرورتاتی یوسنه بولغارستانده پك ایی محصول وعد ایتمکده‌در . ایلك بیارده ممکن صمیمیه چوق شی وچوق بر اکك ایچون هردولو تدبیرلر اتخاذ ایتدك .

— استانبولده‌کی الطباعاتکز نه‌دن عبارتدر ؟

— سویله‌یکم وجهله بن استانبوله بولندیغز مدت ظرفنده کرك قاینه‌نك محترم ارکانی وکرك عثمانلی رجالی طرفندن کوردیکم فوق‌العاده نوازش وآثار محافدت وصمیمیتدن طولایی کندیلری‌ه‌کی درجه مسرور عد ایدیورم . بوکون (دون) سلامات مراسمنی متعاقب ذات حضرت پادشاهی بن وزوجه‌مله کریه‌می اعلیاً حضور شاهانه‌لرینه قبول بیورمق کبی فوق‌العاده‌یم لطف والتفات شاهانه‌ده بولندیلر ، بونیم الطباعاتی تنویع ایتدی . تقدیر مسعود وکزیده الطباعلر ، نه درین وصمیمی تأثیرلرله بو دوست ومتفق پای تختنه عودت ایدیجکمی خفیه تصور ایتك ممکنمی ؟

اولوردی .

انکلترنك بو بیاناتندن ترکلر ، ملت و عرق اولمق اوزره ، متفیه اولمقلغدن دولی بیوك دیپلوماسی حزبی‌نك‌ده آوتق کیزلی قابالی بر شیء قالدی . موجود ترك تاج‌فاخواهی اولمغی دردك ، آکلادق . ترکلر ، یونان عسکره ، موجود نظاری آنجق واتحق سلاحلریله مدافعه ایدیجکلردر . اثلاف ، حکومتنده‌ده ، ملتنزده‌ده یدخواهیدر . بزم وجود وبقامز ، آنلرکی ایله توافق ایدمز .

کذلك اثنلاف منافعی آلمانیالر و آوستریالنك موجودیتلری ایله تألیف قبول ایتز . چونکه عینی توطه ذیل ، سلحك استقراری ایچون ترکیانك اوروپادن چیقارلمسی ایله [آلواس ـ لورن] ك فرانسه‌یه ، [ایتالیا ایوره‌سی ایتسا] دیدکاری آوستریا الصانیانك ده ایتالیا‌یه ویرلمسی ایلری‌یه سوریور . آنجق بوصورتله ، یونان بویله‌جه‌حرب اختیاری آلزایر ایتمش . [بلغور] دیسوردکه بر عکس اولاردق ، آلمانیا کاکان ماله تمکر ایتك ایستره ، بایله‌بیتی صلح مصالح حاضره‌ملك تکرر ایدمه‌مه‌سنه ، بر ضمان تشکیل ایتزمش .

لکن بونظریات عجبا نیچون هب اتفاق قلبیلرده سرد ودرمیان ایدیلسوده اثلاف حدده تطبیق ایدیلمیسون ؟ اکر جداً ـ دائمی وحتی مؤثر بر صلح ایسته‌نیورسه اول اول بیوك ـ بریتانیا ایرلاندسندن ، مستعمرات امپراطورلغندن آیرلسون ، دوسیده‌ده موسلاوه بیوك دوقه‌لغنه انحصار ایتسون ، آلمان حکره کوره‌دلرلر .

انکلتره عنعنه‌سنه قارشی بویله حرکت ایتك ، [دزرائیلی] نك عقیده‌سنی انکار ایتك ایله منافع مستقله‌سنه خلل ایراث ایدیور . [تاریخلرلن ـ بوتاپارط] زمانندن بری انکلتره ایله دوسیه‌نك سیاسیاتری متعکسدر . شرق قریبیده ، شرق وسطیده ، شرق ایدیده ، حاصلی آسیانك هرایوز قسمنده دوسیه ، انکلتره منافعی اتحاد ایتك شویله طورسون ، قانلی بر رقابت منظره‌سی عرض ایدر . معاذه دوسیه‌نك متوفی حصول بولمجق اولورسه همان ایرتسی کون انکلتره ایله دوسیه آره‌سنده بك دهشتلی بر حرب چیقار . آلمانیا ایله آوستریا بحارستانی اولدوریلمك اوزره‌سنده مجرد بر حاشیه بولونیرمش ، آنلری اوروپادن بصفه قیلمه‌لری اختلاطدن منع ایتمك ایچون بیوك ـ بریتانیا بوکون دوسیه‌یه محاشات وحتی تیصیص ایدیور ؛ حالبوکه ، اسکی انکلتره رجال بو جهتی لایقیله‌بلك اولمدیغنه‌ده اعتقادی‌در . انکلترنك اك اساسلی خصمی دوسیه‌در .

ترکیه ، ادعامزده ثابت وحقیق ، عالم ایچون بر ضمان صلح ومسالمتدر . موجودیت عثمانیه‌مسالمت جهانك بر شرطیدر . بوغازلرك ترکلرك آلتنده بولونمسی ، بو محاربه هنکامنده بیله ، آنلاردیارك بربرینه کچامسنی ایجاب ایدیور . ترك ، بر عامل صلحدر . ترکلر روم ایلینی تکچیلر چیکدیلر بالغان دولداری بربرینی چیصلر ، بو یوندن صکره حربك احتراصاتی زیاده‌لشمش ومحاربه مجوبیه اولنمشدر . کوردیلدوکه انکلترنك ترقیاتی بو دولتك عنعنه‌سندن انحراف ایدملسی تولید ایتمدی . هیئله‌ده‌یم رومادده‌ده صوك دوده‌ده بویله اولمشدی . رومادده اسکی عنعنه‌لری آلتی جهانکیر ایدن محمدلر ترك ایدیلدی . دور اخیره‌ده‌رأس کارده بربرینه خلف اولان سیاسیون ، وجاه ، دهشاتولر ، جنرالی رومانك مسلك قدیمی ایله طیان طیانه ضد سیستمار اتحاد ایتمکدری ، ایشته ، بیوك سلطنتك صفحات اخیره‌سنده دائما بو خولاته ، عقیده وعنعنه‌دن فدا کارلغه‌ر تصادف ایدیورز .

انکلتره وشرکاسی بو صوك بیانات ایله‌طوغریدن طوغری‌یه ـ مغلوب وهلاکت ضرر دیده اولدقلری بر زمانده ـ بر دولت کومه‌سنك دیکرینه تفوق ایتمی ، فتوحات یولنیقه‌سی ، بر طاغم حکومتلك بر جنس آلتنده قالمنی ترویج ایدیورلر . بو بیانات انکلترنك حقوقیورلرك ادعاسی کلیاً نقض ایتمکده‌در . بو نوطه‌نك‌ده مطالعه‌سی اتفاق‌در مسئله ثبات ومنافعی برقات دهاتوریه خدمت ایدیجك وانکلترلرك ایستدکارلنك بتون بتون ملکوسی بر تیمیلی استلزام ایدیجکدر .

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 26.608

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 26.608

پازارایرتسی
۲۸ ربیع الاول ۱۳۳۵
۹ کانون ثانی ۱۳۳۲
۲۲ کانون ثانی افرنجی ۱۹۱۷

موجودیتمز وانکلتره

[illegible]

انکلتره‌نك بو یاقاندن ترکلر ، ملت و عرق اولق اوزره ، متفیه اولقلدر کرکدر . دوت بیوك دولتك دیپلوماسی خزینه‌لرنده آوتی کیزلی قایالی بر شیء قالدی . موجود ترك قاچ فاخواهی اولدیغی کوردك ، آنلاردق . ترکلره یونان مسکره ، موجودیتلرینی آنجق و آنجق سلاحلریله مدافعه ایده‌جکلردر . اتلاف ، حکومتنی‌نده ، ملتنی‌نده یدخواهیدر . رژیم وجود وبقاسنی ، آنلر کبی ایله توافق ایده‌مز .

کذلك اتلافك منافعی آلمانیانك و آوستریانك موجودیتلری ایله تألیف قبول ایتز . چونکه بینی توطه ذیلی ، سلحك استراری ایچون ترکیانك اوروپادن چیقارلمسی ایله [آلمانیا ـ لورمن] ك فرانسه‌یه ، [ایتالیا ایره‌ده‌نتا] دیدکاری آوستریا اقسامنك ده ایتالیایه ویرلمسنی ایاری یه سوردیلر . آنجق یومورتله ، یونان بوبله حرب اختیاری آلدیلر ایشی . [بالفور] دیسورکه برعکس اولاروق ، آلمانیا کاکان ماله تمکن ایتك ایستره ، بابیله‌یتی صلح مصالح حاضره‌نك تکرار ایده‌مه‌ده‌سنه ، بر طمان تشکیل ایتزمش .

لکن بونظریات عجبا نیچون هب اتفاق علیهده سرد ودرمیان ایدلسونده اتلاف حضره تطبیق ایدیله‌مسون ؟ اکر جداً ـ دائمی وحتی مؤید بر صلح ایستیورسه اول اول بیوك ـ برتانیا ایرلاندا سندن و مستعمرات ایمپراطورلغندن آیرلسون ، وسیده‌ده موسلاده بیوك دوقه‌لغه انحصار ایتسون ، تدن مکره کوره‌شاور .

انکلتره عنعنه‌سنه قارشی بوبله حرکت ایتك ، دیزرائلی‌نك عقیده‌سی انکلترانك ایله منافع متقابله‌سنه خلل ایراث ایدیور . [ناپولیون ـ بناپارت] زمانندن بری انکلتره ایله روسیه‌نك سیاساری مکوسدر . شرق قریبده ، شرق مطلقده ، شرق بعیده‌ده ، حاصل آسیانك هرایرج [illegible]

[illegible]

کیریشمیوب‌ده آیقدن آچیله‌ن بو کون روسیه‌نك هر نصله‌سه متفقم ، آنلکده دخواهی ترکیه‌نك استقلالیدر : بناءً علیه بر ده ترکلرك اوروپادن الحراجنه طرفدارم دیه ایدی دها ناموسکارانه اولوردی .

[illegible] ، ملت و عرق اولق اوزره ، متفیه اولقلدر کرکدر . دوت بیوك دولتك دیپلوماسی خزینه‌لرنده آوتی کیزلی قایالی بر شیء قالدی . موجود ترك قاچ فاخواهی اولدیغی کوردك ، آنلاردق . ترکلره یونان مسکره ، موجودیتلرینی آنجق و آنجق سلاحلریله مدافعه ایده‌جکلردر . اتلاف ، حکومتنی‌نده ، ملتنی‌نده یدخواهیدر . رژیم وجود وبقاسنی ، آنلر کبی ایله توافق ایده‌مز .

کذلك اتلافك منافعی آلمانیانك و آوستریانك موجودیتلری ایله تألیف قبول ایتز . چونکه بینی توطه ذیلی ، سلحك استراری ایچون ترکیانك اوروپادن چیقارلمسی ایله [آلمانیا ـ لورمن] ك فرانسه‌یه ، [ایتالیا ایره‌ده‌نتا] دیدکاری آوستریا اقسامنك ده ایتالیایه ویرلمسنی ایاری یه سوردیلر . آنجق یومورتله ، یونان بوبله حرب اختیاری آلدیلر ایشی . [بالفور] دیسورکه برعکس اولاروق ، آلمانیا کاکان ماله تمکن ایتك ایستره ، بابیله‌یتی صلح مصالح حاضره‌نك تکرار ایده‌مه‌ده‌سنه ، بر طمان تشکیل ایتزمش .

لکن بونظریات عجبا نیچون هب اتفاق علیهده سرد ودرمیان ایدلسونده اتلاف حضره تطبیق ایدیله‌مسون ؟ اکر جداً ـ دائمی وحتی مؤید بر صلح ایستیورسه اول اول بیوك ـ برتانیا ایرلاندا سندن و مستعمرات ایمپراطورلغندن آیرلسون ، وسیده‌ده موسلاده بیوك دوقه‌لغه انحصار ایتسون ، تدن مکره کوره‌شاور .

انکلتره عنعنه‌سنه قارشی بوبله حرکت ایتك ، دیزرائلی‌نك عقیده‌سی انکلترانك ایله منافع متقابله‌سنه خلل ایراث ایدیور . [ناپولیون ـ بناپارت] زمانندن بری انکلتره ایله روسیه‌نك سیاساری مکوسدر . شرق قریبده ، شرق مطلقده ، شرق بعیده‌ده ، حاصل آسیانك هرایرج [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

بز، بلغارستان وروسیه

بلغار مطبوعاتی بوصوك كونلرده تدقیق ایدیلرك مطلوبیدرکه بو محاربه‌دن بری بلغار و عثمانلی منافعی قطعی برمنظرهٔ وحدت ارائه ایدیور . [ئه‌فودو . بلغاری] نامنده انتشار ایدن ودائما صوفیه خارجیه نظاره‌تندن ملهم اولان معروف غزته‌نك قاپیتولاسیونلرك الغاسیله آلمانیا وترکیه آره‌سنده امضالنان مقاوله‌لر مناسبتیله یازدیغی مقاله جداً معنیدارلردر . بلغارستان ، عینیله بزم کبی ، قازانجسنده اك قوتلی دشمن اولمق اوزره روسیه‌یی کوریور . بلغارلر بو تنقیدلرنده بردن کوکه جلیدرلر . معاذالله روسیه آمال حریصانه‌سنه موفق اولسه بوندن یالکز بز دکل ، بلغارلرده متأثر اوله‌جقلردر . برآز محال فرضیاتدن بحث ایدهلم :

بوغازلر ، اتلافك دیدیکی کبی ، روسیه‌یه پیشکش چکیله‌جك اولورسه روسیه بوحال ملکاً بوغازلرله اتصال پیدا ایتمك ایسته‌یه‌جکدر . بوشقده ، هرحالده ، بلغارستان قاپتان . [بسارابیا] ایله بوغازلرك آره‌سنده‌دوبرجه ایله بلغار اراضیسی واردر . بناءً علیه نهایتکه هر ایکی دولت ایچون بردر . بونك ایچوندرکه عثمانلی ـ بلغار اتفاقی کابیچی کیبچی برشیٔ دکل ، منافع متحده و متقابله‌یه موافق ومطابق بروفاق واتحادلردر . بلغارستان ، روسیه [آمیه‌ریالیزم] ینك قازانجسنده برآنکلدر ، بر دوکومدر . بیوك پتروونك مفروض ویا حقیقی وصیتنامه‌سی آنفاذ ایدیله‌بیلمك ایچون بلغارلرك حق حیاتدن ، استقلالدن محروم قالمری اقتضا ایدر . روس مراقبه‌سنده بر بلغارستان ، بر بلغارستان دکلدر . ملدهیلری ودیلری یك پاپین اولان بوایکی ملتدن ایریسی هرحالده کوچکدر . بتاکیم وقتیله روسلردن آیری اولان وحالا وجدان ملیلرینی محافظه ایدن [اوقرائینا] لیلر و [کوچك روس] لر بوکون موسقوفلرك نظرنده غیرموجوددر ؛ جمله‌سی روس تلقی اولنور . حالبوکه بلغارستان کمال تقدیر ایله کوردیکمز ترقیاته آنجق ملیتی تقویه سایه‌سنده نائل اوله‌بیلمشدی .

روسیه ، بلغار وجدان ملیسی تشکل ایدنجه‌یه قدر بومملکتك صورتا خیرخواهی ایدی . وقتاکه بلغارلر ملت اولمق اوزره موجودیتلرینی آکلادیلر ، ایشته او زمان چار حکومتی بلغارلری آزمك ، آیرزمك ، محو ایتمك پولتیقه‌سنی اتخاذ ایتدی . بکرش معاهده‌سی بو اهانتك بر اثریدر .

غریبدرکه رومانیا اراضیسنده روسیه ایله بوغازلر آره‌سنده کائن اولدیغندن اوده طبق بلغارستانك موقعنده بولنیور . رومانیاده ، روسیه‌نك بك طبیعی بر خلافکیری اولمق لازم کلیردی اکر روسیه‌نك بویومه‌سنه میدان ویریلیرسه بلغارستان کبی رومانیاده کندیلکندن اورته‌دن قالقار . لکن اصلا بر منتهی اولیان رومانیا رجالی موسقوفلرك جاذبه‌سنه وبالخاصه پاره‌سنه قاپیلدیلر . هرشیئی ترسنه کوردیلر . صاغه کیده‌جکلرینه صوله‌مایدیلر . باشلرینه بوکونکی فلاکت کلدی . فرض محال اوله‌رق روسیه کار مکروهنده موفق اولسه ، رومانیانك باشنه کله‌جك نه بولیدی . اوزمانده روس اردولری یا مسالمت داثره‌سنده ، یاخود زورله رومانیا اراضیسنی اشغال ایدرلردی .

بومنظرهٔ حاقه‌مقابل بلغارستانده عقل ودرایتك وقتی کوریورز . بلغارستان قرالی ، رومانیا قرالنك مسلکیله طبان طبانه متباین وضد ، لکن مملکتی ایچون حیاتنی بر مسلك اتخاذ ایتدی . منافع ملیه‌نك هانکی طرفده اولدیغنی کوردی . یك اقلیت اولان روسوفیللرده حسیاتی برطرفه برراقوب اوروپای مرکزی دولتلری طرفدارلری ایله برلشدیلر . وبلغارستان اولانجه قوتیله حربه کیریشدی . حرب ، بالغارلرده بلغارلرك آمال ملیه‌سنه اك ضد ، اك رقیب برملتدی . بلغارستان هیچ بر وقت حربستان ایله تضرك مساعی ومقدرات ایده‌مزدی . کذلك رومانیاده بلغارستانك رقیبی وایکنجی بالقان محاربه‌سنده طوغریدن طوغری‌یه خصمی ایدی . آناك‌ده اتلاف طرفنه کچمسی ایله بلغارستانك وضعیتی وضوح پیدا ایتدی . حال وکیفیت بویله اولونجه بلغارستانك شمدیکندن بشقه بر مسلك سیاسی اتخاذ ایتمسی قابل اوله‌مازدی .

بوسیاستی ، بوکون ، یالکز بلغار حکومتی دکل ، بلغار ملتی‌ده کندیسی ایچون بر شعار ، بر خط حرکت اتخاذ ایتمشدر .

بلغار مطبوعاتی ملتك بوآرزولرینه ، بوامللرینه ترجمان اولیور . ترکلرك وارلغی علیهنده روسیه‌ده ، خصوصیله انکلتره‌ده هرنه‌دینیورسه بو ، بزم کبی بلغارلرك‌ده منافعنه وعصبیتنه طوقونیور .

بلغارستانك نیم رسمی غزته‌سی ، « بوغازلر ترکلرکدر ودائما ترکلرك آلنده قاله‌جقدر ، عهده‌سنی اورته‌یه قویمقله عادتا کندی مملکتنی سیفورطه آلتنه آلمش اولیور . منافع ومهالك بوقدر متحد اولونجه اتفاق وحسن معاشرتك الی الابد دوامنه هیچ بر مانع یوقدر . انکلیز خارجیه ناظری ومملکتك جان برفیلسوفی اولان میستر [بالفور] آك چین کون آمریقا حکومتنه کوندردیکی نوطه بزده اوله‌بیلی قدر بلغارستانده‌ده تفرینی موجب اولمهدر . طوغریدن طوغری‌یه علیهمزه اولان بو آمال واحتراسات ، طولاییسیله بلغارستانك علیهنه چیقیور . بزه ، آلمانیا وآوستریا ـ مجارستانه مضر بر صلح ، هرحالده ، صربستان ورومانیانك لهنه بر صلح اولمق لازم کلیر . بونك نه‌درجه‌لرده محال اولدیغندن بحث ایتمیه‌لم . یالکز شو قدرینی سویلیه‌لم که هر درلو احتراساتی وجود بولش بر روسیه ، بر رومانیا و بر صربستانك اورته‌سنده بلغارستان ایچون حیات امکانی یوقدر . بوحقیقت قومشولرمزده حقیقه تقدیر ایدیله‌بیلکندن بلغار اردوسی بك جلادتکارانه جنك ایدیور . بوکون هربلغارلایقیله بیلیورکه بلغارستان دیکر اوچ متفق ایله برلکده صولك وقطعی ظفره نائل اولمازسه آرتق بو مملکت خریطهٔ عالمدن سیلینه‌جکدر .

کوردیلیورکه اتفاق مربی تشکیل ایدن دولتلرك مربوطیتی همصمیمی ، همده طبیعته قطعیتله موافق ومطابقدر . بوکا مقابل اون دشمنمزك بر برینه اولان مربوطیتی ایسه نه صمیمیدر ، نه‌ده طبیعیدر . روسلر ایله انکلیزلرك آره‌سی بك شکر ونك وانکلیزلر ـ بوغازلری بخش ایتمك کبی ـ سوزله برجوق کرمکارانه‌لرایفا ایتدکاری حالده ، بنه منافعك مباینتی قبل وقالری موجب اولیور . کچن هر بر کون ، اتلاف ضعیفلقدیرینی حالده ، بنه کچن هر برکون اتفاق قویه‌ایدیور . اتلافك هربیاننامه‌سی ، هرنوطه‌سی ، هر هانکیمزك خلافنده اولورسه اولسون ، جمله‌مزی دها یکی ، دها قوی بر رابطه ایله باغلیور .

منافع بویله‌جه متحد وآمال‌ده مشترك اولدقدن صکره بومحاربه‌ده طالعك هانکی جهته تبسم ایده‌جکنی آکلامق ایچون یك جوق کوجلك چکملر .

Les espoirs de l'ennemi et nos devoirs

« Le comte Andrassy qui est un des hommes politiques les plus éminents de la Hongrie vient de s'exprimer au sujet de la guerre et de la paix. Questionné sur la durée du conflit, il a fait connaître en ces termes son opinion : « Il n'est pas possible de prédire quand la guerre va se terminer. Cependant, dans six mois l'Entente constatera que nous sommes invincibles et elle s'en persuadera. » A ces paroles auxquelles nous souscrivons et qui sont d'un homme doué de beaucoup de bons sens nous ajouterons une autre que l'éminent homme politique hongrois ne ferait sans doute qu'approuver : « L'ennemi ainsi convaincu de l'inutilité de son effort, jugera lui-même la partie à jamais perdue et c'est alors seulement que l'on pourra parler de paix. »

Nos lecteurs savent que nous avons toujours accueilli avec scepticisme les propos et les suggestions de paix. Nous n'avons jamais fondé aucun espoir sur les démarches entreprises pour amener la fin du conflit et de fait, celles-ci n'ont donné aucun résultat. Notre scepticisme, qui s'est ainsi justifié, est la consequence même d'une conviction acquise de longue date et qui se résume en quelques mots : Bien que vaincu et démoralisé, l'ennemi n'a pas perdu tout espoir ; il croit toujours possible et même probable un retour de la fortune, un changement décisif dans la situation, amené par le gigantesque effort qu'il se propose de déployer au courant de cette année.

Cet espoir existe vraiment, il est réel; ce point a une haute importance. On s'est de notre côté trop souvent attaché à démontrer que l'ennemi *feint d'espérer* plutôt qu'il n'espère réellement. Ceci est inexact. Les prévisions souriantes de l'Entente reposent sur des considérations et des calculs qui ne tarderont pas à recevoir des événements le démenti le plus formel, mais qui, à cette heure, ont encore le pouvoir de captiver l'esprit de nos ennemis et de raffermir leur moral si durement mis à l'épreuve.

« Nous n'étions point préparés ni à nous livrer à une agression ni à soutenir une lutte telle que la guerre actuelle déchaînée et imposée par un adversaire admirablement organisé pour se battre, muni de tout ce qu'il faut pour réussir dans l'attaque et dans la défense. La guerre a donc été une grosse surprise pour nous et cette surprise explique les revers que nous avons éprouvés. La situation telle qu'elle était en août 1914 n'est pas la même aujourd'hui ; elle a changé considérablement.

L'Allemagne n'a plus devant elle des adversaires mal préparés, mal organisés et surpris par le plus inopiné et le plus brutal des chocs ; elle a maintenant affaire à des armées bien équipées, complètement réorganisées et aguerries au cours de ces derniers trente mois. Dans ces conditions, l'Allemagne et ses alliés ne peuvent plus compter sur de nouveaux succès à l'avenir, tandis que les Alliés (l'Entente) ont les meilleures chances pour triompher en persévérant dans la lutte. » Voilà le raisonnement sur lequel se base, au camp ennemi, la foi en l'avenir.

Il n'est nullement nécessaire d'entrer dans de longs détails pour montrer que ce raisonnement n'a rien de solide. En admettant même qu'il y ait eu surprise en août 1914 et que cette surprise ait été la cause initiale de la défaite de l'Entente, on ne peut croire que nos ennemis puissent jamais revenir de cette fatale *surprise*. En été 1916, deux années après l'explosion du conflit, deux années que l'ennemi a employées à se préparer, à s'équiper, à compléter son organisation et ses armements, en été 1916 l'Entente n'a pas plus réussi qu'au début de la guerre. Voilà un fait qui parle un langage clair et qui réfute le raisonnement de l'ennemi.

Ce raisonnement dont la fausseté se révèle ainsi au grand jour n'en est pas moins aujourd'hui la force principale de l'Entente, nous entendons dire ce qui maintient son courage et la pousse à agir. Il nous faut donc en tenir compte et nous préparer à démontrer aux yeux mêmes de l'ennemi que ce qu'il croyait être une solide base de jugement n'était en réalité qu'une trompeuse illusion.

Au printemps prochain, ce sera le grand choc, la ruée, la suprême tentative faite par l'ennemi pour nous arracher la victoire. Il faut dès aujourd'hui redoubler d'efforts pour que le nouvel assaut de l'ennemi ait le même sort que tous les précédents. C'est seulement après cet échec décisif que la lumière se fera dans la pensée de nos ennemis et qu'ils se montreront disposés à *causer*, à transiger et même à s'incliner devant notre volonté triomphante.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 28.608

چهارشنبه
۳۰ ربیع الاول ۱۳۳۵
۱۱ کانون ثانی ۱۳۳۲
۲٤ کانون ثانی الرومی ۱۹۱۷

تحکم پولتیقه‌سی

اتلاف دولتلری متعدد دفعه‌لر ویردکاری توطه‌لرده، وحکومت رجالی طرفندن ایراد اولنان نطقلرده، خصوصیله غزته مقاله‌لرنده آلمانیا ـ یاخود دهاخصوصی برتعبیرایله ـ پروسیا میلیتاریزمندن، بونك اغاثی ترومندن، آلمانیانك جهانه حکمندن بحث ایدوب طوریورلر. غریبی شوکه بو سوزلر متمادیاً تکرار ایدلمکدندن ـ تکرارده، پسیقولوژی قاعده اقناع و تلقین اساساندن بری و یك قوتلیسی بولندیغندن ـ آلمانیا مدنیتجه حقیقی اولمق اوزره قلق ایدیلیور. عجبا کم کیمه تحکم ایدیور؟ سوزی آلمانیایه نقل ایتمه‌دن اول برآز حال حاضرده [illegible] صعوب قاووران تحکمی موضوع بحث [illegible]

[illegible] دردور عالم سیاحتی ایلهم. بو جولانلرده [illegible] باشلامق یك طبیعیدر. محضا کندی وطنلرینی مدافعه خدمت ایچیون بیانه‌سیله بیوك برمیتانیانك کوچك و مقدور یونانستانه اعتدیسی قالمشدی. یکی کلن تلغرافنامه‌لره کوره آتلاف یونانك حرب فیلوسنه وضع ید ایتدکدن صکره شمدی بو مملکتك تجارت فیلوسی‌نه کال شدتله مصادره‌یه قالقیشیور. معلوم‌اولدیغی اوزره یونانلیلر کیچیدیلر. یونان اولکی یونانستان یك او درجه منیت اولیسان آطه‌لرنی و یارم آطه‌لرنی مرکب اولدیغندن ملتك بر مهم قسمی تمینی دکزلرده و اوزاق ممالکده تجارتله آزار. ۱۹۱۵ احصا. ثباته نظراً یونان باندیرمسی حامل ٤۹۳ واپور اولوب یونانك مجموع حجم استیعابیسی ۸٦۰٤۳۸ طوندر. یونان بنفسه ۱۳٦٦۸۰ طونلق ۷۸۸ بادجه یلکن کیبسی‌ده کذلك یونان سنجاغی طاشیور. بوحرب عمومیده بوسنانك مصادرمسی، ملتك آچ برافلسی تحکم دکلدرده نه‌در؟ یونانك کی اصلا آتلاشله بر ضرر ایتمی ممکن اولیسان یونانستانك سواحلنه آیلوفه قویلقده‌در بین الدول بر اشکنجه معامله‌سندن بفنه برشی دکلدر. هرسنه، تقریباً، یونان لیماننه بش ملیون طونلق سفائن کیروب چیقاردی. حوالیجانك اك اهمیتلی قسمی دکودن کلن بو ملتك نه بیوك بر تحکم و تضییق آلتنده تالمینی بر دوشونکز!

سیاحتمزی برآز دها اوتکه‌ره تمدید ایدهلم: کذلك تورووج ده بر دکزیمز، کیبی، طالیجی ملدور. نسبت‌ده ثروتمنده تورووج تجارت بحریه‌سی انکلترنکنکه قریبندر. یعنی مجموع طونیلاتو نفوس عدیدینه تقسیم ایدیلدیجك اولورسه تورووجلیلرك انکلیزلره باقین تکنه‌سی واردر. ایکی ملیون درت یوزیك نفوسه مالك اولان تورووج بر ملیون سکز یوز بیك طونو کیبك صاحبیدر. قرداشمه ۱ عدد صحیح ۳۵ طونیلاتو اصابت ایدر. فوق آنی ملیون نفوسی اولان بیوك ـ برمیتانیانك اون ایکی ملیون ٤۱۵ بیك طونو سفینه‌سی موجوددر. بهر انکلیز باشنه ۳ عدد صحیح واوندنه بدی طونیلاتو دوشر. انکلترهٔ تورووج کیلرینی منحصراً کندی آمالیه خدمت ایتدیریور. بوواپورلرك ایشنه بردن کمور آلمه حاضری بوقدر. انکلترهٔ ایشدا بوکموری ایتدیکی قیانه‌صانیور؛ ثانیاً، هرسفینه‌نی اول باول ومتلفا انکلترهٔ‌یه نافع اولیجق بر ایشده، تولانلدیغیجه بولو بیرق اولسون برسرتیسی‌نه نائل اغیلور. تورووجك شمال دکزنده، اوپنیاوسده برجیلی بالقیجی کیبی، [illegible] اوفقی واپوری ؛ آفریقا وچین صولرنده‌ده اینك مکمل تجارت فیلوسی واردر. بولر، هردرلو حقوقدن محروم، آنجق انکلترهٔ‌نك صواقیه‌سنده ایش کوره بیلیورلر. انکلیزلر، هرکون، بو فیلولری مصادره و آتیارقه‌ده ایله تهدید ایتکده‌دولر.

قلمنك وداتیارقه‌ده عینی وضعیتده‌در. قلمنك شرق هندستانده‌کی واسع مستعمکاتی وهرد کزده‌کی متکامل تجارتی، کذلك، شدید بر انکلیز صواقیه‌سنده‌در. آمستردام و روتردام لیمانلرندن هیچ بر واپور قالمیورکه بونك انکلترهٔ طرفندن وبرملس بر وظیفه‌سی اولمسون. داتیارقه وقلمنك لیمانلرندن آصیلمقایه مدوجه اولان هرکی، بولیجاریله، بوسنه چانطه‌لرله، بوکلرله برلکده بر انکلیز لیمانه، علی الاکثر [اورده] آطه‌لرینك مادری اولان [کیرتی‌وول] قریه‌سنه سورولکمکده و اورادہ صبق بر نتیجه تابع طوتلقده‌در. بو نقیضلر منافی کلیاً اخلال ایتدیکی کبی عزت نفسی وحیثیتی‌ده پامال ایتمکده‌در.

بت بولانکلیز تحکمی آصرتما حکومت متحده‌سی اخراجات خصوصنده اصلا سربست برافیور. آصرتما، آتلاش ممالکنه مال کوندرده‌سی فیها؛ بقدر طوقه ارسالانده بولرندن ایسه شدیداً محدودر.

مؤتلفرینك اثرینه اقتفاءً ژاپونیاده بیوك اوقیانوسك صواقیه‌سنی ید اعتسافنه آلمقدر. غریبدرکه اقصای شرقده وحوالیٔ بعیده‌ده ژاپون صواقیه اعتسافکارانه‌سی یالکز بیطرفلر علیهنده تطبیق ایدلمکده‌در.

کورلیورکه دنیانك درت کوشه‌سنده اتلاف مطالبی یالکز متفقلری دکل، بتون بیطرفلری تضییق ورنجیده ایدیور. تحکم وتجبر ایشته بوکا دیرلر.

بو، تحککك شدیدکی صفحه‌سیدر. بوندن اول انکلیز تحکمی و بحری میلیتاریزمی اتلاف کیدیلیسندن بفقه دیکر ططوز دولتی‌ده آزوب قاووردمشدی. بلجیقا، ایتالیا، رومانیا، پورتوغال، الی آخره، صرصیله بو طوزاغه طوتلمقدری.

بوکا مقابل پروسیا میلیتاریزمندن، پروسیا تحککندن ـ لزومی وارسه ـ بر نیذه بحث ایدیلم.

باب عالینك صوك دفعه بی‌طرفلره تبلیغ ایتدیکی معنی توطه‌ده‌ده کورلدیکی اوزره بوحرب عمومیده متجاوز، اتلافدر؛ مدافع، اتفاقدر. عالمه خطاباً شو سؤالی ایراد ایدرز: آلمانیا وزرسهٔ اتفاقیه‌سی نه ایستیورلر؟ نه کبی آمال فتوحاتجویانه بیلیورلرکه کندیلرینه تحکم و تجبر استناد ایدلیور؟ آلمانیا، آنجق هشت متحده‌سنك بقا و موجودیتی ایچون تنبیهات عسکریه‌سنه اوت ویردی. اکر مدافعه مقصدی ایله بر دولتك اردوسنی تقویه ایتمی تحکم صابیلیرسه او حالده دونمامی‌ده دکزلرده‌کی وضعیتی موقفی ایله انکلترهٔ‌نك بتون عالمه اجرا ایتدیکی تجبره نه عنوان ویرمملی؟

بوندن بر و برنك عصر اول [ناپولئون ـ بوناپارط] ك بتون دولتلری و ملتلری تفوذی آلتنده بولنتیریمسی، مؤتلفلرینی هر دولو نعمته نائل ایتمی، مخالفلرینی ایسه هردقیقه آزمسی ایلیدندن بیوك ـ برمیتانیاده زمانزده جهانه دیقتلرك ایتك ایستیور. لکن بو کبی تفوقلك دوام قابلیتی اولماماز. تاریخده، هر نه وقت بر دولت ویا بر دولتك رأس کاریه کیتمش [اسکندر] کبی، [مزاز] کبی، [ناپولئون] کبی بردات بویله جهانه تجبر و تحکم ایتمکه قالقارسه او، یك سرعتله حد اعتداله ارجاع ایدیلیر.

کذلك دورهٔ شکوهنده قدیم روماده، شدیدکی بیوك ـ برمیتانیاکی سیاسی بالابرواز له یلتمدی. بوکا قیاساً، شرق روماده‌ده، اوده دورافراطنده، عاله اجرای نفوذ ایتمکه قالقشدیدی. [نیز وداز اولانك پایه دامن طولاشیر] مطوقیه‌سی طبیعت معامله‌سه، احتیاجات سیاسیه‌یه، حوائج اقتصادیه‌یه مغایر اولان حرکات تجبره هرحالده موقت اولور.

یا معاذ الله بو انکلیز ـ فرانسز ـ روس تحکم و تجبری بتون بتون تقرر ایده‌جك اولورسه بو ملتلره منسوب اولانلرك ایچون حیات بر عذابدن عبارت قالیر. آتلاتلك توطه‌لری، شرائط صلحیه‌ده تکلیف ایتدیکاری ماده‌لر، حب پویله بر تجبر عمومی‌نی حاضر ایلیور. لکن شوکا امین اولهلم که هیئت الهایه‌مز قولای قولای پویله بر تجبرك تقدرینه مساعد اولهماز. حیله، دسیسه، آنترته، تهدید، تخویف، دلیازلی دشمنلرمزك سلاحی ایسه بون آلتیی‌یه استناداً مدافعه‌ده بولونتی‌ده بزم حقمزدر. اتفاق صویهك مظفریت و موفقیتی آتلاتلك بر جهان ـ شمول تجبر و تحککی بینا. جغندن بوندن یالکز برلر دکل، بتون بی‌طرفلر، کوچك ملتلر، خلاصه کائنات مستفید اولیجقدر.

جمعه
۲ ربیع الاخر ۱۳۳۵
۱۳ کانون ثانی ۱۳۳۲
۲٦ کانون ثانی الرومی ۱۹۱۷

روسیه مسائلی مناسبتیله

سطرلر آره‌سنده

اسلوبی ایله، نقل ایتدیکی وقوعاتك غرابتی ایله بك مشهور اولان روم مؤرخنی [پروقوپیوس] ك ـ کیزلی تاریخ ـ عنوانیله برأثری واردر. بودات، ایك قاریشدی زمانده‌ده ك ملوث هتکاننده بزانس سرایلرنده اولان بیتی حکایه ایدیور. [خاتول ـ هیل] ك، [جورج فینله] یك، انکلترهٔ‌نك معروف مؤرخی [کیبن] ك مؤلفاتنده بو ماجرالره توقفی تصادف اولنور. مثلا برطرفدن

روسلرك چاری نیقولا کندی قرارکاه عمومیسنده

عزل ایدیلیور؛ ثم جزا کورمیچکی بر صرده‌ده بو آدم صاقلانیور؛ اوتوز بش سنه، قرق سنه سرای دائره‌سنده کیزلنیور و بوندن هیچ کیمسه‌نك خبری بیله اولیور. جنایتلر، کیزلی قاپاقلی سوء قصدلر، نفوذ مسابقه‌لری، حیدودلقلر و بونلره بکزمین بیکارجه بزانس وقوعاتی [پروقوپیوس] ك او اسرار آلوده کتابنده مندرجدر. وقوعات بزدن بیك سنه قدر اوزاغی اولدیغندن بو تاریخ بزه شمدی برآز رومان، افسانه، فانتزی لذتی ویرر. لکن بو حادثاتك طوطرغیلغنه ایمان ایتمك مجبوریتنده‌یز. چونکه بو اوبونلر، ایکیجی دفعه اولنی اوزره، روسیه‌ده تکرار ایدیلیور. بالطبع وقوعاتك جریانی روسیه حکومتی و سانسوری بزدن صقنلمق کیزلیکله‌در. موسقوفده‌ده، پترسبورغده جریان ایدن شیاری ایچه بیلمیورز. لکن اعلان ایدیلن وطیعتیله بزه قدر منعکس اولان حوادثدن بر چوق شیلر استدلال ایتمك ید اقتدارمزده‌در. مثلا لکن کون [چار ایکنجی نیقولا] طرفندن یکی باش وکیل [غالیچین] ه کوندریلن [اوقاز] زاده‌سیله صراغی آوردر؛ معنیدارده وبناءً علیه مهمدر. بو امر نامه‌نك سطرلری آره‌سنده بر چوق حقایقی اوقونه‌بیلیر.

آتری یار و اغیار هرکسك معلومی اولدیغی اوزره، روسیه‌ده قوت واقتدار بیزانس واری آیزی و صرایلر نفوذ ایتمی بر هیئتك ید استبدادنده‌در. بو هیئت [غالیچین] نامنده بوندن اول یك اوقدر اسمی کچمیان بر دزدای باش وکاتبه چیقارمشدر. فرانسزجه ـ اودوندن آدم ـ ویا ـ صاندن آدم ـ Homme de boiz ـ Homme de paille دیدکاری لفظی مراد بر (بوستان قورقولغی) اولان بو زوراق رجل دولته کوندریلن فرمانده یاقیننده ایشلره برانتظام ویرمیی، حوائج ووسائط نقلیه مسئله‌لرینی حل ایتمی، داخلی آتارشی‌یی بر نهایته ایردیرمیی توصیه اولونیور. بر مملکتده بو مقاصدله وأس کاره بر آدمك چیقارلمسی، او مملکتده بو کبی حالاتك وجودینی رسماً و قطعاً تصدیق ایتمك دیکدر. مملکت بو عاملردن سالم ایسه آکا علاج ایتمکه چالیشمق زائد دکلدرده نه‌در؟

آتارشی، روسیه‌ده، چارك اشارت ایتدیکی خلاصه، دهشتلی [ایوان] لرك، [یتره] لرك، [کاترینا] لرك ماجرالرینی اوقودیغمز [آلفرد رامبو] کویا اسکی زمانلرك وقوعاتی نقل ایتیور، واقع جاریه‌یی حکایه ایدیور. روسیاره زمانزده بر غریب حال اولدی: وقیعه روسی دوس ایدی آمان ایدی. اکر آلمانلرك فکر انتظامی، شیمه تعلیمی روس تصورینه داخل اولمه‌یدی بو کون بو ملیو طرحه کیلوملرو امتدادنده بولونان اراضیده بك او قدر عمران آثارینه تصادف ایدیلیه‌مکدی. روسیه‌ده آلمانلی، مدنیت، ترقی، انتظام، تجدد ایله مرادفدر. شمدی ایسه روسیه‌ده ارتجاعلرك الی یاننه تصادف ایدیورز. آلمانلیه خصومت ایتك ایچون روسیه، بتون آثارنه بنی، ترقی‌یی، انتظامی، تجددی یتیلیور، یاقیور... بوندن طولایی روسیه‌نك رقیبلری محزون اولمه‌لر بری واردر. روسیه حکومتی، [خارجده اولدیغی کبی داخلده‌ده آلمانلیه اعلان حرب] دستوریله حرکت ایدیور. ایشته، بو کونکی آنارشی، بو کونکی انتظامسزلق هپ بوسلمانك تجلیاتندندر. قاپا، خنین، دردتك، تویرانی اسکی لغالی روسلر آلمانه منسوب هرنه‌ورسه جاسوسی بیقدقدن مکره نه‌اوپرلری ایشنه‌بیلیورلر، نده‌شمدی‌دوغرلری. منفی فرانسزغه تعلریك روایتنه نظراً شرق ولایتلرنده یتمین یتمین ذخیره‌وموجوبات اولدیغی یرده چوروریور؛ غرب حدودنده‌کی اردولر آچ قالیور. مأموریتك یك صیق تیندلدنی ملولایی بیوك مرکزلرده حوائج انتظام داخلنده طاغیلمقدیر بیور. بو آنارشی سوء استعمالاتی، اولنکلاری‌ده ایجاب ایدیور.

سمرقانده یکمز بتون بوسطالماندن آچلمشدیلرکه محاربه نه‌قدر اوزارسه روسیه بوندن اوقدر ضرر کوره‌جکدر. بناءً علیه بیوك ـ برمیتانیانك حربی عادی ایتدیرمیی روسیه‌نك تهزای، تخلی اولمسی دیکدر. ایشته، روسیه‌نك فولانی دایلدیرجانی، مملکتلری سیدرن ارکانی بر ساعت اول اوزلاشمق، حتی فدا کارلق ایتمك صورتیله بر چارهٔ تسویه یولنی بولمق آرانشدیریورلر. بو کبی رجال کندیلریی برآز کوستریر کبی اولونجه درحال انکلترهٔ ایلچیسی [پوقانان] ایله قاریشدیر آیلمی سویریور. بیکی کلنلرده بن ایشی کوره‌لم دیه اسکیلر لهنده بر جریان حاصل اولیور. مسئله، بر فرج پایلمی، برلیکی قادمن قاریشیور. نعلی، [اوقاز] آقاسون، تهدید، سحر، یاخاصه دعا، تخویف، جنایت ایله فعالیته بولونلق ایستیور. لکن بوندابرك هیچ بری شماریه‌نك مصائبی خفیفلشدیریمیور؛ آلمان و آوستریا، مجار اردولری برلرندن قیولدانه‌میور. روسیه‌نك سرآمدانی طلن ایدیورلرکه برآز شدتلی دوره‌لر بر واله ایدیله‌جك متحدتوتله طاریی دشمن مندفع اولور. لکن بیلمیورلرکه روسیه‌ده اصل مسئله، بو کونکی کونده تهلکه خارجیه دکل، مسائلی داخلیه‌در. اکر مملکت حرب حالنده بولونیه ایدی، بیوقدن، روسیه‌ده، ژاکوری ـ دنیلن کوی اختلالاتی، روس اولیسان عناصره قارشی ـ پوغروم ـ اتلاف اولنان شدتلره تصادف ایدهجك ایدك. نته کیم ژاپون ـ روس محاربه‌سنك مآل عاقبتده بتون روسیه آیلور ایچنده قالمش، موسلوده‌ده، پترسبورغده، کیه‌وده، موسقوف

(طرابلس غرب) ك قهرمان مجاهدی

(طرابلس غرب) ایالتنده طرابلس مهتك اداره عسکریه‌سنه مأمور اولوب بودفعه ایتالیالره یکی بر ضربهٔ نار ایتدیرن اعیان و مجاهدیندن

سلیمان الباروني افندی حضرتلری

ایتالیا مستملکات نظاری طرفندن وقوع بولان بو تبلیغه عطفاً، ایتالیان حزب الرندن (لایتی) نك سلیمان الباروني افندی ایله قیمقامیدکی قطعانی شرقه طوغری تعقیب ایدرکن ۱۷ کانون ثانی تاریخنده و (آجلا) قریه‌نده یکی برمحاربه اجرا ایتدیکنی و بو محاربه نتیجه‌سنده ایتالیان حزب الرك ممتدکی عسکر ایله برابر (طرابلس) شهرینه رجعت ایتدیکنی دولتك نسخه‌سنده یازمشدی. اعیان و مجاهدیندن سلیمان الباروني افندی حضرتلرینك، عهدهٔ حیث و جاسلرینه احاله اولونان وظیفهٔ وطنیه‌یی بویله‌جه حسن صورت و هردم متوالی برغیرت علیه ایله اجرا ایلمکده اولمسنه قارشی حقیقةً تاشخوان اولمامق الدن کلز. آنا وطندن چوق اوزاقده، مرکز خلافت و بایعت ایله وسائط مناسبه و محاربه‌نك هذه‌ان شدیدینه رغماً هردرلو مشکلاته قارشی کوکس کرن بر آووچ مجاهدك بویله‌جه هرکون یکی یکی کنیرده‌کای کرانهای موفقیتلر، جدأهیزك بوزینی آغارتمق حقیقةً مأثر ملاقات وفهرمانی صورتنده‌ده‌دوتوصیفه‌سزا وشایسته‌درلر.

(طرابلس غرب) ایالتی ایله مرکز سلطنت آره‌سنده تأسیس موصلاتك مشکلات عظیمه‌سنه بناءً وحرکات عسکریه‌یی یرقات دها تنظم وتسریع ایتمش اولنی ایچون ایالت مذکوره‌نك ایکی خطیبه تقسیم ایله (بنغازی) جهتنه شیخ سنوسی‌زاده سیدادریس حضرتلرینك، (طرابلس) طرفرینه اعیاندن وسابقاً طرابلس معموتلرندن سلیمان الباروني افندی حضرتلرینك مأموراملیتی وعموم آفرغا قوماندهٔ نوری پاشا حضرتلرینك قوماندان تعیین ایدلیش اولدیغنی بوندن برچیق آی‌دیر مقدم حیور و برمش ایدك.

اوزمانلدبری کذران اولان مدت قلیله ظرفنده مجاهدین مذکوره طرفندن الده ایدیلن موفقیتلر ایله اختیار ایدیلن فدا کارلقلر تشکیلات مذکورهٔ اولهٔ‌نك درجهٔ لزوم واهمیتی یرقات دهما اظهار ایلمش ویکی ادارهٔ‌نك تأسیسندن بری برچوق موفقیتلر حصولپذیر اولمشدر. یرقایچ سنه‌دبری بو خطهٔ مبارکه‌مزده یرلشمك سودا‌سنه طوتولان ایتالیالرك برچوق پاره صرف صورتیله وجوده کتیرمکای تحکمات ووسائطك، مجاهدلرمزك اجراآت جرئتکارانه‌سی او ندنده هیچ برشیئ یازمادیغی کورمك ایسه هیچ ایچون آریچه باعث مسرت ومعنویت اولمامه‌در. سلیمان الباروني افندی حضرتلری معینده بولونان قطعاتك مجاهده و غزوانی سایه‌سنده بر ایتالیان جنرالی ایله افراد معیتی (طرابلس) ه رجعت مجبور ایله‌مسی وبوهزیمتك‌ده ایتالیا مستملکات نظارتی طرفندن رسماً تبلیغ، حقیقةً باشلی باشنه مهم برموفقیت عد اولونه‌جق درجه‌ده مهم برحادثه‌در. وبرلین تبلغه نظراً، ایتالیان جنرالی مجاهدی شرقه طوغری تعقیب ایدرکن بردفعه‌جه‌یی اجبار ایدلمش، بناءً علیه قطعاتی زك آتی صیریم برماده‌سی اوکنده مجبور فرار اولمشدر. بو صورتله بذل جهد وفدا کارلق ایتمرك چالیشان اربه همتك اقدامانی سایه‌سنده ایسه، طرابلس غرب قریباً وکاملاً دشمنلردن تطهیر وتخلص ایدیله‌جکی قویاً مأمول اولونه‌بیلیر. وملتك امرکلمه‌سنه سای بولونان وهمات ومجاهدلرك ایله عمومك تفکر وتقدیریه کسب استحقاق ایدن اعیاندن سلیمان الباروني افندی حضرتلرینك یکی رسمی، بوصیله ایله قازانلریزه تقدیم ایدیروز.

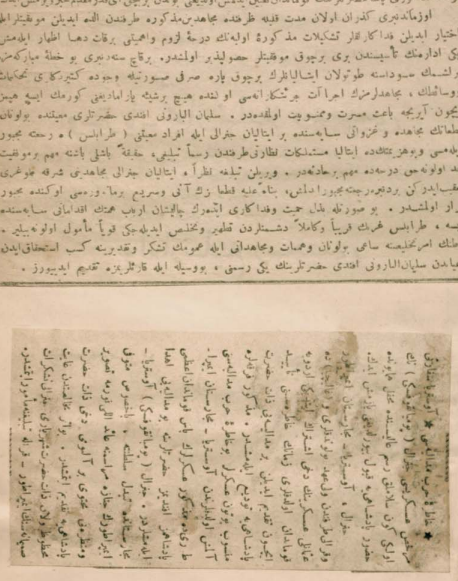

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25.6.09

(طرابلس غرب) ایالتنده طرابلس مهمتلك ادارهٔ عسكریه‌سنه مأمور اولوب بودنه ایتالیالیلره یکی بر ضربهٔ ضعف ایندیرن اعیان و مجاهدینندن

سلیمان الباروني افندی حضرتلری

شیخ سنوسی زاده سیدادریس حضرتلرینك ، (طرابلس) طرفارینه اعیاندن وسایق طرابلس معموثلرندن سلیمان الباروني افندی حضرتلرینك مأمور اولدقلری وعموم آفریقا قوماندهٔ توری پاشا حضرتلرینك قوماندان تعیین ایدلدکلری اولدیغنی بوندن برچوق آی اول مقدم خبر ویرمش ایدك .

اوزماندنبری کذران اولان مدت قلیله ظرفنده مجاهدین مذکوره طرفندن الده ایدیلن موفقیتلر الهه اختیار ایدیلن فداکارانه تشکیلات مذکورهٔ اولمه‌لرك درجهٔ لزوم واهمیتی برقات دها اظهار ایلدمش ویکی ادارمنك تأسیسندن بری برچوق موفقیتلر حصولپذیر اولمشدر . برقاچ سنه‌دبری بر خطهٔ مبارکه‌مزه برلشمك سودا‌سنه طوتولان ایتالیالیلرك برچوق پاره صرف صیوتیله وجوده کتیردکلری تحمیلات ووسائطك ، مجاهدلرمزك اجرا آت بر شکل آنمسی او ننده هیچ برشیئه یارامادیغی کورمك ایسه هیچ ایچون آیریجه باعث معیرت ومنسوبیت اولمه‌مدر . سلیمان الباروني افندی حضرتلری معینده بولونان قطعاتك مجاهده و غزوانی سایه‌سنده بر ایتالیان جنرالی ایله افراد معیتی (طرابلس) ه رجعته مجبور ایله‌مسی وبوهزیمتده ایتالیا مستملکات نظارتی طرفندن رسماً تبلیغ ، حقیقةً باشلی باشنه مهم بر موفقیت عد اولونه‌جق درجه‌ده مهم بر حادثه‌در . وبرلین تبلغه نظراً ، ایتالیان جنرالی مجاهدینی شرقه طوغری تعقیب ایدرکن بر دیدیرجه‌یه مجبور ایدلمش ، بناءً علیه قطعا زك آنی وسریع برماً ، ورمسی اوکنده مجبور فرار اولمشدر . بو صورتله بذل جهت وفداکاری ایتمه‌رك چالیشان اربك همتك اقدامانی سایه‌سنده ایسه ، طرابلس غرب قریباً وکاملاً دشمنلردن تطهیر وتخلیص ایدیله‌جك قویاً مأمول اولوبه‌بلیر . وطنك امر تخلیصنه ساعی بولونان وهمت ومجاهداتی ایله عمومك تشکر وتقدیرینه کسب استحقاق ایدن اعیاندن سلیمان الباروني افندی حضرتلرینك یکی رسمی ، بومیله ایله قارئلریزه تقدیم ایدیرورز .

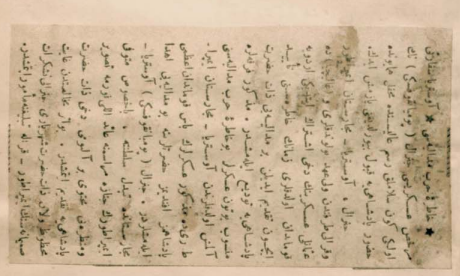

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25 6 07

غرب حال اولدی : وقتیله روسی دوس ایدن آلمان ایدی . اکر آلمانلرك فکر انتظامی ، شبهٔ قطبی روس کتوره‌نه داخل اولسه‌یدی بو کون بو ملیوطرحه کیلومتره امتدادنده بولونان اراضیده یك اوقدر عمران آثارینه تصادف ایدیله‌جکدی . روسیه‌ده آلمانلی ، مدنیت ، ترقی ، انتظام ، تجدد ایله‌مرادفدر . شمدی ایسه روسیه‌دا تجاهلرك تطبیق اولنان روسیه ، بتون آثارینه نیلی ، ترقی‌یی ، انتظامی ، تجددی ییقیور ، یاپیور ... بوندن طولایی روسیه‌نك رقیبلری محزون اولمه‌لر یری واردر . روسیه حکومتی ، [خارجده اولدیغی کبی داخلده‌ده آلمانلیه اعلان حرب] دستوریله حرکت ایدیور . ایشته ، بوکونکی آنارشی ، بوکونکی انتظامسزلق هپ بوسلسلهٔ تجلیاتندندر . قابا ، خشین ، درتت ، تیرمان اسکی‌قالی ، اوسلر آلمانلیه منسوب هرنه‌اوزرسه جماعتنی بیقدقدن مکره نه‌وایورلری ایشلنه‌بیلیورلر ، نه‌ده مشدنوفرلری . متفق قرالسزغنی تعلریننك روایتنه نظراً شرقی ولایتلرنده بیفین بیفین ذخیره وحبوبات اولدیغی برده چوروریور ؛ غرب حدودنده‌کی اردولر آچ قالیور . مأمورینك یك صیق تبدیلندن طولایی بیوك مرکزلرده حوائج انتظام داخلنده طاغیلمقده‌دیلر . بو آنارشی سوء استعمالاتی ، ارتکابلاری‌ده ایجاب ایدیور .

مرداینه بکلر بتون بومقالاتدن آکاه‌شیلیورکه محاربه نه‌قدر اوزارسه روسیه بوندن اوقدر ضرر کوره‌جکدر . بناءً علیه بیوك - بریتانیانك حربی نادی ایتدیرمسی روسیه‌نك انهزامی ، تحلل اولمسی دیکدر . ایشته ، روسیه‌نك قولاغی دلیلدرجالی ، تملکلریلی‌سه‌دن ارکانی بر ساعت اول اوزلاشمق ، حتی فدا کارلغی ایچك صورتیله بر چارهٔ تسویه‌یولی بولمق آرانسه‌دیر بورلر . بو کبی رجال کندیلرینی بر آز کوستریر کبی اولونجه دورملی انکلتره ایاچیسی [بوقانلی] ایشه قاریتوب آلمانی سوپوریور . یکی کلتاره بر ایش کوره‌جك کبی کیدیکلر لهنده بر جریان حاصل اولیور . مسئله بر فرق یاپلمش ، برلیکی قاذیق قاریتیور . نعلی ، [اوقاز] آه قصون ، تهدید ، سحر ، یاخاصه دعا ، تخویف ، جنایت ایله فعالیت بولمق ایستیور . لکن بوندرایرك هیچ بری قهارلغك مصائبی خفیفلشدیره‌میور ؛ آلمان واوستریه مجار اردولرینی برلرندن قیملدانه‌میور . روسیه‌نك سرآمدانی ظن ایدیورلرکه بر آز شدتلی و عرق حرکاتده بولونیلسه‌جق اولورسه هر شیء دوزه‌یر واده ایدیله‌جك متحدلرتوله خارجی دشمن مندفع اولور . لکن بیلمیورلرکه روسیه‌ده اصل مسئله ، بوکونکی کونده تهلکهٔ خارجیه دکل ، مسائل داخلیه‌در . اکر مملکت حرب حالنده بولونمیه ایدی ، جوقدن ، روسیه‌ده ، ذاکرهٔ دلیلی کوی اختلالاتنه ، روس اولیان عناصره قارشی - یوغرمق - املاق اولنان شدتلره تصادف ایدیه‌جك ایدك . نته‌کیم ژاپون - روس محاربه‌سنك هان عقبنده بتون روسیه آیلار اچنده قالمش ، موسولوده ، پتربورغده ، کیه‌وده ، موسکوف

یکی روسیه باش وکیلی برلس فالیچین

دیدیرمك هر نقطه‌سنده سیل کبی انسان قانی آقمش ایدی .

شو بندمضی بر قاره ایله اجمال ایغك لازمه دیلم که بزه قدر کلن حوادثه ، اوراق رسمیه‌نك سطرلری آره‌سنده اوقوندیغنه نظراً روسیه آنارشیسی مزمن برحاله کلمشدر ، محاربه روسیه‌ده بر دکل ، ایکیدر . وطن ایتدیکمزه کوره‌داخلی محاربه خارجیه‌دن اهون دکلدر . عمومی محاربه‌نظر دقتمزی جلب ایتدیکی کبی ، روسیه‌نك محاربات داخلیه‌سی‌ده ثلاثه‌دن کوزیله تعقیب ایچلی‌در .

روسلرك چاری نیقولا کندی قرارکاه عمومیسنده

عزل ایدیلیور ؛ تام جزا کوره‌جکی بر صره‌ده بو آدم صاغ قالیور ؛ اوتوز بش سنه ، قرق سنه سرای دائره‌سنده کیزلنیور و بوندن هیچ کیمسه‌نك خبری بیله اولیور . جناینلر ، کیزلی قاباقلی سوء قصدلر ، نفوذ مسابقه‌لری ، حیدودلر و بونلره پکزمین بیکارجه یزانس وقوعاتی [پروتوپیوس] ك او اسرار آلود کتابنده مندر . جدد . واقعات بزدن بیك سنه قدم اوزاق اولدیغندن بو تاریخ بزه شمدی بر آز رومان ، افسانه ، فانتزی لذتنی ویرر . لکن بو حادثاتك طوغریلغنه ایمان ایتمك مجبوریتنده‌یز . چونکه بو اوبونلر ، ایکنجی دفعه اولنی اوزره ، روسیه‌ده تکرار ایدیلیور . بالطبع وقوعاتك جریانی روسیه حکومتی و سالیوری یزدن شدتله کیزلنکده‌در . موسقووده ، پتربورغده جریان ایدن شیلری ایچه بیلمیورز . لکن اعلان ایدیلن وطبیعتیله بزه قدر منعکس اولان حوادثدن بر چوق شیلر استدلال ایتمك یه اقتدارمزده‌در . مثلا تکین کون [چار ایکنجی نیقولا] طرفندن یکی باش وکیل [قالیچین] ه کوندریلن [اوقاز] زیاده‌سیله صراق آوردر ؛ معنیداردر وبناءً علیه مهمدر . بو امر نامه‌نك سطرلری آره‌سنده بر چوق حقائق اوقونه‌بیلیر .

آنلق یاز و اغبیاز هرکسك معلومی اولدیغی اوزره ، روسیه‌ده قوت واقتدار بیراس واری کیزلی و سرایه نفوذ ایتمش بر هیئتك یه استبدادی وقدرتدر . بوهیئت [قالیچین] نامنده بوندن اول یك اوقدر آسمی‌کیبان برذاتی باش وکاله چیقارمشدر . فرانسزجه - اودونقدن آدم - ویا - صمانلدن آدم - Homme de boiz - Homme de paille دیمکلری لفظی مراد بر (بوستان قوروقلی) اولان بو زوراك دیل دولته کوندیرلان فرمانده یاقینده ایدلره برانتظام ویرمسی ، حوائج ووسائط نقلیه مسئله‌لرینی حل ایتمسی ، داخلی آنارشی‌یی بر نهایته ایردیرمسی توصیه اولونیور . برمملکتده بو مملکتده وأس کاره بر آدمك بیچارلیغی ، او مملکتده بو کبی حالاتك وجودینی رسماً و قطعیاً تصدیق ایتمك دیکدر . مملکت بو عاملردن مسالم ایسه آکا علاج ایتمکه چالیشمق زائد دکلدرده نه‌در ؟

آنارشی ، روسیه‌ده ، چارك اشارت ایتدیکی اوزره آشاغی‌ده اولدیغی کبی ، یوقاریده‌ده حکم‌مادر . وکلا ، وکالاردن عسکره کلن رجال اصلا برلرنده طوره‌میور . بو کون انفصال ایدن ، یارین یه موقعه ویا دیکر بر موقعه کلیور . عزل ایدیلن سبب عزلی بیلمیور . مثلا معهود [شنورمه‌در] باش وکالتدن خیلی کوروللی ایله یولرلاندیغی حالده یه خارجیه‌یه کتیریلیور . رهیاندن ، یاخود رهیان الیه‌سنی لابس اولمیوب ده او سلکده بولونان برخیلی اشخاص متمادیاً دوائره ، سرایه ، عهران ، دوقرك دائره‌لرینه کیروب چیقیورلر . صمالکه دائر الفاده رجال ومأمورینده برعرض تاللانمکی کبی ، بو کلرهلی شخصلر اولوب واقتدارده تویورلر .

بقیه طرفنه ارسالانده بولونغدن ایسه شدیداً ممنوعدر .

مؤتفقلرینك اثرینه اقتفاءً ژاپونیاده بیوك اوقیانوسك مراقبه‌سنی یه اعتمانیه آلمقدر . غریبدرکه افضای شرقده وحوالیٔ بعیده‌ده ژاپون مراقبهٔ اعتسافکارانه‌سی بالکز بیطرفار علیهنده دکل ، انکلیزلر ، روسلر و فرانسزلر علیهنده‌ده تطبیق اولنکده‌در .

کوریلیورکه دنیانك درت کوشه‌سنده ائتلاف مطالبی بالکز متفقلری دکل ، بتون بیطرفلری تصدیق ورنجیده ایدیور . تحکم وتجبر ایسته‌یوکا دیرلر .

بو ، تحکمك شدیدکی صفحه‌سیدر . بوندن اول انکلیز تحکمی و بحری میلیتاریزمندن ائتلافك کیندیسندن بعثه دیکر طلوز دولتی‌ده آزوب قاورمشدی . بلجیقا ، ایتالیا ، رومانیا ، پورتوغال ، الی آخره ، صره‌سیله بو طوزاغه طوتلمقدلری .

بوکا مقابل پروسیا میلیتاریزمندن ، روسیا تحکمندن - لزومی وارسه - بر نبذه بحث ایدیلم .

باب عالینك صوك دفعه بی‌طرفانه تبلیغ ایتدیکی عن توطه‌ده‌ده کورلدیکی اوزره ، بو حرب عمومیده تجاوز ، اتلافدر ؛ مدافع ، اتفاقدر . عالمه خطاباً شو سؤالی ایراد ایدرز : آلمانیا وزمرهٔ اتفاقیه‌سی نه ایستیورلر ؟ نه کبی آمال قنوماجویانه بسلیورلرکه کندیلرینه تحکم و تجبر اسناد ایدلسون ؟ آلمانیا ، آنجق هیئت متحده‌سنك بقا و موجودیتی ایچون تنبیقات عسکریه‌سنه قوت ویردی . اکر مدافعه مقصدی ایله بر دولتك اردوسنی تقویه ایتمی تحکم صایلیرسه او حالده دونغلیس‌ده کزلرلرده‌کی وضعیتی ، موقعی ایله انکلتره‌نك بتون عاله اجرا ایتدیکی تجبره نه عنوان ویرملی ؟

بوندن بر و برانك عصر اول [ناپولیون - بوناپارط] ك بشون دولتلری و ملتلری نفوذی آلتنده بولوندیرمسی ، مؤتفقلرینی هر درلو نعمته نائل ایتمسی ، مخالفلرینی ایسه هردقیقه آزمسی ایلیاندن بیوك - بریتانیاده زمانزوده جهانه دیقتلرینك ایتك ایستیور . لکن بو کبی تفوقات دوام قابلیتی اولمماز . تاریخده ، هر نه وقت بر دولت ویا بر دراتك رأسی کلرینه کیچمش [اسکندر] کبی ، [سزار] کبی ، [ناپولیون] کبی بر ذات بوبله جهانه تجبر و تحکم ایتمکه قالقارسه او ، بك سرعتله حد اعتدالنه ارجاع ایدیلیر .

کذلك دورهٔ شکوهنده قدیم‌رومادهٔ ، شدیدکی بیوك - بریتانیانك سیاسی غالبیتی ازالهٔ بلتمه‌مدی ، بوکا قیاساً ، شرقی رومادهٔ ، اوده ، دوراقالنده ، عاله اجرای نفوذ ایتمکه قالقمشدی . [نیز رونار اولانك بابه دامن طولاشیر] منطوقنجه طبیعت مصلحت ، احتیاجات سیاسیه‌یه ، حوائج اقتصادیه‌یه مغایر اولان حرکات تجبریه هرحالده موقت اولور .

یا معاذ الله بو انکلیز - فرانسز - روس تحکم و تجبری بتون بتون تقرر ایدیه‌جك اولورسه بو منازعه نتیجه‌سی اولمیانلر ایچون حیات بر عذابدن عبارت قالیر . اتلافاتك توطه‌لری ، شرائط صلحیه‌ده تکلیف ایتدیکاری مادهٔ‌لر هپ بویله بر تجبر عمومیی حاضرلیور . لکن شوکا امین اولملی که هیئت اتفاقیه‌مز قوللری قولای قولای بویله بر تجبرك تقدرینه مساعد اولمماز . حیله ، دسیسه ، آنتریقه ، تهدید ، تخویف ، دلبازلی دشمنلرمزك سلاحی ایسه دون آلیس‌یه استناداً مدافعه‌ده بولونیلدی‌ده بزم مقدردر . اتفاق مساعیك مظفریت و موفقیتی اتلافاتك بر جهان - شمول تجبر و تحکمی بیتا ، جنددن بوندن بالکز بزلر دکل ، بتون بلطرفلر ، کوچك ملتلر ، خلاصه کائنات مستفید اولمشدر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25 6 07

جمعه ایرتسی

١٢ ربیع الاول ١٣٣٥
٢٤ کانون اول ١٣٣٢
٦ کانون ثانی افرنجی ١٩١٧

ایکی چفتلك

صوك كلن تبليغات مختلفه‌يه نظراً دوبريجه كاملاً رومانيا وروس عساكرندن تطهير ايدلمشدر. شمدي‌يه قدر توالى ايدن محاربات سايه‌سنده ذاتاً افلاق‌ده آلده ايدلمش ؛ حتى ، اتفاق عسكرلرى بغدانه‌عائد بعض مواقع ومناطقده تسخيره قدرتياب اولمشلردر . رومانيا ، تاريخ عموميده ، صاحبلرى دكيشير اوچ معظم چفتلكدر : افلاق ، بغدان ، دوبريجه . تا روما زمانندن برى رومانيا حاكم ومتفوق « له‌ژيئون » لرك ، اردولرك مالكانه‌سيدر. رومانيا ، تاريخ حياتنده هپ چفتلك رولى اويناشدر . ايشته بو اوچ مالكانه‌دن ايكيسى بوكون ايادئ غالبيتمزده بولونيور واوچنجيسى‌ده هر نره‌ده ايسه ، باطاپوى مظفريت ، اتفاق مربع اردولرينك عهدهٔ تصرفنه كچه‌جكدر . « سه‌رمت » نهرى زورلانيور؛ آندن صكره « بروت » كلير. بوايكى نهرك‌ده مرورى هيئت غالبه‌مزه بر ديكر چفتلكى تفويض ايده‌بيلير كه بونك اسمنه اسكى عثمانليلر « بوجاش » ديرلردى . بوراسى بيلديكمز « بسارابيا » در . اورادن برآز اوته‌ده‌ده ينه اجداد‌مزك [اوزى] و [طورله] صولرى ايله تسميه ايتدكلرى [دينيه‌ستر] و [دينيه‌پر] نهرلرى واردركه بونلرك منصبلرينه ياقين اولان اراضى‌ده بربمنجى چفتلك تشكيل ايدر ؛ بونك‌ده عنوانى [يكى روسيه] در. محاربه‌دن اول لطيف بوغاز ايچمزك صولرينى بيرته‌رق متمادياً كچن شلپلر سپ بو بش چفتلكك ارزاق وحبوباتى، ذخائرى آز اولان حواليلره نقل ايدرلردى . شمدى ايسه بو بش قطعه‌دن ايكيسنك محصولات ترابيه‌سى مظفر اردولرمزك حوائجنى تأمين ايديور ؛ ديكر اوچنك محصولاتى ايسه روسيه‌نك آنارشى‌سى ايچنده طاغيلوب قاليور .

آلمان اصولى ايله افلاق و دوبريجه‌نك استثمار exploiter ايدلمسى ايله اميزكه بو سنه ، بو ايكى مملكت كچن سنه‌دن فضله محصول ويره‌جكدر. روسلرك واولاحرك قيردقلرى ماكنه‌لرك تعميرى ويا مجدداً احياسى ايسه آلمانلر كبى ماكنه وتيمور آلات وادوات خصوصنده برنجيلكى احراز ايتدن بر مملكت ايچون ايشدن بيله دكلدر . ذاتاً ، [پراهروا] ده‌كى پترول قويولرينى آلمانلر مكملاً تعمير ايتمشلر ؛ بونلر اتفاق مربعك‌لهنه اولمق اوزره ايشلمكده بولونيورلر . ايديلن مدققانه حساباته نظراً صلح سنه‌لرنده اتفاق مربع ممالكنك استهلاك ايتديكى فضله حبوباتى افلاق و دوبريجه ، حرب حالنده ، طبيعتيله تدارك ايده بيلير . ايشته بوندن طولايى‌ده رومانيانك فتحى هيئت اتفاقيه‌مز ايچون زياده‌سيله فائده‌آور اولمشدر .

بوكا مقابل روسيه هر نقطهٔ نظردن صيقيشيور. واقعا روسيه‌ده رومانيا كبى ارزاق خصوصنده بر اخراجات مملكتيدر . شو قدر وار كه روسيه ديارى مساحهٔ سطحيه اعتباريله پك واسع اولديغندن آنك هر برنده حبوبات يتشمز . شمال حواليلرى حبوباته زياده‌سيله محتاجدر. شمال ايله جنوبك آره‌سى ايسه پك كنيش اولديغندن وشمندوفرلرده هم آز، هم‌ده فنا اداره ايدلديكندن بيوك دشمنمز مضايقه‌لرك اليوم اك شدتليسنى تجربه ايديور . ضايع اولان ايالات داخل اولمق اوزره روسيه‌نك أوروپاده على التقريب بش بچق مليون كيلومتروم‌ربعى اراضيسى واردى . روسيه‌دن ماعدا بتون اوروپانك مساحه‌سى ايسه آنجق درت بچق مليون كيلومترو تربيعنده‌در . روسلر ، آلمانلر كبى انتظامپرور ، تجهيزات وتنسيقات ، اداره وتشكيلات خصوصنده صاحب اختصاص وقابليت اولمدقلرندن بو اراضيك وسعتى ، نفوسنك كثرتى بيله روسيه ايچون بر بلادر . روسيه ، خصوصيله اوقيانوس معتدل و [آمور] حواليسنده ، بو درد اتساعدن طولايى ، تماميت ملكيه‌سنى محافظه ايده‌مه‌مكده‌در . موسقوف چارينك صادق وشايان امن واعتماد عد ايتديكى متفق [ميقادو] ، ائتلافك بووضعيتندن بالاستفاده ، روسيه‌نك اقصاى شرقده‌كى بتون ايالات وولاياتنه حاول ونفوذ ايتمشدر . اورالردن منتظماً حوادث آلديغمزدن وقوعاتى اطراد ايله تعقيب ايده‌ميورز . لكن شوكا امنيتمز بركمالدركه حوادثك تفرعاتنه مطلع اولديغمز كون ، يكى انتشار ايده‌جك خريطه واطلاسلرده اقصاى شرقده روس بويانسنه آرتق تصادف ايده‌ميه‌جكز .

صدده كله‌لم : ايكى چفتلك حوائجمزى دفع ايتديكى كبى ائتلافك وضعيتنى‌ده مشكلشديريور . ذاتاً بول كيسه‌دن بذل واسراف ايدن انكلتره‌نك احوال اقتصاديه ومالیه‌سى پك او قدر صدمات استقباله طايانه‌ميه‌جق كبى كورنيور. برلينده ٢ تاريخيله آلنان بر تلغرافنامه‌يه نظراً كچن كونه قدر فرقهٔ مخالفه رئيسى اولوب شمدى [للوئيد جورج] قابينه‌سنه كيرن [بونار لوو] عوام قاماره‌سنده ايرادينه غيرتياب اولديغى برنطقده مملكتنك مساعئ جسيمه‌سنه دوام ايتمسى قابل اولمديغنى ، انكلتره‌يى تهديد وتدهيش ايدن تهلكهٔ عظمانك مؤنلرينه پاره بتشديرمكده دوام ايده‌مه‌مسى اولديغنى سويلمش و« اكر آلمانيا ايكى سنه دها طايانه‌بيلير سه اسباب مالیه ائتلافجيلرك قوتنى تحديد ايده‌بيلير. فقط آلمانيانك قوتنه خلل كتيرمز . » جمله‌سنى‌ده علاوه ايتمشدر.

انكلتره آجيق كديبيور وآجيق كيتمك مجبوريتنده‌ده بولونيور . انكلتره‌نك سريست دكزلره ادعاى حاكميتى كنديسنك بادئ فلاكتى اولمشدر: چونكه انكلتره‌نك بتون ثروت مدخره‌سى بو آجيق قپوطريقيله دنيانك هر برينه جارى اولمش وبيوك ـ بريتانيانك عيون اقتصاديه‌سنى سوندورمشدر. حالبوكه دكز يوللرينك انسدادى آلمان مدخراتى خارجه كوندرمديكندن بلكه اتفاق مربع ايچون خيرلى بر ايش تلقى اولونه‌بيلير . يعنى انكلتره ، تدبيرى ايله معكوس بر نتيجه استحصال ايديور . اتفاق مربع، يد غائيتنده افلاق كبى ، بغدان كبى مهم چفتلكلرى، بلچيقا كبى، فرانسه‌نك ايالات شماليه‌سى كبى ، لهستان كبى دكرلى فابريقه‌لرى طوتيور . بوسايه‌ده ـ بونارلوو ـ ك ديديكى وجه‌اوزره امور اقتصاديه‌سنى توزين ايدرك الى نهايه ثبات ايده‌بيلير.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2e.608

سنه ۱۳۱۲ سی جمعه‌ی عربه‌سنده تأسیس ایدلمشدر

ملت شهاب ایچون مفید آثاره صحیفه‌لرمز آچیقدر . درج اولنمیان اعلانلر اعاده اولنماز

بدل اشتراکلری : ولایات ایچون سنه‌لکی ۱۱۰ ، آلتی آیلی ۶۰ غروشدر .

ممالک اجنبیه ایچون سنه‌لکی ۳۸ فرانک

۲۴ نجی سنه

هلال احمر سرکیسنك رسم کشادی

دون ، شهزادگان ، وکلا ورجال ، اجنبی دولتلر ارکانی مواجهه‌سنده ، غلطه‌سرای مکتب سلطانیسی داخلنده ایلك عثمانلی هلال احمر سرکیسنك کشاد مراسمی معلنطن بر صورتده اجرا ایدلدی . نام پادشاهی‌یه سر قرین حضرت پادشاهی محمد توفیق بك افندی ایله سر یاور صالح پاشا حاضر بولنیورلردی . آشاغیده‌اوقونه‌جغی اوزره سرکی قومیسیونك رئیسی اسماعیل جانبولت بك افندی مفید بر نطق ایله مقصدی حاضرونه آکلاتدی .

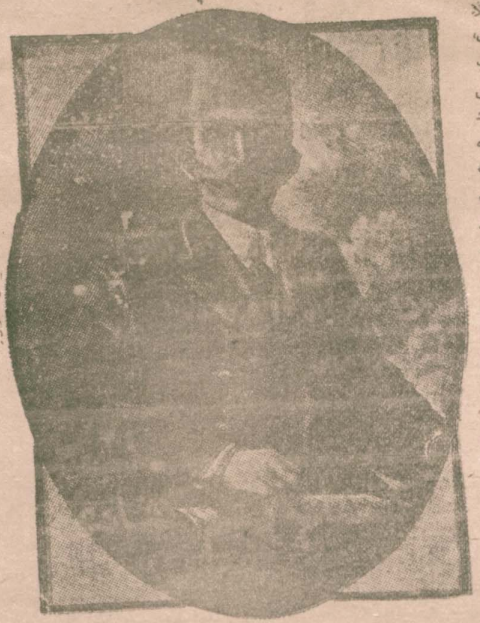

ولی عهد سلطنت دولتلو نجابتلو وحید الدین افندی حضرتلری
[مهارالیه حضرتلری هلال احمر جمعیتی ریاست فخریه‌سنی لطفاً درعهده بوبورمقده‌درلر]

بو سرکی بزی محاربه میدانلرینه ، جبهه‌لرك همان آرقه‌سنده طبیب ، خسته‌باقیجی ، جراح ، اجزاجی دینیلن سسسز ، کورولتیسز مجاهدیتك متنوع امراضه ، یاره‌لره ، میقروبلره ، کیزلیدن کیزلی‌یه قوای محاربه علیهنده بولنان عناصره قارشی مبارزه‌سنی کوستریور . سرکی ، اوروپاده آچیلانلرك دوننده اولمایوب پك فائده‌لی ، زیاده‌سیله عملی و تطبیقیدر . بو مشهری زیارت ایده‌جك اولانلر ، اولا ، حرب‌حالنده اطبانك نه‌کبی غیرتلی ابذال ایتدکلرینی کوره‌جکلر ، ثانیاً ، حسیات شفقت و مرحمتلری غلیانه کله‌جکدر . چوقدن بری ، مملکتمزده ، بو درجهٔ انتظامده بر سرکی کشاد ایدیله‌مشدی . نظر تقدیرمزی جلب ایدن صالونلر ، منظره‌لر ، نمونه‌لر ، رسملر هپ بیوك بر اعتنایه ، بر شیمهٔ انتظامه دلالت ایتك اعتباریله معنیداردر .

هلال احمرك مؤسسلرندن واك غیور خادملرندن رئیس ثانی دوقتور بسیم عمر پاشا

سرکینك مختلف اداری شعباتی ، مثلا طوغریدن طوغری‌یه اداره ، ترتیب انجمنلری ، موسیقی وسینه‌ما قومیسیونی ، انشا آت وتزینات شعبه‌سی ، نشریات ، اعلانات ورهبر انجمنی ، تشریفات قومیسیونی حقیقةً ایی تنسیق ایدلمشدی . پك مهم بر هیئت شرفیه‌نك حمایه‌سی آلتنده اسماعیل جانبولت بك ، شهرامینی بدری بك ، موزه مدیری خلیل بك ، عسکری موزه‌سی بیوك بر اندازه‌له تنظیم ایدن احمد مختار پاشا ، سلیمان نعمان پاشا ، عزمی بك ، هلال احمر رئیس ثانیسی بسیم عمر پاشا ودها برچوق اطبا هپ تشریفك مساعی ایدرك کوزل بر نتیجه استحصال ایتمشلردر .

نشریات انجمننك خدماتی‌ده تقدیره شایاندر . ملی آژانس مدیری حسین طوسون بك ، مطبوعات مدیری حکمت بك ، ثروت فنون صاحبی احسان بك افندیلرك همماتی‌ده ستایشه لایقدر .

آلمان ، آوستریا - مجارستان و بلغار صلیب احمرلری سرکیمزه پك اساسلی برصورتده اشتراك ایتمشلردر . هیئت طرفندن نشر ایدیلن و یالکز رسم کشاده مخصوص اولان بر کوچك رهبر سرکینك بتون صالونلرینی تفصیلاً تصویر و بو مفید مشهرك نظامنامه‌سی‌ده احتوا ایتمکده‌در .

* * *

هلال احمر سرکی قومیسیونی رئیسی اسماعیل جانبولت بك طرفندن ایراد اولنان نطقدر :

« بوکون مملکتمزك ایلك هلال احمر سرکیسنی کشادایله‌جکز . ۱۸۶۴ سنهٔ میلادیه‌سنده جنوره‌ده انعقادایدن مشهور وتاریخی برقونفرانسده بوکونکی هلال وصلیب احمرلرکبی معظم آثارك میدانه کله‌جکی تخیل ایدله‌مش ایدی ؛ حتی او قونفرانسك فذلکهٔ مذاکرات ومقرراتی تشکیل ایدن جنوره مقاوله نامه‌سی مؤداسنی اوزمان خیالاتدن وغیر قابل اجرا تکلیفاتدن عبارت عد ایدنلر واو مقاوله‌نك زیرینی « فائده‌سی اولمیان شو ایتدن مضرت‌ده حصوله کله‌میه‌جکی » ملاحظه‌سیله امضا الامش اولانلر دخی والدیکی اوزماندنبری یاریم عصر کچدی ؛ بوشفقت وانسانیت وبیطرفلق علامتنك بعضاً دشمنلرمز طرفندن

هلال احمر سرکیسنی ترتیب و احضار ایدن غیرتورلردن سرکی قومیسیونی رئیسی اسماعیل جانبولت بك

ولی عهد سلطنت دولتلو نجابتلو وحید الدین افندی حضرتلری
[مهارالیه حضرتلری هلال احمر جمعیتی ریاست فخریه‌سنی
لطفاً درعهده بویورمقده‌درلر]

میدانلرینه ، جبهه‌لرك همان آرقه‌سنده طبیب، خسته‌باقیجی، جراح، اجزاجی دیئیلن سسسز، کورولتیسز مجاهدینك متنوع امراضه، یاره‌لره ، میقروبلره ، کیزلیدن کیزلیه قوای محاربه علیهنده بولنان عناصره قارشی مبارزه‌سنی کوستریبور. سرکی ، اوروپاده آچیلانلرك دوننده اولمایوب پك فائده‌لی، زیاده‌سیله عملی و تطبیقیدر . بو مشهری زیارت ایده‌جك اولانلر ، اولا ، حرب‌حالنده اطبانك نه کبی غیرتلی ابدال ایتدکارینی کوره‌جکلر ، ثانیاً ، حسیات شفقت و مرحمتلری غلیانه کله‌جکدر . چوقدن بری ، مملکتمزده ، بو درجهٔ انتظامده بر سرکی کشاد ایدله‌مشدی . نظر تقدیرمزی جلب ایدن صالونلر ، منظره‌لر ، نمونه‌لر ، رسملر هپ بیوك بر اعتنایه ، بر شیمهٔ انتظامه دلالت ایتك اعتباریله معنیداردر .

هلال احمرك مؤسسلرندن واك
غیور خادملرندن رئیس ثانی
دوقتور بسیم عمر پاشا

سرکینك مختلف اداری شعباتی، مثلا طوغریدن طوغری‌یه اداره ، ترتیب انجمنلری ، موسیقی وسینه‌ما قومیسیونی ، انشا آت وتزیینات شعبه‌سی ، نشریات ، اعلانات ورهبر انجمنی، تشریفات قومیسیونی حقیقةً ایی تنسیق ایدلمشدی . پك مهم بر هیئت شرفیه‌نك حمایه‌سی آلتنده اسماعیل جانبولت بك ، شهرامیتی بدری بك ، موزه مدیری خلیل بك ، عسکری موزه‌سنی بیوك بر اندازه‌له تنظیم ایدن احمد مختار پاشا ، سلیمان نعمان پاشا، عزمی بك ، هلال احمر رئیس ثانیسی بسیم عمر پاشا ودها برچوق اطبا هپ تشریفات مساعی ایدرك کوزل بر نتیجه استحصال ایتمشلردر .

نشریات انجمننك خدماتی‌ده تقدیره شایاندر. ملی آژانس مدیری حسین طوسون بك ، مطبوعات مدیری حکمت بك ، ثروت فنون صاحبی احسان بك افندیلرك همماتی‌ده ستایشه لایقدر .

آلمان ، آوستریا - مجارستان و بلغار صلیب احمرلری سرکیمزه پك اساسلی برصورتده اشتراك ایتمشلردر . هیئت طرفندن نشر ایدیلن و یالکز رسم کشاده مخصوص اولان بر کوچك رهبر سرکینك بتون صالونلرینی تفصیلاً تصویر و بو مفید مشهرك نظامنامه‌سنی‌ده احتوا ایتمکده‌در .

* * *

هلال احمر سرکیسنی ترتیب و احضار ایدن
غیرتورلردن سرکی قومیسیونی رئیسی
اسماعیل جانبولت بك

هلال احمر سرکی قومیسیونی رئیسی اسماعیل جانبولت بك طرفندن ایراد اولنان نطقدر :

« بوکون مملکتمزك ایلك هلال احمر سرکیسنی کشادایله‌جکز . ١٨٦٤ سنهٔ میلادیه‌سنده جنوره‌ده انعقادایدن مشهور وتاریخی برقونفرانسده بوکونکی هلال وصلیب احمرلر کبی معظم آثارك میدانه کله‌جکی تخیل ایدله‌مش ایدی ؛ حتی او قونفرانسك فذلکهٔ مذاکرات ومقرراتی تشکیل ایدن جنوره مقاوله نامه‌سی مؤداسنی اوزمان خیالاتدن وغیرقابل اجرا تکالیفاتدن عبارت عد ایدنلر واو مقاوله‌نك زیرینی « فائده‌سی اولمیان شو ایشدن مضرت‌ده حصوله کله‌میه‌جکی » ملاحظه‌سیله امضالامش اولانلر دخی والد ایدی - اوزماندنبری یاریم عصر کچدی ؛ بوشفقت وانسانیت وبیطرفلق علامتنك بعضاً دشمنلرمز طرفندن سؤ استعماله اوغرامسنه رغماً بوکون سرمایه‌سی میلیونلره بالغ اولان ، وسائط و تشکیلاتی عظیم وسعتلر کوسترن هلال و صلیب احمر جمعیتلری وآره‌صره بو جمعیتلرك محصلهٔ مساعی و موفقیاتی تشهیر ایله‌ین بین‌الملل وملی سرکیلر میدانه کلدی .

یدی سنه‌لك براهتمام منادینك محصولی اولوب تحت حمایهٔ حضرت پادشاهیده بولنمقله مفتخر و مباهی بولنان هلال احمر جمعیتمزك صوك مجلس عمومیسی ، رئیس ثانی معلم دوقتور بسیم عمر بك افندینك تکلیف وتشبثیله ، ترقیات و اجرا آتی کوسترمك اوزره استانبوله بر سرکی آچمق قرار ویرمشدی ؛

هلال احمر سرکیسنه تخصیص اولونان یك اوغلنده
غلطه سرای سلطانیسی بنالی قسمی

سرکینك تشکیل وترتیبی هیئتمز دوعهده ایتدی . سرکیه مناسب بر بینا بولمق مشکل ایدی؛ معلوم نامطری شکری بك افندینك مساعده‌سیله مملکتك الك کزیده مؤسسهٔ عرفانی اولان غلطه سرای مکتب سلطانیسنك جنبالجوانده برنده هلال احمر سرکیسنك بارینمسی قرار کیر اولدی . بو صورتله مصارف اکمال اوقف تك تفصیلاتی تالاق و شمدی حصولیکوده آچیلمیق اولان سرکی

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No

mo'tié en roumain, renseigne le public sur les événements du jour. Il publie les communiqués de la guerre, les nouvelles politiques, les avis qui doivent être portés à la connaissance de la population.

L'administration de Bucarest a une organisation à part. Elle est confiée à un général d'artillerie qui a choisi comme résidence le palais de justice. C'est lui le chef de la police militaire. Quant à la police municipale, elle est abandonnée à la police roumaine dont les cadres restent intacts. On a mis à la tête de cette police M. Zouvara Samourcache, l'ancien directeur du Musée et de la bibliothèque roumains.

Les puits de pétrole

Ayant entretenu notre distingué interlocuteur des puits de pétrole, il nous a déclaré:

— Tous les puits de pétrole qui étaient exploités par les capitaux étrangers ont été impitoyablement détruits. On y a jeté des barres de fer, des rails de chemins de fer, du ciment etc. On affirme qu'outre les ingénieurs anglais, les ingénieurs des pays neutres qui sont intéressés dans le commerce du pétrole, ont joué un rôle actif dans la destruction des puits en question. De sorte que de nouveaux puits doivent être construits à leur place, c'est ce qu'on est en train de faire.

A notre question si on avait trouvé du pétrole et de la farine dans la Roumanie occupée, Djanbolat bey a répondu:

— Les Roumains n'ont pu détruire leurs provisions que dans la région de Braïla. Ils n'ont pas eu le temps de se livrer à leurs œuvres de destruction dans la partie méridionale du pays. C'est dire qu'on a trouvé et du pétrole et de la farine dans des dépôts, mais on ignore encore leur quantité, car les formalités d'enregistrement ne sont pas terminées jusqu'à présent.

— Est-ce qu'on a introduit en Roumanie le système de cartes de vécika pour des denrées?

— Pas encore, mais on l'introduira incessamment, car, il n'est pas juste, comme on le faisait remarquer à Bucarest, que les Roumains jouissent d'une situation privilégiée, alors que dans tous les pays alliés le système de vécika fonctionne.

Avant de terminer, nous dit Djanbolat bey, je tiens à vous entretenir de la conduite exemplaire dont a fait preuve l'armée ottomane en Roumanie. Soit les autorités allemandes ou les Roumains n'ont pas tari d'éloges

à l'action au milieu du parti même. En juin 1913 seulement il rentra dans la vie publique comme ministre de l'intérieur dans le cabinet Saïd Halim. On sait les grands services rendus par lui à l'Empire à peine sorti des bouleversements de la guerre balkanique. Après que Djavid bey se fut retiré du ministère des finances, il se chargea encore de la gestion de ce département. La guerre européenne lui offrit l'occasion de prouver ses grandes aptitudes pour l'administration de son pays en des temps si difficiles et pour la nutigation des maux de la guerre.

Halil bey, aujourd'hui président du conseil d'Etat et ministre de la justice a eu la présidence de la Chambre dans l'époque mouvementée avant la guerre balkanique et y a montré une grande habileté et beaucoup de fermeté. Il pourra maintenant se consacrer tout entier au ministère de la justice qu'il a géré autrefois et pourra mener à bon port les réformes qu'il y a commencé d'introduire.

S. E. Ahmed Nessimi bey, qui vient d'être nommé au poste de ministre des affaires étrangères est un licencié en droit de la faculté de Paris. Son Excellence a été au service du ministère des affaires étrangères et a occupé pendant plusieurs années le poste d'adjoint des conseillers légistes de la Sublime Porte. Après la proclamation de la Constitution il a été élu député de Constantinople et l'est resté jusqu'à sa nomination au poste de ministre du commerce et de l'agriculture .

S. E. Moustafa Chéref bey, qui remplace S.E. Ahmed Néssimi bey au ministère du commerce, a fait ses premières études de droit à la faculté de Constantinople. Pendant la première année de la Constitution il est allé en France pour parfaire ses connaissances dans la Faculté de droit d'où il est sorti comme licencié en droit. A son retour de Paris il fut élu député de Konia; plus tard il fut nommé mustéchar du ministère du commerce. Il est en même temps membre du conseil d'administration du Crédit National Ottoman qui vient d'être fondé.

Le nouveau ministre des travaux publics *Ali Munif bey*, est un diplomé de l'école Mulkié. Il a occupé plusieurs postes de kaïmakam en Roumélie. Après la proclamation de la Constitution il fut élu député de Gueurudjé dans la première session parlementaire. Plus tard il fut nommé vali d'Angora et de ce poste il a passé au ministère de l'intérieur en qualité de Mustéchar. Après l'abolition des

publics en retraite, est le frère de l'ancien grand-vézir. Jusqu'à sa nomination il avait été vali de Brousse.

Ibrahim bey, ministre intérimaire des vakoufs, a été pendant longtemps vali de la province de Salonique. Ensuite il avait été nommé vali de Constantinople, poste qu'il résigna peu après la chute du cabinet Saïd pacha. En janvier 1913, il entra comme ministre de la justice au cabinet de Mahmoud Chevket pacha et conserva ce département sous le grand-vézirat de Saïd Halim pacha, pour le céder, en 1916 seulement, à Halil bey. Après la retraite de Haïri effendi, Cheikh-ul-Islam et ministre des vakoufs, il le remplaça par intérim dans ces dernières fonctions.

Appréciations de la presse turque

Dans son article de fond consacré au changement du cabinet ,le «Tanine» fait un vif éloge de l'ex-grand vézir Saïd Halim pacha dont il loue le patriotisme et la féconde activité pendant les quatre années qu'il a occupé le pouvoir. La part de Saïd Halim pacha, dans l'œuvre de régénération qui s'est accomplie au cours de cette période est grande; il a été aussi un des principaux artisans de l'alliance turco-allemande.

Le «Tanine» parle également dans des termes les plus élogieux du nouveau grand vézir Talaat pacha, l'une des plus brillantes figure de la Jeune Turquie et du parti auquel il appartient. Il rappelle tout ce que Talaat pacha — dans son désir ardent de voir un Empire ottoman puissant et régénéré — a fait pour la patrie. Ces qualités il pourra les déployer mieux encore pour mener à bonne fin l'œuvre patriotique qui forme l'objet de ses vœux les plus chers.Grâce à son caractère affable Talaat pacha jouit de la plus vive sympathie de ses collègues et de ses collaborateurs. Nous souhaitons au nouveau sadrazam, dit en terminant la feuille citée, le plus grand succès dans l'accomplissement de sa tâche. La composition même du nouveau cabinet indique que la ligne de conduite politique du nouveau ministère ne diffèrera pas de celle de l'ancien.

***

L'«Ikdam consacre au nouveau grand vézir Talaat pacha les lignes les plus élogieuses. Il retrace les principaux faits de son activité politique et ministérielle et relève que le fait d'avoir accepté le pouvoir dans les graves circonstances de l'heure présente est

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 2E 608

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 2E 608

خط همايون صورتى

وزير ماليسيم محمد طلعت پاشا

محمد سعيد پاشانك اسباب صحيه‌دن طولاى وقوع استعفاسنه وسزك

عهده‌كره توجيه ومشيخت اسلاميه موسى كاظم افندى عهده‌سنده ابقا

ايدلش وتشكيل اولنان هيأت جديده وكلا دخى تصديق همايونزه اقتران

ايلشدر. حال وزمانك اهميت ونزاكتى جمله‌جه معلوم اولديغندن دولتزك

سلامت حاليه وآتيه‌سنك تأمينى ومملكتزك اسباب سعادت وترقياتنك

استكمال ايچون هيأت وكلامزك بالاتحاد صرف ماحصل غيرت ايلمكزى

دولت احسانده مصروف اولان حق سلامت مآبك

وملك احسانده مصروف اولان حق مساعى خيريه‌كزى توفيقات الهيه‌سنه

مقرون بيورسون آمين بحرمة سيد المرسلين .

١١ ربيع الآخر سنه ١٣٣٥
٢٢ كانون ثانى سنه ١٣٣٢

محمد رشاد

***

نامهٔ همايون

طرف اشرف حضرت پادشاهيدن صدر سابق سعيد حليم پاشا حضرتلرينه ارسال بيوريلان نامهٔ همايون سورت‌نسخه‌سيدر :

اسباب صحيه‌دن طولاى مسند صدارتدن عفوكزى حقنده‌كى استرحامكزى تلطف الهيه قبول واسعاف ايلدى . مقام صدارته آمينكزدن بو سلامت مآبك ودولت احسانده وبالخصوص ادرنه مسئله‌سيله دول مركزيه الهى عقد اتفاق خصوصنده مصروف اولان مساعى روحپرورانه‌كزى تزدحمده دائما رهين تقدير اولجقندن حقكزده‌كى توجه وحمايت شاهانه‌مزى بروسيله ايلاده تأييد ايلرم .

١١ ربيع الآخر ٣٣٥ و ٢٢ كانون ثانى ٣٣٢

محمد رشاد

moitié en roumain, renseigne le public sur les événements du jour. Il publie les communiqués de la guerre, les nouvelles politiques, les avis qui doivent être portés à la connaissance de la population.

L'administration de Bucarest a une organisation à part. Elle est confiée à un général d'artillerie qui a choisi comme résidence le palais de justice. C'est lui le chef de la police militaire. Quant à la police municipale, elle est abandonnée à la police roumaine dont les cadres restent intacts. On a mis à la tête de cette police M. Zouvara Samourcache, l'ancien directeur du Musée et de la bibliothèque roumains.

Les puits de pétrole

Ayant entretenu notre distingué interlocuteur des puits de pétrole, il nous a déclaré:

— Tous les puits de pétrole qui étaient exploités par les capitaux étrangers ont été impitoyablement détruits. On y a jeté des barres de fer, des rails de chemins de fer, du ciment etc. On affirme qu'outre les ingénieurs anglais, les ingénieurs des pays neutres qui sont intéressés dans le commerce du pétrole, ont joué un rôle actif dans la destruction des puits en question. De sorte que de nouveaux puits doivent être construits à leur place, c'est ce qu'on est en train de faire.

A notre question si on avait trouvé du pétrole et de la farine dans la Roumanie occupée, Djanbolat bey a répondu:

— Les Roumains n'ont pu détruire leurs provisions que dans la région de Braïla. Ils n'ont pas eu le temps de se livrer à leurs œuvres de destruction dans la partie méridionale du pays. C'est dire qu'on a trouvé et du pétrole et de la farine dans des dépôts, mais on ignore encore leur quantité, car les formalités d'enregistrement ne sont pas terminées jusqu'à présent.

— Est-ce qu'on a introduit en Roumanie le système de cartes de vécika pour des denrées?

— Pas encore, mais on l'introduira incessamment, car, il n'est pas juste, comme on le faisait remarquer à Bucarest, que les Roumains jouissent d'une situation privilégiée, alors que dans tous les pays alliés le système de vécika fonctionne.

Avant de terminer, nous dit Djanbolat bey, je tiens à vous entretenir de la conduite exemplaire dont a fait preuve l'armée ottomane en Roumanie. Soit les autorités allemandes, soit les Roumains n'ont pas tari d'éloges à l'adresse de nos héros qui, à l'égal de leur bravoure, ont montré du tact, de la correction envers les habitants des villes conquises...

Le changement ministériel

Le nouveau cabinet au palais impérial

Les ministres faisant partie du nouveau cabinet Talaat pacha se sont rendus hier au palais impérial et ont été reçus en audience par S.M.I. le Sultan pour lui présenter leurs hommages. S.E. Chéref bey, ministre du commerce et de l'agriculture, ayant occupé pour la première fois un siège ministériel a prêté le serment d'usage devant S.M.I. le Sultan.

Ensuite les ministres, sur la gracieuse invitation de S.M.I. le Sultan ont déjeuné à la table impériale.

S. E. Talaat pacha et la presse

Le nouveau grand vézir S.A. Talaat pacha, qui apprécie les services de la presse, a invité avant-hier soir tous les rédacteurs en chef des journaux turcs et leur a fait part qu'il lira jeudi prochain devant la Chambre législative le programme politique du nouveau cabinet, en ajoutant que le remaniement qui vient d'avoir lieu n'entraînera aucun changement dans la politique extérieure suivie jusqu'ici Son Altesse a déclaré en outre que sa première tâche avant tout sera celle d'assurer les intérêts et le besoin de la population.

Quelques notes biographiques sur les nouveaux membres du Cabinet

Le nouveau grand vézir *Talaat pacha*, a pris, après le renouvellement de la Constitution, en 1908, la place due à son action dévouée pour la liberté publique pendant le régime absolutiste .Il fut élu député d'Andrinople et eut une position prépondérante dans la direction du parti Jeune-Turc. Après la tourmente de 1909 il fut le premier ministre de l'intérieur sorti du sein de ce parti. A la suite d'événements qui se produisirent ensuite, cet homme si intelligent et si patriote fut forcé à se retirer et à se borner à l'action au milieu du parti même. En juin 1913 seulement il rentra dans la vie publique comme ministre de l'intérieur dans le cabinet Saïd Halim. On sait les grands services rendus par lui à l'Empire à peine sorti des bouleversements de la guerre balkanique. Après que Djavid bey se fut retiré du ministère des finances, il se chargea encore de la gestion de ce département. La guerre européenne lui offrit l'occasion de prouver ses grandes aptitudes pour l'administration de son pays en des temps si difficiles et pour la nutigation des maux de la guerre.

Halil bey, aujourd'hui président du conseil d'Etat et ministre de la justice a eu la présidence de la Chambre dans l'époque mouvementée avant la guerre balkanique et y a montré une grande habileté et beaucoup de fermeté. Il pourra maintenant se consacrer tout entier au ministère de la justice qu'il a géré autrefois et pourra mener à bon port les réformes qu'il y a commencé d'introduire.

S. E. Ahmed Nessimi bey, qui vient d'être nommé au poste de ministre des affaires étrangères est un licencié en droit de la faculté de Paris. Son Excellence a été au service du ministère des affaires étrangères et a occupé pendant plusieurs années le poste d'adjoint des conseillers légistes de la Sublime Porte. Après la proclamation de la Constitution il a été élu député de Constantinople et l'est resté jusqu'à sa nomination au poste de ministre du commerce et de l'agriculture .

S. E. Moustafa Chéref bey, qui remplace S.E. Ahmed Néssimi bey au ministère du commerce, a fait ses premières études de droit à la faculté de Constantinople. Pendant la première année de la Constitution il est allé en France pour parfaire ses connaissances dans la Faculté de droit d'où il est sorti comme licencié en droit. A son retour de Paris il fut élu député de Konia; plus tard il fut nommé mustéchar du ministère du commerce. Il est en même temps membre du conseil d'administration du Crédit National Ottoman qui vient d'être fondé.

Le nouveau ministre des travaux publics *Ali Munif bey*, est un diplomé de l'école Mulkié. Il a occupé plusieurs postes de kaïmakam en Roumélie. Après la proclamation de la Constitution il fut élu député de Gueurudjé dans la première session parlementaire. Plus tard il fut nommé vali d'Angora et de ce poste il a passé au ministère de l'intérieur en qualité de Mustéchar. Après l'abolition des capitulations il a été nommé gouverneur du Liban.

(Lors de mon voyage fait en Syrie avec la délégation ottomane j'ai eu, comme hôte du nouveau ministre des travaux publics, l'occasion de m'entretenir plusieurs fois avec ce haut fonctionnaire dont j'ai pu constater le talent d'organisation et la parfaite intelligence pour les situations données. Je ne doute point qu'Ali Munif bey, avec sa méthode énergique ,impartiale et fermement dirigée vers le but à atteindre, ne puisse se rendre maître de tous les obstacles dans ses nouvelles fonctions hérissées de si nombreuses difficultés. Dr. M. U.)

Les hommes de l'ancien Cabinet

L'ancien grand vézir *Saïd Halim pacha* appartient à la famille du khedive d'Egypte, étant petit fils du fondateur de cette dynastie, Mehmed Ali pacha. Il est né en Egypte, en 1869, et a fait ses études en Europe. En 1900, il obtint le rang de Rouméli Beylerbey et par conséquent le titre de pacha. En 1886, il avait été nommé membre du conseil d'Etat. Après la mort de son père, Hilmi pacha,il hérita de ses nombreuses possessions sur le Bosphore, à Bébek, à Balta Liman et à Yénikeuy. Après le renouvellement de la Constitution, il prit une part active à la nouvelle vie publique. Il fut élu président de la municipalité d'alors de Yénikeuy et développa une riche activité dans les affaires communales. Il fut encore un membre très actif du parti jeune-turc dont il fut le président. Le cabinet Kiamil ayant été renversé, le 23 janvier 1913, il entra dans le cabinet formé par Mahmoud Chevket pacha d'abord comme président du conseil d'Etat, ensuite comme ministre des affaires étrangères Après l'assassinat de Mahmoud Chevket pacha, en juin 1913, il fut revêtu du grand-vézirat, en conservant les fonctions de ministre des affaires étrangères, qu'il céda, en 1916, à Halil bey, jusque là président du conseil d'Etat.

Abbas pacha, le ministre des travaux publics en retraite, est le frère de l'ancien grand-vézir. Jusqu'à sa nomination il avait été vali de Brousse.

Ibrahim bey, ministre intérimaire des vakoufs, a été pendant longtemps vali de la province de Salonique. Ensuite il avait été nommé vali de Constantinople, poste qu'il résigna peu après la chute du cabinet Saïd pacha. En janvier 1913, il entra comme ministre de la justice au cabinet de Mahmoud Chevket pacha et conserva ce département sous le grand-vézirat de Saïd Halim pacha, pour le céder, en 1916 seulement, à Halil bey. Après la retraite de Haïri effendi, Chéikh-ul-Islam et ministre des vakoufs, il le remplaça par intérim dans ces dernières fonctions.

Appréciations de la presse turque

Dans son article de fond consacré au changement du cabinet ,le «Tanine» fait un vif éloge de l'ex-grand vézir Saïd Halim pacha dont il loue le patriotisme et la féconde activité pendant les quatre années qu'il a occupé le pouvoir. La part de Saïd Halim pacha, dans l'œuvre de régénération qui s'est accomplie au cours de cette période est grande; il a été aussi un des principaux artisans de l'alliance turco-allemande.

Le «Tanine» parle également dans des termes les plus élogieux du nouveau grand vézir Talaat pacha, l'une des plus brillantes figure de la Jeune Turquie et du parti auquel il appartient. Il rappelle tout ce que Talaat pacha — dans son désir ardent de voir un Empire ottoman puissant et régénéré — a fait pour la patrie. Ces qualités il pourra les déployer mieux encore pour mener à bonne fin l'œuvre patriotique qui forme l'objet de ses vœux les plus chers.Grâce à son caractère affable Talaat pacha jouit de la plus vive sympathie de ses collègues et de ses collaborateurs. Nous souhaitons au nouveau sadrazam, dit en terminant la feuille citée, le plus grand succès dans l'accomplissement de sa tâche. La composition même du nouveau cabinet indique que la ligne de conduite politique du nouveau ministère ne diffèrera pas de celle de l'ancien.

***

L'«Ikdam consacre au nouveau grand vézir Talaat pacha les lignes les plus élogieuses. Il retrace les principaux faits de son activité politique et ministérielle et relève que le fait d'avoir accepté le pouvoir dans les graves circonstances de l'heure présente est une preuve de sa plus grande abnégation, et de son ardent patriotisme. La politique du nouveau ministère, dont les membres pour la plupart faisaient partie de l'ancien, sera certainement la politique du Djihad et de libération poursuivie jusqu'ici.L'«Ikdam» ajoute que la nation fonde les plus grands espoirs sur l'activité du nouveau cabinet.

LA GUERRE SOUS-MARINE

Les départs d'Angleterre suspendus

Berlin, 5 février. (A.M.) L'Amirauté anglaise communique qu'il est interdit à tous les bateaux de quitter les ports anglais, exception faite d'un paquebot pour passagers.

Dans les pays scandinaves

Visites entre souverains

Copenhague, 4 février. (A. C.) Le roi de Suède est arrivé ici pour rendre une visite privée au roi de Danemark.

Au Parlement norvégien

Christiania, 4 février. (A. C.) Le Parlement norvégien a tenu une séance secrète qui a duré 2 heures et au cours de laquelle le ministre des affaires étrangères a donné des explications sur la situation. La commission des affaires étrangères s'est réunie ensuite en une séance à laquelle assistait aussi le ministre des affaires étrangères. Dans l'après-midi le Parlement a tenu une nouvelle séance secrète.

La légitimité du blocus proclamé par l'Allemagne

Stockholm, 5 février. (A. C.) Le "Nyadagight Allehanda, parlant du blocus proclamé par l'Allemagne, relève que celle ci menace maintenant l'Angleterre des mêmes mesures que celles employées déjà par celle-ci depuis plus de 2 ans contre l'Empire allemand.

La condescendance de l'Allemagne

Berlin, 5 février. (A. C.). Actuellement les divers départements compétents sont en train d'examiner la question de savoir

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No.28.608

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE. 608

رومانیا احوالی ، رومانیا پترولری

اسماعیل جانبولت بک بیاناتی

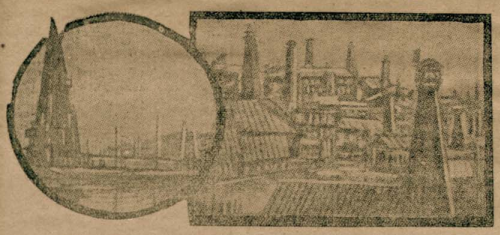

رومانیاده پترول منبعلریه فوتوغرافیه عائد ایکی منظره : (پلوئه‌شتی) شهاده‌سی (براهووا) وادیسنده کائن (قامینا) قصبه‌سنی جوارنده پترول قویولری

گیلده رومانیایه سیاحت ایتمش اولان سابق داخلیه مستشاری اسماعیل جانبولت بك رومانیاده‌کی مشاهداتنه دائر عثمانیجه لوئیدر هررلرنك‌ده‌کی بیاناتنه بولونمشدر . جانبولت بك بکرش حیات عمومیه‌سنده هیچ بر تحول حصوله گلمدیکی ، اهالینك اشغالنی اولدکجه دوق وصفا ایله مشغول بولوندیغی ، اشغالنك اول طیاره‌لرك صدق صیق واقع اولان تعرضلریله رغماً شهرك هوائی بومبارده‌لاندن بك او قدر متأثر اولادیغنی سویله‌دکدن صوکره ادارهٔ عسکریه‌نك باشنده پیاده جنرالی (توماف) نك بولونده‌ولدیغنی ، شعبات اداریه‌دن هربرینك باشنه بوندن اول بلجیقاده ، فرانسه‌نك شالنده ، لهستانده حسن اداره‌لریله تیز ایدن آلمان مأمورلرینك تعیین قیلندیغنی علاوه ایلمشدر .

جانبولت بك ، رأی عمومی جنرال (توماف) نك یانده بری عثمانلی ، دیکری بولغار اولمق اوزره ایکی معاون موجود بولوندیغنی ، حکومت عسکریه‌نك اصلیتی نشر وتعمیم ایچون یکرشده یوی رسمی برغزته انتشار ایتکده اولدیغنی ، یوندن ماعدا باریسی آلمان ، باریسی دخی رومن لسانیله انتشار ایدن (بوقاره‌سته‌وتاغیلات) نامنده برغزته واسطه‌سیله دخی اهالینك وقایع روزمره‌دن خبردار ایدلدیکنی سویلمشدر .

جانبولت بك بعده پترول قویولرینه نقل کلام ایدرك دیمشدرکه : « اجنبی سرمایه‌سی ایله ایشله‌دیلن پترول قویولرینك کافه‌سی یك‌دن وصی‌حتمسزجه تخریب ایدلمشدر . بوقویولره دمیر جویوفلر ، شمندوفر دایلری ، چینتو وسائره آتیلمشدر . پترول قویولرینك تخریبنده انکلیز مهندسلرندن باشقه پترول تجارتنده علاقه‌دار اولان بی‌طرف مملکتلر مهندسلرینك دخی بیوك بر رول اوینادقلری تأمین ایدیلیور . بو احوال طولایسیله مذکور قویولرك یرینه یکیلری انشا ایدلك ایجاب ایدیور . یکی قویولرك انشاسنه آرتق باشلانمشدر . »

اسماعیل جانبولت بك ، بعده اشغال ایدیلن رومانیا اراضیسنده پترول واون بولونوب بولونمادیغنه دائر صورلان بر سوآله جواباً دیمشدرکه : « رومه‌نلر آتیجی ایرانیل منطقه‌سنده‌کی اوزاق تخریب ایده‌بیلمشلر ، مملکتك جنوب قسمنده تخریباته کیریشه‌بیلمك ایچون وقت بولیه‌مامشلردر . بناءً علیه ده‌بولوده پترول واون بولونمشدر . فقط بونلرك مقداری معلوم دکلدر . زیرا قید معامله‌سی هنوز یتمه‌مشدر . » اسماعیل جانبولت یوندن صوکره عثمانلی اردوسنك رومانیاده‌کی اطوار وحرکاتلری بحث ایتمش ، قهرمانلر عسکرلریزك کرك قهرمانلقلری وکرك ضبط ایدیلن شهرلر اهالیسی حقنده‌کی طرز معامله‌لری آلمان مأمورلری ورومه‌ن اهالیسی نزدنده ستایش وتقدیرلره مظهر اولدیغنی علاوه ایلمشدر .

* * *

بو مناسبتله رومانیانك ، بالخاصه شو حرب مناسبتیله پك زیاده کسب اهمیت ایدن پترولری حقنده قارئلرمزه معلومات آتیه‌یی ویریورز :

رومانیانك معدن اوجاقلری پك اسکی زماندن بری معروفدر . بونلرك ایله‌دنه‌سی ایچون کچن عصردن بری سرمایه‌لر وضع ایدیلمکه باشلانمشدر . رومانیاده زراعتدن صوکره مملکتك الك بیوك ثروتی تشکیل ایدن پترول منبعلریدر . بروراده استحصال ایدیلن پترولر هرطرفده اخراج ایدیلمکی ایچون رومانیاده بوصنایع اولدقجه ترقی ایتمش ورشیت بولمشدر . پترول منابعنده کابتل عمله استخدام ایدیلمکده‌در .

طوتیلان استاتستیق حسابلرینه کوره ۱۹۰۸ سنه‌سی خناینه‌دن رومانیا پترول منابعنده استعمال ایدیلن سرمایه‌لر (۳۲۱) ملیون فرانکه بالغ اولمشدر . تاریخ مذکوره قدر یالنکز شرکت وسندیقه‌لرك پترول منابعی ایچون وضع ایتدکاری (۱۹) ملیون فرانق درجه‌سنده‌کی سرمایه بومنابعه داخل ایسه‌ده پترول اخراجاتی ایله اشتغال ایدن مؤسسات ایله کوسندجه ایتمانده پترول اخراجاتی تسهیل ایتك اوزره وجوده کتیریلن تأسیسات ایچون صرف ایدیلن کابتل مبالغ ، طلبلر ملاحظه‌سی‌دکلدر .

معمافیه رومانیا پترول منابعنده استعمال اولنان سرمایه‌لر وسطی اولارق (۳۰۰) ملیون فرانق قرض ایدیلیر . بو سرمایه ، پترول منبعلرینك ایشلنمه ایدلریله اشتراك ایدن ملتلر آره‌سنده بوجه آتی متقسمدر :

آلمان	سرمایه‌سی	۱۲۰	ملیون فرانق	انکلیز سرمایه‌سی	۱۰ ملیون فرانق
رومه‌ن	»	٤۲	»	بلجیقا »	۸ »
فرانسز	»	۳٦,٥	»	آوستریا - مجار »	۳ »
فلندك	»	۳۸	»	مختلف ملتلر »	۲ »
ایتالیان	»	۱۸	»	یکون	۳۰۰ ملیون فرانق
آمریقان	»	۲۲,٥	»		

قهرمانلرمز !

برکسنجا طوپچی شاغردلك جاویده حرب ایدن قطعات عثمانیه جنده اشغال ایلدکلری شمرك ترجمه‌سیدر :

قهرمان نکریمز عثمانلی نرقه‌سنه

تورك جیوانلری حرب

وصل لایحه‌کلاره قارشولرنده وسطالجنی کیمسه طوران تورك جیوانلری برعزم وبشدتله حرب ایدیلدیلر . بوقاره‌لر ایله اشغال ایلدکلری اراضیده آنی بازمه طلب ایتمکسزین برکیجه‌ده بونلرك اوچ دفعه‌سی طوپچی‌لر طرفندن صوکره ایسه ایکنجی کون بر هجوم ایچون ایلدیلکنی کورمکله برابر بو هجومه دخی دوق ایتمدیلر . بو هجوم ایچون بونلرك صوکره‌سی بر بوچوق ساعت اول طوپچی‌لرك بر بوچوق طوپلری ایله بر بوچوق طوپچیلر ، دوه طلب ایتمکسزین کون بر هجوم ایچون ایلدیلکنی کورمکله برابر بو هجومه دخی دوق ایتمدیلر . بو هجومه دخی دوق ایتمدیلر . بو هجومه دخی دوق ایتمدیلر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE. 608

رومانیا احوالی ، رومانیا پترولری

اسماعیل جانبولت بکك بیاناتی

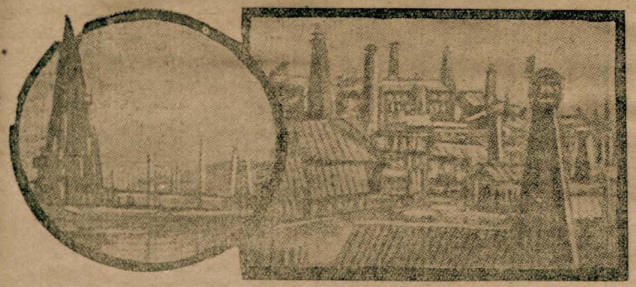

رومانیاده پترول منبعلرینه وقویولرینه عائد ایکی منظره : (پاوه‌شتی) دیماندهٔ (براهووا) وادیسنده کائن (قامبینا) قصبه‌جنی جوارنده پترول قویولری

کچنلرده رومانیایه سیاحت ایتمش اولان سابق داخلیه مستشاری اسماعیل جانبولت بك رومانیاده‌کی مشاهداتنه دائر عثمانیه‌ر لوشید محررلرندن برینه بیاناتنده بولونمشدر . جانبولت بك بکرش حیات عمومیه‌سنده هیچ بر تحول حصوله گلمدیکنی ، اهالینك اشغالدن اولکی کبی ذوق وصفا ایله مشغول بولوندیغنی ، اشغالدن اول طیاره‌لرك صبق صبق واقع اولان تعرضلرینه رغماً شهرك هوائی بومباردمانلرینه بك او قدر متأثر اولمادیغنی سویله‌دکدن صوکره ادارهٔ عسکریه‌نك باشنده پیاده جنرالی (توولف) ك بولونمقده اولدیغنی ، شعبات اداریه‌دن هربرینك باشنه بونلردن اول بلجیقاده ، فرانسه‌نك شبالنده ، لهستانده حسن اداره‌لریله تمیز ایدن آلمان مأمورلرینك تعیین قیلندیغنی علاوه ایلمشدر .

جانبولت بك ، والیٔ عمومی جنرال (توولف) ك یانده بری عثمانلی ، دیکری بولغار اولق اوزره ایکی معاون موجود بولوندیغنی ، حکومت عسکریه‌نك امرلرینی نشر وتعمیم ایچون بکرشده بوی رسمی برغزته انتشار ایتمکده اولدیغنی ، بونلردن ماعدا یاریسی آلمان ، یاریسی دخی رومن لسانیله انتشار ایدن (بوقاره‌سته‌رتاغیلات) نامنده برغزته واسطه‌سیله دخی اهالینك وقایع روزمره‌دن خبردار ایدیلدیکنی سویلمشدر .

جانبولت بك بعده پترول قویولرینه نقل کلام ایدرك دیمشدرکه : « اجنبی سرمایه‌سی ایله ایشله‌دیلن پترول قویولرینك کافه‌سی بك فنا وصمحتسزجه تخریب ایدلمشدر . بوقویولره دمیر چوبوقلر ، شمندوفر رایلری ، چمنتو وسائره آتیلمشدر . پترول قویولرینك تخریبنده انکلیز مهندسلرندن باشقه پترول تجارتنده علاقه‌دار اولان بی‌طرف مملکتلر مهندسلرینك دخی بیوك بر رول اویناددقلری تأمین ایدیلیور . بو احوال طولایسیله مذکور قویولرك برینه یکیلری انشا ایدلمك ایجاب ایدیور . یکی قویولرك انشاسنه آرتق باشلانمقدر . »

اسماعیل جانبولت بك ، بعده اشغال ایدیلن رومانیا اراضیسنده پترول واون پولونوب پولونمادیغنه دائر صورایلان بر سواله جواباً دیمشدرکه : « رومه‌نلر آنجق ایرائیل منطقه‌سنده‌کی ارزاق تخریب ایده‌بیلمشلر ، مملکتك جنوب قسمنده تخریباته کیریشه‌بیلمك ایچون وقت بوله‌مامشلردر . بناءً علیه ده‌پولرده پترول واون بولونمشدر . فقط بونلرك مقداری معلوم دکلدر . زیرا قید معامله‌سی هنوز یتمه‌مشدر . » اسماعیل جانبولت بونلردن صوکره عثمانلی اردوسنك رومانیاده‌کی اطوار وحرکاتندن بحث ایتمش ، قهرمان عسکرلریمزك کرك قهرمانلقلری وکرك ضبط ایدیلن شهرلر اهالیسی حقنده‌کی طرز معامله‌لری آلمان مأمورلری ورومن اهالیسی نزدنده ستایش وتقدیرلره مظهر اولدیغنی علاوه ایله‌مشدر .

* * *

بو مناسبتله رومانیانك ، بالخاصه شو حرب مناسبتیله پك زیاده کسب اهمیت ایدن پترولری حقنده قارئلرمزه معلومات آتیه‌یی ویریورز :

رومانیانك معدن اوجاقلری پك اسکی زماندن بری معروفدر . بونلرك ایشله‌دیلمه‌سی ایچون آنجق کچن عصردن بری سرمایه‌لر وضع ایدیلمکه باشلانمشدر . رومانیاده زراعتدن صوکره مملکتنك اك بیوك ثروتی تشکیل ایدن پترول منبعلریدر . بورازده استحصال ایدیلن پترولر هرطرفه اخراج ایدیلدیکی ایچون رومانیاده بوصنایع اولدقجه ترقی ایتمش ورغبت بولشدر . پترول منابعنده کلیتلی عملیه استخدام ایدلمکده‌در .

طوتیلان استاتستیق حسابلرینه کوره ۱۹۰۸ سنه‌سی ختامنه‌قدر رومانیا پترول منابعنده استعمال ایدیلن سرمایه‌لر (۳۲۱) ملیون فرانقه بالغ اولمشدر . تاریخ مذکوره قدر یالکز شرکت وسندیقه‌لرك پترول منابعی ایچون وضع ایتدکلری (۱۹) ملیون فرانق درجه‌سنده‌کی سرمایه بومیانه داخل ایسه‌ده پترول اخراجاتی ایله اشتغال ایدن مؤسسات ایله کوسترتیجه لیماننده پترول اخراجاتی تسهیل ایتك اوزره وجوده کتیریلن تأسیسات ایچون صرف ایدیلن کلیتلی مبالغ ، بالطبع حساب جدیر .

معمافیه رومانیا پترول منابعنده استعمال اولنان سرمایه‌لر وسطی ارلدرق (۳۰۰) ملیون فرانق فرض ایدیلیر . بوسرمایه ، پترول منبعلرینك ایشلنمه ایشلرینه اشتراك ایدن ملتلر آره‌سنده بروجه آتی منقسمدر :

آلمان	سرمایه‌سی	۱۲۰ ملیون فرانق	انکلیز	سرمایه‌سی	۱۰ ملیون فرانق
رومه‌ن	«	٤۲ «	بلجیقا	«	۸ «
فرانسز	«	۳٦,٥ «	آوستریا - مجار	«	۳ «
فلمنك	«	۳۸ «	مختلف ملتلر	«	۲ «
ایتالیان	«	۱۸ «	یکون		۳۰۰ ملیون فرانق
آمریقان	«	۲۲,٥ «			

قهرمانلرمز !

برآوستریا عثمانلی عاجیلاده حربی ایدن قطعات غایت حنده الحاد ایلدیکی شعرك ترجمه‌سیدر :

قهرمان یکرمنجی عثمانلی فرقه‌سنه

تورك جیهه حربی

ورسلر لابد کتلرلرله قاطیلورلرده برسدآهنی
کبی طوران تورك جیهه‌سنه بیوك برعزم رشادتله
برجوق غیوللر ایچره ایشه‌دیلر ایچره آی پارچه
موفق اولمه‌دیلر .
طلعتلی انکلیز برکیجه‌ده بر تورك نوری بردیسی
اسیر ایدرك کتیردی . برجوق سؤالردن صوکره
چونکه ایرنه‌سی کرون بر مجموع ایچره ایشه‌یکیلری
اعتراف ایتدی .
بترن سیر خلق بوخچه « بیورسولر » دیه
عالیه ایتدیلر . آفتاب طالعنی هنوز افق اوزرنده
عرض جهره ایتمدن بونا قابل انقسام جدار یکیدن
تشکیل ایلدی .
مجموعك ایشاری ایتدیکی آنده نفرتی مطلقیتی ایدی .
تشکیل ایدیلن دیوار آهنین حاضر نقبی ویولره طوپچی
شدتی عمی قورشونلر ویریلیور ویولره طوپچی
اختلاقی رفاقت ایدییوردی .
روس کتیپ وصداقی سیول اوزرنده کولیوردی
صوبیلر تنهایا دوشیوردی . طاغلر چیلاوور ، باش کچرلر
بنزه‌مشیوردی ، آغاجلر اوچه‌لیور ، باش کچرلر
اطراف‌دکی چایرلر ، زلالر برآتش دریاسی
آه‌دیییوردی . برآن اورتاقلی برسکوت استیلا
ایتدی . صوکره دشمن پردهٔ نجمکاهدن
عظیم بر ولوله ایله نیلاری و نجوم باشلادی .
بیون قول اوزرنده صالدیرمش ، نرم جهه‌سزی
پارلاق ایشیقلردی . « اوله ایسه بونك اتقای
سزك اولمکزله آلسون ! »
عمو ایدیلدون غضبی کری قالق ایشیانلر ایسه
قواج ایله ایلری سوردیلور و نجوم ایدلر ایسه
هیچی ماکسیمك تفکرجه آتیله بیلیوردی .
برآرقداش بر آرقداشك خاك قناه سرلیکی
کوریور ، ترك حیات ایتمکده اولان یوزلرك
اتقای آنی ایچون دشمنك اوزرینه آتیلیور ،
اراده دیفعك باشنده قالق ایسیور ایسه‌ده بر
قورشون اوركه دها اول یتیشیور .
پیشمدوم دیچار عقلت اولدی . قلب دشمن
یلاقلیور . چولق قوتده آخیر طولیور ایکیلیور .
پیشمان بلاریوا صوصیاراتك فارغ آتیلیور . سلوبلر
ماکسیمك تفکراتك مساعه چاك طالغوبلری
سلوبلیوردی .
قوردرمقده قالمه‌ی ؟ بوصوات علوراتورك
قوردرمقده اوکنده عظم و قیسود قالدی . ورسلر
قهرمانلی اوکنده عظم و قیسود قالدی . عروه
کلمکاری یره ، بر قارش بر قراعدن ، باکلر
مجبور اولدیلر .
همیوم بالشیجه طوره و دفع ایلدیلر ، باکلر
دشمن بیکلرجه مقتول برآقمشدی .
شدی ، شمس غارب برسکون ایچ جوکی
و هنوز اوزمسنده برسنده بزلرجه مجروح یاتان
میدانده موك حزین صیاقلی سیریور ، قان ایله
مشبوع برهوا نفسی ایلیان شو میدان شو میدان شو میدان
اخطاك ارك اوغرایلری ایچنده طلوع ایلیور .
بوکن کاپوسیوت ، توپلری اوزرینی دوردی .

مجلس اعیانده

حاوید بکك بیاناتی

[illegible]

ظلمجا ودر برمجاهده‌کی غاز لرینی ایچوکی

مصطفی

ترجمه‌سیدر

[illegible]

صوك حوادث

[illegible]

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZC 608

بیاسیات

اوزاق جبهه‌لرده

بو گونلرده دجله جبهه‌سنده اولدقجه مهم محاربه‌لر جریان ایتمکده‌در. حرکات حربیه‌ایچون مساعد اولان موسمك حلولندن بری انکلیزلر بو جبهه‌ده بزه قارشی متادیاً هجوم ایتمکده‌در. بو هجومك نه‌قدر یرآن بیله خالی قالمدیلر. نه‌وقتدن بری دشمن آراده‌صیراده بیرکیدیرو ب اوزرمزه سوردیکی قوتلرله کچن سنه دجله اطراف‌نده جریان ایتمش اولان حادثاتك انتقامنی آلمایه چالیشیوردی. فقط عسکرلرمزك فائق دشمن کتله‌لری قارشیسنده کوستردیکی عزم و ثبات اوقدر قوتلی اولدیکه شمدی‌یه قدر دشمن جدی هیچ بر موفقیت استحصال ایتمکسزین پك چوق ضایعاته اوغرامشدر.

دجله جبهه‌سنده جریان ایدن محاربه‌لری، کوچوك مقیاسده ایکنجی برکلیولی صورتنده‌تلقی ایتمك یا کلش دکلدر. کچن سنه‌دن بری انکلیزلرك بوراده‌بزم بر آدویق قهرمانلریمزه قارشی کوسترمش اولدقلری شدت، آراده‌کی نسبت محافظه ایدلمك شرطیله، کلیولیده‌کندن هیچده آشاغی دکلدی. کچن سنه بو موسملرده محصور بولونان کوت‌العماره‌یی قورتارمق اوزره انکلیزلر پك بویوك غیرتلرله پك چوق حاضرلقلر یاپمشلر و تاریخده ایلك دفعه اولهرق شرقده اسیر دوشه‌جك کوچوك بر اردولرنی قورتارمق ایچون بوتون امکانلرنی بو حاضرلقلره باغلامشلردی. حاضرلقلری حرکات تعقیب ایتدی؛ دشمن هر درلو وسائطه استناد ایده‌رك بزم عددجه پك آز بولونان قهرمانلریمزه قارشی متادیاً هجومار یاپدیلر؛ هفته‌لرجه بریری آرقاسندن دوام ایدن بو هجومارك نتیجه‌سی معلومدر. انکلیزلر کندیلرینی کوت‌العماره‌دن ایران ایش‌اون کیلومتره‌لك مسافه‌یی قازانمق اوزره جبهه‌مزك هیچ بر نقطه‌سنی یرندن قیملداتمه‌یه‌رق اون بیکرجه مقتول ویردیلر و نتیجه‌ده جنرال تاونشه‌ند اردومزك الته اسیر دوشدی.

اوندن صوکره کچن آیلر ظرفنده دشمن اوفاق نقلك حرکاتله اوغراشه‌رق محو اولان قوتلری یرینه یکیلرینی اقامه ایتمك اوزره متادیاً چالیشدی؛ ایشته صوك کونلرده هجومار تکرار باشلامش، فقط نتیجه ینه اولمکی کبی اولمشدر. بالطبع مهم بر محاربه آراسنده بر سپرك ضیاعی، یاخود بر خطك قسماً غیب ایدلمسی چوق بر شی افاده ایتمز. بناءً علیه بوتون مشکلاته رغماً دشمنك هر درلو هجومارینه قهرمانجه کوکس ویرن اردومزك کوستردیکی مقاومت هر صورتله شایان تقدیردر.

دجله جبهه‌سنده انکلیزلرله حرب ایتمه‌نك نه‌قدر مشکل اولدیغنی بیلمه‌ین یوقدر. دشمنك هر درلو وسائطه مالك بولنمسنه رغماً استانبولدن او قدر اوزاق بر پرده بزم اردومزك هر ایستدیکی شیئی زمانده تدارك ایتمسی پك مشکل بر کیفیت ایدی. بونکله برابر اردومز، طبق کلیولیده اولدیغی کبی، هیچ بر مشکل قارشیسنده فدا کارلقدن چکینمه‌مش و وظیفه‌سنی پك شائلی برصورتده ایفا ایتمشدر.

بو حرب آره‌سنده اوزاق جبهه‌لرك بوتون مشکلاتی، الك آغیرلرینه وارنجیه‌قدر، طانیمش اولان یکانه اردو بزم اردومزدر. عراقده، ایرانده، قافقاس جبهه‌سنده حرب ایدن اردولرمز بو کونکی فن وسائطی محاربه‌سنك بوتون مشکلاتی کوره‌یلر، بوتون محرومیتلرینی طانیدیلر و بوتون آغیرلقلرینی حس ایتدیلر.

انکلیزلرك آرقاسنده ده بر ونهر، روسلرك کریلرنده ایسه شمندوفر خطلری و شوسه‌لر واردی. بزمکیلر ایسه اوزولرندن شیمدی‌یه قدر هیچ کیمسه‌نك کچمدیکی یوللردن ایلریلیورلر و هر درلو وسائطسزلك ایچنده اوغراشیورلردی. اونلر ایچون مجادله ایده‌جك قوتلر ساده دشمن قطعاتی دکلدی. برطرفدن اونلرله چارپیشیرکن دیکر جهتدن‌ده عناصر طبیعیه اوغراشمق، اونلرك ایقاع ایلدیکی موانع و مشکلاتی اقتحام ایتمك لازمدی. ایشته بوندن دولایدرکه اونلرك احراز ایتدکاری الك کوچوك برموفقیتك بیله بزم نظریمزده و تاریخ حضورنده پك بویوك بر قیمتی واردر.

اوزاق جبهه‌لرده حرب ایتمك کبی آغیر بریوك طاشیمانی شیمدی‌یه‌قدر آوروپا اردولرینك هیچ بری تجربه ایتمه‌مشدر. بویوکك نه‌قدر آغیر اولدیغنی دوشونه‌بیلمك ایچون اوراده‌کی دولاشمق، هرشیئی یاپیندن کورمك لازم کلیر. بناءً علیه بلاتردد دیه‌بیلیرزکه بو آغیر یوکی اوموزلرنده طاشیمق تجربه‌سنی کوسترمش اولان عسکرلریمز بزم ابدی منتدارلقلریمزه و تاریخك‌ده ابدی حرمت و محبتله چوقدن حق قازانمشلردر.

ایشته عراق جبهه‌سنده بر زمانادن بری جریان ایدن محاربات بزه اوزاق جبهه‌لرده حرب ایدن اردولریمزك بو یوکسك قهرمانلقلرینی خاطرلاتدی. اونلرك ایکی بوچوق سنه‌در دوام ایدن بوفدا کارلقلرینی آراده صیراده خاطرلامق هیچ ایچون بروظیفه‌در. بز بو وظیفه‌یی قلبمزی دولدیران حرمت و افتخار حسلری ایله ایفا ایدرکن بوتون وطنداش قلبلرینك‌ده عین صورتله متحسس بولوندقلرنده شبهه ایتمیوروز. چونکه اوزاقده‌ده اولسه‌لر بیلیورز که اونلر بو حریك الك برنجی قهرمانلری واك فدا کار انسانلریدر.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZC 606

...مانیا پترولری

...ك یاپاقی

...ده وقوعلرینه عائد ایکی منظره: (پوه‌ه‌نتی) نمایانده‌سنده کائن (قابینا) قصبه‌سنی جوارنده پترول قوللری

...لار اوفاق اوزره ایکی معاون موجود بولونمقده‌در، حکومت عسکریه‌سی ...ی الله ایتمه‌دیکی پترول قوللرینك کاه‌ی یك‌قدر درجه‌سنده تخریب ...ی ایدیلیور. بو احوال طولایسیله مذکور قوللرك بریه کچیلری الغا ...جوزدار ایدیلمکی سوز ایتمکده‌در.

بوندن ماعدا بارسی آلمان، بازلیق دمی رومن لسانیله انفصال ایدن ...ی ایتمه‌دیکی سوز ایتمکده‌در.

...ب بولونادیغنه دائر سوریان بر سوال جوابا دیندیرکه: «روم‌لر ...سیانه کچیریلمك ایچون وقت بیلمامشلردر. بناءً علیه ده‌بولرده پترول ...مشدر. ۵ اسماعیل‌ماهیات بونمسوکره عمال اردوسنك رومانیادکی ...ایدیلن خیرلر اعانه‌سی کنندوی طرز معامله‌لری آلمان مأمورلری رومن

...ی پترولری کنده قازانمرمزه معلومات آتیه‌ی ورمیورز:

...ر ایچون آلمانیه کچی کمسه‌دن بری سرمایه‌نر وضع ایتملکه بتلاشمشدر.

...ر. چونکه استحصال ایدیلن پترولر هرطرفه اخراج ایدیلمکی ایچون ...استخدام ایتمکده‌در.

...ماهیده استحصال ایدیلن سرمایه‌لر (۴۲۱) ملیون فرانقه بالغ ایتمشدر.

(۱۹) ملیون فرانق دوه‌سنده‌کی سرمایه دوه‌سنده داخل ایتمه‌ده پترول ...ل ایتك اوزره وجوده کتیریلن تأسیسات ایچون صرف ایدیلن کاملی

(۳) ملیون فرانق فرنسا ایدیلر. بو سرمایه، پترول منعملرینك ایچلنمه

انکلیز	سرمایه‌سی	۱۰	ملیون فرانق
بلجیقا	»	۸	»
آوسترالیا - جاوا	»	۳	»
شمالی امریقا	»	۲	»

...یکون ۳۰۰ ملیون فرانق

صوك حوادث

...ه ۴ ...ه ۱۸ کانون ثانی

...ه‌سنده: کچی کونلر بری انکلیزلر ...

آوستریا - مجار حرب رادیوسی

...ویانه ۱۲۰ (م ۲) — (رسمی) شرق جبهه‌سنده: (پوتنا) ...ه‌سنده دوه‌ی الیه‌ایلرك ایرا الیه‌کلری غیر مهم قالمشدر. (سالیق) اك جنوبنده و (اوبرتا) اك شمال شرقیسنده قوه‌مزك اجرا ایتدکلری تعقیب نتیجه‌سنده (۲) ضابط ...ر و (۴) نفر اسیر آلنمش و (۱) بیوك‌لو اغتنام اولونمشدر.

...ایتالیان جبهه‌سنده: (فلورنسا) بلاستك جنوب مغربیسنده ...و (پیاچ) رادیوسنده طوپچی عناصری وقت وقت اولدیغی شدتلی ...اولمشدر. بر دشمن طیاره‌سی (ترینت) جوارنده بر قاچ بومبا آتمش ...ایده‌ده خسارات واقع‌مامشدر. (نیوبل) جهتنده عسکرمز ...طوپچیلرنه بالغ اولمشدر.

آمریقاده خدمت عسکریه

واشنطون ۱۲ (م ۲) — واشنطون‌دن اشعار ایدیلیور: آمریقا ...علمن اعلانك امور عسکریه قومیسیونی آمریقا ...

...ه ۱۱ ...ه ۱۱

مجلس اعیانده

پنجشنبه

۲۲ ربیع الآخر ۱۳۳۵
۲ شباط ۱۳۳۲
۱۵ شباط الرومی ۱۹۱۷

انکلتره وحق فکری

حقوق دول علمی ، بر قوهٔ تأییدیه‌یی حائز اولمامقله برابر ، بنه تقرر ایتمش برطاقم قواعدی احتوا ایدر. خصوصیله بو قواعد بردولت علمامی طرفندن قبول ایدلمش اولورسه ، هرزمان ، بالخاصه او دولت علیهنده ، همده یك مشروع بر صورتده استعمال اولونه‌بیلیر . حقوق‌متداولری، هروقت، بر دولتی الزام ایتمك ایچون بوکبی قاعده ومطالعه‌لری آرارلر. [آڤانس‌دوقوسطانتینوپل]‌نك دون بزه تبلیغ ایتدیکی بر فقره بواعتبار ایله مستقبا بر اهمیتی حائزدر . امور وحقوق بحریه‌ده بیوك بر اختصاص و ولایتی Autorité اولان [سور پورسی سنقوت] ۱۶ تموز ۱۹۱٤ ده ، یعنی محاربهٔ عمومیه‌نك اعلانندن برآز اول ، [لورد سایدنهم] طرفندن وقوعبولان بر سؤاله قارشی محاربات بحریه‌نك مشروعیتنه دائر شوسوزلری سویلدی : « بویله برحرب اصولنك اعلان وتدوین ایدلمسی، فکرجه، صورت قطعیه‌ده مشروعدر . اکر بونوع براعلاندن صکره انکلیز وبیطرف کیلری بوقاعده‌یی بنه‌مزلرسه دیمك اولیورکه بونر صلحپرورانه مقاصد تعقیب ایتمیورلر. واکر بونقدیرده بوکیلر دشمن تحت‌البحرلری طرفندن باطیریلیرلرسه بو طرز حرکتی بارباریلق وقورسانلقه عودت عد ایتمك قابل اولماز . اکر لورد [سایدنهم] ، آمریقا محاربهٔ داخلیه‌سنده آبلوقه خطی یاروب [چارلستن] لیمانه کیرمك ایستیان سفائنه دائر اولان راپورلری اوقویورسه آکلایه‌جقدرکه محاصره‌یی ادامه ایدن قرواز‌ورلر بوکیلری بومیاردمان ایتمکده تردد کوسترمه‌دیلر . مفاتش حربیه ، سفائن عادیه‌یی تعقیب ایدرکن اوزرلرینه دانه یاغدیردیلر ، آنلری ساحله آتدیلر ، حتی بونلر قضازده اولدقدن صکره بیله معقبلری ایشلرینه دوام ایتدیلر . »

اکر مقاله‌مزك جمعی مساعد اولسه ایدی بو فکری تأییداً دهما بر چوق انکلیز وآمریقان حقوق دول اربابنك مطالعاتی تشهیر ایده‌بیلیردك. [سنقوت]‌نك نظریه‌سی ظنمزجه هیچ بر مؤلفك مؤاخذه‌سنه اوغرامامشدر . بونکله برابر، انکلیز قرالی‌جورج، کچن کون پارلمنتونك افتتاح مراسمنده آلمانیانك حرکتی باربارلقله اتهام ایده‌جك درجه‌ده متضلعانه علاقه‌دارلغنی کسمشدی .

ایشی برعکس ایدرك : آلمانیانك محاصرهٔ بحریه‌یی اعلان ایتمه‌سندن مقدم ، انکلتره ، بتون آلمان سواحلنی محاصره ایدیوردی . وبونندن طولایی‌درکه آلمان اولسون ، بیطرف بولونسون هیچ بر واپور آلمان لیمانلریته کیره‌میوردی . فرضا بر واپور برآلمان شهرینه کیتسه‌ایدی عجبا انکلیز قروازرلری ویاتحت‌البحرلری آنی هان غرق ایترلری ایدی ؟ بوکا اوت جوابنی ویرمکده بر دقیقه بیله تردد ایتمه‌یز . او حالده حق نقطهٔ نظریدن انکلتره‌نك وآنك اثرینه اقتدا ایدن آمریقانك مطالعه‌سی حقیقةً اکاهدر .

انکلتره ، صرف نظریات ساحه‌سنده قالمق وزره ، حقی تسلیم ایدر . لکن بوحق ایله بیوك ـ بریتانیانك منافعی تصادم وتعارض ایدرسه، اوحق، آرتق برحق دکلدر . انکلتره‌نك منافعی ، کندی تکرلرنجه ، هردرلو حقوقه تقدم ایتملیدر .

انکلتره ، سوزله ، فعلیات ایله دکل ، کوچك ملتلرك حقوقی وکوچك دولتلرك استقلالی طرفداری اولدیغی بیل اون ایکی آی تکرار ایتمکده‌در .

اکر باچیفا موضوع بحث اولورسه ، بودولتك یك بارز اولان آلمانیایه اهاننده صرفنظر ، انکلتره ویتون اتلاف بر آووقات کسیلیرلر . لکن زوالقی یونانستان حقوق‌مشروعه‌سنه رعایت ایدلسی رجاایدرسه ، درحال حامی صفتنی اکتساب ایدن انکلتره وشرکاسی آنك آغزینی قاپامقده بیوك برمسارعت کوسترلر .

تحفدر ! اتلاف دائما کوچك دولت وملتلرك حقوقنی بر نفرات کبی تکرار ایدوب طورورکن مطبوعه‌مزه بر آڤانس تلغرافی تبلیغ ایدلدی . یك‌معروف انکلیز غزته‌سی، [تایمس] ، انکلتره‌نك ایراده ایفا ایده‌جکی وظائفدن بحث ایتدیکی صره‌ده بودولتك ایراده‌ده ، هندستانده یاپدیغی یاغی کالدیکینی یازیورمش ! بیوك ـ بریتانیا دولتنك کال‌طنطنه ایله اعلان ایتدیکی اساسانك هیچ اولمازسه ظاهراً وقایه‌سی ایچون ، دها برقاچ آی اولسون انکلیز مطبوعاتنك دیلی طوتمه‌سی اقتضا ایدردی . لکن اتلاف‌دولتلرینك سیاسی ، اقتصادی ، اختراصاتی اوقدر طاشمش‌درکه بوکون سرد ایدیلن بر نحی ایله ، دون، درمیان ایدلمش براساسك تناقضه اوغرایه‌جغی بیله دوشونلمیور .

هندستان کبی ! بوایکی کلمه‌ده نوع بشرك باشنه کلن برخیلی مصائبك داستان حزنی مندمجدر .

ایکی اولچو ، ایکی ترازی ، ایکی منطق ... ایشته ، هپ بو ! برتاجر تصور ایدیکزکه آلیرکن اسکی اوقه‌ایله ، ویررکن یکی اوقه ایله طارتسون . ایشته بتون اتلافات طرز حرکتی بوکا بکزه‌ر .

بونك ایچوندرکه بر دولتك ، دیکر دولتلر طرفندن تمامیت ملکیه‌سنك کفالت آلتنه آلنمسی کبی تعهدات ، کونك برنده ، کاش لم یکن ماهیتنی اکتساب ایدیور . اکر بر دولت حقنه وآنی تأیید ایچون قوتنه استناد ایتزسه هر وقت ، بو قبیلدن فلا کتلرك کلمه‌سنه انتظار ایتملیدر .

انکلتره حکومتی ، قطعوی اوروپادن نظر احترامنی چکوب کرهٔ ارضك دیکر درت قطعه‌سنه نصب ایتدیکی کوندن بری تاریخی هپ بوکبی امثال ایله طولودر . قرال یدنجی [اردوارد] [بر صمیمی ائتلاف] بولنیقه‌سنی اتخاذ ایدرك موسیو [ده‌لفاسه] نك حکومتی آولامه‌سندن اول‌وبالخاصه [فاشودا] اختلافی‌اثناسنده بتون فرانسز مطبوعاتنك همان هرکونك مشغله‌سی انکلتره بولنیقه‌سنك بو خصوصیتی متعدد دفعاتدن ایله ملته خاطرلتمدن عبارتدی. او سه‌لرك غزته ادبیاتی فارشدیریله‌جق اولورسه اعدامز علیهنه سند و دلیل اتخاذ ایدیله‌جك بك چوق فقره‌لره ومنقبه‌لره تصادف ایدیلیر. [سه‌سه‌سیون] محاربه‌سنده‌ده انکلتره متمادیاً بو نظریه‌لری تطبیق ایتمکله آمریقانك قوهٔ تجاریه و بحریه‌سنی عواشمدی. [آلابالما] مسئله‌سی حالا خاطرلرده‌در.

غریبدرکه اوزون بر تاریخ ایچنده دائما فرانسه‌یی آزن ، آنی واسع اراضیدن محروم براقان ، متمادیاً آمریقالیلره اشکنجه ایدن و بالآخره قیام ایتلرینه سبب ویرن ، هر دقیقه آسیاده روسیه ایله اختلاف حالنده بولونان انکلتره ، بوکون ، قوهٔ اقناعیه‌سی ، ترتیبات سیاسیه‌سی سایه‌سنده فرانسه و روسیه‌یی دائرهٔ اتفاقه ، آمریقایی تحت نفوذینه آلیور . بونلرك هیچ برینه انکلتره‌دن خیر و سلامت کلیه‌جکدر .

برلین اجتماعی حقنده

حاجی عادل بك افندی ایله ملاقات

متفق ملتلر مجلس مبعوثان رؤسامی آراسنده برلینده عقد ایدیلان اجتماعده حاضر بولونان حاجی عادل بك افندی کچن کون شهریمزه عودت ایتمشلردر . سیاحت حقنده‌کی انطباعاتنی آکلامق اوزره کندیلریله برملاقات یاپمق ایستدك ، مشارالیه سؤالارمزه بروجه آتی جواب ویرمشلردر .

ایلك سؤالمز ، اجتماعك مقصدینه دائر اولمشدی ؛ بوخصوصده شویله‌یاندی بولونلدیلر:

« — مقصد اجتماع ، اولجه‌ده غزته‌لرده موضوع بحث اولدیغی اوزره ، متفق ملتلر نمثالری آراسنده تأیید روابط آرزوسندن وبومناسبتله مجالس ملیه رؤسامی آراسنده تعاطیٔ افکار وسیله‌سی احضارندن عبارتدر . بو مقصدله طولیلانان بش ملت نمثالری تخیل ایلدکاری هیئات آراسنده حال واستقباله متعلق آمال وافکاری‌ده تام بر اتحاد بولوندیغی کورمشلردر . حال و استقباله عائد اولان بو اتحاد ، بزی نحو اتخاذ ایتمه‌یه‌ن دشمنلره قارشی کمال عزم ایله سوکنه قدر ثبات ایتمك وبالآخره‌ده دواملی بر صلح تأسیسندن سوکره متفق ملتلرك عینی اتفاق واتحاد ایچنده رفاه وسعادتلرینی تأمین ایلمك غایه‌لرینی استهداف ایدییور، بوچهتی برلینده‌کی رسمی اجتماعك ختامنده آوسترویا ، مجار ، بولغار وتورك مجلس مبعوثانی رؤسامی رایخستاغ رئیسی کمپف جنابلرینه مشترك امضا ایله کوندرمکلری بر مکتوبده بالخاصه ذکر ایلمشلردر . »

ایکنجی سؤالمز زیارته وصراسمه دائر اولدی :

— برلینده متفق ملتلر نمثالری ناصل بر طرز قبول بولدیلر ؟

— یك پارلاق بر حسن قبول . استقبالی دیه‌ندن باشلامش عد ایده‌بیلیرسکز. زیرا برلینه کیده‌جك اولانلردن مجلس مبعوثان رئیسی سوك مرحله اولان دیانه‌ده برلشمشلر وآلمانیا یاپغنه هپ برابر داخل اولمشلردر. برلینه واصل اولدیغمز زمان استاسیونده رئیس کمپف جنابلریله شهرامینی وحکومته منسوب برچوق ذواتك بزی استقباله کلمش

متضمن بر اطلی ایراد ایتدی و بویاندی : « هرنه‌قدر برلینه صوقوق بر موسمده، قاره بوزمنظره‌لری ایچنده کیریورسه کزده امین اولاکیلیرسکزکه بوتون شهرك قلبلری سزی اك حرارتلی تمنیلرله استقبال ایدییور! » دیشدی؛ فی‌الحقیقه برلینده درت مجلس رئیسی کرك رسمی وکرك خصوصی ، هربردن دائما بویله حرارتلی بر حسن قبول کورمشلردر.

برلینده رسماً سفیر بولونلدیغمز مدت طرفنده صیرا ایله بر چوق رسمی ضیافتلرده بولوندق. بو ضیافتلرده دائما آلمانیانك بتون اعاظمی حاضر بولونیور، تعظیم تعاطی ایدیلیوردی . بتون بو تعظیمده اماده ایدیلن حسیات بالطبع مراسم وتشریفات داخلنده خارجه چیقیوردیسه‌ده بتون ملاقات ومصافحاتده حرارتلی بر دوستلق، حرمت ومحبت آثاری هر دقیقه تصادف ایتدیکمز احوالدن ایدی. بناءً علیه دیه‌بیلیرم که آوسترویا ، مجار، بولغار وتورك مجالس مبعوثانك رئیسلری برلینده یك صمیمی بر حسن قبول کورمشلردر .

بو حسن قبولك اثرینه بالخاصه ایچیمارور حضرتلری نزدنده دخی شاهد اولدق. مشارالیه طرفندن وقوع بولان دعوت اوزرینه بش ملت نمثالری قراراکاه عمومی‌یه کیتمشلردی. ایچیمارور حضرتلری بوراده مکلف بر ضیافت کشیده ایتمشلر و همیزله آمری آوری قونوشه‌رق بیان حرمت و محبت ایلمشلردر . تورکیانك قابیتولاسیون دردندن نهایت تماماً قورتولمش اولمسندن قیصر حضرتلری بالخاصه اظهار ممنونیت ایدییورلردی . کندیلرینی یك ایی بر حالده بولدم، احوال صحیه‌لری مکمل، نشئه وشعطارتلری یرنده ایدی. حال واستقباله قارشی لایتزلزل براعتماد کوسترییورلردی . »

حاجی عادل بك افندینك بو جوابلریله‌ده تفکر ایده‌رك سیاحتك غیر رسمی قسمی حقنده معلومات ایستدك. بونك ایچوندده شوجوابی ویردیلر :

« — قراراکاه عمومیدن عودتمز صوکره غیر رسمی صورتده برمقدار دولاشدم و برلینده بعض برلری زیارت ایتدم ، لایچینه کیتدم ، پك فائده‌لی شیلر کوردم . بالخاصه کیل وهامبورغده شاهدی اولدیغم آلمان فعالیت بحریه‌سنه قارشی متحیر قالدم . تحت ـ البحر محاربه‌سنك تشدیدی حقنده‌کی قرارنی اوراده ایکن اعلان ایدلشدی . بونك محاذل بحریه‌ده حصوله کتیردیکی مسرت وممنونیت ناقابل تصور یردر . آلمان بحریه‌سنك کوستردیکی تکملات وترقیات جداً شایان حیرتدر . کیلده بولوندیغم صیراده بر تحت‌البحرله برساعت قدر دولاشه‌رق ده‌کیزه دالمق فرصتنه‌ده نائل اولدم که بوندن بالخاصه ممنونم . برلینه عودت ایتدیکم زمان سیاحتده بولنان خارجیه

باشلیجه عاملر شونلردر: آلمانیاده فعالیت کیبی برحرارت دکل دائمی سورتده اعتدالی محافظه ایدن ، فقط هیچ توقف ایتمین سوقوق بر فعالیت ، یاواش حرکت ایدن ، چوق دوشونن ، آنی حساب ایدن ، فقط برکره حرکته کلدکدن صوکره هیچ برصورتله دورمه‌یه‌ن ایله بر فعالیتکه ایفته بوسایه‌ده بوکون بودقدر عجیب المقبول نظامه‌نك عامل اولیور .

سوکره آلمان ترقیاتنده الك بویوك برعامل‌ده قادینلردر . بوکون آلمان حیاتنده هیچ برشی یوقدرکه اوراده قادینك آغیر مسئولیتلی وسهم بر وظیفه‌سی اولماسین . مهمات فابریقه‌لری ، شمندوفرلرك ترامواياری ، خلاصه هر بر قادینلرله ایشلیور وقادین هر ایشی کمال جسارت وموفقیتله درعهده ایدییور . باشنه هیچ برملت آوه‌سنده قادینك بودرجه‌ده آغیر ومسئولیتلی ایشلره کیردیکی کورولمش دکلدره آلمانیاده کوزومه‌چارپان ترقی وتکامل عاملرندن بری‌ده بوتون‌دنیانك ملیه‌نك شایان حیرت برفکر تشکیلات ایله اقتصاد ایدلمش اولمسیدر. بوملت قادین، اختیار، چوجوق، ارکك، ماکینه، حیوان هرشیئك حیاتنه اعطی برثمره وبره‌جك برقوت اولمسی دستورنی اعظمی برموفقیله تطبیق ایدییور . بوسایه‌ده آلمان ملی صرف ایتدیکی قوتك بر ذره‌سندن بیله استفاده ایتمه‌نك یولنی بیلیور، بونقطهٔ نظردن ملت آرسنده‌کی انضباط فکریمك پك بویوك تأثیرلری واردر. حکومت ملته خطاباً نه‌سویله‌جك اولسه دوحال پاپلدیغنی کوریور. ملن ایدرسهم بوکونکی آلمان ترقیاتنده عامل اولان مهم قوتلردن بری‌ده بودر .

آلمانیاده حربك نتیجه‌سی حقنده اعتماد لایتزلزلدر . ذاتاً بودقدر قوی، بودقدر فعال وفداکار اولان بر ملتك باشنه برحساله منحصر اولمسی امکانی‌ده یوقدر. حیاتده مشکلات بوق دکلدر ، فقط هرشی اولدقدن ایی ایدلش وایدلمکده‌درکه آلمانیانی محاربه‌نك دوامندن دولایی الك آز متأثر اولاجق برمحارب صورتنده طانیجق اصلا یاکلش اولامماز . »

جاوید بکك تعمیمی

مالیه ناظری جاوید بك افندی طرفندن ولایاته آتیده‌کی تعمیم تبلیغ اولونمشدر :

[illegible]

اولدیغی بو بحران زمانلرنده ، مأمورین مالیه‌یه توجه ایدن وظیفه‌نك تراکت فوق‌العاده‌سی دوشونه‌رك آکا کوره بذل غیرت ایتمکزی ومساعیکزك حدود معتاده داخلنده قالمیه‌رق فداکارانی درجه‌سنه چیقماسنی بالخاصه توصیه ورجا ایده‌رم. متقابلرمزدن عقد ایتدیکمز متوالی استرحاملرك برکون تأدیه‌سنه باشلانه‌جغی واو زمان بودرجه‌مزك نه قدر آغیر بر بار آلتنده قالدیغی نظر دقتدن اوزاق طوتمامه‌رق خزینه‌جه حرب‌دولاییسیله ویریلن فوق‌العاده معاشلرك ویاتخصیصاتلرك محله مصروف اولمسنه بالخاصه بونلرك تخصیصلرنده سوء استعمال وقوع بولماسنه دقت ایتمکز زیاده سیله مطلوب ومتقدردر . کوره‌جکمکز بولسزلقلری وقت وزمانیله بیلدیره‌جك اولورسه‌کز بونلرك هرحال ایکی آلتنده خدمت ایتمش اولورسکز .

تحصیل وارداته زمانك واحوال وشرائطك مساعده ایتدیکی درجه‌ده اعتنا ایدیکز . حقوق خزینه‌یی قدایه راضی اولمایکز . عینی زمانده حقوق اهالی‌یی‌ده عینی درجه‌ده صیانت ایدیکز . بلا سبب مکلف اولدقلری ویرکولری ویرمکدن اجتناب ایدن ارباب قدرت حقنده صروت کوسترمك خزینه‌یه اهانت اولدیغنی ، مکلفینه غدر ایتمك‌ده حقوق عباده تجاوز تشکیل ایتدیکنی اونوتمایکز .

مملکتنك بوکون یکانه واسطهٔ مبادله‌سی اولان اوراق نقدیه‌مزك قیمتی دیکر مملکتلرده تداول ایدن اوراق نقدیه‌نك قیمتلرندن قطعاً دون دکلدر . بونلرك صلحی تعقیب ایده‌جك سنه‌لرده صورت تدریجیه‌ده بدلارینك آلتون اولمق تأدیه اصلی ومیدان تداولدن قالدیرلمسی اساسلی برصورتده تحت تأمینه آلنمشدر. خلقك شبهه‌یی یوقدر بو یوله بر واسطهٔ مبادله‌نه آیتمامش اولماسندن ناشیدرکه برچوق عنکرلر سافده اهالی‌نی اغفال ایدرك ثروتلرینك بر قسمنی الارندن آلدولر . بویاکلش ذهابلری واعتقادلری ازاله ایتمك مأمورین مالیه‌نك الی‌ـ‌هم وظائفندندر .

اعلانلرله، لصیحلرله خلق ارشاد ایتمکزی، کندیلرینك بوزه‌عقل کسان اکسیکنه صاتدقلری بر ایرانی کاغدك متقی مملکتلرمزده بر لیرادن فضله قیمتی اولدیغنی کندیلرینه آکلاتمکزی رجا ایدر وبوروسایا کرك نتایج مادیه‌سنه انتظار ایلرم . مأمورین مالیه‌دن بعضی وکاغد پاره آلیش ویریش یاپانلر اولورسه بونلرك صوت شدیده‌ده تجزیه ایدیله‌جکلرینی وبعده‌ماقطعیاً خدمت دولته‌دخی الاقالیه جقلرینی عموم مأمورینه وبالخاصه تحصیلدارلره کندیلرینك آکلایه‌جقلری لسان ایله تفهیم ایدیکز .

وظائف موروثه وطنیه‌کزك ایفاسنده‌ده دوچار اولدیغمکز هرنولو مشکلاتی ازاله ایده‌جکمی، وظیفه‌کزی کیمسه طرفندن تجاوز ایدیلمسنه میدان ویرمیه‌جکمی سزه تأمین ایده‌رم. غیرت وموفقیتکزك

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.008

پنجشنبه

۲۲ ربیع الآخر ۱۳۳۵
۲ شباط ۱۳۳۲
۱۵ شباط الرومی ۱۹۱۷

انکلتره وحق فکری

حقوق دول علمی ، بر قوهٔ تأییدیه‌یی حائز اولمامقله برابر ، بنه نفوذ ایتمش برطاقم قواعدی احتوا ایدر. خصوصیله بو قواعد بردولت علماسی طرفندن قبول ایدلمش اولورسه ، هرزمان ، بالخاصه او دولت عاینده ، همده یك مشروع بر صورتده استعمال اولونه‌بیلیر . حقوق‌مشاورلری، هروقت، بر دولتی الزام ایتك ایچون بوکبی قاعده ومطالعه‌لری آرارلر. [آژانس‌دوقوسطانتینوپل]‌ك دون بزه تبلیغ ایتدیکی بر فقره بواعتبار ایله مستند بر اهمیتی حائزدر . امور وحقوق بحریه‌ده بیوك بر اختصاص و ولایتی Autorité اولان [سورپوری سقوت] ۱۶ تموز ۱۹۱٤ ده ، یعنی محاربهٔ عمومیه‌نك اعلانندن برآز اول ، [لورد سایدنهم] طرفندن وقوعبولان بر سؤاله قارشی محاربات بحریه‌نك مشروعیتنه دائر شوسوزلری سویلدی : « بویله برحرب اصولنك اعلان وتدوین ایدیلمسی، فکرمجه، صورت قطعیه‌ده مشروعدر . اکر بونوع براعلاندن صکره انکلیز وبیطرف کیمیلری بوقاعده‌یی نیمه‌مزلرسه دیمك اولیورکه بونلر صلحپرورانه مقاصد تعقیب ایتمیورلر. واکر بونلردیره بوکیلر دشمن تخت البحرلری طرفندن باطیریلیرلرسه بو طرز حرکتی بارباریلق وقورصانلقه عودیك عد ایتمك قابل اولماز . اکر لورد [سایدنهم] ، آمریقا محاربهٔ داخلیه‌سنده آبلوقه خطی یاروب [چارلستن] لیمانینه کیرمك ایستیان سفائنه دائر اولان راپورلری اوقورسه آکلایه‌جقدرکه محاصره‌یی ادامه ایدن قروازورلر بوکیلری بومیارده‌مان ایتمکده تردد کوسترمه‌دیلر. مفائن حربیه ، سفائن عادیه‌یی تعقیب ایدرکن اوزرلرینه دانه یاغدیردیلر، آنلری ساحله آتمدیلر، حتی بونلر قضازده اولدقدن صکره بیله معقبلری ایشلرینه دوام ایتدیلر . »

اکر مقاله‌مزك جمعی مساعد اولسه ایدی بو فکری تأییداً دها مرجوق انکلیز وآمریقان حقوق دول اربابینك مطالعاتی تشهیر ایده‌بیلردك. [سقوت]‌ك نظریه‌سی طنمرجه هیچ برمؤلفك مؤاخذه‌سنه اوغرامامشدر . بونکله برابر، انکلیز قرالی‌جورج، کیچن‌کون پارلمنتونك افتتاح مراسمنده آلمانیانك حرکتی باربارلغله اتهام ایده‌جك‌درجه‌ده منطقله علاقه‌دارلغنی کسمشدی .

ایشی برعکس ایدیلمه : آلمانیانك محاصرهٔ بحریه‌یی اعلان ایتمه‌سندن مقدم ، انکلتره ، بتون آلمان سواحلنی محاصره ایدیوردی . وبونده‌ن طولایی‌درکه آلمان اولسون ، بیطرف بولونسون هیچ بروابور آلمان لیمانلرینه کیره‌میوردی . فرضاً بر وابور برآلمان شهرینه کیتسه‌ایدی عجبا انکلیزروازرلری ویاتحت‌البحرلری آنی هان غرق ایتمزلرمی ایدی ؟ بوکا اوت جوابنی ویرمکده بر دقیقه بیله تردد ایتمیز . اوحالده حق نقطهٔ نظردن انکلتره‌نك وآنك اثرینه اقتدا ایدن آمریقانك مطالعه‌سی حقیقهً اکلشدر .

انکلتره ، صرف نظریات ساحه‌سنده قالمق وزره ، حق تسلیم ایدر . لکن بوحق ایله‌بیوك ـ بریتانیانك منافعی تصادم وتعارض ایدرسه، اوحق، آرتق برحق دکلدر . انکلتره‌نك منافعی ، کندی تکرلرنجه ، هردرلو حقوقه تقدم ایتملی‌در .

انکلتره ، سوزله ، فعلیات ایله دکل ، کوچك ملتلرك حقوقی وکوچك‌دولتلرك استقلالی طرفداری اولدیغنی بیل اون ایکی آی تکرار ایتمکده‌در .

اکر باچیقا موضوع بحث اولورسه ، بودولتك پك بارز اولان آلمانیایه اهانتندن صرفنظر ، انکلتره وبتون ائتلاف بیر آووقات کسیلیرلر . لکن زوالی یونانستان حقوق‌مشروعه‌سنه رعایت ایدیلمسی رجاسدرسه ، درحال حای صفتنی اکتساب ایدن انکلتره وشرکاسی آنك آغزینی قاپامقدن بیوك برمصارعت کوسترلر .

تحقیقدر ! ائتلاف دائما کوچك دولت وملتلرك حقوقنی بر نفرات کبی تکرار ایدوب طوروركن مطبوعه‌مزده بر آژانس تلغرافی تبلیغ ایدیلدی . پك‌معروف انکلیز غزته‌سی، [تایمس] ، انکلتره‌نك ایراده ایضا ایدیجکی وظائفدن بحث ایتدیکی صرده‌ده بودولتك ایراده‌ده ، هندستانده یاپدیغنی یاپمق لازم کلدیکنی یازیورمش ! بیوك ـ بریتانیا دولتنك کمال قطعیتله ایله اعلان ایتدیکی اساساتك هیچ‌اولمازسه ظاهراً وقایه‌سی ایچون ، دها برقاچ آی اولسون انکلیز مطبوعاتنك دینلی طوتغه‌سی اقتضا ایدردی . لکن ائتلاف دولتلرینك سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی اوقدر طاشمشدرکه بوکون سرد ایدیلن بو نمی ایله ، دون، درمیان ایدیلمش براساسك تناقضه اوغرایه‌جغی بیله دوشونلیور .

هندستان کبی ! بوایکی کلمه‌ده نوع بشرك باشنه کلن برخیلی مصائبك داستان حزنی مندمجدر .

ایکی اولچو ، ایکی ترازی ، ایکی منطق ... ایشته ، هپ بو ! برتاجر تصور ایدیکزکه آیرکن اسکی اوتهایله ، ویرکن یکی اوته ایله طارتسون . ایشته بتون ائتلافك طرز حرکتی بوکا بکزه‌ر .

بونك ایچوندرکه بر دولتك ، دیکر دولتلر طرفندن تمامیت ملکیه‌سنك کفالت آلتنه آلنمسی کبی تعهدات ، کونك برنده ، کان لم یکن ماهیتنی اکتساب ایدیور . اکر بر دولت حقنه وآنی تأیید ایچون قوتنه استناد ایتمزسه هر وقت باشنه بو قیلدن فلاکتلرك کلمه‌سنه انتظار ایتملیدر .

انکلتره حکومتی ، قطعوی اوروپادن نظر احتراسنی چکوب کرهٔ ارضك دیکر درت قطعه‌سنه نصب ایتدیکی کوندن بری تاریخی هپ بوکبی امثال ایله طولودر . قرال یدنجی [ادوارده] [بر صمیمی ائتلاف] بولتیقه‌سنی اتخاذ ایدرك موسیو [دهلقاسه] نك حکومتی آولامه‌سندن اول وبالخاصه [فاشودا] اختلافی اثناسنده بتون فرانسز مطبوعاتنك همان هرکونلك مشغله‌سی انکلتره بولتیقه‌سنك بو خصوصیتی متعدد امثال ایله ملته خاطرلتمقدن عبارتدی. او سه‌لرك غرته ادبیاتی قارشدیریله‌جق اولورسه اعدامنی علینه سند و دلیل اتخاذ ایدیله‌جك پك چوق فقره‌لره ومتقابله‌لره تصادف ایتمیلیز. [سه‌سه‌ـ سیون] محاربه‌سنده‌ده انکلتره متمادیاً بونظریه‌لری تطبیق ایتمکله آمریقانك قوهٔ تجاریه و بحریه‌سنی عمو ایتمشدی. [آلاباما] مسئله‌سی حالا خاطرلرده‌در.

غریبدرکه اوزون بر تاریخ ایچنده دائما فرانسه‌یی أزن ، آنی واسع اراضیدن محروم براقان ، متمادیاً آمریقالیلره اشکنجه ایدن و بالآخره قیام ایتمزینه سبیت ورن ، هر دقیقه آسیاده روسیه ایله اختلاف حالنده بولونان انکلتره ، بوکون ، قوهٔ اقناعیه‌سی ، ترتیبات سیاسیه‌سی سایه‌سنده فرانسه و روسیه‌یی دائرهٔ اتفاقنه ، آمریقانی تحت نفوذینه آلیور . بونلرك هیچ برینه انکلتره‌دن خیر و سلامت کلیه‌مکدر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE 608

برلین اجتماعی حقنده

حاجی عادل بك افندی ایله ملاقات

متفق ملتلر مجلس مبعوثان رؤساسی آراسنده برلینده عقد ایدیلن اجتماعده حاضر بولونان حاجی عادل بك افندی کیچن کون شهرمزه عودت ایتمشلردر . سیاحت حقنده‌کی انطباعلرینی آکلامق اوزره کندیلریله برملاقات یاپمق ایستدك ، مشارالیه سؤالمزه بروجه آتی جواب ویرمشلردر .

ایلك سؤالمز ، اجتماعك مقصدینه دائر اولماغدی ؛ بوخصوصده شویله‌مانده بولوندیلر:

« — مقصد اجتماع ، اولجه‌ده غزته‌لرده موضوع بحث اولدیغی اوزره ، متفق ملتلر ممثللری آراسنده تأیید روابط آرزوسندن وبونماسبتله مجالس ملیه رؤساسی آراسنده تعاطیٔ افکار وسیله‌سی اتخاذندن عبارتدر . بو مقصدله طوپلانان بش ملت ممثللری تحتِ ایلهکاری هیئات آراسنده حال واستقباله متعلق آمال وافکاری تمثیل بر اتحاد بولوندیغنی کورمشلردر . حال و استقباله عائد اولان بو اتحاد ، بزی نحو اتك ایسته‌ین دشمنلره قارشی کمال عزم ایله صوکنه قدر ثبات ایتمك وبالآخره‌ده دواملی بر صلح تأسیسندن صوکره متفق ملتلرك عینی اتفاق واتحاد ایچنده رفاه وسعادتلرینی تأمین ایله‌مك غایه‌لرینی استهداف ایدیور. بوجهتی برلینده‌کی رسمی اجتماعك ختامنده آوستریا ، مجار ، بولغار وتورك مجلس مبعوثانی رؤساسی وایختساغ رئیسی کمیف جنابلرینه مشترك امضا ایله کوندردکاری بر مکتوبده بالخاصه ذکر ایله‌مشلردر . »

ایکنجی سؤالمز زیارته ومراسمه دائر اولدی :

— برلینده متفق ملتلر ممثللری ناصل برطرز قبول بولدیلر ؟

— پك پارلاق بر حسن قبول . استقبالی ویاندن باشلامش عد ایده‌بیلیرسکز. زیرا برلینه کیده‌جك اولانلردن مجلس مبعوثان رئیسی صوك مرحله اولاغ ویانده‌ده برلینه‌مشلر وآلمانیا پارلمنتسه‌ده برابر داخل اولمشلردر. برلینه واصل اولدیغمز زمان استاسیونده رئیس کمیف جنابلریله شهر امینی وحکومته منسوب برچوق ذواتك بزی استقباله کلش اولدقلرینی کوردك. بوراده برایلدیه رئیسی بزه بیان خوش آمدی‌یی متضمن برلطفی ایراد ایتدی و بویانده : « هرنه‌قدر برلینه صوتوق بر موسمده، قاره بوزمنظرلری ایچنده کیریبورسه کزده امین اولابیلیرسکزکه بوتون شهرك قلبی سزی الك حرارتلی تمنیلرله استقبال ایدیور! دیمکدی؛ فی الحقیقه برلینده درت مجلس رئیسی کرك رسمی وکرك خصوصی ، هربردن دائما بوله حرارتلی بر حسن قبول کورمشلردر.

برلینده رسماً مسافر بولوندیغمز مدت طرفنده صیراسیله برچوق رسمی ضیافتلرده بولوندق. بو ضیافتلرده دائما آلمانیانك بوتون اعاظمی حاضر بولونیور، لطفلر تعاطی ایدیلیوردی. بوتون بونلطفلرده آفاده ایدیلن حسیات بالطبع مراسم وتشریفات داخلندن خارجه چیقیوریورسه‌ده بوتون ملاقات ومعاصفحاتده حرارتلی بر دوستلق، حرمت ومحبت آثاری هر دقیقه تصادف ایتدیکمز احوالدن ایدی. بناءً علیه دیه‌بیلیرم که آوستریا ، مجار، بولغار وتورك مجالس مبعوثانك رئیسلری برلینده یك صمیمی بر حسن قبول کورمشلردر .

بو حسن قبولك اثرینه بالخاصه ایچیرلرده حضرتلری نزدنده دخی شاهد اولدق. مشارالیه طرفندن وقوع بولان دعوت اوزرینه بش ملت ممثللری قرارکاه عمومی‌یه کیتمشلردی، ایچیرلرده حضرتلری پوراده مکلف بر ضیافت کشیده ایتمشلر و هیچبزله آیری آیری قونوشمقدن بیان حرمت ومحبت ایله‌مشلردر . تورکیانك قایتولاسیون دردندن نهایت تماماً قورتولمش اولمسندن قیصر حضرتلری بالخاصه اظهار ممنونیت ایدیبوردلردی . کندیلرینی پك ایی بر حالده بولدم، احوال صحیه‌لری مکمل، نشئه وشطارتلری برنده ایدی. حال واستقباله قارشی لایتزلزل براعتماد کوستریبورلردی . »

حاجی عادل بك افندینك بو جوابلرینه‌ده تفکر ایدرك سیاحتك غیر رسمی قسمی حقنده معلومات ایستدك. بونك ایچوندده شوجوابی ویردیلر :

« — قرارکاه عمومیدن عودتمن صوکره غیر رسمی صورتده برمقدار دولاشدم ؛ برلینده بعض برلری زیارت ایتدم ، لایچیقه کیتدم ، پك قائدملی شیلر کوردم . بالخاصه کیل وهامبورغده شاهدی اولدیغم آلمان فعالیت بحریه‌سنه قارشی متحیر قالدم . تحت ـ البحر محاربه‌سنك تشدیدی حقنده‌کی قرارن اوراده ایکن اعلان ایدلمشدی . بونك محافل بحریه‌ده حصوله کتیردیکی مسرت وممنونیت ناقابل تصوردر . آلمان بحریه‌سنك کوستردیکی تکملات وترقیات جداً شایان حیرتدر . کیلده بولوندیغم صیراده بر تحت البحره بر ساعت قدر دولاشه‌رق ده کیزه دالمق فرصتنده نائل اولدم. کیدوندن بالخاصه ممنونم . برلینه عودت ایتدیکم زمان سیاحتده بولنان خارجیه ناظری چیچیرین جنابلری‌ده عودت ایتمشلردی . بنم ایچون بر ضیافت ترتیب ایتك نزاکتنی اونوتمدیلر. کندیلرینك تورکیا حقنده الك ایی حسیات ایله متحسس اولدقلرینی کوره‌رك آیرجه ممنون اولدم. »

حاجی عادل بك افندی محرر یزك وقوع بولان سؤاله جواباً آلمانیا حقنده‌کی عمومی انطباعاتدن شو طرزده بحث ایتدیلر :

« — بالطبع آلمانیا، پك اوزون تدقیقاته موضوع اوله‌جق بر عالمدر. فقط بوملتك کوستردیکی شایان حیرت ترقیاتی هرساحه‌ده والك کوچوك شیئده کوزله‌کورمك قابلدر، دیرسه‌م یکا ایناناجك کزلازم کلیر. بوقدر ترقیات، بوقدر قوت وغیرت برچوق عاملرك محصولی اولمقله برابر بنجه بومیانده باشلیجه عاملر شولردر: آلمانیاده فعالیت کیچیجی برحرارت دکل، دائمی صورتده اعتدالنی محافظه ایدن ، فقط هیچ توقف ایتمین صوتوق بر فعالیت ، یاواش حرکت ایدن ، چوق دوشونن ، آیی حساب ایدن ، فقط برکره حرکته کلدکدن صوکره هیچ برصورتله دورمین بیله‌ین ارباب بر فعالیتکه ایفته بوسایه‌ده بوکون بودر عبر المقول نظامهرانك عالی اولیور .

سوکره آلمان ترقیاتنده الك بویوك برعامل‌دن قاله‌یندر . بوکون آلمان حیاتنده هیچ برشی بوقدرکه اوراده قادینك آغیر مسئولیتی وسهم بر وظیفه‌سی اولماسین . معمات فابریقه‌لری ، شمندوفرلر ، ترامواینلر ، خلاصه هر بر قادینلرله ایشلیور وقادین هر ایشی کمال جسارت وموفقیتله درعهده ایدیبور . باشقه هیچ برملت آوه‌سنده قادینك بودرجه‌ده آکیر ومسئولیتی ایفاء کیره‌جکی کوروملش دکلدر. آلمانیاده کوزومه چارپان ترقی وتکامل عاملرندن بری‌ده بوتون نوای ملیه‌نك شایان حیرت برفکر تشکیلات ایله اقتصاد ایدلمش اولمسیدر. بوملت قادین، اختیار، چوجوق، ارکك، ماکینه، حیوان هرشیئك حیاتده اعطی برثمره ویره‌جك برقوت اولمسی دستوری اعطی برموقعیله تطبیق ایدیبور . بوسایه‌ده آلمان ملتی صرف ایتدیکی قوتك بر ذره‌سندن بیله استفاده ایتمه‌ین بوتون بیلیور، بونقطهٔ نظردن ملت آزسنده‌کی انضباط فکریسنك پك بویوك تأثیرلری واردر. حکومت ، ملته خطاباً نه‌سویله‌جك اولسه دوحال یاپابلدیغنی کوریبور. ظن ایدرسه‌م بوکونکی آلمان ترقیاتنده عامل اولان مهم قوتلردن بری‌ده بودر .

آلمانیاده حربك نتیجه‌سی حقنده اعتماد ایتمزلرلر . ذاتاً بوقدر قوی، بوقدر فعال وفداکار اولان بر ملتك باشقه برحمله متحسس اولمسی امکانی‌یه بوقدر. حیاتده مشکلات بوق دکلدر ، فقط هرشی اوقدر ایی تنظم ایدلمش وایدلمکده‌درکه آلمانیانی محاربه‌نك دوامندن دولایی الك آز متأثر اولاجق برمحارب صورتنده طاتیق اصلا یاکلش اولماز . »

جاوید بك تعمیمی

مالیه ناظری جاوید بك افندی طرفندن ولایاته آتیده‌کی تعمیم تبلیغ اولونمشدر :

دولتدن اعتباراً امور نظارتی وظیفه باشلادم. مملکتك کیریکده اولدیغی بو بحران زمانلرنده مأمورین مالیه‌یه توجه ایدن وظیفه‌نك نزاکت فوق‌العاده‌سنی دوشونمکدن آکا کوره بذل غیرت ایتمکزی ومساعیکزك حدود معتاده داخلنده قالیه‌رق فداکارانی درجه‌سنه چیقماسنی بالخاصه توصیه ورجا ایدیرم. متقاعدلرمدن عقد ایتدیکمز متوالی استفساراتلرکز بوکون تأده‌سنه باشلانه‌جغی واو زمانی بودرجه‌ده‌ی نه قدر آغیر بر بار آلتنده قالاجغی نظر دقتدن اوزاق طوتیلمه‌رق خزینه‌جه حرب‌دولایسیله وبرلین‌فوق‌العاده‌معاملرك وپاتخصیصاتلرك عمله‌مصروف اولمسنه بالخاصه بونلرك تخصیصلرنده سوء استعمال وقوع بولامسنه دقت ایتمکز زیاده‌سیله مطلوب ومتلزمدر . کوره‌جککز بولسزلغی وقت وزمانیله بیله‌ره‌جك اولورسه‌کز بونلرك هرحال اوکی آتیمنه خدمت ایتمش اولورسکز .

تحصیل اوراق زمانك واحوال وشرائطك مساعده ایتدیکی درجه‌ده اعتنا ایدیکز . حقوق خزینه‌یی قنایه راضی اولمایکز . عینی زمانده حقوق اهالی‌ده عینی درجه‌ده صیانت ایدیکز . بلا سبب مکلف اولدقلری ویرکولری ویرمکدن اجتناب ایدن ارباب قدرت حقنده صروت کوسترمك خزینه‌یه اهانت اولدیغنی ، مکلفینه غدر ایتمك‌ده حقوق عباده تجاوز تشکیل ایتدیکنی اونوتمایکز .

مملکتك بوکون یکانه واسطهٔ مبادله‌سی اولان اوراق نقدیه‌مزك قیمتی دیکر مملکتلرده تداول ایدن اوراق نقدیه‌نك قیمتلرندن قطعیاً دون دکلدر . بونلرك صلحی تعقیب ایتدیکی سنه‌لرده صورت تدریجیه‌ده بدللرینك آلتون اولمق تأدیه ایدملسی ومیدان تداولدن صروت کوسترمك خزینه‌یه اهانت اولدیغنی ، مکلفینه غدر ایتمك‌ده حقوق عباده تجاوز تشکیل ایتدیکنی اونوتمایکز .

مملکتك بوکون یکانه واسطهٔ مبادله‌سی اولان اوراق نقدیه‌مزك قیمتی دیکر مملکتلرده تداول ایدن اوراق نقدیه‌نك قیمتلرندن قطعیاً دون دکلدر . بونلرك صلحی تعقیب ایتدیکی سنه‌لرده صورت تدریجیه‌ده بدللرینك آلتون اولمق تأدیه ایدملسی ومیدان تداولدن قالدیرلمسی اساسلی برصورتده تحت تأمینه آلنمشدر. خلقك شهدی‌یه قدر بویوله برواسطهٔ مبادله‌یه آلیشمامش اولمسندن ناشیدرکه برچوق محتکرلر صافدل اهالی‌یی اغفال ایدرك کوزلرینك نور قسمنی الرندن آلمشلردر . بویاکلش ذهابلری واعتمادلری ازاله ایتمك مأمورین مالیه‌نك الجه‌لهم وظائفندندر .

اعلانلرله، لصیقلرله خلق ارشاد ایتمکزی، کندیلرینك بوزه‌یتمش سکسان اکیکنه صاندقلری بر ایرانی کاغدك متفق مملکتلرده‌کی بر ایرادن فضله قیمتی اولدیغنی کندیلرینه آکلاتمکزی رجا ایدر وبورسایا کرك نتایج مادیه‌سنه انتظار ایلرم . مأمورین مالیه‌دن بعضی و کاغد پاره آلیش ویریش یاپانلر اولورسه بونلرك صورت شدیده‌ده تجزیه ایدیله‌جکلرینی وبعدماقطعیاً خدمت دولتده‌ملو للاقابله جقلرینی عموم مأمورینه وبالخاصه تحصیلدارلره کندیلرینك آکلایه‌جقلری لسان ایله تفهیم ایدیکز .

وظائف موضوعه وطنیه‌کزك ایفاسنده‌ده دوجار اولمه‌جکز هردرلو متکلفاتی ازاله ایتمه‌جکمی، وظیفه‌کزه کیمسه طرفندن مجاوز ایدیلمسنه میدان ویرمیه‌جکمی سزه تأمین ایدیرم. غیرت وموفقیتکزك مکافاتنی قالیه‌جغنه امین اوله‌بیلیرسکز . عطالتك ، اداره‌سزلکك موجب مجازات ومسئولیت اوله‌جغی‌ده البته تقدیر ایدرسکز .

۳۱ کانون ثانی ۳۳۲ — مالیه ناظری جاوید

◉ جنرال فون شترمیل — آلمانیاده تحصیلده بولنان شهزادکان حضراتنك رفاقتنه مأمور اولان وبرقاچ کون اول جنرالنه ترفیع ایدیلن فون (شترمیل) اولکی کون شهرمزدن مفارقت ایتمشدر. استاسیونده شهزاده بیکیاشی عبدالرحیم ویوز باشی عثمان فؤاد افندیلر حضراتی وذوات سائره طرفندن تشییع ایدلمشدر .

حیات تشریعیه

مجلس مبعوثانده

دون مجلس مبعوثان بعدالزوال ساعت ایکیی اون کچه رئیس حاجی عادل بك افندینك تحت ریاستنده طوپلانمغه قبط سابق قرائت وعیناً قبول اولندی . بونی متعاقب اوراق واردهنك قرائتنه باشلانمغه رق ۱۳۳۳ سنه‌سی مارت موانك بودجه‌سنك، سن‌مقیدلری، احوال وتشکلات بدنیه‌لری ایله متناسب اولیاملرك تقدیر سنی ایچون پایله‌جق مسائله حقنده‌کی قانون لایحه‌سنك ، اوقاف اداره‌سنه مربوط جوامع ، مساجد وتکایا وخیرات شریفه‌نك ، مشیخت اسلامیه‌یه ربطی وادرنه ولایتنه ویرلمش اولان میالغك ۱۳۳۳ سنه‌سی ختامنه قدر تأجیل تحصیل حقنده‌کی قانون لایحه‌لرینك کوندرلدیکنه دائر اولان صدارت تذکره‌لری ارقه‌سنه رق عائداولدقلری انجمنلره حواله ایدلدی . مجلس اعضاسنه تعدیلاً اعاده ایدیلن محافظه بلوکی تشکیلی حقنده‌کی قانون لایحه‌سنك عسکری و موازنهٔ مالیه وتعدیلاً میوثانه اعاده ایدیلن تقویم غربی قانونلرنك قوانین وموازنهٔ مالیه انجمنلرینه حواله‌سی قرارگیر اولدی. تحت سلاحه آلنان مأمورین معاشاتی حقنده‌کی قانون‌ده اعیانك تعدیل وجهله قبول ایدلدی .

حاجی عادل بکك نطقی

بونی متعاقب حاجی عادل بك افندی ، آیاغه قالقه‌رق آلمانیاده اجرا ایتمش اولدیغی سیاحت حقنده بیانات آتیه‌ده بولوندی :

« افندیلرم ! معلوم عالیلری اولدیغی وجهله برآی اول مجلس عالینك رأیی استحصال ایدرك آلمانیایه عزیمت ایله‌مشدم. مقصد سیاحت حقنده رایحستاغ رئیس محترمندن آلمش اولدیغم تلغرافده متفق مجلسلر رؤساسنك بوملتلر آره‌سنده‌کی تفاق، صمیمیت ومخادنتی ابراز ایچون اجتماعه دعوت اولوندیغندن بحث ایدیلیوردی. هیئت جلیله کزنامه‌سی اوراده عثمانلی ملتی تحیل ایله‌مك مختیارلغنه نائل اولدم . برلینده بولوندیغم زمان دشمنلرمزك بزی محو وقهر ایتمك امللیه قانشی ملتلرمزك ، متفق وطن واردولرمزك لایتزلزل بر عزم ایله مظفریتی استحصال امللیه چارپیشدقلری وجناب حقه یوزبیك شکرلر اولسون موفق اولدقلری بر زمانه تصادف ایدییوردی. حتی بومظفر دولتلر ، ملتلرینك حسیات عالیجنابانه والسانیه‌سنه اتباع ایدرك مقهور دشمنه صلح تکلیفی کبی انسانیتکار بروظیفه‌دنی ایفا ایتمشلردی. تقطیع التأسف دشمنلرمزی بوعلوی تعبیرلرك قیمتنی تقدیر ایتمدیلر. بزمتفق ملتلرك ممثللری اولان مجالس رؤساسی برآره‌یه کلدیکمز زمان ملتلرمزك غایت مشروع وحق اولان وناموسلری، وطنلری، استقلالری وسائره‌سنی محافظه‌یه معطوف اولان بوغیرتلرك تمامیله مؤید وبرکمال ولایتزلزل اولدیغی قناعتی برکره دها توثیق ایتدك . بز صمیمی برصورتده آره‌مزده قونوشورایکن وطنلرمزی، اردولرمزی وظیفه‌لری فعلی برصورتده ایفا ایدییوردی . شائل متفقمز ، نهایت دشمنی برآن اول مقهوریت ومغلوبیت اعترافنه مجبور ایتمك ایچون سلاح مظفریتی برکره دها تجربه ایتمك قرارینی ویردیکی زمان بزم اوراده بولونیغمز زمانه تصادف ایدییوردی . ومنظور عالیکز اولدیغی وجهله تحت البحر سلاح مظفریتی دشمنك کوکسنه بونون قوت وشدتیله توجیه ایدلدی . آلمانیاده بولوندیغم صره‌ده ، هیئت جلیله‌لری نامنه مظهر اولدیغم حسن قبولی کال منتله یاد ایتمکی وظیفه عد ایدرم . باشده ایچیراطور حضرتلری بولوندیغی حالده دولت وملت عثمانیه‌یه قارشی پرورده ایدیلن خیرخواهلغك آثاری کرك آلمان رجال سیاسیه واجتماعیه‌سنده وکرك بونون ملتده ظاهر وآشکار برصورتده کوریور واوقویوردم. پوکون ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی درعهده ایدن مارشال هیندنبورغك آغزندن قهرمان اردومزك، مظفر عسکرلرمزك ستایشنی ایشیتدکجه وبوستایشك دیکر رجال عسکریه‌مزه طرفندن تکرار ایدلدیکنی کوردکجه ممتلکز اولان بوعاجزك نه‌قدر افتخار ایتدیکنی سزده تقدیر ایدرسکز. بن بوستایشلری ایشیتدکجه ناموس عسکریمزی اکمال ایدن اوصبارك اردونك صاغلرینه سلامله ، شهیدلرینه فاتحه‌لر اخاف ایدییوردم. [اشتراك ایدرز صدالری] قرارکاه عمومیدن صوکره آلمان شوکت وعظمت بحریه‌سنك تظاهراتنه دیکی برآس بحری‌یی زیارت ایتدم . اوراده‌ده بحریه‌یه عائد خاطره‌لر کوردم، اوراده‌ده پادشاهمزك، عسکرلرمزك، ملتمزك نامنك تحیل ایله حرمتله یاد ایدلدیکنی وحتی ماضیمزده کی بحریه‌لیلرمزك تراجم احوالنك، تاریخنك تدقیق ایدلدیکنی کوردم. بوده بنم ایچون آیریجه موجب افتخار اولدی .

بناءً علیه بوکرسیده وهیئت جلیله‌لری حضورنده، شخصك دکل فقط تحیل ایتدیکم هیئت جلیله کزك آلمانیاده مظهر اولدیغی حسن قبول وحرمتدن اولانلر علنأ بیان تشکر ایتمکی وظیفه بیلیرم. » (شدتلی آلقیشلر)

بونك اوزرینه روزنامهٔ مذاکره‌یه کچیلدیکی حال سفر برده بولنان وکالتلرمزه مخصصاتی حقنده‌کی قانون لایحه‌سنك مذاکره‌سنه باشلاندی.

قابینه‌نك پروغرامی

اوصره‌ده باشنده صدر اعظم طلعت پاشا حضرتلری بولوندیغی حالده بوتون قابینه ارکانی صالونی تشریف ایتدکلری زمان مجلس مبعوثان قابینه ارکانی منادی وشدتلی آلقشلر ایله قارشیلادی .

رئیس بك افندی ، قانونك مذاکره‌سنی تعلیق ایده‌رك سوزی صدراعظم پاشا حضرتلرینه ویردی . صدر اعظم پاشا ، مجلسك دقیقه‌لرجه سورن شدتلی آلقیشلری آره‌سنده کرسیٔ خطابته چیقارق قابینه‌نك آتیده‌کی پروغرامی قرائت ایتدی .

سیاست خارجیه‌مز متفقلرمزله اولان معاهداتمزه چابجا صادق قالق وبوانفاقدن طرفین ایچون ، حداعظمی فائده‌ی تولید وتأمین ایلمکه غیرت ایتمك وبی‌طرف دولتلرله اولان مناسبات حسنه‌مزی تأیید ایتمك اوله‌جقدر .

بوپروغرامز مجلسکزده مظهر قبول وتصویب اوله‌رق بزه اعتماد بیورودیغکز تقدیرده عنایت السنیه‌یه وامداد روحانیت پیغمبریه استناد ایده‌رك وظیفه‌مزه دوام ایده‌جکز . » (شدتلی آلقیشلر)

پروغرامك قرائتی شدتلی آلقیشلر ایچنده ختام بولنجه ، رئیس بك افندی بروسه مبعوثی ممدوح بك طرفندن ویریلن آتیده‌کی تقریری قرائت ایلدی :

« مجلس مبعوثان حکومتك بیاناتی حسن تلقی ایله اظهار اعتماد ایدرك روزنامهٔ مذاکراته کیرر. » قابینه‌یه ویریله‌جك اعتماد رأیك تعیین اساسی ایله رأیه قونولمسی حقنده اون مبعوث امضاسیله ویریلن تقریره توفیقاً ممدوح بك تقریری تعیین اساسی ایله رأیه قونولدی . ختام رئیس بك افندی اجتماعده ۱۸۹ مبعوثك حاضر بولوندیغنی وعلیه‌دار وسستکف هیچ بررأی بولونمیه‌رق حکومته ۱۸۹ رأی ایله متفقاً بیان اعتماد اولونوبدیغی شدتلی آلقیشلر آره‌سنده هیئته تبلیغ ایلدی.

بونك اوزرینه صدراعظم پاشا کرسیٔ خطابته چیقه‌رق بیانات آتیده‌ده بولوندی :

« ابراز اولنان آثار امن واعتماددن طولایی هیئتمز نامنه عرض شکران ایدرم . وانشاالله بو اعتماده لایق برصورتده ، بقیهٔ زمانه‌یه موفق اولورز . » (انشاالله مسلمی وآلقشلر) رئیس بك افندی بش دقیقه تنفسله برنجی جلسه‌یه ختام ویردی.

سعید حلیم پاشا حضرتلرینك وقوع بولان استعفاسی اوزرینه شرفصادر اولان ارادهٔ سنیهٔ حضرت خلافتپناهی موجبنجه هیأتمز درعهدهٔ مسئولیت ایتدی . (الله موفق ایتسون صدالری)

ایکی سنه‌یی متجاوز بر زماندن بری مدهش بر حربك بوتون مصائبنی چکن وحرب سابقك بوتون ذائقه‌لرینی شرفلی برصورتده سیان وتاریخنك ادوار حماسته‌سنی بکی ظفرلر، یکی شهامتلر علاوه‌سیله فطرت جنکاورانه‌ووطنپرورانه‌سنی برکره دها اثبات ایلیان ملتك فداکارلغنه استنادایله ایشه باشلاورز. (شدتلی آلقیشلر، الله موفق ایتسون صدالری)

تعهد ایتدیکمز مسئولیتك آغرلغنی تمامیله مدرکز. اوته‌دن بری مشکلات داخلیه ایچنده بولانان مملکتمز طرابلس غرب وبالقان حربلرندن تمامیله یورغون ووزون برصلحه محتاج بر حالده چیقماز ظهوراید‌ن شوحرب عمومی اثناسنده شیمدی‌یه‌قدر تارخمزك هیچ برصورهٔ سنده کوروله‌مش درجه‌ده بویوك بر فداکارلق ابراز ایتمکه بوتون وارلغیله سوك ذرهٔ قدرتنه قدر غیرت ایلمکه مجبور بروضعیته کیردی .

حیاتمزه قصد ایدن دشمنلر بزی استانبولدن و بوغازلردن اوزاقلاشدیره‌رق آناطولی ایچرلرینه آتمق امله‌سنه اولدقلری اعلان ایدییورلر . (قهر اولسونلر صدالری) ملتك اعماق روحندن‌نورلر ایدن محافظهٔ موجودیت‌عزم وثبات کبی حسیاتك برتمثال مهیبی اولان قهرمان اردومز فارشوسنده بحری وبری بوتون قوتلریله مغلوب اولدقی چناق قله‌دن قاچان دشمنلرك شوکولونج تهدیداتنه مقابل دیرکه دنیاده تك برعثمانلی قالدقجه استانبولدن چیقمیه‌جغز. (شدتلی وسورکلی آلقیشلر)

شائل ومظفر متفقلرمزله غایت صمیمی وصمیمی برصلاح آرزداشلغی تعقیب ایدرك، نه قدر بویوك اولورسه اولسون هیچ برفدا کارلغدن چکینمیه‌رك حتی حیاتمزی دشمنلره تسلیم ایتدیرنجیه قدر شو عظیم مجادله‌ده ثبات ایده‌جکز . (شدتلی آلقیشلر) ایشته حرب حقنده هیأتمزك نقطهٔ نظری بودر.

وطنك تأمین استقلال وبقاسنه معطوف اولان بو عظمتلی هیأت محترمه‌کزك مظهر تأیید ومعاونتی اوله‌جغنه شبهه ایتمه‌یز. (آلقیشلر، شبهه‌سز صدالری)

اندیلر بیلورزکه آروپا مدنیتیله غایت صمیمی برتماسه کیرن، دول مرکزیه ایله حیات وممات بولنده برابطهٔ اتفاقیه عقد ایدن ملتمز عصر حاضرك ایجابات ضروریه ومدنیه‌سنه قارشی لاقید قالامازز . حریده مظفریت تأمین حیات ایچون وطنه نه‌قدر لازمسه اسلاحات ومجددات بولنده موفقیت‌ده اولقدر لازمدر . بزبویله کمال عزم ایله غایه‌یه طوغری یوریه‌جکز . (آلقیشلر) فقط بولندیغمز بویوك بربحران اثناسنده سیاست داخلیه‌جه‌درین واساسلی اجرا آت وانقلابانه امکان اولمیه‌جغی جهتله شیمدیکی حالده مساعیمزی حال حربك داخلنده تولید ایتدیکی مشکلاتی ازاله‌یه حصر ایده‌جکز .

هرفرد عثمانینك قانون اساسی ایله بخش اولنان کافهٔ حقوقدن استفاده‌سنی تأمین ایتمك ومملکتده قانونی حاکم قیلمق الك بویوك املمزدر. (شدتلی آلقیشلر) مملکتمزك قابلیت زراعیه‌سی بوکدر . هیأتمز بوفیاض قوتدن، اعظمی درجه‌ده استفاده ایتمکه چالیشه‌جقدر. بوسنه‌کی قیمتلی زرعیاتمزکچن سنه کندن چوق فضله‌در. آلمان رسمی راپورلرینی مؤیددر. باز زرعیاتنك‌ده اعظمی درجه‌یه ایصالی ایچون تدابیر لازمه اتخاذ ایدلمکده‌در . ریاستی تکرار درعهده ایتدیکم اعاشهٔ عمومیه هیأتی پاکز حبوبات ایله دکل مملکتك احتیاجات عمومیه‌سیله اشتغال ایده‌جکدر. ان‌شاالله‌قریباً آثار فعلیه‌سی مشهود اولور. (ان‌شاالله صدالری)

قوانینمزی احتیاجات اخیره‌مزی تطمین ایده‌جك وجهله تعدیله بالتوسل احضار ایدیله‌جك لایحه‌لری برآن اول مجلسکزه تقدیم ومؤسسات عدالتمزك‌ده حقوق عمومیه والفرادی خللدن تمامیله صیانت ایده‌جك صورتده اصلاحنه صرف مساعی ایده‌جکز .

امر معارفده مملکتمزك سویهٔ علم وعرفانی اعلا ایده‌جك تشبثاتی تزیید امله‌دیز .

سیاست اقتصادیه‌مز زراعتده مملکتمزك قابلیت مستثناسندن بالعموم وسائطله استفاده ایتمك، زراعت وصناعته اجنبی سرمایه‌سیله علم وعرفانی وصنعتی برلی سرمایه‌لر ومساعی ایله مزج وتوحید ایده‌جك طرزده برجریان صناعی وجوده کتیرمك وبوصورتله برآنیٔ اقتصادی تأمینه چالیشمق اوله‌جقدر .

متفق مملکتلرله‌ی طرف دولتلرك ارباب سرمایه وصنعتی طرفندن وجوده کتیرلمك ایستنه‌جك تشبثات مهمهٔ صناعیه ونافعه نزد حکومتده مظهر قبول ورواج اوله‌جق وبو تشبثلرك سرعتله نتایج مثمره‌ویرمسی ایچون حکومت هر درلو معاونات وتسهیلاتی ابراز ایلیه‌جکدر .

بعدالحرب مملکتمزك برقوهٔ نامیه ایله یاشایه‌بیلمسی وحربك آچه‌جغی وخنه‌لری قاپاته‌بیلمك استعدادینی اکتساب ایلمسی مسائل اقتصادیه‌ده بویله کنیش نظری برسیاست تدبینه وابسته اولدیغی قناعتده‌یز.

امور مالیه‌ده مملکتمز برطرفدن حربه رغماً مصارفده ممکن اولان تصرف واقتصادی یاپمق، بودجه‌نك مجلس مبعوثانچه چیزیلن حدودینی محافظه ایتمك ، مصارف جدیده احداثندن اجتناب ایتمك ، دیکر طرفدن‌ده بعد الحرب بزی خارجه عرض احتیاج ایتمکه ممکن اولدیغی قدر آز مجبور ایده‌جك بر بودجه‌نك مصرف وایراد سنتولرنده پایه‌سیله حق تنقیحات وضبطانی شیمدیدن دور ودراز دوشونه‌رك حربی تعقیب ایده‌جك اولان مشکل وبحرانلی سنه‌لره اسباب مدافعه‌سز کیرمه‌مك اوله‌جقدر .

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 26 1098

طنین

سنه : ۲۳ ربیع الآخر ۱۳۳۵، ۳ شباط ۱۳۳۲، ۱۶ شباط افرنجی ۱۹۱۷

تاریخ

آبونه‌لری

آبونه‌لر

اختطار : خرنه‌لك خصوصات تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه و امور اداریه ، متعلق مواد متنوعه اداره‌سنه کوندریلیر . درج اولونه‌جقلری اوراق اعاده‌ایدلمز .

کرك استانبول ، کرك ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) پاره‌در .

سیاسیات

یکی قابینه‌نك پروغرامی

طلعت پاشا قابینه‌سی دون مجلس مبعوثانده هیئت کندیسنی وسماً تقدیم ایتدی . بو مناسبتله صدراعظم پاشا طرفندن اوقونان نطق ـ پروغرام ، دیکر طرفده مندرجدر .

طلعت پاشا قابینه‌سی مجلسده پك حرارتلی بر طرز قبول بولدی وبونك بویله اولاجغنی‌ده ذاتاً بللی ایدی . چونکه قابینه هیئت عمومیه‌سی اعتبارایله تاریخ‌مشروطیتمزده سنه‌لردن بری دوام ایدن تکاملك یکی صفحه‌سنی کوستریور ، ایلك دفعه اولارق دوغریدن‌دوغری‌یه ملتك روحندن دوغمش ، معین بر فرقه ومعین بر تشکیلات ایچنده یتیشمش بر ذاتك ریاستی اطرافنده ینه عینی فرقه وعینی تشکیلات ایچنده تکون ایتمش بر طاقم شخصیتلردن مرکب بولونیوردی . بوندن دولایدرکه درعهده ایتدیکی وظیفه‌نك آغیرلغی پك ایی تقدیر ایتمکدن وبو آغیرلغی آلتنده آز چوق بر هیجان ایله متحسس بولونمقدن متولد براهتزاز ایله تیتره‌ین طلعت پاشا ریاست ایتدیکی قابینه‌نك پروغرامنی اوقورکن بر چوق دفعه‌لر حرارتلی اوزون آلقیشلرله آلقیشلانمشدر . بو آلقیشلر ، مجلسده یکی قابینه‌یه قارشی بسله‌نیلن محبت واعتمادك نه‌درجه‌لرده قوتلی اولدیغنی کوستریوردی . ادعا ایدیلیرز که مجلسله حکومتك متقابلاً بودرجه‌لرده درین بر حس حرمت ومحبتله قارشیلانمش اولدیغی ایلك دفعه کورولن بر حادثه‌در ؛ شیمدی‌یه قدر مجلسله حکومت قارشی قارشی‌یه کلدکاری وقت دائما آراده آز چوق بر آهنکسزلك سیلیری یولونابیلیوردی ؛ حالبوکه بو دفعه اویله اولامشدر . چونکه یکی حکومت ایلك دفعه اولارق بالذات مجلسك کوکسندن دوغمش ، اونك روح ودماغندن برپارچه اولمشدی .

طلعت پاشانك معبوثار آره‌سنده مظهر اولدیغی بو حرارتلی حسن قبوله بالذات کندی شخصنك‌ده بویوك بر تأثیری ولردر ؛ اوزون برمجادله دوره‌سنك بوتون صفحات وتجاربنی ، بوتون آلام ومسراتنی شخصنده طوپلامش اولان صدراعظم ، حبنی ، خلوصی ، بیقمق اوصافنی بیلمه‌ین فعالیتی وهیچ بر مشکل قارشیسنده ا کیلمه‌مش عزمی ایله همان بالداستنا هرکسك قلبی قازانمایه موفق اولمش نادرلردن بریدر . « طنین » ایچون طلعت پاشا حقنده اوزون اوزون مدحلرده بولونمق زائد اولمقله برابر سویلمدن کچمك ایسته‌مدیکمز پرشی واردرکه اوده متشاراليك ساده بر طرز حکومت ویا بر فرقه ایچون دکل ، بلکه‌ده بوتون برملتك افکار وآمالی ایچون عزم وایماندن ، خلوص وفعالیتدن عبارت بر تمثال اولدیغیدر . ایشته دون ملتك وکیلاری بو تمثال قارشیسنده او خلوص وفعالیتی ، او عزم وایمانی آلقیشلایورلردی .

طلعت پاشا قابینه‌سنك پروغرامی ایکی قسمه آیریلیر : بر قسمی حال حاضره عائد اولان فعالیت ، دیکری استقباله تعلق ایدن تصورات . درعهده ایتدیکی مسئولیتك آغیرلغنی تماماً مدرك بولونان « قابینه عهده‌سنه ترتیب ایدن وظیفه‌نی یوسوزلنه‌ایکی‌یه آییردقدن صوکره بونلری بر ده اهمیت اعتبارایله مطالعه وبناءً علیه حال حاضره عائد اولان فعالیتی دیکرینه تقدیم ایتمشدر . اونك فکرنجه شیمدیکی حکومتك یکانه نایه‌سی « حیاتمزه قصد ایدن ونزی استانبولدن وبوفازلردن اوزاقلاشدیرارق آناطولی ایچرلرینه آتمق ایسته‌ین دشمنلره » قارشی عزم وثباتله مقاومت ومملکتی قطعی خلاصه سوق ایده‌جك اولان قطعی مظفریتی استحصالدر . بونك ایچون قابینه تأمین ایدیبورکه : « شانلی ومظفر متفقلرمزله غایت صبق وصمیمی برسلاح آرقداشانی تعقیب ایده‌رك ، نه‌قدر بویوك اولورسه‌اولسون هیچ برفدا کارلقدن چکنمه‌رك حق حیاتمزی دشمنلره تسلیم ایتدیرمجه‌یه قدر شوعظیم مجادله‌ده ثبات ایده‌جکز » ایشته حرب حقنده یکی حکومتك نقطهٔ نظری بودر .

بوندن صوکره پروغرام ایکنجی مقصده تماس ایدییور : « آوروپا مدنیتیله غایت صبق برتماسه کیرن دول مرکزیه ایله حیات ثمات بولندیرر رابطهٔ اتفاقیه عقد ایدن ملتلرعصر حاضرك ایجابات ضروریه ومدنیه‌سنه قارشی لاقید قالامازلر » بناءً علیه تأمین حیات مقصدیله حریه مظفر اولمایه جالیشان حکومت ایچون ایکنجی وظیفه اولارق « اصلاحات وتجددات یولنده موفقیت‌ده اولقدر لازمدر » ایشته حکومت بو یولده کمال عزم ایله غایه‌یه دوغری یورومکه قرار ویرمشدر . بونکله برابر بوقدر بویوك بر بحران اثناسنده سیاست داخلیه‌جه درین واساسلی اجراآت وانقلاباته امکان اولامیه‌جغی جهتله شیمدیکی حالده حکومتك بوتون مساعیسی حال حربك داخلنده تولید ایتدیکی مشکلاتك ازاله‌سنه معطوف اولاجقدر .

ظن ایده‌رزکه پروغرامك اك مهم نقطه‌سی بو رادهدر . حکومت « اصلاحات وتجددات یولنده درین واساسلی اجراآت وانقلابات » لزومنه قائل وبونی پایمایه‌ده عازم اولدیغی حالده ، بصیرت واحتیاطی‌ده الدن براقمیه‌رق ، بونلری حرب صوکنه تعلیق ایده‌رك شیمدیلك سیاست داخلیه‌ده پالکز حربك تولید ایلدیکی مشکلاتك ازاله‌سیله مشغول اولمایه قرار ویریور . بو نقطهٔ نظردن حکومت « هر فرد عثمانینك قانون اساسی ایله بخش اولونان کافهٔ حقوقدن استفاده‌سنی تأمین ایتمك وعملکنده قانونی حاکم قیلمق » دستورینی شیمدیلك اجراآت داخلیه‌سنك ناظمی اولاجق قبول ایشدکدن صوکره ، حال حاضره عائد مستعجل فعالیت بر وغرامنده‌ده ریاستی بالذات صدر اعظم پاشا طرفندن درعهده ایدیلن اعانهٔ عمومیه‌ینك پالکز حبوبات ایله دکل ، مملکتك بوتون احتیاجاتیله بردن اشتغاله باشلایه‌جغنی بیان وبونك آثار فعلیه‌سنك قریباً مشهود اولاجغنی تأمین ایدییور .

ایشته یکی هیئتك دون اوقودیغی پروغرام ، اك مهم خطری اعتبارایله بوطرزده خلاصه ایدیلیبیلیر . دینه بیلیرکه یکی هیئتك بوتون مساعیسی مقدمه اولارق بر طرفدن مظفریتك استحصالنه ودیکر طرفدن ده ناکهانی ومعظم بر حربك مملکتده ایقاع ایتدیکی انتظامسزلقلری ازاله‌یه معطوف بولونه‌جق وصوکره یونی دها « اساسلی ودرین اجراآت وانقلابات » تعقیب ایله‌یه‌جکدر . دیمك ، مملکت ایلك دفعه اولارق ترده‌دن کلوب ترده‌یه دوغری کیتدیکنی ویولده هانکی مرحله‌لردن کچمك ایستدیکنی بوتون وضوح وصراحتیله تعین ایتمش بر حکومت قارشیسنده بولونیور . بوندن دولایدرکه طلعت پاشانك نطقی مبعوثلرمزك ایلك دفعه اولارق قابلرندن جوشان صمیمی برهیجانله آلقیشلادیلر وبونده البته حقلی ایدیلر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 36608

S. A. I. et R. l'Archiduc Maximilien a adressé à cette occasion à Sa Majesté Impériale ottomane le discours suivant :

Sire,

Sa Majesté l'Empereur et Roi Charles, mon Auguste Souverain, a daigné me charger de notifier à V. M. I. Son avènement au trône après le décès de S. M. l'Empereur et Roi François Joseph, Son Grand-Oncle de glorieuse mémoire.

En m'acquittant de cette mission, j'ai l'honneur de présenter à V. M. les vœux les plus sincères et les plus chaleureux de S. M. I. et R. Apostolique pour le bien-être de V. M. et pour la prospérité de Son Empire.

La mission qui m'est confiée s'accomplit dans un moment où les armées de la monarchie austro-hongroise et de l'Empire ottoman, combattent héroïquement pour la juste cause commune de leurs pays alliés. Cette fraternité d'armes ne manquera pas de cimenter l'amitié qui existe heureusement depuis si longtemps entre l'Autriche-Hongrie et la Turquie. Avec l'aide du Tout-Puissant, nos vaillantes armées, soutenues par les efforts de nos peuples, obtiendront une paix glorieuse, assurant l'honneur et l'avenir prospère de nos Etats Alliés. (A. M.).

S. M. I. le Sultan lui a répondu :

Altesse,

Je suis très heureux que S. M. l'Empereur Roi, votre auguste Souverain, ait bien voulu charger Votre Altesse Impériale et Royale de la mission de Me notifier Son avènement au Trône à la suite du décès du défunt Empereur Roi François-Joseph, Mon très regretté et illustre ami et prie V. A. I. et R. d'accepter tous Mes souhaits de bienvenue. Très touché des vœux que V. A. I. et R. a bien voulu M'exprimer au nom de S. M. I. et R. Mon illustre Allié pour Moi et Mon Empire, Je vous prie d'être auprès d'Elle l'interprète de Mes sincères remerciements et des vœux que Je forme pour le bonheur de Son Auguste Personne ainsi que pour la prospérité de Son règne et de Sa Monarchie.

Les liens de sincère amitié existant si heureusement entre Mon Empire et l'Autriche-Hongrie ont été consacrés une fois de plus par le sang versé en commun par Nos vaillantes troupes alliées qui combattent côte à côte pour la défense de Nos droits sacrés.

Je suis persuadé qu'avec l'aide du Tout-Puissant et grâce aux efforts héroïques de Nos armées et à l'abnégation de Nos peuples, Nous parviendrons bientôt à imposer à Nos ennemis une paix assurant à Nos Pays alliés un avenir de bonheur et de prospérité.

غالیجاده تورکلر وسونکو هجوملری

[illegible]

اردومزده ایکی آی تعلیم وتربیه کورمش اولان کنج ذوات استانبول ایدیکی صورتده روس غصاکری کرك تعرض وکرکسه مدافعه‌ده ثبات وجسارت وصولت خصوصلرنده دیکر اردولره تفوق ایدیلر . ضابطلرك قاعده‌سنه کوره روس افرادنك سونکو هجوملرینه قارشو پك ندر اولارق مقاومت ایدیله بیلمش اولدیغی حالده ، غالیجا جیه‌سنده پالکز تورکلر روسلره سونکو مصارعه‌سنه کیریشمکدن بکلنمه‌کلرینی کرك ایله اثبات ایلدیلر .

تورکلر غایت شدید ومتانوم اولدقلرندن یقین مسافه‌دن واوه‌ولان محاربه‌لرده آیلری رجعت اجبارایلمکدیغم الامکان ایدی . بو حال آیلرك وسواره قارشی حرب ایتمك تعصبندن متولد اولمایوب بلکه مزاج وطبیعتلرنده مکوز برحصات اولدیغی کیبی اولمشدر .

عسکرلریمز سونکو هجوملرنده تورکلرك بك متوحشانه‌لرینی بالتجربه آکلادقلرندن کیجه‌ده تورك آیلارینك جیه‌دن چیکیلمکلری خبری شایع اولماسی اوزره وحوادث عسکریه‌یمز طرفندن بر حس محویتکارانه ایله قارشیلانمشدی .

بومقاله‌ده الدولتك موفق اولمه‌یه‌جغنك اسبابی عسکریمزك بوروغون بولنمسیله برابر ، قطعات عثمانیه‌نك ابراز ایتدکلری شجاعت خارق العاده وشدید مقاومتدن منبعث اولدیغی اعتراف اولنور . تورکلر تعرضلرنده استحضار حیات ایدرك شایان حیرت برشدت وچالاکلك ایله آرسی خندقلریمزه قرب ایتکده وموقعلریمزی مدهش بومباتاً ایرانی آتشده بولندرمقده وحتی بعضاً سونکو طاقیلمش اهنکاری مزراق‌کی خندق اشغال ایدلرك وزوربه دولاشدیردیلر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 36608

٤٨٤

٢٣ ربيع الآخر ١٣٣٥
٣ شباط ١٣٣٢
١٦ شباط الرومی ١٩١٧

دنیاده برتك عثمانلی قالدقجه استانبولدن چیقمیه‌جغز!

طلعت پاشا حضرتلری دون مجلس مبعوثانده قابینه‌نك پروغرامنی اوقودی . بو پروغرام متین بر سیاسته‌نك علائم بارزه‌سیدر . طلعت پاشا ، [دنیاده برتك عثمانلی قالدقجه استانبولدن چیقمیه‌جغز!] سوزلرینی سونلکله بر دستور وضع ایدیور . بو مردجه سوز روح فاعلی شاد ایده‌جکدر . بیانات صدارتپناهی یاد اغیاره قارشی ملت عثمانیه‌نك خط حرکتنده برعزم قطعی‌یه صاحب اولدیغنی کوستردی . متفقلر ایله اولان مساهداتمزده ثبات و اتفاقدن طرفین ایچون اعظمی درجه‌ده استفاده ایتمه‌یی صدر جدید شعار اتخاذ ایدیور . سیاست داخلیه‌یه کلنجه ، قابینه‌نك تشکلنده‌ده سویلدیکمز وجه‌اوزره ، طلعت پاشا ورفقای مساعیسنك غیرتلری مملکت داخلیسنده قانونك حسن جریانه ومصائب حربك مهما امکن تخفیف ونهوینه معطوف اولمجقدر . محاربه‌نك تولید ایتدیکی مشکلاتی ازاله‌یه همت ایتمه‌یی کندیسنه مسلك اتخاذ ایدن قابینه‌نك بو پروغرامی هومیتله حسن قبوله مظهر اولمجقدر . نطق صدارتپناهی بیوك بر اعتدال‌دم ارائه ایتمکده‌در .

بیانات صدارتپناهیده زراعته بیوك بر اهمیت ویرلمشدر . وطنمزك قابلیت ترابیه‌سندن صوك درجه‌ده استفاده ایدیلدیکی وبونك اسبابنه توسل قلنه‌جنی ، مملکتمزده زرعیاتك پك ایی کیتدیکی پروغرامك جلبه تبشیر ایتمکدر .

کذلك ، حربك بیوك مصرفلری ایجاب ایتدیکی بر صره‌ده امور مالیه‌ده تصرفه رعایت ایدیلدیکی ، قتصد بر پولتیقه اتخاذ قلنه‌جنی‌ده سیاست ستقبله‌مزك متین اساساته استناد ایده‌جکنه بر ایلدر .

بو لدر بیوك بر عمران ایجنده سیاست داخلیه‌جه درین و اساسلی انقلاباته امکان اولمه‌میجنی افاده ایتمکله طلعت پاشا وضعیتك کوزلجه آکلاشلدیغنی و مساعیسنك حال حربك داخلده تولید ایتدیکی مشکلاتی ازاله‌یه حصر ایدیلمکجکنی وعد ایتمکله‌ده قابینه‌نك عملیاتکی ارائه ایدیور .

طلعت پاشا ، بیاناتنده داخلی امحارات وزرعیات مسئله‌سنی دفعاتله موضوع بحث ایدییور . اوت ! محاربه‌نك حدودلرده حسن صورتله اداره‌سی وجریانی اردولرمزك وآتلری ادامه ایچون چالیشان یتون ملتك زراعی مجاهده‌سنه‌وابسته‌در . متفقمز آلمانیا ، آنجق بو دقیقه‌یه زیاده‌سیله اعتنا ایتمکله تشبثات حربیه‌سنده دائما موفق اولمقده‌در .

صدر اعظم پاشا ، اعاشهٔ عمومیه‌هیئتك ریاستنی تکرار ید اقتدارینه آلمشدر . شمدی‌یه قدر یالکز حبوبات ایشلریله اوغراشان بو هیئت بوندن صکره فعالیتنی منحصراً بو ایشلره حصر ایتمه‌جك ، مملکتك احتیاجات عمومیه‌سنی‌ده صلاحیتی دائره‌سنده عد ایده‌جکدر . حبوبات ایله حوائج سائره‌نك مناسبتی درکاردر . آنك ایچون هم دولو لوازم وحوائجك بر الدن چیقمسی بیوك بر انتظامی وایشلرده بر اطرادی تولید ایدر . قابینه یونك آثار فعلیه‌سنك یقینده مشهود اوله‌جغنه قانعدر .

امور عدلیه‌دنبی پروغرامك برموقع مخصوصنی اشتغال ایدیور . بالخاصه حرب هنکامنده الك مهم ماده حقوق عامه وخصوصیه‌نك خالدن تمامیله مصونیتی اولدیغندن مجلسلره عرض ایدیلمکجك قوانین عدلیه‌ده الك زیاده یوجهتلر نظر اعتباره آلنه‌جقدر .

جمله‌سی ، خلوص نیت وبرعزم وطن پروری ایله قابل استحصال اولان بومقاصدك ساحهٔ فعلیاتنه چیقمسنی وغایه‌سنده موفق بالخیر اولمسنی طلعت پاشا قابینه‌سنه تمنی ایدرز . بر هیئت وکلانك موقفیته نائل اولمسی دولت وملتك نائل فوز وفلاح اولمسی دیکدر . کوستردیکی فداکارلقله واتخاذ ایتدیکی مسلك سالم ایله ، همان متوالی دنیله‌جك درجه‌ده غوائل ومحاربات ایچنده بولونان ملتمز ، یك پاقین بر آتیده یتون حقوقنك ، تمامیت واستقلالنك اعاده‌سیله بکام اوله‌جغنه اعتماد ایتمك ایسته‌رز .

متفرق خبرلر

شرق سرعت قطاری

برلین ، ١٥ شباط (م.آ.) — وقتیله وپاه طرفنده پارسدن کلن وروتوق کروپان قطع ایدن شرق سرعت قطاری ایلدم بولیسلین الدن قاچیرمیدی . هرهنی سوکره دخی بولمرینك آلتاریك الده قالمسی اغلب احتمالدر .

ایمپراطور (ویلهلم) ك عودتی

برلین ، ١٤ (ن.ف.) — ایمپراطور ویلهلم برصباح بادن‌ویلرایله مودت ایتمشدر .

آلمانیاده یکی ویرکولر

برلین ، ١٤ (ن.ف.) — لوقال آنجاکچیلرینك کوردیکلری بر جوق لوازم مالیه عرض اولونه‌جقدر . بولاجمل مواد آتیه‌یی حاوی اوله‌جقدر : شمدیدن اورتره‌یه وکوموز اورتریه اولان تجارت عائد ویرکو احداثی وحرب تجارتی حقنده‌کی ویرکو یوزده یکری صنی .

آوستریا ایمپراطوری بروسیا خزانه قدرناشنا

ویانه ، ١٤ (م.آ.) — روزنامه‌لر اشعار ایلیورلر : ٥ دوملی تلغراف ، ١٤ غره‌سی ویرکو : شیمدی (واشنغتون) عمال سکرتیسنده آمریقانك ، آلمانیاه قارشی وقوع بولان تجدیده باکز پانسه قابینه‌سنه قناعت حاصل اولمشدر . آمریقا حکومتی عمارمیه کیزیدیکی تقدیرده اعلان دولتلریه بیان ، پاره ، سفینه ویرمکه ، اکمله قرار ویرمش بولمقده‌در . عسکرلك جهتندن بولدیغم یقینسی غیر تمکن کورمکده‌در .

محق بر سؤال

برلین ، ١٥ (م.آ.) — دانتون بلاده‌سنه ، ایم اوبوج غزتهسی ١٣ شباط تاریخلی نسخه‌سنده بك سفلی اولدقی شو سؤال ایراد ایدییور : «آمریقانك تکلیفه‌سی اجون نیچون بر سرعتلی سفر حتی کمال حدت واتعال ایله طلب ایدن آمریقانلر نه‌ایچون (مادیوغ) (اشتغنتون) و (ویرسنك) یده سرعتلی سفر طلب ایدیورلر ؟ بو سؤاله اولان اثبات ایتمیورلر ؟»

آمریقاده صلح متینلری

برلین ، ١٤ (م.آ.) — (لندره) لك سنهٔ دوریه‌سی ناشینك جامعه متفقهٔ آمریقانك هرطرفنده صلح متینلری عقد ایدیلمشدر .

رومانیا اردوسنك تسیقاتی

برلین ، ١٤ (م.آ.) — دریلیز پاتوغ حرب مخبرلرینك جرنال ایدییور : رومانیا اردوسنك تسیقاتی ١٩١٧ و ١٩١٨ سنه‌لری اثناسی تحت سلاح دعوت ایدیلمش ایدیلمه‌ی عسکر جرئتلرینك سائر ملاحیت رومانیا شاهانلی یکی تشکل ایتمکده اولان رومانیا اردوسنك نهایت بر جوق کمیه بالغ اوله‌جغی تخمین ایدییورلر . رومانیالیلر حربدن بك یوقون بولنیورلر . بولغاریستان دول مرکزیه‌طرفندن تقلری تجارتی استیلا ایلمشدر . شمدیدن بیوده اولمش ، یوقوه غلوك فنا بر حیاتك استیلا ایلمشدر .

(پول دومه‌رغ) ك بیاناتی

ویانه ، ١٤ (م.آ.) — زوریخدن اشعار ایدیلدیکنه نظراً

غازیچه‌ده تورکلر وسوتکو شهرمزلری

[illegible]

S. A. I. et R. l'Archiduc Maximilien a adressé à cette occasion à Sa Majesté Impériale ottomane le discours suivant :

Sire,

Sa Majesté l'Empereur et Roi Charles, mon Auguste Souverain, a daigné me charger de notifier à V. M. I. Son avènement au trône après le décès de S. M. l'Empereur et Roi François Joseph, Son Grand-Oncle de glorieuse mémoire.

En m'acquittant de cette mission, j'ai l'honneur de présenter à V. M. les vœux les plus sincères et les plus chaleureux de S. M. I. et R. Apostolique pour le bien-être de V. M. et pour la prospérité de Son Empire.

La mission qui m'est confiée s'accomplit dans un moment où les armées de la monarchie austro-hongroise et de l'Empire ottoman, combattent héroïquement pour la juste cause commune de leurs pays alliés. Cette fraternité d'armes ne manquera pas de cimenter l'amitié qui existe heureusement depuis si longtemps entre l'Autriche-Hongrie et la Turquie. Avec l'aide du Tout-Puissant, nos vaillantes armées, soutenues par les efforts de nos peuples, obtiendront une paix glorieuse, assurant l'honneur et l'avenir prospère de nos Etats Alliés. (A. M.).

S. M. I. le Sultan lui a répondu :

Altesse,

Je suis très heureux que S. M. l'Empereur Roi, votre auguste Souverain, ait bien voulu charger Votre Altesse Impériale et Royale de la mission de Me notifier Son avènement au Trône à la suite du décès du défunt Empereur Roi François-Joseph, glorieux souvenir.

٤٨٤٣

٢٣ ربيع الآخر ١٣٣٥
٣ شباط ١٣٣٢
١٦ شباط الرومي ١٩١٧

دنیاده برتك عثمانلی قالدقجه استانبولدن چیقمیه‌جغز!

طلعت پاشا حضرتلری دون مجلس مبعوثانده قابینه‌نك پروغرامنی اوقودی . بو پروغرام متین بر سیاستك علائم بارزه‌سیدر . طلعت پاشا ، [دنیاده برتك عثمانلی قالدقجه استانبولدن چیقمیه‌جغز!] سوزلرینی سوبلمکله بر دستور وضع ایدیور . بو صورتده سوز روح فاتحی شاد ایده‌جکدر . بیانات صدارتپناهی یاروغایاره قارشی ملت عثمانیه‌نك خط حرکتنده برعزم قطعی‌یه صاحب اولدیغنی کوستردی . متفقلر ایله اولان مساعداتزده ثبات و انصافدن طرفین ایچون اعظمی درجه‌ده استفاده ایتمکی صدر جدید شمار اتخاذ ایدیور . سیاست داخلیه‌یه کلنجه ، قابینه‌نك تشکلنده‌ده سوبلدیکمز وجه‌اوزره ، طلعت پاشا ورفقای مساعیسنك غیرتلری مملکت داخلیسنده قانه‌نك [illegible]

[illegible]

مشکلاتی ازالیه‌یه حصر ایدیله‌جکنی وعد ایتمکله‌ده قابینه‌نك عملیاتکی ارائه ایدیور .

طلعت پاشا ، بیاناتنده داخلی امحارات وزرعیات مسئله‌سنی دفعاتله موضوع بحث ایدییور . اوت ! محاربانك جدولرده حسن صورتله اداره‌سی وجریانی اردولرمزك وآنلری ادامه ایچون جالیشان بتون ملتك زراعی مجاهده‌سنه وابسته‌در . متفقمز آلمانیانك آنجق بو دقیقه‌یه زیاده‌سیله اعتنا ایتمکله تشبثات حربیه‌سنده دائما موفق اولمقده‌در .

صدر اعظم پاشا ، اعاشهٔ عمومیه‌هیئتك ریاستی تکرار ید اقتدارینه آلمشدر . شمدی‌یه قدر بالکز حبوبات ایچلریله اوغراشان بو هیئت بوندن صکره فعالیتنی منحصراً بو ایچلره حصر ایتمه‌جك ، مملکتك احتیاجات عمومیه‌سنه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

چهارشنبه : ۲۸ ربیع الآخر ۱۳۳۵، ۸ شباط ۳۳۲، ۲۱ شباط افرنجی ۹۱۷

اداره‌خانه: نوره‌نیه‌ده دائره مخصوصه‌سی آدرس: استانبول، طنین‌سی نقودنومروسی ۴۷ ه

اخطار: نجه‌یه‌لر خصوصی، تحریریه‌سنه عائد اوراق هیئت تحریریه و امور اداریه‌یه متعلق مواد طنین اداره‌سنه کوندریله‌لیدر. درج اولونه‌یان اوراق اعاده ایدلمز.

طنین

تاریخ تاسیسی : ۱۳۲۶—۱۳۲۴ طقوزنجی سنه نومرو ۲۹۴۴

آبونه‌لر آی باشی ایله آیک اون بشنده ایدیلیر، هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرته تابعدر.

آبونه‌لر: ولایات ایچون سنه‌لیک ۱۰۰، آلتی آیلق ۶۰، اوچ آیلق ۳۲۰ آیلق اون غروشدر. ممالک اجنبیه ایچون سنه‌لیک ۱۸۰، آلتی آیلق ۹۵، اوچ آیلق ۵۲،۱۰ غروشدر.

کوک استانبول، کوک ولایات ایچون نسخه‌سی (۱۰) باره‌در. اسکی نسخه‌لر آی ایچنده (۲۰) ودها اسکیلری (۴۰) باره‌در.

سیاسی

اعاشه مسئله‌سی

بیکی قابینه‌نك پروغرامنده اهمیتله ذکر ایدیلن مسئله‌لردن بری‌ده بو ایدی. حکومتك داخله عائد فعالیت پروغرامی حال حاضرده حربدن متولد متاعب ومصائبك تخفیفنه وبالخاصه منطقك اعاشه‌سی کیفیتنه منحصر بولونه‌جغدی: پروغرام، حکومتجه بو بابده وقوع بولان تشبثانك یافیده آثار فعالیت‌سی تظاهر ایده‌جکنی تأمین ایلیوردی. پروغرامده ذکر ایدیلن بو وعدلرك تحقق ایتمك اوزره بولوندیغی‌ده مع المنونیه کیدیبورك.

فی الحقیقه صدراعظم پاشانك اولنکی کون اعیان مجلسنده بلوسیله واقع اولان بیاناتی بزم ایچون خیلیجه فائده‌لی معلومات تشکیل ایدر. مشارالیه اعاشه مسئله‌سنك حکومتجه اوزون اوزادی‌یه تدقیق ایدلدکدن صوکره نهایت یکی بر تشکیلاته ربط ایدیله‌جکنی بیان ویوردن یك چوق فائده استحصال اولونه‌جغنی‌ده تأمین ایله‌مشلردر. مسئله هیئت عمومیه‌سی ایله تدقیق ایدلدیکی زمان بوکونکی معیشت داولغنك مختلف عاملار محصولی اولدیغی کورولور. واقعا بو عاملار آراسنده هر دولو حوایج ملدزاق استحصال ویاداخلانده‌کی نقصانك‌ده دخلی واردر. فقط بونك پاینده، هرزمان سویلدیکمز کبی، مناقله مشکلاتنك و بونك نتیجه‌سی اولان احتکارك موقتی دها بویوکدر. بناءً علیه مسئله‌یی برطرفدن استحصالات ویا ادخالاتی آرتیرمق، دیکر طرفدن‌ده موجودی‌یی برشکلده وبالخاصه احتکاره مانع اولاجق برطرزده توزیع وتقسیم ایتمك اساماری اوزرنده مطالعه ایتمك ضروریدر.

بو بابه‌یه واصل اولمق ایچون مختلف ملدار مختلف تدبیرلر اتخاذ ایتدیلر ویوصورتله مختلف طرزلرده تشکیلات وجوده کلدی. صدراعظم پاشانك دیدکاری کبی بو تشکیلاتدن شیمدی‌یه‌قدر بر چوق یرلرده برطاقم فائده‌لر ویا محذورلرده توله ایتدیکی کوردولدی. بزم مملکتمزده ایسه بو کبی تشکیلاتك هیچ بر نمونه‌سی اوتادن‌بری موجود بولونمدیغی ایچون بالطبع ناکهانی فوق العاده‌لکلر قارشیسنده قالدیغمز زمان شووبا بو تدبیره توسل وشو ویا بو طرزده تشکیلات وجوده کتیرمزدن اول بر طاقم تجربه‌لر یاپدق. فقط بو تشکیلات هپ بر شکلده قالدی وهیچ بر زمان بوتون قوانیم و حوایج مسئله‌سنی دائره شموله آلمادی. ایشته بو دفعه موضوع بحث اولان تشبث، ریاستی بالذات صدر اعظم پاشا طرفندن درعهده ایدیان اعاشه هیئتنك اساسلی عمومی بر تشکیلاته صاحب اولمسی وعین زمانده ارزاق وحوایج مسئله‌سنی هیئت عمومیه‌نی ایله کندی الته آلمسی کیفیتیدر.

بوکونکی معیشت داولغنك اك برنجی سببلری آره‌سنده تقلبات وبونلردن متولد احتکار عاملارینك باشده بولوندیغی یوقاردہ سویله‌مشدك. ایشته اعاشه هیئتی‌ده مسئله‌یی بو نقطهٔ نظردن مطالعه ایتمشدر. اکر بوکون تجارت عالمده‌کی احتکاره مانع اولمق امکانی تأمین ایدیله‌بیلیرسه معیشتده‌کی مشکلات لا اقل یاری یاری‌یه آزالمه‌جقدر. احتکاری منع ایتمك ایچون توسل ایدیله‌جك یکانه تدبیر ایسه اویله ظاهرده ظن ایدلدیکی کبی تجارت عالمی برطاقم قیود آلتنه آلمق دکلدر. برفاچ مستثنادن صرف نظر ترخك هیچ بر یرده وهیچ بر وقت فائده‌سی کورولمش دکلدر. بناءً علیه احتکاری اوردن قالدیرمق ایچون حکومت ویا بلدیه‌لر طرفندن علی العاده برطاقم مواد واشیا اوزرینه برطاقم قیتاتلر وضع ایدلمسندن فائده دکل، بالعکس مضرت حاصل اولور. اوزون تجربه‌لردن صوکره دنیانك هر طرفنده آکلاشیلدیکه بویله فوق العاده زمانلرده فوق العاده اسباب وعوامل ایچنده تحدث ایدن احتکاره مانع اولمق آنجق حکومت وبلدیه‌لرك معین بر تشکیلات وفعالیت ایله ناموسلی برتجار صفتیله بیاسه‌یه مداخله‌سیله قابلدر. فی الحقیقه، حکومت ویابلدیه‌لر وجوده کتیره‌جکلری تشکیلات ایله طوپلایه‌جقلری مختلف ارزاق ومواد معتدل قیتاتلرله خلقه توزیعه باشلادقلری کون درحال تجارت طالمده بر تحول اولور واحتکار تخفف ایدر. بو تخففك نسبتی‌ده مداخله‌نك اهمیتیله متناسب اولور. اکر مداخله واسع بر مقیاسده جریان ایدیلیرسه پیاسه‌ده آنجق ضروری سیاردن دولایی حصوله کان برترفع قالیر واحتکار کاملاً قالقار. بالعکس مداخله واسع مقیاسده جریان ایده‌جك درجه‌ده قوتلی اولمدیغی تقدیرده احتکارینه فعالیت کوستره‌جك برمیدان بولابیلیر، فقط نهایت بوده محدود اولور.

ایشته صدر اعظم پاشانك ریاستاری آلتنده تشکل ایدن یکی اعاشه هیئتی، حکومت الندهکی وسائط وتشکیلاتدن استفاده ایده‌رك پیاسه اوزرنده بویله باواسطه بر مداخله یاپاجقدر. اویله ظن ایدیورز که بو سایه‌ده یك بویوك برفائده حصوله کله‌جکدر. احتکارك کاملاً ازاله‌سی امکانی بولونوب بولونمه‌یه‌جغی شیمدیدن کسدیرمك قابل اولمامقله برابر دیه‌بیلیرز که بو تدبیر ایله حال حاضرده‌کی دارلق ومشکلات یك چوق تخفف ایده‌جکدر.

ملت بلیتیور!

اعتبار ملی بانقه‌سی حصه سندانك قیدی مدتی شباطك ۱۵ نده نهایت بولیور. شدی‌یه‌قدر اعمال ایتمش اولانلره استعجال توصیه ایدرز.

تبلیغ رسمی

۷ شباط ۳۳۲ تاریخلی قراركاه عمومیدن تبلیغ اولنمدر:

۱ — دجله جبهه‌سنده ۵ — ۱۲ — ۳۲ ده (فلاحیه) ده پیاده‌وماکنه‌لی تفنك آتشی اولدی. ایرتسی کونی دشمن آغیر طوپلریله (فلاحیه) موضعه‌زی شدتلی آتش آلتنه آلدی.

۲ — سینا جبهه‌سنده ۲—۱۲—۳۲ ده دشمن طیاره‌سی موضعلرمزك کیریسنه ایتمکه اجبار ایدلدی. دشمن طیاره‌سی یاندی. فقط قوماندانی اسیر ایدلدی.

۳ — سائر جبهه‌لرده مهم وقعه اولمدی. «ملی»

اعاشه مسئله‌سی

صدراعظم طلعت پاشا حضرتلرینك مجلس اعیانده‌کی بیاناتی

«اعاشه مسئله‌سنك اهمیتی اونه‌دنبری حکومتك نظر دقتنی جلب ایتمکده وبونك حسن تنظیمی ایله اوغراشلمقده ایدی. بر، بوکونکی تشکیلاتك اساسی کچن سنه‌دنبری وضع ایتش ودها او وقت ایده باشلاندیغی آناتیاده بالخاصه اعاشه مسائیله مشغول اولمش ارباب اختصاصدن بر ذاتی بویله جلب ایتش ایدك. بو متخصصك ورودیله برابر بزده ده آناتیاده کبی مثاله تشکیلات وجوده کتیرلدی و ریاستم آلتنده بو ایشله علاقه‌دار نظارتلرك مستشارلریله عموماً اعتادیتمه مظهر تجاردن بعض ذواتدن مرکب بر اعاشه قومیسیونی تشکیل اولونمدی. عین زمانده بو تشکیلاتی ملغی‌ده تشکیل ایدرك ولایتلرده‌ده اك بویوك ملکه مأمورینك ریاستی آلتنده بر رمال قومیسیون تشکیل ایدلدك. مرکز وطشره‌لرده‌کی بو قومیسیونلرك وظیفه‌سی داخل و خارجدن بغدای، آرپه، چاودار، مصر کبی بقالك مبایعه‌سی ایدی. توزیعات ایچون‌ده آرپه‌جه قومیسیونلر تشکیل اولندی. مبایعاتی ایفا ایچون محتاج اولدیغمز پارەنی تدارك ایتدکدن صوکره ایفای وظیفه‌یه باشلادق وهر طرفده مخلفات کرك کندیسی وکرك حیواناتی ایچون برصنفك محتاج اولدیغی مقدارون فضلاسی — رأیمز محلی‌یه کوره وضع ایدیلان قیتاتله — مایعه ایتدکه بو صورتله شمدی‌یه قدر کلی مقدار ذخیره‌لره اعلدر.

رومانیاده وفی الده ایدیلان ومقداری بوز بیکارجه واونه بالغ اولان ذخیره‌دن برقسم مهمی خصه‌مزه اصابت ایتمکدر. بو خصوصده صیفیاتی جکلیه‌جکی شفقدر. قیدیلی زرعیاتمز کچن سنه‌یه نسبتله فضله اولدیغی حالده مستند اولدیغی آلدانم واثورلردن آتلادیغی کی کچلرده حکومتجه موقتاً تنظیم وتطبیق اولنان مکلفیت زراعیه قانونتك کوزلیلرمزجه حسن تلقی ایدیلدیك تعریفات قانونیه وجهله زرعیاتك اجرا اولندیغی اثنای دورده بالمشاهده کوردم. یازلی زرعیاتك مقتضی تخمالی پیدری جلب ایدلمکده اولدیغندن زمانی کلجه‌یه‌قدر لازم کلان یرلره کوندریله‌جکدر.

اعاشه قومیسیونی، خلقك بکاکه مخصوص اولان احتیاجی تهویه‌نه صرف مساعی ایتمکله برابر صوك زمانلرده فضله‌جه میدان آلان احتکاری‌ده ازاله اسبابی دوشونمکده‌در. حکومت بالطبع احتکاره بیکانه قالمامش باشقه مملکتلرده بوکا قارشی اتخاذ ایدیلن تدابیر علی الاکثر محذورلی نتیجه‌لر ویردیکندن بز بونك ایچون آیریجه بر تشکیلات یاپمق ویا بو تشکیلات ایله اعاشه قومیسیونك اشتغال ایتمسی موافق بولدق. مسئله حد ذاتنده تصور ایدلدیکی قدر بسیط اولمیوب ارزاقه وحوایج ضروریه‌یه نرخ قویمق صورتیله احتکاره غلبه ایدیله‌جکی دوغری دکلدر. اویله اولسه ایدی، حکومت استیاجلاندن معدود اولان ارزاق تعیین وبونلره نرخ وضع ایدیلدیك ایتمك ایچندر جیقاردی. حالبوکه هر ممکنده بالتجربه ثابت اولمش حقایقدندرکه بو قبیل اشیادن هانکیسنه نرخ قونولیه‌جق اولور ایسه پیاسه‌ده‌کی موجودی درحال قالدیریلیور. حاتی تأمین احتیاج اسباب‌دن محروم قالیور. فضله اولدیغی بو ارزاق آل آلتندن کیزلنیجه ودها فضله قیتاتله صاتلمقده دوام ایدیور. بز بوکا امکان بر چاره اولمق اوزره آتیده‌کی تدبیری وضع ایتدك:

بدما داخلدن وخارجدن اشیا و مواد غذائیه جلب ایتمك ایچون بونلرك بو تجارتلرنده سرعت بولونه‌جقلر، شوقدرکه وسائط نقلیه یعنی بیاده‌لر منحصراً اعاشه قومیسیونك النده اولمه‌جق، تجار اشیای مذکوره‌یی بورایه جلب ایچون اعاشه قومیسیونه مراجعت ایده‌جك، قومیسیون کندیلرینه بوزدیرلدیغی بیاده‌لرك بیش ویاپکری استندمه بر کار کوستره‌رك مالارینی قومیسیونه صاتمغی تکلیف ایده‌جك، موافقت تدرنوعه بولنرسه مالارینی وجلب ایله‌جکدر، برده قومیسیونك تعیین ایده‌جکی ذوات ایله اواشیانی اهالی‌یه صاته‌جقلرینی وحکومتك خزینه‌سنه اثنانام اولمه‌جقلرینی تعهدنامه‌لرك تحریرلیله مالارینی بورایه کتیره‌جکلری ایچون کندیلرینه وثیقه ویریله‌جکدر. بو تشکیلاته عائد تدارکاتمز اون بش کونه قدر خاتمه بولمه‌جقدر. کرچه الیوزده مدخر حیلی ارزاقمز وار ایسه‌ده بیدری ارزاق ایچلب وادخال صورت منظمه‌ده تحت تأمینه آلندقه توزیعاته باشلادغی مناسب کورمیورز. عکس تقدیرده محتکرلر بوندن استفاده ایدیرلر فیاتری بوکسلدکه توسل ایدرلر. الحاصل اون بش کون صوکره مرتبلیاتمز تمام اولمه‌جغی وقومیسیون کاغدلرله توزیعاته باشلاه‌جقدر. بو سایه‌ده اسعاری دائمی صورتده حال اعتداله طوغری بالواسطه موفق اولمه‌جغنه قائم.

اصل توزیعاتك شکل حاضری‌ده ده کیدیلیرلدر. بو، ملی خدمتده جیقاری معلوم اولان ذوات ایله حال حرب وشاسیله وط ئی تخفف ایتش ارلاق بعض دوائر رسمیه مأمورلرندن اعاشه قومیسیونده ووظیفه‌ده استفاده ایدیله‌جکدر. خرج تمام اولان آیك الیوم مرکبه‌سی اوی صورتده توزیع ایدلمکده اولوب فرانجه دینلن قسمك دها اوکه دوشوندیکمز حالده کرك تجربه‌ی نتیجه‌سنده وکرك آناتیالی متخصصلرك تدقیقاتی اوزرینه بر مدت دها بوندن صرفنظر ایتمکه مجبور اولدق. شوقدرکه فرانجه فیاتك لایق التعیین بوکسلمه‌سی منع ایچون بو کره اتخاذ ایتدیکمز قرار اقتضاسنجه بدما اعاشه قومیسیونی کندی اوتلرینك ایی جلسندن کتدیکی فرانجه اعمال وفیه‌سی بش غروشه فروخت ایده‌جکدر. فرانجه اعمالی اصناف ایچونده متربست اولور. آنجق اصنافدن هرکم فیه‌سی بش غروشه صاتمغه تعهد ایدرسه فرانجه یاپمق حقی آلنه ویریله‌جکدر.

برده حوایج ضروریه آناتیاده اولدیغی کبی هرکسه نومرولی کاغدلرله توزیع اولنمقله برابر بوندن فضله ارزاق آلمق ایستیانلر خارجدن تدارك ایدیله‌جکلردر. بزم طاقه‌زه کوره خلقك احتیاجات ضروریه‌سی مقداری سویاً توزیع وتأمین اولندقدن صوکره فضله ارزاق تدارك ایتمك قدرتی حائز اولانلرك آرزولرینی سرعتجه تأمین ایدیله‌بیلمه‌سنه مساعده ایتمك دها موافقدر.»

طلعت پاشا قابینه‌سنك پروغرامی

وفه، ۱۷ شباط (ق.) — (نوبه ویرنلر اعیانلر) طلعت پاشا قابینه‌سی پروغرامندن بحث ایله دیبورکه: «طلعت پاشانك پروغرامی غایت حاد بروطن محبی ابراز ایلدیکی کبی صدر مشارالیهك تعقیب ایتدیکی مقاصد و غایه‌لری مدرك بر رجل حکومت اولدیغنی دخی اثبات ایدییور. طلعت پاشاء عثمانی حکومتی ایچون الی متین اساسانك لایقیله دوشونولمیور اولان طاریق صوابی بوتون قوتیله تعقیب ایتمکده

چهارشنبه : ۲۸ ربیع الآخر ۳۳۵، ۸ شباط ۳۳۲، ۲۱ شباط افرنجی ۹۱۷

۱

تاریخ تاسیسی : ۱۳۲۶—۱۳۲٤ طقوزنجی سنه نومرو ۲۹٤٤

آبونه‌لر آی باشی ایله آیك اون بشنده ایدایلیر، هر آدرس تبدیلی اوچ غروش اجرته تابعدر.

تقایات ویرلمدن متولد احتکار عاملارینك باشنده بولوندیغی یوقاردده سویله‌مشدك. ایشته اعاشه هیئتی‌ده مسئله‌یی بو نقطهٔ نظردن مطالعه ایتمشدر. اگر بوگون تجارت عالمنده‌کی احتکاره مانع اولق امکانی تأمین ایدیله‌بیلرسه معیشتده‌کی مشکلات لا اقل یاری یاری‌یه آزاله‌جقدر. احتکاری منع ایتمك ایچون توسل ایدیله‌جك یکانه تدبیر ایسه‌اویله ظاهرده غن ایدلدیکی کبی تجارت عالمی بر طاقم قیود آلتنه آلمق دکلدر. برفاچ مستثنادن صرف نظر ترك‌خاك هیچ بر یرده وهیچ بر وقت فائده‌سی کوره‌مشدر. بناءً علیه احتکاری اورته‌دن قالدیرمق ایچون حکومت ویا بلدیه‌لر طرفندن علی العباد برطاقم مواد ایشیا ایمدده دولت حسن سعیی ایله اوحرامسده بیلیر. بو بوسی تشکیلاتك اساسی کچن سنه‌دنبری وضع ایتمش ودها اوقت ایشه باشلاییرق آلمانیاده بالخاصه اعاشه مسائلیله مشغول اولمش ارباب اختصاصدن بر ذاتی بورایه جلب ایتمش ایدك. بو متخصصك ورودیله برابر بزده ده آلمانیاده کبی مشابه تشکیلات وجوده کتیرلمسی و ریاستی آلتنده بو ایشله علاقه‌دار نظارتلرك مستقلاً ویا عمومك اعتمادینه مظهر تجاردن بعض ذواتدن مرکب بر اعاشه قومیسیونی تشکیل اولونمسی، عین زمانده بو تشکیلاتی طشره‌لرده تشمیل ایدوك ولایتلرده‌ده اك بیوك ملکیه مأمورینك ریاستی آلتنده بر ولایت قومیسیون تشکیل ایدلمسی، مرکز وطشره‌لرده‌کی بو قومیسیونلرك وظیفه‌سی داخل و خارجدن بغدای، آرپه، چاودار، مصر کبی تکلك مایعه‌سی ایدی. توزیعات ایچونده آرپه‌جه قومیسیونلر تشکیل اولندی. مبادلاتی ایفا ایچون محتاج اولدیغمز یاردیمی تدارك ایتدکدن صوکره ایفای وظیفه‌یه باشلادق وهر طرفده تدارك کوردیکی وکوریلن کاغدلرله توزیع اولنمقه برابر بولندی فقط ارزاق آلمق ایستیان خارجدن تدارك ایدمییه‌جکلردی. بزم طاقه کوره خلقك احتیاجات ضروریه‌سی مقداری سویاً توزیع وتأمین اولندقدن صوکره فضله ارزاق تدارك ایتمك قدرتی حائز اولانلرك آذوقه‌لرینی سرعتله تأمین ایدمییه‌لرینه مساعده ایتمك دها موافقدر.»

طلعت پاشا قابینه‌سنك پروغرامی

«وینه» ۱۷ شباط (ق.ه) — (نویه ویرنر تاغبلات) طلعت پاشا قابینه‌سی پروغرامندن بحث ایله دیورکه: «طلعت پاشانك پروغرامی غایت حار بروطن محبی ابراز ایلدیکی کبی صدر مشارالیهك تعقیب ایتدیکی مقاصد و غایه‌لری مدرك بر دول حکومت اولابیلمکی دخی اثبات ایدیور. طلعت پاشانك عثمانلی حکومتی ایچون اك متین اساسنك لاینفك دوشونیلمکی اولان طارق صولحی بوتون قوتیله تعقیب ایتمکده

برمخابرك افراد عثمانیه حقنده احتساساتی

برلین ۲۲ (م.آ) — (غازمت دووس) نك حرب مخابری (اوسبورن) (سه‌رمت) نهری بوینده حرب ایتمکده اولان قطعات عثمانیه قرارکاهنه وقوع بولان زیارتنه عائد انطباعات واحتساساتی نشر ایلمکده‌در. (اوسبورن) عثمانلی عسکرینك آلیشمامش بولندیغی شدائد شتائیه‌یه نه بیوك بر سکینت قهرمانانه، نه شایان حیرت بر متانتله تحمل ایتدکلرینی کمال مدح و ستایشله ذکر ایدییور ومنفلرك دوبریجه‌ده (آرجیه‌ش) نهری بوینده و (سه‌رمت) نهرینه موصل یول اوزرنده احراز ایتدکاری مظفریته واسع مقداردہ اشتراك ایتمش اولان تورك عسکرینك مزایای فوق العادهٔ عسکریه‌سندن بحث ایدرك دیورکه: «اونلر شمدی بزمکیرله یان یانه اولدقلری حالده قیشه واسکی ارقی دشمنلری اولان روسلره قارشی مجادله ایتمکده‌درلر. تورك نقلیه قوللری قارلرله مستور وهردرلو طرق مواصلهدن محروم حرب ساحه‌سی اوزرنده مثلی کوروله‌مش مشکلات بیاسنه اولدرق مهمات، مأکولات، لوازم حربیه وانسانیه نقل ایتمکده کیجه‌نك اك دهشتلی صقوقلرینه شایان حیرت بر صورتده تحمل ایلمکده‌درلر. تورك قطعاتی روس هجوملری یورولتی بیلمز بر قهرمانقله دفع ایتمکده وروسیه‌نك آلمانیانی اولدیغی قدر عثمانلی امپراطورلغی محو ایتمك ایستدیکنی شمدی هر زماندن دها زیاده تقدیر ایلمکده‌درلر. اونلرك عنعنوی ودینی حسیات جنکجویانه‌لرینی بالخاصه جوشدیران وآرامزده‌کی سلاح آرقداشلغی برقات دها تقویه ایدن عواملدن بری‌ده بو اولمشدر.»

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 26608

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No 26608

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.608

حرب عمومی

دنائیه تاریخیسی (قسم عثمانی)